HEYDƏR ƏLİYEV İRSİNİ ARAŞDIRMA MƏRKƏZİ

HEYDAR ALIYEV'S HERITAGE RESEARCH CENTER

AZƏRBAYCAN BAYRAĞI İST-RİVER SAHİLİNDƏ

AZERBAIJANI FLAG ON THE EAST RIVER BANK

Bakı - 2009

“Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində” *kitabı Heydər Əliyev İrsini Araşdırma Mərkəzinin növbəti nəşridir. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin sessiyasındakı ilk çıxışının 15-ci ildönümünə ithaf olunan bu kitabda ölkəmizin BMT ilə əlaqələri mühüm sənədlərin dili ilə şərh olunur. Kitaba böyük siyasətçi Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin 49-cu, 50-ci sessiyalarındakı və Minilliyin zirvə görüşündəki çıxışları, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin BMT Baş Məclisinin 58-ci, 59-cu sessiyalarındakı çıxışları, BMT-nin proqram, agentlik və fondlarının rəhbərləri ilə görüşlərinin mətni daxil edilib. Kitabda həmçinin, BMT-nin təhsil, elm və mədəniyyət təşkilatı – YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın ona bu mötəbər adın təqdim olunduğu təntənəli mərasimdə və BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin iqamətgahında “Azərbaycan otağı”nın açılışındakı çıxışları da yer alıb.*

ISBN 978-9952-444-23-0

© Heydər Əliyev İrsini Araşdırma Mərkəzi 2009

HEYDƏR ƏLİYEV İRSİNİ ARAŞDIRMA MƏRKƏZİ

HEYDAR ALIYEV'S HERITAGE RESEARCH CENTER

AZƏRBAYCAN BAYRAĞI İST-RİVER SAHİLİNDƏ

AZERBAIJANI FLAG ON THE EAST RIVER BANK

Məsləhətçi:
Asəf NADİROV
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademiki

Buraxılışa məsul:
Vurğun SÜLEYMANOV

Yaradıcı heyətin rəhbəri:
Fuad BABAYEV

Yaradıcı heyət:
Təmkin MƏMMƏDLİ
İrina MUXTAROVA
Gündüz NƏSİBOV
Samin HƏSƏNOV

Dilçi-redaktor:
Mətanət BABAYEVA

Dizayn:
Elviz İSMAYILOV

Səhifələmə:
Elşən AĞAYEV

Kitabın tərtib olunmasında Azərbaycan Respublikası Prezidenti mətbuat xidmətinin foto-materiallarından istifadə olunmuşdur.

Kitabda AzərTAc-ın (www.azertag.com), Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəsmi saytının (www.president.az), Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəsmi saytının (www.mehriban-aliyeva.org) və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının rəsmi saytının (www.un.org) materiallarından istifadə olunmuşdur.

Kitab Azərbaycan və ingilis dillərindədir. Çin, fransız, ispan, rus və ərəb dillərində isə kitabın qısa xülasəsi verilmişdir. Çin dilində tərcümə və redaktə ROYD tərcümə bürosu (Rusiya) (www.roid.ru), ispan dillində - tərcümə Aqil Şahmuradov, redaktə ROYD tərcümə bürosu, fransız dilində tərcümə - Şəhla Ağalarova, redaktə Hamlet Qocayev, rus dilində tərcümə - Seyfəl Həsənov və Günel İsgəndərova, ərəb dilində tərcümə - Şıxəli Əliyev, redaktə Rza Xəlilov tərəfindən həyata keçirilmişdir.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin sessiyasındakı ilk çıxışının 15-ci ildönümünə ithaf olunur

Ən mötəbər beynəlxalq məclisin tribunasından sizin qarşınızda həyəcan və qürur hissi ilə çıxış edirəm. İlk dəfədir ki, müstəqil Azərbaycanın Prezidenti Dünya Birliyi tərəfindən tanınmış və bərqərar hüquqlarla onun tərkibinə daxil olmuş öz ölkəsini Dünya Birliyinə təqdim edir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında çıxışından - Nyu-York, 29 sentyabr 1994-cü il

Hörmətli oxucular!

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin zəngin irsinin öyrənilməsi və təbliği 2004-cü il may ayının 10-da - ümummilli liderimizin ad günündə yaradılmış Heydər Əliyev İrsini Araşdırma Mərkəzinin (www.aliyevheritage.org) əsas fəaliyyət istiqamətlərindəndir.

Heydər Əliyevin siyasi portretini yaratmağa kömək edə biləcək əsas mənbə məhz onun əsərləridir. Elə buna görə də Mərkəzin tərkib hissəsi və ən böyük layihəsi olan «Heydər Əliyev irsi» Beynəlxalq Elektron Kitabxanası Heydər Əliyevin əsərlərini – çıxışları, bəyanatları, məktubları və görüşlərinin mətnlərini 35 dildə dünya oxucularına çatdırır. Qeyd etmək yerinə düşər ki, 35 dildə elektron resursun fəaliyyəti İnternet məkanda nadir hallardandır. Beləliklə, Azərbaycanın ən yeni tarixi və inkişafı, keçmişi və gələcəyi ilə maraqlanan oxucularımız Heydər Əliyevin əsərlərini dünyanın bir çox dillərində mütaliə etmək imkanı əldə ediblər.

Elə bunun nəticəsidir ki, bu gün dünyanın qabaqcıl universitetləri, nüfuzlu elm mərkəzləri, dövlət idarələri, media orqanları, transmilli şirkətlər, eləcə də dünyada gündən-günə nüfuzu yüksələn Azərbaycanla maraqlanan şəxslər - tədqiqatçılar, politoloqlar, iqtisadçılar, tələbələr bizim oxucularımız sırasındadır.

Elektron kitabxanada Heydər Əliyevin fəaliyyətinin bütün sahələrini maksimum əhatə etməyə çalışırıq. Kitabxanamızın daxili və xarici siyasət, iqtisadiyyat, neft strategiyası, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, mədəniyyət, müsahibələr, diaspor, sosium, gənclər siyasəti, qayıdış və s. bölmələrində yerləşdirilmiş minlərlə sənədlə tanış olmaqla Heydər Əliyevin fəaliyyətinin əsas istiqamətləri ilə bağlı müəyyən qədər dolğun məlumat almaq mümkündür. Bu və ya digər sənədi asanlıqla tapmaq üçün qeyd olunan bölümlərin bir çoxu altbölümlərə bölünmüşdür və saytdaxili axtarış proqramlarından istifadə olunur. Elektron kitabxanamızın daha bir özəlliyi isə ondan ibarətdir ki, hər bir sənəd üçün ekspertlərimiz tərəfindən tarixi arayışlar, Azərbaycanın müxtəlif ölkələr, beynəlxalq təşkilatlar, şirkətlərlə münasibətilə bağlı qısa oçerklərin yazılmışdır. Həmçinin, sənədlərdə qeyd olunan şəxsiyyət, yer adları və anlayışlarla bağlı da məlumat-soraq materialları yazılır. Əlavə sənədlər bölümündə isə ümummilli liderimizin bu və ya digər əsərinə uyğun olaraq onun tərəfindən imzalanmış fərman və sərəncamlar verilir. Zəngin qalereya bölümündə Heydər Əliyevin yüzlərlə foto-şəkili yerləşdirilmişdir.

«Heydər Əliyev irsi» Beynəlxalq Elektron Kitabxanası ilə yanaşı, Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində fəaliyyət göstərən regional bürolar, orijinal proqramlar əsasında işləyən «Heydər Əliyev irsini öyrənirik» interaktiv kursları və yay məktəbləri də Heydər Əliyev İrsini Araşdırma Mərkəzinin tərkib hissəsidir. Mərkəz həmçinin, dünyanın qabaqcıl elm mərkəzləri ilə internet körpülər vasitəsilə əlaqə yaradır.

Mərkəzin fəaliyyətinin mühüm istiqamətlərindən biri kitab nəşridir. Mərkəzin nəşriyyat qrupu tərəfindən müxtəlif dillərdə kitablar, broşürlər və bukletlər nəşr olunur. Azərbaycan dili ilə yanaşı, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri olan ölkələrin dövlət dillərində (ingilis, fransız və rus) nəşr edilən «Heydər Əliyev: Biz Azərbaycan ərazisində ikinci bir erməni dövlətinin yaranmasına yol verə bilmərik», Azərbaycan dili ilə yanaşı, İKT-nin rəsmi dillərində (ingilis, fransız və ərəb) nəşr edilən «Azərbaycan İslam Konfransı Təşkilatı sıralarında», Azərbaycan dilində və NATO-nun işçi dillərində (ingilis və fransız) dilində nəşr edilən «Azərbaycan-NATO: tərəfdaşlıqdan başlanan yol», Azərbaycan, ingilis və rus dillərində nəşr edilmiş «Sabaha doğru» kitablarını xüsusilə qeyd etmək istərdik.

«Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində» kitabı Heydər Əliyev İrsini Araşdırma Mərkəzinin növbəti nəşridir. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin sessiyasındakı ilk çıxışının 15-ci ildönümünə ithaf olunan bu kitabda ölkəmizin BMT ilə əlaqələri mühüm sənədlərin dili ilə şərh olunur. Əlbəttə, Azərbaycanın BMT-nin bütün qurumları ilə əlaqələrini əks etdirən sənədlərin hamısını bir cilddə yerləşdirmək mümkün deyil. Ona görə də kitabı tərtib edərkən biz bu əlaqələrin mahiyyətini əks etdirən sənədlərə üstünlük verdik.

Bu kitab həm də Mərkəzin beynəlxalq təşkilatlarla Azərbaycanın münasibətlərindən bəhs edən yeni nəşridir. «Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində» kitabına böyük siyasətçi Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin 49-cu, 50-ci sessiyalarındakı və Minilliyin zirvə görüşündəki çıxışları, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT Baş Məclisinin 58-ci, 59-cu sessiyalarındakı çıxışları, BMT-nin proqram, agentlik və fondlarının rəhbərləri ilə görüşlərinin mətni daxil edilib. Kitabda həmçinin, BMT-nin təhsil, elm və mədəniyyət təşkilatı – YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın ona bu mötəbər adın təqdim olunduğu təntənəli mərasimdə və BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin iqamətgahında «Azərbaycan otağı»nın açılışındakı çıxışları da yer alıb.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatına yarandığı gündən (25 oktyabr 1945-ci il) böyük ümidlər bəslənilir. Bu umid ilk növbədə bəşəriyyəti müharibələrdən qurtarmaq, sosial və iqtisadi xarakterli problemlərin həlli, insan hüquqlarına ehtiramın təmin olunması, ümumi məqsədlərə nail olmaq üçün kollektiv fəaliyyətin göstərilməsi ilə bağlı idi. Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, bu vəzifələr bu gün də aktualdır. Çünki ötən illər ərzində dünya nəinki daha təhlükəsiz olmayıb, əksinə, münaqişəli bölgələr daha da artıb.

Müasir təhlükələri effektli surətdə dəf etməyin yeganə yolu isə yalnız bütün dövlətlərin birgə və təşkilatlanmış qaydada mübarizə aparması sayəsində mümkündür.

Qloballaşma şəraitində təhlükəsizlik məsələlərinin həllində kompleks strategiyaların hazırlanması üçün çoxtərəfli mərkəzi mexanizm kimi BMT-yə olan tələbat daha da güclənir.

Azərbaycan BMT-nin möhkəmləndirilməsinin tərəfdarı kimi çıxış edir və dövlətlər arasında konstruktiv və bərabərhüquqlu unikal forum olaraq onun rolunu dəyərləndirir. BMT öz tarixi boyu dünyadakı münaqişəli situasiyaların nizamlanması üçün siyasi-diplomatik alətlərin işlənməsi və tətbiqi işində öz effektivliyini sübut edib. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin sözlərilə desək, «Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, bir sıra münaqişələrin və böhran vəziyyətlərinin aradan qaldırılmasında təcrübəyə malik olan Təhlükəsizlik Şurası yeni dünya qaydasının qurulmasında, şübhəsiz ki, aparıcı rol oynayır».

Ölkəmiz BMT-nin hüququn aliliyinə söykənmiş yeni dünya qaydalarının tətbiq olunması sahəsində fəaliyyətinə böyük önəm verir. Lakin eyni zamanda Azərbaycan planetin müxtəlif nöqtələrində mövcud olan «dondurulmuş münaqişələr»in həllini tapmamasından da narahatdır. Belə münaqişələrdən biri də Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsidir. 16 ildən artıqdır ki, Ermənistan Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsini və ona bitişik olan 7 rayonu işğal edib. BMT Təhlükəsizlik Şurası bu münaqişə ilə bağlı hələ 1993-cü ildə 822, 853, 874 və 884 saylı qətnamələr qəbul edib. Bu qətnamələrdə Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanın tərkib hissəsi olması təsdiqlənib və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə, beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış sərhədlərinə hörmət edilməsinin vacibliyi və ərazilərin əldə edilməsi məqsədi ilə güc işlədilməsinin yolverilməz olduğu vurğulanıb. Qətnamələrdə erməni silahlı birləşmələrinin işğal edilmiş Azərbaycan torpaqlarını dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələbi əks olunub. Bununla belə, Ermənistan bu qətnamələrə məhəl qoymamaqla beynəlxalq ictimaiyyətə meydan oxuyur. BMT Təhlükəsizlik Şurası isə bununla bağlı heç bir adekvat qərar qəbul etmir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin cari ilin aprel ayında Avropa Siyasi Mərkəzinin nümayəndələri ilə görüşdə qeyd etdiyi kimi, «Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının və Baş Məclisinin işğalçı qüvvələrin Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxmasını tələb edən qətnamələri, ATƏT-in qərarları, sadəcə, kağız üzərində qalıb. Budur böyük problem. Dünyanın aparıcı beynəlxalq təşkilatları qərarlar qəbul edib, lakin həmin qərarlar icra olunmur və həmin qərarları pozan ölkələr cəzalandırılmır. Bu, nəinki bizim üçün, bütövlükdə beynəlxalq münasibətlər sistemi üçün təhlükədir.»

BMT Təhlükəsizlik Şurasının silahlı münaqişələrə dair problemlərin həll edilməsi ilə bağlı qətiyyətsizliyi bu qurumda islahatlar aparılmasının vacibliyini gündəmə gətirir. Azərbaycan BMT-də islahatlar aparılmasının tərəfdarı kimi çıxış edir. Yalnız islahatlar sayəsində BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin həyata keçirilməsi üçün işlək mexanizm yaradıla bilər.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının effektivliyinin artırılmasına yönəldilmiş islahatlar dünya birliyinin bütün üzvlərinin maraqlarına cavab verir. Güclü BMT sağlam beynəlxalq münasibətlərin əsasını təşkil edir.

BMT-yə olan tələblər bu gün həmişəkindən daha artıqdır. Çünki dünyanı təhdid edən təhlükələrin - dövlətlər arasındakı münasibətlərdə beynəlxalq hüquq normalarının pozulması, beynəlxalq terrorizm, kütləvi qırğın silahlarının yayılması, aclıq və səfalətin, ekoloji fəlakətlərin qarşısını yalnız dünya birliyinin səyləri ilə almaq mümkündür. Azərbaycan bu təhlükələrin aradan qaldırılması üçün BMT və onun müxtəlif strukturları ilə hərtərəfli əməkdaşlıq edir.

Qeyd olunanları ümumiləşdirərək əminliklə deyə bilərik ki, Heydər Əliyev İrsini Araşdırma Mərkəzi tərəfindən nəşr etdirilən «Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində» kitabı beynəlxalq münasibətlər və beynəlxalq hüquq sahələrinin tədqiqatçıları, eləcə də Azərbaycanın dünya birliyinə uğurlu inteqrasiyası ilə maraqlanan hər bir şəxs üçün dəyərli mənbə olacaqdır.

Heydər Əliyev İrsini Araşdırma Mərkəzi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında iştirak etmək üçün Amerika Birləşmiş Ştatlarına səfərə yola düşərkən Binə hava limanında jurnalistin sualına cavabı - 25 sentyabr 1994-cü il

Azərbaycanın müstəqil dövlət olduğu üç il ərzində respublikanın dövlət başçısı BMT Baş Məclisində iştirak və çıxış etməmişdir. Mən sessiyada çıxış edəcəyəm. Şübhəsiz ki, bu, Azərbaycanın belə yüksək səviyyədə ilk dəfə təmsil olunması deməkdir. Təbii ki, mən çıxışımda Azərbaycanın həm daxili, həm də xarici siyasətindən və xüsusən, bizim üçün ən ağır problem olan Ermənistanın Azərbaycana təcavüzündən danışacağam.

Son vaxtlar Amerika Birləşmiş Ştatları Azərbaycana daim müsbət münasibət göstərir. Cənab Klinton mənə dəfələrlə məktub göndərmişdir. Təkcə sentyabr ayında ondan iki məktub almışam. Bunlar hamısı onu göstərir ki, Amerika Birləşmiş Ştatlarında Azərbaycana münasibət müsbət istiqamətdə dəyişir və güman edirəm ki, daha da dəyişəcəkdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin YUNİSEF təşkilatında uşaqların həyatı, müdafiəsi və inkişafına dair BMT bəyannaməsinin imzalanması mərasimində çıxışı - 27 sentyabr 1994-cü il

Mən çox məmnunam ki, YUNİSEF təşkilatı Azərbaycanda da fəaliyyətə başlamışdır və biz bunu yüksək qiymətləndiririk. Çünki uşaqların problemləri ilə məşğul olmaq və bu sahədə fəaliyyət göstərmək insanlar üçün çox xeyirxah bir tədbirdir. Uşaqların həyatına diqqət dünyanın gələcəyi ilə məşğul olmaq deməkdir. Belə fəaliyyət Azərbaycan üçün xüsusilə əhəmiyyətlidir. Çünki Azərbaycan müharibə vəziyyətindədir, onun ərazisinin 20 faizindən çoxu Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunmuşdur. Bir milyondan artıq adam qaçqındırki, onların da xeyli hissəsi uşaqlardır. Onlar indi çadırlarda çətin vəziyyətdə yaşayırlar.

Azərbaycanda ailələr çoxuşaqlıdır. Orta hesabla hər ailənin 4-5 uşağı var. Bu isə bir milyon qaçqından nə qədərinin uşaq olduğunu aydın göstərir.

YUNİSEF-in Azərbaycanda fəaliyyətinin genişləndirilməsinə böyük ehtiyac var. Ümumdünya miqyasında fəaliyyətinizə hörmət və ehtiramımı, Azərbaycanda gördüyünüz işlərə görə isə sizə təşəkkürümü bildirirəm. Bu bəyannaməni imzaladıqdan sonra bir daha ümidvar olduğumu bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycanda fəaliyyətiniz daha da genişlənəcək və güclənəcəkdir.

BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı - Nyu-York, 29 sentyabr 1994-cü il

Hörmətli cənab sədr!

Hörmətli cənab baş katib!

Xanımlar və cənablar!

Hər şeydən əvvəl icazə verin, BMT Baş Məclisi 49-cu sessiyasının sədri vəzifəsinə seçilməsi münasibətilə Amar Essi cənablarını təbrik edim və ona fəaliyyətində uğurlar arzulayım. Həmçinin ötən sessiyanın sədri cənab Samuel İnsanelliyə də gördüyü işə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

BMT-nin baş katibi, zati-aliləri Butros Qali cənablarına bütün dünyada sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə yönəlmiş yorulmaz səylərinə görə təşəkkürümü bildirirəm.

Mən öz tarixinin çətin dövrünü yaşayan gənc dövlətimizin problemlərinə diqqətlə yanaşdığına görə ona xüsusən minnətdaram.

Xanımlar və cənablar!

Ən mötəbər beynəlxalq məclisin tribunasından sizin qarşınızda həyəcan və qürur hissi ilə çıxış edirəm. İlk dəfədir ki, müstəqil Azərbaycanın Prezidenti Dünya Birliyi tərəfindən tanınmış və bərqərar hüquqlarla onun tərkibinə daxil olmuş öz ölkəsini Dünya Birliyinə təqdim edir.

Azərbaycan xalqı əsrlərlə azadlığa can atmışdır. Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra o, milli müstəqillik qazanmışdır. Bizim respublikamız qətiyyətlə hüquqi, demokratik, sivilizasiyalı dövlət quruculuğu yolunu tutmuşdur. Bütün bunlar mürəkkəb prosesdir, bir günün işi deyil, lakin biz qarşıya qoyulmuş məqsədə doğru ardıcıl surətdə irəliləyirik və qısa bir dövr ərzində çox işlər görülmüşdür, hüquqi demokratik cəmiyyətin formalaşdırılması üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Respublikamızda artıq çoxpartiyalı sistem mövcuddur, siyasi plüralizm, şəxsiyyət, söz, mətbuat, vicdan azadlıqları, insan hüquqlarının müdafiəsi və qanunun aliliyi prinsipləri möhkəm bərqərar olmuşdur. Dərisinin rəngindən, din və dil mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, çoxmillətli Azərbaycanın bütün vətəndaşları bərabər hüquqlardan istifadə edirlər.

Siyasi dəyişikliklər ölkənin demokratikləşdirilməsi, bazar münasibətlərinə keçidi təmin edən dərin iqtisadi islahatlar aparılması üçün şərait yaratmışdır. Biz sərbəst sahibkarlığın inkişafını, şəxsi təşəbbüskarlığı hər vasitə ilə təşviq edirik, ümumbəşəri sərvətlərə əsaslanan dünya təcrübəsindən, sivilizasiyalı, çiçəklənən demokratik cəmiyyət quruculuğunda böyük uğurlara nail olmuş qabaqcıl dünya ölkələrinin təcrübəsindən istifadə edərək genişmiqyaslı özəlləşdirmə proqramının həyata keçirilməsinə başlayırıq.

Biz bir çox dövlətlərin böyük marağını doğuran ərazidə - Avropa və Asiyanın mühüm coğrafi-siyasi qovuşuğunda yerləşərək, geniş təbii ehtiyatlara və böyük sənaye potensialına malik olaraq, Azərbaycan xalqının qəti əzminə və inamına arxalanaraq öz müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsinə və demokratik islahatların, bazar islahatlarının həyata keçirilməsinə doğru yönəldilmiş bu strateji xətti aparırıq. Bu gün mən bu yüksək tribunadan qətiyyətlə bildirirəm ki, heç kəs Azərbaycan xalqını tutduğu yoldan geri çəkilməyə məcbur edə bilməz və biz ölkəmizin gələcəyinə nikbinliklə baxırıq.

Bizim nikbinliyimiz dünyada baş verən tarixi proseslərlə, beynəlxalq münasibətlər sistemindəki ciddi dəyişikliklərlə də bağlıdır. Şübhəsiz ki, artıq hərbi cəbhələşməni və ideoloji qarşıdurmanı əvəz etməkdə olan bərabərhüquqlu dünya qaydası beynəlxalq münasibətlər sisteminin gələcək əsasını təşkil edəcəkdir. Beynəlxalq hüquqa, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Nizamnaməsinin prinsiplərinə və müddəalarına uyğun olaraq tərəfdaşlıq, möhkəm sülh və hamı üçün təhlükəsizlik yeni dünya qaydasının fundamental prinsiplərinə çevrilir. Biz zor işlədilməsinə əsaslanan düşmənçilik dünyasından əməkdaşlıq və tərəqqi dövrünə aparan tunelin axırında işıq görürük və bu yol ilə birlikdə, dünyanın bütün ölkələri və xalqları ilə birlikdə, dünyanın bütün ölkələri və xalqları ilə əl-ələ verib getməyə hazırıq.

Lakin bəşəriyyət qarşısında duran təhlükələr hələ heç də tamamilə aradan qaldırılmamışdır. Hələ də köhnə stereotiplər mövcuddur, on illərlə davam etmiş qarşıdurma dövrü ərzində yığılıb qalmış çoxsaylı problemlər, xüsusən tərksilah, kütləvi qırğın silahının məhv edilməsi sahəsindəki problemlər aradan qaldırılmamışdır. İqtisadi imkanları müxtəlif olan dövlətlərin münasibətləri də əvvəlki kimi, yenə də keçmişin bəlalarına düçar olmuşdur. Zaman ekoloji təhlükələr, əhali və inkişaf problemləri ilə əlaqədar bizi yeni-yeni sınaqlara çəkir.

Köhnə dünya qaydasının pozulmasının reallıqlarına çevrilmiş azğın millətçilik və separatçılıq Qafqazı, Balkan yarımadasını, Yer kürəsinin başqa nöqtələrini od-alova və qana bürüyən münaqişələr doğurmuşdur. Bu münaqişələr nəinki müstəqil dövlətlərin inkişafını ləngidir, hələ möhkəmlənməmiş demokratik cəmiyyətlərin varlığı üçün birbaşa təhlükə doğurur, həm də bütün dünyada sülh və təhlükəsizlik üçün qorxu yaradır.

Buna görə də cəbhələşmədən sonrakı dünyada nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların, böyük dövlətlərin üzərinə xüsusi məsuliyyət düşür. Onlar öz siyasi sanbalından, iqtisadi, maliyyə və hərbi imkanlarından istifadə edərək münaqişələrin aradan qaldırılmasına, Yer üzünün bütün guşələrində sülhün, sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə öz potensialını daha fəal yönəltməlidirlər.

Gələn il özünün 50 illiyini qeyd edəcək Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, bir sıra münaqişələrin və böhran vəziyyətlərinin aradan qaldırılmasında təcrübəyə malik olan Təhlükəsizlik Şurası yeni dünya qaydasının qurulmasında, şübhəsiz ki, aparıcı rol oynayır. Lakin Təhlükəsizlik Şurası qarşısında hələ çətin sınaqlar durur: yeni şəraitdə öz səmərəli fəaliyyətini Dünya Birliyinə sübut etmək. Bu gün Təhlükəsizlik Şurası öz qətnamələrinin təminatlı şəkildə yerinə yetirilməsinə nail olmaqla həmişəkindən daha çox əzmkarlıq göstərməlidir. Ümid edirik ki, Şuranın tərkibinin genişləndirilməsi onun möhkəmləndirilməsinə kömək edəcəkdir.

Biz Baş Məclisin roluna böyük əhəmiyyət veririk. Bu rolu hər şeydən əvvəl onda görürük ki, qarşılıqlı güzəştlərə və mənafelərin tarazlığına əsaslanan qərarlar qəbul edilərkən dövlətlərin ən sıx qarşılıqlı fəaliyyəti təmin edilsin.

İndiki şəraitdə BMT baş katibinin öz səlahiyyətlərindən səmərəli istifadə etməsinin, habelə beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsində baş katib ilə birlikdə məsuliyyət daşıyan üzv dövlətlərin ona göstərməli olduqları köməyin əhəmiyyəti də artır.

Bütövlükdə Azərbaycan Respublikası gələcək üçün BMT-nin perspektivlərini nikbinliklə qiymətləndirir və bundan sonra da Birləşmiş Millətlər Təşkilatının yüksək prinsiplərini müdafiə etmək, təşkilatın nüfuzunun səmərəsinin artırılmasına nail olmaq əzmindədir.

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Sizin bir çoxunuza «müharibə», «silahlı münaqişə» məfhumları xoşbəxtlikdən, tarixi və ya evinizdən uzaqda baş verən hadisələri xatırladırsa, mənim xalqım üçün bu, amansız reallıq, qanlı-qadalı adi günlərdir.

Altı ildir ki, Azərbaycan torpağını müharibə alovu bürüyüb. Ermənistan Respublikası Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunda yaşayan ermənilərin etnik qrupunun öz müqəddəratını təyin etmək hüququnu reallaşdırması bəhanəsi ilə dövlətimizin ərazilərinin ilhaqı, onun dövlət sərhədlərinin zorakılıqla dəyişdirilməsi və azərbaycanlı əhalinin öz doğma ev-eşiyindən qovulması planlarını açıq-aşkar həyata keçirir.

Bütün bunlar xalqların öz müqəddəratını təyin etməsi hüququnun əsassız olaraq hər hansı bir etnik icmanın öz müstəqilliyini özbaşına elan etmək və başqa dövlətin tərkibinə daxil olmaq hüququ kimi yozulması ilə pərdələnir. Öz müqəddəratını təyin etmək hüququnun bu cür yozulması dövlətin suverenliyi və ərazi bütövlüyü prinsipləri ilə kəskin ziddiyyət təşkil edir. Bu hüququ mütləqləşdirmək sahəsində hər hansı bir cəhd amansız münaqişələrə gətirib çıxarır. Biz regionumuzda və planetimizin başqa guşələrində bunun şahidi olmuşuq.

BMT-nin baş katibi cənab Butros Qali də bu məsələ ilə əlaqədar öz narahatlığını bildirmişdir. «Əgər hər bir etnik, dini və ya linqvistik qrup dövlətçilik tələb etsə, onda bölgünün həddi olmayacaq və dünyada sülhün, təhlükəsizliyin və iqtisadi firavanlığın əldə edilməsi daha çətin olacaqdır».

Mən hörmətli Butros Qalinin belə bir fikri ilə də tam şərikəm ki, «təşəkkül tapmış beynəlxalq sistem çərçivəsində xalqların öz müqəddəratını təyin etməsi və dövlətlərin suverenliyi, ərazi bütövlüyü və müstəqilliyi kimi eyni dərəcədə qiymətli və mühüm olan məsələlərin bir-birinə ziddiyyət təşkil etməsinə yol vermək olmaz».

Regionumuzda baş verən hadisələr haqqında dünya ictimaiyyətinin kifayət qədər məlumatlı olmadığını, bəzi hallarda işə birtərəfli məlumatı olduğunu bilərək sizi real vəziyyətlə qısaca tanış etmək istərdim. Ermənistan Respublikası Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunun ərazisində qoşun qruplaşması yaradaraq respublikamıza qarşı fəal döyüş əməliyyatları aparmışdır. Şuşa şəhəri və Laçın rayonu işğal edildikdən sonra Dağlıq Qarabağın ilhaqı başa çatdırılmış, Dağlıq Qarabağda yaşayan təxminən 50 min azərbaycanlı oradan qovulmuşdur. Erməni silahlı birləşmələri Dağlıq Qarabağ platsdarmından istifadə edərək bundan sonra hücumun gedişində Azərbaycanın digər altı rayonunu - keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin hüdudlarından Laçın rayonu kimi kənarda olan və sahəsi keçmiş vilayətin sahəsindən dörd dəfə çox olan Kəlbəcər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl və Qubadlı rayonlarını işğal etmişlər.

Təcavüz nəticəsində Azərbaycan ərazisinin 20 faizindən çoxu Ermənistan Respublikasının silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmişdir. Mən Azərbaycan tərəfinin dəhşətli itkilərini sizə deməliyəm: 20 mindən çox adam həlak olmuşdur, 100 minə yaxın adam yaralanmış və xəsarət almışdır, 6 min adam əsir düşmüşdür, bir milyondan çox azərbaycanlı - ölkə əhalisinin təxminən 15 faizi qaçqın vəziyyətinə düşmüşdür və çadır şəhərciklərində yaşayır. Onlar öz vətənində evsiz-eşiksiz qalmışlar, yayın istisindən, qışın soyuğundan, epidemiyalardan əzab çəkirlər, ən zəruri şeylərə ehtiyac duyurlar. Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində 700 şəhər və kənd dağıdılmışdır. Həmin şəhər və kəndlərdə demək olar, bütün evlər, məktəblər, xəstəxanalar yandırılmış və talan edilmiş, qədim mədəniyyət abidələri məhv edilmişdir.

Zənnimcə, sübut etməyə ehtiyac yoxdur ki, belə bir vəziyyətdə biz «öz müqəddəratını təyin etmək hüququnun həyata keçirilməsi» ilə deyil, beynəlxalq hüququn kobudcasına pozulması ilə, BMT üzvü olan dövlətin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və siyasi müstəqilliyinə qarşı təcavüzlə qarşılaşmışıq.

Müharibə xalqımı dözülməz vəziyyətə salır, sosial gərginliyi gücləndirir, Azərbaycan cəmiyyətinin demokratikləşdirilməsinə yönəldilmiş iqtisadi və siyasi islahatların həyata keçirilməsinə mane olur.

Müharibə nəticəsində Azərbaycan xalqına milyardlarla Amerika dolları məbləğində çox böyük maddi ziyan vurulmuşdur. İnsan talelərinə vurulmuş mənəvi ziyan, xalqın dərd-bəlası isə heç nə ilə ölçülməzdir.

Bu gün təkcə Azərbaycanda deyil, dünyanın digər qaynar nöqtələrində də qan tökülür. Xalqlar müharibə gedən yerlərdə baş verən faciəli hadisələrə biganə qalmamalıdırlar. Silahlı münaqişələrin güclənməsinə yol verməmək, onların ədalətlə və qəti şəkildə aradan qaldırılmasına nail olmaq üçün kollektiv səylərlə hər şey etmək lazımdır.

Xanımlar və cənablar!

Ermənistan Respublikasının silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin işğal edilməsi ilə əlaqədar son iki il ərzində Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi və onun sədrinin 6 bəyanatı qəbul edilmişdir.

Bütün qətnamələrdə Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycan Respublikasının suverenliyini və ərazi bütövlüyünü təsdiq edir, ərazi ələ keçirmək üçün zor tətbiq edilməsinin yolverilməzliyini qeyd edir, Azərbaycanın işğal edilmiş bütün rayonlarından bütün işğalçı qüvvələrin dərhal, tamamilə və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını, qaçqınların daimi yaşayış yerlərinə qaytarılmasını qətiyyətlə tələb edir.

Lakin bütün bu qərarlara Ermənistan Respublikası hələ də qətiyyən məhəl qoymur. Bundan əlavə o, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində öz hərbi qüvvələrini artırmaqda davam edir.

Digər tərəfdən, Təhlükəsizlik Şurası da qəbul edilmiş qətnamələrin mexanizmini işə salmamışdır. Belə bir sual meydana çıxır: Təhlükəsizlik Şurası nə dərəcədə ardıcıl və qətiyyətlidir, hər bir

konkret halda onun səlahiyyətlərinin tətbiq dərəcəsi nə ilə müəyyən edilir?

Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarının yerinə yetirilməməsi BMT-yə qarşı işləyir və onun beynəlxalq sülhü və təhlükəsizliyi qoruyub saxlamaq kimi əsas vəzifəsini yerinə yetirmək bacarığına inamı poza bilər.

Regional münaqişələrin aradan qaldırılmasında toplanmış təcrübə göstərir ki, qətnamələrin yerinə yetirilməsi sahəsində səylər yalnız BMT Nizamnaməsi ilə nəzərdə tutulmuş qətiyyətli tədbirlərlə möhkəmləndirildikdə müvəffəqiyyət gətirir.

Beynəlxalq hüquq normalarını kobud surətdə pozan dövlət barəsində təsirli tədbirlər çox nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın Dünya birliyi qarşısında borcudur.

Ermənistan - Azərbaycan münaqişəsinin aradan qaldırılması üçün göstərilən səylərdə biz ATƏM kimi nüfuzlu təşkilata da bel bağlayırıq. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin aradan qaldırılması üçün ATƏM-in yaratdığı Minsk qrupu da işğal edilmiş bütün ərazilərin azad olunması və işğalçı qüvvələrin Azərbaycanın hüdudlarından tamamilə çıxarılması, onun suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və beynəlxalq miqyasda tanınmış sərhədlərinə hörmət edilməsi zəruriliyinə əsaslanır.

Lakin ATƏM-in müvafiq mexanizmləri olmadığından onun çoxsaylı vasitəçilik səyləri, təəssüf ki, indiyədək hər hansı bir nəzərəçarpacaq konkret nəticələrə gətirib çıxarmamışdır. Bu gün biz yalnız bir müsbət nəticə əldə etmişik: Rusiya Federasiyasının və ATƏM-in Minsk qrupunun çox böyük səyləri bahasına və fəal vasitəçilik missiyası sayəsində münaqişə zonasında atəşkəs əldə olunmuşdur.

Dörd aydan çoxdur ki, atəş səsləri eşidilmir, qan tökülmür. Bütün bunları biz yüksək qiymətləndiririk. Lakin vəziyyət hər halda son dərəcə mürəkkəb olaraq qalır, atəşkəs isə olduqca kövrəkdir.

Ermənistan Respublikası Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərinin bir hissəsini Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ regionunun müstəqillik statusu ilə dəyişdirmək kimi əsassız şərtlər irəli sürür. O, Azərbaycanın bu regionunda öz hərbi qüvvələrinin qalmasını və Azərbaycanın Şuşa şəhəri və Laçın rayonu üzərində nəzarətinin saxlanmasını tələb edir ki, bu da əslində ərazilərimizin ilhaqının təsbit edilməsi deməkdir.

Ermənistan münaqişənin başlanmasınadək Dağlıq Qarabağda mövcud olmuş demoqrafik vəziyyətin bərpasını və azərbaycanlı əhalinin oraya qaytarılmasını, o cümlədən Azərbaycan mədəniyyətinin ən qədim mərkəzlərindən biri olan Şuşaya qaytarılmasını tamamilə istisna edir.

Ermənistan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini yerinə yetirmədən, bu şərtlərlə beynəlxalq aralayıcı qüvvələri Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ regionunun perimetri boyunca yerləşdirməyi təklif edərək onları vəziyyətin konservasiyası alətinə, öz ilhaqçı siyasətinin girovuna çevirməyə cəhd göstərir.

Azərbaycan Respublikasının mövqeyi həmişə əməli mövqe olmuşdur və sülhsevər xarakter daşıyır. Bizə vurulmuş bütün ziyanlara baxmayaraq, biz beynəlxalq hüquq, ədalət və humanizm əsasında erməni tərəfinə sülh təklif edirik. Biz Dağlıq Qarabağın erməni təhlükəsizliyinə zəmanət verməyə hazırıq. Biz regionda kommunikasiyaların, o cümlədən Dağlıq Qarabağ ilə Ermənistan Respublikası arasında humanitar dəhlizin normal işini qarşılıqlı əsasda bərpa etmək tərəfdarıyıq. Biz, lazım gələrsə, münaqişə zonasında beynəlxalq sülhpərvər qüvvələrin yerləşdirilməsinə razıyıq. Biz Azərbaycan dövlətinin tərkibində Dağlıq Qarabağın statusunu da müzakirə etməyə hazırıq.

Lakin bizim üçün sarsılmaz normalar və prinsiplər də var - bu, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyüdür, işğal olunmuş bütün ərazilərin azad edilməsidir, qaçqınların öz doğma ocaqlarına, o cümlədən 50 min azərbaycanlı qaçqının Dağlıq Qarabağa - öz vətəninə qaytarılmasıdır.

Azərbaycan Respublikası münaqişənin sülh yolu ilə, siyasi yolla aradan qaldırılmasına tərəfdar olaraq belə hesab edir ki, yalnız Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini yerinə yetirmək yolu ilə təcavüzün nəticələrini aradan qaldıraraq, uzunmüddətli möhkəm sülhün bərqərar edilməsi və regionun bütün əhalisinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədi ilə sabit və əməli danışıq

prosesi aparmaq olar.

Həm də biz beynəlxalq normalara uyğun olaraq sülhpərvərlərin dəqiq mandata malik olması şərti ilə razılaşdırılmış sülh qərarlarının həyata keçirilməsinin təmin edilməsində Dünya Birliyinin köməyinə ümid bəsləyirik.

Biz atəşin kəsilməsi haqqında əldə edilmiş razılığı yüksək qiymətləndirərək başa düşürük ki, bu hələ sülh demək deyil, lakin atəşkəs tezliklə sülh əldə edilməsi üçün lazımi şərait yaradır. Biz sülh sazişi əldə edilənədək və silahlı münaqişəyə tamamilə son qoyulanadək atəşkəs rejiminə əməl etmək əzmində olduğumuzu dəfələrlə bildirmişik. Bu gün mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının yüksək tribunasından bunu bir daha bəyan edirəm.

Biz ATƏM-in Minsk qrupunun və Rusiya Federasiyasının sülhpərvər fəaliyyətini müdafiə edərək onların səylərinin birləşdirilməsinə tərəfdarıq, münaqişənin aradan qaldırılmasında birincilik uğrunda hər hansı bəhsləşmənin əleyhinə çıxırıq. Belə bəhsləşmə Azərbaycan və Ermənistan xalqlarının eyni dərəcədə ehtiyac duyduqları sülhün əldə edilməsini yalnız çətinləşdirə bilər.

Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinin tamamilə azad edilməsi barədə tələblərimiz hüquqa uyğun tələblərdir, onlar BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə tamamilə uyğundur. Hər hansı bir rayonun ilhaqına cəhd göstərilməsi bizim üçün məqbul deyil və beynəlxalq hüquq normalarına ziddir.

Müharibəyə cəlb olunmağımız nəticəsində respublikada son dərəcə ağır humanitar vəziyyət yaranmışdır. Yeddi milyonluq ölkədə hər yeddi nəfərdən biri ev-eşiyi, işi, yaşamaq üçün vəsaiti olmayan qaçqındır. Qaçqınlar və köçkünlər misilsiz məhrumiyyətlərə düçar olaraq çadır düşərgələrində yaşayırlar. Amansız qış şəraiti, kifayət qədər qida, dava-dərman olmaması əhalinin ən imkansız olan bu qrupu arasında epidemiya və aclıq təhlükəsi yaratmışdır. Qaçqınlar ilə əlaqədar ekstremal vəziyyətin aradan qaldırılması Azərbaycan dövlətinin başlıca qayğılarından birinə çevrilmişdir.

Respublikamızın təcili çağırışına beynəlxalq təşkilatlar, bir sıra dövlətlər səs verdilər və biz Azərbaycana humanitar yardım göstərilməsində BMT proqramlarının ən iri donorları olan İsveç, Böyük Britaniya, Almaniya, Yaponiya, İsveçrə, Niderland, Danimarka hökumətlərinə ən səmimi minnətdarlığımızı bildiririk.

Biz, həmçinin ikitərəfli əlaqələr xətti ilə Azərbaycana xeyli humanitar yardım göstərən Türkiyənin, İranın, Səudiyyə Ərəbistanının və digər ölkələrin hökumətlərinə də minnətdarıq.

Biz Azərbaycanda qaçqınlara və köçkünlərə mühüm kömək göstərmiş BMT-nin qaçqınların işi üzrə ali komissarının idarəsinə, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə, BMT-nin uşaq fonduna, «Həkimlər sərhəd tanımır» təşkilatına, çoxsaylı qeyri-hökumət təşkilatlarına da minnətdarıq.

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Şərq və Qərb sivilizasiyasını vəhdət halında birləşdirən ölkəmizin coğrafi mövqeyindən, sosial-siyasi yönümündən və tarixi-mədəni ənənələrindən irəli gələn xüsusiyyətlər beynəlxalq münasibətlər sistemində mənim respublikamın roluna və yerinə səciyyəvi təsir göstərir.

Məhz öz xüsusiyyətlərimizi başa düşərək və dəyişikliklərin irəli sürdüyü tələbləri nəzərə alaraq biz addım-addım irəliləyərək xarici dünya ilə əməkdaşlıq binasını ucaldırıq.

Azərbaycan Respublikası beynəlxalq miqyasda tanındığı vaxtdan etibarən biz əksər ölkələrlə bərabərhüquqlu, tarazlaşdırılmış münasibətlər yaratmış və bir çox ümumdünya və regional təşkilatlara daxil olmuş, beynəlxalq münasibətlərimizin genişləndirilməsi, müəyyən səbəblər üzündən itirilmiş əlaqələrin bərpa edilməsi üçün ciddi səylər göstərmişik.

Biz keçmiş SSRİ-nin ərazisində yaranmış müstəqil dövlətlərlə tarixi, coğrafi, iqtisadi və humanitar əlaqələrə xüsusi əhəmiyyət verərək, istər ikitərəfli münasibətlər əsasında, istərsə də Müstəqil Dövlətlər Birliyi çərçivəsində onlarla, xüsusən Rusiya ilə bərabərhüquqlu əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə tərəfdar çıxırıq.

Amerika Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya Birləşmiş Krallığı, Fransa, Çin ilə Azərbaycanın dostluq əlaqələri müvəffəqiyyətlə inkişaf edir. Regionumuzun və yaxın regionların Türkiyə, İran,

Səudiyyə Ərəbistanı, Misir, Pakistan kimi ölkələri ilə bizi sıx, mehriban qonşuluq telləri birləşdirir. Bu ölkələrlə biz İslam Konfransı Təşkilatı çərçivəsində də sıx əməkdaşlıq edirik.

Bu ilin mayında NATO-nun «Sülh naminə tərəfdaşlıq» proqramına Azərbaycanın qoşulması onun siyasi həyatında mühüm hadisə oldu. Bu proqramda bizi ümumi təhlükəsizlik mənafeyi naminə əməkdaşlıq və qarşılıqlı fəaliyyət cəlb edir. Mən Varşava müqaviləsinin keçmiş üzvlərinin bu proqrama qoşulmasını alqışlayıram. Bu, bütün Avrasiya qitəsində ümid yaradır ki, gələcəkdə onu sülh şəraitində əməkdaşlıq gözləyir və bu əməkdaşlıq bütün xalqların təhlükəsizliyini, inkişafını və tərəqqisini təmin edəcək, yeni cəbhələşmə bloklarının yaranması imkanını həmişəlik aradan qaldıracaqdır. Biz ümid edirik ki, NATO proqramında iştirak Avropada təhlükəsizliyin yeni binasının yaradılmasında ölkəmizin rolunu artıracaqdır.

Bu il Azərbaycan Respublikasına bloklara qoşulmamaq hərəkatında müşahidəçi statusu verilmişdir ki, bu da müxtəlif sahələrdə ikitərəfli əlaqələri qaydaya salmaq və həmin hərəkatın üzvləri olan ölkələrlə mövqelərimizi yaxınlaşdırmaq üçün qarşımızda geniş imkanlar açır.

1992-ci ilin yanvarında gənc Azərbaycan dövlətinin Birləşmiş Millətlər Təşkilatına tamhüquqlu üzv qəbul edilməsi onun təşəkkülü prosesində mühüm mərhələ oldu. BMT-yə daxil olan bir çox beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığımızın miqyası həmin vaxtdan etibarən artır. Beynəlxalq Valyuta Fondu, Ümumdünya Bankı, Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə qarşılıqlı fəaliyyətimiz bizim üçün xüsusən dəyərlidir. Dünyanın bu ən iri maliyyə təsisatları mütəxəssislərinin Azərbaycandakı əməli işi nəticəsində ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı üçün böyük əhəmiyyət daşıyan konkret layihələr müəyyənləşdirilmişdir.

Güman edirik ki, beynəlxalq maliyyə təsisatları ilə səmərəli əməkdaşlığımız üçün böyük imkanlar vardır. Biz Azərbaycan Respublikasının düçar olduğu faktiki müharibə vəziyyəti ilə əlaqədar Beynəlxalq Valyuta Fondunun və Ümumdünya Bankının rəhbərlərinin ehtiyat etdiyini və narahatlıq keçirdiyini başa düşürük. Lakin eyni zamanda, Beynəlxalq Valyuta Fondu bizimlə müharibə aparan Ermənistana sabitləşdirmə krediti vermişdir. Belə hesab edirik ki, ədalət bu məsələdə heç olmasa simmetrik münasibət tələb edir.

Biz bazar iqtisadiyyatı infrastrukturunun təşəkkül tapması, ölkənin müasir idarəetmə səviyyəsinə çıxarılması, qabaqcıl texnologiyaların tətbiqi sahəsində milli proqramların hazırlanmasına texniki yardım göstərilməsi işində BMT-nin ətraf mühitə dair proqramından çox şey gözləyirik.

Biz beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığa xüsusi əhəmiyyət veririk və mən böyük məmnuniyyət hissi ilə sizə bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikası sentyabrın 20-də Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda neft yataqlarının birgə istismarı sahəsində bir sıra iri dünya şirkətlərinin konsorsiumu ilə 30 illik müqavilə imzalamışdır. Bu, uzun sürən çətin danışıqların yekunudur.

Bu iri iqtisadi tədbir dünya üçün açıq olmaq siyasətimizin, iqtisadiyyatın sərbəstləşdirilməsi, xarici investisiyaların cəlb edilməsi siyasətimizin sübutudur.

Belə bir nadir müqavilənin imzalanması əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə, onun həyata keçirilməsində iştirak edən Azərbaycanın, ABŞ-ın, Rusiyanın, Böyük Britaniya Krallığının, Türkiyənin, Norveçin, Səudiyyə Ərəbistanının xalqlarının və ölkələrinin yaxınlaşmasına kömək edəcəkdir. Bu barədə danışarkən mən bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikası Dünya Birliyi ilə tamhüquqlu inteqrasiyaya istiqamət götürmüşdür və bunun üçün bütün imkanlara malikdir. Buna görə də onun siyasəti sülhə əsaslanır və biz buna nail olmaq üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatına böyük ümidlər bəsləyirik.

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Azərbaycan xalqı məni özünün gənc müstəqil dövlətinin prezidenti seçərək mənə çox böyük etimad göstərmişdir və bu gün mən onun ən xoş arzu və diləklərini sizə çatdırmaq şərəfinə nail oldum.

BMT Baş Məclisinin bu yüksək tribunasını belə bir ümidlə tərk edirəm ki, siz xalqımın səsini eşidəcəksiniz, xalqımın səsi ürəklərinizə yol tapacaqdır.

Diqqətinizə görə minnətdaram.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında Millətlər Birliyinin xüsusi salonunda mətbuat konfransında bəyanatı -29 sentyabr 1994-cü il

Hörmətli xanımlar, cənablar!

Mən bir neçə dəqiqə bundan öncə BMT-nin Baş Məclisində Azərbaycan Respublikasının prezidenti kimi çıxış etdim. Bu nitqimdə mən Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq aləmdə, beynəlxalq miqyasda əsas prinsiplərini bildirdim. Buna görə də təkrarən, geniş bir bəyanat verməyə ehtiyac yoxdur. Belə düşünürəm ki, siz mənim həmin çıxışımla tanışsınız. Lakin qısaca bir neçə kəlmə demək istərdim.

Azərbaycan üç ildir ki, müstəqil bir dövlət kimi yaşayır. Azərbaycan Respublikasının başçısı, prezidenti ilk dəfədir ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş Məclisinin işində iştirak edir və Azərbaycanın adından bu məclisə müraciət edir. Xalqımız milli azadlıq əldə etdikdən sonra Azərbaycan Respublikasının daxili və xarici siyasəti xalqın tarixi, milli, mənəvi ənənələri əsasında qurulur. Azərbaycanda demokratik, hüquqi, sivilizasiyalı dövlət yaradılır. Respublikamızın cəmiyyəti demokratik prinsiplər əsasında formalaşır və bu prinsipləri Azərbaycanda bərqərar etmək üçün ölkəmizdə qanunlar qəbul olunmuşdur. Bu qanunlar demokratik prinsiplərin mövcudluğu və onlardan əhalinin istifadə etməsi üçün şərait yaradır. Biz bu sahədə də öz işimizi Azərbaycan xalqının tarixi, milli, mənəvi ənənələri, milli dəyərləri əsasında qururuq. Eyni zamanda dünyanın inkişaf etmiş, çox yüksək səviyyələrə qalxmış dövlətlərinin demokratik prinsiplərindən bəhrələnirik.

Azərbaycan iqtisadi sahədə böyük potensiala malikdir. Biz bu sahədə bazar iqtisadiyyatı yolu ilə, sərbəst iqtisadiyyat yolu ilə gedirik və bunun üçün lazımi tədbirlər görürük. Yəni 70 il sosialist quruluşunda sosialist iqtisadi, siyasi prinsipləri əsasında yaşayan bir respublika indi müstəqil dövlət kimi dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin həm ictimai-siyasi prinsiplərindən, həm də iqtisadi-sosial prinsiplərindən istifadə edərək öz həyatını özü qurur.

Respublikamız üçün ən ağır problem ölkənin altı ildən bəri müharibə vəziyyətində olması ilə bağlıdır. Müharibəyə Azərbaycan başlamayıbdır. Azərbaycan müharibəyə cəlb edilibdir. Ermənistan Respublikasının təcavüzü nəticəsində hərbi münaqişə yaranıb və indi müharibə gedir. Azərbaycan ərazisinin bir qismi erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunubdur, torpaqlarımızın 20 faizi erməni silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır. İşğal edilmiş torpaqlardan bir milyon nəfərdən artıq

Azərbaycan vətəndaşı qaçqın düşüb, öz doğma yerlərindən baş götürüb qaçmışdır. İndi onlar qaçqın vəziyyətində çadırlarda ağır şəraitdə yaşayırlar.

Bu çətinliklərə baxmayaraq, biz sülh təklif edirik və buna görə də dörd ay əvvəl Ermənistan ilə Azərbaycan arasında atəşin kəsilməsinə nail ola bilmişik. Biz atəşkəsin saxlanmasına çalışırıq və bundan sonra da çalışacağıq. Lakin atəşkəs dövründə Böyük Sülh Müqaviləsi əldə etmək istəyirik. Sülh müqaviləsi yalnız bəzi şərtlərlə ola bilər. Yəni işğal edilmiş Azərbaycan torpaqlarından erməni silahlı qüvvələri çıxmalı, həmin torpaqlarımız azad edilməli və qaçqınlar öz yerlərinə qayıtmalıdırlar. Beynəlxalq hüquq normalarına əsasən Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, sərhədlərinin toxunulmazlığı təmin edilməlidir. Biz məhz bu şərtlər əsasında sülhə nail olmaq istəyirik və bunun üçün də çalışırıq. Bu gün mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının tribunasından bütün dünya ictimaiyyətinə, böyük dövlətlərə, beynəlxalq təşkilatlara bu sülhün əldə olunmasında bizə kömək göstərmək barədə müraciət etdim.

Mənim sizə deyəcəyim bu qədərdir, vaxtınızı çox almaq istəmirəm. Odur ki, vaxtımı sizin suallarınıza cavab vermək üçün saxlamaq fikrindəyəm.

Sual: Cənab prezident, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı adından sizi burada salamlamağa çox şadam. Sizin ölkəniz neft şirkətlərinin konsorsiumu ilə müqavilə bağlamışdır. İndi gündəlikdə neftin nəql edilməsi üçün boru kəmərinin çəkilməsi məsələsi durur. Sizcə, bu boru kəməri haradan keçəcək?

Cavab: Bilirsinizmi, indiyədək, yəni üç il idi ki, söhbət bu neft müqaviləsinin bağlanmasından gedirdi və hər dəfə də ortaya müxtəlif məsələlər çıxırdı. Artıq müqavilə imzalanmışdır, buna görə də indi bütün suallar neft kəmərinin haradan keçməsi barədədir.

Həmin suallara hazırda heç kəs cavab verə bilməz. Elə mən özüm də. Çünki bu neft kəməri marşrutunun bir neçə variantı var. Biz gərək onu konsorsiumla, yəni bizimlə müqavilə imzalamış olan neft şirkətləri ilə birlikdə həll edək. Mən onu deyə bilərəm ki, boru kəmərinin marşrutu birinci növbədə Azərbaycanın milli mənafelərinə uyğun olmalıdır. Əlbəttə, bu məsələ müqaviləni imzalamış və böyük işlərə girişmiş neft şirkətlərinin fikrindən, iradəsindən də asılı olacaqdır. Eyni zamanda bu neft kəmərinin marşrutu gərək iqtisadi baxımdan da səmərəli olsun.

Zənnimcə, biz əgər üç il ərzində aparılan danışıqlardan sonra bu müqaviləni imzalaya bildiksə, deməli neft kəmərinin haradan keçəcəyini də müəyyənləşdirəcəyik.

Sual: Cənab prezident, dünən «Vaşinqton post» qəzetində dərc edilmiş bir məqalədə deyilir ki, Azərbaycan Dağlıq Qarabağı əldən vermək istəyir. Bunu necə başa düşmək olar?

Cavab: Güman edirəm ki, o məqaləni yazan adam çox böyük səhv buraxıb. Necə ola bilər ki, biz öz ərazimizi əldən verək? Belə olsaydı, onda heç altı ildən bəri müharibə aparmaq lazım gəlməzdi. Bu altı ildə Azərbaycan tərəfi 20 min adam itirib. Yüz min nəfərdən çox adam yaralanıb. İşğal edilmiş ərazilərimizdə 700-dən çox şəhər, kənd və qəsəbə dağıdılıb. Belə böyük müharibədən sonra Dağlıq Qarabağı necə əldən vermək olar? Bu birincisi, ikincisi də, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir. Siz dünyada elə bir ölkə tapa bilərsinizmi ki, o öz torpağının bir hissəsini başqasına versin? Odur ki, bu, yanlış məlumatdır.

Sual: Cənab prezident, dörd aydan çoxdur ki, atəşkəsə əməl edilir. Amma bununla yanaşı, bəzi məlumatlar gəlir ki, Azərbaycan Dağlıq Qarabağın şərq hissəsinə ordu toplayır. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

Cavab: Bu məlumatı sizə kim verib?

Müxbir: Bu məlumatlar Qarabağ tərəfdən gəlir.

Cavab: Bunlar yanlış məlumatlardır. Əvvəla, atəşin kəsilməsinin təşəbbüskarı məhz biz olmuşuq. Həm də dəfələrlə bildirmişik ki, atəşkəsin davam etməsinin tərəfdarıyıq. Mən bunu bu gün BMT-nin tribunasından bir daha bəyan etdim və bildirdim ki, biz bu müddətdə böyük sülhə nail olmaq istəyirik. Biz müharibənin yenidən başlanmasına tərəfdar deyilik və bu istiqamətdə heç bir iş görmürük. Sizdə olan məlumatlar əsassızdır.

Sual: Belə məlum olur ki, heç bir ordu toplanmır?

Cavab: Qətiyyən belə şey yoxdur.

Sual: Cənab prezident, siz burada, Nyu-Yorkda, BMT-də Ermənistan prezidenti ilə görüşdünüzmü? Əgər görüşdünüzsə, onunla dialoq faydalımı oldu? Siz Dağlıq Qarabağ ilə Azərbaycan arasında yaxın aylarda dialoqu necə təsəvvür edirsiniz?

Cavab: Mən Ermənistan prezidenti cənab Ter-Petrosyanla burada görüşdüm. Bu, srağagün səhər oldu. Söhbətimiz uzun çəkdi. Biz əvvəlcə nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə, sonra isə tək-bətək söhbət etdik. Biz məhz sülh haqqında böyük sazişin hazırlanması məsələlərini müzakirə etdik. Ən çox da, bu sazişin əldə olunmasında bizə maneçilik törədən problemlərdən danışdıq. Məsələn, söhbət ondan gedir ki, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən erməni silahlı qüvvələrinin çıxarılmasının zəruriliyindən danışarkən biz bunu həm Laçın rayonuna, həm də Şuşa şəhərinə aid edirik. Bu məsələlərdə Azərbaycan və Ermənistan tərəfləri arasında sazişə hələlik nail ola bilməmişik. Biz burada, Nyu-Yorkda görüşərkən diqqəti məhz həmin məsələlərə yönəltdik. Həm də razılığa gəldik ki, bu məsələ barəsində danışıqlarımızı davam etdirəcəyik. Cənab Ter-Petrosyan da, mən də belə bir yekdil fikirdə olduq ki, atəşkəs rejimini saxlamaq və Böyük Sülh Sazişinin imzalanmasına nail olmaq üçün razılığa gəlmək lazımdır; Mən sizə yalnız bunu deyə bilərəm.

Sual: Cənab prezident, siz dediniz ki, Azərbaycan neft kəmərinin marşrutu barədə qərarı o vaxt qəbul edər ki, bu, Azərbaycanın milli mənafelərinə uyğun və eyni zamanda iqtisadi cəhətdən Azərbaycan üçün sərfəli olsun. Sizcə, neft kəməri Türkiyədən keçərsə, bu, Azərbaycan üçün iqtisadi cəhətdən faydalı ola bilərmi?

Cavab: Mən dedim ki, neft kəməri gərək həm Azərbaycanın milli mənafeyinə uyğun olsun, həm konsorsiumda iştirak elən şirkətlərin iqtisadi mənafelərinə cavab versin, həm də iqtisadi cəhətdən səmərəli olsun. Əmər neft kəmərinin Türkiyə ərazisindən keçməsi bu tələblərə uyğun olsa, onda mən bunu alqışlayaram.

Sual: Cənab prezident, sizin fikrinizcə, burada, Nyu-Yorkdakı görüşləriniz, danışıqlarınız və çıxışlarınız, Azərbaycanın gələcəyi üçün nə kimi əhəmiyyətə malikdir?

Cavab: Belə düşünürəm ki, bunların böyük əhəmiyyəti olacaq. Ən əvvəl, Azərbaycan dövlətinin başçısı, prezidenti BMT Baş Məclisinin sessiyasında ilk dəfədir çıxış edir. Bu, gənc və müstəqil dövlət üçün mühüm hadisədir. Mən Baş Məclisin tribunasından çıxış edərək, Azərbaycanın bugünkü vəziyyəti ilə, ölkəmizin dövlət və siyasi quruluşunun prinsipləri ilə bağlı fikir və mülahizələrimi, Ermənistanla Azərbaycan arasında hərbi münaqişə barəsində mövqeyimizi Dünya Birliyinə çatdırmaq imkanına malik oldum. Zənnimcə, elə bunun özü müstəqil Azərbaycan Respublikasını Dünya Birliyinə təqdim etmək üçün kiçik məsələ deyildir.

Bundan əlavə, Nyu-Yorkda olarkən mən bir çox görüşlər keçirdim və onlar da Azərbaycanın mövqeyini dünya miqyasında möhkəmlətmək üçün çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu baxımdan mən ABŞ prezidenti cənab Bill Klintonla görüşə olduqca böyük əhəmiyyət verirəm. Bizim çox ətraflı və səmərəli söhbətimiz oldu. Bu, Azərbaycan prezidentinin ABŞ prezidenti ilə ilk görüşü idi. Mən cənab prezident Bill Klinton tərəfindən Azərbaycanın və bütün bölgəmizin problemlərinə böyük maraq göstərildiyini hiss etdim. Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münaqişənin aradan qaldırılması və Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində yaranmış vəziyyətdən çıxmaq yolları barədə prinsiplərimizi, mülahizələrimizi və fikirlərimizi ona izah etmək imkanı tapdım. Mən artıq dedim ki, Ermənistan prezidenti Levon Ter-Petrosyanla görüşdüm. Burada bir sıra dövlətlərin xarici işlər nazirləri ilə, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, bəzi maliyyə dairələrinin nümayəndələri ilə də görüşlərim oldu. Bütün bunlar Azərbaycanın bu günü və gələcəyi üçün kifayət qədər böyük əhəmiyyətə malikdir.

Sual: Cənab prezident, mən sizin Amerika prezidenti ilə görüşünüz mövzusuna qayıdıram. Siz Amerika prezidentindən nə xahiş etdiniz, bu münaqişədə Amerikanın vasitəçi olmağını istədiyinizi bildirdinizmi? Müsaidənizlə, daha bir sual vermək istərdim: elan edilmişdir ki, prezident Yeltsin ilə prezident Klinton öz aralarında görüşdə «Yaxın xaric» deyilən ölkələrdə Rusiyanın fəaliyyəti barədə razılığa gəlməmişlər. Bu fakt sizi məyus edirmi?

Cavab: Mən cənab prezident Bill Klintona dedim ki, bütün münaqişələrin, eləcə də Qafqazda gedən münaqişələrin aradan qaldırılmasında ABŞ beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən ATƏM-in və Minsk qrupunun fəaliyyətində daha yaxından iştirak etməlidir. Belə hesab edirəm ki, bu proseslərdə ABŞ-ın iştirakı fayda gətirəcəkdir. O ki, qaldı cənab Bill Klinton ilə cənab Boris Yeltsin arasında fikir ayrılıqları barədə sizin məlumatınıza, mənim bundan xəbərim yoxdur və mən sizin bu məlumatınız əsasında bir nəticə çıxarmaq istəməzdim.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qalinin Azərbaycana rəsmi səfəri zamanı Bakıda Binə hava limanında qarşılanması mərasimində çıxışı - 29 oktyabr 1994-cü il

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi doktor Butros Butros-Qali cənablarını Azərbaycan torpağında səmimi qəlbdən salamlayıram. Bir neçə gün bundan öncə Azərbaycan Respublikası öz dövlət müstəqilliyinin üçüncü ildönümünü qeyd etdi. Üç il ərzində Azərbaycan Respublikası Dünya Birliyinə daxil olmuşdur, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvüdür və BMT-nin Baş katibi cənab Butros Butros-Qali ilk dəfədir Azərbaycan torpağına səfər edir. Biz cənab Butros Butros-Qalinin Azərbaycana səfərini yüksək qiymətləndiririk və bu səfərə çox ümidlər bəsləyirik.

Azərbaycan Respublikasının indiki ağır vəziyyəti, müharibə şəraitində olması, respublikada bir milyondan çox qaçqının olması, başqa problemlər dünyanın nəzər-diqqətini Azərbaycana cəlb edir. Biz Birləşmiş Millətlər Təşkilatının və onun Baş katibi Butros Butros-Qalinin bu məsələlərə diqqət yetirdiklərini həmişə hiss edirik. Ümidvaram ki, burada keçiriləcək görüşlərdə və aparılacaq danışıqlarda Azərbaycanın müstəqilliyini möhkəmlətmək, onun qarşısında duran məsələlər barəsində ətraflı söhbətlər gedəcəkdir və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi cənab Butros Butros-Qali bu məsələlərə böyük diqqət yetirəcəkdir.

Hörmətli dostumuz cənab Butros Butros-Qali, Azərbaycan torpağına, Azərbaycan Respublikasına xoş gəlmisiniz. Bura sizin üçün doğma torpaq, doğma bir yerdir və burada hər bir vətəndaş, hər bir ailə sizin bu gəlişinizi alqışlayır, sizə mehribanlıq və qonaqpərvərlik hissləri göstərməyə hazırdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Prezident sarayında BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qali ilə görüşdə çıxışı - 30 oktyabr 1994-cü il

Hörmətli Baş katib, cənab doktor Butros Butros-Qali!

Mən sizi Azərbaycan Respublikasında, Azərbaycan torpağında bir daha səmimi-qəlbdən salamlayıram. Azərbaycan Respublikasına göstərdiyiniz maraq, diqqət üçün və respublikamıza etdiyiniz səfər üçün sizə təşəkkürümü bildirirəm.

Müstəqil Azərbaycan Respublikası üç il bundan qabaq yaranmışdır, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvüdür. BMT Baş katibinin Azərbaycana səfəri Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran problemlərin həll edilməsi üçün şübhəsiz ki, çox əhəmiyyətli olmalıdır. Biz, respublikamızın ictimaiyyəti buna çox böyük ümidlər bəsləyirik.

Məlumdur ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Azərbaycanın problemləri ilə daim məşğul olur. Azərbaycan Respublikası altı ildən artıqdır ki, Ermənistan tərəfindən hərbi təcavüzə məruz qalmışdır. Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini əldə edən gündən indiyədək, üç ildir ki, BMT və onun Təhlükəsizlik Şurası bu problemin həlli ilə daim məşğul olur. Bu sahədə çox iş görülmüşdür. BMT, onun Təhlükəsizlik Şurası və cənab Baş katib bu sahədə çox fəaliyyət göstərmişlər. Görülən bu işlərə görə, qəbul olunan qərarlara görə mən Azərbaycan Respublikası adından, cənab Butros Qali, sizə təşəkkürümü bildirirəm.

Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini yeni əldə etmiş bir dövlət kimi bir çox problemlərlə qarşılaşmışdır. Yaxın keçmişdə Sovetlər İttifaqının tərkibində olan və indi müstəqilliyini əldə edən digər respublikalar kimi, Azərbaycan da keçid dövrünü yaşayır. Bu üç il müddətində biz çalışmışıq ki, Azərbaycanın müstəqilliyini təmin edək, möhkəmləndirək, digər tərəfdən, respublikamızı yeni yol ilə, demokratik yol ilə aparaq. Uzun illər Sovetlər İttifaqının tərkibində olan, sosialist, kommunist ideologiyasının təsiri altında yaşayan Azərbaycan xalqı, Azərbaycan Respublikası artıq indi bu prinsiplərdən imtina etmişdir. Azərbaycanda müstəqil dövlət quruculuğu prosesi gedir. Bizim məqsədimiz Azərbaycanda hüquqi demokratik dövlət qurmaq, sivilizasiyalı, hüquqi cəmiyyət yaratmaqdır.

Azərbaycanın iqtisadiyyatında böyük dəyişikliklər etmək nəzərdə tutulur. Respublikamız öz iqtisadiyyatını bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında inkişaf etdirməyə başlamışdır. İqtisadi islahatlar aparmaq, sərbəst iqtisadiyyata yol açmaq, təşəbbüskarlığa, sahibkarlığa imkanlar yaratmaq iqtisadiyyat sahəsində əsas yolumuzdur. Bu məqsəd üçün biz iqtisadiyyatda özəlləşdirmə prinsiplərini həyata keçirməyə başlamışıq. Bir sözlə, Azərbaycan iqtisadi sahədə sərbəst iqtisadiyyat yolu ilə gedir, gedəcəkdir və dünya iqtisadiyyatı ilə əlaqələr qurmaq, inteqrasiyaya girmək, dünya iqtisadi birliyinə daxil olmaq əzmindədir.

Keçid dövrü Azərbaycanın daxili həyatında şübhəsiz ki, böyük problemlər, çətinliklər yaratmışdır. Bir ictimai, iqtisadi, siyasi sistemdən digərinə keçmək şübhəsiz ki, həm müəyyən vaxt, həm də çox ciddi addımlar atmağı tələb edir. Ancaq bizim üçün nə qədər çətin olsa da, biz bu yolla gedirik və gedəcəyik. Azərbaycanın müstəqilliyini də məhz bu yolla təmin etmək istəyirik.

Azərbaycan Respublikası hazırda sosial-iqtisadi böhran içərisindədir. Dediyim kimi, bunlar bir tərəfdən keçid dövrü ilə, digər tərəfdən Azərbaycanın ötən altı ildə müharibə şəraitində olması ilə əlaqədardır. Ancaq bütün bu çətinliklərə baxmayaraq, Azərbaycan öz müstəqilliyini bundan sonra da inkişaf etdirmək yolu ilə gedir. Azərbaycan xalqı uzun illər, əsrlər boyu milli azadlıq, dövlət istiqlaliyyəti arzusu ilə yaşayıbdır. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi qazanması xalqımız üçün tarixi hadisədir. Bizim məqsədimiz, yolumuz müstəqilliyimizi daim qoruyub saxlamaqdır və əminəm ki, biz bu yolda uğurlar əldə edəcəyik.

Azərbaycanın xarici siyasəti bütün ölkələrlə bərabər hüquqlu əlaqələr yaratmaqdan ibarətdir. Mən sentyabrın 29-da BMT Baş Məclisinin sessiyasında çıxış edərkən bu barədə Azərbaycanın mövqeyini bildirdim.

Bir daha demək istəyirəm ki, üç illik müstəqillik dövründə, xüsusilə son bir ildə Azərbaycan bu sahədə ciddi addımlar atmış və bir çox ölkələrlə qarşılıqlı surətdə faydalı, səmərəli əlaqələr yaratmışdır. Azərbaycan bu yolla gedərək bütün dünyaya özünü açıq bir ölkə kimi elan etmişdir. Biz Azərbaycana investisiyalar qoymaq, respublikamızla müştərək işlər görmək barədə bütün Dünya Birliyinə, beynəlxalq təşkilatlara, bu işlə maraqlanan şirkətlərə və firmalara müraciət edirik, əlaqələr yaradırıq.

Bu il sentyabrın 20-də Azərbaycan Respublikasının Xəzər dənizində olan neft yataqlarından xarici ölkələrin nüfuzlu neft şirkətləri ilə müştərək istifadə olunması üçün böyük bir müqavilə imzalanmışdır. Biz bundan sonra da Azərbaycana xarici ölkələr, şirkətlər, firmalar tərəfindən investisiyalar qoyulması üçün imkanlar yaradacağıq. Bir sözlə, Azərbaycan müstəqil dövlət kimi Dünya Birliyində, Birləşmiş Millətlər Təşkilatında öz layiqli yerini tutmağa çalışır.

Ancaq siz bilirsiniz ki, respublikamız üçün ən ağır, ən çətin, ən mühüm məsələ Azərbaycana qarşı olan hərbi təcavüzün qarşısının alınması məsələsidir. Mən qeyd etdim ki, BMT, onun Təhlükəsizlik Şurası və cənab Baş katib, şəxsən siz bu işlə daim məşğul olursunuz və bu məsələlər sizə məlumdur. Mən hesab edirəm ki, bu görüş zamanı bizim söhbətlərimizin əksər hissəsi bu məsələyə həsr olunmalıdır. Məlumdur ki, sizin bu səfəriniz də müəyyən mənada həmin məsələlərlə bağlıdır. Siz Azərbaycandan sonra Gürcüstanda, Ermənistanda olacaqsınız. Demək, bizim regionda olan vəziyyət sizi maraqlandırır və biz də çox maraqlıyıq ki, regionumuzda sülh, əmin-amanlıq yaradılmasında sizin imkanlarınızdan istifadə edək.

Qeyd etdim ki, altı illik bu müharibə nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan Respublikası ərazisinin yüzdə iyirmi faizini işğal etmişlər. İşğal olunmuş torpaqlar həm Azərbaycanın daxilində olan Dağlıq Qarabağın ərazisidir, həm də Dağlıq Qarabağın ətrafında olan yeddi rayonun ərazisidir. İşğal olunmuş rayonlardan bir milyondan artıq Azərbaycan vətəndaşı qaçqın düşmüşdür. Onlar çox ağır vəziyyətdədirlər, əksəriyyəti çadırlarda yaşayır və çadırlarda olmayanların da yaşadıqları yerlərdə minimum şəraitləri yoxdur. Bunlar hamısı Azərbaycan Respublikasında həm iqtisadi-sosial vəziyyəti, həm də ictimai-siyasi vəziyyəti həddindən artıq gərginləşdirir.

Siz bunu bilirsiniz və bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, müharibəni Azərbaycan başlamayıbdır. Azərbaycan sadəcə olaraq müharibəyə cəlb olunmuşdur. Azərbaycanın torpağı, ərazisi olan Dağlıq Qarabağı ələ keçirmək üçün Ermənistan altı il bundan əvvəl bu təcavüzə başlamışdır. Təəssüf ki, Azərbaycana aid olan səbəblərə görə də və daha çox - Ermənistana ayrı-ayrı qüvvələr tərəfindən göstərilən yardım nəticəsində Ermənistan Azərbaycan torpaqlarının bir qismini işğal etməyə nail olmuşdur.

Bu müharibə nəticəsində Azərbaycan 20 mindən artıq vətəndaşını itirmişdir, onlar həlak olublar. Yüz mindən artıq Azərbaycan vətəndaşı yaralanıb, əlil olmuşdur. İşğal olunmuş torpaqlarımızda yaşayış binaları, zavodlar, fabriklər, sosial obyektlər yandırılıb, dağıdılıb. Beləliklə, bu müharibə Azərbaycan xalqına, Azərbaycan Respublikasına həm mənəvi, həm də çox böyük maddi zərər vurmuşdur. Bunların hamısına baxmayaraq, Azərbaycan sülhsevər mövqedədir, bu məsələlərin sülh yolu ilə həll olunmasına çalışır. Ancaq bizim atdığımız sülhsevər addımlar hələ indiyədək öz nəticələrini verməmişdir.

Sizə məlumdur ki, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü ilə əlaqədar məsələ Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasında dəfələrlə müzakirə olunmuşdur. Təhlükəsizlik Şurası bu məsələlərlə əlaqədar dörd qətnamə qəbul etmişdir. 1993-cü ilin aprelində Kəlbəcər rayonunun işğalı ilə əlaqədar 822-ci qətnamə qəbul edilib, bundan sonra Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı rayonlarının işğalı ilə əlaqədar 874, 884 nömrəli qətnamələr qəbul olunmuşdur. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi bu qətnamələrin hamısında tələb olunmuşdur ki, erməni silahlı qüvvələri heç bir şərt qoymadan, şərtsiz olaraq, işğal edilmiş torpaqlardan çıxmalıdır və həmin torpaqlar azad olunmalıdır.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisində işğalçılıq hərəkətləri ilə bağlı olaraq bu qətnamələrdən başqa, Təhlükəsizlik Şurası sədrinin altı dəfə bəyanatı olmuşdur. Cənab Baş

katib, şəxsən sizin özünüz də bu məsələlərlə əlaqədar bir neçə dəfə ciddi bəyanatlar vermisiniz. Ancaq təəssüf ki, bu qətnamələrin və bəyanatların heç birisi həyata keçirilməyibdir. Ermənistan tərəfi BMT Təhlükəsizlik Şurasının, ümumiyyətlə, BMT-nin qərarlarına tabe olmayıbdır və indiyə qədər də tabe olmur. Təəssüf ki, onların beynəlxalq normaları pozması və bu normalara tabe olmaması indiyədək cəzasız qalmışdır.

Məsələlərin sülh yolu ilə həll olunması üçün biz həm BMT ilə, həm də ATƏM təşkilatı ilə çox sıx əməkdaşlıq edirik. ATƏM təşkilatının çərçivəsində bu münaqişə ilə əlaqədar olaraq xüsusi Minsk qrupu yaradılmışdır. Azərbaycan Respublikası Minsk qrupu ilə, ATƏM təşkilatı ilə daim əməkdaşlıq edir və Minsk qrupunun bu sahədə ciddi fəaliyyət göstərməsi üçün biz öz tərəfimizdən bütün şəraiti yaratmağa çalışmışıq.

Son illər bir neçə dövlət də müstəqil olaraq bu məsələlərin həll olunması üçün təşəbbüslər göstərmişdir. Amerika Birləşmiş Ştatları, Rusiya, Türkiyə dövlətləri belə təşəbbüslər etmişdir. Biz bu təşəbbüslərdən də istifadə etməyə çalışmışıq.

Son vaxtlar Rusiya öz təşəbbüsü ilə bağlı çox fəaliyyət göstərir, bizim məsələlərin həll olunmasında vasitəçilik rolu oynamağa və bu sahədə ciddi səy göstərməyə çalışır. Biz Rusiyanın bu vasitəçilik fəaliyyətindən də səmərəli istifadə etməyə çalışmışıq və çalışırıq. Çünki bizim məqsədimiz məsələni yalnız və yalnız sülh yolu ilə həll etməkdir. Ona görə də bu məsələni ədalətli, faydalı həll etmək təşəbbüsündə olan ölkənin fəaliyyətini qəbul edirik.

Sizə məlumdur ki, Minsk qrupunun, Rusiyanın vasitəçiliyi ilə, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında bilavasitə aparılan danışıqlar nəticəsində beş aydan çoxdur ki, atəş dayandırılmışdır. Biz bunu mühüm bir nailiyyət hesab edirik. Ancaq eyni zamanda bu atəşkəs dövründən böyük bir sülhün yaranması üçün səmərəli istifadə etməyə çalışırıq. Bu sahədə həm Minsk qrupu ilə, həm də Rusiya ilə əməkdaşlıq edirik. Bizim məqsədimiz böyük sülh yaratmaqdır, müharibəyə tamamilə son qoymaqdan ibarətdir.

Şübhəsiz ki, burada bizim öz şərtlərimiz var. Şərtlər də ondan ibarətdir ki, böyük sülh yaratmaq və müharibəyə tamamilə son qoymaq üçün Ermənistan işğalçı hərbi hissələri Azərbaycan torpaqlarından çıxmalıdır. Məsələni bu cür qoyarkən biz belə hesab edirik ki, birinci mərhələdə erməni silahlı qüvvələri Azərbaycanın işğal olunmuş rayonlarından, o cümlədən Laçın və Şuşa rayonlarından çıxmalıdır. Dağlıq Qarabağ haqqında məsələ ikinci mərhələdə həll olunmalıdır. İşğal olunan ərazilər azad edilərkən qaçqınlar öz yerlərinə qayıtmalıdır. Əgər biz buna nail ola biləriksə, o cümlədən Laçın və Şuşa rayonları da daxil olmaq şərti ilə, bundan sonra danışıqların ikinci mərhələsində Dağlıq Qarabağın statusunu müzakirə etmək olar və biz bu sahədə də müəyyən addımlar ata bilərik.

Biz bu təklifləri edərkən şübhəsiz ki, Dağlıq Qarabağda yaşayan ermənilərin təhlükəsizliyinin təmin olunmasını da nəzərdə tuturuq. Aydındır ki, öz yerlərinə qayıda bilən qaçqınların hamısı qayıtmalıdır, Azərbaycan vətəndaşlarının hamısının təhlükəsizliyi təmin olunmalıdır. Dağlıq Qarabağda olan demoqrafik mənzərə bərpa edilməlidir. Çünki Dağlıq Qarabağda ermənilərlə yanaşı azərbaycanlılar da yaşamışlar. Onlar da öz yerlərinə qayıtmalıdır. Şübhəsiz ki, altı il gedən müharibə nəticəsində qarşılıqlı inamsızlıq, ziddiyyətlər yaranmışdır. Ona görə də bu məsələlər mərhələ-mərhələ həll olunmalıdır.

Bütün bunların nəticəsində Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü, ölkəmizin sərhədlərinin toxunulmazlığı təmin edilməlidir. Azərbaycan Respublikası müstəqil, suveren respublika kimi öz ərazisinin, öz sərhədlərinin sahibi olmalıdır. Biz ümidvarıq ki, bu məsələlərin həll olunmasında BMT, Təhlükəsizlik Şurası, xüsusən cənab Baş katib, siz bundan sonra bir çox işlər görə bilərsiniz. Bu məsələlərin həlli ATƏM təşkilatı ilə bağlı olduğuna görə və ATƏM-in tərkibində bu məsələlərin həlli üçün, xüsusi Minsk qrupu yarandığı üçün biz bu məsələlərin ATƏM çərçivəsində, Minsk qrupu vasitəsilə həll edilməsinə üstünlük veririk.

Rusiyanın vasitəçilik səylərini yüksək qiymətləndirərək və onun bizim regionda imkanlarının olduğunu nəzərə alaraq biz ATƏM təşkilatı Minsk qrupunun Rusiya ilə əməkdaşlığının da tərəfdarıyıq. Hesab edirik ki, bu əməkdaşlıq bizim regionda olan məsələlərin səmərəli həllinə

yönəldilməlidir.

Şübhəsiz ki, bütün dünyada gedən proseslər üçün ən yüksək zirvə, ən yüksək təşkilat Birləşmiş Millətlər Təşkilatıdır. 49 ildən bəri fəaliyyət göstərən BMT dünyanın hər yerində, bir sıra regionlarında çox səmərəli fəaliyyət göstərmişdir. Mən ümidvar olduğumu bildirmək istəyirəm ki, BMT-nin 50-ci ildönümünə qədər Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bütün imkanlarından istifadə edərək bizim regionda olan məsələləri də həll etməyə qadirdir.

Cənab Baş katib Butros Qali, biz və bütün Azərbaycan xalqı sizi böyük bir diplomat, dünya siyasətində böyük xidmətləri olan bir şəxs kimi tanıyırıq. Dünyada sülhün, əmin-amanlığın bərqərar olması üçün sizin gördüyünüz işlər məlumdur və Azərbaycan xalqı da bunu yüksək qiymətləndirir. Mən ümidvar olduğumu bildirmək istəyirəm ki, siz öz şəxsi nüfuzunuzdan, hörmətinizdən, imkanlarınızdan istifadə edərək Azərbaycanın bu ağır vəziyyətdən çıxmasına yardım edəcəksiniz. Biz sizi bu arzularla, bu fikirlərlə gözləyirdik və mən sizinlə danışıqlara da bu arzularla başlayıram.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qali ilə danışıqlar başa çatdıqdan sonra birgə mətbuat konfransında bəyanatı - 30 oktyabr 1994-cü il

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi cənab Butros Butros-Qali ilə çox səmərəli danışıqlar apardıq. İndi isə sizinlə görüşə gəlmişik.

Mən görüşümüz və apardığımız danışıqlar barədə cənab doktor Butros Butros-Qalinin verdiyi məlumatla tamamilə razıyam. Bir daha bildirmək istəyirəm ki, danışıqlarımız çox mehribançılıq və səmimilik şəraitində keçmişdir.

Danışıqlarımızın əsas mövzusu Azərbaycanın müharibə vəziyyətindən çıxması və Ermənistanın təcavüzündən xilas olması məsələsi idi. Mən bu barədə cənab Butros Butros-Qaliyə ətraflı məlumat verdim, bizim mövqeyimizi bir daha bəyan etdim.

Mən çox məmnunam ki, cənab Butros Butros-Qali Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün qarşısının alınması üçün dörd əsas prinsipi bu gün bir daha bəyan etdi. Biz məhz bu dörd prinsip əsasında Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin yerinə yetirilməsini tələb edirik. Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən Ermənistan silahlı qüvvələrinin qeyd-şərtsiz çıxmasını, qaçqın vəziyyətində yaşayan bir milyondan artıq vətəndaşımızın həmin torpaqlar azad edilən kimi öz yurd-yuvalarına qayıtmasını tələb edirik. Cənab doktor Butros Butros-Qali bizim bu problemlərimizə çox böyük diqqət və maraq göstərdi. Bizim danışıqlarımız, apardığımız fikir mübadiləsi mənə belə deməyə əsas verir ki, cənab doktor Butros Butros-Qali Ermənistanda olarkən bu məsələlərin həllinə səy göstərəcəkdir.

Mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatına və onun Baş katibinə Azərbaycan xalqı, Azərbaycan Respublikası adından bir daha hörmət və ehtiramımı bildirirəm: bir daha qeyd edirəm ki, Azərbaycan xalqı, respublikamızın vətəndaşları bu ağır vəziyyətdən çıxmaq üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatına, onun Təhlükəsizlik Şurasına və BMT-nin Baş katibi cənab doktor Butros Butros-Qaliyə çox böyük ümid bəsləyirlər. Azərbaycan Respublikasına göstərilən bu qayğıya görə təşəkkürümü bildirirəm və ümidvaram ki, respublikamızın bu ağır iqtisadi vəziyyətdən çıxması üçün, cənab Butros Butros-Qalinin qeyd etdiyi kimi, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının imkanlarından istifadə olunacaq və Azərbaycana, xüsusən qaçqınlara maddi yardım göstəriləcəkdir. Cənab Butros Butros Qali, sizə bir daha təşəkkür edirəm.

Sual: Danışıqlar zamanı Azərbaycanın ağır iqtisadi vəziyyətdən çıxmasına yardım göstərilməsi barədə də fikir mübadiləsi olmuşdur. Mənim sualım cənab Butros Butros-Qaliyədir. Dünyanın hər hansı bir ölkəsində Azərbaycan Dövlət Teleradio Şirkətinin nümayəndəliyinin ofisinin açılmasına kömək edə bilərsinizmi?

Butros Butros-Qali: Mən Nyu-Yorka qayıtdıqdan sonra bu məsələni Birləşmiş Millətlər Təşkilatının rabitə və kommunikasiya məsələləri şöbəsinin direktoru ilə müzakirə edəcəyəm. Hələlik sizə hər hansı vəd vermək istəməzdim. Çünki bu büdcə və maliyyə çətinlikləri kimi məsələlərdən çox asılıdır. Amma söz verirəm ki, səfərim başa çatdıqdan sonra bu məsələni adını çəkdiyim şöbənin direktoru qarşısında qaldıracağam. Ondan sonra sizə məlumat verə bilərəm.

Sual: Cənab prezident, Azərbaycanda sizi haqlı olaraq general de Qoll ilə müqayisə edirlər. Siz sübut edə bildiniz ki, böyük siyasi xadim, böyük rəhbər heç də diktator olmamalıdır. Respublikadakı bütün siyasi hadisələri qan tökülmədən aradan qaldıra bildiniz. Siz hesab edirsinizmi ki, neft müqaviləsinin imzalanması ilə iqtisadi irəliləyiş başlanır?

İkinci sualım cənab Butros Butros-Qaliyədir. Dağlıq Qarabağın Ermənistana birləşdirilməsi haqqında Ermənistan parlamentinin qəbul etdiyi qərar hələ də qüvvədədir. Uydurma «Dağlıq Qarabağ Respublikası»nın deputatları Ermənistan parlamentinin işində iştirak edirlər. Ermənistan Respublikasını işğalçı kimi tanımaq üçün daha nə lazımdır?

Heydər Əliyev: Azərbaycan Respublikasında sosial-iqtisadi vəziyyət həddindən artıq ağırdır. Bunun səbəbləri bizim ictimaiyyətə məlumdur. Siz də bunu yaxşı bilirsiniz, ona görə də əlavə

izahata ehtiyac yoxdur. Son illər Azərbaycanın iqtisadiyyatında dağıdıcı proseslər davam etmiş, quruculuq işləri isə getməmişdir. Oktyabrın əvvəlində Azərbaycanda dövlət çevrilişinə cəhd göstərən qüvvələr də son illərdə onun iqtisadiyyatını dağıdanlardır. Təəssüf ki, Azərbaycanın müharibə şəraitində olduğu, ağır dövrdə yaşadığı bir vaxtda respublikada belə qüvvələr mövcuddur və onlar Azərbaycanın həm iqtisadi-sosial, həm də ictimai-siyasi vəziyyətini gərginləşdirirlər. Ancaq onlar böyük səhvə yol vermişlər, bu da ondan ibarətdir ki, xalqın iradəsini, xalqın gücünü indiyədək dərk edə bilməmişlər. Oktyabrın 4-də dövlət çevrilişi cəhdinin qarşısının alınması Azərbaycan xalqının müdrikliyini, birliyini, onun möhkəm iradəsini bir daha nümayiş etdirdi.

Bu, eyni zamanda onu göstərdi ki, xalqımız nə qədər ağır vəziyyətdə olsa da, Azərbaycanın dövlətçiliyini, ölkənin qanuni yolla seçilmiş prezidentini qorumağa qadirdir. Güman edirəm ki, əgər dağıdıcı qüvvələrin qarşısını ala bilsək, - əminəm ki, biz bunu edə biləcəyik, - Azərbaycanda sosial-iqtisadi vəziyyət, yavaş-yavaş olsa da, yaxşılaşacaqdır.

Sentyabrın 20-də xarici ölkələrin neft şirkətləri ilə imzalanmış müqavilə Azərbaycanın iqtisadi inkişafı yolunda böyük bir mərhələdir. Ancaq heç də belə düşünmək lazım deyil ki, bu müqavilə iqtisadiyyatımızın, həyatımızın bütün məsələlərini həll edəcəkdir. Bu, iqtisadiyyatımızı inkişaf etdirmək üçün atdığımız ilk, ancaq böyük addımlardan biridir. Güman edirəm ki, bu ilk addım gələcəkdə görəcəyimiz işlər üçün yaxşı bünövrə yaradacaqdır.

İmzalanmış müqavilədən istifadə edilməsi də Azərbaycan Respublikasının özündən asılı olan məsələdir. Əgər biz səmərəli işləsək, həmin müqavilədən də səmərəli istifadə edə bilərik. Əminəm ki, biz bunlara nail ola biləcəyik.

Butros Butros-Qali: Mənə verilən suala gəldikdə isə, zənnimcə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının bu məsələ barədə mövqeyi tam aydındır. Bu mövqe işğalçı qoşunların Dağlıq Qarabağdan təcili olaraq və qeyd-şərtsiz çıxarılmasından ibarətdir.

Sual: Mənim sualım cənab Butros Butros-Qaliyədir. Hörmətli Baş katib, bu gün Xarici İşlər Nazirliyində verdiyiniz bəyanatda da, indiki görüşün əvvəlindəki çıxışınızda da belə bir fikir söylədiniz ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması mütləqdir, əcnəbi qoşunlar işğal edilmiş ərazilərdən çıxmalıdır. Bundan başqa, Ermənistanı təcavüzkar adlandırdınız. Qarşıda sizi Ermənistan Respublikasına səfər gözləyir. Eyni mövqeyi orada da eyni tərzdə ifadə edəcəksinizmi?

Butros Butros-Qali: Mənə belə gəlir ki, bu gün burada dediklərim radio vasitəsilə bir saatdan sonra Ermənistana çatır. Burada verdiyim bəyanatlar və söylədiyim fikirlər Röyterdən tutmuş bir sıra agentliklər vasitəsilə bütün dünyaya yayılır və xüsusi bülleten şəklində dərc olunur, mənim mətbuat katibim vasitəsilə Nyu-Yorkda da geniş yayılır. Başqa sözlə desək, mənim burada dediklərim bütün dünyaya açıq-aydın bəyan olur. İkincisi, mən burada nə isə yeni bir şey demirəm. Mənim dediklərimin hamısı Təhlükəsizlik Şurasının 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələrində öz əksini tapmışdır.

Sual: Cənab Baş katib, siz qətnamələri sadaladınız. Mənim sualım birinci, yəni 822 nömrəli qətnamə ilə bağlıdır. Onun 4-cü maddəsi vaxtilə Kəlbəcərin Dağlıq Qarabağın etnik ermənilər tərəfindən deyil, Ermənistan Respublikası tərəfindən işğal edilməsini dəqiqləşdirmək üçün oraya öz nümayəndələrinizi göndərməyi tələb edirdi. Lakin vaxt ötdü, bu nümayəndələr göndərilmədi və cəzasız qaldığını görən təcavüzkar öz əməllərini davam etdirdi, Azərbaycanın yeni-yeni torpaqları işğal olundu, yüz minlərlə insan faciəyə düçar oldu. Siz bu gün verdiyiniz bəyanatlarda da ATƏM-i dəstəklədiyinizi, BMT-nin sülh məramlı qüvvələrinin fəaliyyətini əlaqələndirməyə hazır olduğunuzu deyirsiniz. Adları çəkilən qətnamələrin yerinə yetirilməsi yolunda konkret addımlar atmaq sahəsində BMT nə kimi tədbirlər görür?

Butros Butros-Qali: Məlum qətnamənin 4-cü maddəsinə gəldikdə, onu qeyd etmək istəyirəm ki, həmin maddəyə əsasən BMT-nin Baş katibi ATƏM-in sədri ilə əməkdaşlıq çərçivəsində, onunla əlaqə saxlayaraq, Kəlbəcər rayonunun işğalı məsələsinin tam, düzgün qiymətləndirilməsi üçün oraya nümayəndə göndərməli idi. Bundan sonra Təhlükəsizlik Şurası bir sıra başqa qətnamələr də qəbul etmişdi. Həmin qətnamələr qəbul ediləndə də regiondakı vəziyyət barədə məlumat

Təhlükəsizlik Şurasına çatdırılmışdır.

Sual: Siz dediniz ki, bütün qətnamələr işğalçı qüvvələrin Azərbaycan torpaqlarından qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edir. Lakin qeyd etdiniz ki, hələlik buna əməl olunmamışdır. Belə olan halda BMT rəhbərliyinin sərəncamında Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini yerinə yetirməyən ölkəyə qarşı iqtisadi və hətta hərbi təsir göstərmək üçün tədbirlər imkanı var. Siz İraqda, keçmiş Yuqoslaviyada və başqa yerlərdə bunu tətbiq etmisiniz. Nə üçün indiki halda BMT heç bir tədbir görmür ki, Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri yerinə yetirilsin?

Butros Butros-Qali: Bildiyiniz kimi, qərarları Təhlükəsizlik Şurası qəbul edir. Baş katibin rolu və vəzifəsi isə həmin qərarları həyata keçirməkdən ibarətdir. Təhlükəsizlik Şurası siyasi təşkilatdır. O, bu qərarların həyata keçirilməsində maraqlı ola bilər, onların istər iqtisadi, istərsə də hərbi cəhətdən yerinə yetirilməsində təkid edə bilər.

Sual: Əgər Ermənistan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarını yerinə yetirməməkdə davam edərsə, İraqda, keçmiş Yuqoslaviyada olduğu kimi, ona qarşı hər hansı sanksiyalar tətbiq ediləcəkmi?

Butros Butros-Qali: Mənim dediyim odur ki, belə bir qərarı məhz Təhlükəsizlik Şurası çıxarmalıdır. Ona görə də sizin sualınıza cavab verə bilmərəm.

Sual: Rusiya prezidenti Boris Yeltsin Birləşmiş Ştatlara rəsmi səfərindən sonra bildirmişdir ki, onlar BMT-nin himayəsi altında regiona göndəriləcək qüvvələrin sırf Rusiya hərbçilərindən ibarət olacağı barədə razılığa gəlmişlər. Siz isə ATƏM-in beynəlxalq sülhyaratma qüvvələri barədə danışırsınız və deyirsiniz ki, bu qüvvələrin formalaşdırılmasında ATƏM-ə hər cür kömək göstərməyə hazırsınız. Necə bilirsiniz, bu məsələdə Rusiyanın mövqeyi ilə BMT-nin mövqeyi arasında ziddiyyət yaranmırmı? Əgər Rusiya regiona beynəlxalq qüvvələrin göndərilməsinə etiraz edərsə, bu məsələni necə həll edəcəksiniz?

Butros Butros-Qali: Bu məsələnin həllinin üç variantı mövcuddur. Birincisi, tamamilə BMT-nin qoşunlarından ibarət qüvvələrin bu regiona göndərilməsi. Əgər belə olarsa, bu qüvvələr bilavasitə BMT-nin təyin etdiyi komandanın nəzarəti altında olacaqdır. İkinci mümkün variant regiona MDB qoşunlarının göndərilməsidir. Üçüncüsü Gürcüstanda tətbiq edilən variantdır, yəni MDB qoşunlarının və BMT müşahidəçilərinin birgə səyləri. Bu məsələyə bir sıra başqa yönümlərdən də yanaşmaq mümkündür. Lakin bir daha qeyd etmək istərdim ki, bunlar bilavasitə BMT Təhlükəsizlik Şurasının səlahiyyətinə daxildir və o, indiyədək bu barədə heç bir qərar qəbul etməyib.

Sual: Cənab Butros Butros-Qali, siz Rusiya Federasiyasının Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə münasibəti barədə nə fikirdəsiniz?

Butros Butros-Qali: Mənə belə gəlir ki, Rusiya Federasiyası BMT Təhlükəsizlik Şurasının 822, 853 nömrəli və digər qətnamələrinin qəbul olunmasını bəyənmiş və bunlara səs vermişdir. Bu dediklərim BMT səviyyəsindədir. ATƏM səviyyəsinə gəldikdə isə, Rusiya Federasiyası ilə ATƏM və onun Minsk qrupu arasında çox yaxşı əməkdaşlıq mövcuddur. Bundan əlavə, Rusiya Federasiyası Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münaqişəyə sülh yolu ilə son qoyulması üçün öz tərəfindən bir sıra təşəbbüslər də göstərmişdir. Biz regionda sülhün və təhlükəsizliyin bərqərar olması, bunlardan ötrü mövcud olan təhlükənin aradan qaldırılması üçün Rusiya Federasiyasının istər Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, ATƏM çərçivəsində, istərsə də ikitərəfli münasibətlər çərçivəsində göstərdiyi təşəbbüsləri alqışlayırıq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qalinin şərəfinə verilən ziyafətdə çıxışı - Gülüstan sarayı, 30 oktyabr 1994-cü il

Hörmətli xanımlar və cənablar!

İkinci gündür ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi hörmətli cənab Butros Butros-Qali Azərbaycan Respublikasında, qədim Azərbaycan torpağındadır. Bu gün cənab Butros Butros-Qali ilə bizim çox əhəmiyyətli, səmərəli söhbətlərimiz olubdur. Nəticələrinə görə mən deyə bilərəm ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibinin ilk dəfə Azərbaycana səfəri çox uğurludur və gələcəkdə bizim üçün əhəmiyyətli nəticələr verəcəkdir.

Cənab Baş katib, mən sizi burada - Azərbaycanın gözəl bir guşəsi olan «Gülüstan» sarayında Azərbaycan xalqı adından, öz adımdan bir daha səmimi-qəlbdən salamlayıram. Sizin Azərbaycana səfəriniz, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının 49 illik tarixində ilk dəfə bu beynəlxalq təşkilatın Baş katibinin Azərbaycana ilk səfəri Azərbaycan Respublikasının həyatında böyük bir hadisədir. Mən bu gün sizinlə söhbətlərimdə də dedim və bir daha təkrar edirəm ki, Azərbaycan ictimaiyyəti sizin səfərinizə çox böyük maraq göstərir və Azərbaycan vətəndaşları sizin bu səfərinizə böyük ümidlərlə baxırlar. Bugünkü danışıqlarımız mənə bunu deməyə əsas verir ki, bu ümidlər öz nəticəsini verəcəkdir və siz bizim respublika ilə, xalqımızla yaxından tanış olandan sonra, Azərbaycanın dərdlərini duyub hiss edəndən, görəndən sonra, Azərbaycanın məsələləri ilə daha yaxından məşğul olacaqsınız.

Hörmətli cənab Butros Butros-Qali, sizi bütün dünyada böyük bir siyasət adamı və böyük bir diplomat, eyni zamanda böyük bir alim kimi tanıyırlar. Azərbaycan ictimaiyyətinə yaxşı məlumdur ki, siz həyat və fəaliyyətiniz dövründə, həm elmi işlə məşğul olarkən, həm də böyük diplomatik vəzifələr həyata keçirərkən, Misir Ərəb Respublikasının rəhbərlərindən biri olduğunuz zaman çox böyük işlər görmüsünüz və gördüyünüz işlərə görə də böyük hörmət qazanmısınız. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi vəzifəsində sizin fəaliyyətiniz bütün dünyaya məlumdur və sizin bu fəaliyyətinizə Azərbaycanda da böyük hörmət və ehtiram var.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının əsas vəzifələrindən biri bütün dünya ölkələrinin, dünya millətlərinin arasında sülh və əmin-amanlıq yaratmaq və dünya ölkələrinin, dünya dövlətlərinin inkişaf etməsinə kömək etməkdən ibarətdir. Üç il bundan öncə müstəqillik qazanmış Azərbaycan xalqının, müstəqil Azərbaycan dövlətinin bu baxımdan BMT-nin fəaliyyətinə çox böyük ehtiyacı var. Bizim arzumuz budur ki, dünyanın hər bir yerində sülh olsun, əmin-amanlıq olsun. Ancaq bizim regionda, Azərbaycanın ərazisində sülh, əmin-amanlıq olması həm bizim xalq üçün, həm də bütün dünya ictimaiyyəti üçün ən zəruri bir vəzifədir. Altı il müharibə şəraitində yaşayan, böyük itkilər vermiş, torpaqlarının bir qismini itirmiş Azərbaycan xalqı sülhün bu gün bizim üçün nə qədər lazım olmasını hamıdan çox hiss edir və bilir. Azərbaycanda hər bir vətəndaş sülh və əmin-amanlıq arzusu ilə yaşayır, ərazi bütövlüyümüzün bərpa olunması arzusu ilə yaşayır, işğal edilmiş torpaqlarımızın geri qaytarılması arzusu ilə yaşayır, insanların firavan yaşaması arzusu ilə yaşayır. Bütün bu arzuların yerinə yetirilməsinə nail olmaq üçün xalqımız Birləşmiş Millətlər Təşkilatına böyük ümidlər bəsləyir. Mən şübhə etmirəm ki, siz - dünyada çox təcrübəli bir insan, bir alicənab insan kimi, tutduğunuz vəzifədə əlinizdə olan imkanlardan istifadə edib, Azərbaycanın bu ağır vəziyyətdən çıxmasına bundan sonra daha güclü fəaliyyətlə yardım edəcəksiniz.

Azərbaycan xalqı sizi əziz qonaq kimi, hörmətli bir dost kim qəbul edibdir və bu gün sizin şərəfinizə bu salonda toplaşanların hamısı bu hissiyyatla buraya gəlibdir. Bu hissiyyatlarla mən sizi bir daha salamlayıram, sizə öz hörmət və ehtiramımı bildirirəm və badələri Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi, dünya miqyasında tanınmış ictimai-siyasi xadim, böyük alim, Azərbaycan xalqının dostu olan cənab Butros Butros-Qalinin şərəfinə qaldırmağı rica edirəm.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qalinin Azərbaycan səfərinə həsr olunmuş təntənəli iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı - 31 oktyabr 1994-cü il

Möhtərəm Baş katib, cənab doktor Butros Butros-Qali, hörmətli Məclis üzvləri, mətbuat nümayəndələri!

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi cənab Butros Butros-Qali Azərbaycan Respublikasında, Azərbaycan torpağında rəsmi səfərdədir. Cənab Butros Butros-Qalinin respublikamıza rəsmi səfəri, buradakı görüşləri, bizimlə apardığı geniş söhbətlər - bütün bunlar BMT Baş katibinin, bu nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın, şəxsən cənab Butros Butros-Qalinin müstəqil Azərbaycan Respublikasına, Azərbaycan xalqına göstərdiyi qayğının, hörmətin və mərhəmətin nümayişidir.

İndi Azərbaycan parlamentində, respublika ictimaiyyətinin nümayəndələri qarşısında cənab Butros Butros-Qali çox məzmunlu, dəyərli nitq söylədi, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının fəaliyyəti barəsində məlumatlar verdi, həm də bu beynəlxalq təşkilatın Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinə, respublikamızın müstəqil dövlət kimi Dünya Birliyində yerinə əhəmiyyət verdiyini bildirdi.

Hörmətli cənab Butros Butros-Qali, sizin Azərbaycana səfərinizə görə, burada apardığınız çox səmərəli işə görə, bu gün burada söylədiyiniz nitqə və Azərbaycan xalqına göstərdiyiniz diqqətə görə sizə Azərbaycan Respublikası adından, şəxsən öz adımdan dərin minnətdarlığımı və təşəkkürümü bildirirəm.

Cənab doktor Butros Butros-Qali BMT-nin 49 illik fəaliyyətindən danışdı və bu təşkilatın yarandığı dövrdən indiyə qədər dünyada sülhün, təhlükəsizliyin, əmin-amanlığın təmin olunması üçün apardığı işlərdən, əldə etdiyi nailiyyətlərdən danışdı.

Azərbaycan xalqı, müstəqil Azərbaycan Respublikası BMT-nin fəaliyyətinə yüksək qiymət verir, cənab Butros Butros-Qalinin bu gün buradakı nitqini çox məmnuniyyətlə qəbul edir və həmin məlumatlardan bir daha dərk edir ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı 49 illik fəaliyyəti dövründə böyük işlər görübdür, dünyanın indiki şəraitdə olması üçün təminatlar yaradıbdır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı dünya tarixində bu təşkilatın yarandığı dövrə qədər mövcud olmuş bütün beynəlxalq təşkilatların hamısından üstün nailiyyətlər əldə edib və yaşadığı dövrdə daha da səmərəli bir təşkilata çevrilibdir, fəaliyyət göstərdiyi 49 ildə bütün dünya ölkələri üçün, dünya xalqları üçün nə qədər gərəkli olduğunu sübut edibdir. Buna görə də bütün dünyada hörmət və ehtiram qazanıbdır. Yarandığı dövrdən indiyə qədər, «soyuq müharibə» dövründə də, onun dəf olunması yolunda da və «soyuq müharibə»dən sonrakı dövrdə də dünya qarşısında, dünya ölkələri və xalqları qarşısında böyük işlər görübdür.

«Soyuq müharibə» dövründən sonrakı vaxtda BMT qarşısında yeni, çox mürəkkəb və mühüm vəzifələr durmuşdur. BMT-nin tərkibi get-gedə artmış, ayrı-ayrı xalqların və ayrı-ayrı ölkələrin müstəqillik əldə etməsində bu təşkilatın böyük fəaliyyəti olmuşdur. Əgər yaranan vaxtda bu təşkilat 50 dövlətdən ibarət idisə, indi BMT 180-dən çox dövləti, ölkəni birləşdirir. Son illərdə dövlətlər arasındakı münaqişələrin dayandırılmasında, millətlər arasındakı ziddiyyətlərin, münaqişələrin aradan götürülməsi sahəsində BMT çox böyük işlər görmüşdür.

Azərbaycan xalqı, Azərbaycan Respublikası BMT-nin fəaliyyətinə, xüsusən də onun son dövrlərdə əldə etdiyi nailiyyətlərə yüksək qiymət verir və bu təşkilatın Baş katibi cənab Butros Butros-Qalinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirir. Üç il bundan əvvəl Azərbaycan Respublikası dövlət müstəqilliyini əldə edib, 1992-ci ilin yanvar ayında Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvlüyünə daxil olub və bu müddətdə respublikamız, xalqımız daim BMT-nin qayğısını və müsbət münasibətini hiss edibdir. Bunlara görə mən fürsətdən istifadə edib, Birləşmiş Millətlər Təşkilatına və onun Baş katibinə Azərbaycan xalqı adından Azərbaycan Respublikası adından təşəkkürümü bildirirəm.

Azərbaycan xalqının azadlığa nail olması, respublikamızın dövlət müstəqilliyi əldə etməsi bizim üçün tarixi hadisədir. Azərbaycan Respublikasının BMT üzvlüyünə qəbul olunması tarixi hadisədir. Mən bu gün bir daha bəyan etmək istəyirəm ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt öz müstəqilliyini əldən verməyəcəkdir. Respublikamız günü-gündən dövlət müstəqilliyini möhkəmləndirəcək və inkişaf etdirəcəkdir. Biz dəfələrlə bildirmişik və bu gün bir daha, BMT Baş katibinin hüzurunda bildirmək, bəyan etmək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikası daxili və xarici siyasətində demokratik prinsipləri əsas götürmüşdür, bu cür də fəaliyyət göstərəcək və Dünya Birliyində öz layiqli yerini tutacaqdır. Biz respublikamızda demokratik dövlət qurmaq yolu ilə gedirik. Azərbaycanda demokratik, hüquqi, sivilizasiyalı cəmiyyət qurmaq yolu ilə gedirik. Azərbaycanda insan, söz, vicdan azadlığını, siyasi plüralizmi bərqərar etmək yolu ilə gedirik. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatını sərbəst bazar iqtisadiyyatına yönəltməyə, inkişaf etdirməyə çalışırıq. Mən əminəm ki, bizim tutduğumuz strateji yol Azərbaycan xalqının mənafeyinə uyğundur və xalqımızı, respublikamızı Dünya Birliyinə, dünya iqtisadiyyatına bağlayan yoldur.

Altı ildir ki, Azərbaycan müharibə şəraitində yaşayır. Ermənistan Respublikası tərəfindən hərbi təcavüzə məruz qalıbdır, böyük itkilər veribdir, böyük çətinliklərlə qarşılaşıbdır. Bu dövrdə respublikamızın daxilində də ictimai-siyasi vəziyyət sabit olmamışdır. Xarici və daxili qüvvələr ölkəmizdə daxili sabitliyi pozmağa, aranı qarışdırmağa çalışmışlar. Bu qüvvələr Azərbaycanın müstəqilliyini pozmağa, ölkəmizi parçalamağa çalışan qüvvələrdir. Ancaq son hadisələr, xüsusən oktyabrın 4-də dövlət çevrilişinə cəhd göstərən qüvvələrin darmadağın olması və Azərbaycan xalqının milli həmrəyliyi, vətəndaş həmrəyliyi, öz dövlətçiliyini qorumaq əzmi bir daha sübut etdi ki, Azərbaycan xalqının müstəqilliyini heç kim poza bilməz, xalqımız öz müstəqilliyini, öz dövlətçiliyini qorumağa qadirdir. Bundan sonra da xalqımız tutduğu yolla daha böyük əzmlə gedəcəkdir.

Oktyabrın əvvəlində baş vermiş hadisələr zamanı, Azərbaycanda dövlət çevrilişinə cəhd göstərən qüvvələrin hərəkətləri ilə əlaqədar yaranmış gərgin vəziyyət dövründə Azərbaycan xalqının müdrikliyi müşahidə olundu, eyni zamanda bütün dünyaya nümayiş etdirildi. Dünyanın böyük dövlətləri, habelə BMT də Azərbaycan Respublikasının dövlətçiliyinin qorunmasını dəstəklədilər və Azərbaycanda qanuni dövlətin qorunub saxlanmasına tərəfdar çıxdılar.

Azərbaycan xalqı öz tarixinin çətin bir dövrünü yaşayır. Respublikamızın qarşısında böyük bir problemlər var. Ölkəmiz dərin iqtisadi-sosial böhran içindədir. Azərbaycan Respublikası müharibə vəziyyətində yaşayır. Ermənistan tərəfindən təcavüz nəticəsində respublikamızın torpaqlarının 20 faizi işğal olunubdur. İşğal olunmuş torpaqlardan bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın düşmüşdür.

Biz əminik ki, Azərbaycan xalqı, Azərbaycan dövləti bütün bu çətinliklərin öhdəsindən gələcək, biz bu çətinlikləri ötüb keçəcəyik və müstəqil respublikamız öz fəaliyyətini gələcəkdə daha sürətlə davam etdirəcəkdir.

Bizim həyatımızda ən ağır, ən çətin məsələ Azərbaycanı hərbi vəziyyətdən, müharibədən çıxarmaqdan, respublikamıza qarşı yönəldilmiş təcavüzün qarşısını almaqdan ibarətdir. Bu məsələlər BMT-nin Baş katibi cənab Butros Butros-Qali ilə bu günlərdə çox ətraflı müzakirə olundu. Mən bu müzakirələrdən razıyam və ümidvar olduğumu bildirmək istəyirəm ki, bu görüşlər və müzakirələrdən sonra Azərbaycan Respublikasının Ermənistan təcavüzündən xilas olması, Azərbaycanın sülh və əmin-amanlıq, təhlükəsizlik şəraitində yaşaması, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin olunması üçün müəyyən addımlar atılacaqdır. Bu məsələlərin həll edilməsi üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, onun Təhlükəsizlik Şurası və şəxsən Baş katib cənab Butros Butros-Qali çox işlər görürlər.

Bildiyiniz kimi, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü, Azərbaycan torpaqlarının işğalı ilə əlaqədar BMT Təhlükəsizlik Şurası dörd qətnamə qəbul edibdir. Bu qətnamələrdə işğalçı silahlı qüvvələrin qeyd-şərtsiz Azərbaycan torpağından çıxması tələb olunur, Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığı prinsipi bir daha təsdiq edilir. Təəssüf ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının bu qətnamələri və təşkilatın Baş katibi cənab Butros Butros-Qalinin

verdiyi bir neçə bəyanat da Ermənistan tərəfindən yerinə yetirilməyibdir.

Ancaq bunlara baxmayaraq, BMT və xüsusən cənab Butros Butros-Qali bu istiqamətdə öz işlərini davam etdirirlər. Mən cənab Butros Butros-Qali ilə sentyabrın əvvəlində Qahirədəki, sonra isə Nyu-Yorkdakı görüşlərimdə və onun Azərbaycana rəsmi səfəri zamanı Bakıda keçirdiyimiz görüşlərdə də tam əmin oldum ki, BMT və onun Baş katibi cənab Butros Butros-Qali respublikamıza Ermənistan tərəfindən edilən hərbi təcavüzün aradan qaldırılması ilə əlaqədar və bölgədə sülhün, təhlükəsizliyin bərqərar olunması yolunda öz fəaliyyətlərini göstərəcəklər.

Aparılan danışıqlarda cənab Butros-Qali dəfələrlə bəyan edibdir ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrində əks olunmuş prinsiplər dəyişməzdir və bu beynəlxalq təşkilat həmin prinsiplər əsasında bundan sonra da fəaliyyətini davam etdirəcəkdir. Bu prinsiplər Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, sərhədlərinin toxunulmazlığı, Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin saxlanılmasının təmin olunması, bir dövlətin başqa bir dövlətin sərhədini pozmasına, ərazisini zorla ələ keçirməsinə yol verilməməsi, Azərbaycan torpaqlarını işğal etmiş erməni silahlı birləşmələrinin qeyd-şərtsiz bu torpaqlardan çıxarılmasıdır.

Cənab Butros-Qali dəfələrlə bəyan etmişdir ki, bu prinsiplər dəyişməzdir və həmin prinsiplər əsasında BMT bundan sonra da fəaliyyətini davam etdirəcəkdir.

Azərbaycan daim sülhsevər siyasət aparmışdır. Bu siyasəti axıra çatdırmaq, müharibəyə son qoymaq üçün, bölgədə sülh və əmin-amanlıq, təhlükəsizlik şəraiti yaratmaq üçün biz bütün addımları atmışıq və bundan sonra da atacağıq. Bunun üçün biz bütün vasitələrdən istifadə edirik. Beynəlxalq təşkilatların - BMT-nin, ATƏM təşkilatının imkanlarından, ATƏM çərçivəsindəki Minsk qrupunun fəaliyyətindən, ayrı-ayrı ölkələrin, o cümlədən ABŞ-ın, Rusiyanın, Türkiyənin təşəbbüslərindən və xüsusən son zamanlar Rusiyanın vasitəçilik səylərindən səmərəli istifadə edirik və bundan sonra da istifadə etməyə çalışacağıq. Bunların nəticəsində Ermənistanla Azərbaycan arasında müharibə dayandırılıb, yəni atəşkəs rejimi yaranıbdır. Biz bu atəşkəs rejiminin saxlanması üçün fəaliyyət göstəririk və verdiyimiz bəyanatlara sadiq qalacaq, atəşkəs rejiminin davam etdirilməsinə çalışacağıq. Eyni zamanda atəşkəs rejimi dövründə Böyük Sülh Müqaviləsinin əldə olunmasını zəruri hesab edirik və bu barədə bütün beynəlxalq təşkilatlara müraciət edirik. Müharibəyə son qoymaq üçün, etibarlı sülh yaratmaq üçün bizim şərtlərimiz çox sadədir. Erməni silahlı qüvvələri Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarını qeyd-şərtsiz tərk etməli, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü təmin olunmalı, işğal edilən ərazilərdən qovulmuş azərbaycanlılar öz doğma ocaqlarına qaytarılmalıdır. Erməni silahlı qüvvələri bütün rayonlarımızdan, xüsusən də Laçın və Şuşadan çıxarılmalıdır. Bu məsələlər həll olunduqda Dağlıq Qarabağın statusu müzakirə oluna bilər və burada yaşayan erməni əhalisinin təhlükəsizlik məsələsi də müzakirə edilməlidir. Bütün bu məsələlərin hamısı birlikdə həll olunmalıdır. Əgər bu məsələlər birlikdə həll olunsa, biz bölgədə uzunmüddətli sülh əldə etmiş olarıq.

Bir daha qeyd edirəm ki, bizim əsas şərtimiz işğal olunmuş ərazilərdən Ermənistan silahlı qüvvələrinin qeyd-şərtsiz çıxarılması və bir milyondan artıq Azərbaycan vətəndaşının, qaçqının öz yaşayış yerlərinə qayıtmasıdır.

Ümidvar olduğumu bildirmək istəyirəm ki, BMT və onun Baş katibi cənab Butros Qali bizim burada apardığımız danışıqlar əsasında bu sahədə Azərbaycan Respublikasına əlindən gələn köməyi edəcəkdir.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının humanitar sahədə fəaliyyətinə mən yüksək qiymət verirəm və humanitar məsələlər üzrə BMT Ali Komissarlığının Azərbaycandakı fəaliyyətini qiymətləndirirəm. BMT-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin də fəaliyyətini yüksək qiymətləndiririk.

Mən Baş katib Butros Qalidən bir daha xahiş edirəm ki, Azərbaycanın ağır sosial-iqtisadi vəziyyətində - bunu Baş katibin özü qaçqınlarla görüşündə də gördü. O, özü bir daha yəqin etdi ki, qaçqınlar necə ağır vəziyyətdə yaşayır - Azərbaycana humanitar yardım edilməsi sahəsində tədbirlər görsün.

Beləliklə, mən qısaca olaraq respublikamızın bugünkü vəziyyəti haqqında hörmətli qonağımız cənab Butros Qaliyə bir daha məlumat verərək əmin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycan

Respublikasının müstəqilliyinin möhkəmlənməsi, respublikamızın ərazi bütövlüyünün təmin olunması, ölkəmizin müharibə şəraitindən çıxarılması, əmin-amanlığın yaranması üçün, ümumiyyətlə, bölgədə sülhün bərqərar olması üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və şəxsən onun Baş katibi cənab Butros Qali bundan sonra da öz köməyini əsirgəməyəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası vətəndaşları adından BMT-nin bütün orqanlarına və bu təşkilatın Baş katibi cənab Butros Qaliyə bir daha dərin hörmət və ehtiramımı bildirirəm. Cənab Butros Qali dünyada tanınmış məşhur ictimai-siyasi xadim, böyük alimdir, BMT-nin Baş katibi vəzifəsində dünyada böyük hörmət qazanıbdır. Onun respublikamıza səfərini yüksək qiymətləndirirəm və əmin olduğumuzu bildirmək istəyirəm ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi vəzifəsində cənab Butros Qali bundan sonra da uzun illər səmərəli fəaliyyət göstərəcəkdir, dünyada sülhün, əmin-amanlığın bərqərar olması üçün öz səylərini göstərəcək və Azərbaycan xalqının dostu kimi Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü və müstəqilliyinin təmin olunması üçün əlindən gələni əsirgəməyəcəkdir.

Cənab Butros Qali!

Sizə böyük vəzifənizdə və dünya üçün əhəmiyyətli fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirəm, şəxsi həyatınızda səadət və xoşbəxtlik arzulayıram.

Siz bizim ölkəmizə xoş gəlmisiniz. Sizi dostluq və səmimiyyət arzuları ilə yola salırıq. Sağ olun!

BMT-nin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar BMT Baş Məclisinin xüsusi təntənəli iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı - Nyu-York, 22 oktyabr 1995-ci il

Hörmətli sədr!

Hörmətli dövlət və hökumət başçıları!

Hörmətli baş katib!

Xanımlar və cənablar!

Bütün dünyada sülhün, təhlükəsizliyin və sabitliyin möhkəmlənməsinə çox böyük töhfələr vermiş Birləşmiş Millətlər Təşkilatının əlli illiyi münasibətilə mən sizi Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edirəm.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının yaradılmasından keçən yarım əsr ərzində böyük müsbət dəyişikliklər baş vermişdir. Bu da dünyanın əsaslı şəkildə yeniləşməsini və BMT Nizamnaməsinin prinsiplərinin əməli surətdə həyata keçirilməsini sübut edir.

Ən başlıca nəticə budur ki, «soyuq müharibə» illərindəki kəskin qarşıdurmaya baxmayaraq, yeni dünya müharibəsinin meydana çıxmasına yol verilməmişdir. Müstəmləkəçilik, aparteid, irqi ayrı-seçkilik keçmişdə qalmışdır. Xalqlar öz talelərini həll etmək imkanı qazanmışlar, milli azadlıq və dövlət müstəqilliyi əldə etmişlər.

Vaxtilə Sovetlər İttifaqının tərkibində olmuş respublikaların indi dövlət müstəqilliyi və suverenlik qazanmaları tarixi hadisədir.

Ümumbəşəri dəyərlər dünyada geniş yayılır və bərqərar olur. Bunların arasında azadlıq, demokratiya və insan haqları ideyaları xüsusi yer tutur. İctimai-siyasi və dövlət quruculuğunda, iqtisadiyyatda, həyatın bütün sahələrində demokratik dəyişikliklər həyata keçirmək zərurəti çox ölkələr üçün ən vacib amil olmuşdur.

BMT-nin bütün üzvləri, xüsusən iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş və demokratik ənənələri olan iri dövlətlər bu nəticələrin əldə olunması üçün öz töhfələrini vermişlər. Lakin burada xüsusi rol Birləşmiş Millətlər Təşkilatına məxsusdur. O, 50 il ərzində bəşəriyyətin tarixində ən nüfuzlu və ən səlahiyyətli beynəlxalq təşkilata çevrilmişdir.

Ümidvaram ki, bu təşkilatın işi üçün meydana çıxmış maliyyə çətinlikləri onun gələcək uğurlu fəaliyyəti naminə aradan qaldırılacaqdır.

Bütün bunlar bizi sevindirir və bizdə iftixar hissi doğurur. Ancaq dünya hələ də tam təhlükəsiz, mükəmməl və ideal vəziyyətdə deyildir. Elə problemlər var ki, bunlar köklü şəkildə həll olunmalıdır. Dövlətlər arasındakı münasibətlərdə beynəlxalq hüquq normalarının pozulması, beynəlxalq terrorizm, kütləvi qırğın silahlarının yayılması, aclıq və səfalətin aradan qaldırılması, ekoloji fəlakətlərin qarşısının alınması məhz belə problemlərdir. Dünyanın bir çox regionlarında qanlı müharibələrə, milyonlarla insanların saysız-hesabsız əzab-əziyyətlərinə səbəb olan təcavüzkar millətçilik və separatizm halları sülh üçün böyük təhlükədir.

Ermənistan Respublikası tərəfindən Azərbaycana qarşı təcavüzkarlıq yeddi ildən çoxdur ki, davam etməkdədir. Bu təcavüz ölkəmizin Dağlıq Qarabağ bölgəsini qəsb etmək məqsədi daşıyır. Erməni silahlı qüvvələri Azərbaycan ərazisinin iyirmi faizindən çox hissəsini işğal edib, həmin ərazilərdən zorla qovulmuş bir milyondan çox vətəndaşımız qaçqına çevrilib, hazırda çadır şəhərciklərində ağır, dözülməz vəziyyətdə yaşayır. BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdikləri Azərbaycan torpaqlarından qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən dörd qətnamə qəbul edib. Ancaq həmin qətnamələr təcavüzkar tərəfindən yerinə yetirilmir. Buna görə də ATƏT-in Minsk qrupu çərçivəsində münaqişənin sülh yolu ilə nizamlanması üçün aparılan proses hələlik istənilən nəticələri vermir.

Hörmətli dövlət və hökumət başçıları, mən bu gün sizə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatına, ATƏT-ə müraciət edərək, Ermənistan - Azərbaycan münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanmasına, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, onun beynəlxalq miqyasda tanınmış sərhədlərinin

toxunulmazlığının bərpa olunmasına təsirli yardım göstərməyinizi xahiş edirəm.

Azərbaycan xalqının iradəsini ifadə edərək bəyan edirəm ki, biz yer kürəsinin hər hansı bir nöqtəsində və hər hansı bir formada təcavüzkarlığı pisləyirik. Biz sülh istəyirik. Biz bütün dünyada sülh istəyirik, bizim regionda sülh istəyirik, bütün qonşu dövlətlərlə sülh və mehriban münasibətlər istəyirik. Bu ümidlərlə, bu inamla mən bu şərəfli kürsünü tərk edirəm.

Diqqətinizə görə sağ olun!

BMT-nin Yaxın və Orta Şərqdə narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə nəzarət və bununla bağlı problemlər üzrə yardımçı komissiyasının 32-ci sessiyasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin nitqi - «Gülüstan» Sarayı, 17 fevral 1997-ci il

Hörmətli xanımlar və cənablar, hörmətli qonaqlar!

Mən sizi - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının narkotiklərə nəzarət proqramının çərçivəsində Yaxın və Orta Şərq ölkələri toplantısının - 32-ci sessiyasının iştirakçılarını salamlayır və bu mühüm işinizdə sizə uğurlar arzulayıram.

Narkotiklərə nəzarəti, narkomaniya ilə narkobiznes ilə mübarizə əsrimizin son illərində dünyada ümumbəşəri bir problem olmuşdur. Bu mübarizə hər bir ölkənin, xalqın, millətin fiziki və şüuri sağlamlığı uğrunda aparılan mübarizədir. Bunu nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikasında narkotiklərə nəzarət, narkomaniya və narkobizneslə mübarizə məsələsi son illər ümummilli proqram çərçivəsində aparılır və biz buna xüsusi fikir veririk. Bu baxımdan biz həmin problemlərə həsr olunmuş beynəlxalq toplantının, sessiyanın Azərbaycanın paytaxtı Bakıda keçirilməsini qiymətləndirir, buna xüsusi əhəmiyyət veririk. Hesab edirik ki, bu sessiyanın keçirilməsi Yaxın və Orta Şərq ölkələrində bu problemlə mübarizə aparılması işinə kömək edəcəkdir.

Bu problem hər bir ölkəni, hər bir dövləti narahat etdiyi kimi, eyni zamanda, ölkələrarası, dövlətlərarası problemə çevrilmişdir. Buna görə də hesab edirəm ki, sessiya çərçivəsində aparacağınız müzakirələr, irəli sürülən fikirlər və qəbul etdiyiniz qərarlar hər bir ölkədə, xüsusən Yaxın və Orta Şərqdə, dünyada bu problemin həll olunması, narkomaniya və narkobiznesə qarşı mübarizənin gücləndirilməsi üçün faydalı olacaqdır.

Bu problem bir neçə cəhətdən ibarətdir. Biz ölkəmizdə, Azərbaycanda bu problemin bütün istiqamətləri sahəsində lazımi tədbirlər görürük. Biz Azərbaycanda belə hesab edirik ki, birinci növbədə hər bir ölkədə narkomaniyanın qarşısının alınması üçün çox ciddi təşkilati, profilaktik tədbirlər görülməli, lazımi işi aparılmalı, səhiyyə, təbliğat orqanları narkomaniyanın insan üçün, bəşəriyyət, cəmiyyət üçün nə qədər təhlükəli, faciəli olduğunu hərtərəfli açıb göstərməli və insanları bu xəstəliyə qurşanmaqdan çəkindirməlidirlər.

Narkomaniya xəstəliyi artır. Bu problemə diqqətin güclənməsinə, görülən tədbirlərə baxmayaraq, bu xəstəlik geniş yayılır. Dünyada statistikanın göstəricilərinə görə bu, belədir. O cümlədən Azərbaycanda da son illər bu xəstəliyin artmasının, yayılmasının şahidiyik. Keçmiş zamanlarda bizim ölkələrdə, o cümlədən Azərbaycanda bu xəstəliyin hansı səviyyədə, nə qədər olması müəyyən dərəcədə gizli saxlanırdı. Ancaq indi biz bu cür münasibətlərdən imtina etmişik və hesab edirik ki, hər bir mənfi hal, təhlükəli xəstəlik haqqında həqiqəti olduğu kimi bilmək və onu ictimaiyyətə olduğu kimi çatdırmaq lazımdır. Bu cür münasibətlə, bu yolla narkomaniya kimi təhlükəli xəstəliyin qarşısını almaq tədbirlərini səmərəli həyata keçirmək olar. Ona görə biz ölkəmizin bütün orqanlarını problemə bu cür yanaşmaqla narkomaniyaya qarşı mübarizəyə səfərbər etmişik, ümummilli proqram tərtib etmişik. Onun həyata keçirilməsi üçün lazımi dövlət orqanlarına, ictimai təşkilatlara göstərişlər verilmiş, onların üzərinə vəzifələr qoyulmuşdur. Bu gün Azərbaycanın bütün dövlət orqanlarını, ictimaiyyətini narkomaniya xəstəliyinə qarşı ciddi mübarizə aparmağa bir daha dəvət edirəm. Güman edirəm ki, bu problemin həlli, narkomaniya ilə mübarizə sahəsində, narkomaniya xəstəliyinin yayılmasına qarşı tədbirlərin gücləndirilməsi sizin bugünkü sessiyanın işində də özünə layiq yer tutacaq və qəbul edəcəyiniz sənədlərdə öz əksini tapacaqdır.

Narkomaniya xəstəliyinin yayılması səbəbləri aydındır. Narkotik maddələrin gizli, qeyri-qanuni istehsal olunması, onların qanunsuz dövriyyəsi, satılması, istehsal edilən ölkələrdən başqa ölkələrə gizli surətdə, qeyri-qanuni yollarla daşınması kimi hallar narkotik maddələrin, narkomaniya xəstəliyinin yayılmasına səbəb olan əsas amillərdir.

Ona görə də hər bir ölkədə narkotik maddələrin istehsalı, onların qeyri-qanuni istifadəsi ilə ciddi

mübarizə aparılmalıdır. Məlumdur ki, narkotik maddələrin müəyyən miqdarda istehsalı yalnız və yalnız tibb, müalicə məqsədləri ilə bağlıdır. Bu hallardan əlavə, başqa məqsədlər üçün narkotik maddələrin istehsalı tamamilə qadağan olunmalı, qarşısı ciddi alınmalı və qeyri-qanuni istehsalla məşğul olan şəxslər, qruplar, təşkilatlar ciddi məsuliyyətə cəlb edilməlidirlər. Biz respublikamızda məsələni belə qoymuşuq. Mən məsələnin belə kəskin qoyulmasını bu gün beynəlxalq toplantı qarşısında bir daha bəyan edirəm və Azərbaycan Respublikasının bütün təşkilatlarından həmin vəzifələrin yerinə yetirilməsini tələb edirəm.

Eyni zamanda qeyd etmək istəyirəm ki, bizim ölkəmizdə narkotik maddələrin qeyri-qanuni istehsalı cüzi xarakter daşıyır, yayılmayıbdır və çox məmnunam ki, bu xəstəlik, yəni qeyri-qanuni istehsal xəstəliyi bəzi başqa respublikalarla müqayisədə respublikamızda çox az yer tutur. Ancaq nə qədər az yer tutmuş olsa da, bu cür halların kökü tamamilə kəsilməlidir.

Eyni zamanda məlumdur ki, narkotik maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsi, yəni bir ölkədən başqa ölkələrə daşınması, yayılması halları son illər geniş xarakter almışdır. Burada indicə gətirilən faktlar, məlumatlar bunu sübut edir. Əfqanıstanda bir ildə 2500 ton tiryək istehsal edilirsə, bu, çox təhlükəli haldır. Təkcə Əfqanıstan xalqı üçün yox, bütün başqa ölkələr üçün çox təhlükəli haldır və Əfqanıstan bizim bölgəyə - Yaxın və Orta Şərqə mənsub olduğuna, yaxın olduğuna görə bu və bu kimi faktlara çox ciddi münasibət göstərməliyik. Ancaq təkcə Əfqanıstan deyil, Yaxın və Orta Şərqin bir neçə ölkələrində narkotik maddələrin qeyri-qanuni istehsalı və gizli yollarla başqa ölkələrə daşınması, satılması böyük bir biznesə çevrilmişdir. Təəssüflər olsun ki, bu biznesə - narkobiznesə həm o ölkələrin müəyyən qrupları, dəstələri qoşulmuş, həm də başqa ölkələrin, yəni həmin narkotik maddələrin yayılması, satılması ilə məşğul olan ölkələrin qrupları, dəstələri qoşulmuşdur. Bu, həqiqətdir, bunu etiraf etməliyik və belə bir halla mübarizə aparmağı, hesab edirəm, sizin sessiya özünün əsas vəzifələrindən biri hesab etməlidir.

Azərbaycan öz coğrafi mövqeyinə görə Şərq ilə Qərb arasında, Şimalla Cənub arasında yerləşən bir ölkədir. Bizim ölkəmizdən bir çox yollar keçir, bir çox nəqliyyat vasitələri başqa ölkələri bizim ölkəmizlə bağlayır. Bunlar hamısı zərurətdən doğan hallardır və ölkəmizin, bizə qonşu olan ölkələrin bir-biri ilə sıx əlaqə saxlaması üçün çox lazımdır. Ancaq bu yolların, bu nəqliyyat vasitələrinin, imkanların narkotik maddələrin bir ölkədən başqa ölkəyə daşınması üçün və Azərbaycan ərazisinin bu məqsədlə istifadə edilməsinin yolverilməz olduğunu mən bu gün bir daha qətiyyətlə bildirirəm. Azərbaycan Respublikasının bütün müvafiq orqanlarından bir daha tələb edirəm ki, ölkəmizin ərazisindən narkotik maddələrin daşınması üçün tranzit yol kimi istifadə olunması hallarının qarşısını almaqdan ötrü əlavə tədbirlər görsünlər. Bu baxımdan Azərbaycanın Sərhəd Qoşunlarının, gömrük orqanlarının qarşısında çox məsuliyyətli vəzifələr durur. Onlar bunu birinci dərəcəli vəzifə kimi qəbul etməli və yerinə yetirməlidirlər. Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanları narkomaniya ilə və xüsusən narkobizneslə, o cümlədən narkotik maddələrin Azərbaycan ərazisindən daşınması halları ilə ciddi mübarizə aparmalı və onlar da bu vəzifələri özlərinin birinci dərəcəli vəzifəsi kimi qəbul etməlidirlər.

Narkomaniya və narkotik maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsi haqqında danışarkən, şübhəsiz ki, yalnız Yaxın və Orta Şərqdə olan ölkələr barədə yox, dediyim kimi, bunu bütün dünya üçün ümumbəşəri problem kimi başa düşmək lazımdır və biz bunu belə hesab edirik. Çünki Yaxın və Orta Şərqdən cürbəcür vasitələrlə daşınan narkotik maddələrin çox hissəsi başqa ölkələrə, Avropa ölkələrinə də gətirilir. Həmin ölkələrdə də bu mübarizəni gücləndirmək və bizim bölgənin ölkələri ilə Avropa ölkələri arasında bu barədə müştərək işlərin aparılması üçün tədbirlər görmək lazımdır.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının narkotiklərə nəzarət haqqında proqramı və BMT-nin bu sahədə apardığı iş, onun xüsusi orqanlarının fəaliyyəti təqdirəlayiqdir. Mən Azərbaycanın adından bir daha bildirmək istəyirəm ki, narkotik maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsi, qanunsuz istifadə olunması, narkobiznes bu gün üçün də, gələcək üçün də həqiqətən bəşəriyyətə təhlükə doğuran amillərdən biridir. Ümidvar olduğumu bildirmək istəyirəm ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı özünün bu proqramının bundan sonra da geniş miqyasda həyata keçirilməsi üçün lazımi tədbirlər görəcək

və öz səylərini göstərəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası bu proqramın həyata keçirilməsi sahəsində öz üzərinə düşən vəzifələri bundan sonra da layiqincə yerinə yetirəcək və bəşəriyyətin bu böyük təhlükədən - narkomaniya xəstəliyindən və narkobiznes kimi təhlükəli bir haldan xilas edilməsi üçün öz səylərini göstərəcəkdir.

Hörmətli qonaqlar! Siz buraya, Azərbaycana, Bakıya məhz bu gün müzakirəyə çıxarılmış məsələ ilə əlaqədar toplaşmısınız. Eyni zamanda, beynəlxalq xarakterli hər bir belə toplantı, görüş ölkələri bir-birinə daha da yaxınlaşdırır, ölkələr arasında əlaqələrin yaranmasına və inkişafına kömək edir. Belə görüşlər ölkələr, xalqlar, millətlər arasında dostluq, mehribanlıq əlaqələri yaradır, xalqların, ölkələrin bir-birini daha da anlaması üçün şərait yaradır. Ümidvar olduğumu bildirmək istəyirəm ki, hörmətli qonaqlar, siz bu imkandan istifadə edərək ölkələrimiz və xalqlarımız arasında olan əlaqələrin inkişaf etməsi və möhkəmlənməsi üçün də səylər göstərəcəksiniz, beləliklə, Yaxın və Orta Şərqdə, bütün dünyada sülhün, əmin-amanlığın qorunması, saxlanması, möhkəmlənməsi üçün öz töhfələrinizi verəcəksiniz.

Müstəqil dövlət kimi Azərbaycan gəncdir. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin cəmi beş yaşı var. Eyni zamanda, Azərbaycan xalqının çoxəsrlik qədim və zəngin tarixi, böyük mədəniyyəti, özünəməxsus milli-mənəvi ənənələri var. Ümidvaram ki, siz bu günlərdə Azərbaycanda olduğunuz zaman xalqımızın həm tarixi keçmişi, həm də bu günü ilə yaxından tanış ola biləcəksiniz. Mən arzu edərdim ki, siz xalqımız, ölkəmiz, müstəqil dövlətimiz haqqında doğru-düzgün təəssüratlar əldə edəsiniz.

Azərbaycan Respublikası öz dövlət müstəqilliyini möhkəmləndirmək və inkişaf etdirmək yolu ilə gedir. Azərbaycan Respublikasında hüquqi, demokratik, sivilizasiyalı dövlət qurulur, respublikamızın həyatında böyük dəyişikliklər baş verir. Azərbaycan Respublikasının sosial-iqtisadi həyatı böyük dəyişikliklər prosesi keçirir. Azərbaycan sərbəst iqtisadiyyat, bazar iqtisadiyyatı yolu ilə gedərək dünya iqtisadiyyatına daha da sıx bağlanmaq əzmindədir.

Bu proseslər Azərbaycan dövləti qarşısında, xalqımız qarşısında bir çox problemlər meydana çıxarır. Biz bu problemləri həll edirik və ümidvaram ki, onların hamısını müvəffəqiyyətlə həll edəcəyik.

Ancaq eyni zamanda Azərbaycan Respublikasının həyatında onun özündən asılı olmayaraq yaranmış çox ağır, çətin bir problem də var. O problem qonşu Ermənistanın Azərbaycana səkkiz il bundan öncə etdiyi hərbi təcavüzdür, bu hərbi təcavüz nəticəsində Azərbaycan ərazisinin 20 faizinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunmasıdır, işğal edilmiş torpaqlardan bir milyondan artıq Azərbaycan vətəndaşının yerindən-yurdundan zorla çıxarılması, didərgin düşməsidir.

Bu təcavüz nəticəsində döyüşlər gedib, vuruşmalar olub, qan tökülüb, Azərbaycan xalqı qurbanlar, şəhidlər veribdir. Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərindəki varidatı viran edilib, dağıdılıbdır.

Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan daim bəyan edib və mən bu gün də bəyan edirəm ki, biz sülh tərəfdarıyıq, məsələlərin sülh yolu ilə həll olunmasının tərəfdarıyıq. Bu məqsədlə də 1994-cü ilin mayında Ermənistan ilə Azərbaycan arasında atəşin dayandırılması haqqında saziş əldə edilmiş və bu müddətdə Ermənistan-Azərbaycan hərbi münaqişəsinin, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunması üçün danışıqlar aparılır. Məsələnin sülh yolu ilə həlli üçün ötən illərdə çox iş görülüb, çox yollar axtarılıbdır.

Nəhayət, keçən il dekabrın əvvəlində Lissabon şəhərində ATƏT-in Zirvə görüşündə Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunması üçün mühüm bir sənəd qəbul edilibdir. Bu sənəddə münaqişənin sülh yolu ilə həllinin prinsipləri öz əksini tapıbdır: Azərbaycan Respublikasının və Ermənistan Respublikasının ərazi bütövlüyünün tanınması, Dağlıq Qarabağa Azərbaycan Respublikasının tərkibində yüksək dərəcəli özünüidarə statusu verilməsi, Dağlıq Qarabağın bütün əhalisinin təhlükəsizliyinin təmin olunması. Biz bu prinsiplər əsasında danışıqlar aparmaq məqsədi daşıyırıq və danışıqlar nəticəsində məsələnin sülh yolu ilə həll edilməsinə nail

olmağa çalışırıq. Hesab edirəm ki, beynəlxalq təşkilatların köməyi ilə, ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyəti nəticəsində, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının bu məsələyə daimi qayğısı və diqqəti ilə böyük ölkələrin və xüsusən Minsk qrupunun həmsədri olan Rusiya, Amerika Birləşmiş Ştatları və Fransanın bundan sonra da bu məsələyə daha ciddi qoşulması vasitəsilə məsələnin sülh yolu ilə həllinə nail olacağıq.

Hörmətlin qonaqlar! Hər bir ölkənin özünəməxsus problemi var. Eyni zamanda bütün bəşəriyyəti, dünyanı, dünyanın bütün insanlarını narahat edən problemlər də var. Bəzən ayrı-ayrı ölkələrin daxilində olan, ölkələrin bir-birinin arasında olan problemlər ümumbəşəri problemlərə çevrilir. Biz insanların rahat yaşaması, dünyanın hər yerində onların sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşaması üçün əngəl olan bütün problemlərin həll edilməsinin tərəfdarıyıq və bu sahədə daim öz səylərimizi göstəririk. Son illərdə dünyanın bir çox bölgələrində ölkələri, insanları, xalqları narahat edən problemlər separatizm problemidir, terrorizm problemidir, hərbi münaqişələr problemidir. Biz bütün dünyada, dünyanın hər bir bölgəsində separatizmin əleyhinə olmuşuq və onun əleyhinəyik. Biz beynəlxalq terrorizmi pisləmişik, pisləyirik və daim onun əleyhinə çıxırıq. Biz dövlətlərarası, ölkələrarası, millətlərarası münaqişələrin hamısının sülh yolu ilə həll olunmasının tərəfdarıyıq və belə münaqişələrin gələcəkdə baş verməməsi üçün də lazımi tədbirlər görülməsinin tərəfdarıyıq. Biz dünyada, hər bir bölgədə sülhün, əmin-amanlığın bərqərar olmasını istəyirik və bu sahədə öz səylərimizi göstəririk. Biz dünyada ümumbəşəri problemlərin vaxtında həll olunmasının tərəfdarıyıq, o cümlədən dünyada bütün insanlar üçün böyük təhlükə olan narkomaniya ilə və narkobizneslə mübarizədə bundan sonra da ön sıralarda gedəcəyik.

Hörmətli qonaqlar, hörmətli sessiya iştirakçıları! Qarşınızda duran vəzifələrin müzakirəsində və gələcək işlərinizdə uğurlar arzulayır, sizə, xalqlarınıza, ölkələrinizə sülh, əmin-amanlıq, səadət diləyirəm. Sağ olun.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin YUNİSEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin təşəbbüsü ilə Bakıda yaradılmış «Azərbaycan Beynəlxalq Gənclər Poçt Xidməti» və «Uşaqlara Kömək Xətti» xidmətlərinin açılışı mərasimində çıxışı - 23 iyul 1997-ci il

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Bu gün biz buraya BMT-nin YUNİSEF təşkilatının Azərbaycanda gözəl bir təşəbbüsü münasibətilə toplaşmışıq. YUNİSEF, ümumiyyətlə, dünyada xeyirxah işlər görmək, gənclərə qayğı göstərmək, uşaqların problemlərini həll etmək üçün yaranmış təşkilatdır. Mən çox məmnunam ki, bu təşkilat Azərbaycanda kök salıbdır və səmərəli fəaliyyət göstərir. Biz YUNİSEF-in Azərbaycanda gördüyü bir çox dəyərli işlərin şahidi olmuşuq. Ümumiyyətlə, YUNİSEF-in Azərbaycandakı fəaliyyəti bizi çox sevindirir və mən bu fəaliyyəti yüksək qiymətləndirirəm. Bu gün YUNİSEF uzun müddət hazırlayıb meydana gətirdiyi bir işini bizə təqdim edir. Gənclərin poçt xidmətinin, etimad telefon xəttinin yaranması Azərbaycanda, demək olar, yeni bir iş formasıdır. Bu işin çox böyük əhəmiyyəti var. Mən bu işin sosial xarakterini və əhəmiyyətini qeyd etmək istəyirəm.

Bu işin ən böyük xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, o, gənclərə aiddir, gənclərə qayğının təzahürüdür. Nəhayət, fiziki cəhətdən qüsurlu olan, çətinliklərlə rastlaşan gənclərə göstərilən qayğı və diqqətin təzahürüdür. Ona görə də bu gün burada təqdim olunan iş, yenə deyirəm, YUNİSEF təşkilatının nə qədər hümanist, xeyirxah olduğunu və insanların həyatının ən çətin nöqtələrinə nüfuz etdiyini göstərir. Bunların Uşaq hüquqları Konvensiyası ilə bağlı olması və hamısının birlikdə böyük humanist xarakter daşıması həm YUNİSEF-in fəaliyyətinin, həm də bu gün burada təqdim edilən işin nə qədər dəyərli olduğunu göstərir.

Mən YUNİSEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin xeyirxah işini - bu gün bizə təqdim etdikləri həm gənclərin poçt xidmətinin, həm də etimad telefon xəttinin yaranmasını təbrik edirəm, bu gözəl işin uğurlu gələcəyinə inanır və uğurlar arzu edirəm.

Hesab edirəm ki, bu iş eyni zamanda Azərbaycanda bu qəbil işlərin hazırlanması, görülməsi və yayılması üçün örnək olacaq və respublikanın həm özəl, həm dövlət sektorundakı şəxslər, təşkilatlar, həm də Azərbaycanda fəaliyyət göstərən şirkətlər, firmalar gələcəkdə belə xeyirxah, gözəl təşəbbüslərlə çıxış edəcəklər.

Təsadüfi deyil ki, bu işin başlanğıcından indiyə qədər, yəni əməli surətdə həyata keçirilməsinə gəlib çatana qədər Azərbaycanda həm xarici ölkələrdən gəlmiş şirkətlər, təşkilatlar, həm də respublikanın dövlət və özəl təşkilatları bu işə kömək göstərmiş, yardım etmişlər. YUNİSEF-in Azərbaycandakı nümayəndəsi cənab Laurenti böyük bir siyahı təşkil edən təşkilatların, idarələrin, nazirliklərin başçılarına öz təşəkkürünü bildirdi. Mən də bu işin yaradılmasında, qurulmasında və bugünkü səviyyəyə gətirilib çatdırılmasında iştirak edən təşkilatların, idarələrin, şəxslərin hamısına təşəkkür edirəm.

Şübhəsiz ki, xüsusi minnətdarlıq və təşəkkür YUNİSEF təşkilatına və onun Azərbaycandakı nümayəndəliyinədir. Ümidvaram ki, gördüyü işlərin nəticəsindən ruhlanaraq, YUNİSEF bundan sonra Azərbaycanda öz fəaliyyətini genişləndirəcək və bizi yeni-yeni təşəbbüslərlə sevindirəcəkdir. Azərbaycanda sosial-iqtisadi problemlər çoxdur.

Respublikamızın keçid dövrünü yaşaması, Azərbaycana Ermənistan tərəfindən edilən hərbi təcavüz nəticəsində bir milyondan artıq vətəndaşımızın didərgin düşməsi və əksəriyyətinin çadırlarda yaşaması belə problemləri daha da çoxaldıbdır. Biz bu sosial-iqtisadi problemlərin həll olunması, mövcud çətinliklərin aradan qaldırılması, insanların həyat tərzinin, rifah halının yaxşılaşdırılması üçün ardıcıl fəaliyyət göstəririk və bu gün cəsarətlə deyə bilərəm ki, müəyyən nəticələr də əldə edə bilirik. Ancaq bizim hələ ki, beynəlxalq təşkilatların yardımına və indi Azərbaycanda fəaliyyət göstərən çoxsaylı firmaların, şirkətlərin humanitar, xeyirxah əməllərinə ehtiyacımız var.

Bir də qeyd etmək istəyirəm ki, təkcə YUNİSEF təşkilatı tərəfindən deyil, başqa təşkilatlar,

xüsusən Azərbaycana humanitar yardım göstərən digər təşkilatlar tərəfindən də, o cümlədən ölkəmizdə fəaliyyət göstərən şirkətlər, ələlxüsus neft şirkətləri tərəfindən əhalinin ayrı-ayrı təbəqələrinə, həyatımızın ayrı-ayrı sahələrinə edilən yardımı, xeyirxah təşəbbüsləri də görürük.

Bunlar hamısı bizi bir-birimizə daha da yaxınlaşdırır, əməkdaşlığımızı daha da inkişaf etdirir və Azərbaycanın həyatında, onun sosial-iqtisadi problemlərinin həll olunmasında yeni bir mərhələ, yeni bir mənzərə yaradır. Bunlar da bugünkü Azərbaycanın gerçəkliklərıdir, ölkəmizdə gedən müsbət dəyişikliklərin, proseslərin əlamətləridir. Mən tam əminəm ki, bu müsbət proseslər, dəyişikliklər gələcəkdə daha sürətlə inkişaf edəcəkdir.

Dünya ölkələri ilə, beynəlxalq təşkilatlarla bizim əməkdaşlığımız gündən-günə genişlənir və tam əminəm ki, daha sürətlə inkişaf edəcək və bunlar hamısı yeni, müstəqil, azad Azərbaycanın yaranmasına kömək göstərəcəkdir.

Bu əlamətdar hadisə münasibətilə sizi bir daha təbrik edir və bu gözəl, xeyirxah işdə uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının üzvü olan dövlətlərin daimi nümayəndələri ilə görüşdə Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin nitqi - Nyu-York, BMT-nin binası, 28 iyul 1997-ci il

Hörmətli sədr!

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının hörmətli üzvləri!

Sizi ürəkdən salamlayır və Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının üzvləri ilə ilk dəfə görüşməyi özüm üçün böyük hadisə hesab edirəm. Bu, Azərbaycan prezidenti kimi mənim üçün çox mühüm hadisədir.

Mən Azərbaycan haqqında, onun bugünkü həyatı, qarşılaşmış olduğu və bu gün də qarşılaşdığı mürəkkəb problemlər haqqında məlumat vermək üçün sizinlə görüş keçirilməsini xahiş etmişəm. Sizinlə görüşə çox az vaxt ayrıldığını nəzərə alaraq, Azərbaycan haqqında lap qısaca danışmağı zəruri sayıram.

Sovetlər İttifaqının dağılmasından sonra Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini əldə etmiş, dünyanın bir çox ölkələri ilə dərhal diplomatik əlaqələr yaratmış, Birləşmiş Millətlər Təşkilatına qəbul olunmuşdur və hazırda Dünya Birliyinin tamhüquqlu üzvüdür. Dövlət müstəqilliyinin əldə edilməsi Azərbaycan üçün tarixi hadisədir. Ötən illər Azərbaycanın suverenliyinin və dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirməsinə, dönməz edilməsinə həsr olunubdur. Mən bu gün bəyan edirəm ki, bu bizim üçün müqəddəs vəzifədir. Biz Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi və inkişaf etdirməsi, beynəlxalq həyatda daha fəal, müstəqil iştirakı üçün bundan sonra da əlimizdən gələni edəcəyik.

Azərbaycanda demokratik hüquqi, dünyəvi dövlət qurulur, demokratik dəyişikliklər həyata keçirilir. Demokratiya prinsipləri Azərbaycanda milli dövlət quruculuğunun əsasını təşkil edir, bu zəmində konkret tədbirlər həyata keçirilir. 1995-ci ilin noyabrında ümumxalq səsverməsi yolu ilə müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk demokratik Konstitusiyası qəbul edilmişdir. Elə həmin vaxt çoxpartiyalılıq əsasında Azərbaycan parlamentinə seçkilər keçirilmişdir. İndi parlament fəal işləyir, Azərbaycanda milli dövlət quruculuğunun həyata keçirilməsinin qanunvericilik bazasını yaradır.

Bizim ölkəmizdə şəxsiyyət, insan hüquqlarının hamısı, siyasi plüralizm təmin olunmuşdur, partiyalar, siyasi, ictimai təşkilatlar və hərəkatlar sərbəst fəaliyyət göstərirlər. Bunlar çoxdur. Milli mənsubiyyətindən, dilindən, dinindən, dərisinin rəngindən asılı olmayaraq Azərbaycanın bütün vətəndaşları bərabər hüquqlara malikdirlər. Bir də deyirəm, Azərbaycanda dünyəvi dövlət qurulur.

Azərbaycanın iqtisadiyyatı bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında yenidən qurulur. Bu məqsədlə iqtisadi islahatlar aparılır, özəlləşdirmə prosesi geniş həyata keçirilir. Torpaq islahatı haqqında qanun xüsusilə mühümdür. Bu qanuna əsasən torpaq xüsusi mülkiyyətə verilir. Bazar münasibətləri, bazar iqtisadiyyatı Azərbaycanın bütün iqtisadiyyatının yenidən qurulmasının əsası və strateji məqsədidir. Azərbaycanın iqtisadiyyatı bütün dünya üçün açıqdır, biz xarici sərmayələrin ölkəmizə gəlməsini fəal surətdə təşviq edirik. Bildirməliyəm ki, artıq Azərbaycana sərmayələr gəlir və ümidvarıq ki, bu, gələcəkdə daha da artacaqdır.

Xarici sərmayədarlar üçün Azərbaycanda maksimum əlverişli şərait yaradılmışdır, ən başlıcası isə lazımi qanunlar qəbul edilmişdir. Bütün bunların əsasında, yəni iqtisadi islahatların həyata keçirilməsi, ölkənin xarici sərmayələr üçün açıq olması, xüsusən xarici ticarətin sərbəstləşdirilməsi nəticəsində Azərbaycanın iqtisadiyyatında müsbət dəyişikliklər baş verir.

Sovetlər İttifaqı dağıldıqdan sonra Azərbaycanın iqtisadiyyatı bir çox illər tənəzzül edirdi. Ancaq ötən ildən etibarən bizim ölkəmizdə iqtisadi yüksəliş başlayıb, inflyasiya aradan qaldırılıb və indi əslində yoxdur, milli valyuta - manat digər valyutalara, xüsusən dollara nisbətdə möhkəmlənir. Bu ilin göstəriciləri ümid verir ki, biz iqtisadi islahatların aparılmasından daha böyük nəticələr əldə edəcəyik.

Ancaq Azərbaycan öz müstəqilliyi dövründə çox ciddi problemlərlə də qarşılaşmışdır. Bunlardan ən başlıcası hələ 1988-ci ildə, Ermənistanın və Azərbaycanın Sovetlər İttifaqının tərkibində olduğu dövrdə Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan qoparmaq və Ermənistana birləşdirmək məqsədi ilə Ermənistan tərəfindən başlanmış hərbi təcavüzdür. Bu təcavüz böyük faciəyə, böyük müharibəyə gətirib çıxardı. Çoxlu qurbanlar verdik, çox insanlar həlak oldular. Hərbi təcavüz nəticəsində müxtəlif səbəblərə görə Ermənistan silahlı birləşmələri Azərbaycan ərazisinin 20 faizini, o cümlədən Dağlıq Qarabağı işğal edə bildilər. İşğal olunmuş torpaqlardan bir milyondan çox azərbaycanlı zorla qovulub çıxarılmışdır. Onlar neçə illərdir ki, Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində çadırlarda, çox ağır şəraitdə yaşayırlar, işğal edilmiş torpaqlarda insanların əsrlərlə topladığı varidat, əmlak, qurub-yaratdıqları hər şey - evlər, istehsal müəssisələri, məktəblər, xəstəxanalar, mədəniyyət ocaqları müqəddəs yerlər dağıdılmış, talan edilmişdir. Törədilmiş vəhşiliyin həddi-hüdudu yoxdur.

Bütün bunlara baxmayaraq, biz 1994-cü ildə atəşi dayandırmağa və atəşkəs haqqında saziş imzalamağa razı olduq. 1994-cü ilin mayında atəşkəs haqqında saziş imzalandı və üç ildən artıqdır ki, hərbi əməliyyatlar yoxdur. Eyni zamanda tam sülh də yoxdur. Azərbaycan ərazisinin 20 faizi işğal altında qalır, öz yerlərindən qovulmuş bir milyon azərbaycanlı çox ağır şəraitdə yaşayır.

Atəşkəs illərində bu problemin sülh yolu ilə həllinə dair danışıqlar aparılmışdır. Bilirsiniz ki, bu işlə ATƏT-in Minsk qrupu məşğul olur. O, müəyyən iş görmüşdür, amma bu problemi hələ də həll etmək mümkün olmamışdır.

Yeri gəlmişkən, bu münaqişənin atəşkəs haqqında saziş bağlanana qədərki tarixindən danışsaq, Təhlükəsizlik Şurası Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü haqqında məsələni, yaxud Dağlıq Qarabağ münaqişəsi adlandırdıqları məsələni müzakirə etmişdir. Bu barədə Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsi və Təhlükəsizlik Şurası sədrinin altı və ya yeddi bəyanatı qəbul olunmuşdur. Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsinin hamısı - 822-ci, 853-cü, 874-cü nəhayət, 884-cü qətnaməsi Azərbaycanın müxtəlif bölgələrinin işğalı ilə əlaqədar qəbul edilmişdir. Birinci qətnamə Laçın və Şuşa işğal ediləndə qəbul olunmuşdur. Sonra böyük rayon olan Kəlbəcər rayonu, daha sonra Ağdam, Füzuli, Zəngilan rayonları işğal ediləndə siz qətnamə qəbul etdiniz, qəsbkara öz təcavüzkar hərəkətlərini dayandırmağı tapşırdınız. Ancaq təəssüf ki, bu qətnamələr kağız üzərində qaldı, həyata keçirilmədi. Təcavüzkar öz hərəkətlərini davam etdirdi. Fikir verin, sizin 1992-ci ildə qəbul etdiyiniz birinci qətnamə ilə 1993-cü ilin noyabrında qəbul olunmuş sonuncu qətnamə arasında təxminən il yarım vaxt keçmişdi. Bu müddətdə Ermənistan silahlı birləşmələri Azərbaycanın 6 və ya 7 rayonunu işğal edə biliblər.

Artıq dediyim kimi, axırda elə oldu ki, ərazimizin 20 faizi işğal altına alındı. ATƏT-in Minsk qrupu müvafiq iş görür. 1994-cü ilin dekabrında ATƏT-in Budapeşt Zirvə görüşündə bu məsələ ilə əlaqədar mühüm qərar - danışıqlar prosesini fəallaşdırmaq zəruriliyi və ATƏT-in sülhməramlı qüvvələrini yaradıb onlardan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin aradan qaldırılmasında istifadə etmək haqqında qərar qəbul olundu.

Nəhayət, 1996-cı ilin dekabrında ATƏT-in Lissabon Zirvə toplantısında ilk dəfə, zənnimizcə, mühüm sənəd - Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dincliklə aradan qaldırılması prinsipləri haqqında ATƏT-in hazırkı sədrinin bəyanatı qəbul edildi. Bu sənədin vacibliyi ondadır ki, burada üç prinsip müəyyənləşdirilib - Azərbaycanın və Ermənistanın ərazi bütövlüyünün tanınması, Azərbaycan Respublikasının tərkibində Dağlıq Qarabağa yüksək dərəcədə özünüidarə statusu verilməsi, Dağlıq Qarabağın bütün əhalisinin təhlükəsizliyinin təmin olunması. Həmin qərar Azərbaycanın suverenliyinə xələl gətirsə də, bizi tamamilə qane etməsə də, biz bu məsələnin dincliklə tənzimlənməsində irəliləmək üçün Lissabonda həmin sənədin qəbul olunmasına razılıq verdik. Lakin erməni tərəfi qeyri-konstruktiv mövqe tutdu -ATƏT-in üzvü olan 54 dövlətdən 53-ü bu sənədin lehinə, Ermənistan isə əleyhinə səs verdi.

Lissabon Zirvə toplantısından sonra ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrliyi yarandı. Onadək bu qrupun həmsədrləri Rusiya və Finlandiya idi. Cari ilin yanvarından Rusiya, Amerika Birləşmiş Ştatları və Fransa Minsk qrupunun həmsədrləridir. Bu, bizdə nikbinlik hissi və böyük ümidlər

doğurdu. Ona görə ki, əgər Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvləri olan üç iri dövlət öz üzərinə bu münaqişənin dincliklə aradan qaldırılmasına nail olmaq öhdəlikləri götürmüşsə, bu, təbii olaraq, ümid də doğurur, inam da. İyunun 20-də, «Səkkizlər»in Denver görüşündə Rusiya, ABŞ və Fransa prezidentləri Boris Yeltsin, Bill Klinton və Jak Şirak Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tez bir zamanda dincliklə aradan qaldırılmasının zəruriliyi haqqında birgə bəyanat verdilər. Bu, daha böyük ümid və nikbinlik doğurur.

Minsk qrupu bizə konkret təkliflər vermişdir və biz onları nəzərdən keçirmişik, şübhəsiz ki, bu təkliflərdə çox şey bizi qane etmir. Təkliflər iki hissədən ibarətdir. Birinci hissə işğal qoşunlarının çıxarılmasının, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ ətrafındakı altı inzibati rayon ərazisinin azad edilməsinin, həmin rayonların didərgin salınıb qaçqın vəziyyətinə düşmüş sakinlərinin oraya qayıtmasının zəruriliyinə aiddir. İkinci hissə Azərbaycan Respublikasının tərkibində Dağlıq Qarabağın statusunu müəyyənləşdirməyə və Laçın, Şuşa rayonlarının ərazilərini işğal qoşunlarından azad etmək məsələsinin həllinə həsr olunmuşdur.

Gördüyünüz bu xəritə Azərbaycan ərazisini onun işğal olunmuş torpaqları ilə birlikdə çox inandırıcı surətdə göstərir. Xəritədə keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin ərazisi qırmızı rənglə, erməni silahlı birləşmələrinin işğal etdikləri, Dağlıq Qarabağa daxil olmayan, lakin onu əhatələyən və azərbaycanlılar yaşamış rayonlar yaşıl rənglə, Dağlıq Qarabağın tərkibinə daxil olmayan, daha doğrusu, keçmişdə onun tərkibində olmamış, lakin Dağlıq Qarabağdan Ermənistan ərazisinə gedən yolun keçdiyi Laçın rayonunun ərazisi, habelə əsasən azərbaycanlıların məskunlaşdıqları və mədəniyyət mərkəzi kimi Azərbaycan üçün böyük tarixi dəyərə malik Şuşa rayonunun ərazisi sarı rənglə çəkilmişdir. Bu təkliflərdə həmin rayonlar haqqında müddəaya Dağlıq Qarabağın statusunu müəyyənləşdirməklə eyni zamanda baxmaq nəzərdə tutulur.

Təkrar edirəm, bu təkliflərdə hələ çox şeyi razılaşdırmaq, işləyib təkmilləşdirmək lazımdır. Biz çox şeyi qəbul edə bilmərik. Buna baxmayaraq, biz bu təklifləri danışıqlar üçün əsas kimi götürməyi mümkün hesab etdik. Bu gün sizə bəyan edirəm ki, biz xəritədə yaşıl rənglə boyanmış bu altı rayonunun azad edilməsi və onların sakinlərinin oraya qayıtması barədə razılığa gəlmək üçün həmin əsasda danışıqlar apara bilərik, eyni zamanda danışıqlar aparıb ikinci mərhələdə - Laçın və Şuşa rayonlarının azad edilməsi haqqında, habelə Dağlıq Qarabağın statusu haqqında məsələlər həll olunmalıdır. Bu, buraya ATƏT-in sülhyaratma qüvvələrinin yeridilməsini tələb edəcəkdir. Dediyim kimi, 1994-cü ilin dekabrında Budapeşt Zirvə görüşündə ATƏT Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin aradan qaldırılması üçün xüsusi olaraq sülhməramlı qüvvələr yaradılması haqqında qərar qəbul etmişdir. Biz təxminən bu mərhələdəyik.

Təəssüf ki, erməni tərəfi Dağlıq Qarabağa müstəqillik statusu verilməsində təkid edir, tələb edir. Yeri gəlmişkən, 1996-cı ilin dekabrında ATƏT-in Lissabon Zirvə toplantısında Ermənistan nümayəndə heyəti təxminən bu cür mövqelərdən çıxış etmişdir. Biz demişik və bu gün sizə Təhlükəsizlik Şurasının üzvlərinə bir daha demək istəyirəm, biz işğal olunmuş ərazilərin azad edilməsi, bir milyon qaçqının öz yaşayış yerlərinə qayıtması və Ermənistanla Azərbaycan arasında uzunmüddətli sülh yaranması naminə tam sülhə nail olmaq üçün kompromislərə getməyə hazırıq. Biz kompromislərə gedirik, amma yol verə bilmərik ki, Azərbaycan ərazisində ikinci erməni dövləti yaradılsın. Biz hesab edirik ki, Azərbaycan Respublikasının tərkibində Dağlıq Qarabağa çox böyük səlahiyyətlərlə birlikdə yüksək özünüidarə statusu verilə bilər. Lakin həm ərazicə, həm dövlət quruculuğuna görə, həm də dövlətçilik prinsiplərinə görə Dağlıq Qarabağ Azərbaycan Respublikasının tərkibində olmalıdır. Həm də bizim təklif etdiyimiz statusa görə Dağlıq Qarabağ bütün ölkələrlə iqtisadi əlaqələr üçün, digər əlaqələrin - mədəni, humanitar əlaqələrin həyata keçirilməsi üçün, Ermənistanla sıx qarşılıqlı əlaqələr saxlamaq üçün çox böyük səlahiyyətlərə malik olacaqdır. Amma dövlətçilik prinsipləri var və biz bu prinsipləri poza bilmərik. Erməni tərəfi isə Dağlıq Qarabağa müstəqillik verilməsinə çalışır. Təkrar edirəm ki, bu, mümkün deyildir. Bu, heç də ancaq bizim üçün mümkün deyildir, ona görə mümkün deyildir ki, bu, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının, ATƏT-in prinsiplərinə və nizamnamələrinə, beynəlxalq hüquq normalarına ziddir. Belə düşünürəm ki, heç kim, o cümlədən Təhlükəsizlik Şurası, BMT, ATƏT bu beynəlxalq

hüquq normalarının pozulması ilə razılaşmamalıdır, çünki əks halda bu, nəinki Azərbaycan üçün, eləcə də bir çox ölkələr üçün ağır nəticələrə gətirib çıxarar.

Əslinə qalsa, indi bizim üçün, dövlət quruculuğu, iqtisadi islahatlar sahəsində Azərbaycanın qarşısında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün, bir çox digər məsələlərin həll edilməsi üçün problem olan başlıca məsələ bundan ibarətdir.

Demək istəyirəm ki, biz qonşu ölkələrlə normal qarşılıqlı münasibətdəyik. Gürcüstanla tam dostluq münasibətlərimiz var.

Rusiya ilə dostluq münasibətləri, normal münasibətlər, İranla normal münasibətlər, Türkiyə ilə dostluq münasibətləri, yaxşı münasibətlər saxlayırıq. Azərbaycan öz müstəqilliyini və suverenliyini çox ciddi şəkildə qoruyur. Qonşularımızdan, xüsusən Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycan ərazisində xarici qoşunlar yoxdur, respublikanın sərhədlərini isə Azərbaycanın öz sərhəd qoşunları mühafizə edirlər. Məlum olduğu kimi, Ermənistanda böyük miqdarda Rusiya qoşunları və Rusiya hərbi bazaları var. Rusiya qoşunları Gürcüstan ərazisində də var, orada Rusiyanın hərbi bazasını yerləşdirmək nəzərdə tutulur. Bizdə belə şeylər yoxdur və biz hesab edirik ki, buna heç bir ehtiyac da yoxdur.

Bizi bu da narahat edir ki, üç ildən artıqdır davam edən atəşkəs şəraitində Rusiya Müdafiə Nazirliyinin ayrı-ayrı vəzifəli şəxsləri, bu yaxınlarda məlum olduğu kimi, bu üç il ərzində Ermənistana qanunsuz olaraq böyük miqdarda silah və döyüş sursatı göndərmişlər. Bu rəqəmlər artıq elan edilmişdir və bizdə silahların konkret siyahısı var, ümumi dəyəri bir milyard dollar olan bu silahlar arasında uzağı vuran zenit raketləri, bir çox digər ağır silah, müasir tanklar, «Qrad» qurğuları və çoxlu başqa şeylər var. Təkrar edirəm ki, indi biz bütün silahların konkret siyahısına malikik. Bu siyahı Rusiya Müdafiə Nazirliyi tərəfindən elan olunmuşdur, Rusiya Baş Prokurorluğunda da var və o, həmin məsələ ilə əlaqədar istintaq aparır.

Əlbəttə, bu, son dərəcə ağır faktdır. Rusiya Minsk qrupunda vasitəçilik etdiyi və biz bu məsələnin dincliklə nizama salınmasına kömək göstərilməsi üçün bu ölkəyə böyük ümidlər bəslədiyimiz bir vaxtda bu silahların göndərildiyi aşkara çıxarılmışdır. Hələ bu ilin martında mən bu məsələ barəsində prezident Boris Yeltsinə xüsusi məktub göndərmişdim. Bu yaxınlarda mən Rusiyada rəsmi səfərdə oldum və onunla bu barədə bir daha danışdım. O bildirdi ki, bu məsələ prokurorluğa tapşırılıb, təhqiqat aparılır, təqsirkarlar aşkara çıxarılacaqdır. Bizə isə təkcə təqsirkarların aşkara çıxarılması deyil, həm də bu silahların aşkara çıxarılması, Ermənistandan alınıb Rusiyaya qaytarılması lazımdır. Çünki Ermənistanda böyük miqdarda qanunsuz silahın olması təkcə Azərbaycan üçün deyil, həm də bütün qonşu ölkələr üçün böyük təhlükə törədir.

Demək istədiyim əslində bunlardır. Mən çox şey deyə bilərdim, ancaq vaxtımız azdır, istəyirəm ki, Sizin mənə sual verməyinizə də vaxt qalsın. Diqqətinizə görə sağ olun.

Rusiya Federasiyası nümayəndəsinin 1-ci müavini Aleksandr Qorelikin çıxışına arayış

Çıxışınıza görə təşəkkür edirəm. Sağ olun. Biz Minsk konfransının həmsədri kimi Rusiyaya bu gün də böyük ümidlər bəsləyirik və əməkdaşlıq edəcəyik.

O ki qaldı axırıncı qeydinizə, (Rusiyanın Ermənistana ümumi dəyəri bir milyard dollar olan qanunsuz silah satması. -Red) həqiqətən, mən Moskvada olarkən Rusiya-Azərbaycan-Ermənistan komissiyası yaradılması haqqında qərar qəbul edildi. Onun yaradılmasında məqsəd, əvvəla, Rusiyanın hərbi strukturlarından Ermənistana bu qədər böyük miqdarda silahların hansı yolla, haradan qanunsuz, qeyri-leqal surətdə verildiyini, ikincisi, Sovet İttifaqı parçalanan dövrdə Ermənistanda, Azərbaycanda nə qədər silah qaldığını aydınlaşdırmaqdır.

Məsələyə aydınlıq gətirmək istəyirəm. İş burasındadır ki, yanvar-fevral aylarında Rusiya Müdafiə Nazirliyinin və MDB ölkələri ilə əməkdaşlıq nazirliyinin öz orqanları Rusiyadan Ermənistana qanunsuz olaraq silahlar göndərilməsi barədə məsələ qaldırdıqda, bunu əvvəlcə hamı inkar etdi. Lakin faktlar üzə çıxarıldıqda və onların bir çoxu mətbuat səhifələrində dərc edildikdə, iyulun əvvəllərində Moskvada prezident Boris Yeltsinlə və Rusiya Federasiyasının digər rəhbərləri

ilə görüşlərim zamanı birdən ortaya məsələ çıxdı ki, demə, Sovet İttifaqı parçalanan dövrdə Azərbaycanda Ermənistandakına nisbətən daha çox silah qalmışdır. Mən təbii olaraq dedim ki, əvvəla, bunu yoxlamaq lazımdır, ikincisi isə, bunun artıq 1994-1997-ci illər dövründə Rusiyanın hərbi idarələri tərəfindən Ermənistana silahların qanunsuz, qeyri-leqal surətdə göndərilməsi faktlarına heç bir dəxli ola bilməz. Bu, əsla ona kompensasiya ola bilməz ki, Azərbaycanda Ermənistandakına nisbətən daha çox silah qalmışdır. Buna baxmayaraq, yoxlamaq lazımdır. Mən, məsələn, bu gün bəyan edirəm ki, həmin məlumat gerçəkliyə uyğun deyildir. Lakin ortaya belə bir fakt atıldığına görə biz razılaşdıq. Deməliyəm ki, mən baş nazirin birinci müavini başda olmaqla Azərbaycan tərəfindən nümayəndə heyətinin tərkibi haqqında Rusiya Federasiyasına təqdimat vermişəm və bu komissiyanın əməli fəaliyyətini gözləyirəm.

Sədr: Zati-aliləri, cənab prezident Əliyev, Sizə göndərilmiş suallara cavab verə bilərsinizmi?

Heydər Əliyev: Əslinə qalsa, cəmi bir sual oldu ki, bunu da Böyük Britaniyanın səfiri verdi.

Hər şeydən öncə, bu görüşlə əlaqədar məmnun qaldığımı bir daha ifadə etmək istərdim. Buraya toplaşdığınıza görə, məni diqqətlə dinlədiyinizə görə Sizə təşəkkür edirəm. Mən bunu Azərbaycanın problemlərinin həllində, xüsusən Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin aradan qaldırılmasında Təhlükəsizlik Şurasının fəal iştirakı kimi qiymətləndirirəm.

Təhlükəsizlik Şurasının çıxış edən üzvləri ATƏT, onun Minsk qrupu, Minsk konfransı tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərlə, başa düşdüyüm kimi, bizim tədbirlərimizlə həmrəy oldular. Bir daha demək istəyirəm ki, biz işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarının erməni silahlı qüvvələrindən tamamilə azad edilməsi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması və Azərbaycan Respublikasının tərkibində Dağlıq Qarabağa yüksək özünüidarə statusu verilməsi şərtilə münaqişənin dincliklə aradan qaldırılması mövqelərində möhkəm dayanmışıq. Biz Minsk konfransının həmsədrləri, onun bütün üzvləri ilə də, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurası ilə də bu mövqelərdə əməkdaşlıq edəcəyik.

Ümidvaram ki, Təhlükəsizlik Şurasının üzvü olan ölkələrin səfirləri bu problemin həllində bizə dəstək verməkdə və kömək göstərməkdə davam edəcəklər. Bunun üçün hamınıza təşəkkür edirəm.

Böyük Britaniyadan olan səfirin sualına cavab verərək demək istəyirəm ki, biz Xəzər dənizində onun mineral ehtiyatlarından istifadə edilməsi, neft və qaz hasilatı üçün Xəzərin hələ 1970-ci ildə müəyyən olunmuş sektorlara bölünmə prinsipləri əsasında fəaliyyət göstəririk.

O vaxtlar Xəzər dənizi bütünlüklə Sovetlər İttifaqına məxsus idi. SSRİ dövründə Xəzərdə neft və qaz çıxarılması ilə Azərbaycan məşğul olurdu. Amma Sovetlər İttifaqına daxil olan müttəfiq respublika kimi, o, Azərbaycan neftçilərinin fəaliyyət dairəsinin genişləndiyini və Xəzər dənizinin xeyli hissəsini əhatə etməyə başladığını nəzərə alaraq bunu edirdi. Bu isə Xəzəryanı digər ölkələrin, o cümlədən Türkmənistanın və Qazaxıstanın mənafelərinə toxunurdu. 1970-ci ildə sovet hökuməti Xəzər dənizinin sektorlara bölünməsi haqqında qərar qəbul etdi. Bax, bu sektor bölgüsü çərçivəsində də biz işimizi görürük. Sizə bildirmək istəyirəm ki, Xəzər dənizinin dibindəki mineral ehtiyatlardan istifadə olunmasına dair gələcək işlərin həyata keçirilməsi üçün bu sektor bölgüsünü biz məqbul hesab edirik.

Doğrudur, bəzi ölkələr bununla razılaşmır, kondominium - sahildən 45 mil məsafədəki zona haqqında qalan ərazinin isə ümumi olması barədə təkliflər irəli sürürlər. Amma bu məsələdə Xəzəryanı dövlətlərin fikirləri eyni deyildir. Azərbaycan və Qazaxıstanın rəyi bir cür, Rusiya, İran və müəyyən dərəcədə də Türkmənistanın rəyi başqadır. Ancaq hesab edirəm ki, biz danışıqlar aparacaq və vahid fikrə gələcəyik. Hələlik isə nümunə, yaranmış praktika var və biz bunun əsasında fəaliyyət göstəririk.

O ki qaldı Türkmənistanın bu yaxınlarda meydana çıxmış iddialarına, birincisi, təkrar edirəm, biz Xəzərdə çoxdan, 50 ildir ki, iş görürük. «Azəri», «Çıraq» yataqlarının istifadə olunmasına dair birinci müqavilə 1994-cü ilin sentyabrında beynəlxalq neft şirkətləri konsorsiumu ilə, o cümlədən həm Amerika şirkətləri, həm «Britiş petroleum», həm «Statoyl» şirkətləri, Türkiyə şirkəti və

digər şirkətlərlə imzalanmışdır. İndi bu yaxınlarda Türkmənistan tərəfi qəfildən deyir ki, guya bu yataqlara Türkmənistanın da aidiyyatı var. Şübhəsiz ki, bu, düzgün deyildir, çünki 1970-ci ildə müəyyən edilmiş və bu gün də mövcud olan sektor bölgüsünə görə həmin yataqlar Azərbaycan sektorunda yerləşir. Buna baxmayaraq, əgər onlar belə məsələ qaldırırlarsa, bunu müzakirə etmək və yataqların kimə mənsub olduğunu müəyyənləşdirmək olar.

Mənim başa düşdüyüm kimi, «Kəpəz» yatağına gəldikdə isə, o, Türkmənistan və Azərbaycan sektorlarının sərhədində yerləşir. Biz bu yatağa dair müqavilə imzalamamışıq. Mən Moskvada olarkən Rusiyanın «LUKoyl» və «Rosneft» şirkətlərinin təklifi ilə həmin yatağın işlənməsində əməkdaşlığın mümkünlüyü haqqında saziş imzalanmışdır. Bu zaman yatağın sərhəddə olması nəzərə alınmışdır, yəni yatağın bir hissəsi Azərbaycan sektorunda, digər hissəsi Türkmənistan sektorunda yerləşir. Ona görə də vaxtilə, SSRİ dövründə bu yatağa rus sözü olan «promejutoçnı» adı vermişdilər, yəni o deməkdir ki, - Rusiyanın buradakı nümayəndəsi təsdiq edə bilər,- yatağın yarısı orada, yarısı burada yerləşir və o vaxt belə də qəbul olunmuşdu. Sonra Azərbaycan bu yatağı «Kəpəz», Türkmənistan isə «Sərdar» adlandırdı. Yatağın əzəli adı isə «promejutoçnı»dır, yəni sərhəddə yerləşən. Biz bu yataq barəsində Rusiya şirkətləri ilə birlikdə Türkmənistanla əməkdaşlıq etməyə hazırıq.

Bu məsələ ilə əlaqədar vəziyyət belədir. Yeri gəlmişkən, Türkmənistan ümumiyyətlə, ziddiyyətli bəyanatlar verir. O, Xəzərin sektorlara bölünməsi ilə indiyədək razılaşmaq istəmir, hesab edir ki, Xəzər dənizinin müəyyən sahil zonaları üzrə, onun qalan hissəsindən isə ümumi qaydada istifadə olunmalıdır. Lakin Türkmənistan indi birdən «Kəpəz» yatağı və digər yataqlar barəsində iddialar irəli sürərək, Xəzərin sektorlara bölünməsini əsas götürür. Əgər Türkmənistan Xəzər dənizinin sektorlara bölünməsinə tərəfdardırsa, qoy bunu bəyan etsin və biz də bilərik ki, bizim kimi, o da buna tərəfdardır, onda biz müəyyənləşdirərik ki, hansı yataq kimin sektorunda yerləşir. Xəzər dənizinin sektorlara bölündüyünü tanımadan, bu yatağın Azərbaycan sektorunda deyil, Türkmənistan sektorunda yerləşdiyi barədə gözlənilmədən iddialar irəli sürmək, sadəcə olaraq, məntiqə uyğun deyildir. Məsələ, bax, belədir.

Bu görüşə görə, məni dinlədiyinizə görə, sizinlə şəxsən tanış olduğuma görə sizə bir daha təşəkkürümü bildirirəm. Təkrar edirəm, mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasına ilk dəfədir gəlirəm və bunu özüm üçün mühüm hadisə hesab edirəm. Mənim kitablarımı sizə veriblər. Odur ki, onlardan istifadə etməyə çalışın.

Sağ olun. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Kofi Annan ilə görüşdə söhbətindən - Nyu-York, BMT-nin binası, 28 iyul 1997-ci il

Hörmətli cənab Kofi Annan!

İlk öncə mənim və təmsil etdiyim Azərbaycan Respublikasının ünvanına söylədiyiniz səmimi sözlərə görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Mən prezident Bill Klintonun dəvəti ilə ABŞ-a rəsmi səfərə gəlməyimdən və Nyu-Yorkda BMT-nin Baş katibi ilə görüşümdən məmnunam. Cənab Kofi Annan, mən Sizi BMT-nin Baş katibi kimi yüksək vəzifəyə seçilməyiniz münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik edirəm və dünya xalqları arasında birliyin, sıx əlaqələrin yaranması, sülhün, əmin-amanlığın bərqərar edilməsi sahəsində qlobal problemlərin müvəffəqiyyətlə həllində Sizə uğurlar arzulayıram.

Bu nüfuzlu beynəlxalq təşkilatda mehribanlıqla qarşılanmağımdan razılıqla söhbət açaraq bildirirəm ki, nüvə silahı sınaqlarının tamamilə qadağan olunması barədə müqaviləni burada imzaladığımı tarixi bir hadisə kimi qiymətləndirir və bəyan edirəm ki, müstəqil Azərbaycan Respublikası sülhsevər bir ölkədir və o, Dünya Birliyi tərəfindən tanınan hüquq normalarına həmişə böyük hörmətlə yanaşır.

BMT-nin üzvü olan Azərbaycan Respublikasının qarşılaşdığı ən ağrılı problemlərdən biri Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycana təcavüzü nəticəsi olaraq respublikamızın ərazisinin 20 faizinin işğal olunması, bir milyondan çox vətəndaşımızın yerlərindən-yurdlarından zorla qovularaq çadırlarda ağır və dözülməz şəraitdə yaşamasıdır. Bu təcavüz nəticəsində Azərbaycanın iqtisadiyyatı və mədəniyyəti böyük talanlara və dağıntılara məruz qalmış, on minlərlə dinc əhali həlak olmuş, yaralanmış və əsir götürülmüşdür.

Cənab Baş katib, Ermənistan silahlı qüvvələrinin təcavüzü nəticəsində ölkəmizə dəymiş ziyan barədə konkret təsəvvür əldə etmək, məsələnin əsl mahiyyəti ilə tanış olmaq üçün qarşımızdakı Azərbaycan xəritəsinə nəzər salmaq kifayətdir. Azərbaycanın təkcə işğal olunmuş ərazisi 16 min kvadrat kilometrdir ki, bunun da yalnız 4 min kvadrat kilometri Dağlıq Qarabağa daxildir. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan münaqişənin sülh yolu ilə nizama salınmasının tərəfdarıdır. Çox təəssüf ki, Ermənistan tərəfi münaqişənin aradan qaldırılması barədə BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qərarlarına məhəl belə qoymur və Azərbaycan torpaqlarını işğal altında saxlamaqda davam edir. Lakin Azərbaycan münaqişənin sülh yolu ilə aradan qaldırılması yolunda səylərini bir an belə olsun zəiflətmir. Elə bu məqsədlə də 1994-cü il mayın 12-də Ermənistanla əldə edilmiş atəşkəs haqqında sazişə dönmədən əməl edir və bundan sonra da əməl edəcəkdir. Biz ATƏT-in üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının ötən ilin dekabrında Lissabonda keçirilmiş Zirvə görüşünün bu münaqişənin sülh yolu ilə aradan qaldırılması üçün qəbul etdiyi əsas prinsipləri yüksək qiymətləndiririk və onları rəhbər tutaraq, sülh əldə edilməsi üçün əməli addımlar atmağa hazırıq. Biz Azərbaycan torpaqlarının işğaldan tezliklə azad edilməsini, müstəqil dövlətimizin ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasını, qaçqınlarımızın doğma evlərinə qayıtmasını istəyirik və bunun üçün həmişə sülh təşəbbüsləri ilə çıxış edirik. Lakin Ermənistan öz təcavüzkar niyyətlərindən əl çəkmək istəmir və dünya ölkələri tərəfindən qəbul olunmuş prinsiplərin yerinə yetirilməsinə etinasızlıq göstərir.

Hörmətli Baş katib, bir daha nəzərinizə çatdırmaq istərdim ki, biz dünyanın üç böyük nüfuzlu dövlətinin - ABŞ-ın, Rusiyanın, Fransanın ATƏT-in Minsk qrupuna həmsədrlik etməsindən olduqca məmnunuq və prezidentlər Bill Klintonun, Boris Yeltsinin və Jak Şirakın Denverdə imzaladıqları birgə bəyanatı münaqişənin tezliklə həll edilməsi sahəsində mühüm addım kimi qiymətləndiririk.

Mən Rusiyanın Ermənistana qeyri-qanuni yolla külli miqdarda silah verməsini xüsusi olaraq nəzərə çatdırmaq istərdim. Bu məsələyə beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə BMT ciddi diqqət yetirməlidir. Axı heç kəsə gizli deyildir ki, müharibədə uzunmüddətli atəşkəsin davam etdiyi bir vaxtda Ermənistanın külli miqdarda silah əldə etməsi bu münaqişənin sülh yolu ilə aradan

qaldırılmasına, bütövlükdə bölgədə əmin-amanlığın bərqərar edilməsinə yalnız çox böyük təhlükə yaradır.

Keçmiş Sovet İttifaqına mənsub olmuş, yeni müstəqillik qazanmış respublikalar arasında təkcə Azərbaycanda heç bir xarici ölkənin silahlı qüvvələri və hərbi bazaları yoxdur. Məgər bu faktın özü Azərbaycanın həqiqi müstəqillik qazanmasından xəbər vermirmi? Bir daha bildirirəm ki, Azərbaycanın müstəqilliyi əbədi, dönməz və sarsılmazdır.

Hazırda Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyət sabitdir, hüquqi demokratik dövlət quruculuğu və islahatların həyata keçirilməsi sahəsində böyük işlər görülür. Bazar münasibətləri yolunu seçmiş ölkəmizin iqtisadiyyatının Dünya Birliyinə sıx bağlanması sahəsində əldə edilmiş xeyli nailiyyətlərimiz vardır.

Xəzərin Azərbaycan sektorundakı yataqların birgə işlənməsi üçün dünyanın bir çox dövlətlərinin nüfuzlu şirkətləri ilə imzalanmış müqavilələr Azərbaycanın zəngin təbii sərvətlərindən birgə istifadə olunması sahəsində böyük imkanlar açmışdır. Ölkəmizə külli miqdarda sərmayələr qoyulması yaxın illərdə yeni müəssisələr yaradılmasına və deməli, yeni iş yerləri açılmasına xeyli yardım göstərəcəkdir. Bildirirəm ki, respublikamızın qapıları xarici iş adamları üçün açıqdır və Azərbaycanda onların fəaliyyəti üçün hər cür şərait yaradılmışdır.

Hörmətli cənab Kofi Annan!

BMT-nin ayrı-ayrı strukturları ilə ölkəmiz arasında əməkdaşlığın hazırkı vəziyyətindən razı qaldığımı bildirərək, BMT-nin inkişaf proqramı çərçivəsində respublikamızda həyata keçirilən tədbirləri yüksək qiymətləndirirəm və Sumqayıtın sərbəst iqtisadi zona elan edilməsi üçün görülən işlərin çox böyük əhəmiyyəti olduğunu vurğulayıram.

Cənab Kofi Annan! Görüşümüzün sonunda Sizi - BMT-nin hörmətli Baş katibini Azərbaycana rəsmi səfərə dəvət edirəm.

Cənab Baş katib, respublikamız adından Sizə nəfis Azərbaycan xalçası hədiyyə edirəm.

BMT-də akkreditə olunmuş xarici jurnalistlər üçün mətbuat konfransında Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin bəyanatı - Nyu-York, BMT-nin mətbuat mərkəzi - 28 iyul 1997-ci il

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Mən sizin hamınızı salamlayıram. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının binasında bu mətbuat konfransında iştirak etməyimdən məmnun qaldığımı bildirirəm.

Mən Amerika Birləşmiş Ştatlarına prezident cənab Bill Klintonun dəvəti ilə rəsmi səfərə gəlmişəm. Bu səfər zamanı Birləşmiş Millətlər Təşkilatını da ziyarət etməyi zəruri hesab etmişəm.

Azərbaycan Respublikasının prezidenti kimi bu, Amerika Birləşmiş Ştatlarına mənim ilk rəsmi səfərimdir. Sabah Vaşinqtona yola düşəcəyəm. Orada bir çox görüşlər - Ağ evdə, Konqresdə, Dövlət Departamentində, Pentaqonda görüşlərim olacaqdır. Bu səfərimin əsas məqsədi isə Amerika-Azərbaycan əlaqələrini inkişaf etdirmək üçün yeni addımlar atmaqdan ibarətdir.

Azərbaycan Sovetlər İttifaqı dağıldıqdan sonra müstəqillik əldə etmiş bir ölkədir. Azərbaycanda demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesi gedir. Azərbaycanda demokratik proseslər həyata keçirilir. Azərbaycanın iqtisadiyyatı bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında qurulur və inkişaf etdirilir.

1995-ci ilin noyabrında Azərbaycanda ilk demokratik Konstitusiya qəbul olunubdur. 1995-ci ildə çoxpartiyalı sistem əsasında, demokratik şəraitdə Azərbaycan parlamentinə seçkilər keçirilibdir. Azərbaycanda geniş iqtisadi islahatlar, özəlləşdirmə proqramı, torpaq islahatı, torpağın xüsusi mülkiyyətə verilməsi proqramı və başqa proqramlar həyata keçirilir. Bunlar da öz müsbət nəticələrini verir. Azərbaycan bəzi obyektiv səbəblər üzündən bu islahatların keçirilməsinə başqa ölkələrə nisbətən gec başlayıbdır. Ancaq buna baxmayaraq, biz qısa müddətdə bu islahatların əməli nəticələrini müşahidə edirik.

İqtisadiyyat da keçən ildən başlayaraq inkişaf edir. İnflyasiyanın qarşısı tamamilə alınıb, xarici ticarət sərbəstləşdirilibdir. Kənd təsərrüfatında istehsal olunan məhsulun artıq 80 faizi özəl sektorun hesabınadır. Bu ilin birinci yarısında ümumi daxili məhsul 5,2 faiz artıbdır. Sənaye və kənd təsərrüfatı istehsalı da qalxmaqdadır. Bu islahatların həyata keçirilməsi ardıcıl surətdə davam edir və davam edəcəkdir.

Azərbaycan tam müstəqil dövlətdir, müstəqilliyini qorumağı özünün əsas vəzifəsi hesab edir. Dövlətimizin ərazisində heç bir başqa ölkənin silahlı qüvvələri, hərbi bazaları yoxdur. Azərbaycan müstəqil olaraq özü öz sərhədlərini qoruyur.

Azərbaycanın çətin problemləri də var. 1988-ci ildən etibarən Ermənistan tərəfindən Azərbaycana hərbi təcavüz başlayıbdır. Ermənistanın bu təcavüzünün məqsədi Azərbaycanın tərkibində olan Dağlıq Qarabağ vilayətini respublikamızdan ayırıb Ermənistana birləşdirməkdən ibarət olubdur. Bu təcavüz müharibəyə çevrilib, döyüşlər gedib, qan tökülüb, insanlar tələf olubdur və bəzi səbəblərdən Azərbaycan ərazisinin 20 faizi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilibdir. İşğal olunmuş ərazilərdən bir milyondan artıq Azərbaycan vətəndaşı yerindən-yurdundan zorla çıxarılıbdır. Onların əksəriyyəti ağır vəziyyətdə çadırlarda yaşayır.

Üç il bundan əvvəl, 1994-cü ilin may ayında Ermənistanla Azərbaycan arasında atəşin dayandırılması haqqında saziş imzalanıbdır. İndi atəş yoxdur. Biz bu atəşkəs rejiminə riayət edirik və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunmasına çalışırıq. Bu məsələ ilə ATƏT-in Minsk qrupu məşğul olur. Bu ilin əvvəlindən Minsk qrupuna üç ölkə - Rusiya, Amerika Birləşmiş Ştatları, Fransa həmsədrlik edirlər.

ATƏT-in keçən ilin dekabrında Lissabon Zirvə görüşündə Ermənistan Azərbaycan münaqişəsinin sülh yolu ilə həll edilməsi üçün prinsiplər qəbul olunubdur. Bu prinsiplər Azərbaycan və Ermənistan respublikalarının ərazi bütövlüyünün tanınması, Dağlıq Qarabağa Azərbaycan Respublikasının tərkibində yüksək dərəcəli özünüidarəetmə hüququ verilməsi və Dağlıq Qarabağın bütün əhalisinin

təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir. Məsələnin sülh yolu ilə həlli naminə biz bu prinsiplərə razı olmuşuq. ATƏT-in Lissabon Zirvə görüşündə bu beynəlxalq təşkilatın üzvü olan 54 dövlətdən 53-ü bu prinsiplərə dəstək veribdir, onları müdafiə edibdir, ancaq Ermənistan buna etiraz edibdir.

Minsk qrupunun həmsədrləri olan Rusiya, Amerika və Fransanın prezidentləri bu ilin 20 iyununda Denver şəhərində birgə bəyanat veriblər. Onlar Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunması üçün səy göstərəcəklərinə söz veriblər.

Amerika Birləşmiş Ştatları ilə bizim əlaqələrimiz yaxşı vəziyyətdədir. Ancaq bu əlaqələrin daha da genişlənməsi və inkişaf etməsi üçün böyük imkanlar vardır. Bu məsələlər Vaşinqtonda müzakirə olunacaqdır. Bu baxımdan Konqresin 1992-ci ildə Azərbaycana qarşı qəbul etdiyi ədalətsiz qərarın - 907-ci maddənin ləğv olunması da müzakirə ediləcəkdir.

Mən qarşıdakı danışıqlara, görüşlərə çox böyük əhəmiyyət verirəm. Hesab edirəm ki, Vaşinqton görüşləri Azərbaycan-Amerika ənənələrində yeni mərhələ açacaqdır. Mən bu səfərə böyük ümidlərlə gəlmişəm.

Bu gün Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi cənab Kofi Annan ilə də görüşmüşəm. Mən bu görüşdən çox məmnunam. Azərbaycanın problemlərinə, xüsusən Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunması probleminə cənab Baş katibin çox müsbət münasibətini hiss etdim. O, ATƏT-in Minsk qrupunun qərarlarına və addımlarına dəstək verəcəyini bəyan etdi.

Təəssüf ki, vaxtımız azdır. Ona görə də mən çıxışımı tamamlayıram və sizin suallarınıza cavab verməyə hazıram.

Sual: Cənab prezident, çox sağ olun. Mən həm «Əl-həyat» qəzetini təmsil edirəm, həm də Birləşmiş Millətlər Təşkilatında Müxbirlər Assosiasiyasının rəhbəriyəm.

Mən Sizə bir neçə sualla müraciət etmək istəyirəm. Birinci sualım belədir: Bu gün Siz BMT-nin Baş katibi cənab Kofi Annanla görüşünüz zamanı BMT-nin sülhməramlı qüvvələrinin regionda yerləşdirilməsi, o cümlədən regiondan çəkiləcək boru kəmərlərinizin qorunmasında BMT qüvvələrinin iştirakı məsələlərini müzakirə etdinizmi? İkinci sualım: Bu gün axşam Amerikadakı yəhudi təşkilatları sizin şərəfinizə ziyafət verəcəklər. Bu o deməkdirmi ki, Siz İranı neft boru kəmərlərinin çəkilməsindən kənarlaşdırmaq istəyirsiniz?

Cavab: Birincisi, - mən bir daha deyirəm, - cənab Kofi Annanla görüşüm çox əhəmiyyətli oldu. Ancaq biz Birləşmiş Millətlər Təşkilatının sülhməramlı qüvvələrindən istifadə olunmasını tələb etməmişik. ATƏT-in 1994-cü ilin dekabr ayında Budapeştdə keçirilmiş Zirvə görüşündə bu beynəlxalq təşkilatın sülhməramlı qüvvələrinin yaradılması haqqında qərar qəbul olunubdur. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini aradan qaldırmaq üçün ATƏT-in sülhməramlı qüvvələrindən istifadə edilməlidir. Cənab Kofi Annan bəyan etdi ki, o, bunu dəstəkləyir.

Neft kəmərləri hələ çəkilməyibdir. Onların qorunması üçün tədbirlər görmək hələ tezdir. Güman edirəm ki, sülhməramlı qüvvələrin buraya cəlb edilməsinə ehtiyac olmayacaqdır. Hər bir ölkə onun ərazisindən keçən neft kəmərlərinin mühafizə edilməsini öz üzərinə götürməlidir.

Yəhudi cəmiyyətlərinin prezidentləri konfransının məni bu gün ziyafətə dəvət etməsini məmnuniyyətlə qəbul etmişəm, bu görüşdə iştirak edəcəyəm. Azərbaycanda yəhudilər də yaşayırlar. Azərbaycanda yaşayan digər milli azlıqlar kimi, yəhudilər də ölkəmizin bərabərhüquqlu vətəndaşlarıdır. Azərbaycanda heç vaxt yəhudilərə qarşı, yaxud bir antisemit siyasəti olmayıbdır, onun əlamətləri olmayıbdır. Ona görə də yəhudi icmalarının mənə diqqət göstərmələri tamamilə təbiidir. Bu, heç bir başqa ölkənin mənafeyinə qarşı yönəldilmiş bir təşəbbüs deyildir. Sağ olun.

Samir Sambar: Sizə məlumat üçün deyim ki, Azərbaycanın xarici işlər naziri də burada iştirak edir.

Sual: Cənab prezident, mən həmin sualımı davam etdirmək istəyirəm. Əslində mənim məqsədim bu məsələdə Sizin İranla bağlı mövqeyinizi bilmək idi. Yəni İrandan neft kəmərlərinin çəkilməsinə bir çox qüvvələr etiraz edirlər. Mən bu məsələdə Sizin mövqeyinizi bilmək istəyirəm.

Cavab: Bilirsiniz, kim etiraz edirsə, onlardan soruşun. Biz İrandan neft kəmərinin çəkilməsinə

etiraz etməmişik. Ancaq neft kəmərini biz çəkmirik. Neft kəmərini böyük müqavilələrdə iştirak edən konsorsiumun üzvləri, şirkətlər, konsorsium çəkir. Konsorsium bu neft kəmərlərinin haradan çəkilməsini qərara alırsa, biz də ona öz münasibətimizi bildiririk.

Sual: Hörmətli prezident Heydər Əliyev, mən Türkiyənin «Milliyyət» qəzetindənəm. Sizə belə bir sualla müraciət etmək istəyirəm. Yaxın zamanlarda Bakıda bir saziş - Xəzər dənizi neftinin Çeçenistan ərazisindən Novorossiysk limanına getməsi haqqında saziş imzalandı. Möhtərəm prezident, Siz Bakı-Ceyhan neft kəmərinin çəkiləcəyinə inanırsınızmı? Sizin fikrinizcə, Türkiyədən keçəcək bu boru kəməri nə vaxt çəkiləcəkdir?

Cavab: Bu ayın əvvəlində həqiqətən Bakıda Rusiya, Çeçenistan və Azərbaycan arasında ilkin nefti Rusiya ərazisindən Qara dənizin Novorossiysk limanına nəql edəcək boru xətti barədə müqavilə imzalanıbdır.

Bu boru xətti artıq yaranıbdır. Sadəcə, onun Çeçenistan ərazisindən keçməsi üçün bu anlaşma lazımdır.

Böyük boru kəmərinin Türkiyə ərazisindən keçməsi və Ceyhan limanına çatdırılması haqqında bu ilin mayında Türkiyədə səfərdə olarkən mənə həddindən artıq çox suallar vermişdilər. Mən onlara cavab vermişdim və sizə də cavab verirəm ki, bu boru kəmərinin Türkiyə ərazisindən Ceyhana keçməsini istəyirəm və buna nail olmaq üçün çalışacağam.

Sual: Cənab prezident, mən Avakyanam, erməni mətbuatını təmsil edirəm. Nyu-Cersi Ştatında yerləşən erməni radiostansiyasının müxbiriyəm. Mənim Sizə belə bir sualım vardır: Siz Dağlıq Qarabağın müstəqillik əldə etməsinə qarşı davamlı olaraq çıxışlar etmisiniz. Sumqayıtda, Gəncədə, Bakıda baş vermiş hadisələri, Ermənistanın doqquz ildən bəri davam edən blokadasını nəzərə alsaq, Dağlıq Qarabağda yaşayan insanlar Sizin onlara yüksək muxtariyyət vermək barədə bəyanatlarınıza necə inana bilərlər? İkinci sualım isə belədir: Ermənistan öz ərazisindən Naxçıvana humanitar yardımın keçirilməsi üçün yol açdığı bir halda, nə üçün Azərbaycan hökuməti öz ərazisindən Ermənistana humanitar yardımların aparılmasına qarşı çıxır?

Cavab: Hörmətli xanım, bilirsiniz, sizin sualınız qərəzli materiallar əsasında qurulubdur. Doqquz il bundan öncə Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini yaradan Azərbaycan deyil, Ermənistandır. Azərbaycan və Ermənistan sülh şəraitində yaşadığı bir zaman Ermənistan 1988-ci ildə Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan zorla qoparıb Ermənistana birləşdirmək üçün belə bir hərbi münaqişə başlayıbdır. Bu hərbi münaqişə, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi işğal olunubdur. Bu torpaqları Ermənistan silahlı qüvvələri işğal ediblər. Bu ərazidə yaşayan bir milyon azərbaycanlı öz yerindən-yurdundan didərgin düşübdür.

1988-ci ildə münaqişə başlayarkən Dağlıq Qarabağda 170 min əhali yaşayırdı. Onun cəmisi 70 faizi erməni, 30 faizi isə azərbaycanlı idi. Onlar bir yerdə rahat yaşayırdılar. Ancaq bu təcavüz nəticəsində Azərbaycan ərazisində, Dağlıq Qarabağda yaşayan azərbaycanlılar öz evlərindən-eşiklərindən qovulublar. Dağlıq Qarabağın ətrafında olan 7 inzibati rayon işğal olunubdur. Onların sırf azərbaycanlılardan ibarət olan əhalisi öz yerindən qovulubdur. Bu təcavüz nəticəsində gedən döyüşlərdə on minlərlə azərbaycanlı şəhid, həlak olubdur. İşğal olunmuş ərazilərimizdə bütün yaşayış yerləri, məktəblər, xəstəxanalar, uşaq bağçaları, mədəniyyət ocaqları, tarixi abidələrimiz sənaye müəssisələri - hamısı bütünlüklə dağıdılıbdır.

Ermənistan ərazisində Azərbaycan tərəfindən bir qarış torpaq da işğal olunmayıbdır. Belə halda siz deyirsiniz ki, «Sizin Dağlıq Qarabağa muxtariyyət verməyinizə necə inansınlar?»

Siz Sumqayıt, Gəncə hadisələrini xatırlayırsınız. Keçmişdə münaqişə zamanı hər yerdə nəsə olubdur. Ancaq Azərbaycan ərazisinin 20 faizinin işğal edilməsi, bir milyondan artıq vətəndaşımızın yerindən-yurdundan qovulması və onların əksəriyyətinin şəhid olması, həlak olması heç bir şeylə müqayisə oluna bilməz. Ancaq hesab edirəm ki, biz bütün bunlara baxmayaraq, yenə də irəliyə baxmalıyıq, geriyə yox.

Ermənistan ilə Azərbaycanın taleyi onları qonşu yaşamağa məcbur edibdir və biz qonşu yaşamalıyıq, münasibətləri bərpa etməliyik. Bizim ölkələrimiz arasında sülh olmalıdır və

insanlarımız bir-birinə xeyirxah münasibət göstərməlidirlər.

Mən görürəm sizin əlinizdə bir kitabça var. O, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarından didərgin düşmüş adamların vəziyyətini əks etdirən kitabçadır. Güman edirəm ki, o kitabçaya, mən məsləhət görərəm ki, Sizə hələ bir kaset də versinlər, onlara baxandan, həmin qaçqınların vəziyyətini görəndən sonra siz fikrinizi dəyişdirəcəksiniz.

Mən sizi sülhə dəvət edirəm. Mən rica edirəm, Amerikada yaşayan ermənilərə də deyəsiniz ki, mən hamını sülhə dəvət edirəm.

Sual: Xahiş edirəm ABŞ-a bu rəsmi səfəriniz zamanı imzalanacaq neft müqavilələri barədə də bir neçə kəlmə deyəsiniz.

Cavab: Bilirsiniz, mən sizə indiyədək imzalanmış neft müqavilələri haqqında danışa bilərəm. Azərbaycan transmilli neft şirkətləri ilə indiyədək altı böyük neft müqaviləsi imzalamışdır. Bu müqavilələrin iştirakçıları Amerika Birləşmiş Ştatlarının, Böyük Britaniyanın, Fransanın, Almaniyanın, İtaliyanın, Norveçin, Türkiyənin, İranın, Səudiyyə Ərəbistanının, Yaponiyanın şirkətləridir. Bu müqavilələr həyata keçirilir. Bir neçə müqavilə də hazırlanıbdır. Biz bunları bəlkə də Vaşinqtonda imzaladıq. İki gün gözləyin, bu müqavilələr imzalanandan sonra biləcəksiniz. Mən sizə təşəkkür edirəm. Sağ olun.

BMT-də akkreditə olunmuş dünya dövlətlərinin daimi nümayəndələri - səfirləri ilə görüşdə Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı - Nyu-York, BMT-nin binası, 29 iyul 1997-ci il

Hörmətli sədr!

Hörmətli səfirlər, möhtərəm xanımlar və cənablar!

Sizin hamınızı ürəkdən salamlayıram və bu gün sizinlə görüşməyə və sizin qarşınızda çıxış etməyə imkan verildiyinə görə sizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Mən prezident Bill Klinton cənablarının dəvəti ilə Amerika Birləşmiş Ştatlarında rəsmi səfərdəyəm. Bu, Azərbaycan prezidenti kimi mənim Amerika Birləşmiş Ştatlarına ilk rəsmi səfərimdir. Mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatına öz böyük hörmətimi bildirmək və təbii olaraq, Azərbaycan haqqında, onun bugünkü həyatı haqqında danışmaq üçün Dünya Birliyinin bu mötəbər beynəlxalq təşkilatında dünən də olmuşam, bu gün də.

Mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi Kofi Annan cənabları ilə görüşmüşəm. Dünən mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasında oldum, onun üzvləri ilə görüşdüm və bu gün sizin qarşınızdayam - Birləşmiş Millətlər Təşkilatına daxil olan ölkələrin BMT-də akkreditə edilmiş daimi nümayəndələri qarşısındayam.

Mən bu imkanı yüksək qiymətləndirirəm və bu görüşü keçirmək təşəbbüsü üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatının islam seksiyasına təşəkkür edirəm. Fürsətdən istifadə edərək, Azərbaycan haqqında, respublikanın bugünkü həyatı haqqında, problemlərimiz haqqında bir neçə söz demək və təbii olaraq, sizin suallarınıza vaxt saxlamaq istəyirəm.

Keçmişdə Sovet İttifaqına daxil olmuş digər respublikalar kimi, Azərbaycan da dövlət müstəqilliyini SSRİ dağıldıqdan sonra əldə etmişdir. Dövlət müstəqilliyinə nail olmaq Azərbaycan xalqı üçün tarixi hadisədir və o öz dövlət müstəqilliyini qoruyub saxlamaq və möhkəmlətmək, Azərbaycanın hər hansı digər bir dövlətin hakimiyyəti və ya tabeliyi altında bir daha olmaması üçün bu müstəqilliyin pozulmasına yol verməmək əzmindədir.

Azərbaycan dövlət müstəqilliyi əldə etdiyi vaxtdan bəri hüquqi, demokratik, dünyəvi dövlət qurmaq, bütün sahələrdə demokratik islahatlar aparmaq xətti götürmüşdür. 1995-ci ildə ümumxalq referendumu yolu ilə Azərbaycanda ilk demokratik konstitusiya qəbul edildi və həmin ilin noyabrında çoxpartiyalılıq əsasında demokratik seçkilər yolu ilə Azərbaycan parlamentinə seçkilər keçirildi. Parlamentimiz fəaliyyət göstərir, burada təxminən səkkiz partiya təmsil olunmuşdur. Parlamentimiz öz qanunvericilik funksiyalarını fəal həyata keçirir.

Azərbaycan Konstitusiyasında bütün insan hüquqları nəzərdə tutulur, onun üçdə bir hissəsi bu hüquqlara həsr edilib. Azərbaycanda siyasi plüralizm prinsipi, mətbuat azadlığı bərqərar olub, rəsmən qeydə alınmış 30-dan artıq siyasi partiya, müxtəlif hərəkatlar, qeyri-hökumət təşkilatları fəaliyyət göstərirlər. Azərbaycanda 600-dək qəzet çıxır, onların mütləq əksəriyyəti müxtəlif təşkilatlara, özəl təşkilatlara, siyasi partiyalara məxsusdur və çoxu da müxalif təşkilatların, partiyaların ixtiyarındadır.

Azərbaycan çoxmillətli dövlətdir. Milli mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bütün adamların dini etiqad azadlığı, vicdan azadlığı və hüquq bərabərliyi bizdə tamamilə təmin edilmişdir.

Azərbaycanda iqtisadi həyat seçdiyimiz strateji yolla gedir. Bu yol bazar iqtisadiyyatı yaratmaqdan, iqtisadiyyatı bazar prinsipləri əsasında yenidən qurmaqdan ibarətdir. Bütün sahələrdə iqtisadi islahatlar aparılır, mülkiyyətin özəlləşdirilməsi geniş səpgidə həyata keçirilir, torpaq islahatı haqqında qanun qəbul edilib və bu qanuna uyğun olaraq bütün torpaq xüsusi mülkiyyətə verilir. Azərbaycanda xüsusi sahibkarlıq üçün hər cür şərait yaradılıb, özəl sektorun yaradılması iqtisadi siyasətimizin strateji istiqamətlərindən biridir.

Azərbaycan bütün ölkələrlə, bütün dünya ilə inteqrasiya üçün açıqdır. Son illərdə ölkəmizə, xüsusən neft və qaz yataqlarımızın işlənməsi üçün, eləcə də iqtisadiyyatın digər bütün sahələrində əməkdaşlıq üçün böyük məbləğdə xarici sərmayələr qoyulmuşdur.

Özəlləşdirmə haqqında qanunda xarici şirkətlərin, xarici hüquqi və fiziki şəxslərin mülkiyyət almaq imkanı nəzərdə tutulur, yəni özəlləşdirmə prosesində Azərbaycan vətəndaşları olmayan adamlar da iştirak edə bilərlər.

Bütün bu iqtisadi, siyasi islahatlar, sosial sahədə islahatlar bizə Sovet İttifaqı dağıldıqdan sonra qarşılaşdığımız çətinlikləri, xüsusən də istehsal sahəsində, iqtisadiyyatda təxminən 1988-ci ildə başlanmış durğunluğu aradan qaldırmağa imkan vermişdir. 1996-cı ildə biz dönüş yaratmağa müvəffəq olduq və 1997-ci ilin birinci yarısının göstəricilərinə görə, cari il respublikamızda iqtisadiyyatın və sosial sahənin daha da inkişaf etdirilməsi ili olacaqdır. Şübhəsiz ki, bu, iqtisadi və sosial islahatlar aparılmasının nəticəsidir və təbii olaraq, bizə respublikamızın əhalisinin həyat səviyyəsini ardıcıl surətdə yüksəltməyə imkan verir.

Bununla bərabər, Azərbaycanda problemlər var. Respublikamızın mürəkkəb problemlərindən biri bizə zorla qəbul etdirilmiş Ermənistanla Azərbaycan arasındakı münaqişədir. Bildiyiniz kimi, bu münaqişə hələ 1988-ci ildə başlanıb, o vaxtlar Azərbaycan və Ermənistan Sovet İttifaqının tərkibində idi. Münaqişə erməni tərəfinin, daha doğrusu, Ermənistan Respublikasının təşəbbüsü ilə başlanıb və bundan da məqsəd Azərbaycan Respublikası ərazisinin bir hissəsini - Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətini qoparıb Ermənistana birləşdirməkdir. Buna səbəb o idi ki, Dağlıq Qarabağda ermənilər də yaşayırdı. Həqiqətən, Dağlıq Qarabağda münaqişə başlanan vaxtadək bütün əhali 170 min nəfərdən ibarət idi, onların 70 faizi erməni millətindən, 30 faizi Azərbaycan millətindən olan şəxslər idi. Dağlıq Qarabağ Vilayəti Azərbaycan Respublikasının tərkibində muxtariyyət hüquqlarına malik idi və bu hüquqlardan iqtisadi həyatda da, sosial həyatda da, siyasi həyatda da istifadə edirdi, buna görə də bu münaqişəni başlamağa əsas yox idi, lakin münaqişə başlandı. Zənnimcə, bu, Sovet İttifaqının həmin dövrdəki bəzi rəhbərlərinin havadarlığı ilə, özü də görünür, məhz o vaxtlar Ermənistanda olmuş ekstremist, qəsbkar qüvvələrə yarınmaq üçün edilmişdir.

Təəssüf ki, hətta sovet hakimiyyəti illərində, - 1988-ci ildən 1991-ci ilin axırlarınadək, SSRİ hələ mövcud olan dövrdə, - bu münaqişənin qarşısını almaq mümkün olmadı və o, daha da genişlənib hərbi əməliyyatlar xarakteri aldı. Müxtəlif səbəblərə və ayrı-ayrı dövlətlər tərəfindən Ermənistana havadarlıq edildiyinə görə erməni tərəfi üstünlüyə malik oldu, bunun nəticəsində erməni silahlı birləşmələri Azərbaycan ərazisinin 20 faizini işğal etdilər. Dağlıq Qarabağdan ən əvvəl Azərbaycan millətindən olan bütün şəxslər qovuldular və o, tamamilə işğal olundu. Sonra işğalçı qüvvələr öz əməliyyatının radiusunu genişləndirdi və Dağlıq Qarabağ Vilayətinə bitişik olan təxminən yeddi inzibati rayon qəsb edildi. Ümumiyyətlə, 86 min kvadrat kilometr olan Azərbaycan ərazisinin 16 min kvadrat kilometrindən çoxu, yəni onun 20 faizi işğal olunmuşdur.

Dağlıq Qarabağ ətrafındakı işğal edilmiş Azərbaycan rayonlarında ancaq Azərbaycan millətindən olan adamlar yaşayırdılar. Bu işğal nəticəsində onların hamısı zorla, silah gücünə həmin rayonlardan qovuldu, indi Azərbaycanın müxtəlif rayonlarında yerləşdirilmişdir, onların böyük əksəriyyəti artıq neçə illərdir çadırlarda və təbii olaraq, çox ağır şəraitdə yaşayır.

Bu münaqişə, müharibə nəticəsində Azərbaycana çox böyük maddi ziyan vurulmuş, on minlərlə adam həlak olmuşdur. Mənəvi zərər də çox böyükdür. İşğal olunmuş ərazilərdə hər şey, o cümlədən yaşayış evləri, inzibati binalar, məktəblər, xəstəxanalar, mədəniyyət ocaqları, bütün infrastruktur, müqəddəs yerlər, milli arxitektura, incəsənət abidələri dağıdılmış, qarət edilmişdir. Bu torpaqlarda törədilmiş vəhşilik, azğınlıq son həddə çatır.

Biz öz ərazi bütövlüyümüzü, öz suverenliyimizi qoruyaraq bu münaqişənin dayandırılmasına çalışırıq və 1994-cü ildə atəşkəsə razılıq verdik. Ermənistanla Azərbaycan arasında atəşkəs haqqında saziş bağlandı. Bu, 1994-cü ilin mayında olmuşdur. Atəşkəs rejimi indiyədək qalır və mən bunu 1988-ci ildən başlanmış qanlı müharibə fonunda tərəflərin mühüm nailiyyəti hesab edirəm.

Səciyyəvi haldır ki, atəşkəs rejimi xarici çoxmillətli sülhyaratma qüvvələri cəlb olunmadan, yəni razılaşmalar əsasında, münaqişə tərəflərinin qüvvələri ilə saxlanılır. Bu, qeyd edilməli olan mühüm müsbət amildir.

Münaqişəni dincliklə aradan qaldırmaq prosesini ATƏT-in 1992-ci ildə yaradılmış Minsk

qrupu həyata keçirir. Bu məsələ ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı da, Təhlükəsizlik Şurası da məşğul olmuşdur. Dağlıq Qarabağın hüdudlarından kənarda yerləşən Azərbaycan rayonları işğal edilərkən BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası bu məsələyə bir neçə dəfə baxmışdır. 1992-ci ilin təxminən axırlarından başlayaraq Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsi - 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələri qəbul edilmişdir. Bundan başqa, bu məsələ ilə əlaqədar Təhlükəsizlik Şurası sədrinin bir neçə xüsusi bəyanatı olmuşdur. Bütün bu qətnamələrdə, bəyanatlarda erməni silahlı birləşmələrinin işğal etdikləri Azərbaycan rayonlarından çıxarılması, bu rayonların qeyd-şərtsiz azad edilməsi tələbi aydın və dürüst şəkildə irəli sürülmüşdür, lakin Təhlükəsizlik Şurasının bu qətnamələri və onun sədrinin bəyanatları həmin əraziləri işğal etmiş ermənilər tərəfindən yerinə yetirilməmişdir və həyata keçirilməmiş qalmışdır.

Bununla bərabər, BMT və Təhlükəsizlik Şurası ATƏT-ə bu məsələ ilə məşğul olmaq mandatı vermiş və 1992-ci ildə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dincliklə aradan qaldırılması üçün ATƏT öz tərkibində Minsk konfransı - Minsk qrupu yaratmışdır. Bütün bu müddətdə Minsk qrupu bu məsələ ilə ardıcıl məşğul olmuşdur. Ancaq təəssüf ki, müsbət nəticələr olmamışdır. 1994-cü ilin dekabrında ATƏT-in Budapeşt Zirvə görüşündə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi müzakirə edilmişdir. ATƏT-in qərarı qəbul olunmuşdur. Bu qərarda məsələni Azərbaycanın ərazi bütövlüyü prinsipləri və işğalçı qoşunları onların qəsb etdikləri Azərbaycan rayonlarından çıxarmaq prinsipləri əsasında tez bir zamanda dincliklə tənzimləmək nəzərdə tutulur. Elə o vaxt işğalçı qoşunların qəsb olunmuş Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmasında və münaqişənin dincliklə aradan qaldırılmasının təmin olunmasında istifadə etmək üçün ATƏT-in çoxmillətli sülhməramlı qüvvələrini yaratmaq haqqında qərar qəbul edilmişdir.

1996-cı ilin dekabrında ATƏT-in Lissabon Zirvə görüşündə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi yenə də yüksək səviyyədə müzakirə mövzusu olmuşdur. O vaxt münaqişəni dincliklə aradan qaldırmaq prinsipləri qəbul edilmişdir. Bu prinsiplər üç bənddən ibarətdir. Birincisi, Azərbaycan Respublikasının və Ermənistan Respublikasının ərazi bütövlüyünün tanınması. İkincisi, Azərbaycanla saziş əsasında Dağlıq Qarabağa Azərbaycan Respublikasının tərkibində yüksək özünüidarə statusu verilməsi. Üçüncüsü, Dağlıq Qarabağın bütün əhalisi üçün təhlükəsizliyin təmin edilməsi. Təəssüf ki, ATƏT-in bütün üzvlərinin dəstəklədiyi bu sənəd, - ona 53 dövlət səs vermişdi, - Ermənistan tərəfindən rədd edildi, Ermənistan onun əleyhinə səs verdi. Təəssüf ki, Ermənistan Dağlıq Qarabağa müstəqillik statusu verilməsi iddiaları və tələbləri mövqeyində indiyədək qalmaqdadır.

Əlbəttə, biz hesab edirik ki, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dincliklə nizama salınması üçün kompromislər, fəal tədbirlər lazımdır. Azərbaycan həmişə kompromisli mövqelər tutur. Azərbaycanın Lissabon Zirvə görüşündə dincliklə nizamasalma prinsiplərinin qəbul edilməsinə razılıq verməsi də onun tərəfindən edilmiş kompromisdir. Dağlıq Qarabağa ən yüksək özünüidarə statusu verilməsinə razılığın özü də böyük kompromisdir, çünki bu, unitar bir dövlət kimi Azərbaycanın suverenliyinə xələl gətirir. Lakin erməni tərəfi kompromisə getmir və təkrar edirəm, Dağlıq Qarabağa müstəqillik verilməsi mövqelərində indiyədək qalmaqdadır.

Biz bu gün də kompromis mövqedə durmuşuq, amma heç vaxt razılaşa bilmərik ki, Dağlıq Qarabağa müstəqillik statusu verilsin. Biz razılaşa bilmərik ki, Azərbaycanın ərazisində ikinci erməni dövləti yaradılsın. Buna görə də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasını tələb edirik.

Lissabon Zirvə görüşündən sonra ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrliyində dəyişikliklər baş verdi. İndi Rusiya, Amerika Birləşmiş Ştatları və Fransa onun həmsədrləridir. Biz bunu alqışlayırıq, ona görə ki, əgər dünyanın üç iri dövləti, Təhlükəsizlik Şurasının üç daimi üzvü Ermənistanla Azərbaycan arasında münaqişənin həlli üzrə Minsk konfransında həmsədrlik funksiyasını həyata keçirmək öhdəliyini öz üzərlərinə götürürsə, deməli, onlar bu məsələni həll etməlidirlər və buna qadirdirlər, odur ki, biz bu dəyişikliyi alqışladıq və buna böyük ümidlər bəsləyirik.

İyunun 20-də Denverdə «Səkkizlər»in dövlət başçılarının görüşündə Rusiya prezidenti Boris Yeltsin, Amerika prezidenti Bill Klinton və Fransa prezidenti Jak Şirak Ermənistan-Azərbaycan

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dincliklə aradan qaldırılmasının zəruriliyi haqqında birgə bəyanat vermişlər. Bu, müsbət addımdır, biz sonrakı konkret tədbirləri gözləyirik.

İyunun əvvəllərində yeni heyətdə Minsk konfransının həmsədrləri yeni təkliflər irəli sürdülər. Biz onları nəzərdən keçirmişik və iyulun 18-də onlarla regionda yenidən görüşdük, onların yeni təkliflərini aldıq. Bu təkliflər iki hissədən ibarətdir. Birinci hissədə erməni silahlı birləşmələrinin işğalı altında olan altı rayondan onların çıxarılması, bu rayonların sakinlərinin öz yaşayış yerlərinə qayıtması nəzərdə tutulur. İkinci hissə Dağlıq Qarabağın statusunun qəti olaraq müəyyənləşdirilməsinə və bununla eyni zamanda Azərbaycanın digər iki rayonu - Laçın və Şuşa rayonları haqqında məsələnin həllinə, yəni onların işğalçı qoşunlardan azad edilməsinə və bu rayonların sakinlərinin oraya qayıtmasına aiddir.

Şübhəsiz ki, bu təkliflərdə əvvəlki təkliflərlə müqayisədə müsbət məqamlar var, lakin işlənməli, tənzimlənməli olan məsələlər də var. Elə məsələlər var ki, biz onlarla razılaşa bilmərik. Buna baxmayaraq, biz bu təkliflərə müsbət cavab verdik, çünki hesab edirik ki, onlar danışıqlar prosesini gücləndirmək üçün əsas ola bilər, indi biz bu istiqamətdə əməli tədbirlər gözləyirik.

Söhbətin nədən getdiyini əyani surətdə göstərmək istərdim. Bu, Azərbaycanın xəritəsidir. Bu, Ermənistandır, bura Naxçıvan Muxtar Respublikasıdır və o, Azərbaycana məxsusdur. Müxtəlif rənglərlə boyadılmış bu Azərbaycan əraziləri erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işğal olunmuşdur. Dağlıq Qarabağın ərazisi qırmızı, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ ətrafında və ancaq azərbaycanlıların yaşamış olduğu inzibati rayonlarının ərazisi yaşıl, Laçın və Şuşa rayonlarının ərazisi sarı rənglə boyanmışdır. Laçın rayonu Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında yerləşir. Erməni tərəfi Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında nəqliyyat-kommunikasiya əlaqəsinin olması baxımından Laçın rayonunu özü üçün mühüm sayır.

Laçın rayonundan keçib Dağlıq Qarabağı Ermənistanla birləşdirən yol qara xətlə çəkilmişdir. Bura Şuşa rayonudur, o, Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin tərkibinə daxil olmuşdur, lakin orada həmişə əsasən azərbaycanlılar yaşamışlar. Şuşa rayonu Azərbaycanın tarixi və mədəni mərkəzidir, orada Azərbaycan xalqının nadir memarlıq və incəsənət abidələri var. Ona görə də biz əyanilik üçün bu rayonları sarı rənglə boyamışıq, bu zaman onu əsas tutmuşuq ki, Minsk qrupunun həmsədrləri tərəfindən axırıncı dəfə təqdim olunmuş təkliflərdə söhbət məhz bundan gedir ki, yaşıl rənglə boyanmış bu rayonlar işğalçı qoşunlardan azad edilməli, bu sülhməramlı əməliyyatın həyata keçirilməsi üçün yaradılmalı olan ATƏT-in sülhməramlı qüvvələri Dağlıq Qarabağ vilayətinin sərhədində və Ermənistanla Azərbaycanın sərhədində, - mən işğal edilmiş əraziləri nəzərdə tuturam, - yerləşdirilməlidirlər. Bu təkliflərə uyğun olaraq növbəti mərhələdə Dağlıq Qarabağın statusu məsələsinə və bu məsələ ilə eyni zamanda Laçın və Şuşa rayonları ərazilərinin işğalçı qoşunlardan azad edilməsi məsələsinə baxılmalıdır.

Erməni tərəfinin həmişə irəli sürdüyü məsələ Ermənistanla əlaqə üçün Dağlıq Qarabağa dəhliz verilməsindən ibarətdir. Biz bu cür dəhlizi həmişə təklif etmişik, yeri gəlmişkən, bu gün də təklif edirik. Bu dəhliz beynəlxalq sülhməramlı qüvvələrin nəzarəti altında Laçın rayonunun ərazisində verilə bilər. Bu dəhlizin parametrləri barədə bizim konkret mülahizələrimiz də var. Odur ki, bu bölgədə sülhün və dincliyin tamamilə bərqərar edilməsi üçün sülhməramlı qüvvələrin nəzarəti altında olacaq bu dəhliz Dağlıq Qarabağın Ermənistanla müntəzəm əlaqəsini büsbütün təmin edəcəkdir.

İndi danışıqlar üçün, bu məsələnin həlli üçün məqbul mövqe məhz bundan ibarətdir.

O ki qaldı Dağlıq Qarabağa status verilməsinə, biz dəfələrlə demişik ki, bu statusu dünyada mövcud olan nümunələr əsasında, belə muxtar qurumlar üçün dünyada mövcud olan statuslar əsasında verməyə hazırıq. Belə qurumlar Rusiyanın tərkibində də var. Məsələn, Tatarıstan Rusiyanın tərkibində çox yüksək özünüidarə statusuna malikdir. Belə qurumlar Avropada da, Yer kürəsinin başqa hissələrində də mövcuddur. Yəni artıq bu cür praktika var və bu praktika tarixən təşəkkül tapmışdır. Biz bu cür statusun hər hansı modelindən istifadə edərək onu Dağlıq Qarabağ barəsində də tətbiq edə bilərik. Lakin bir daha təkrar edirəm ki, biz Dağlıq Qarabağa müstəqillik statusu verilməsi ilə əsla razılaşa bilmərik. Hesab edirəm ki, buna Dünya Birliyi də

yol verməməlidir, çünki iddialar Birləşmiş Millətlər Təşkilatının nizamnaməsinə, beynəlxalq hüquq normalarının prinsiplərinə və ATƏT-in prinsiplərinə ziddir.

Hazırda dünyada müxtəlif münaqişələr baş verir, onlardan bəziləri bununla bağlıdır ki, ayrı-ayrı milli qurumlar müstəqillik əldə etməyə çalışırlar. Belə hallardan heç birində bu cür tələb ödənilməmişdir. Bu, burada da ödənilməməlidir və ödənilə bilməz. Ona görə ki, erməni xalqı artıq çoxdan öz müqəddəratını müəyyənləşdirib, müstəqil Ermənistan Respublikası simasında öz dövlətinə malikdir. Daha bir, sonra isə ola bilsin üçüncü və dördüncü Ermənistan Respublikası yaradılması beynəlxalq hüquq normalarının müasir anlayışlarına heç cür sığışa bilməz.

İndi bizi narahat edən başlıca məsələ, əslində məhz bundan ibarətdir. Təbii ki, bununla bağlı digər məsələlər də var və onlar Azərbaycan üçün böyük çətinliklər yaradır. Məsələn, 1992-ci ildə Amerika Birləşmiş Ştatlarının Konqresi Azərbaycanın Ermənistanı guya blokadaya aldığına görə ölkəmiz barəsində çox ədalətsiz bir qərar qəbul etdi. ABŞ tərəfindən Azərbaycana hər hansı yardım göstərilməsinə embarqo qoyuldu. Lakin indi Amerika cəmiyyətində, Konqresdə, ABŞ hökumətində bu qərarın ədalətsizliyi barədə rəy yetişir və biz də onun ləğv edilməsinə çalışırıq. Amma bu da bu məsələ ilə bağlıdır. Yeri gəlmişkən, demək istəyirəm ki, Ermənistan o vaxtlar da Azərbaycan tərəfindən blokadaya alınmamışdı və bu gün də blokadada deyildir. Ermənistan Gürcüstan ərazisi ilə Qara dəniz limanlarına çıxmaq üçün, İran ərazisi ilə başqa ölkələrə çıxmaq üçün kifayət qədər yaxşı kommunikasiya əlaqələrinə malikdir. Buna görə də guya Ermənistanın kommunikasiya blokadası şəraitində qaldığı və buna guya Azərbaycanın təqsirkar olduğu barədə süni surətdə yaradılmış rəy gerçəkliyə qətiyyən uyğun deyildir. Bu, gerçəkliyə onda da uyğun olmayıbdır, indi də uyğun deyildir.

Yeri gəlmişkən, əgər blokadadan danışmalı olsaq, onda baxın, Azərbaycan dəmir yolu ilə Ermənistanla kommunikasiya əlaqələrinə malik idi, dəmir yolu Bakıdan başlayaraq İran Azərbaycan sərhədi boyu bu xətlə gedir, onun təxminən 40 kilometri Ermənistan ərazisindən, sonra Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisindən keçib Ermənistana gedir. Erməni silahlı birləşmələri Azərbaycanın İranla həmsərhəd olan və dəmir yolunun keçdiyi Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan rayonlarını bir-birinin ardınca işğal edərək, bu yolu özləri dağıtmış, özləri özlərini bu dəmir yol kommunikasiyasından məhrum etmişlər. Halbuki ağır blokada vəziyyətində olan Naxçıvan Muxtar Respublikasıdır. İndi o, Azərbaycanın əsas hissəsi ilə nə avtomobil yoluna malikdir, nə də dəmir yoluna. Naxçıvan Azərbaycanla ancaq hava yolu ilə əlaqə saxlayır. Görün, kim blokada vəziyyətindədir. Əlbəttə, Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikası. Həm də bu blokada ölkəmizə qarşı erməni təcavüzünün nəticəsidir. Bu reallıqlar barəsində sizə ona görə məlumat verirəm ki, sizdə düzgün təsəvvür olsun.

Bütün bunlardan danışaraq bəyan etmək istəyirəm ki, biləsiniz: Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini dincliklə aradan qaldırmaq, tam sülhə nail olanadək atəşkəs rejimini saxlamaq mövqelərində Azərbaycan qəti dayanmışdır. Bu gün sizə qəti şəkildə bildirirəm ki, biz hərbi əməliyyatların yenidən başlanmasına heç vaxt yol verməyəcəyik, biz bunu istəmirik. Biz sülh istəyirik, məsələnin dincliklə tənzimlənməsini, Ermənistanla Azərbaycan arasında, nəhayət, uzunmüddətli və möhkəm sülh əldə edilməsini istəyirik. Bu, həm Ermənistanın, erməni xalqının xeyrinədir, həm də Azərbaycanın, Azərbaycan xalqının xeyrinədir.

Tale elə gətirmişdir ki, biz əsrlər boyu, minillər boyu qonşu olaraq yaşayırıq və gələcəkdə də belə olacaqdır. Heç kim - nə ermənilər, nə də azərbaycanlılar planetin başqa bir hissəsinə köçmək fikrində deyildirlər. Ona görə də bu reallığı nəzərə almaq və bunu əsas tutmaq lazımdır. Bu münaqişə nə qədər ağır olsa da, aradan qaldırılmalıdır. Sülh yaratmaq lazımdır. Bu, Ermənistanın xeyrinədir, çünki o, Azərbaycanla çox fəal iqtisadi əlaqələrə, ticarət əlaqələrinə malik olacaqdır. Bu, Azərbaycanın da xeyrinədir. Lakin bu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tamamilə bərpa olunması, onun işğal olunmuş ərazilərinin erməni silahlı qüvvələrindən azad edilməsi, bir milyon azərbaycanlı qaçqının öz yaşayış yerlərinə, o cümlədən də azərbaycanlıların Dağlıq Qarabağ ərazisinə qayıtması, Dağlıq Qarabağa Azərbaycan Respublikasının tərkibində yüksək dərəcəli status verilməsi şərtilə mümkündür.

Bizim mövqeyimiz qətidir, bununla birlikdə, hesab edirik ki, bütün bunlara nail olmaq üçün gələcəkdə də mümkün kompromislərə getmək lazımdır. Lakin bizim tərəfimizdən kompromis edilmişdir və biz erməni tərəfindən də kompromisə gedilməsini gözləyirik.

Sizə demək istədiyim bunlardır. Hələ çox şey deyə bilərdim, lakin vaxt saxlamaq istəyirəm ki, mənə sual verə biləsiniz, əlbəttə, əgər suallarınız varsa. Diqqətinizə görə sağ olun.

Engin Ansay (İslam Konfransı Təşkilatının BMT-dəki daimi nümayəndəsi): Hörmətli səfirlər, bildiyiniz kimi, bu, BMT-nin üzvü olan bir sıra digər dövlətlərin dəvət edilmiş nümayəndələrinin iştirakı ilə səfirlər səviyyəsində islam qrupunun geniş iclasıdır. Möhtərəm prezident Heydər Əliyev buraya gələrək bəyanatla çıxış etdi və sizə təklif etdi ki, suallarınızı verəsiniz. Əgər sualınız varsa, mən arzu edənlərə söz verirəm.

Nabil əl-Ərəbi (Misir səfiri): Azərbaycan prezidentinin ünvanına söylənilmiş təbrik sözlərinə qoşulmaq istərdim, mənə onu bu gün, dünən Təhlükəsizlik Şurasında dinləmək şərəfi nəsib oldu. Təhlükəsizlik Şurasında o öz hökumətinin mövqeyini, sülh proqramını şərh etdi, öz ölkəsindəki vəziyyətdən danışdı. Onun çıxışını dinləməyə imkan verib bizə göstərdiyi şərəfə görə ona bir daha təşəkkür etmək istəyirəm. Sağ olun.

Engin Ansay: Çıxış etmək istəyən varmı? Əgər yoxdursa, onda icazə verin, islam qrupunun üzvlərinə, prezident Əliyevə onun mühüm çıxışına görə dərin minnətdarlığımı bildirim. Onu əmin etmək istərdim ki, qrup onun toxunduğu mühüm məsələlərin nəzərdən keçirilməsini davam etdirəcəkdir.

Heydər Əliyev: Bu görüşə gəldiyinizə görə, məni çox diqqətlə dinlədiyinizə görə sizin hamınıza təşəkkür etmək istəyirəm. Mən bunda Azərbaycan Respublikasına, onun problemlərinə və xüsusən hamınızı narahat edən bir məsələyə - Ermənistanla Azərbaycan arasında münaqişənin həlli məsələsinə qayğı və diqqət görürəm. Ümidvaram ki, mənim izahatlarım, açıq, səmimi sözlərim və sülhsevər mövqeyimizi dürüst şərh etməyim sizə Birləşmiş Millətlər Təşkilatında və təbii olaraq, sizin hər birinizə öz ölkələrinizdə Ermənistanla Azərbaycan arasında münaqişənin tezliklə aradan qaldırılmasına mümkün yardımı göstərməyə kömək edəcəkdir. Biz ATƏT-in, onun Minsk konfransının imkanından istifadə edirik. Lakin bütün Dünya Birliyinin ali təşkilatı kimi Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, təbii olaraq, daha böyük imkanlara malikdir. Siz bizim işlərimizə nəzarət edirsiniz və istəyirəm ki, münaqişənin dincliklə, ədalətlə, obyektiv surətdə aradan qaldırılmasının zəruriliyi ilə həmişə həmrəy olasınız.

Misir səfirinə Azərbaycanın ünvanına söylədiyi xoş sözlərə görə təşəkkür edirəm. Cənab sədr, Azərbaycanın ünvanına xoş sözlərinizə görə və belə görüşü təşkil edə bildiyinizə görə sizə təşəkkür edirəm. Sizə bunun üçün təşəkkür edirəm.

Reqlamentə görə, hələ 15 dəqiqə vaxtım qalır. Odur ki, ikinci məruzəni etmək istədim, amma sizə rəhm etməyi qərara aldım və buna görə də ikinci məruzəni etməyəcəyəm. Sağ olun, görüşənədək, gələn görüşlərədək.

YUNESKO- nun Baş direktoru Federiko Mayor cənablarına - Bakı şəhəri, 3 sentyabr 1997-ci il

Hörmətli cənab Federiko Mayor, insanın bütün hüquq və vəzifələrinin həyata keçməsi, inkişaf və demokratiya üçün sülhün zəruri olduğunu bir daha təsdiq edən insanın sülh hüququ haqqında Bəyannamənin layihəsini diqqətlə öyrəndim və bu barədə mülahizələrimlə bölüşmək istəyirəm.

Sona çatmaqda olan XX əsr bəşər tarixində çox ziddiyyətli bir səhifədir. Bir tərəfdən elmin və texnikanın inkişafı insanların yaşayış səviyyəsini yüksəltməyə imkan yaratdı, digər tərəfdən isə həmin nailiyyətlər insanın özünə qarşı yönəldi. İnsanları kütləvi şəkildə məhv edə bilən silahların kəşf edilməsi bütün bəşəriyyəti böyük bir təhlükə altında qoydu. Bu gün insan hüquqlarının beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən ümumbəşəri bir dəyər kimi qəbul edilməsinə baxmayaraq, onlar bir çox yerlərdə kobudcasına pozulur və bu da yalnız ayrı-ayrı dövlətlərdə bərqərar olunmuş totalitar rejimlərlə əlaqədar deyil. İnsan hüquqlarını kütləvi şəkildə pozan başlıca amil müharibədir.

Müharibələr nəticəsində insanların ən əsas hüququ – yaşamaq hüququ pozulur, onların yaşadıqları yerlər dağıdılır, mədəni sərvətlər məhv olunur, ailə üzvləri arasında əlaqələr kəsilir, insanlar öz yurdlarından didərgin düşür və böyük faciələrə düçar olur. Bütün bunlara bəraət qazandıra bilən heç bir səbəb yoxdur və ola da bilməz.

Yaxşı məlumdur ki, sülh olmadan insan hüquqlarına tam riayət olunması mümkün deyil. Sülh isə yalnız müharibənin olmaması demək deyil. Sülh həmçinin elə bir şəraitdir ki, bütün insanlar zorakılıqdan və qorxudan azad yaşayırlar, Hesab edirik ki, Bəyannamə layihəsində çox düzgün olar sülhün iki - beynəlxalq və daxili aspekti əks edilir.

Beynəlxalq aspektdə sülh bir tərəfdən dövlətlər arasında müharibələrin olmaması, digər tərəfdən isə xalqlar arasında qarşılıqlı hörmətə, etibara əsaslanan münasibətlərin mövcudluğu deməkdir.

Daxili aspektdə isə sülh məfhumu «vətəndaş sülhü» mənasını daşıyır ki, bu da vətəndaşların öz aralarında və vətəndaşlarla dövlət hakimiyyəti arasında münasibətləri ehtiva edir. Buna görə hər bir insanın sülh hüququ həm təhlükəsiz yaşamaq hüququ, həm də dövlətin idarə edilməsində fəal iştirak etmək və dövlətin daxili və xarici siyasəti haqqında dolğun və obyektiv məlumat almaq hüququ deməkdir. Öz xalqının mənafeyinə qarşı yönəlmiş və ya bu mənafelərin digər xalqlara qarşı qoyulması siyasəti yol verilməzdir.

Biz inanırıq ki, insan hüquqlarını təmin edən demokratik dövlət müharibəni birinci başlamaz. Burada xüsusi qeyd etmək istəyirəm ki, 1988-ci ildən bəri davam edən Ermənistanın Azərbaycana silahlı təcavüzü nəticəsində ərazimizin 20 faizi işğal edilmiş, 1 milyondan artıq vətəndaşımız öz yurdlarından didərgin düşmüş, on minlərlə insanlar həlak olmuş, mədəni sərvətlərimiz dağıdılmışdır. Lakin bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan Respublikası sülhsevər siyasət apararaq, 1994-cü ilin may ayından atəşkəsin əldə olunmasına, ölkədə siyasi sabitliyə, vətəndaş həmrəyliyinə nail olmuş və münaqişəni yalnız sülh yolu ilə həll etmək niyyətindədir. Hesab edirəm ki, bütün bunlar Azərbaycanın insan hüquqlarına nə qədər hörmət etməsinə əyani sübutdur.

Biz sülhü insan həyatında ən ülvi məqsəd hesab edirik və bu baxımdan onun layihədə yalnız insan hüququ kimi deyil, həm də hər kəsin vəzifəsi kimi müəyyən edilməsini dəstəkləyirik. Hər bir insan dərk etməlidir ki, o, sülhün qorunmasına məsuliyyət daşıyır. Əgər bir kəs müharibənin mümkünlüyünü qəbul edirsə, deməli, onun başlanmasına rəvac verir. Digər tərəfdən isə sülhün öz-özünə bərqərar olacağını hesab etmək sadəlövhlük olardı, hər şey insanların özündən asılıdır. Əlbəttə, demək olar ki, hələ heç vaxt dünyada ümumi sülh olmayıb.

Amma bunu deməklə biz belə bir sülhün mümkünsüzlüyünü sübut etmiş olmuruq. Əgər ideya gerçəkliyə uyğun gəlmirsə, bu hələ o demək deyil ki, ideya düzgün deyil. Odur ki, bütün dövlətlər, təşkilatlar və insanlar hərəsi öz səviyyəsində sülhün bərqərar olmasına və onun qorunub saxlanmasına çalışmalıdırlar.

Sülh dövlətlərin siyasəti ilə sıx əlaqədə olmaqla yanaşı, həmçinin və bəlkə də hər şeydən əvvəl elm, təhsil və mədəniyyət məsələsidir. Yaxşı məlumdur ki, müharibənin əsas səbəblərindən biri

insanlar və xalqlar arasında dözümsüzlük şəraitidir.

Dözümsüzlük isə insanı zorakılığa vadar edə bilər. Buna görə də başlıca məqsəd insanlar arasında sülh, ədalət, azadlıq, qarşılıqlı hörmət, humanizm və bərabərlik ideyalarının yayılması, müharibə təbliğatı, dini, milli, irqi və sairə zəminlərdə düşmənçilik və ya ədavət salmaq məqsədi güdən hərəkətlərin qadağan olunmasındadır.

Layihənin son bəndində göstərilir ki, bütün dövlətlər insanların sülh hüququnu təmin etmək üçün bütün tədbirləri, o cümlədən konstitusion, qanunvericilik, inzibati, iqtisadi, sosial mədəni xarakterli və digər tədbirləri həyata keçirməlidirlər.

Şübhə etmirəm ki, Azərbaycan Respublikasının 1995-ci ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edilmiş Konstitusiyaya digər qanunvericilik aktlarında bununla əlaqədar bir müddəaların olmasından xəbərdarsınız.

Belə ki, Konstitusiyanın müqəddiməsində Azərbaycan xalqının ümumbəşəri dəyərlərə sadiq olaraq bütün dünya xalqları ilə dostluq, sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq və bu məqsədlə qarşılıqlı fəaliyyət göstərmək niyyəti bəyan edilir. Daha sonra Konstitusiyada təsbit edildiyi kimi, Azərbaycan Respublikası başqa dövlətlərin müstəqilliyinə qəsd vasitə kimi və beynəlxalq münaqişələrin həlli üsulu kimi müharibəni rədd edir. Konstitusiyaya görə Azərbaycan dövlətinin ali məqsədi insan hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsidir. Azərbaycan dövləti xalqın və hər bir vətəndaşın rifahının yüksəldilməsi, onun sosial müdafiəsi və layiqli həyat səviyyəsinin qayğısına qalır, insan ləyaqətini alçaldan və ya insanpərvərlik prinsiplərinə zidd olan dinlərin yayılmasını və təbliğ edilməsini qadağan edir, həmçinin, insanları hər hansı bir diskriminasiyadan müdafiə edir. Sülhün qorunmasında mədəniyyətin danılmaz rolunu nəzərə alaraq qeyd etmək lazımdır ki, Konstitusiya hər kəsin mədəni sərvətlərindən sərbəst istifadə etmək hüququnu, eləcə də milli mənsubiyyətini qoruyub saxlamaq və ana dilindən istifadə etmək hüquqlarını təmin edir, irqi, milli, dini, sosial ədavət və düşmənçilik oyadan təşviqatı və təbliğatı qadağan edir. Bu qadağanlar Azərbaycan Respublikasının cinayət qanunvericiliyində də öz əksini tapmışdır.

Biz inanırıq ki, bütün insanlar aralarında olan fərqlərə baxmayaraq, eyni tarixi köklərə malikdir və həyatda eyni məqsədlərə nail olmaq istəyirlər. Bəşəriyyətin keçmişi və bu günü bizə dəhşətli müharibələrdən xəbər verməyinə baxmayaraq, inanırıq ki, onun gələcəyi sülhdür.

Bu inama sadiq olaraq və bütün insanlara sülh arzulayaraq bildirmək istəyirəm ki, biz YUNESKO-nun insanların sülh hüququ haqqında Bəyannaməsinin qəbul edilməsi təklifini təqdirəlayiq hal hesab edirik və Bəyannamə layihəsini dəstəkləyirik.

Sizi əmin etmək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublika demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət kimi bundan sonra da öz siyasətini yalnız sülhün bərqərar olmasına yönəldəcək və bu siyasətə sadiq qalacaqdır.

Dərin hörmət və ehtiramla,
Heydər Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Kofi Annan ilə görüşdəki söhbətindən - Tehran, 11 dekabr 1997-ci il

Kofi Annan: Cənab prezident, Sizi səmimiyyətlə salamlayıram, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevlə görüşümdən şərəf duyduğumu bildirirəm.

Cənab prezident, Sizin Amerika Birləşmiş Ştatlarına ilk rəsmi səfəriniz, cənab Bill Klintonla, ABŞ hökumətinin digər rəsmi vəzifəli şəxsləri ilə keçirdiyiniz görüşlər, apardığınız danışıqlar, imzaladığınız sənədlər Amerika ictimaiyyətində böyük maraq doğurmuşdur.

Heydər Əliyev: Cənab Kofi Annan, mən də Sizi salamlayıram, xoş sözlərə görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm və Sizinlə görüşdən məmnun qaldığımı vurğulayıram və Azərbaycan ilə BMT arasında münasibətlərin hazırkı vəziyyətindən razılıqla bəhs edirəm.

ABŞ-a səfərim zamanı, cənab Kofi Annan, Sizinlə keçirdiyim görüşü, apardığım danışığı yüksək qiymətləndirirəm və İslam Konfransı Təşkilatının VIII zirvə toplantısında BMT Baş katibinin iştirakının böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıram.

Ermənistanın Azərbaycana 1988-ci ildən bəri davam edən təcavüzündən söhbət açarkən bu münaqişənin aradan qaldırılması üçün BMT-nin qəbul etdiyi qətnamələri, Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarını xatırlatmaq istərdim. Bildirirəm ki, Ermənistan indiyədək bu mühüm sənədlərə etinasızlıq göstərir.

Hörmətli cənab Kofi Annan, Sizə də yaxşı məlum olduğu kimi, ATƏT-in üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının 1996-cı ilin dekabrında Lissabonda keçirilən zirvə görüşündə Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin sülh yolu ilə aradan qaldırılması üçün əsas prinsiplər qəbul olunmuşdur. Zirvə görüşünün məlum qərarlarından sonra Minsk qrupu çərçivəsində danışıqlar aparılmış, həmsədrlər münaqişənin sülh yolu ilə həllinə dair yeni təkliflər irəli sürmüşlər.

Bildirirəm ki, ölkəmizin ərazisinin 20 faizi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş, bir milyondan çox vətəndaşımız yerindən-yurdundan zorla qovularaq qaçqın vəziyyətində, ağır şəraitdə çadırlarda yaşayır. Biz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması, sərhədlərinin toxunulmazlığının təmin edilməsi, qaçqınların doğma yerlərinə qayıtması və münaqişəsinin sülh yolu ilə aradan qaldırılması üçün həmişə kompromis mövqedə dayanmışıq. Biz istəyirik ki, bu münaqişə beynəlxalq hüquq normaları əsasında həll edilsin. Azərbaycan münaqişənin ilk mərhələdə həll olunması barədə Minsk qrupu həmsədrlərinin təkliflərini əsas kimi qəbul etmişdir. Birinci mərhələdə Azərbaycanın işğal edilmiş altı rayonunun işğaldan azad edilməsi, ikinci mərhələdə isə Şuşa və Laçın rayonlarının işğaldan azad olunması ilə bərabər, Dağlıq Qarabağa Azərbaycan Respublikasının tərkibində yüksək muxtariyyət statusu verilməsi nəzərdə tutulur.

Kofi Annan: Bildirirəm ki, ATƏT-in Lissabon zirvə görüşündə qəbul edilmiş prinsiplər Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin aradan qaldırılması üçün yaxşı əsas yaratmışdır. Nəzərə çarpdırıram ki, həmsədrlərin irəli sürdüyü təkliflərə də BMT tərəfdardır. BMT hər bir ölkənin o cümlədən müstəqil Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünü tanıyır və onun haqq işini dəstəkləyir.

Heydər Əliyev: Cənab Kofi Annan, mən Sizi Azərbaycana rəsmi səfərə dəvət edirəm.

Kofi Annan: Dəvət məmnunluqla qəbul olunur.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının «Qadınlar və silahlı münaqişələr» mövzusunda beynəlxalq konfransının iştirakçılarına – 17 may 1998-ci il

Hörmətli konfrans iştirakçıları!

Sizi - Bakıda keçirilən beynəlxalq konfransın iştirakçılarını səmimi qəlbdən salamlayır və işinizdə uğurlar arzulayıram.

XX əsrin səciyyəvi xüsusiyyətlərindən biri dünya xalqlarının ictimai-siyasi həyatında qadınların fəallığının artmasıdır. Danılmaz faktdır ki, müharibələrin, silahlı münaqişələrin acı nəticələrinin əsas ağırlığı qadınların üzərinə düşür. Odur ki, onların sülh və əmin-amanlıq uğrunda, müharibələrə, silahlı münaqişələrə qarşı mübarizə yollarında böyük qətiyyət və əzmkarlıq göstərmələri tamamilə təbiidir.

Bu məsələlərə həsr olunmuş beynəlxalq konfransın məhz Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində keçirilməsi təsadüfi deyildir. On ildən artıqdır ki, müharibə vəziyyətində yaşayan, erməni silahlı qüvvələrinin təcavüzü nəticəsində torpaqlarının 20 faizini itirən, işğal olunmuş torpaqlardan didərgin düşərək çadırlarda ağır şəraitdə yaşayan bir milyondan artıq qaçqın və köçkünü olan respublikamızın hər bir vətəndaşı, xüsusilə qadınlar silahlı münaqişənin gətirdiyi fəlakətlərin nə olduğunu öz gündəlik həyatında hiss edir, dərindən dərk edir.

Dörd ildir ki, cəbhədə atəşkəsə nail olunmuşdur, hərbi əməliyyatlar dayandırılmışdır. Lakin münaqişəni dinc yollarla həll etmək üçün respublikamızın göstərdiyi bütün səylərə, BMT-nin müvafiq qərarlarına, ATƏT-in Minsk qrupunun bu istiqamətdə gördüyü işlərə baxmayaraq, hələ də sülh əldə edilməmişdir. Ümid edirəm ki, konfransınız Azərbaycan xalqının, xüsusilə qadınlarımızın həyatına böyük müsibətlər gətirmiş bu münaqişənin sülh yolu həlli məsələlərinə diqqət yetirəcək və bu işdə öz yardımını əsirgəməyəcəkdir.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası cəmiyyətdə qadınların kişilərlə hüquq bərabərliyini təmin edir. Respublikada qadınların ölkənin ictimai-siyasi həyatında, dövlət strukturlarında geniş təmsil olunması üçün imkanlar yaradılır.

Sizi əmin etmək istəyirəm ki, demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu yolu ilə inamla gedən Azərbaycan Respublikası qadınların hüquqlarının daha da genişləndirilməsi üçün bundan sonra da var qüvvəsini sərf edəcəkdir.

Hörmətli konfrans iştirakçıları!

Konfransınız bölgəmiz üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən məsələlərə həsr olunmuşdur. Arzu edirəm ki, qadınların haqq səsi silahlı münaqişə alovlarını həmişəlik söndürsün və bəşəriyyət XXI əsrə sülhün və əmin-amanlığın tam bərqərar olduğu bir şəraitdə daxil olsun.

Heydər Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi cənab Kofi Annana - Bakı şəhəri, 18 iyul 1998-ci il

Hörmətli cənab Baş katib!

Məmnuniyyətlə Sizin məktubunuzla tanış oldum. Toxunduğunuz məsələlərin vacibliyi şübhəsiz ki, bütün dövlətlərin diqqət mərkəzindədir.

Böyük ruh yüksəkliyi ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 50 illik yubileyini qeyd edirik. Məhz bu bəyannamədə insan hüquqları sahəsində ilk rəsmi sənədlərdən biri olmaqla onun mətnində təsbit olunmuş ümumbəşəri hüquqların dəyəri tam şəkildə səciyyələndirilir.

Bəşəriyyətin indiki inkişaf mərhələsi planetimizin sosial-siyasi və mənəvi simasının ən dərin dəyişiklikləri ilə əlamətdardır. Əlbəttə, bu dəyişikliklər müsbət xarakter daşıyır və beynəlxalq münasibətlərin ab-havasına olduqca əlverişli təsir göstərir.

Azərbaycan Respublikası da baş verən proseslərdən kənarda qalmamışdır. Sülh və tərəqqi yolunda Azərbaycan dövləti öz siyasətini həmişə bəşəriyyətin yüksək və daimi dəyərlərinə - demokratiyaya, insan hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsinə yönəltmişdir.

Hörmətli dost!

Güman edirəm ki, Azərbaycanda son illərdə əldə edilmiş nailiyyətlər tanış olmaq sizin üçün maraqsız olmayacaq.

1995-ci ildə ümumxalq səsverməsi yolu ilə müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyasının qəbul edilməsi və çoxpartiyalı parlamentinin seçilməsi cəmiyyətin demokratikləşdirilməsi və hüquqi dövlətin qurulması prosesinin ən vacib mərhələlərindən biridir. Konstitusiya, Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin müddəalarını özündə əks etdirərək və demokratik cəmiyyətlərin təcrübəsini nəzərə alaraq yaradılmışdır. Qanunvericilik sistemində mövcud olmuş müstəsna cəza tədbiri - ölüm cəzası - dövlətimizə keçmiş Sovet İttifaqından acınacaqlı miras kimi qalmışdır. Halbuki 1993-cü ilin iyun ayından başlayaraq, Azərbaycanda ölüm hökmü icra olunmamış, faktiki olaraq onların icrasına tərəfimdən moratorium qoyulmuşdur. Sonradan bu moratorium reallığa çevrilərək, Azərbaycanda ölüm hökmünün ləğv edilməsi zərurətinə gətirib çıxarmışdır.

İnsan hüquqlarının təmin edilməsini ümumdövlət vəzifəsi hesab edərək, bu il fevralın 3-də ölüm cəzasının ləğv edilməsi təşəbbüsü ilə parlamentə müraciət etdim və humanist akt qəbul edildi.

Bununla da Şərq aləmində ilk dəfə olaraq Azərbaycanda ölüm cəzasının ləğvi ölkəmizin dünyəvi, demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu yolunda mühüm bir addım oldu.

Lakin dövrümüzün reallığı ondan ibarətdir ki, insanların təhlükəsiz yaşamaq hüququ bir çox yerlərdə kobudcasına pozulur və bunların başlıca amili müharibələrdir.

Şübhəsiz ki, insan hüquqlarını təmin edən demokratik dövlət müharibəni birinci başlamaz. Burada xüsusi qeyd etmək istəyirəm ki, 1988-ci ildən bəri davam edən Ermənistanın Azərbaycana qarşı silahlı təcavüzü nəticəsində on minlərlə insanlar həlak olmuş, onların yaşadıqları yerlər dağıdılmış, mədəni sərvətlər məhv olunmuş, ailə üzvləri arasında əlaqələr kəsilmiş, bir milyondan artıq soydaşlarımız öz yurdlarından didərgin düşmüş və böyük faciələrə düçar olmuşlar. Lakin bütün bunlara baxmayaraq, bir daha bəyan edirəm ki, Azərbaycan dövləti münaqişəni yalnız sülh yolu ilə həll etmək niyyətindədir. Biz sülhü insan həyatında ən ülvi məqsəd hesab edirik. Digər tərəfdən sülhün öz-özünə bərqərar olacağını hesab etmək sadəlövhlük olardı. Müharibələr bütün bəşəriyyəti böyük bir təhlükə altında qoyur. Odur ki, bütün dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar və hər bir insan sülhün bərqərar olunmasında məsuliyyət daşıyır və onun qorunub saxlanılmasına öz səylərini əsirgəməməlidir.

Bu gün hər bir şəxsin həyatında və cəmiyyətdə insan hüquqlarının reallığa çevrilməsi amalı ilə yaşayan Azərbaycan dövləti insan hüquqları sahəsində 20-dək beynəlxalq konvensiya və sazişlərə, o cümlədən 1992-ci il iyulun 21-də «Uşaq hüquqlarına dair» , 1995-ci il iyunun 30-

da isə «Qadınlara münasibətdə ayrı-seçkiliyin bütün formalarının ləğv olunması haqqında» konvensiyalara qoşulmuşdur və üzərinə götürdüyü öhdəliklərə sadiqdir.

Yəqin sizə məlumdur ki, bu ilin may ayında Azərbaycan hökuməti ilə BMT-nin İnkişaf Proqramının «Qadın hüquqları-insan hüquqları, Qadınlar hərbi münaqişələrdə» mövzusunda subregional konfransı keçirilmişdir.

İnsan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində zəruri hüquqi mexanizmlərin yaradılması məqsədi ilə bu ilin fevral ayında «İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında» fərman, aprel ayında isə «Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 50 illiyinin keçirilməsi haqqında» sərəncam imzalamışam və müvafiq tədbirlərin keçirilməsi barədə tapşırıqlar vermişəm. Bununla bağlı insan hüquqlarının müdafiəsinə dair dövlət proqramının təsdiq edilməsi, BMT-nin Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 50 illiyi münasibətilə yubiley tədbirlərinin keçirilməsi üzrə komissiyanın yaradılması və BMT-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyi ilə insan hüquqlarının müdafiəsinə dair proqramın hazırlanmasını, ölkəmizdə Ombudsman təsisatının, insan hüquqları problemləri üzrə elmi tədqiqat institutunun yaradılması barədə təkliflərimi xüsusilə qeyd etmək istərdim. Bu günlərdə Azərbaycan hökuməti ilə BMT-nin İnsan Hüquqları Üzrə Mərkəzi arasında əməkdaşıq proqramının təsdiqlənməsi gözlənilir.

Sizi əmin etmək istərdim ki, əldə etdiyimiz nailiyyətlərlə kifayətlənməyərək, biz demokratiyanın möhkəm binasının qurulması yolunda fəal iş aparmaqda davam edirik. Bu bina ölkəmizin hər bir vətəndaşı azad yaşamaq hüququna nail olacaq və onun ictimai quruluşu dünyanın ən zəngin nümunələrindən geri qalmayacaqdır.

Dərin hörmət və ehtiramla,
Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Azərbaycan Prezidentinin sədrliyi ilə ölkəmizdə BMT-nin Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin 50 illik yubileyini keçirən dövlət komissiyasının iclasında Heydər Əliyevin giriş sözü - 3 dekabr 1998-ci il

Bu il Birləşmiş Millətlər Təşkilatının insan hüquqları haqqında qəbul etdiyi Ümumdünya bəyannaməsinin 50-ci ildönümüdür. Azərbaycanda da bu il insan hüquqları problemlərinə həsr olunan ildir. Biz bu münasibətlə ilin əvvəlində lazımi qərarlar qəbul etmişik və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin 50-ci ildönümü münasibətilə tədbirlərin hazırlanması, keçirilməsi üçün Dövlət Komissiyası təşkil etmişik.

Hesab edirəm ki, ilin əvvəlindən indiyədək çox işlər görülmüşdür və bu gün Dövlət Komissiyasının iclasına toplaşmışıq. İclasa komissiyanın üzvləri ilə yanaşı, respublikanın dövlət, hökumət orqanlarının məsul vəzifəli şəxsləri, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən qeyri-dövlət təşkilatlarının nümayəndələri də dəvət olunubdur. Bugünkü iclasın məqsədi görülən işləri təhlil etmək və Azərbaycanda insan hüquqları ilə əlaqədar gələcək tədbirləri müəyyən etməkdir.

Yekun nitqi

- Hörmətli komissiya üzvləri, xanımlar və cənablar!

Komissiyanın iclasında komissiya üzvlərinin və iclasa dəvət olunmuş qeyri-dövlət təşkilatları nümayəndələrinin çıxışlarında Azərbaycanda insan hüquqlarının vəziyyəti və son illər görülən işlər, əldə olunun nailiyyətlər haqqında ətraflı məlumat verildi. Bunların əsasında məmnuniyyətlə demək olar ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya, beynəlxalq insan hüquqlarının qorunması haqqında qəbul etdiyi bəyannaməni biz Azərbaycanda son illərdə əməli surətdə həyata keçiririk və xeyli işlər görülüb, müəyyən nailiyyətlər də əldə olunubdur.

Bu sahə Azərbaycan cəmiyyəti üçün yeni sahədir. Bu sahə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi əldə olunandan sonra Azərbaycanda real yaranmış bir sahədir. Doğrudur, keçmişdə bizim tərkibində olduğumuz sovetlər ittifaqı dövləti də 1948-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən qəbul olunmuş bəyannaməyə qoşulmuşdur. Ancaq etiraf etmək lazımdır ki, sovetlər ittifaqında bəyannamədən irəli gələn vəzifələr demək olar ki, həyata keçirilməmişdir. Çünki sovetlər ittifaqı öz ideoloji prinsipləri çərçivəsində yaşayırdı. Bir də, demək olar ki, bu bəyannamənin məzmunu, mənası, əhəmiyyəti haqqında az məlumata malik idi.

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini əldə edən andan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının bəyannaməsinə qoşulmuş hesab olunur. Ancaq Azərbaycanda da dövlət müstəqilliyi əldə ediləndən sonra dərhal bu sahədə lazımi işlər görülməsinə başlanmamışdı. Bəlkə də bunu heç gözləmək də mümkün deyil. Çünki dövlət müstəqilliyini bəyan edən hər bir ölkə bir çox çətin və ağır problemlərlə rastlaşır və bilirsiniz ki, Azərbaycan daha da çətin, daha da ağrılı problemlərlə rastlaşmışdır. Ermənistanın Azərbaycana etdiyi təcavüz, gedən müharibə və o illər Azərbaycanın daxilində mövcud olan mürəkkəb, çətin, qarmaqarışıq ictimai-siyasi vəziyyət - bunlar hamısı, təbiidir ki, insan hüquqlarının qorunması ilə əlaqədar Birləşmiş Millətlər Təşkilatının bəyannaməsinin Azərbaycanda həyata keçirilməsi üçün lazımi şərait yaratmamışdı. Amma eyni zamanda, bunun subyektiv səbəbləri də vardır. Bəzi dövlət orqanları, yaxud dövləti təmsil edən şəxslər, əksinə, insan hüquqlarını kobudcasına pozmuşlar və insan hüquqları ilə əlaqədar olan tələblərin həyata keçirilməsinin qarşısını almışlar, yaxud da ona mane olmuşlar.

Biz Azərbaycanda demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesini apararkən bu prosesin içində insan hüquqları əsas yer tutur və beləliklə biz bu quruculuq işini ötən illərdə apararkən insan hüquqlarının Azərbaycanda təmin olunması sahəsində çox işlər görə bilmişik. Bu barədə bu gün ətraflı məlumatlar verildi və mən bəyan edirəm ki, nəhayət, müstəqil Azərbaycanın 1995-ci ildə qəbul olunmuş ilk Konstitusiyası Azərbaycanda insan hüquqlarının təmin edilməsi, qorunması və o cümlədən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya insan

hüquqları bəyannaməsinin həyata keçirilməsi üçün bütün imkanları yaradıbdır. Bizim vəzifəmiz və borcumuz Konstitusiyanın tələblərini həyata keçirməkdir və Azərbaycanın ali qanunvericilik orqanı tərəfindən qəbul olunmuş qanunları yerinə yetirməkdir.

Ola bilər, hələ bəzi qanunlar da qəbul olunmayıbdır, bundan sonra olacaqdır. Ancaq əgər biz Konstitusiyanın müddəalarını və qəbul olunmuş qanunları həyata keçirə bilsək, demək olar ki, müstəqil dövlətimizin indiki mərhələsində çox iş görmüş olarıq. Ona görə də mən bu gün komissiyanın iclasında Azərbaycanın bütün dövlət, hökumət orqanlarını və Azərbaycanda fəaliyyət göstərən bütün qeyri-dövlət təşkilatlarını - hamısını öz səylərini birləşdirməyə və insan hüquqlarının qorunması, təmin olunması ilə əlaqədar Konstitusiyanın və qanunların tələblərini həyata keçirməyə səy göstərməyə dəvət edirəm.

Şübhəsiz ki, bu mövzu çox geniş mövzudur. İnsan hüquqlarına dar çərçivədə baxmaq olmaz. Təəssüflər olsun ki, bəzi təşkilatlar və bəzi insanlar tək Azərbaycanda yox, elə dünyanın beynəlxalq təşkilatlarında da insan hüquqlarına yalnız ayrı-ayrı şəxslərin, fərdlərin hüquqları çərçivəsində baxırlar. Şübhəsiz ki, bu, yanlış fikirdir və bəyannamə özü də göstərir ki, insan hüquqları geniş mənada anlanılmalıdır. Burada bu barədə dəyərli fikirlər söylənildi və xüsusən bu fikir Azərbaycan üçün çox əhəmiyyətlidir. Çünki hər bir fərdin hüququ qorunmalıdır və təmin olunmalıdır, ancaq əgər insanların hüququ kütləvi surətdə pozulursa, hüquqları tapdalanırsa, yaxud da ki, bütün xalqın hüququ pozulursa, tapdalanırsa, bu məsələ daha da çox diqqəti cəlb etməlidir və buna münasibət daha da üstün xarakter daşımalıdır. Mən də bu fikirlə razıyam ki, Azərbaycan xalqına qarşı son iki əsrdə edilən soyqırım, təcavüz insan hüquqlarının pozulması, tapdalanması baxımından ən dəhşətli bir hadisədir.

İndi Ermənistan adlanan torpaqlardan azərbaycanlıların əsrlər boyu, min illər boyu yaşadıqları ana torpağından, ana vətənindən zorla çıxarılması, sürgün edilməsi və bunların hamısının qanlı hadisələrlə müşayiət olunması, insanların həlak olması, tələf olması, varidatını itirməsi - bütün bunlar Azərbaycan xalqının böyük bir tarixi dövründə hüquqlarının pozulmasını göstərir.

Biz bu gün şikayətlənə bilərik ki, xalqımızın hüquqlarının pozulmasına dünya ictimaiyyəti, beynəlxalq aləm, beynəlxalq təşkilatlar diqqət yetirməyiblər, bizə qayğı göstərməyiblər. Ancaq eyni zamanda onu da etiraf etməliyik ki, bizim özümüz də, yəni Azərbaycan xalqı da öz hüquqlarının kütləvi, dəhşətli, kobud şəkildə tapdalanması faktı ilə müəyyən qədər razılaşmış və təəssüflər olsun ki, dünyada bu vəhşiliyə, bu cinayətə qiymət verilməsi üçün lazımi tədbirlər görülməmişdir. Başqa xalqlar öz hüquqlarını qorumaq üçün bu barədə bəlkə də həddindən artıq çox işlər görürlər. Bəlkə də onların hüquqları heç o qədər pozulmayıb, amma onlar bunu dünya ictimaiyyətinə nə qədər çatdırırlar. Ancaq biz isə on illər, min illər boyu bunlara dözmüşük. Çox vaxt səsimizi də gur çıxarmamışıq və lazımi işlər də görməmişik. Elə bu əsrin özündə, XX əsrin özündə Azərbaycan xalqının hüquqları çox anlarda pozulubdur. Sovet hakimiyyəti tərəfindən də xalqımızın hüquqları dəhşətli şəkildə pozulubdur. İndi bunu belə qiymətləndirmək olar ki, bütün sovet ittifaqı ərazisində yaşamış insanların hamısının hüquqları pozulubdur. Bu, ümumi bir xarakter daşıyıbdır və dövlətin xüsusiyyətindən irəli gəlibdir.

Ancaq eyni zamanda, azərbaycanlıların sovet hakimiyyəti dövründə 1948-ci ildə Ermənistandan kütləvi deportasiya olunması, yaxud da 30-cu illərdə azərbaycanlıların kütləvi şəkildə bizim bugünkü Azərbaycandan İrana sürgün edilməsi, yaxud 1944-cü ildə Gürcüstan ərazisindən azərbaycanlıların sürgün edilməsi və bir çox belə hallar lazımi qiymətini almayıbdır. XX əsrin əvvəllərində, tutaq ki, 1918-ci ildə, yaxud da 1920-ci ildə ermənilər tərəfindən azərbaycanlıların soyqırımları o vaxt hakimiyyətsizlik dövründə olubdur. Ancaq 1920-ci ildən sonra, yəni sovet hakimiyyəti dövründə Azərbaycan xalqının hüquqlarının tapdalanması, pozulması mövcud dövlət hakimiyyəti dövründə olubdur.

Nəhayət, 1988-ci ildə azərbaycanlıların Ermənistan ərazisindən zorla çıxarılması və onlara verilən işgəncələr, itkilər, ölümlər və nəhayət, Ermənistanın Azərbaycana hərbi təcavüzü nəticəsində ölkəmizin ərazisinin bir qisminin işğal edilməsi ilə əlaqədar azərbaycanlıların öz doğma torpaqlarından, işğal olunmuş torpaqlardan zorla çıxarılması - bunlar hamısı Azərbaycan

xalqının və hər bir azərbaycanlının hüquqlarının vəhşicəsinə pozulmasıdır. Ancaq təəssüflər olsun ki, - yenə də deyirəm, - bu, hamıya aiddir, bunlar adi bir hala çevrilibdir.

İndi isə biz müstəqil dövlət çərçivəsində yaşayarkən və insan hüquqları problemləri ilə məşğul olarkən, yalnız ayrı-ayrı fərdlərin hüquqları haqqında danışıq gedir, yaxud mübarizə gedir, mübahisə gedir. Bir daha qeyd edirəm, hər bir insanın hüququ qorunmalıdır. Ancaq əgər bu gün Azərbaycanın müasir mənzərəsini biz siyasi nöqteyi-nəzərdən qiymətləndirsək, dünya miqyasında Azərbaycan xalqının hüquqlarının kütləvi surətdə, vəhşicəsinə pozulması aşkardır, göz qabağındadır. Biz Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsi haqqında danışarkən, yaxud bu bəyannamə haqqında iş görərkən bütün sahələrdə, beynəlxalq aləmdə, beynəlxalq təşkilatlarda, hər yerdə bu məsələni, yəni Azərbaycan xalqının hüquqlarının kütləvi şəkildə, vəhşicəsinə pozulmasını ön plana çatdırmalıyıq və bunu yaymalıyıq, bunu bildirməliyik. Bu, bizim tarixi vəzifəmizdir, hər bir azərbaycanlının tarixi vəzifəsidir. Hərə öz imkanları çərçivəsində gərək bu vəzifəni yerinə yetirsin. Ola bilər, kiminsə bu barədə imkanı böyük olsun, kiminsə kiçik olsun. Ancaq elə görülən kiçik iş də başqa böyük işlə birlikdə bizim ümumi işimizi təşkil edir.

Mən hesab edirəm ki, bizim dövlət orqanlarımız, hökumət orqanlarımız bu məsələlərlə ciddi məşğul olmalıdırlar - kampaniya şəklində yox, mütəmadi olaraq, ardıcıl. Bizim mətbuat orqanlarımız, elmi tədqiqat təşkilatlarımız, ictimai təşkilatlarımız, qeyri-dövlət təşkilatlarımız - hamısı bu işlə ciddi məşğul olmalıdırlar. Bu məsələ barəsində Azərbaycanda hamı həmfikir olmalıdır. Bu məsələ barəsində iqtidar-müxalifət ola bilməz. Bu bizim ümumi milli işimizdir. Bu bizim ümumi mənəvi işimizdir, mənəvi borcumuzdur. Burada heç kəs özü üçün bir fayda axtarmamalıdır. Heç kəs bu məsələni özü üçün istismar etməməlidir. Heç kəs bu məsələdən öz şəxsi məqsədi üçün sui-istifadə etməməlidir. Hamı əl-ələ verib, birləşib bütün dünya ictimaiyyətinə, dünya dövlətlərinə, dünya xalqlarına sübut etməlidir ki, Azərbaycan xalqının hüquqları on illərlə, yüz illərlə pozulur və XX əsrin sonunda Azərbaycan xalqının hüquqları dəhşətli pozulubdur və tapdalanıbdır.

Şübhəsiz ki, bununla yanaşı, biz insan hüquqları ilə əlaqədar bütün başqa sahələrdə də öz fəaliyyətimizi göstərməliyik. Son illər görülən işlər barədə verilən məlumatlar onu göstərir ki, biz həqiqətən hüquqi dövlət yaradırıq, demokratik dövlət yaradırıq və insan hüquqlarının qorunmasını ümumxalq işi, ümumdövlət işi etməyə çalışırıq.

Məlumdur ki, görülən işləri qiymətləndirərək, bu sahədə nöqsanların, çatışmazlıqların olduğunu da etiraf etmək lazımdır. Ona görə etiraf etmək lazımdır ki, biz bu nöqsanları və çatışmazlıqları aradan qaldıraq. Ona görə yox ki, bundan kimsə hansı məqsədlərdən ötrüsə istifadə etsin. Biz ictimaiyyətə, xalqa, ölkəyə həmişə həqiqəti bildirməliyik. Ancaq eyni zamanda, həqiqəti təhrif edənlərin də qarşısını almalıyıq. Təhrif edənlərin qarşısı - yəni o mənada ki, bu barədə düzgün məlumat verməklə - alınmalıdır.

Bizim gördüyümüz işlərdən ən əhəmiyyətlisi bundan ibarətdir ki, Azərbaycanda ölüm hökmü ləğv olunubdur. Bilirsiniz, bu, tarixi bir hadisədir. Bizim ictimaiyyət, xalqımız bunu olduğu kimi qiymətləndirməlidir. Bu, adi bir hadisə, addım deyildir.

Ölüm hökmünün ləğv olunması hansısa bir cinayətkara rəhm etmək məqsədi daşımır. O, ümumbəşəri, ümumxalq əhəmiyyətinə malik bir məsələdir. Ölüm hökmünün ləğv olunması onu göstərir ki, respublikamız, müstəqil Azərbaycanın dövləti humanist siyasət aparan bir dövlətdir.

İnsanı öldürmək ən böyük vəhşilikdir. Kimsə kimi öldürürsə o, vəhşilik edir. Ən ağır cinayət edən şəxs də əgər dövlət məhkəməsi tərəfindən qəbul olunmuş hökmlə öldürülərsə bunun özü də ağır bir işdir. Yenə də deyirəm, ölüm hökmünün ləğv edilməsi qlobal xarakter daşıyan bir hadisədir. Yəni əsrlər boyu yaşadığımız Azərbaycanda bizim millətimizin və keçmiş zamanlardan indiyə qədər olan dövlətlərimizin ardıcıl surətdə həyata keçirdiyi bu ölüm cəzası siyasətinə biz «yox» dedik, onun qarşısını aldıq.

Ona görə də mən hesab edirəm ki, bax, elə bu mövzunun özü bizim elmi tədqiqat təşkilatları, hüquqşünaslar üçün çox əhəmiyyətli bir mövzudur. Yenə də deyirəm, mən çalışdım ki, bunun geniş

əhəmiyyətini sizə izah edim. Bu, bir, beş, on adam üçün deyildir. Məsələn, biz ölüm hökmünü ləğv edəndə ölüm hökmü ilə 100-120 nəfər insan həbsxanada idi. Onların hər biri məhkəmələr tərəfindən ədalətli cəzalandırılmışdı.

Bu ölüm hökmünü ləğv etməzdən əvvəl mən bir neçə dəfə təklif vermişdim ki, ölüm hökmünə məhkum olan adamlardan bəzilərinin sənədlərinə baxıb mənə gətirin, əfv edim, yaxud ölüm hökmünü ləğv edin, başqa bir cəza ilə əvəzləşdirin. Əfv bölməsi, əfv işi ilə məşğul olanlar bunları təhlil edib gəlib mənə deyirdilər ki, elələri var ki, 5-6 adam öldürübdür, özü də vəhşicəsinə öldürübdür. Onu ölüm hökmündən necə azad etmək olar? Burada da həqiqət vardır. Ancaq bunlara baxmayaraq, 5 adam öldürmüş həmin adamı da biz - dövlət öldürmək istəmədik. Bu, dövlətin nə qədər humanist, insanpərvər olduğunu, insanı nə qədər yüksək qiymətləndirdiyini və eyni zamanda, insanın tərbiyə edilməsinə nə qədər böyük inamını göstərir.

Bizim qeyri-dövlət təşkilatları, başqa təşkilatlar da bu hadisəyə o qədər dəyərli münasibət göstərə bilmədilər. Müxalifətdə olan bəzi təşkilatlar isə elə hesab etdilər ki, burada heç bir şey olmayıbdır. Amma tarixi bir hadisə baş veribdir.

Son illərdə Azərbaycanda insan hüquqlarının qorunması, insan azadlıqlarının təmin olunması sahəsində çox işlər görülübdür. O cümlədən, xüsusən, qlavlit ləğv olunubdur. Mətbuat orqanlarında müəyyən məhdudiyyətlər var idi. Yəni həmin qlavlit də senzura fəaliyyətini tam həyata keçirmirdi. Ancaq müəyyən məhdudiyyətlər var idi və onların aradan götürülməsi Azərbaycanda insanlara həqiqətən bütün azadlıqların verildiyini dünyaya nümayiş etdirir. Ancaq verilən bu azadlıqlardan insanlar gərək ağılla, insafla istifadə etsinlər, bu imkanları öz şəxsi məqsədləri üçün istismar etməsinlər, bunlardan sui-istifadə etməsinlər.

Mən bu məsələyə də müəyyən qədər dialektik nöqteyi-nəzərdən yanaşıram. Yəni hesab edirəm ki, bilirsiniz, bu məhdudiyyətlər var idi, bu məhdudiyyətləri götürəndən sonra, ola bilər, bəzi mətbuat orqanları sadəcə, özlərini itiriblər. Hesab ediblər ki, bu azadlıqlardan artıq istifadə edib böhtan da demək, yalan da yazmaq, söyüş də söymək, təhqir də etmək və başqa şeylər də etmək olar.

Məlumdur ki, bu cür məqalələrin, mətbuatda dərc olunan fikirlərin müəllifləri beləliklə, öz mədəni səviyyələrinin hansı dərəcədə olduğunu, yaxud da ki, ümumiyyətlə, mədəni səviyyələrinin olmadığını göstərirlər. Dedim ki, mən buna dialektik nöqteyi-nəzərdən baxıram. Güman edirəm ki, zaman keçdikcə insanlar da anlayacaqlar ki, bu azadlıqlardan qərəzli, böhtançı mövqedən yox, vətəndaş mövqeyindən çıxış edərək istifadə etmək lazımdır.

Ancaq mən təəssüf edirəm ki, dövlətin, hökumətin yaratdığı bu imkanlar gətirib belə mənfi hallara çıxarır. Bir neçə qəzetlərdə son aylarda ardıcıl surətdə böhtan, təhqir xarakterli məqalələr dərc olunubdur və o təhqir olunanlar, böhtanlara məruz qalanlar öz hüquqlarını qorumaq üçün bir azca hərəkət edərkən həmin məqalələrin müəllifləri hay-küy salıblar, «hüquqlarının pozulması» haqqında danışırlar, hətta aclıq aksiyaları da keçirirlər.

Aclıq aksiyası keçirmək bəlkə zəiflik əlamətidir. Şəxsən mən bunu belə qiymətləndirirəm. Öz haqqı, hüququ uğrunda mübarizə aparan öz mənliyini qoruyaraq mübarizə aparmalıdır. Aclıq edib kiminsə rəhmini, ona yazığı gəlməsini, yaxud da belə bir ağır vəziyyətdə kiminsə hansısa yola getməsi ilə bir şeyə nail olmaq olmaz. Ona görə də mən aclıq edənlərin hamısına məsləhət görərdim ki, bunlardan əl çəksinlər. Şübhəsiz, həqiqi aclıq edən insanlara mənim yazığım gəlir və istəməzdim ki, kimsə öz bədənini özü zəiflətsin, bunun nəticəsində hansısa bir çətinliklə rastlaşsın.

Rusiya televiziyası ilə dünən məlumat verildi ki, Ulyanovsk vilayətində müəllimlər altı aydır məvacib almırlar, uzun müddət aclıq ediblər və onlardan biri vəfat edibdir. Bunu böyük bir hadisə kimi verdilər. Ancaq o aclığın yəqin ki, əsası vardır. Çünki bu adam işləyibdir, maaş almalıdır, maaşını vermirlər.

Ancaq mən belə düşünürəm ki, bizim Azərbaycanda son vaxtlar aparılan bu aclıqlar dünyada heç analoqu olmayan aclıq kimi bir şeydir. Mən bu gün bir daha bəyan edirəm ki, aclıq aksiyalarının dayandırılmasını məsləhət görürəm. Eyni zamanda, inanıram ki, bizim ədliyyə, məhkəmə orqanları

bütün işlərə ədalətli baxacaqlar. Əgər bu işlər xüsusi bir xarakter daşıyan işlər formasına gəlib çıxırsa, bu, artıq ictimaiyyətin ümumi nəzarəti altındadırsa, mən heç cür düşünə bilmərəm ki, hansısa bir məhkəmə burada ədalətsizlik edəcəkdir. Bu mətbuat işçiləri əgər doğrudan da həqiqət uğrunda mübarizə aparırlarsa, mən bu gün üzümü bütün ədliyyə, məhkəmə orqanlarına tutaraq müraciət edirəm ki, hamı ədalətli olsun. Ədliyyə, məhkəmə orqanları xüsusən ədalətli olsunlar. Ancaq belə hadisələrlə Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyəti pozmağa cəhd etmək lazım deyildir. İctimai-siyasi vəziyyəti bunlarla pozmaq olmaz.

Beləliklə, bir də qeyd edirəm, Azərbaycanda insan hüquqları ilə əlaqədar aparılan işlər öz müsbət nəticələrini verir. Arzu edirəm ki, bizim dövlət, hökumət orqanları və qeyri-dövlət təşkilatları da bundan sonra insan hüquqlarının qorunması ilə əlaqədar öz səylərini birləşdirsinlər. Bu elə bir sahədir ki, burada bir-birinə fərq qoymaq lazım deyildir.

Mən çox məmnunam ki, bizim bugünkü iclasımızda qeyri-dövlət təşkilatlarının nümayəndələri də iştirak edirlər, bəziləri də çıxış etdilər. Hesab edirəm ki, çox əhəmiyyətli bir neçə fikir söylədilər və təkliflər də irəli sürdülər. Ümumiyyətlə, mən bizim aparata, yəni Prezidentin İcra Aparatına tapşırıram ki, burada irəli sürülən təkliflərin hamısını qısa bir müddətdə təhlil etsinlər və lazımi tədbirlər görsünlər. Əgər bu barədə mənim müvafiq qərarlar qəbul etməyim lazım olarsa, bu təklifləri mənə təqdim etsinlər.

Yenə də qeyd edirəm, qeyri-dövlət təşkilatları nümayəndələrinin bu gün burada iştirak etməsi müsbət haldır. Mən arzu edirəm ki, bu təcrübə gələcəkdə də davam etsin, bütün qeyri-dövlət təşkilatlarının hamısı öz siyasi dünyagörüşündən, hansısa bir partiyaya, təşkilata mənsubluğundan asılı olmayaraq Azərbaycanın ümummilli mənafeləri naminə səylərini birləşdirsinlər.

Azərbaycanın dövlət başçısı kimi mən ölkəmizdə bu qeyri-dövlət təşkilatlarının təbəqələşməsinə, yaxud bir-biri ilə ziddiyyət aparmasına, bir-biri ilə qarşıdurma mövqeyinə gəlməsinə tamamilə etiraz edirəm. Əksinə, mən bütün təşkilatları səylərini birləşdirməyə dəvət edirəm. Bəyan edirəm ki, Azərbaycanın hökumət, dövlət orqanları hər bir təşkilatla bu sahədə əməkdaşlıq etməyə hazırdır.

İndiyədək görülən işlərə qiymət verərək, eyni zamanda demək lazımdır ki, bizim qarşıda hələ görüləsi çox işlərimiz də vardır. Müstəqil Azərbaycan üçün çox şey yenidir. O cümlədən insan hüquqlarına qayğı diqqət və onların BMT-nin Ümumdünya bəyannaməsi prinsipləri əsasında qorunması da yeni bir haldır.

Təbiidir ki, biz qısa bir zaman içərisində cəmiyyəti, insanların hamısını bu prinsiplərə alışdıra bilmərik. Hətta dövlət orqanlarında da bu prinsiplərə tam riayət edilməsinə nail ola bilmərik. Reallıq bundan ibarətdir. Məsələn, Konstitusiyanı qəbul etmək, şübhəsiz, böyük iradə tələb edirdi. Amma biz bu iradəmizi Konstitusiya layihəsində əks etdirdik. Konstitusiyanın layihəsi də xalq tərəfindən referendum vasitəsilə qəbul olundu. Qanunlar ali qanunvericilik orqanında müzakirə edilib qəbul olunur. Amma bunların icra olunması - bu, böyük bir prosesdir, çox böyük prosesdir. İnsanların şüurunun dəyişməsi, psixoloji dəyişiklik, hüquqi bilik səviyyəsinin artması - bunlar isə zaman, vaxt tələb edir.

Beləliklə, mən hesab edirəm, biz öz işimizi ardıcıl aparmalıyıq. Ancaq heç kəs də nə özü üçün, nə də başqaları üçün illüziya yaratmasın ki, insan hüquqları sahəsində Azərbaycan yüksək səviyyəyə çatıbdır, ya çatmalıdır. Mən hesab edirəm ki, Azərbaycan buna hələ çata bilməyibdir. Çünki, yenə də deyirəm, biz bütün ictimaiyyətimizi bu işə alışdırmalıyıq. İcra orqanlarını bu işə tam alışdırmalıyıq. Gərək icraçının özünün şüurunda bu, öz yerini tapsın ki, o, qanunu, Konstitusiyanın tələblərini olduğu kimi icra edə bilsin. Amma bu, təkcə icraçıdan da asılı deyildir. Gərək adi bir vətəndaş da anlasın ki, o, qanuna riayət etməlidir, tabe olmalıdır, öz həyatını qanun çərçivəsində qurmalıdır. Ancaq təəssüflər olsun ki, bu gün insan hüquqlarından danışanların bəziləri və «Azərbaycanda insan hüquqlarının pozulması» haqqında səs-küy salanların özləri qanunlara riayət etmirlər, qanunları pozurlar, başqa insanların hüquqlarını pozurlar. Kiminsə hüququnu müdafiə edir, amma başqasının hüququnu pozur, başqasının hüququna təcavüz edirlər. Real vəziyyət bundan ibarətdir.

Ona görə də mən yenə deyirəm, heç kəs, o cümlədən, müxalifətdə olan təşkilatlar hesab etməsin ki, Azərbaycanda insan hüquqlarını qorumaq onlara tapşırılıbdır. Yox. İnsan hüquqları Azərbaycan dövləti, dövlət və hökumət orqanları, respublikamızın Konstitusiyası və ölkəmizin qəbul etdiyi qanunlar tərəfindən qorunur. Bu sahədə görülən işlər göz qabağındadır. Kim həqiqətən Azərbaycanda insan hüquqlarının qorunmasına və hüquqi dövlətin inkişaf etməsinə çalışırsa, hökumətlə, dövlətlə, bütün təşkilatlarla əlbir olmalıdır, yenə də deyirəm, bu mövzunu istismar etməməlidir, bundan öz şəxsi məqsədləri üçün sui-istifadə etməməlidir.

Biz İnsan hüquqları üzrə Elmi Tədqiqat İnstitutu yaratdıq, yəni bu barədə qərar qəbul etdik. Mən hesab edirəm ki, bu institutun qarşısında çox böyük vəzifələr durur. Arzu edərdim ki, institut bu sahədə bilikli mütəxəssislərlə, alimlərlə təşkil olunsun və yaxşı işlər görsün.

Ümumiyyətlə, mən nitqimin əvvəlində dediyim kimi, ümummilli məsələlər barəsində daha da geniş iş görmək lazımdır. Ayrı-ayrı fərdlərin hüquqlarını müdafiə etmək hər kəsin, dövlətin borcudur. Biz bunu etməliyik və edəcəyik. Amma bizim xalqımızın, millətimizin hüquqlarının qorunmasına çalışmaq və onun tapdalanmasının bundan sonra qarşısını almaq, Azərbaycan xalqına qarşı indiyə qədər edilmiş bu ədalətsizlikləri geniş təhlil etmək, böyük əsərlər, kitablar, böyük bədii əsərlər yaratmaq və bunu bütün dünyaya aşkar etmək, sübut etmək bir nəslin işi deyildir. Bu, bir çox nəsillərin işidir. Ancaq biz indi bu işə könüllü surətdə başlamalıyıq və gələcək nəsillərə də vəsiyyət etməliyik, yəni əsas yaradıb onlara hazır vəziyyətdə çatdırmalıyıq. Bu, on illərlə davam etdirilməlidir. Ancaq biz bunun əsasını könüllü surətdə qoymalıyıq. Mən azərbaycanlıların 1948-ci ildə Ermənistandan deportasiyası ilə əlaqədar verdiyim fərmanda da və başqa təşəbbüslərimdə də bu məqsədi daşıyırdım.

İnsan hüquqlarının qorunması ilə əlaqədar son vaxtlar mən öz nitqlərimdə demişəm, bu gün bir daha təkrar edirəm, - biz əfv və amnistiya tədbirləri də görəcəyik. Prezidentin İcra Aparatında bu barədə lazımi işlər görülür və təkliflər hazırlanır. Mən bu gün bir daha tapşırıram ki, bu təkliflərin hazırlanması sürətləndirilsin. Mən verdiyim sözləri həyata keçirmək istəyirəm, əfv fərmanları vermək və amnistiya haqqında təşəbbüs irəli sürmək istəyirəm. Materialları tezliklə hazırlayıb mənə təqdim etmək lazımdır.

Hesab edirəm ki, komissiyamız öz işini davam etdirməlidir. Siz düşünməyin ki, komissiya yalnız bu bəyannamənin 50-ci ildönümünü qeyd etmək üçün yaranıbdır. Bu komissiya daimi xarakter daşımalıdır. Şübhəsiz ki, dekabr ayının 10-da böyük bir təntənəli mərasim də keçiriləcəkdir. İndiyə qədər bir neçə konfrans keçirilibdir, bu günlərdə də keçiriləcəkdir. Ancaq bununla iş bitmir. Yəni bizim bu işimiz kampaniya xarakteri daşımır. Biz bəyannamənin 50-ci ildönümünü qeyd edərək dünyaya bəyan edirik ki, Azərbaycan demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quraraq insan hüquqlarının qorunması bəyannaməsinə sadiqdir və bundan sonra da sadiq olacaqdır, dünya miqyasında, Azərbaycanın ərazisində bu bəyannamədən irəli gələn bütün tədbirləri həyata keçirəcəkdir.

Hesab edirəm ki, komissiyanın gələcək işləri haqqında da bir iş planı tərtib etmək lazımdır. Biz bu iş planına sonra baxarıq, onu təsdiq edərik. Həmin iş planı əsasında 1999-cu ildə də işlər görülməlidir və davam etdirilməlidir.

Beləliklə, hesab edirəm ki, bu gün biz komissiyamızın iclasında qarşımızda duran məsələləri müzakirə etdik. Bir daha tapşırıram ki, irəli sürülən təkliflərin hamısına baxılsın və mənə məruzə edilsin. Sağ olun.

BMT-nin Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin 50 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin nitqi - 10 dekabr 1998-ci il

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Sizi Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qəbul etdiyi Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin 50-ci ildönümü münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

İkinci Dünya müharibəsindən sonra yaranmış Birləşmiş Millətlər Təşkilatı dünyada böyük müharibələrin qarşısının alınması, sülhün, əmin-amanlığın qorunub saxlanılması, müstəmləkəçiliyin ləğv olunması, hər bir insanın rahat yaşaması üçün çox xidmətlər göstərmişdir.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının böyük xidmətlərindən biri də 50 il bundan öncə bəşər tarixində ilk dəfə olaraq Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin qəbul edilməsidir. Bu bəyannamə qəbul edilərkən ona 50-55 dövlət səs vermişdir. Ancaq ötən 50 il ərzində bu bəyannamə dünyanın demək olar ki, əksər ölkələrinin, dövlətlərinin dövlət idarəetməsinin, quruluşunun əsas prinsipinə çevrilmişdir. Bunlar böyük nailiyyətdir.

Biz bu bəyannamənin 50 illik yubileyini bu gün təntənəli surətdə qeyd edərkən Birləşmiş Millətlər Təşkilatına minnətdarlığımızı bildiririk, Birləşmiş Millətlər Təşkilatını, onun baş katibini bu münasibətlə təbrik edirik.

Məndən əvvəl çıxış edən natiqlər Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin Azərbaycanda həyata keçirilməsi və onun müsbət nəticələri haqqında çox ətraflı məlumat verdilər, dəyərli fikirlər dedilər. Mən bütün bu fikirlərə və son illərdə Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsindən irəli gələn prinsiplərin Azərbaycanda həyata keçirilməsi ilə əlaqədar görülən işlərə verilən qiymətə görə sizə təşəkkür edirəm.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycandakı nümayəndəsi cənab Ercan Murat həm Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsi, həm də Azərbaycanda son illər görülən işlər haqqında dəyərli fikirlər söylədi və bizim işimizə müsbət qiymət verdi. Mən bunu qiymətləndirirəm və bu münasibətə görə təşəkkür edirəm.

Azərbaycanda insan hüquqlarının qorunması, Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin tələblərinin həyata keçirilməsi son yeddi il ərzində təmin olunubdur. Məlumdur ki, Azərbaycan dövlət müstəqilliyini elan edən andan, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qəbul etdiyi Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinə qoşulmuşdur. Beləliklə, əgər bu bəyannamənin 50 illik tarixi varsa, Azərbaycan bu bəyannamə ilə əlaqədar yeddi il ərzində fəaliyyət göstərir. Ancaq hamımıza məlumdur ki, bu yeddi ilin də hamısında biz bu bəyannamənin tətbiq olunmasını təmin edə bilməmişik.

Həqiqət ondan ibarətdir ki, Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin həyata keçirilməsinə biz son illərdə başlamışıq və burada artıq qeyd edildiyi kimi, çox işlər görülmüşdür. 1995-ci ildə qəbul olunmuş Konstitusiyada insan hüquqlarına aid bütün maddələrin əks olunması Azərbaycanın məhz insan hüquqlarının qorunması yolu ilə getməsinə əyani sübutdur. Bundan sonra qəbul olunan qanunlar da bunu göstərir və ən əsası isə - bizim bu sahədəki əməli işimiz bunu göstərir.

1998-ci il Azərbaycan üçün demək olar ki, Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsi, insan hüquqları ili olubdur. 1998-ci ildə Azərbaycanda görülən işlər, qəbul olunan qərarlar və həyata keçirilən tədbirlər ictimaiyyətə məlumdur. Bu gün bu barədə burada deyildi.

Biz Azərbaycanda demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət qururuq. Bu üç söz bizim dövlət quruculuğumuzun əsas mənasını, məzmununu, əsas prinsiplərini təşkil edir. Bu sözlərin üçü də - demokratiya da, hüquq da, dünyəvilik də insan haqlarından irəliyə gələn sözlərdir. Beləliklə, biz müstəqil Azərbaycanda öz strateji yolumuzu artıq müəyyən etmişik və bu yolla gedirik.

Bu gün biz Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin 50-ci ildönümünü qeyd edərək artıq gələcək vəzifələrimiz haqqında danışmalı və düşünməliyik. Çünki üzərimizə düşən vəzifələr böyükdür, çoxdur. Ötən illərdə görülən işlər Azərbaycanda insan hüquqlarının bütün sahələrdə

təmin olunmasına hələ gətirib çıxarmayıbdır. Bu da təbiidir. Çünki qısa bir zamanda buna nail olmaq mümkün deyildir. Bu gün biz Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin ötən 50 il müddətində dünyada keçirilməsini nəzərdən keçiririk. Görürük ki, bəyannamə, insan hüquqlarının dövlət prinsiplərinə çevrilməsi və onların tətbiq olunması dünyanın müxtəlif ölkələrində müxtəlif zaman, vaxt tələb edibdir.

Bizim vəzifəmiz ondan ibarətdir ki, tutduğumuz yolla ardıcıl olaraq gedək. Mən bu gün bəyan edirəm ki, Azərbaycan dövləti, hökuməti bundan sonra da Azərbaycanda insan hüquqlarının qorunmasını özünün əsas vəzifəsi hesab edir və bu prinsiplə yaşayacaq, işləyəcəkdir.

İnsan haqlarının qorunmasında hakimiyyət orqanlarının üzərinə çox vəzifə düşür. Təbiidir, hər bir insan cəmiyyətdə həm öz hüquqlarını təmin etməlidir, həm də cəmiyyətdə insan hüquqlarının qorunmasına səylər göstərməlidir. Bu, hər bir Azərbaycan vətəndaşından tələb olunur. Ancaq hakimiyyət orqanları, hakimiyyət orqanlarında vəzifə daşıyan insanlar - Azərbaycan vətəndaşları insan hüquqlarının qorunması və təmin olunması üçün xüsusi məsuliyyət daşıyırlar. Hesab edirəm ki, əgər vəzifəli şəxslər, hakimiyyət orqanlarında çalışan insanlar insan hüquqlarının qorunmasını özlərinin əsas vəzifəsi kimi dərk edə bilsələr biz bu sahədə çox nailiyyətlər əldə edə bilərik.

Mən bu gün Azərbaycanda bütün hakimiyyət orqanlarından, dövlət, hökumət orqanlarında vəzifə daşıyan bütün vətəndaşlardan insan hüquqlarının qorunması ilə əlaqədar üzərinə düşən vəzifələrin yerinə yetirilməsini tələb edirəm. Bəyan edirəm ki, biz bu məsələni həmişə diqqət mərkəzində saxlayacağıq və hər bir vəzifəli şəxsin işini onun bu sahədəki vəzifələrini yerinə yetirməsi ilə qiymətləndirəcəyik.

Hesab edirəm ki, əgər vəzifəli şəxslər vətəndaşların hüquqlarının qorunmasına ciddi yanaşsalar biz çox şeylərə nail ola bilərik. Təəssüflər olsun ki, bir çox hallarda, - bunu bu gün etiraf etmək lazımdır, - vəzifəli şəxslər hesab edirlər ki, qanun onlar üçün deyildir. Biz belə faktların şahidiyik. Bu gün bəyan edirəm ki, belə faktlarla ciddi mübarizə aparılmalıdır. Belə şəxslər hakimiyyət orqanında işləyə bilməzlər. Onlar öz işlərindən kənarlaşdırılmalıdır. Biz hər bir vətəndaşın hüququnun qorunmasına çalışmalıyıq.

Təbiidir, vətəndaşlarımız içərisində cinayət edənlər də var, qanunu pozanlar da var, başqalarının hüquqlarına təcavüz edənlər də var, ümumiyyətlə qanuna, hüquqa riayət etməyənlər də vardır. Hakimiyyət orqanlarının, vəzifəli şəxslərin vəzifəsi bütün bunlarla mübarizə aparmaqdır. Ancaq bu mübarizəni apararkən qanuna riayət etmək, qanun çərçivəsində hərəkət etmək, qanun əsasında fəaliyyət göstərmək lazımdır. Mən inanıram ki, Azərbaycanın vətəndaşları, Azərbaycanda hakimiyyət orqanlarında çalışanlar insan hüquqları məsələsini həmişə diqqət mərkəzində saxlayacaqlar.

Bizdə bu sahədə təbliğat da geniş olmalıdır, hüquq təhsili də gücləndirilməlidir. Biz hüquq haqqında danışarkən bilməliyik ki, əgər vətəndaşlar qanunu bilmirlərsə, öz hüquqlarını, nəyi edə bilərlər, nəyi edə bilməzlər - bunu bilmirlərsə onlardan qanuna tabe olmağı tələb etmək də ədalətli olmur.

Biz keçmişdə, yəni sovet hakimiyyəti dövründə qanunlar əsasında yaşamadığımıza görə insanlarda hələ qanunu bilmək, qanunu öyrənmək, qanuna riayət etmək vərdişi yaranmayıbdır. Bu vərdiş də bir günə, iki günə yarana bilməz. Demək, biz çalışmalıyıq ki, bu proses inkişaf etsin. Bu prosesi özbaşına da buraxmaq olmaz. Biz bu prosesə təsir göstərməliyik. Biz bu prosesi istiqamətləndirməliyik. Bunun üçün də hüquq təhsili təkcə məktəblərdə, yaxud universitetlərdə olmamalıdır, cəmiyyətin bütün sahələrində olmalıdır.

Biz bu gün 50 illik yubileyi qeyd edərkən, hesab edirəm, gələcək üçün əsas qənaətimiz ondan ibarət olmalıdır ki, Azərbaycan vətəndaşlarını hüquqi təhsil nöqteyi-nəzərindən inkişaf etdirək. Bu, böyük bir işdir. Mənə belə gəlir ki, bu işi mütəşəkkil və ardıcıl surətdə aparmaq üçün proqram da yazmaq lazımdır və onun həyata keçirilməsini təmin etmək lazımdır.

Bir sözlə, Azərbaycan müstəqil dövlət kimi Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinə sadiqdir və bundan sonra da sadiq olacaqdır. Biz həyatımızın bütün sahələrində və xüsusən dövlət quruculuğu prosesində Konstitusiyada həkk olunmuş insan hüquqlarına aid bütün maddələrin

həyata keçirilməsini təmin edəcəyik. Konstitusiyanın maddələrindən irəli gələn vəzifələri həyata keçirmək üçün bundan sonra da yeni qanunlar qəbul edəcəyik və beləliklə Azərbaycanı həqiqətən demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət edəcəyik.

İnsan hüququ hər bir insanın hüququdur, eyni zamanda hər bir xalqın hüququdur. Biz ölkənin daxilində insan hüquqları ilə əlaqədar nöqsanların aradan qaldırılmasına və insan hüquqlarının bərqərar olmasına səlahiyyətliyik və bunu təmin edə bilərik. Ancaq Azərbaycan xalqının hüquqlarının pozulması, tapdalanması isə bizim xalqımızı incidən və narahat edən haldır. Bu, eyni zamanda Dünya Birliyini, Birləşmiş Millətlər Təşkilatını da narahat etməlidir. Bu da burada deyildiyi kimi, Ermənistanın Azərbaycana hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan ərazisinin bir qisminin işğal olunması, bu müharibədə insanların həlak olması, bütün hüquqlarının pozulması və bir milyondan artıq azərbaycanlının yerindən-yurdundan zorla çıxarılması ilə əlaqədar bütün hüquqlarının pozulmasıdır. Təəssüflər olsun ki, dünyanın insan hüquqları ilə məşğul olan bir çox beynəlxalq mərkəzləri bu sahəyə diqqət yetirmirlər, bəziləri hətta bu sahəni insan hüquqlarının pozulması kimi qiymətləndirə bilmirlər. Bu, bizi çox narahat edir. Ona görə də bu gün Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin 50-ci ildönümünü bayram edərək, biz Birləşmiş Millətlər Təşkilatından, ATƏT-dən və insan hüquqları ilə məşğul olan bütün beynəlxalq təşkilatlardan, onların mərkəzlərindən tələb edirik ki, Azərbaycan xalqının hüquqlarının kütləvi surətdə pozulmasına son qoyulsun.

Xalqımız dözümlü xalqdır və torpaqlarımızın işğal olunmasına da biz hələ ki, dözürük. İnsanların bütün hüquqlardan məhrum olaraq çadırlarda yaşamasına da biz dözürük. Xalqımıza edilmiş bu təcavüzə və hüquqlarımızın tapdanmasına da dözürük. Dözürük ona görə ki, biz sülhsevər xalqıq. Müstəqil Azərbaycan dövləti sülhpərvər siyasət tərəfdarıdır və Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini də biz sülh yolu ilə həll etmək istəyirik. Ona görə də biz beynəlxalq təşkilatlarla, xüsusən ATƏT-lə, onun Minsk qrupu ilə, Minsk qrupunun həmsədrləri olan Rusiya, Amerika Birləşmiş Ştatları, Fransa ilə sıx əməkdaşlıq edirik. Bu əməkdaşlığın müsbət nəticələrinə də inanırıq. Ancaq eyni zamanda məsələnin gecikməsi və beynəlxalq aləmin, Dünya Birliyinin get-gedə bu hərbi təcavüzü unutması, insan hüquqlarının bu qədər tapdalanmasına göz yumması bizim hər birimizi, bütün Azərbaycan xalqını narahat edir. Bu da təbiidir. Güman edirəm, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı da, ATƏT də, bütün beynəlxalq təşkilatlar da məhz bu gün, məhz bu il ümumiyyətlə dünyada insan hüquqlarının kütləvi pozulması ilə əlaqədar ciddi tədbirlər görməlidirlər, biz bunu tələb edirik.

Məmnuniyyətlə demək olar ki, Azərbaycanda 1998-ci ildə Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar çoxsaylı tədbirlər bizim cəmiyyətimizə, vətəndaşlarımıza fayda vermişdir. Konfranslar, elmi sessiyalar, müxtəlif yığıncaqlar və elə bu təntənəli mərasim - hamısı birlikdə Azərbaycanda cəmiyyətin, hər bir vətəndaşın diqqətini insan hüquqları probleminə cəlb edir. Bu, özü-özlüyündə bizim ümumi işə çox böyük fayda verir. Mən bunların hamısından məmnun olduğumu bildirərək, indiyə qədər görülən işləri yüksək qiymətləndirdiyimi bir daha bəyan edirəm və sizi, Azərbaycanın bütün vətəndaşlarını Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin 50-ci ildönümü münasibətilə təbrik edirəm. Hər bir Azərbaycan vətəndaşına ən əsas hüquq - yaşamaq hüququ, xoşbəxt yaşamaq hüququ arzu edirəm. Sizin hamınıza bu ümumbəşəri işdə uğurlar diləyirəm. Sağ olun.

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının nümayəndə heyətini qəbul edərkən söhbətindən 14 yanvar 1999-cu il

Heydər Əliyev: Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Mən sizi səmimi qəlbdən salamlayıram. Sizin bu səfərinizi qiymətləndirirəm və güman edirəm ki, bu səfərinizin nəticəsində Azərbaycana Birləşmiş Millətlər Təşkilatının humanitar yardımları artacaqdır.

Güman edirəm ki, siz burada olduğunuz günlərdə Azərbaycanın bugünkü vəziyyəti ilə tanış ola bilmisiniz. Baş nazir Artur Rasizadə mənə söylədi ki, bu barədə sizinlə çox ətraflı danışıqlar aparılıbdır. Bizim Azərbaycanın bugünkü gerçəkliyi çox ziddiyyətlidir. Biz bir tərəfdən dörd ildən çoxdur ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsində atəşi dayandırmışıq və Azərbaycanın daxilində keçmişdə olan cürbəcür neqativ halları aradan qaldırmışıq. İctimai-siyasi sabitliyi təmin etmişik və Azərbaycanda ardıcıl olaraq iqtisadi, siyasi, sosial islahatlar həyata keçiririk. Bunlarla yanaşı, ikinci tərəfdən, Azərbaycanın həyatını çox çətinləşdirən, ağırlaşdıran odur ki, Azərbaycan ərazisinin 20 faizi Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır. İşğal olunmuş bu torpaqlardan zorla çıxarılmış və vaxtilə Ermənistanın ərazisindən zorla çıxarılmış bir milyondan artıq qaçqın, köçkün Azərbaycanda ağır şəraitdə, əksəriyyəti çadırlarda çox ağır vəziyyətdə yaşayır. Onlar hamısı öz torpaqlarına qayıtmaq arzusu ilə yaşayırlar, ona görə də bütün əzab-əziyyətlərə dözürlər. Ancaq məsələnin həll olunması gecikir və iqtisadi vəziyyət də günü-gündən xarablaşır.

Güman edirəm, siz artıq bunların hamısını görmüsünüz və sizə ətraflı danışıblar. Mən sadəcə, onları sizə bir daha xatırlatmaq istədim. Ümid edirəm ki, siz Azərbaycanın bugünkü reallığını nəzərə alaraq gələcəkdə Azərbaycan ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı arasındakı əməkdaşlığın da planlarını quracaqsınız. Buyurun.

Robert Hauzer (BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının Şərqi Avropa və MDB ölkələri üzrə şöbəsinin müdiri): Cənab prezident, çox sağ olun. Əvvələn, bugünkü qəbula görə sizə dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. İkinci növbədə, sizin hökumətin biz bütün səviyyələrdə göstərdiyi dəstəyə, yardıma və əməkdaşlığa görə hökumət nümayəndələrinizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Demək istəyirəm ki, həm regionlarda, həm də Bakıda bizə hər cür dəstək verilmişdir, bizimlə hər cür əməkdaşlıq aparılmışdır. Baxmayaraq ki, bizim Azərbaycana bu səfərimiz qısamüddətlidir, bu səfər öz məhsuldarlığı ilə fərqlənir və ümumi götürsək, əməkdaşlıq ruhunda keçmişdir.

Qeyd edirəm ki, bizim səfərimiz qısa bir səfərdir. Lakin bu səfərin qısalığına baxmayaraq biz bəzi regionlarda olmuşuq və ölkə daxilində qaçqınlarla görüşmüşük, onlardan kifayət qədər məlumat almışıq. Bu səfərimiz zamanı humanitar məsələlərlə məşğul olan cənab Əli Həsənovla görüşmüşük və sizin qeyd etdiyiniz kimi, baş nazir cənab Artur Rasizadə ilə də ətraflı görüşümüz olmuşdur. Biz baş nazirlə görüşərkən bunu müzakirə etmişik, bunu təkrarən sizə bildirmək istəyirik.

Əlbəttə, yüz dəfə eşitməkdənsə, bir dəfə görmək lazımdır və elə bilirəm ki, bu missiya, yəni mən və həmkarlarım hər şeyi kifayət qədər görə bildik, məsələ ilə kifayət qədər tanış olduq. Artıq bəzi nəticələri çıxarmışıq və gələcəkdə necə əməkdaşlıq etməyi özümüz üçün planlaşdırmışıq.

Mən bir şeyi qəti əminliklə deyə bilərəm ki, biz bugünkü günə qədər qurbanlar olmuşuq. Yəni biz Xəzər regionu ətrafında və neft ətrafında gedən söhbətlərin qurbanı olmuşuq. Bizdə belə bir təsəvvür var idi ki, Azərbaycan artıq çox zəngin, varlı bir ölkədir. Amma onu demək istəyirəm ki, bu hələ belə deyildir. Lakin biz gələcəyə böyük ümidlə baxırıq. Belə hesab edirik ki, çox tezliklə ölkənizin bu təbii zənginliyi həyata keçiriləcək və o, həqiqətən varlı bir ölkə olacaqdır. Hələlik isə elə bilirəm ki, ölkənizin yardıma ehtiyacı vardır. Xüsusilə də bunlar ölkənin o təbəqəsidir ki, biz onları daxili qaçqınlar adlandırırıq.

Bu missiyanın əsas fikri ondan ibarətdir ki, biz həm rəhbərlərimizə, həm də donor ölkələrə və təşkilatlara belə məlumat çatdıracağıq ki, Azərbaycana yardım davam etdirilməlidir. Lakin

bu yardımın əsas istiqaməti bir qədər dəyişilməlidir. İndi əsas istiqamət daha çox reabilitasiya və qaçqınların məşğuliyyətinə yönəldilməlidir. Biz baş nazirlə bu məsələlərin hamısını ətraflı müzakirə etmişik. Ona görə də bütün bu məsələləri sizinlə müzakirə etmək fikrində deyilik. Lakin bizim fikrimiz ondan ibarətdir ki, ölkədaxili qaçqınlara yardım davam etdirilməlidir. Xüsusilə də psixoloji yardımı davam etdirməliyik, onları psixoloji vəziyyətdən çıxara bilək.

Köhnə atalar misalında deyildiyi kimi, balıqçıya balıq verməkdənsə, qarmaq verməliyik ki, həmin balıqçı balığı tuta bilsin. Bu baxımdan, sözümün davamı kimi, demək istəyirəm ki, eyni zamanda həmin balıqçı balığı o qədər ovlamalıdır ki, bu, yalnız onun ailəsi üçün yox, bütün ölkə üçün kifayət etsin. Biz elə bu ruhda da işimizi davam etdirmək fikrindəyik.

Heydər Əliyev: Mən sizə təşəkkür edirəm. Əvvəla, çox məmnunam ki, siz yerlərdə olmusunuz və xüsusən, yerindən-yurdundan didərgin düşmüş insanlarla görüşmüsünüz, onların vəziyyətini özünüz müşahidə etmisiniz.

Azərbaycan zəngin ölkə olmaq istəyir və bunun üçün əsas da vardır. Ancaq hələ zəngin deyilik və bunun üçün çox vaxt lazımdır. Biz məğrur millətik. Əgər biz zəngin olsaydıq, heç vaxt heç kəsdən yardım istəməzdik. Əksinə, başqalarına yardım edərdik. Əgər biz zəngin ölkələrdən və Birləşmiş Millətlər Təşkilatından, onun humanitar yardım idarələrindən Azərbaycanda ağır vəziyyətdə yaşayan qaçqınlara, köçkünlərə yardım istəyiriksə, demək, biz məcburiyyət qarşısındayıq. Ona görə də mən istərdim ki, buradakı təəssüratlarınız, gördükləriniz sizin Azərbaycanla əməkdaşlığınızın gələcəkdə əsasını təşkil etsin.

Biz çox çalışırıq ki, işğal olunmuş torpaqlar azad edilsin və yerindən-yurdundan didərgin düşmüş azərbaycanlılar öz yerlərinə qayıtsınlar. Əgər buna nail ola bilsək, biz bu yardımdan imtina edəcəyik, yaxud da bu yardımın forması dəyişiləcəkdir. Təəssüf ki, biz hələ indiyə qədər buna nail ola bilməmişik. Bizim böyük nailiyyətimiz odur ki, müharibəni dayandırmışıq, qan tökülməsinin qarşısını almışıq, atəşkəs rejimi yaratmışıq və dörd il yarımdır ki, bu atəşkəs rejimini saxlayırıq. Amma insanları düşdüyü ağır vəziyyətdə də yaşatmaq lazımdır. Buna da bizim özümüzün gücümüz çatmır. Bu həm Azərbaycanın iqtisadiyyatında gedən proseslərlə əlaqədardır, həm də yerindən-yurdundan didərgin düşmüş insanların əksəriyyətinin işsiz olması ilə əlaqədardır.

Ona görə də, güman edirəm ki, sizin bu missiyanız gələcəkdə bizim əməkdaşlığımızın əsasını təşkil etmək üçün çox əhəmiyyətlidir. Mən sizə təşəkkür edirəm. Çox məmnunam ki, siz belə böyük tərkibdə gəlib Azərbaycanı ziyarət etmisiniz. Ümidvaram ki, sizin bu missiyanızın müsbət nəticələrini biz görəcəyik.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Avropa Bürosunun direktoru cənab Anne-Villem Baylaveldin başçılığı ilə Ali Komissarlığın Şərqi Avropa dövlətlərində çalışan rezident nümayəndələrini qəbul edərkən söhbətindən - Prezident sarayı, 18 mart 1999-cu il

Heydər Əliyev: Hörmətli qonaqlar, mən sizi salamlayıram. Azərbaycana, bizim ölkəmizə xoş gəlmisiniz. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının çoxsaylı nümayəndə heyətini görməkdən çox məmnunam.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə, onun bütün strukturları ilə biz daim sıx əməkdaşlıq etməyə çalışırıq. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycandakı daimi nümayəndəsi ilə də bizim sıx əməkdaşlığımız vardır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə əməkdaşlıqda bizi çox məsələlər maraqlandırır. Bunların içərisində qaçqınlar, köçkünlər problemi xüsusi yer tutur. Çünki siz yaxşı bilirsiniz ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə əlaqədar bir milyondan artıq vətəndaş öz ölkəmizdə qaçqın olubdur. Bu, bizim ən ağır, ən çətin problemlərimizdən biridir. Ona görə də biz bu sahəyə xüsusi diqqət yetiririk və mən BMT-nin bu sahə üzrə məsul vəzifəli şəxslərinin Azərbaycana gəlməsini qiymətləndirirəm. Güman edirəm ki, siz bu səfəriniz zamanı Azərbaycanda qaçqınların, köçkünlərin vəziyyəti ilə daha da yaxından tanış ola biləcəksiniz. Mən də sizə bu sahədə kömək edə bilərəm.

Sabah mən qaçqınların məskunlaşdığı düşərgələrdən birində olmağı qərara almışam. Mən özüm sizə onların vəziyyətini göstərə bilərəm. Buyurun, mən sizi dinləyirəm.

Anne-Villem Baylaveld: Cənab prezident, çox sağ olun ki, Novruz bayramı ərəfəsində bizim nümayəndə heyətini qəbul edirsiniz. İcazə verin, bu imkandan istifadə edərək Sizi və bütün Azərbaycan xalqını Novruz bayramı münasibətilə təbrik edim.

Cənab prezident, qaçqınlar üzrə ali komissar xanım Aqata mənim vasitəmlə öz salamlarını Sizə yetirir və bu il Azərbaycana gəlmək fikrində olduğunu bildirmək istəyir. Sizə məlum olduğu kimi, mən bir həftədir ki, sizin ölkənizdə, Azərbaycandayam. Bu müddət ərzində çalışmışam ki, Azərbaycanda qaçqınların vəziyyətinin hansı səviyyədə olduğunu yaxşı anlayım. Eyni zamanda biz bu müddət ərzində regional görüşlər - keçmiş SSRİ ölkələrində işləyən bizim nümayəndələrin görüşünü keçirmişik. Bu görüşlər zamanı çalışmışıq ki, qaçqınların problemlərini həll etməyin ən yaxşı üsullarını öyrənək. Biz ümumi problemləri aramağa çalışmışıq və ayrı-ayrı vəziyyətləri nəzərdən keçirmişik.

Biz görüşlər zamanı həmçinin öz təcrübəmizi bir-birimizlə bölüşmüşük və bu təcrübə mübadiləsi zamanı hökumətə daha yaxşı yardım yollarını arayıb-axtarmağa çalışmışıq ki, doğma yurdlarından zorla qovulmuş insanların - qaçqınların vəziyyətini düzəltmək üçün gələcəkdə əlimizdən gələni edə bilək.

Heydər Əliyev: Çox gözəl. Mən görürəm ki, siz Azərbaycana xüsusi diqqət göstərmisiniz. Keçmişdə Sovetlər İttifaqına mənsub olan ölkələrdəki nümayəndələrinizin hamısını Azərbaycanda, Bakıda toplamısınız. Mən bunu çox yüksək qiymətləndirirəm.

Güman edirəm ki, siz və müxtəlif ölkələrdə olan nümayəndələriniz bu günlərdə Azərbaycanla yaxından tanış olarkən ölkəmizin problemlərini daha yaxşı biləcəksiniz və Birləşmiş Millətlər Təşkilatında daha da geniş məlumat olacaqdır.

Anne-Villem Baylaveld: Cənab prezident, deməliyəm ki, burada olduğumuz müddətdə cənab Əli Həsənov bizə çox yardım etmişdir və biz birlikdə Azərbaycanın müxtəlif regionlarına səyahət etmişik, iki qaçqın düşərgəsində olmuşuq. Qeyd etməliyəm ki, cənab Həsənov öz işinə sadiq bir adamdır. Həqiqətən onu doğma yurdlarından zorla qovulmuş, qaçqın düşmüş insanların taleyi dərindən maraqlandırır. Biz Sizin keçən ilin sentyabrında verdiyiniz fərmanı eşitdikdən, bu haqda məlumat aldıqdan sonra çox xoşhal olduq. Çünki həmin fərmana görə Siz qaçqınlara, zorla qovulmuş şəxslərə yeni iş imkanları açmaq haqqında sərəncam vermisiniz. Məhz həmin

fərmanın nəticəsidir ki, Sizin hökumətin işçi qrupu ilə hökumətinizdə olan həmkarlarla bizim həmkarlar arasında çox yaxşı, sıx əlaqə yaranmışdır və biz işləyərək həm bir-birimizə kömək edirik, həm də qaçqınların vəziyyətini düzəltmək üçün yardım göstəririk. Məhz bunun nəticəsidir ki, Sizin və bizim həmkarlarımız birgə plan işləyib hazırlamışlar. Mən bunu tamamlayıcı plan adlandırardım. Bu, çox gözəl plandır. İstərdim ki, belə bir plan başqa ölkələrdə də hazırlansın və həyata keçirilsin.

Bizim Tbilisidəki nümayəndəmiz cənab Əkbər Menemençioğlu bir neçə həftədir Bakıdadır. O, həmin planı burada çox dərindən öyrənir ki, Gürcüstanda onu daha yaxşı tətbiq edə bilsin. Mən bu planla əlaqədar olaraq Azərbaycanı Cenevrədə misal çəkəcəyəm. Azərbaycan haqqında deyəcəyəm ki, həqiqətən, öz ölkəsi daxilində doğma yerlərindən mərhum olmuş şəxslərə geri dönənədək çox böyük qayğı, diqqət göstərilir.

Cənab prezident, Sizin hökumətin yoxsulluğu aradan götürmək və qaçqınlar üçün hər bir şərait yaratmaq planına, uzunmüddətli siyasətinizə böyük hörmətimiz vardır. Eyni zamanda bizim birgə uğurlu işimiz, Sizin hökumətlə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının uğurlu əməkdaşlığı donorların da bu işə cəlb olunmasını təmin edəcəkdir. Mən yalnız bizim axtardığımız donorları yox, Azərbaycan tərəfindən axtarılan donorları da nəzərdə tuturam. Yalnız donorlar vasitəsilə burada olan qaçqınların vəziyyətini həqiqətən yaxşılaşdırmaq üçün lazımi fondlar yaradıla bilər.

Cənab prezident, çox hallarda donorlar buraya gəlməkdə və vəsait ayırmaqda tərəddüd edirlər. Onlar bunu əsas səbəb gətirirlər ki, hökumətlə BMT-nin kifayət qədər əlaqəsi, əməkdaşlığı yoxdur. Lakin mən deyə bilərəm ki, biz çox gözəl əlaqədəyik, çox gözəl əməkdaşlıq edirik və bu da donorların buraya gəlməsi üçün gözəl işarədir.

Cənab prezident, eyni zamanda icazə verin, Sizin vətəndaşlıq haqqında fərmanınızla əlaqədar olaraq öz hörmət və ehtiramımı bildirim. Bu, bizə böyük ruh vermişdir və çox perspektivli bir fərmandır. Biz Sizin parlamentin üzvləri ilə çox sıx əlaqədəyik, yaxşı əməkdaşlıq edirik. Xüsusilə də parlamentin hüquq komissiyasının üzvləri ilə sıx əlaqədə işləyirik və çox şadıq ki, qaçqınlar haqqında qanunun qəbul edilməsi sahəsində böyük tərəqqi əldə olunubdur. Biz çox məmnunuq ki, qeyri-hökumət təşkilatları haqqında qanunvericilik fəaliyyətində də irəliyə doğru addım atılmışdır və biz əlimizdən gələni edəcəyik ki, bu sahədə Sizə yardım edək. Eyni zamanda çalışacağıq ki, Avropa Şurasının işçi qrupu ilə sizin əlaqənizi möhkəmləndirək və bu vasitə ilə həmin qanun qəbul və təsdiq olunsun.

Cənab prezident, beləliklə, artıq dörd-beş ildir ki, bizim Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlıq ölkənizdə çalışır. Sizin hökumətlə sıx əlaqədədir. Elə bilirəm ki, bu müddət ərzində birgə işin nəticəsi kimi biz qaçqınlıq əziyyətini çəkən şəxslərin vəziyyətlərinin bir qədər yaxşılaşması üçün müəyyən işlər görə bilmişik. Bundan sonra da görəcəyimiz işlər çoxdur və biz bunu böyük məmnuniyyətlə edəcəyik.

Heydər Əliyev: Mən təşəkkür edirəm. Sizin nümayəndə heyətindən kimsə söz demək istəyirmi? Deyəsən, yoxdur.

Mən bir daha sizin bu günlərdə Azərbaycanda olmağınızdan və həmçinin başqa ölkələrdəki nümayəndələrinizin də Azərbaycanda sizinlə bərabər olmasından çox məmnunam. Mən sizin məlumatınızı çox diqqətlə dinlədim. Deyə bilərəm ki, həqiqətən, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə, sizin Ali Komissarlıqla Azərbaycan arasındakı əməkdaşlıq uğurludur. Əgər donorlardan kimsə hesab edirsə ki, bu əməkdaşlıq istənilən səviyyədə deyil, ola bilər, onlar həqiqi vəziyyəti bilmirlər. Güman edirəm ki, siz onlara lazımi izahatlar, məlumatlar verəcəksiniz.

Bir daha qeyd edirəm ki, Azərbaycanda ölkənin əhalisinin sayına nisbətdə qaçqınlar, köçkünlər həddən artıq çoxdur. Son siyahıyaalmanın yekunlarına görə Azərbaycanın bugünkü əhalisi 8 milyona yaxındır. 8 milyon əhalidən bir milyonunun qaçqın vəziyyətində olması həddindən artıq ağır, çətin bir hadisədir. Siz bilirsiniz ki, onların əksəriyyəti çadırlarda yaşayır. Təsəvvür etmək çətindir ki, bir il yox, beş il, altı il insanlar çadırda yaşasınlar. Ancaq bu həqiqətdir, bu reallıqdır. Mən həmişə bizim vətəndaşlarımızın, yerindən-yurdundan didərgin düşmüş, qaçqın, köçkün vəziyyətində yaşayan vətəndaşlarımızın dözümlülüyünə heyran olduğumu bildirirəm.

Azərbaycan öz daxili imkanları ilə qaçqınların, köçkünlərin yaşaması üçün əlindən gələni edir. Ancaq bilirsiniz ki, bizim imkanlarımız da məhduddur. Təsəvvür edin, ərazimizin 20 faizi işğal olunubdur. İşğal olunmuş torpaqlar ən münbit torpaqlardır. Biz o torpaqlardan istifadə etməkdən mərhum olmuşuq. Bu ərazilərdə bizim vaxtilə yaratdığımız zavodlar, fabriklər, digər istehsal müəssisələri və insanın yaşaması üçün lazım olan bütün imkanların hamısı əlimizdən çıxıbdır. Ona görə də bizim daim yardıma ehtiyacımız vardır.

Təbiidir ki, bizim əsas məqsədimiz işğal olunmuş torpaqların işğal etmiş qüvvələrdən azad olunması, vətəndaşlarımızın öz yerinə-yurduna qayıtmasıdır. Belə olan halda biz məsələləri daha da uğurla həll edə bilərik. Təəssüf ki, hələ biz buna nail ola bilməmişik və Ermənistan tərəfi bu məsələlərdə qeyri-konstruktiv mövqe tutur.

Vaxtilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın ayrı-ayrı bölgələrini işğal etməsi ilə əlaqədar bir neçə qətnaməsi olubdur və o qətnamələrdə tələb edilibdir ki, Ermənistan silahlı qüvvələri işğal olunmuş torpaqlardan şərtsiz olaraq çıxsınlar. Ancaq Ermənistan hökuməti BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının bu qətnamələrini indiyə qədər yerinə yetirməyibdir. Aydındır ki, o qətnamələr indi də öz qüvvəsini saxlayır.

Siz bilirsiniz ki, biz bu münaqişəni sülh yolu ilə həll etmək istəyirik və ATƏT-in Minsk qrupu çərçivəsində çox fəal əməkdaşlıq edirik. Ancaq bu da hələ bir nəticə verməyibdir. Hər halda bizim qarşımızda duran vəzifəmiz və məqsədimiz işğal olunmuş torpaqların azad edilməsi, Azərbaycanın bir dövlət kimi ərazi bütövlüyünün bərpa olunması və yerindən-yurdundan köçmüş, didərgin düşmüş vətəndaşlarımızın öz torpaqlarına qayıtmasıdır.

Məlumdur ki, işğal edilmiş torpaqlarda Azərbaycanın bütün mülkiyyəti dağıdılıbdır. Ancaq buna baxmayaraq insanlar öz torpaqlarına qayıtmaq istəyir və biz inanırıq ki, onlar öz torpaqlarına qayıdandan sonra qısa bir müddətdə özlərinin yaşayışı üçün şərait yarada biləcəklər. Məlumdur ki, vətən məhəbbəti, torpaq məhəbbəti, doğma yer məhəbbəti hər şeydən üstündür. Biz insanlar üçün bunu təmin etməliyik. Ancaq hələ ki, buna nail ola bilməmişik. Biz qaçqınların, köçkünlərin vəziyyətini mümkün qədər yaxşılaşdırmalıyıq və arzumuz, istəyimiz ondan ibarətdir ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu problemə daha da diqqətlə yanaşsın, daha da çox qayğı göstərsin və humanitar yardımları mümkün qədər artırsın. Güman edirəm, siz Azərbaycanda olduğunuz müddətdə mənim bu fikirlərimi təsdiq edən faktların şahidi oldunuz.

Mən məmnunam ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ermənistandakı nümayəndəsi də bu gün buradadır - Bakıda, Azərbaycandadır. Güman edirəm ki, o, qaçqınların vəziyyətini, Azərbaycanın vəziyyətini görəndən sonra Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin tezliklə həll olunması üçün Ermənistanda daha da çox səylər qoyacaqdır.

Bir sözlə, biz sizinlə bundan sonra da sıx əməkdaşlıq edəcəyik. Ümid edirik və mən bu gün də inanıram ki, siz, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Azərbaycanın bu probleminin həll olunmasına bundan sonra da yardım edəcəksiniz və qaçqınların, köçkünlərin vəziyyətini yaxşılaşdırmaq üçün humanitar yardımlarınızı artıracaqsınız.

Anne-Villem Baylaveld: Cənab prezident, çox sağ olun. Mən Sizi əvvəlcədən inandırmaq istəyirəm ki, biz fəaliyyətimizi başlamışıq və bunu artırırıq. Donorların bəziləri ilə danışmışıq və ümid edirəm ki, bizim əməkdaşlığımız daha da uğurlu olacaqdır. Lakin Sizdən xahiş etmək istəyirəm ki, Siz də donorlara eyni müraciəti edəsiniz, onlardan bizim etdiyimiz xahişi edəsiniz. Çünki praktika göstərir ki, hökumətinizin, yaxud da BMT-nin donorlara ayrı-ayrılıqda müraciət etməsi bir o qədər də səmərəli olmur. Ona görə də biz gərək birgə - həm hökumət, həm də BMT - donorlara müraciət edək və bu işin lazımlılığını onlara inandırmağa çalışaq.

Cənab prezident, biz çox gözəl anlayırıq ki, qaçqınlar və köçkünlər ölkə üçün çox ağır bir yükdür. Lakin inanın ki, humanitar yardım məsələsi də çətindir.

Cənab prezident, Sizin verdiyiniz fərman bizim dediklərimizi təsdiq edir. Qaçqınlara yalnız nicat yardımları kifayət etmir. Onların vəziyyətini həqiqətən yaxşılaşdırmaq üçün onları işə cəlb etmək lazımdır və bu baxımdan biz çox şadıq ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı burada - bu məsələ ilə əlaqədar Dünya Bankı ilə birlikdə çalışır və biz bu problemi birgə həll etməyə səy göstəririk.

Bu barədə siyasətimiz belədir ki, istəmirik onlar həmişə ehtiyacda olsunlar. İstəyirik ki, bir növ onlar istehsalçıya çevrilsinlər. Eyni zamanda böyük ümidlər bəsləyirik ki, bu problem aradan götürüləcəkdir. Humanitar agentlik kimi bizim yardımlarımız çox məhduddur. Lakin bu məsələnin siyasi həlli tapılan kimi biz sizinlə olacağıq. Sizin ən yaxın yardımçınız olacağıq.

Heydər Əliyev: Təşəkkür edirəm, çox sağ olun. Mən bir daha bəyan edirəm ki, bütün imkanlarımızdan qaçqınların vəziyyətini yaxşılaşdırmaq üçün istifadə edirik. Onları əmək fəaliyyətinə daha da çox cəlb etmək sahəsində işlər gördük və görürəm ki, siz artıq bunları yaxşı qiymətləndirirsiniz. Amma bunlar hamısı onların vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasını təmin etmir. Biz daim onların qarşısında borcluyuq.

Biz də bilavasitə donorlara müraciət edəcəyik. Sizin bu məsləhətinizi yaxşı qəbul edirəm. Yəqin ki, bu barədə Əli Həsənov təkliflər hazırlayacaqdır. Yəni siz də, biz də bütün imkanlardan istifadə etməliyik.

Ercan Murad (BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi): Cənab prezident, biz cənab Əli Həsənovla razılaşmışıq, mayın 5-də Bakıda beynəlxalq seminar keçirəcəyik. Bu seminarın məqsədi cənab Baylaveldin dediyi kimi, aydındır. Sizin hökumətinizin donorlara edəcəyi təkliflərlə bağlı, həmçinin qaçqın, köçkün probleminin həli üçün hazırlanmış proqramın Dünya Bankının köməyindən istifadə edərək birlikdə həyata keçməsinə nail olmaq lazımdır. Artıq bəzi təşkilati işlər görülmüşdür. İki gün ərzində Bakıdakı donorlara, Moskvadakı, Ankaradakı səfirliklərə, eyni zamanda digər Avropa, Amerika donor mərkəzlərinə dəvətnamələr göndəriləcəkdir. İstəyirik ki, bu yaxşı seminar olsun.

Heydər Əliyev: Bu, çox yaxşı təşəbbüsdür. Mən bu təşəbbüsü dəstəkləyirəm və bu barədə sizə yardım etməyə hazıram. Hamınıza can sağlığı arzu edirəm. Sizi də Novruz bayramı münasibətilə təbrik edirəm və bütün işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

(Sonra Heydər Əliyev BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Yerevandakı nümayəndəsi Lars Tomas Biratdan Ermənistandakı vəziyyəti xəbər aldı).

Lars Tomas Birat: Vəziyyətin o qədər də yaxşı olduğunu demək olmaz. Burada olduğu kimi, orada da - həm Yerevanda, həm də Ermənistanın digər bölgələrində Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatlar əllərindən gələni etməyə çalışırlar ki, vəziyyət yaxşılaşsın. Əlbəttə, mənim Bakıya gəlmək imkanı əldə etməyim çox əvəzsiz şansdır. Mən gəldim və hər şeyi öz gözlərimlə görə bildim.

Heydər Əliyev: Siz çalışın ki, onlar işğal olunmuş torpaqları azad etsinlər. Onda problemlər tez həll oluna bilər. Sağ olun.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi zati-aliləri Kofi Annana - 5 iyul 1999-cu il

Hörmətli baş katib, imkandan istifadə edərək, Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsində təsbit edilmiş insan hüquqlarının və əsas azadlıqlarının təmin edilməsi kimi yüksək amala nail olmaq üçün səy göstərdiyinizə və ölkəmizin Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin məqsədlərinə daim sadiq olduğu barədə verdiyiniz qiymətə görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm.

Bununla belə, qeyd etməyi zəruri hesab edirəm ki, Azərbaycan Respublikası mütərəqqi bəşəriyyətlə birlikdə ümumdünya bəyannaməsinin müddəalarının həyata keçirilməsinə yönəldilmiş tədbirlərdə fəal iştirak edir.

Dövlət müstəqilliyini əldə etmiş Azərbaycan Respublikası demokratik prinsiplərə, insan hüquqlarına və əsas azadlıqlarına hörmət və riayət edilməsinə sadiq olduğunu bəyan etmişdir.

Ümumdünya bəyannaməsinin məqsəd və vəzifələrini yerinə yetirən Azərbaycan Respublikası 125 beynəlxalq konvensiyalara, o cümlədən insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində çoxtərəfli müqavilələrə - «İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar haqqında beynəlxalq pakt»a, «Mülki və siyasi hüquqlar haqqında beynəlxalq pakt»a, «İrqi ayrı-seçkiliyin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında beynəlxalq konvensiya»ya, «İşgəncələrə və digər qəddar, qeyri-insani və ya ləyaqəti alçaldan rəftar və cəzalara qarşı konvensiya»ya, «Qadınlara qarşı ayrı-seçkiliyin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında konvensiya»ya və «Uşaq hüquqları haqqında konvensiya»ya qoşulmuşdur.

İnsan hüquqları sahəsində beynəlxalq sazişlərdə və Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında təsbit edilmiş yaşamaq hüququna təminat verilməsi məqsədi ilə Şərqdə ilk dəfə olaraq 1998-ci il fevralın 10-da Azərbaycan Respublikasında ölüm cəzasının ləğv edilməsi haqqında qanun qəbul edilmişdir. 1998-ci il dekabrın 11-də isə ölkəmiz «Mülki və siyasi hüquqlar haqqında beynəlxalq pakt»ın ölüm cəzasının ləğv edilməsinə yönəldilmiş ikinci fakultativ protokoluna qoşulmuşdur.

Əsas insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin olunması, onların müdafiəsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasında müvafiq qanunlar, prezidentin fərman və sərəncamları, o cümlədən «Məlumat azadlığı haqqında», «Sərbəst toplaşmaq haqqında», «Azərbaycan Respublikasının qanunları, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında» Azərbaycan Respublikasında söz, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında» fərmanları, «Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 50 illiyinin keçirilməsi haqqında», «İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair dövlət proqramının təsdiq edilməsi haqqında» sərəncamları və digər normativ-hüquqi aktlar qəbul edilmişdir.

Hal-hazırda beynəlxalq təşkilatların dəstəyi ilə insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində bir sıra qanunların layihələri hazırlanır.

Ölkəmiz insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla, o cümlədən BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissiyasının İdarəsi ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirir və daim inkişaf etdirir.

Azərbaycan Respublikası hökuməti ilə BMT-nin İnsan hüquqları üzrə Mərkəzi arasında 1998-ci il avqustun 18-də imzalanmış «İnsan hüquqlarının inkişaf etdirilməsi və müdafiəsi üzrə potensialının gücləndirilməsi və infrastrukturunun yaradılması»na dair layihə sənədinin əhəmiyyətini xüsusilə vurğulamaq istərdim.

Son illər ərzində Azərbaycan dilində orta və ali təhsil müəssisələri üçün insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində müxtəlif dərsliklər və tədris vasitələri dərc edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin bütün maddələri ilə yanaşı, 30-cu maddədə əks olunmuş müddəaları tamamilə dəstəkləyir və onların həyata keçirilməsinə səy göstərir.

Bütün yuxarıda göstərilənlərlə bərabər, beynəlxalq ictimaiyyətin və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının nəzərini bir daha Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzü nəticəsində bir milyondan artıq soydaşlarımızın Ermənistandakı və Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki daimi yaşayış yerlərindən didərgin salınmasına, etnik təmizləmə və ayrı-seçkiliyə, bununla da insan hüquq və azadlıqlarının kütləvi surətdə pozulmasına yetirmək istərdim.

Göstərilənləri qeyd etməklə, öz doğma yurdlarından qovulmuş azərbaycanlıların pozulmuş hüquq və azadlıqlarının bərpası məqsədi ilə, işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərinin azad olunması, qaçqınların və məcburi köçkünlərin öz torpaqlarına tezliklə qayıtması üçün səylərinizi əsirgəməməyə və Azərbaycan xalqının qanuni mənafelərini dəstəkləməyə çağırıram.

Dərin hörmətlə,
Heydər Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.
Bakı şəhəri

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı Sadako Oqatanı qəbul edərkən söhbətindən - 9 sentyabr 1999-cu il

Heydər Əliyev: Gənc müstəqil dövlət kimi Azərbaycanın problemləri çoxdur. Bu problemlərin də bir çoxunun həll olunması Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə əlaqədardır. Məlumdur ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı dünyanın bütün dövlətlərinin təşkilatıdır. Ona görə də hər bir dövlətin Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə əlaqələri və əməkdaşlığı var. Amma müstəqilliyini son zamanlarda əldə etmiş gənc dövlətlərin Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə əməkdaşlığa ehtiyacı daha da artıqdır. Bunların içərisində isə o ölkələrdə ki münaqişələr, qaçqınlar var, çox çətin problemlər var, onlar Birləşmiş Millətlər Təşkilatının köməyinə daha da möhtacdırlar.

Siz Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı kimi Azərbaycanda olan vəziyyəti yəqin ki, yaxşı bilirsiniz. Güman edirəm ki, siz son iki gün ərzində burada olduğunuz zaman bu məsələlərlə daha da yaxından tanış olursunuz. Ona görə də mən sizin Azərbaycana gəlməyinizə xüsusi əhəmiyyət verirəm. Sizin Qafqaza səfəriniz, xüsusən Azərbaycana olan ziyarətiniz bizim üçün çox vacib, çox əhəmiyyətlidir. Buyurun, sizi dinləyirəm.

Sadako Oqata: Cənab prezident, Azərbaycanı ziyarət etmək bizim üçün həm xoş, həm də şərəflidir. Bizi qəbul etdiyinizə və göstərilən qonaqpərvərliyə görə Sizə minnətdaram. Sizə xüsusilə minnətdarlığımızı bildirmək istəyirəm ki, altı ay bundan əvvəl mənim burada olan nümayəndələrimi qəbul etmisiniz. Buna görə onlar Sizə çox minnətdardırlar.

Biz dünən Sizin baş nazirin müavini tərəfindən müşayiət olunmuşuq və Azərbaycanın bir sıra bölgələrini ziyarət etmişik. Qaçqınlar yaşayan Biləsuvarda, Horadizdə olmuşuq.

Mənim başçılıq etdiyim ofis BMT-də qaçqınlar və ölkə daxilində didərgin düşmüş şəxslərlə məşğuldur. Çox təəssüf ki, dünyanın bu hissəsində də həmin insanlara rast gəlmək olur. Əlbəttə, Qafqaz regionunda, xüsusən Azərbaycanda insanların yerlərindən didərgin düşməsi problemini çox yaxşı dərk edirik. Bu şəxslərin problemlərinin yüngülləşdirilməsi üçün hökumətin göstərdiyi səylərə görə Sizə minnətdarlığımızı bildirmək istəyirik.

Məlumdur ki, bütün bu şəxslər münaqişənin qurbanlarıdır və ona görə də Dağlıq Qarabağ probleminin həll olunması sahəsindəki şəxsi təşəbbüsünüzə görə Sizə minnətdarlığımızı bildirirəm. Bir şeyi dəqiq deyə bilərəm ki, qaçqınlar və yerlərindən didərgin düşmüş şəxslər həqiqətən evlərinə dönmək istəyirlər. Ona görə də minnətdar olardım ki, bütün bu məsələləri müzakirə edərkən siyasi problemlərin həllində onların da maraqlarını nəzərə alasınız. Eyni zamanda, biz onların problemlərinin yüngülləşməsi, həll olunması üçün Sizin hökumətin üzvləri ilə birlikdə səylər göstəririk.

Dünən mənim söhbət etdiyim insanların hamısı öz evlərinə dönmək istəyir. Bu baxımdan, məsələnin həllinin mümkün yolları haqqında Sizin fikirlərinizi bilmək istərdik. Biz isə, öz növbəmizdə, Sizə yardım etməyə hazırıq.

Heydər Əliyev: Siz yəqin ki, burada olduğunuz zaman, respublikanın vəziyyəti ilə tanış olduğunuz müddətdə bilirsiniz ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ölkəmiz, xalqımız, dövlətimiz üçün əsas, həlledici bir problemdir. Ermənistanın Azərbaycana torpaq iddiası ilə etdiyi hərbi təcavüz və bunun əsasında yaranmış Dağlıq Qarabağ problemi, sonra isə Ermənistan-Azərbaycan hərbi münaqişəsi artıq 12 ildir Azərbaycanı çox ağır vəziyyətə salıbdır.

Bu dövrdə çox şeylər olub, amma nəticə nədən ibarətdir? Nəticə də ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü pozulub, ərazisinin 20 faizi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub, işğal edilmiş ərazilərdən bir milyona qədər insan yerindən-yurdundan didərgin düşübdür. İşğal olunmuş ərazilərdə 700-dən artıq yaşayış məntəqəsi dağıdılıb, orada olan bütün əmlak dağıdılıb, Azərbaycana həddindən artıq ziyan dəyibdir.

Azərbaycana Ermənistan tərəfindən hərbi təcavüz edilib, ancaq Ermənistan dünya birliyi, o cümlədən Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən təcavüzkar kimi tanınmayıbdır. Həmişə çalışıblar ki, bu problemi Azərbaycanın daxili problemi kimi qiymətləndirsinlər. Təbiidir, Dağlıq

Qarabağ Azərbaycanın tərkib hissəsidir. Əgər Dağlıq Qarabağ ilə Azərbaycan arasında hərbi münaqişə olsaydı, bu, Azərbaycanın daxili problemidir. Amma münaqişə birinci gündən Dağlıq Qarabağla yox, Ermənistanla Azərbaycan arasında başlayıbdır. Münaqişənin əsası Azərbaycanın tərkib hissəsi olan Dağlıq Qarabağı özünə birləşdirmək haqqında Ermənistanın qəbul etdiyi qərar nəticəsində həyata keçirdiyi hərbi əməliyyatlar olubdur.

Ona görə də biz hesab edirik ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi dünyada olan bütün münaqişələrdən buna görə fərqlidir. Təəssüf ki, böyük dövlətlər, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən bu məsələyə ədalətli münasibət göstərilməyib, bu münaqişənin mahiyyəti düzgün müəyyən edilməyibdir. Bütün bunların nəticəsində də Ermənistan silahlı qüvvələrinin qarşısı heç bir tərəfdən alınmadığına görə və şübhəsiz ki, Azərbaycan dövlətinin də bir çox günahlarına görə Azərbaycan ərazisinin böyük bir qismi işğal olunubdur.

Əgər Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın daxilində muxtar vilayət olduğu halda, Azərbaycanla münaqişəni başlayanda ona heç bir dövlət kömək etməsəydi, onun arxasında Ermənistan kimi dövlət durmasaydı, biz münaqişəni özümüz həll edəcəkdik.

Dağlıq Qarabağda hələ 1988-ci ildə etnik təmizləmə aparılıb və oradakı bütün azərbaycanlılar çıxarılıbdır. Bunu ermənilər ediblər. Azərbaycan dövlətinin daxilində ermənilər muxtar bir vilayətdə ölkənin əsas milləti olan azərbaycanlıları oradan çıxarıblar. Bu problemi Azərbaycan özü həll edə, öz hüquqlarını müdafiə edə bilərdi. Ancaq Ermənistan bu işə qarışmasaydı. Ermənistan bu işə qarışandan sonra, - yəni təcavüzü Ermənistan başlayıbdır, - əlbəttə, Ermənistan, Dağlıq Qarabağ qüvvələri və Ermənistanın arxasında duran, ona dəstək verən, kömək edən başqa qüvvələr hamısı birlikdə Azərbaycanın nəinki Dağlıq Qarabağ vilayətini, həm də onun ətrafındakı yeddi böyük rayonu işğal edib və orada yaşayan sırf azərbaycanlıları öz yerlərindən-yurdlarından didərgin salıblar.

Təəssüflər olsun ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu məsələyə biganə qalıbdır. Doğrudur, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ yox, Laçın, Şuşa, Kəlbəcər və sonra digər rayonları işğal olunarkən bir neçə qətnamə çıxarıbdır. O qətnamələrdə tələb ediblər ki, işğal olunmuş torpaqlar işğalçı qüvvələrdən azad edilsin. Amma Ermənistan nəinki buna əməl etməyib, bu qətnamələrə heç məhəl də qoymayıbdır. BMT -nin Təhlükəsizlik Şurası yenə buna biganə qalıbdır.

Beləliklə, dediyim kimi, Azərbaycanda bir milyona qədər qaçqın yaranıbdır. Ona görə mən sizə deyirəm ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi və bunun nəticəsində Azərbaycanda yaranmış qaçqınlar, əlbəttə ki, bütün başqa yerlərdəkindən fərqlidir. Bu, bizə keçmişdən qalmış mirasdır. Bizim üzərimizə indi məsuliyyət düşür ki, bu münaqişəni həll edək, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa edək, işğal olunmuş torpaqlarımızı azad edək. Siz gördüyünüz həmin o insanları, - hansılar ki, yerlərinə qayıtmaq istəyirlər, - öz yerinə-yurduna, evinə qaytaraq.

Bu barədə Azərbaycanın siyasəti yenə də çox doğru-düzgün siyasətdir. Yəni biz birinci növbədə məsələnin sülh yolu ilə həll olunması fikrini irəli sürdük. Müharibəni dayandırdıq və beş ildən artıqdır ki, atəşkəs rejimi şəratində yaşayırıq. Baxmayaraq ki, 6-7 ildir qaçqınlar sizin gördüyünüz həmin düşərgələrdə, çadırlarda yaşayırlar.

1994-cü ilin may ayından indiyə qədər məsələnin sülh yolu ilə həll olunması üçün danışıqlar aparırıq. Bu müddətdə çox iş görmüşük, böyük məsafə qət olunubdur. Xüsusən ATƏT-in Minsk qrupu və ona həmsədrlik edən Rusiya, Amerika Birləşmiş Ştatları, Fransa çox səylər qoyublar. Məsələn, 1996-cı ildə ATƏT-in Lissabon zirvə görüşündə Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həll olunması üçün əldə edilmiş sənəd bizi məsələnin sülh yolu ilə həllinə xeyli yaxınlaşdırdı. Ancaq Ermənistan tərəfi ATƏT-in zirvə görüşündə qəbul olunmuş sənəddən imtina etdi, o şərtləri qəbul etmədi. Ona görə də bundan sonra vəziyyət yenə gərginləşdi. Keçən ilin noyabr ayında ATƏT-in Minsk qrupunun işçi qrupu bizə yeni bir variant təqdim edibdir ki, məsələnin həlli üçün «Ümumi dövlət» formulunu qəbul etmək lazımdır. Biz bunu qəbul edə bilmərik. Bunu qəbul etmək Dağlıq Qarabağa müstəqillik vermək deməkdir. Bunu qəbul etmək Azərbaycanın ərazisində ikinci erməni dövləti yaratmaq deməkdir. Şübhəsiz ki, biz bu ədalətsizliyə razı ola bilmərik. Vəziyyət

bundan ibarətdir.

Siz gördüyünüz insanlar çox ağır vəziyyətdə yaşayırlar. Siz bir, ya iki düşərgədə olmusunuz. Azərbaycanın ərazisində onlarca belə düşərgə var. Hörmətli xanım, bilirəm, siz bu işlərlə çox illərdir məşğul olursunuz. Təbiidir ki, siz başqa ölkələrdə də qaçqınlar görmüsünüz, onların yaşadığı şəraiti görmüsünüz. Ancaq Azərbaycan qaçqınları kimi dəhşətli vəziyyətdə yaşayanlar inanmıram ki, dünyanın başqa bir yerində var. Bizim də, siz gördüyünüz həmin qaçqınların, köçkünlərin də bir məqsədi var: işğal edilmiş torpaqların azad olunması, onların öz yerlərinə qayıtması.

Mənə söylədilər ki, siz Füzuli rayonunun işğaldan azad edilmiş bir hissəsində olmusunuz. Orada Birləşmiş Millətlər Təşkilatının, Dünya Bankının yardımı ilə bəzi bərpa işləri aparılıb, onları da görmüsünüz. Amma eyni zamanda orada dağıdılmış evləri də görmüsünüz, elədirmi? Siz bunları balaca bir dairədə görmüsünüz. Təsəvvür edin ki, Azərbaycan ərazisinin 20 faizində bütün evlər, xəstəxanalar da, məktəblər də, kitabxanalar da, mədəniyyət sarayları da - hamısı belə dağıdılıbdır. Amma təəssüflər olsun ki, dünya ictimaiyyəti, o cümlədən Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu cür barbarlığa, vandalizmə lazımi qədər fikir vermir. Mən niyə belə kəskin deyirəm? Çünki həmişə bizimlə danışanda Ermənistanla Azərbaycanın vəziyyətini eyni səviyyədə tuturlar. Hesab edirlər ki, münaqişə var, günahkar hər iki tərəfdir, gedin münaqişəni həll edin. Ancaq hansı tərəf nə zərər çəkibdir - bunu nəzərə alan yoxdur.

Bu sözləri ki, sizə deyirəm, mənim qəlbimdə acı hissiyyatlar var. Sizə deyirəm biləsiniz ki, biz nə kimi çətin bir dövr yaşayırıq.

Ancaq bunlarla yanaşı, biz ümidimizi itirməmişik, biz nikbinik. Hesab edirik ki, məsələni həll etmək mümkündür və bunun üçün də çalışırıq. Çalışırıq ki, məsələ sülh yolu ilə həll olunsun. Azərbaycan müharibənin, döyüşlərin yenidən başlanmasının əleyhinədir, bunun tərəfdarı deyildir. Baxmayaraq ki, buna əsasımız var, çünki bizim torpaqlarımız işğal olunubdur. Ancaq biz məsələni sülh yolu ilə həll etmək istəyirik.

Güman edirəm ki, əgər Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, ATƏT, onun Minsk qrupu, dünya birliyindəki başqa təsirli qüvvələr bu münaqişənin həllinə kömək etsələr, biz bunu həll edə bilərik.

Ancaq bir dəqiqəlik nəzərə alaq ki, biz bu gün bunun həll olunması haqqında hansısa qərar qəbul etdik. Təsəvvür edirsinizmi, onun həyata keçirilməsi üçün nə qədər vaxt lazımdır? Bəzi adamlar belə düşünür ki, bu gün qərar qəbul olunacaq, sabah qaçqınlar öz yerlərinə qayıdacaqlar. Bu, sadəcə, məsələyə səthi münasibətdir. Bizim qarşımızda duran birinci məsələ problemin sülh yolu ilə həll olunması, işğal olunmuş torpaqların azad edilməsi, ondan sonra o torpaqlarda yaşayış üçün imkan yaradılması, yəni oraların bərpası, sonra isə onların oraya köçüb yaşamasıdır. Yenə də deyirəm, siz Füzulidə olduğunuz zaman bu prosesi gördünüz. O, sadəcə, Azərbaycan ərazisinin kiçik bir hissəsidir.

Ona görə də, şübhəsiz ki, biz əsas məsələnin həllinə nail olmalıyıq. Bundan sonra - ikinci mərhələdə də yardıma çox böyük ehtiyacımız olacaqdır. Amma indi, hələ ki, heç bir məsələ həll olunmayıb, demək, o insanlara yardım etmək lazımdır. Biz indiyə qədər humanitar yardım almışıq. Bunlara görə sizə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatına təşəkkür edirəm. Ancaq təəssüflər olsun, bəzən səslər gəlir ki, humanitar yardımlar azaldılsın, yaxud kəsilsin. Bəs bu insanlar necə yaşasınlar?

Mən hesab edirəm ki, bütün bunlara görə siz Azərbaycanı ziyarət edərək, bundan sonra da həm məsələnin sülh yolu ilə həlli barəsində, həm də bu insanların yaşayışını müəyyən qədər normal səviyyədə saxlamaq üçün humanitar yardım göstərilməsi işində bizə kömək edəcəksiniz.

Sadako Oqata: Cənab prezident, çox sağ olun ki, bu problemin tarixi haqqında məlumat verdiniz, məsələnin perspektivləri barədə fikirlərinizi bölüşdünüz. Mən Sizin bütün hisslərinizi tam anlayıram.

Məlum olduğu kimi, biz Azərbaycana yardımı 1992-ci ildən başlamışıq. Elə bu zaman Ermənistana da yardım göstərməyə başlamışıq. Məlum olduğu kimi, Ermənistanda da qaçqınlar var. Onların sayı təxminən 250 mindir. Onlar Azərbaycandan Ermənistana qaçmış ermənilərdir. Eyni zamanda Azərbaycanda Ermənistandan qovulmuş 300 minə qədər azərbaycanlı var. Münaqişə

davam etdikcə Dağlıq Qarabağdan və onun ətrafından 600 min adam da onlara əlavə olunmuşdur. Gördüyünüz kimi, bunlar çox böyük rəqəmlərdir. Biz əlimizdən gələni edirik ki, qaçqınlara yardım göstərək və bunun öhdəsindən gələk.

Mən tam anlayıram ki, təklikdə bütün bu problemlərin öhdəsindən gəlməyə qadir deyiləm. Çünki qaçqınlar problemindən əlavə, burada hərbi, siyasi problemlər də var və ümumiyyətlə bu, kompleks bir problemdir. Bizim edə biləcəyimiz və indiyədək etdiyimiz bu insanlara müəyyən qədər yardım göstərmək, onların vəziyyətini yaxşılaşdırmağa çalışmaqdır. Lakin bütün bunlar hamısı müvəqqəti addımlardır. Eyni zamanda biz ümidlə yaşayırıq ki, bütün siyasi və hərbi problemlər münaqişəyə qatılmış ölkələrin liderləri tərəfindən həll olunacaqdır. Bu baxımdan Sizin tutduğunuz mövqeyə böyük hörmətim var. Baxmayaraq ki, bütün çətinliklərlə üzləşirsiniz, amma yenə də çalışırsınız ki, məsələni sülh yolu ilə həll edəsiniz.

Əlbəttə, dağıntıların çox böyük olduğunu mən əvvəl də eşitmişdim. Lakin Füzuli rayonuna getdikdən və oradakı dağıntıları öz gözümlə gördükdən sonra bunların nə dərəcədə nəhəng olduğunu təsəvvür edə bildim. İndi anlayıram ki, bunların bərpası, reabilitasiyası çox böyük və gərgin zəhmət tələb edəcəkdir. Lakin deməliyəm ki, əgər siyasi çətinliklər aradan götürülərsə və insanların yenidən öz yerlərinə dönməsi üçün təhlükəsizlik təminatı verilərsə, biz yenə yardım göstərməyə hazır olduğumuzu bildirəcəyik. Zənnimcə, bizim elə bir imkanımız olacaq ki, bütün bu problemləri hansı yollarla həll etmək, hansı üsullardan istifadə etmək üçün bir daha görüşək.

Siyasi baxımdan bütün problemlər həll edildikdən və razılıq əldə olunduqdan sonra Siz təhlükəsizliyi necə təmin etmək fikrindəsiniz? Bütün bu problemlər həll olunana qədər biz Azərbaycanda qalmaqda və yardım göstərməkdə davam edəcəyik. Qaçqınlara və ölkə daxilində yerlərindən didərgin düşmüş insanlara bizim humanitar yardımımıza gəldikdə isə, böyük səbirsizliklə danışıqların başa çatmasını gözləyirik. İndiyədək biz Azərbaycanda qaçqınlara və məcburi köçkünlərə yardım göstərməkdən ötrü 41 milyon ABŞ dolları ayırmışıq. 10 milyon dollar da onlara sığınacaq təmin etməkdən ötrü verilmişdir. Başa düşürəm ki, bu, bəlkə də qənaətbəxş rəqəm deyil, onların bütün problemlərini həll etmir. Lakin hər halda biz bunu etmişik. Eyni zamanda çalışmışıq ki, onların özlərini dolandırması üçün iş yerləri ilə təmin edək. Bu sahədə xüsusilə baş nazirin müavini cənab Həsənova minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm, - o da bu istiqamətdə çalışır.

Deməliyəm ki, belə vəziyyət həmişəlik davam edə bilməz. Biz yerlərindən didərgin düşmüş insanların problemlərini tamamilə həll edə bilmərik. Ona görə də bu problemin siyasi cəhətdən həll olunması sahəsində Sizin göstərdiyiniz səyləri, təşəbbüsünüzü xüsusi qiymətləndirir və bu yolda Sizə hər cür uğur arzulayırıq.

Heydər Əliyev: Sizin sözlərinizə, tövsiyələrinizə görə və xüsusən Azərbaycandakı qaçqınların, köçkünlərin həyatını müəyyən qədər yaxşılaşdırmaq üçün göstərdiyiniz yardımlara görə təşəkkür edirəm. Təbii ki, bu yardımlar çox azdır. Amma nə edək, bundan artıq edə bilmirsiniz. Biz arzu edərdik ki, daha da çox olsun.

Biz bütün bu çətinliklərə dözmüşük və dözəcəyik. Amma bir daha sizə müraciət edirəm ki, Azərbaycana diqqətinizi daha da artırın. Əgər mümkünsə, yardımınızı daha da artırın. Münaqişənin həll olunması isə, başa düşürəm, bunun çoxu bizim üzərimizə düşür. Amma hər halda sizinlə bizim aramızda bundan sonra görüləsi işlər çoxdur. Hesab edirəm ki, biz bundan sonra daha da səmərəli əməkdaşlıq edəcəyik.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı Sadako Oqata ilə görüşdəki söhbətindən – Davos, 29 yanvar 2000-ci il

Heydər Əliyev: Hörmətli xanım Oqata! Xoş gördük sizi. Dünyanın ən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatı olan BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı ilə görüş məni çox məmnun edir.

Sadako Oqata: Cənab prezident ilə görüşümdən çox şadam. Dünya İqtisadi Forumunda «Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın perspektivləri: İpək yolu və ya böyük oyun» mövzusunda keçirilən sessiyada Sizin çıxışınızı maraqla dinlədiyim Davosda keçirdiyiniz görüşlərdən xəbərdaram. Azərbaycanın haqq işinin dünya ictimaiyyətinə daha geniş çatdırılması sahəsində bütün bunlar xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Heydər Əliyev: Siz bilirsiniz ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə aradan qaldırılması üçün ATƏT-in Minsk qrupu çərçivəsində və bir-başa danışıqlar aparılır.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin təcavüzü nəticəsində yerindən-yurdundan zorla qovularaq uzun illərdən bəri çadırlarda məskunlaşan azərbaycanlı qaçqınların qarşılaşdıqları problemlər həddindən çoxdur. Əzab-əziyyətlərə mətanətlə sinə gərən, doğma torpağa qayıtmaq həsrəti ilə yaşayan bu insanlara diqqət və qayğının artırılması çox vacibdir.

Ədalətin bərpa olunması, qaçqınlarımızın doğma evlərinə qayıtması naminə BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı ilə Azərbaycan arasında əlaqələr daha da möhkəmləndirilməlidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev BMT-nin İnsan Hüquqları Komissiyasının işgəncələrə qarşı xüsusi məruzəçisi Naycel Rodli ilə söhbətindən 15 may 2000-ci il

Heydər Əliyev: Hörmətli qonaqlar, mən sizi salamlayıram, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Bilirəm ki, bir neçə gündür ki, buradasınız. Mən buna şadam. Çünki gələn qonaqların Azərbaycanda çox olması bizim üçün nə qədər əhəmiyyətlidir. Ölkəni tanımaq üçün, ölkə ilə tanış olmaq üçün bir gün, iki gün o qədər yetərli deyil. Siz bu barədə bizim ölkəmizə gələn başqa adamlardan fərqlənirsiniz. Çox görüşlər keçirmisiniz. Amma hesab edirəm ki, bizim cəmiyyətimizlə, şəhərlə də tanış olmusunuz. Buyurun.

Naycel Rodli: Cənab prezident, məni qəbul etdiyinizə görə çox sağ olun. Həqiqətən, bizim burada keçirdiyimiz vaxt, səfərimiz çox maraqlı olmuşdur. Təmasda olduğum həmkarlarım əllərindən gələni etmişlər ki, biz yalnız intensiv görüşlər keçirməyək, yalnız ofislərin içərisini görməyək, həbsxanalarda, zindanlarda olmayaq, eyni zamanda, şəhərin görkəmli yerlərini də görək. Praktiki olaraq onlar bizi şəhərin gözəl yerlərinə aparmışlar. Onlar əllərindən gələni etmişlər ki, mən az da olsa Azərbaycan mədəniyyəti haqqında məlumat öyrənim.

Heydər Əliyev: Bu, çox yaxşıdır. Çünki Azərbaycana gələnlərdən həbsxanalara, zindanlara gedən yalnız sizsiniz. Onların heç biri zindanı görmür. Ona görə sizin üçün başqa yerləri çox görmək daha da lazımdır ki, bir az balans yaratsın.

Naycel Rodli: Hər şeydən əvvəl, rəsmi dövlət sektorundan olan həmkarlarıma əməkdaşlığa görə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bilirəm ki, cənab Fuad Ələsgərov səfərin proqramını hazırlamaq, nümayəndələrin buraya gəlməsi və burada hansı planlar üzrə işləməsi üçün həddindən artıq çox iş görmüşdür. Xarici İşlər Nazirliyində insan haqlarına cavabdeh şəxs də səfər vaxtı bizimlə çox sıx işləmişdir. Praktiki olaraq, burada olduğum müddətdə məni maraqlandıran bütün nazirlərlə görüşlərim təşkil edildi. İstədiyim bütün təcridxanalara baş çəkə bildim. Mənim üçün bu şərait yaradıldı və istədiklərimizin hamısına nail olduq.

Burada olduğumuz müddətdə bütün lazımi yerlərə getdik və gördük ki, keçmiş SSRİ-nin digər yerlərində olduğu kimi, burada da müəyyən dəyişikliklər baş verməkdədir. Bütün bunlara görə, mənimlə təmasda olan həmkarlarıma minnətdarlığımı bildirirəm. Onlar əllindən gələni etdilər ki, bizim bu səfərimiz səmərəli olsun.

Hazırda, bugünkü vəziyyətdə mən hələ ki, heç bir nəticə çıxarmaq istəmirəm, heç bir şərh vermək, yaxud da məsləhət vermək fikrində deyiləm. Bizim proqramımız o qədər sıx idi, aldığımız məlumat o qədər çoxsahəli idi ki, yəni biz həm rəsmi, həm də qeyri-rəsmi - müxtəlif mənbələrdən aldığımız məlumatların hamısı haqqında yenidən fikirləşməliyik, onlardan nəticə çıxarmalıyıq. Lakin qeyd etmək istəyirəm ki, ölkədə gedən ümumi inkişaf artıq bizim məşğul olduğumuz sahəyə də toxunmuşdur və bu, çox vacibdir.

Əlbəttə, bu, mənim vəzifəmə birbaşa daxil olmasa da, lakin böyük məmnuniyyətlə bildirmək istəyirəm ki, Sizin ölkədə ölüm hökmü ləğv edilmişdir və buna tam əməl olunur. Bilirəm ki, insan hüquqlarının qorunmasına dair Sizin bir neçə qərarınız olmuşdur və eyni zamanda işgəncələrə qarşı cəmiyyətin verdiyi məsləhətlərə də lazımi qaydada əməl edilir. Hazırda Siz və ofisiniz əsas hüquqi islahatlar üzərində işləyirsiniz və bunun ən böyük kulminasiyası Cinayət Prosessual Məcəlləsinin qəbul edilməsi olacaqdır. Əlbəttə, çox istərdim səfərim bir qədər sonra olaydı ki, mən bütün bunların nəticəsini görə biləydim. Lakin artıq indidən əminəm ki, onlara çox böyük təsiri olacaqdır.

Cənab prezident, Siz cinayətkarların saxlanıldığı yerlərə getmək haqqında danışdınız. Mən böyük məmnuniyyətlə qeyd etmək istəyirəm ki, Siz beynəlxalq təşkilatlarla, Qızıl Xaç Komitəsi ilə razılığa gəlmisiniz ki, onlar gəlib zindanlarda saxlanılan adamları görə bilsinlər.

Ümumiyyətlə, mən əsas etibarilə vəziyyəti bu cür qiymətləndirirəm. Lakin əgər siz hansısa spesifik məsələlərə toxunmaq istərsinizsə, bunu bir qədər dar çərçivədə müzakirə etməyə

hazıram.

Heydər Əliyev: Sizə təşəkkür edirəm. Sizin verdiyiniz bu məlumatlar, təbiidir ki, məndə böyük məmnuniyyət hissi doğurur.

Siz artıq qeyd etdiniz ki, bu sahədə biz bir çox qərarlar qəbul etmişik, bir çox tədbirlər həyata keçirmişik. Ancaq başqa sahələrdə olduğu kimi, bu sahədə də indi beynəlxalq hüquq normalarına uyğun Birləşmiş Millətlər Təşkilatının sənədlərinə uyğun iş aparmaq bizim üçün yenidir. Təbiidir, mən hesab etmirəm ki, burada biz hər şeyə nail olmuşuq. Amma eyni zamanda çox məmnunam ki, siz qeyd etdiniz, - xeyli işlər görülübdür və düz istiqamətdə gedir.

Sizin bu səfəriniz bizim üçün çox əhəmiyyətlidir. Çünki indi sizin burada məşğul olduğunuz sahə elə bir sahədir ki, bunu biz özümüz dərindən təhlil etmək imkanında deyilik.

Mən bir prezident kimi, iqtisadi islahatları keçirəndə onların nəticəsini özüm görürəm, istədiyim şey ilə də tanış oluram və bunu bilirəm. Kənd təsərrüfatı, sənaye, maliyyə sistemi - bunlar hamısı bizim üçün tanış sahələrdir. Amma mən şəxsən prezident kimi, yaxud da ki, mənim aparatımın başqa işçiləri həbsxanaya gedib orada olan vəziyyəti siz öyrəndiyiniz kimi öyrənə bilmərik.

Mən qərarlar qəbul edirəm və tələb edirəm ki, müvafiq icra orqanları o qərarları yerinə yetirsinlər. Bilirəm ki, onlar yerinə yetirməyə çalışırlar. Bu barədə mənə məlumatlar verirlər. Amma bu, nə qədər bizim istədiyimiz səviyyədədir, yaxud da ki, beynəlxalq hüquq normalarının tələbi səviyyəsindədir, - biz onu müəyyən edirik, amma sizin kimi müəyyən edə bilmərik. Ona görə sizin bu səfəriniz çox əhəmiyyətlidir.

Mən sizə açıq deyə bilərəm ki, sizin bu barədə müşahidə etdiyiniz bütün nöqsanların aradan qaldırılmasına biz hazırıq. Siz demədiniz, amma bilirəm ki, siz nöqsanlar müşahidə etmisiniz. Mənə deməyə o əsas verir ki, siz artıq qeyd etdiniz ki, son vaxtlar bizim qəbul etdiyimiz qərarlar nəticəsində müəyyən işlər görülüb və müəyyən nailiyyətlər əldə olunur. Buna görə sizin bu səfəriniz çox əhəmiyyətlidir. Mən sizə təşəkkür edirəm. Çox iş görmüsünüz.

O ki qaldı - deyirsiniz, Cinayət Prosessual Məcəlləsinin qəbul olunmasını görmək istərdiniz, - dəvət edirəm, ikinci dəfə gələsiniz, həmin məcəllə qəbul olunandan sonra ikinci dəfə gəlib bunlara baxasınız. Onda hər şey tamam olar. Mən təşəkkür edirəm. Ola bilər, bəzi məsələləri mənə demək istəyirsiniz.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Vyanadakı nümayəndəliyinin binasında BMT Baş katibinin müavini, nümayəndəliyin baş direktoru Pino Arlakki ilə görüşü zamanı söhbətindən
Vyana, 7 iyul 2000-ci il

Pino Arlakki: Cənab prezident, bir neçə həftə bundan öncə Tehranda keçirdiyimiz görüşdən sonra Sizinlə burada görüşməkdən məmnunluq duyuruq. Siz BMT-nin Vyanadakı mərkəzini ziyarət etməklə bizə böyük şərəf verdiniz. Əminəm ki, Sizin ziyarətiniz Birləşmiş Millətlər Təşkilatının bu mərkəzi ilə ölkəniz arasında münasibətlərin inkişaf etdirilməsi yolunda həlledici mərhələ olacaqdır.

Bizim mərkəzin qarşısında duran ən böyük vəzifələrdən biri, baş katibin obrazlı şəkildə dediyi kimi, «sivil olmayan cəmiyyətə qarşı mübarizədir». Baş katib bunu deyərkən cəmiyyətlərin sabit inkişafına zərbə vuran, ona təhlükə doğura biləcək bütün amillərə qarşı mübarizəni, xüsusən narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə, mütəşəkkil cinayətkarlığa və «çirkli pulların yuyulmasına» qarşı birgə mübarizəni nəzərdə tutur.

Biz terrorizmin də daxil olduğu yeni təhlükələrə qarşı birgə mübarizəni təşkil etmək üçün BMT-nin üzvü olan dövlətlərlə birlikdə mübarizənin yeni strategiyaları və konsepsiyaları üzərində çalışırıq.

Adını çəkdiyim sahələr üzrə üzv dövlətlərdə həyata keçirilən tədbirlərin hamısı bizim üçün əhəmiyyətlidir. Bu baxımdan, fürsətdən istifadə edərək, ölkənizdə korrupsiyaya qarşı mübarizə ilə əlaqədar son dövrdə gördüyünüz tədbirlər münasibətilə, habelə Azərbaycanın Avropa Şurasına qəbul olunması ilə bağlı Sizi təbrik etmək istəyirəm. Biz bunu belə başa düşürük ki, Azərbaycan korrupsiyaya, mütəşəkkil cinayətkarlığa, terrorizmə və digər təhlükəli meyllərə qarşı mübarizə sahəsində öz qanunvericiliyini də beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırmaq niyyətindədir.

Biz bu sahələrdə Sizinlə birgə çalışa bilərik. Artıq bizim Qafqazda həyata keçirdiyimiz proqramımız, layihəmiz vardır. Lakin Sizin bölgənin Əfqanıstandan Avropaya narkotik maddələrin daşındığı yolun üzərində yerləşdiyini nəzərə alsaq, deyə bilərik ki, görməli işlərimiz daha çoxdur. Bu gün imzalanacaq birgə protokol və həmçinin Sizinlə bugünkü müzakirələr, zənnimcə, gələcək çox məhsuldar əməkdaşlığımızın əsası olacaqdır.

Heydər Əliyev: Hörmətli cənablar, xanımlar!

Mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Vyanadakı mərkəzinə ziyarətimi özüm üçün və ölkəm üçün çox əhəmiyyətli hadisə hesab edirəm.

Azərbaycan 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyini əldə edəndən sonra dərhal Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən tanınıb və BMT-nin üzvüdür. Biz bunu müstəqilliyimizin ən mühüm amillərindən biri hesab edirik. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə daim əməkdaşlıq edirik və bundan sonra da edəcəyik.

Doğrudur, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ilə əməkdaşlığımız dövründə bəzi məsələlərdən narazıyıq. Bu da ondan ibarətdir ki, bölgəmizdə Ermənistanla Azərbaycan arasında münaqişənin qarşısının alınmasında Birləşmiş Millətlər Təşkilatı təsirli qərarlar qəbul edə bilmir. Bilirsiniz ki, bu münaqişə nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan ərazisinin 20 faizini işğal edibdir. İşğal olunmuş torpaqlardan bir milyondan artıq azərbaycanlı yerindən-yurdundan zorla çıxarılıb və uzun müddətdir - altı-yeddi ildir ölkəmizin müxtəlif yerlərində, çadırlarda çox ağır vəziyyətdə yaşayırlar.

1992-1993-cü illərdə Ermənistan silahlı qüvvələrini Azərbaycanın ərazilərini işğal edərkən Azərbaycan Birləşmiş Millətlər Təşkilatına müraciət etmişdi. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu müraciətlərə Təhlükəsizlik Şurasında dörd dəfə, bəlkə də çox baxmışdır. Hər halda 1992-1993-cü illərdə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycandan qeyd-şərtsiz çıxması haqqında dörd qətnamə qəbul etmişdir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının bu barədə bir neçə xüsusi bəyanatı da olmuşdur.

Amma Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzvü olan Ermənistan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qərarların heç birisini yerinə yetirməyibdir. Belə çıxır ki, Təhlükəsizlik Şurası qərar qəbul edir, amma yerinə yetirmir. Bu da Birləşmiş Millətlər Təşkilatına hörmət gətirmir.

Mən həm keçmiş baş katib Butros Qaliyə, həm də indiki baş katib Kofi Annana bu sualı bir neçə dəfə vermişəm. Ancaq hər dəfə belə cavab almışam ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının qətnamə və qərarlarının həyata keçirilməsi mexanizmi yoxdur. Əgər belə bir mexanizm yoxdursa, onu yaratmaq lazımdır. Əgər o, yaradılmırsa, demək, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı özü qəbul etdiyi qətnamələrin həyata keçirilməsinə biganə qalır.

Mən bu gün burada bu sözləri deməyə məcburam. Çünki ölkəmizin düşdüyü vəziyyət məni buna məcbur edir. Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi indiyə qədər Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır. Doğrudur, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu məsələni bir növ üzərindən götürüb və ATƏT-ə həvalə edibdir.

1992-ci ildən bu məsələ ilə ATƏT məşğul olur və ATƏT də Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini həll etmək üçün xüsusi Minsk qrupu yaradıbdır. Minsk qrupunun həmsədrləri Rusiya, Amerika Birləşmiş Ştatları və Fransadır.

ATƏT-in 1994-cü il Budareşt zirvə görüşündə, 1996-cı il Lissabon zirvə görüşündə bu məsələnin həll edilməsi üçün mühüm qərarlar qəbul olunmuşdur. Amma Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi nəticəsində bu qərarlar da həyata keçirilmir.

İndi ATƏT-in Minsk qrupu fəaliyyətini davam etdirir. ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, Avstriyanın xarici işlər naziri bu yaxın vaxtlarda bizim bölgəyə gələcəkdir.

Bilirsiniz ki, biz 1994-cü ildə Ermənistanla Azərbaycan arasında müharibəni dayandırmışıq, atəşkəs haqqında saziş imzalamışıq və məsələnin sülh yolu ilə həll edilməsi üçün danışıqlar aparırıq. Ancaq hələ bir nəticə yoxdur.

Keçən ildən başlayaraq, Ermənistan prezidenti Robert Koçaryanla Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyev arasında bilavasitə bir neçə görüş də keçirilmişdir. Bu məsələlər bir neçə dəfə Amerika prezidenti cənab Bill Klintonun yanında müzakirə olunub, son vaxtlar Rusiyanın yeni prezidenti cənab Putinin iştirakı ilə müzakirə edilibdir, Fransanın prezidenti cənab Jak Şirakın iştirakı ilə müzakirə olunubdur. Ancaq hələ ki, Azərbaycan torpaqları Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır. Bir milyondan artıq azərbaycanlı altı-yeddi ildir öz ölkəsində qaçqın-köçkün vəziyyətində, çadırlarda ağır şəraitdə yaşayır.

Hesab edirəm ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı bu məsələlərə daha diqqətlə yanaşmalıdır. İndiki halda Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı və Humanitar Yardımlar üzrə Ali Komissarlığı da Azərbaycanın ağır vəziyyətdə yaşayan qaçqın-köçkünlərinə daha səmərəli yardımlar göstərməlidirlər. Təəssüf ki, məlum olmayan səbəblərdən son illər bu yardımlar tədricən azalır. Bu da bizi narahat edir.

Cənab Arlakki, mən bilirəm, bu, sizin sahəniz deyildir. Amma siz Birləşmiş Millətlər Təşkilatı baş katibinin müavinisiniz və mən BMT-nin Vyana ofisindəyəm. Bu sözləri deməyə bilmərəm. Ümid edirəm ki, bu sözlər sizin üçün yalnız məlumat olmayacaq, mənim fikirlərimə öz tərəfinizdən reaksiya verəcəksiniz. «Reaksiya» deyəndə mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən əməli hərəkətləri nəzərdə tuturam.

İndi isə sizinlə bugünkü söhbətimizin əsas mövzusuna keçə bilərik. Siz bildirdiniz ki, son vaxtlar Azərbaycan narkotiklərlə mübarizə, mütəşəkkil cinayətkarlığa, korrupsiyaya qarşı mübarizə barəsində ətraflı əməli tədbirlər həyata keçirir. Mən təşəkkür edirəm ki, siz gördüyümüz işləri vurğulayır və qiymətləndirirsiniz. Biz həqiqətən bu sahələrdə mübarizəni dövlətçiliyimizin qorunması üçün və ümumiyyətlə dünyada bu çox təhlükəli halların qarşısının alınması üçün dövlətimizin mühüm vəzifəsi hesab edirik.

Narkotiklərlə mübarizə sahəsində biz bir çox tədbirlər görmüşük. Xüsusən, sizə məlumdur ki, mənim fərmanımla ayrıca komissiya yaradılmışdır və ona baş nazirin müavini rəhbərlik edir. Deyə bilərəm ki, bu komissiya çox güclü fəaliyyət göstərir. Biz narkotiklərlə mübarizə sahəsində üç konvensiyaya qoşulmuşuq. Amma bizim qonşularımız bu konvensiyalara hələ qoşulmayıblar.

Narkotiklərlə mübarizə sahəsində BMT ilə birlikdə mühüm bir proqram həyata keçirilir. Onun həyata keçirilməsi üçün BMT xüsusən bizim gömrük təşkilatı və Daxili İşlər Nazirliyi ilə əməli işlər görübdür. Bu proqramın birinci hissəsi başa çatıbdır. Onun həyata keçirilməsi üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatı müəyyən məbləğdə vəsait ayırıbdır. Ancaq mən bildirmək istəyirəm ki, sizinlə birlikdə tərtib olunmuş proqram həyata keçirilir, onun üçün ayrılan vəsaitdən istifadə edilibdir. Biz istəyirik ki, proqramın ikinci mərhələsini həyata keçirək. Amma bunu sizinlə birlikdə həm tərtib etməliyik, həm də, təbiidir ki, proqramın ikinci hissəsinin həyata keçirilməsi üçün Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən yenə də maliyyə köməyi göstərilməlidir.

Siz qeyd etdiniz ki, Azərbaycan öz coğrafi vəziyyətinə, mövqeyinə görə narkotiklərin həm Əfqanıstandan, Mərkəzi Asiyadan Qərbə, həm də İrandan Şimala, Qərbə daşındığı yolun üzərində yerləşir. Biz bunu bilirik, nəzərə alırıq, lazımi tədbirlər görürük. Ancaq bildirmək istəyirəm ki, nə Mərkəzi Asiyadan, Əfqanıstandan, nə də İrandan narkotiklərin Azərbaycan ərazisi vasitəsilə Qərbə çatdırılması üçün başqa kanallara bənzər güclü kanallar yoxdur. Yəni bizim apardığımız işlər bunların qarşısını alıbdır. Ona görə də bizim ərazi o qədər istifadə oluna bilmir. Bu da onunla əlaqədardır ki, biz bu sahədə həmişə çox ciddi tədbirlər görmüşük. Sizinlə bərabər tərtib olunmuş və həyata keçirilmiş proqram öz müsbət nəticələrini verir. Ancaq biz arxayınlaşmırıq, həmin kanalların qarşısını almaq üçün daim lazımi tədbirlər görürük və görəcəyik.

Biz nəinki narkotiklərin daşınması üçün tranzit ölkə kimi bununla mübarizə aparırıq, eyni zamanda istəyirik ki, ölkəmizdə vətəndaşlarımız arasında narkotik vasitələrdən istifadə yayılmasın. Böyük məmnuniyyətlə deyə bilərəm ki, başqa ölkələrə, çox ölkələrə nisbətən, bəlkə də hamısına nisbətən Azərbaycan əhalisi arasında narkotiklərdən istifadə olunması çox aşağı səviyyədədir. Şübhəsiz ki, biz mübarizə aparırıq, əhalimizin sağlamlığını qoruyuruq.

Mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizə barədə. Təbiidir ki, narkotiklərlə mübarizə bunun bir hissəsidir. Amma mütəşəkkil cinayətkarlıqla məşğul olan qruplar bir çox başqa sahələrdə də özlərini göstərir. Məsələn - terrorizm, ekstremizm, separatizm. Biz bunlara qarşı həmişə mübarizə aparmışıq.

Bilirsiniz ki, Azərbaycan dövlət müstəqilliyini əldə edəndən sonra ölkədə daxili sabitlik pozulmuşdu. Azərbaycanda qanunsuz silahlı dəstələr həm 1990-1991-ci, həm də 1992-1993-cü illərdə silah yolu ilə dövlət çevrilişi etmək və bir neçə terror aktı həyata keçirmək cəhdləri göstərmişlər.

1993-cü ildə Azərbaycanda vətəndaş müharibəsi mövcud idi. Biz onun qarşısını aldıq. Ondan sonra silahlı dəstələr tərəfindən iki dəfə dövlət çevrilişinə cəhd göstərilmişdir. Bunların da qarşısı alınmışdır. Amma həmin cinayətkarların bir çoxu müxtəlif ölkələrdə gizlənirlər və özlərinin terrorçuluq niyyətlərindən əl çəkmirlər.

Məsələn, 1995-ci ildə Ukrayna prezidenti cənab Kuçma ilə mən Bakıdan hava limanına gedəndən iki saat öncə məlum oldu ki, yoldakı körpünün altına iki yüz kiloqram trotil qoymuşlar ki, avtomobillər keçəndə partlasın və iki prezident həlak olsun. Bizim hüquq-mühafizə orqanları yaxşı işlədi və bunun qarşısını aldılar.

Yaxud da, 1995-ci ilin payızında Azərbaycan prezidenti xarici səfərdən dönərkən müəyyən edilmişdi ki, prezidentin təyyarəsi hava limanına enəndə onu raketlə vurmalı idilər. Bu halda isə bizə hüquq-mühafizə orqanları yox, Allah kömək etdi. Bakı hava limanına təyyarələr iki istiqamətdən enir.

Amma əksər hallarda həmin raketin qurulduğu tərəfdən enir. Biz enərkən küləyin istiqaməti dəyişib, ona görə də təyyarə raket olan tərəfdən yox, başqa tərəfdən enmişdi. Amma onda bilmirdik ki, bizi vurmaq istəyirlər. Təyyarəni vurmaq üçün raket ata bilmədilər. Ancaq bir neçə gün sonra biz məsələni araşdırdıq, tapdıq. Terroristlərin bir qismi cəzalandırıldı. Amma bəziləri hələ də başqa ölkələrdə gizlənirlər.

Demək istəyirəm ki, bütün bu hallarda - dövlət çevrilişi, terror aktları cəhdlərində bəzi ölkələrin xüsusi xidmət orqanları da iştirak ediblər. Bu gün də bizə qarşı, Azərbaycan prezidentinə qarşı terror aktları törətmək niyyətləri qalmaqdadır.

Məsələn, 1995-ci ildə dövlət çevrilişinə cəhd edən qrupun başçılarından biri sonra gəlib Avstriyada, Zalsburq şəhərində gizlənmişdi. İki il burada yaşamışdı və ona burada sığınacaq vermişdilər. Biz onun Azərbaycana qaytarılması barədə Avstriya hökumətinə bir neçə dəfə müraciət etdik. Ancaq bizim müraciətlərimiz təmin olunmadı.

Sonra isə o, İrana getdi. İki ildir ki, orada ətrafına terrorist qruplar toplayır və Azərbaycan prezidentinə qarşı terror etmək istəyir. İran hökuməti də bizim tələbimizi yerinə yetirmir, onu qaytarmır. Ona görə mən Tehrana gedəndə orada məni xüsusi mühafizə edirdilər. Elə burada da mənim mühafizəmi çox gücləndiriblər. Çünki məlumatlar var idi ki, o, İrandan buraya gələcəkdir. Hər halda onun ailəsi Zalsburqda yaşayır.

Yəni bu faktları sizə çatdıraraq demək istəyirəm ki, bizim dövlətin siyasətində mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı mübarizə xüsusi yer tutur. Çünki ölkəmiz belə bir vəziyyətdədir.

Eləcə də korrupsiyaya qarşı çox güclü mübarizə aparılır. Mən 1997-ci ildə bu barədə çox ciddi fərmanlar vermişdim, lazımi tədbirlər görüldü. Yeni fərman vermişəm və qanun hazırlanır. Bu barədə bizim mövqeyimiz çox kəskindir.

Beləliklə, görürsünüz ki, bu sahələrdə bizim təcrübəmiz var. Ona görə əgər siz Cənubi Qafqazda narkotiklərlə mübarizə, mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı mübarizə ilə əlaqədar bir büro yaratmaq istəyirsinizsə, - mən eşitmişəm ki, istəyirsiniz, - onun qərargahını Bakıda, Azərbaycanda yaratsanız daha da faydalı olar.

Mən sizə bildirdim ki, biz konvensiyalara qoşulmuşuq. Bu gün memorandum imzalanacaqdır. Ancaq biz bilirik ki, hələ 1996-cı ildə siz Mərkəzi Asiya ölkələri ilə narkotiklərlə mübarizə haqqında memorandum imzalamısınız. Mənə məlumat verdilər ki, bu memorandum açıq sənəd xarakteri daşıyır və ona qoşulmaq olar. Mən bu gün bəyan edirəm ki, biz həmin memoranduma da qoşulmağa hazırıq. Təşəkkür edirəm.

Pino Arlakki: Cənab Prezident, ölkənizdəki vəziyyətlə əlaqədar bizə verdiyiniz ətraflı məlumata görə çox sağ olun. Münaqişənin həlli və narkotiklərlə mübarizə sahəsində görülən tədbirlər haqqında verdiyiniz məlumata görə Sizə təşəkkür edirik.

Narkotiklərin daşınması, terrorizm, vətəndaş müharibələri ifadələri bir çoxları üçün yalnız mücərrəd məna daşıyır. Onlar bu barədə ancaq qəzetlərdən, kitablardan oxuyur və bir də televiziyadan eşidirlər. İnsanların əksəriyyəti müharibənin nə demək olduğunu anlamır, terror aktının insan həyatı üçün nə qədər təhlükəli olduğunu təsəvvür etmirlər. Amma Sizin şəxsi həyatınız və iş təcrübəniz ölkədə güclü dövlət qurmaq və idarəçiliyi tam surətdə təmin etmək məqsədi ilə narkotik maddələrin daşınmasına və terrorizmə qarşı mübarizədə sərt mövqe tutmağın nə qədər vacib olduğunu göstərir.

Çıxışınızın əvvəlində dediniz ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı münaqişələrin, xüsusilə Sizin bölgədə olan münaqişənin aradan qaldırılmasında səmərəli rol oynamayıb, Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri həyata keçirilməyibdir. Mən BMT-də olan bu problemdən xəbərdaram. Sizin ölkənizdəki münaqişə ilə əlaqədar qəbul olunmuş dörd qətnamədən də tam xəbərim var. Təəssüf ki, icra olunmamış qətnamələr təkcə Sizin ölkənizə aid deyildir. Bir çox münaqişələrə, müharibələrə dair, hətta dövlətlər arasında olan bir çox məsələlərin həllinə dair qətnamələr qəbul edilib, ancaq onlar da həyata keçirilməyibdir.

Cənab prezident, amma onu da bildirmək istəyirəm ki, həmin qətnamələrin yerinə yetirilməməsini bu gün mənim burada təmsil etdiyim baş katibin o qətnamələri yerinə yetirmək niyyətinin olmaması ilə izah etmək düzgün olmazdı. Başqa sözlə desək, həm baş katib, həm də onun mənim kimi təmsilçiləri əllərindən gələni edir ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri həyata keçirilsin, bir mexanizm olsun ki, qətnamələrin həyata keçirilməsi təmin edilsin.

Amma hər halda mən Sizin bu fikrinizi baş katibə çatdıracaq, Sizinlə bugünkü görüşüm barədə onunla şəxsən danışacağam. Sizi əmin edirəm ki, biz ölkənizin təhlükəsizliyi məsələlərinə daha həssas mövqedən yanaşacağıq.

BMT ilə Sizin ölkəniz arasında narkotiklərə, terrorizmə və mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində əməkdaşlığa gəldikdə isə, mən də məmnuniyyətlə bildirmək istəyirəm ki,

ölkənizlə birgə həyata keçirdiyimiz proqramın birinci hissəsi daha məhsuldar əməkdaşlıq üçün yaxşı zəmindir.

Əfqanıstandan və İrandan gətirilən narkotiklərin qarşısının alınması üçün Sizin ölkənizdə görülən tədbirlər yalnız öz ölkənizin xalqının sağlamlığını təmin etmək məqsədi daşımır, həm də bu narkotiklərin çatdırılması nəzərdə tutulan son nöqtənin, yəni Avropa ölkələrinin problemlərinin aradan qaldırılmasına xidmət edir. Ona görə də biz Qərbi Avropa ölkələri ilə birgə fəaliyyətimizdə həmin ölkələrə narkotik maddələrin daşınmasının qarşısını almaqda Azərbaycanın aparıcı rol oynadığı barədə məlumatları da onlara çatdıracağıq.

Anlaşma memorandumunu imzalamaqla biz qarşılıqlı əməkdaşlığımızı daha da gücləndirəcəyik. Mərkəzi Asiya ölkələri ilə imzaladığımız memoranduma qoşulmaq barədə bu gün burada bəyan etdiyiniz niyyəti də yüksək qiymətləndirir və alqışlayırıq. Hesab edirəm ki, Mərkəzi Asiyanın beş ölkəsi ilə imzaladığımız həmin anlaşma memorandumuna Azərbaycanın qoşulması ilə bu əməkdaşlığın çərçivəsi genişlənəcək və tam şəkil alacaqdır.

Ümidvar olduğumu bildirirəm ki, biz başqa sahələrdə - məsələn, terrorizm kimi meyllərə qarşı mübarizədə də yeni imkanlardan və perspektivlərdən istifadə edə bilərik. Mənim məsul olduğum idarə həm də terrorizmə qarşı mübarizə sahəsinə cavabdehdir və indi biz bundan ötrü xüsusi struktur yaradırıq.

Bizim işləyib hazırlamaq istədiyimiz vasitələrdən biri terroristlərin bir ölkədən digərinə ekstradisiyasını - təhvil verilməsini təmin etməkdir. Siz öz çıxışınızda terrorizmə qarşı mübarizədə tam əməkdaşlığın olmamasının əyani, bariz nümunəsini göstərdiniz. Bu sahədə daha sıx əməkdaşlığın təmin olunması hazırda sizin üzləşdiyiniz təhlükənin azaldılmasına və ölkənizdəki sabitliyin möhkəmlənməsinə xidmət edərdi.

Bütün bunları deməklə diqqəti ona yönəltmək istəyirəm ki, terrorizmə qarşı mübarizə sahəsindəki beynəlxalq əməkdaşlıq özündə daha konkret elementləri əks etdirir. Bu, sadəcə, vəkillərin, hüquqşünasların bir otağa toplaşaraq hazırladığı əməkdaşlıq sənədlərindən ibarət deyildir. Ona görə də hesab edirəm ki, biz birgə çalışmaqla bir çox sahələrdə, o cümlədən mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində böyük irəliləyişlərə nail ola bilərik.

Siz çox yaxşı bilirsiniz ki, terrorizm, narkotiklərin daşınması, mütəşəkkil cinayətkarlıq bəzən bir-biri ilə sıx bağlı olan meyllərdir. Eyni qrupa mənsub adamlar bu sahələrdə fəaliyyət göstərirlər və çox zaman da narkotik maddələrin qanunsuz satışından əldə edilən vəsait məhz terror aktlarının maliyyələşdirilməsinə sərf olunur.

Məlumat üçün bildirirəm ki, bu ilin oktyabrında Daşkənd şəhərində narkotik maddələrin daşınmasına qarşı mübarizə sahəsində tədbirlər barədə beynəlxalq konfrans keçirəcəyik. Mən fürsətdən istifadə edərək, Sizi bu ilin sonunda İtaliyanın Palermo şəhərində keçiriləcək beynəlxalq tədbirə dəvət edirəm.

İndi biz burada, Vyana şəhərində mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı mübarizəyə dair beynəlxalq konvensiyasının işlənib hazırlanmasının birinci mərhələsini bitirməkdəyik. Həmin konvensiya dünyanın bütün bölgələrində mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində ən güclü vasitə olacaqdır. Bunun sayəsində biz mütəşəkkil cinayətkarlıqla məşğul olan şəxslərin əmlakının müsadirə edilməsini, bu şəxslərin daha səmərəli şəkildə və tez bir zamanda bir ölkədən digərinə təhvil verilməsini təmin edə biləcəyik.

İtaliyanın Palermo şəhərində keçiriləcək tədbirimiz dekabrın 12-nə təyin edilib və dövlət, hökumət başçıları səviyyəsində təşkil olunacaqdır. BMT-nin baş katibi Kofi Annan, Avropa Komissiyasının sədri, İtaliya prezidenti və bir çox digər dövlət başçıları bu tədbirdə iştirak etmək barədə öz razılıqlarını veriblər. Dəvətimizi qəbul edib bu mühüm konfransda bizimlə bərabər olsaydınız, bizə şərəf verərdiniz və çox məmnun olardıq.

Heydər Əliyev: Qəbul edirəm və mütləq gələcəyəm.

Pino Arlakki: Əmin edirəm ki, orada Sizin üçün müvafiq təhlükəsizlik tədbirləri də təmin olunacaqdır. Sizin problemlərinizə oxşar problemləri olan bir şəxs kimi, mən Sizin nəyi nəzərdə tutduğunuzu başa düşürəm. Həm Siz, həm də mən bəxti gətirmiş insanlarıq.

Heydər Əliyev: Siz də belə şeylə rastlaşmısınız?

Pino Arlakki: Bəli.

Heydər Əliyev: Onda Siz məni yaxşı başa düşərsiniz.

Pino Arlakki: İcazə verirsinizsə, anlaşmanı imzalayarıq.

Heydər Əliyev: Bir məsələni də demək istəyirəm. Siz bilirsiniz ki, uzun illərdir Azərbaycanda kosmik tədqiqatlar mərkəzi yaradılıbdır. Onun əməkdaşları buraya gəlib prosedurda iştirak ediblər. Keçən il BMT-nin konfransında da iştirak ediblər. Bu da sizin sahəyə aid olan işdir. Əgər siz Azərbaycanın bu təşkilatını bölgə üçün bir mərkəz kimi müəyyən etsəniz, faydalı olar. Bu sahədə bizim yaxşı təcrübəmiz, alimlərimiz var. Hələ Sovetlər İttifaqı vaxtından, təxminən iyirmi ildir ki, bu təşkilat fəaliyyət göstərir. Ona görə bu əməkdaşlığı da genişləndirmək yaxşı olardı.

Pino Arlakki: Cənab prezident, Sizi əmin edirəm ki, biz bununla məşğul olacağıq. Burada da kosmik tədqiqatlarla məşğul olan bir mərkəz var və o, bilavasitə mənə tabedir.

Heydər Əliyev: Bəli, mən ona görə Sizə müraciət edirəm.

Pino Arlakki: Mən həmin mərkəzin menecerləri ilə danışaram. Əlimizdən gələni edərik ki, Sizin ölkənizlə bu sahədə də əməkdaşlığı təmin edək. Hesab edirəm ki, Sizin ölkənin təcrübəsindən və orada olan ekspertlərin xidmətlərindən istifadə edə bilərik. Neçə illər əvvəl olduğu kimi, həmin regionda Azərbaycanı indi də tədqiqat işlərini həyata keçirən bir mərkəzə çevirə bilərik.

Ümumdünya Sülh Zirvə görüşünün Baş katibi cənab Bava Çayna - 27 avqust 2000-ci il

Hörmətli cənab Bava Çayn!

28 avqust 2000-ci ildə BMT-də keçirilən dini və mənəvi rəhbərlərin yeni minilliyə həsr olunmuş Ümumdünya Sülh Zirvə görüşü ilə bağlı göndərdiyiniz məktuba görə təşəkkürümü bildirirəm. Sülh, qlobal anlaşma və beynəlxalq əməkdaşlığa nail olunması məqsədi ilə dünyanın dini rəhbərlərinin iştirakı və BMT-nin vasitəçiliyi ilə keçirilən tədbirin məramı və məqsədi müstəqil Azərbaycan Respublikası üçün çox vacibdir. Ümid edirəm ki, bu forum bütün dünyada hərbi münaqişələrdən və təcavüzkar müharibələrdən əzab çəkən milyonlarla insanın sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq arzusunun parlaq təzahürü olacaqdır.

Azad və demokratik cəmiyyət quruculuğu yolunda qətiyyətli addımlarını atan və geosiyasi cəhətdən olduqca həssas bölgədə yerləşən müstəqil Azərbaycan Respublikası üçün sülhün, sabitliyin hökm sürdüyü təhlükəsiz mühit həyati əhəmiyyət kəsb edən bir məsələdir. Bu zərurət həm də onunla bağlıdır ki, qonşu Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü və əsassız ərazi iddiaları müstəqil dövlətimiz və xalqımız üçün böyük problemlər yaratmışdır. Ərazimizin 20 faizi işğal olunmuş, on minlərlə insan öldürülmüş və yaralanmış, yüzlərlə qadın, uşaq və qoca əsir və yaxud girov götürülmüş, 1 milyondan çox insan və tarixi-etnik torpağında qaçqın və məcburi köçkünə çevrilmişdir. Bu gün ölkənin hər 8 vətəndaşından biri qaçqın və yaxud məcburi köçkün vəziyyətində yaşamaq məcburiyyətindədir. Güman edirəm ki, erməni təcavüzünün Azərbaycanda həyatın bütün sahələrinə nə dərəcədə mənfi təsir göstərdiyini anlamaq heç də çətin deyil.

Təcavüz nəticəsində xalqımızın böyük mənəvi və maddi itkilərə məruz qalmasına baxmayaraq, Azərbaycan Respublikası daxili və xarici siyasətində demokratiya və müstəqil dövlətçilik prinsiplərinə, eyni zamanda beynəlxalq hüquqi normalara daim sadiqlik nümayiş etdirir. Biz bu yolda xalqımızın sülhsevərlik, humanizm və dözümlük kimi yüksək mənəvi dəyərlərinə arxalanırıq.

Tarixin heç bir mərhələsində Azərbaycanda dini, milli ayrı-seçkilik, diskriminasiya faktı olmamışdır. Əsrlər boyu burada dünya dinləri dinc yanaşı fəaliyyət göstərmiş, bütün xalqlar dilindən, dinindən, etnik mənsubiyyətindən asılı olmayaraq mehriban ailə şəraitində yaşamışlar. Azərbaycan xalqı öz milli mentalitetinə uyğun olaraq həm də qonşu dövlətlər və xalqlarla mehriban qonşuluq münasibətlərində olmuşdur. Bu mütərəqqi tarixi ənənələr bu gün də davam edir və Azərbaycan dövləti bölgədə sülhün və sabitliyin bərqərar olunması istiqamətində səylərini əsirgəmir.

Təbiidir ki, bütün bu məqsədlərə çatmaq üçün yalnız bir tərəfin istəyi kifayət deyildir. Beynəlxalq hüququn dövlətlərin ərazi bütövlüyü, sərhədlərin toxunulmazlığı, milli və dini azlıqların hüquqlarının müdafiəsi kimi prinsiplərini əsas tutmaqla qarşılıqlı hörmət, anlaşma etimad və hər şeydən öncə bütün tərəflərin maraqlarının təmin olunması məqsədi ilə güzəştlər edilməsi ümdə şərtlərdəndir. Əks halda bəşəriyyət müharibə və münaqişə ocaqlarından xilas ola bilməz.

Ümidvar olduğumu bildirirəm ki, dünyanın mötəbər dini və mənəvi rəhbərlərinin xeyirxah məqsədlərə xidmət edən zirvə görüşü zəmanəmizin narahat məsələlərini dərindən müzakirə edəcək, bəşəriyyətin tarixi haqqı olan sülh, əmin-amanlıq şəraitində yaşaması işinə öz layiqli töhfəsini verəcəkdir.

Bu müqəddəs amal uğrunda hər birinizə böyük uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,
Heydər Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Nyu-Yorkda Minilliyin Zirvə görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı - 7 sentyabr 2000-ci il

Hörmətli cənab sədr!

Hörmətli həmkarlar!

Xanımlar və cənablar!

XX əsr başa çatır. Bu yüzillik bəşəriyyətin yaddaşında mənəvi-intellektual tərəqqi ilə və iki dünya müharibəsində tökülmüş qanlarla, imperiyaların süqutu və onlarca yeni suveren dövlətlərin yaranması ilə, «soyuq müharibə»nin doğurduğu gərginlik və sülh, sabitlik naminə göstərilən kollektiv səylərlə qalacaqdır. Bəs qarşıdan gələn yüzillikdə dünya necə olacaqdır?

İki sistemin qarşıdurmasının tarixə qovuşması, demokratik və sərbəst bazar ideyalarının üstünlük qazanıb yayılması elə bir dünyanın qurulmasına kömək etməlidir ki, orada bütün dövlətlərin mənafeləri nəzərə alınacaq və həqiqətən bərabərhüquqlu tərəfdaşlıq sahmana salınacaqdır. Amma beynəlxalq vəziyyətin inkişafının təhlili bizi belə bir acı nəticəyə gətirir ki, rəqabət stereotipləri hələ də mövcuddur. Biz çox çətin dövrdə yaşayırıq, düzgün olmayan bircə addım vəziyyəti alt-üst edə və keçmişə faciəli qayıdışa səbəb ola bilər. Ədalətli və təhlükəsiz dünya qaydası yaratmaq üçün çətin yol keçmək lazım gələcək və biz hamımız bu məqsədə can atmalıyıq.

Dünyanın inkişafının indiki mərhələsinin başlıca meyli qloballaşmadır. Bu mürəkkəb və heç də birmənalı olmayan prosesin perspektivləri bizim hamımızı düşündürür. Qloballaşma dövlətlərin sabit inkişafının, bütövlüyünün və idarəetmə sistemlərinin sabitliyinin təmin olunmasına, iqtisadi münasibətlərdə ayrı-seçkiliyin aradan qaldırılmasına, xalqların rifah halının yüksəldilməsinə kömək etməlidir. Beynəlxalq hüququn prinsipləri və normalarının aliliyi, dəyişikliklərin təkamül xarakteri, tərəfdaşlıq və daha çox inkişaf etmiş dövlətlərin daha az inkişaf etmiş dövlətlərə köməyi, qarşılıqlı etimad və ümumbəşəri dəyərlərə sədaqətlə yanaşı, milli fərqlərin də qəbul olunması bu prosesin müəyyənedici istiqamətləri olmalıdır. Demokratik inkişafın gücü onun rəngarəngliyindədir.

Azərbaycan qloballaşmanın müsbət mənada inkişafına öz töhfəsini verir. Mənim ölkəm dünya miqyasında geostrateji əhəmiyyətə malik öz coğrafi mövqeyindən, ehtiyatlarından və potensialından istifadə edərək, Şərq ilə Qərb arasında zəngin tarixi keçmişdən başlanan və gələcəyə istiqamətlənən körpü rolunu səmərəli surətdə həyata keçirir. Biz Böyük İpək yolunun bərpası, Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizinin yaradılması və Xəzər hövzəsinin karbohidrogen ehtiyatlarının hasilatı və dünya bazarlarına nəqli üçün çox böyük səylər göstəririk. Dünyanın bir neçə regionunun dövlətlərinin azad və mükəmməl inkişafı üçün bu layihələrin həlledici əhəmiyyəti var, bunlar fövqəlmilli əməkdaşlığa təkan verəcək və qlobal şəraitin inkişafına müəyyənedici təsir göstərəcəkdir.

Ancaq xaricdən olan təhlükələr və daxili problemlər, təzyiq göstərilməsi və nüfuz dairələri uğrunda mübarizəyə cəlbetmə hələ bərkiməmiş gənc demokratiyalara öz xalqlarının mənafelərinə və arzularına cavab verən xətlərini sərbəst şəkildə həyata keçirməyə, öz dövlətçiliyini möhkəmləndirməyə və inkişaf etdirməyə, dinc quruculuqla məşğul olmağa imkan vermir. Onlar mövcud olduqları ilk gündən özlərinin müstəqilliyi, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda amansız mübarizəyə başlamağa məcbur olmuşlar.

Təcavüzlərdən, ərazi işğallarından və etnik təmizləmələrdən, təcavüzkar separatizmdən və terrorizmdən əzab çəkən dövlətlər tam hüquqla gözləyirlər ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı ədalətli sülhün və təhlükəsizliyin bərqərar edilməsi və BMT nizamnaməsi prinsiplərinin müdafiəsi üçün maksimum səmərəli tədbirlər görəcəkdir.

Təəssüflər olsun ki, Cənubi Qafqaz həmin problemlərin, hədələrin və risklərin aydın şəkildə təzahür etdiyi regiona çevrilmişdir. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü - milyonlarla insana saysız-hesabsız fəlakətlər gətirmiş təcavüz Cənubi Qafqazda vəziyyətin sabitliyini pozan başlıca amil olmuşdur.

Bu təcavüzün gedişində Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan ərazisinin 20 faizini işğal etmiş, etnik təmizləmə aparmış və bir milyon azərbaycanlını öz doğma yerindən-yurdundan zorla qovub çıxarmışlar. Bununla əlaqədar BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası qəbul etdiyi dörd qətnamədə Azərbaycan Respublikasının suverenliyini, ərazi bütövlüyünü və sərhədlərinin pozulmasını birmənalı şəkildə təsdiqləmiş və Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdikləri Azərbaycan ərazilərindən dərhal qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb etmişdir. Ancaq Təhlükəsizlik Şurasının qərarları 1993-cü ildən bu günə qədər hələ də kağız üzərində qalmaqdadır.

1992-ci ildən etibarən Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin aradan qaldırılması məsələsi ilə ATƏT məşğul olur, amma onun fəaliyyətinin nəticəsi yoxdur. Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin ikitərəfli danışıqları davam edir, ancaq hələlik bunlar da bir nəticə verməmişdir. Altı ildən çoxdur ki, biz atəşkəsə əməl edirik, amma bu, problemi həll etmir. Mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin yerinə yetirilməsi üçün bütün lazımi tədbirləri görməyə çağırıram.

Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsini həll etmədən və digər münaqişələri aradan qaldırmadan, xaricdən təzyiq amillərinə, o cümlədən, xarici hərbi qüvvələrin olmasına son qoymadan regionda sülhə və təhlükəsizliyə nail olmaq mümkün deyildir.

Cənubi Qafqaz regionuna siyasi tamlıq və bitərəflik statusu verilməsi Cənubi Qafqaz dövlətlərinin normal qarşılıqlı münasibətlərini qaydaya salmağa və onların dünya iqtisadi sisteminə ahəngdar inteqrasiyasını təmin etməyə imkan verər.

Səkkiz ildən bəri fəlakətli vəziyyətdə yaşayan Azərbaycanın qaçqın və köçkünlərinə göstərilən köməyə görə mən BMT sistemindəki təşkilatlara və donor ölkələrə minnətdarlığımı bildirirəm. Biz son dərəcə vacib olan humanitar yardımın həmin insanlar öz yaşayış yerlərinə qayıdana qədər davam etdirilməsinə və artırılmasına kəskin ehtiyac duyuruq.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının üzərinə dünyanın taleyi üçün çox böyük məsuliyyət düşür, biz ümidlərimizi ona bəsləyirik. Ciddi və rasional islahat təşkilatın, o cümlədən Təhlükəsizlik Şurasının səmərəliliyini artırmalıdır.

Sözümün sonunda planetimizdə sülh və təhlükəsizlik üçün kollektiv məsuliyyət daşıdığımızı vurğulamaq və əmin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, «Minillik zirvə görüşü»nün yekunları XIX əsrə doğru yolumuzun etibarlı bünövrəsi olacaqdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Uşaq Fondunun Mərkəzi və Şərqi Avropa, MDB və Baltik ölkələri üzrə regional nümayəndəsi Filip O'brayanı qəbul edərkən söhbətindən - Prezident sarayı, 20 oktyabr 2000-ci il

Heydər Əliyev: Azərbaycana xoş gəlmisiniz. YUNİSEF ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələrə və əməkdaşlığa biz çox böyük əhəmiyyət veririk. Ümumiyyətlə, YUNİSEF kimi bir təşkilatın Birləşmiş Millətlər Təşkilatı çərçivəsində yaranması, təbii ki, çox böyük hadisədir. Onun gördüyü işlər olduqca əhəmiyyətlidir.

Azərbaycanın YUNİSEF-lə əməkdaşlığı 1993-cü ildən başlayıbdır. Xatirimdədir, 1994-cü ildə Nyu-Yorkda Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Məclisində olarkən mən YUNİSEF ilə Azərbaycan arasında bir sənədə imza atdım. Son illər Azərbaycanda bir çox məsələlərə, xüsusən, difteriyanın, polimielitin qarşısının alınmasına və başqa sahələrə YUNİSEF yardımlar edibdir. Mən YUNİSEF-in bu fəaliyyətini də yüksək qiymətləndirirəm.

YUNİSEF-in Azərbaycanla daha da səmərəli, Azərbaycan üçün çox faydalı əməkdaşlıq etmək üçün hələ böyük imkanları vardır. Güman edirəm ki, siz bu səfəriniz zamanı respublikamızda vəziyyətlə tanış olarkən mənim bu fikirlərimin nə qədər düzgün olduğunu da təsdiq edə bilərsiniz.

Biz istəyirik ki, YUNİSEF ilə Azərbaycan əməkdaşlığı daha da geniş olsun. Çünki buna böyük ehtiyac vardır. Xüsusən, qaçqın, köçkün vəziyyətində olan uşaqların, çadırlarda olan uşaqların vəziyyəti ilə əlaqədar. Buyurun.

Filip O'brayan: Zati-aliləri, təşəkkür edirəm. Bu gün burada olmağımdan böyük şərəf duyuram. Sizin ölkənizdə bir çox sahələrdə YUNİSEF-in missiyasının həyata keçirilməsində təşkilatımıza qarşılıqlı yardımçı oldunuz. Mən hər şeydən öncə Sizi iki hadisə münasibətilə təbrik etmək istəyirəm.

Birincisi, müstəqilliyinizin 9-cu ildönümünü bayram etməniz münasibətilə Sizi təbrik edirəm. Çox məmnun oldum ki, Siz müstəqillik bayramınızı qeyd etdiyiniz dövrdə mən də Sizin ölkənizdə olmuşam.

İkinci təbrikim olimpiya oyunlarında Azərbaycanın yaxşı yer tutması ilə əlaqədardır.

Heydər Əliyev: Təşəkkür edirəm.

Filip O'brayan: Bilirəm ki, bizim təşkilatımızın yardımçı olduğu, kömək göstərdiyi bir çox layihələrin Azərbaycanda həyata keçirilməsində Siz şəxsən iştirak etmisiniz. Azərbaycanda çoxsaylı qaçqın uşaqlarının olması ilə əlaqədar Sizin keçirdiyiniz narahatçılıqları biz bölüşürük.

Mən Azərbaycanın BMT-dəki təmsilçiliyinin YUNİSEF-in Direktorlar Şurasında sədr müavini vəzifəsində göstərdiyi müsbət fəaliyyətinə görə də Sizə YUNİSEF Təşkilatının icraçı direktorunun adından təşəkkürlərimi bildirmək istəyirəm. YUNİSEF-in uşaqların hüquqlarının müdafiəsi ilə məşğul olan daimi komitəsində Azərbaycanın daimi yer əldə etmək üçün namizədliyini irəli sürdüyünü eşidəndə çox məmnun oldum.

Zati-aliləri, Sizə məlum olduğu kimi, YUNİSEF gələn ilin sentyabr ayında Birləşmiş Millətlər Təşkilatı çərçivəsində uşaqların hüquqlarına aid sammit, zirvə görüşü keçirəcəkdir. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının baş katibi Sizi bu zirvə görüşündə iştirak etmək üçün dəvət edibdir. Mən də öz növbəmdə YUNİSEF Təşkilatının icraçı direktoru adından bu dəvəti Sizə bir daha təkrar etməkdən, yetirməkdən məmnunluq duyuram. Hesab edirik ki, bu zirvə görüşü XXI əsrdə uşaqların hüquqlarının daha yaxşı qorunması və onların həyatının daha yaxşı təmin olunması baxımından fikir mübadiləsi aparılması üçün yaxşı imkan olacaqdır. Mən ümidvaram ki, qarşıdan gələn bir neçə il ərzində indiki vəzifəmdə Azərbaycan ilə daha sıx təmaslar saxlayacağam və Azərbaycanı, Sizin ölkənizi daha yaxından tanımaq imkanı əldə edəcəyəm.

Heydər Əliyev: Sağ olun. Əvvəla, Müstəqillik günü bayramı münasibətilə və Azərbaycanın olimpiya oyunlarında əldə etdiyi nailiyyətlərə görə təbrikinizlə bağlı təşəkkür edirəm. Həqiqətən,

Azərbaycan ilk dəfə olaraq XXVII yay olimpiya oyunlarında belə yüksək səviyyəyə gəlib çatmışdır. Şübhəsiz ki, bu, Azərbaycanda uşaqlara, gənclərə göstərilən qayğının nəticəsində olmuşdur. Çünki olimpiadanın iştirakçıları və xüsusən uğurlu nailiyyətlər əldə edənlər hamısı gənclərdir. Biz iki qızıl medal və bir bürünc medal almağımızdan fəxr edirik. 199 ölkənin içərisində 34-cü yer tutmuşuq. Azərbaycandan həm ərazi nöqteyi-nəzərdən, həm əhalinin sayına, həm də iqtisadi vəziyyətinə görə güclü olan bir çox dövlətlər bizdən arxada qalıblar.

Bizim bürünc medal alan boksçumuz Vüqar Ələkbərovun cəmi 19 yaşı var. Qızıl medalı alanlar da gəncdirlər. Deməк, Azərbaycanda gənclərə qayğı var, diqqət var və gənclər də öz imkanlarını nümayiş etdirə bilirlər.

Eyni zamanda, siz bilirsiniz ki, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunubdur. Bir milyondan artıq Azərbaycan vətəndaşı işğal edilmiş torpaqlardan zorla çıxarılıb və çox ağır şəraitdə, əksəriyyəti isə xeyli vaxtdır, 7-8 ildir ki, çadırlarda yaşayır.

Təsəvvür edin, XX əsr sona çatır, amma bizim insanların bir hissəsi çadırda yaşayır, çadırda uşaqlar doğulur, çadırda gənclər böyüyür, çadırda təhsil alırlar, ailə qururlar. Bütün bunlara görə Azərbaycandakı uşaqların vəziyyəti sizin əhatə etdiyiniz bir çox ölkələrdə olan uşaqların vəziyyətindən daha da ağırdır.

Biz bilirik, Afrikada, Asiyada elə ölkələr var ki, orada həm böyüklər, həm uşaqlar çox ağır xəstəliklərə düçar olurlar, çətinliklər keçirirlər. Bunlar bizə məlumdur. Ancaq Avropa qitəsində yerləşən Azərbaycan kimi bir ölkənin ərazisində olan bu vəziyyət təbiidir ki, dözülməzdir. Ona görə sizin təşkilatınız, yəni YUNİSEF gərək ölkələrin hamısına bərabər gözlə baxmasın, YUNİSEF hər bir ölkəyə onun vəziyyətinə görə münasibət göstərməlidir, yardım etməlidir.

Mən çox arzu edərdim ki, siz üç-dörd saat vaxt sərf edib, - bunu vertolyot vasitəsilə etmək olar, - çadır şəhərciklərinin birini gedib görəsiniz. Onda sizi dəhşət bürüyər. İndi görürsünüz, küçədə yağış yağır və bu, birinci gün deyildir. Sabah qar yağacaqdır. Sonra yay gələndə qızmar istilər başlayacaqdır. Çadırlarda yaşayan insanlar üçün hər fəslin öz çətinliyi vardır. Yağışın altında çadırda yaşamaq və çadırdan çıxan kimi palçığın içində hərəkət etmək böyüklər üçün çətindir, amma uşaqlar üçün nə qədər çətindir!

Mən bilirəm ki, bu problemlərin həll edilməsində sizin imkanlarınız yoxdur. Ancaq köçkün vəziyyətində yaşayan, çadırlarda yaşayan uşaqlara xüsusi diqqət göstərmək, onlara xüsusi qayğı göstərmək və onlara yardımı artırmaq, hesab edirəm ki, sizin üçün mümkündür. Arzu edərdim ki, siz, ümumiyyətlə, YUNİSEF, Azərbaycan ilə əlaqədar proqramında mənim dediyim bu səbəblərə görə müəyyən dəyişikliklər etsinlər.

Siz bəyan etdiyiniz kimi, 2001-ci ilin sentyabr ayında Birləşmiş Millətlər Təşkilatının uşaqlarla əlaqədar sammit keçirməsi çox təqdirəlayiq haldır. Mən bu dəvəti qəbul edirəm və mütləq bu sammitdə iştirak edəcəyəm. Çünki bizim orada deyiləcək sözlərimiz vardır. Bütün bunları nəzərə alaraq, bir daha deyirəm, sizin bu gün Azərbaycanda olmağınız, ölkəmizlə daha da yaxından tanışlığınız bizim üçün çox əhəmiyyətlidir. Ancaq arzu edərdim ki, sizin bu səfəriniz, mənim dediyim sözlər nəzərə alınmaqla, Azərbaycana olan münasibətinizi, yəni yardımınızı, burada iş fəaliyyətinizi genişləndirməyinizi təmin etsin. Mən bu arzularımı sizə bildirirəm.

Filip O'brayan: Zati-aliləri, mən Sizin bu arzularınızı məmnuniyyətlə təşkilatımızın icraçı direktoruna çatdıracağam. Onu da deməк istəyirəm ki, Sizin olduqca səmimi şəkildə, xüsusən Azərbaycanda olan qaçqın uşaqların dözülməz şəraiti barədə söylədiklәriniz bizə çox təsir etdi. Elə bu sözləri söyləməyiniz onu göstərir ki, Siz o uşaqların vəziyyətinin yaxşılaşdırılması işinə sadiqsiniz. Hesab edirəm ki, Siz bu sadiqliyinizi Nyu-Yorkda olarkən bizim təşkilatımızla əlaqədar iki sənədə imza atmanızla bir daha təsdiq etmisiniz.

Zati-aliləri, arzu edərdim ki, YUNİSEF-in regional direktoru kimi mənim elə bir gücüm, qüvvəm olaydı ki, bütün bu münaqişələrə son qoyaydım. Amma doğru buyurdunuz ki, bu işlərin hamısını görmək heç də mənim imkanım daxilində deyildir. Müharibənin uşaqların vəziyyətinə etdiyi təsir göz önündədir və bu, bizi ağrıdır.

Siz doğru dediniz. Əslində, YUNİSEF-də elə biz də ayrı-ayrı ölkələrə, hətta uşaqlara eyni gözlə baxmırıq. Təşkilatımızın gücünü göstərən amillərdən biri də məhz ondan ibarətdir ki, biz ehtiyacı olan uşaqlara yardım əlimizi uzadırıq. Təşkilatımızın burada təmsil olunmuş nümayəndələri, mənim həmkarlarım sizin hökumətinizlə sıx əlaqələr quraraq, azərbaycanlı qaçqın uşaqların ehtiyaclarının öyrənilməsi və onlara yardım edilməsi işində səylə çalışırlar. Mən Sizi əmin etmək istəyirəm ki, bu gün burada qaldırdığınız ağrılı, ciddi problemlərin həll olunması üçün öz tərəfimizdən əlavə ehtiyatların tapılması və Azərbaycana yardımların artırılması üçün də əlimizdən gələni edəcəyik.

Əminəm ki, YUNİSEF Təşkilatının icraçı direktoru və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının baş katibi zirvə görüşündə iştiraka dəvəti qəbul etməyiniz barədə xəbəri məmnuniyyətlə qarşılayacaqlar. Mən də çox məmnunam ki, Siz bu dəvəti qəbul etdiniz. Çünki indi burada mənə dediyiniz kövrəkliklə, həssaslıqla danışdığınız, azərbaycanlı qaçqın uşaqların vəziyyətini təsvir etdiyiniz kimi, həmin zirvə görüşündə də çıxış etsəniz, əminəm ki, bizim ümumi tədbirimizə töhfə vermiş olacaqsınız. Bir daha təkrar edirəm ki, YUNİSEF-in Bakıdakı ofisi Azərbaycan hökuməti və qeyri-hökumət təşkilatları ilə bərabər çalışaraq azərbaycanlı uşaqların həyatının inkişaf etdirilməsini, onların həyatına yenilik gətirilməsini istəyir. Mən də Sizi əmin edirəm ki, şəxsən bu işlərlə yaxından məşğul olacağam. Sağ olun.

Heydər Əliyev: Təşəkkür edirəm. Sizin bu sözləriniz məndə ümid yaradır. Arzu edirəm ki, bu ümidlər yerinə yetsin.

Təbiidir, siz dediniz ki, arzu edirsiniz münaqişələr həll olunsun, münaqişələrə son qoyulsun. Bunu hamıdan çox biz istəyirik, Azərbaycan istəyir. Çünki Ermənistanın təcavüzü nəticəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü pozulubdur.

Qeyd etdiyim kimi, ölkəmizin ərazisinin 20 faizi işğal altındadır və darmadağın olunubdur. Bir milyon insan yerindən-yurdundan didərgin düşübdür. Biz bunlara son qoymaq istəyirik və Ermənistanla sülh əldə etmək istəyirik. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək istəyirik. Köçkünlərin, qaçqınların öz yerlərinə qaytarılmasını təmin etmək istəyirik. Ancaq təəssüf ki, Ermənistan bu barədə çox anlaşılmaz və təcavüzkar bir mövqe tutur. Sizə onu da bildirmək istəyirəm ki, Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını geniş şəkildə işğal etdiyi zaman, 1992-1993-cü illərdə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurası bu məsələləri dəfələrlə müzakirə edibdir və dörd qətnamə çıxarıbdır. Təəssüf ki, Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri, - hansılar ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş rayonlardan dərhal, qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edir, - indiyə qədər Ermənistan tərəfindən həyata keçirilmir. Dözülməz vəziyyət haqqında mən bu yaxınlarda, sentyabr ayının 7-də Nyu-Yorkda Birləşmiş Millətlər Təşkilatının tribunasından yenə də Azərbaycanın sözünü dedim və Birləşmiş Millətlər Təşkilatını, onun Təhlükəsizlik Şurasını tənqid etdim ki, onlar özlərinin qəbul etdiyi qətnamələrin yerinə yetirilməsini təmin edə bilmirlər. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, təbiidir ki, tarixi əhəmiyyətə malik bir təşkilatdır. Biz buna inanırıq. Ancaq onun qərarları, qətnamələri hansı ölkə tərəfindən yerinə yetirilmirsə, demək, o, bunun üçün müəyyən imkanlar tapmalıdır. Xahiş edirəm, mənim bu sözlərimi də çatdırasınız.

Mən gələn il sentyabr ayında gələcəyəm. Allah etsin ki, o vaxta qədər biz Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə son qoya bilək. Əgər buna nail olsaq, ondan sonra hələ bir neçə il də lazımdır ki, yerindən-yurdundan didərgin düşmüş insanlar öz torpağına qayıtsınlar. Amma onların torpağında hər şey dağıdılıbdır, hər şey viran olubdur. Yaşayış məntəqələri, yaşayış evləri yenidən yaranmalıdır. Hələ bizim qarşımızda nə qədər vəzifələr durur. Mən mütləq gələcəyəm.

Filip O'brayan: Zati-aliləri, mən bundan olduqca məmnunam. Çox sağ olun.

Heydər Əliyev: Sağ olun.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi Ercan Murat və bu təşkilatın ölkəmizdəki nümayəndələrini qəbul edərkən söhbətindən - Prezident sarayı, 30 may 2001-ci il

Heydər Əliyev: Hörmətli Ercan Murat!

Hörmətli dostlar!

Mən belə başa düşürəm ki, bugünkü görüş hörmətli Ercan Muratın Azərbaycandan getməsi ilə əlaqədardır. Bu diplomatik işin, təbiidir, özünün müəyyən qaydaları vardır. Qoymurlar ki, insan bir yerdə çox işləsin, dəyişdirirlər. Yəqin ki, sizi də buna görə dəyişdiriblər. Ancaq belədir ki, biz ölkəmizdə işləyən adamlara öyrəşirik və onların Azərbaycandan getməsinə o qədər də razı olmuruq.

Siz burada işlədiyiniz dövrdə Azərbaycanın müxtəlif təşkilatları ilə səmərəli əməkdaşlıq etmisiniz. Ona görə də mən sizə təşəkkür edirəm. Güman edirəm ki, gələcək işinizdə bundan da yaxşı işləyəcəksiniz. Buyurun, mən sizi dinləyirəm.

Ercan Murat: Cənab prezident, icazə verin, vaxt tapıb bizi qəbul etdiyinizə görə öz adımdan, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycandakı ixtisaslaşmış qurumlarına rəhbərlik edən və bu görüşün iştirakçısı olan həmkarlarım adından Sizə təşəkkürümü bildirim.

Siz Birləşmiş Millətlər Təşkilatının müxtəlif strukturlarının Azərbaycanda fəaliyyətinə daim dəstək vermisiniz. Ona görə bugünkü görüşü də biz müstəsna hal kimi qəbul etmirik.

Qərara aldıq ki, Sizinlə bugünkü görüşümüzdə, son dörd ildə - həmkarlarımla birlikdə burada fəaliyyət göstərdiyim müddətdə həyata keçirdiyimiz tədbirlər, gördüyümüz işlər barədə Sizə qısaca məlumat verək. Ondan sonra gələcək planlarımızı sizinlə bölüşək. Sizin tövsiyələrinizi və məsləhətlərinizi dinləyək.

Heydər Əliyev: Ancaq qısaca.

Ercan Murat: Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycanda diqqət yönəltdiyi əsas sahə Sizin hökumətinizin ölkənizdəki qaçqınların və məcburi köçkünlərin həyatının yaxşılaşdırılmasına yönəldilmiş səylərinə dəstək vermək olmuşdur. Biz bu sahədə əməkdaşlığımızın nəticələrindən çox məmnunuq. Xüsusilə biz bəzi məcburi köçkünlərin öz yurd-yuvalarına dönməsindən, məsələn, Horadiz qəsəbəsində öz əvvəlki yaşayış yerlərində məskunlaşaraq yeni həyata başlamalarından çox məmnunuq.

Bu baxımdan biz Abid Şərifovun idarəsi ilə çox müvəffəqiyyətlə əməkdaşlıq etmişik və bu işimiz davam edir. Eyni zamanda sizin hökumətinizlə, dövlət strukturları ilə iqtisadi və sosial sahələrdə də bir sıra layihələr həyata keçirmişik. O cümlədən dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin açılması, uşaqların problemlərinin həll olunması sahələrində uğurlu əməkdaşlıq etmişik. Biz bu fəaliyyətimizi həyata keçirərkən, BMT-nin Azərbaycandakı altı təşkilatı kimi yox, vahid bir mərkəzdən əlaqələndirilmiş halda işləmişik. Hesab edirik ki, bu səmərəli olubdur. O mənada ki, Sizin hökumətiniz bizim fəaliyyətimizi daim dəstəkləyibdir, bizim ixtisaslaşmış ayrı-ayrı təşkilatlarımızı vahid mərkəz kimi qəbul edibdir. Biz də sizin hökumətinizlə bu sahədə uğurlu əməkdaşlıq etmişik.

Gələcək planlarımız barədə də fikirlərimi Sizinlə bölüşmək istəyirəm. Biz çox məmnunuq ki, Sizin hökumətiniz olduqca mühüm qərar qəbul edərək, Azərbaycanı bu gün dünyada mövcud olan informasiya-texnologiya səviyyəsinə qaldırıbdır. Bu baxımdan biz xüsusilə cənab Ramiz Mehdiyevlə çox yaxından əməkdaşlıq edirik ki, Sizin hökumətinizdə informasiya-texnologiya siyasətini tam yüksək səviyyəyə qaldıraq.

Biz həmçinin Sizin təşəbbüs göstərərək Neft Fondu yaratmağınızı və bu fondda toplanan vəsaitlərin xalq üçün istifadə olunması sahəsindəki səylərinizi tam dəstəkləyirik. Həm də mənim həmkarlarım bu işdə Sizə hər cür dəstək verməyə hazırdırlar.

Cənab prezident, sonda onu bildirmək istəyirəm ki, masanın bu tərəfində əyləşən həmkarlarımla

biz ölkəniz sülh əldə etdiyi zaman bir komanda halında ona yardım göstərməyə hazır olmağımız haqda yekdil fikrə gəlmişik.

Biz münaqişənin sülh yolu ilə aradan qaldırılması üçün Sizin ardıcıl olaraq göstərdiyiniz səyləri çox heyranlıqla izləyirik və bildirirəm ki, Azərbaycan münaqişəni həll etdikdə, problem sülh yolu ilə aradan qaldırıldıqda, biz Azərbaycana yardım, hər cür kömək göstərməyə hazırıq.

Nəhayət, bir neçə kəlmə də şəxsi düşüncələrimi, müşahidələrimi Sizinlə bölüşmək istəyirəm. Cənab prezident, mən burada demək olar ki, dörd il çalışdım.

Bu müddətdə Azərbaycanı, Bakını, azərbaycanlıları çox sevdim. Mən burada çalışmağımdan çox böyük məmnunluq duydum. Özümü öz ölkəmdə olduğum kimi hiss etdim, öz dilimdə danışdım. Bütün bunlara görə Sizə və Sizin vasitənizlə bütün Azərbaycan xalqına dərin təşəkkürümü və minnətdarlığımı çatdırmaq istəyirəm.

Möhtərəm prezident, əgər Sizin mənə və mənim həmkarlarıma hər hansı sualınız olarsa, cavab verməyə hazırıq.

Heydər Əliyev: Təşəkkür edirəm. Sualım yoxdur. Çünki sual vermək asandır, amma işləmək lazımdır. Burada dörd il müddətində səmərəli fəaliyyət göstərdiyinizə görə sizə bir daha təşəkkür edirəm. Gələcək işlərinizdə sizə uğurlar arzulayıram. Siz Azərbaycan-Ermənistan münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunmasını dəstəkləyirsiniz. Sülh əldə ediləndən sonra siz Azərbaycana lazımi yardımlar edəcəksiniz.

Ona görə təşəkkür edirəm. Ancaq öncə məsələni sülh yolu ilə həll etmək lazımdır.

Təəssüflər olsun ki, nə qədər acı da olsa, deməliyəm ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurası bu məsələnin həll olunmasında çox passivlik göstəribdir. Biz dəfələrlə demişik ki, 1993-cü ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə dair dörd qətnaməsi olubdur. Bu qətnamələrdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tanınıb və Ermənistanın silahlı qüvvələrinin işğal edilmiş torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxması tələb olunubdur.

Mən Nyu-Yorkda Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Məclisinin iclasında mərkəzi kürsüdən bir neçə dəfə çıxış edib bu məsələləri yada salmışam və Azərbaycanın bu barədə həm narazılığı, həm də arzularını, istəklərini, tələblərini bildirmişəm. Ancaq təəssüflər olsun ki, bunların heç biri hələ nəticə verməyibdir. Doğrudur, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı onunla kifayətlənir ki, indi bu məsələ ilə ATƏT, onun Minsk qrupu və bu qrupa rəhbərlik edən dünyanın üç böyük dövləti məşğul olurlar. Amma bu, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının və onun Təhlükəsizlik Şurasının üzərində olan məsuliyyəti heç də götürmür.

Bu günlərdə mən Azərbaycanın milli bayramı - Respublika günü münasibətilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının baş katibi Kofi Annandan təbrik məktubu almışam. Bu təbrik məktubunda da cənab Kofi Annan bəyan edir ki, məsələnin sülh yolu ilə həll olunmasını istəyir və münaqişə sülh yolu ilə həll edildikdən sonra Birləşmiş Millətlər Təşkilatının torpaqlarımızda bərpa işlərinə yardım edəcəyini bəyan edir. Bu arzulara görə təşəkkür edirəm. Ancaq əsas məsələ həll olunmalıdır. Əgər əsas məsələ həll olunmasa, münaqişə aradan qaldırılmasa, Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqları azad olunmasa, verilən sözlər havadan asılı qalacaqdır.

Mən bilirəm ki, siz bu işlərə bilavasitə cavabdeh deyilsiniz. Amma siz Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycanda nümayəndələrisiniz. Ona görə də mən bunları sizə bilavasitə deyərək, eyni zamanda ümid edirəm ki, siz bizim bu narazılığımızı və tələblərimizi Birləşmiş Millətlər Təşkilatının rəhbərliyinə və Təhlükəsizlik Şurasına çatdıracaqsınız.

Biz real hərəkətlər və nəticələr gözləyirik. Amma indi bizə verilən vədlərin hamısı bundan sonrakı işlərə aiddir. Mən yenə də bildirirəm ki, biz məsələnin sülh yolu ilə həll olunmasına çalışacağıq. Amma nə qədər çətinliklər olduğunu siz görürsünüz. Qaçqın kimi çadırlarda yaşayan insanların vəziyyətini, yəqin ki, siz hamıdan çox görürsünüz. Dünyanın heç bir ölkəsində bu qədər qaçqın yoxdur. Dünyanın heç bir ölkəsində yerini-yurdunu itirmiş insanlar bu qədər ağır vəziyyətdə yaşamırlar. Amma beynəlxalq təşkilatların bu məsələlərə biganə yanaşması, təbiidir ki, bizi təəccübləndirir və incidir.

Mən görülən işlər üçün sizə bir daha təşəkkür edirəm. Siz başqa yerə işə gedirsiniz. Amma burada iştirak edən sizin həmkarlarınız Azərbaycandadırlar. Arzu edirəm ki, onlar mənim bu sözlərimi də daim nəzərə alsınlar.

Ercan Murat: Cənab prezident, çox sağ olun. Bizə verdiyiniz məsləhətləri açıq-aydın eşitdik. Əmin ola bilərsiniz ki, mən Sizin ölkənizi tərk etməmişdən öncə Sizin bu fikirlərinizi Birləşmiş Millətlər Təşkilatının baş katibinə də yetirəcəyəm. Bizi qəbul etmək üçün vaxt ayırdığınıza və verdiyiniz dəstəyə görə Sizə «çox sağ olun!» deyirəm. Mən həm Sizə, həm də Azərbaycana gələcəkdə daha böyük uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

Heydər Əliyev: Sağ olun.

Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri İlham Əliyevin BMT Baş Məclisi 58 -ci sessiyasında çıxışı - 23 sentyabr 2003 -cü il

Əziz cənab sədr!

Xanımlar və cənablar!

Hər şeydən əvvəl, icazə verin, cənab Julian Robert Hanteni Baş Məclisin 58- ci sessiyasının sədri seçilməsi münasibətilə təbrik edim və cənab Yan Kavana 57-ci sessiya dövründəki sədrlik fəaliyyətinə görə minnətdarlığımı bildirim.

Cənab sədr, bu il BMT üçün çətin oldu. İraq ətrafındakı hadisələr beynəlxalq təhlükəsizlik sistemindəki kövrək məqamları büruzə verdi. Artıq birinci dəfə deyil ki, BMT - nin Təhlükəsizlik Şurası üzvlər arasındakı qarşılıqlı anlaşılmazlığa görə, bəyannamələrini tətbiq edə və müvafiq olaraq vəziyyətlə bağlı lazımi reaksiya göstərə bilmir.

Bu cür anlaşılmazlıqlar həm İraq ətrafında, həm də digər münaqişə və böhranlarla bağlı məsələlərdə Təhlükəsizlik Şurasının fəaliyyətinə mənfi təsir göstərməkdə davam edir. İndi artıq aydındır ki, mövcud BMT mexanizmləri zamanın tələbinə cavab vermir, bununla bağlı Birləşmiş Millətlər Təşkilatında islahatlar vacib məsələyə çevrilmişdir. Təhlükəsizlik Şurasının da islahatına ehtiyac vardır, orada da həm bu günün reallıqları, həm də yarıməsrlik reallıqlar öz əksini tapmalıdır.

Azərbaycan baş katib Kofi Annanın islahatlarla bağlı məlum təkliflərini, xüsusilə Təhlükəsizlik Şurası üzvlərinin genişlənməsi ideyasını dəstəkləyir. Biz BMT mexanizmlərinin yenidən işlənməsi, xüsusi ilə də veto hüququna yenidən baxılması kimi məsələlərdə Şuranın daimi üzvlərinin xoş məramına ümid edirik.

Biz ümid edirik ki, indi beynəlxalq icma öz səylərini birləşdirə bilib, birləşmiş və bölünməz İraqın bərpası və güclənməsi işinə yönəldəcəkdir və bütün İraq xalqının azad iradəsinə əsaslanmış demokratiya qurmağa yardımçı olacaqdır.

Bu prosesdə iştirak etməyə hazırlığını bildirən ölkəmiz artıq İraqın təhlükəsizliyi və sabitliyi işinə öz töhfəsini verməyə başlamışdır.

Bağdadda BMT nümayəndəliyinin iqamətgahına qarşı terror aktı bütün beynəlxalq icmanı lərzəyə gətirdi. Serjio De Mello və onun həmkarlarının ölümü həm təşkilat, həm də bizim hamımız üçün faciəvi itkidir.

Bağdadda baş verənlər terror qarşısında nə qədər aciz olduğumuzu bir daha göstərdi və bizə sübut etdi ki, terrorçular istənilən cür cinayətə hazırdırlar.

Burada yeganə cavab terror yolunu seçənlərə qarşı amansız, rəhmsiz savaş olmalıdır. Fərqi yoxdur, terrorçular bu terror aktlarını hansı məqsədlə həyata keçirirlər. Bu savaşda ayrı - seçkilik və ikili standartlara yer yoxdur.

Ermənistanın ölkəmizə qarşı başladığı təcavüzün, işğalın və terrorun qurbanına çevrilmiş Azərbaycan artıq illər boyudur ki, terrorizmə qarşı təkbaşına savaşır. Terrorizmə qarşı mübarizədə səyləri gücləndirmək barədə beynəlxalq icmaya çağırışlarımız cavabsız qaldı. Yalnız 2001-ci ilin 11 sentyabrından sonra həyəcan təbili çalındı.

Terrorizmi törədən səbəblərin, eləcə də, onun yayılması üçün münbit şərait yaradan amillərin kökü kəsilməsə, terrorizmə qarşı mübarizədə uğur heç vaxt mümkün olmayacaqdır. Digər tərəfdən, bütün dünyadakı, eləcə də Cənubi Qafqazdakı münaqişələri daimi terror praktikası və onun dövlət səviyyəsində dəstəklənməsi şəraitində həll etmək mümkün deyildir.

Biz yadda saxlamalıyıq ki, separatçı və ekstremist qüvvələrin yaradıb, inkişaf etdirdiyi terrorçu qruplar, adətən, qeyri - qanuni nəzarət ərazilərində, yəni separatçılıq və xarici təcavüz nəticəsində əmələ gəlmiş «boz zonalar» deyilən ərazilərdə fəaliyyət göstərirlər. Bu nəzarətsiz «boz zonalardan» biri Azərbaycan Respublikasının Ermənistan hərbi qüvvələri tərəfindən işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsi və digər əraziləridir. Terrora qarşı hərtərəfli mübarizə apararaq və münaqişələrin beynəlxalq hüquq normaları əsasında həllinə çalışaraq, beynəlxalq icma gücdən

qətiyyətlə istifadə etməlidir. Bu, ədalətli və qanunun aliliyini bərpa edə biləcək yeganə yoldur.

Azərbaycanın nümayəndə heyəti bu yüksək kürsüdən beynəlxalq icmanın diqqətini, davam edən Ermənistan - Azərbaycan münaqişəsinə dönə - dönə cəlb etmişdir. Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnamə qəbul etməsindən artıq 10 il keçir. Bu qətnamələr erməni işğalçı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərindən dərhal, tam və qeyd - şərtsiz çıxmasını tələb edir.

Bununla belə, Ermənistan bu qətnamələri saymamazlığı ilə beynəlxalq icmaya meydan oxuyur. BMT Təhlükəsizlik Şurası və ATƏT - in Minsk qrupu isə bununla bağlı heç bir adekvat qərar qəbul etmirlər.

Azərbaycan münaqişənin beynəlxalq hüquq normalarına və prinsiplərinə əsasən, sülh yolu ilə həllinə tərəfdar olduğunu dəfələrlə bildiribdir. Biz bu yöndə səylərimizi davam etdirməkdə israrlıyıq və beynəlxalq icmanın fəal iştirakına ümid edirik. Azərbaycan heç zaman « mövcud reallıqlar» əsasında həlli variantı ilə razılaşmayacaq və torpağın bir qarışını belə heç kimə verməyəcəkdir. Azərbaycanın səbri sonsuz deyil və heç kim bundan sui - istifadəyə cəhd etməsin. Məsələnin həll olunmasına görə məsuliyyət işğalçı Ermənistanın üzərinə düşür. İşğalın qurbanı olan Azərbaycanın üstünə yox. Beynəlxalq icmanın tutduğu passiv müşahidəçi mövqeyi yaranmış çıxılmaz vəziyyəti daha da gərginləşdirə bilər.

Ermənistan yalnız Azərbaycan ərazilərini tərk etdikdən və bununla da münaqişənin sülh yolu ilə həllinə əsas yarandıqdan sonra Azərbaycanla normal dövlətlər arası münasibətlərə və əməkdaşlığa ümid edə bilər. Bizim beynəlxalq hüquq qaydalarına əsaslanan konstruktiv təkliflərimizi rədd etməklə Ermənistan özünün əsl məqsədini - Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarını öz ərazisinə qatmaq niyyətini nümayiş etdirir.

Ermənistanın rəhbərliyi təcavüzkar millətçilik, militarizm, separatizm və terrorizm ideologiyasını əsas tutmaqda davam edərək, öz xalqını ən dərin böhran uçurumuna sürüyür. Əraziləri genişləndirmək və ətrafda düşmən axtarmaq hisslərinin milli ideya kimi aşılandığı cəmiyyətdə heç vaxt demokratiya və plüralizm kök sala bilməz. Ermənistanda dərk etməlidirlər ki, belə getsə, ciddi daxili sosial və iqtisadi problemlərini daha da pisləşdirəcəkdir.

Təəssüf hissi ilə bildirirəm və bunu hamı anlamalıdır ki, beynəlxalq icmanın fəaliyyətsizliyi bu pozucu siyasəti davam etdirməkdə Ermənistanın özünə arxayınlığını gücləndirməyə xidmət edir. Həm ATƏT -in Minsk qrupu, həm də BMT - nin Təhlükəsizlik Şurası təcavüzkarın qarşısından geri çəkildilər və bununla öz fəaliyyətlərinin və niyyətlərinin ciddi surətdə davam etdirilməsini şübhə altına aldılar.

İşğalçının cəzalandırılması nəinki bütün beynəlxalq təhlükəsizlik sistemini, həm də beynəlxalq hüququn prinsipləri və normalarını ciddi surətdə şübhə altına almağa başlayır. Bu cür münasibət beynəlxalq icmaya bir çox hallarda baha başa gəlir.

Biz Təhlükəsizlik Şurasına müraciət edirik ki, yuxarıda sadalanan 4 qətnamə ilə bağlı lazımi tədbirlər görülməsini təmin etsin və gözləyirik ki, təmas xəttində, eləcə də, işğal olunmuş ərazilərdə cinayətkar və təcavüzkar əməllərə son qoyulacaq, işğalçı qüvvələr Azərbaycan ərazilərindən qeyd - şərtsiz, dərhal və tamamilə çıxarılacaqdır.

Cənab sədr!

Münaqişə təxminən 1 milyon azərbaycanlını evsiz - eşiksiz qoymuşdur. Aydındır ki, qarşıdan gələn qış qaçqın və köçkünlər üçün daha bir sınağa çevriləcəkdir. Onlardan yüz minlərlə nəfər hələ çadır düşərgələrində yaşamaqda davam edir. Azərbaycan hökuməti öz məhdud ehtiyatlarından istifadə edərək, onların əzablarını yüngülləşdirmək üçün əlindən gələni edir. Bu yaxınlarda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti öz qərarı ilə qaçqın - köçkünlər üçün evlər tikilməsinə 70 milyon ABŞ dolarından artıq vəsait ayırmışdır.

Beynəlxalq icmanın yardımını yüksək qiymətləndirərək, biz eyni zamanda, yardımın azalmasından narahatlıq keçiririk. Biz BMT - nin müvafiq agentliklərini, donor ölkələri, qeyri - hökumət təşkilatlarını təkidlə inandırırıq ki, diqqətlərini Azərbaycanın öz torpaqlarından zorla qovulmuş insanların problemlərinə yönəltsinlər və onların ehtiyaclarına adekvat cavab versinlər. Problemin uzunmüddətli həllinə gəldikdə isə, əlbəttə ki, bunun əsasında Ermənistanla Azərbaycan

arasında münaqişənin aradan qaldırılması və qaçqın - köçkünlərin öz yerlərinə qayıtması durur.

Bu münaqişə Azərbaycanın iqtisadiyyatına ağır zərbə vurmuşdur. Bununla belə, daxili ehtiyatlarımızı səfərbər edərək, biz sosial - iqtisadi böhrana üstün gəlməyi, sabitlik və inkişaf yolu ilə irəliləməyi bacardıq. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati - aliləri Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanmış və tətbiq olunmuş iqtisadi islahatlar və neft strategiyası artıq konkret nəticələrini verməyə başlamışdır. Bu islahatlar makroiqtisadi sabitliyə və yüksək iqtisadi göstəricilərə gətirib çıxarmışdır.

Bazar iqtisadiyyatına keçid və sahibkarlığın inkişaf etdirilməsi iqtisadiyyatda özəl sektorun payını 73 faizə çatdırdı. Ölkə əhalisinin sayı ilə müqayisədə, birbaşa xarici sərmayələrə dair rəqəmlər göstərir ki, Azərbaycan keçid iqtisadiyyatı ölkələri arasında liderdir. Orta hesabla illik iqtisadi artım 8-10 faiz təşkil edir.

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Xəzər dənizindəki karbohidrogen ehtiyatlarının işlədilməsini və dünya bazarına çıxarılmasını nəzərdə tutan genişmiqyaslı transregional layihələrin tətbiq olunması Şərq - Qərb dəhlizi boyunca yerləşmiş ölkələrin sosial - iqtisadi inkişafı üçün yeni imkanlar açır. Bu layihələr də tarixi İpək yolunun bərpa olunması üçün nəzərdə tutulur.

Cənab sədr, radikal siyasi islahatların həyata keçirilməsi və eləcə də, demokratik cəmiyyətin inkişaf etdirilməsinə münbit şərait yaratmış daxili siyasi sabitlik olmasaydı, bu tərəqqi mümkün olmazdı.

Bu günlər Azərbaycan demokratiyası növbəti yetkinlik və möhkəmlik sınağının ərəfəsindədir. Oktyabrın 15 - də Azərbaycan Respublikasında prezident seçkiləri keçiriləcəkdir. Ölkədə əsl azad və ədalətli seçki keçirilməsi üçün qanunverici baza mövcuddur. Bu yaxınlarda qəbul olunmuş ən yüksək beynəlxalq standartlara uyğundur. ATƏT, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatları təmsil edən çoxsaylı müşahidəçilər və eləcə də yerli müşahidəçilər prezident seçkilərinin keçirilməsini izləyəcəklər.

Qlobal səviyyədə demokratiyanın qələbəsi, sosial tərəqqi və davamlı inkişaf yoxsulluq problemləri və iqtisadi göstəricilər üzrə müxtəlif ölkələr və regionlar arasındakı kəskin fərqlər həll olunmadan mümkün deyildir. Bununla bağlı minilliyin inkişaf məqsədləri adlanan proqramın həyata keçirilməsi xüsusi ilə vacib xarakter alır. Yoxsulluğa qarşı mübarizə üçün inkişaf etmiş ölkələr keçid dövrünün iqtisadiyyatını yaşayan ölkələrin problemlərinə daha çox fikir verməlidirlər. Təcrübə göstərir ki, çox zaman dardüşüncəli, yalnız öz maraqlarına xidmət edən məqsədlər üstün gəldikdə, danışıq prosesində irəliləyiş olmur. Azərbaycan inanır ki, çoxtərəfli ticarət sistemində tərəflərin tərkibi genişləndirilərsə, inkişaf etməkdə olan ölkələrə və keçid iqtisadiyyatını yaşayan ölkələrə beynəlxalq ticarət təşkilatında xüsusi, fərqli münasibət göstərilərsə, bunun qlobal inteqrasiyanın uğuruna böyük xeyri dəyər.

Biz qəti inanırıq ki, sivilizasiyalar və mədəniyyətlər arasında dialoqu inkişaf etdirmək vacibdir. Yalnız dialoq və xoş məram vasitəsilə biz inamsızlıq və qarşıdurmanı məğlub edəcək, ümumi təhlükələrə və çətinliklərə qarşı birləşib bir qüvvə kimi çıxış edə biləcəyik.

Sonda cənab sədr, icazə verin, Azərbaycanın güclü demokratik dövlət, bazar iqtisadiyyatı qurmaq siyasi xəttinə qəti sadiq olduğunu bir daha təkrar edim və bildirim ki, bizim əsl iradəmiz və arzumuz beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyə səmərəli töhfə verməkdir.

Sağ olun!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Prezident sarayında BMT Baş katibinin müavini və bu təşkilatın Narkotiklər və Cinayətkarlıq üzrə İdarəsinin icraçı direktoru Antonio Maria Kostanı qəbul etmişdir – 4 dekabr 2003-cü il

İlham Əliyev: Hörmətli cənab BMT Baş katibinin müavini!

Hörmətli qonaqlar, sizi Azərbaycanda salamlayıram. Xoş gəlmisiniz.

Bakıda narkotiklərə qarşı mübarizə üzrə toplantı keçirilmişdir. Mənə verilən məlumata görə, bu toplantı çox uğurlu olmuşdur. Mühüm məsələlər müzakirə olunmuşdur və əminəm ki, bu müzakirələr gələcək fəaliyyətimizə kömək edəcəkdir.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycanda narkotiklərin qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı mübarizə üçün xüsusi dövlət komissiyası təşkil olunmuşdur və milli proqram həyata keçirilir. Deyə bilərəm ki, son illər ərzində bu istiqamətdə böyük uğurlar qazanılmışdır. Narkomaniya ilə bağlı cinayətlərin sayı 1995-ci illə müqayisədə 25 faiz azalmışdır. Bu, onu göstərir ki, Azərbaycanda bu istiqamətdə işlər yaxşı təşkil olunmuşdur.

Amma narkomaniya və narkotik vasitələrin qeyri-qanuni dövriyyəsi ilə, ümumiyyətlə, müxtəlif cinayətlərlə bağlı mübarizə o vaxt tam mənada uğurlu sayıla bilər ki, nəzarətdən kənar olan bütün zonalarda beynəlxalq monitorinq keçirilsin. Ermənistan tərəfindən Azərbaycana qarşı aparılan işğalçı siyasət nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi zəbt edilmiş ərazilərdə tamamilə beynəlxalq nəzarətdən kənar olan hadisələr baş verir. Bizdə olan məlumata görə, bu nəzarətsiz zonada narkotik tərkibli bitkilər yetişdirilir və narkotik vasitələrin tranziti həyata keçirilir. Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlarda dəfələrlə bu məsələ ilə bağlı öz mövqeyini bildirmişdir. Xüsusilə Avropa Şurasının iclaslarında bu məsələ kifayət qədər qaldırılmışdır və orada qəbul edilmiş sənədlərin bir çoxunda öz əksini tapmışdır. Bütün bunlara baxmayaraq, Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi beynəlxalq auditə imkan yaratmır və o ərazidə tamamilə nəzarətsizlik hökm sürür. Ona görə də beynəlxalq monitorinq keçirilmir.

Bildiyimə görə, həmin məsələ bu günlərdə Bakıda keçirilmiş toplantıda da diqqət mərkəzində olmuşdur. Güman edirəm ki, siz bu məsələdə bizə kömək edəcəksiniz.

Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan bundan sonra da narkomaniyaya və narkotiklərin qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı mübarizəni davam etdirəcəkdir.

Antonio Maria Kosta: Cənab Prezident, bu gün Sizin tərəfinizdən qəbul olunmağımız məndən ötrü və həmkarlarım üçün, həqiqətən, böyük şərəfdir. Prezident seçilməyiniz münasibətilə Sizi təbrik etmək istəyirəm. Bu, həqiqətən, xalqın Sizə göstərdiyi böyük etimad, ümid və inamdır, eyni zamanda, Sizin də xalqınız qarşısında böyük məsuliyyətiniz deməkdir.

Məndə olan son məlumatlara görə, Sizin atanızın səhhətində müsbət dəyişikliklər vardır, o, sağalmağa doğru gedir. İstərdim ki, Sizin vasitənizlə ən xoş arzularımı və salamlarımı atanıza yetirim.

Cənab Prezident, yəqin ki, xatırlayırsınız, bir neçə ay bundan əvvəl, Siz hələ Baş nazir olarkən, biz Yaltada görüşmüşdük. Bu görüşdə mənim söhbətlərimin əsas mövzusu Əfqanıstanla bağlı idi. Bunun səbəblərindən biri o idi ki, Yalta görüşündə Mərkəzi Asiya respublikalarının prezidentləri iştirak edirdilər və Rusiyanın dövlət başçısı Vladimir Putin də bu məsələ ilə dərindən maraqlanırdı.

Əsas məsələ - Qafqazda işimizi necə qurmaq barədə fikir mübadiləsi aparmaqdan əvvəl qonaqpərvərliyə görə Sizə bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Baş nazirin müavini cənab Həsənov və Vyanadakı səfiriniz cənab Sadıqov bu işdə bizə yaxından kömək göstərmişlər. Azərbaycanın yüksək vəzifəli şəxsləri ilə bir sıra görüşlərimiz olmuşdur və onlar bizə öz fikirlərini bildirmişlər. Sizdən aldığımız məlumatlar bizə işimizi konstruktiv əsaslarda qurmağa imkan verir. Mənə həmişə narkotiklərlə, onların daşınması, cinayətkarlıqla, korrupsiya ilə bağlı müraciətlər daxil olur. Müraciət edənlər bizim məsləhətlərimizi, bir növ, həkim müayinəsi kimi qəbul edirlər.

Deyə bilərəm ki, son zamanlar olduğum yerlərlə müqayisədə, Azərbaycandakı vəziyyət qat-qat yaxşıdır. Bəli, həqiqətən, ölkə özünün çətin bir dövrünü yaşayır. Xüsusilə, müharibədən sonra terrorizmlə və ümumiyyətlə, cinayətkarlıqla bağlı problemlər mövcud idi.

Məmnunluq hissi ilə demək istəyirəm ki, ölkə artıq bu problemlərin öhdəsindən müvəffəqiyyətlə gəlmişdir. Azərbaycan terrora qarşı koalisiyaya qoşulmuşdur. Ölkənizin parlamentinin sədri mənə məlumat verdi ki, artıq bu sahədə BMT-nin bütün sənədlərinə imza atılıb və mühüm irəliləyişlər əldə olunmuşdur. Statistik məlumatlara görə müəyyən etmək olar ki, ölkəniz düzgün istiqamətlə irəliləyir. Həm narkotiklərin daşınması və istifadə olunması, həm də QİÇS xəstəliyinin yayılmasının qarşısının alınması baxımından sizdə göstəricilər çox qənaətbəxşdir. Bununla əlaqədar mən bütün ölkənizi və ilk növbədə, Sizi təbrik etmək istəyirəm.

Siz işğal olunmuş ərazilərdən bəhs etdiniz. İstəyirəm ki, mən bu barədə bir neçə kəlmə danışım. Bildiyiniz kimi, mənim mandatım regional münaqişələri həll etməkdən ibarət deyildir. Amma bizim nöqteyi-nəzərimizcə, işğal olunmuş ərazilər, həqiqətən, təşviş doğurur və burada baş verən hadisələri dərindən öyrənməyə ehtiyac vardır. Ölkənin suverenliyi ilə bağlı məsələlər artıq Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qətnamələrində öz əksini tapmışdır və münaqişənin həll olunması üçün müvafiq danışıqlar da aparılır. Lakin işğal olunmuş ərazilərdə kriminal hadisələrin çox olması, orada narkotiklərin daşınması, həqiqətən, bizdə narahatlıq doğurur. Həmin ərazilərdə baş verə biləcək xoşagəlməz halların qarşısını almaqdan ötrü biz yalnız Azərbaycanın deyil, Ermənistanın da razılığını almaq istərdik ki, orada müvafiq baxış keçirək. Biz Afrika, Latın Amerikası ölkələrində əldə etdiyimiz təcrübəyə əsasən deyə bilərik ki, münaqişə olan yerlərdə nəzarət olunmayan ərazilər yaranır və burada mütəşəkkil cinayətkarlıq özünü çox rahat hiss edir.

İkinci mövzuya keçməzdən əvvəl mən ölkənizin neft sahəsində əldə etdiyi uğurlarla bağlı Sizi təbrik etmək istəyirəm. Bu inkişaf Sizə gələcəkdə Azərbaycanı firavan ölkəyə çevirmək imkanı verir. Əlbəttə ki, ölkə həmdə neft hasilatı və satışından böyük gəlir götürəcəkdir ki, bu da xalqınızın mənafeyinə xidmət edəcəkdir.

Toxunmaq istədiyim digər məsələ də vardır. Artıq təcrübədən bizə məlumdur ki, hər hansı bir ölkədə - Azərbaycan da istisna deyildir - müəyyən irəliləyişlər əldə olunmağa başladıqda, gözlənilməyən hadisələr baş verir. Ona görə də qazanılmış təcrübəyə əsaslanaraq biz həm Sizə, həm də hökumətinizə bu hadisələrin qarşısını almaq üçün qabaqlayıcı, preventiv tədbirlər təklif etmək istərdik.

İnanın ki, bizim təqdim edəcəyimiz tədbirlər daha sonra görüləcək tədbirlərdən ucuz başa gələcəkdir. Mən Əfqanıstanda olduğu kimi, yalnız narkotiklərlə əlaqədar tədbirləri deyil, eyni zamanda, geniş səpkidə olan məsələləri nəzərdə tuturam. Bu, ümumi cinayətkarlıq, ölkədə gedən sosial dəyişikliklərlə əlaqədar proseslər və digər məsələlərdən ibarətdir.

İlham Əliyev: Sağ olun. Mən bu təkliflə razıyam. Hesab edirəm ki, bu profilaktik tədbirlərin görülməsi istiqamətində biz birgə işləyəcəyik. Azərbaycan tərəfi öz üzərinə düşən vəzifələrin hamısını yerinə yetirəcəkdir. Şadam ki, Azərbaycanda cinayətkarlığa qarşı mübarizəyə verdiyiniz qiymət çox müsbətdir. Bu, bir daha göstərir ki, ölkəmizdə son 10 ildə aparılan siyasət bu sahədə də öz müsbət nəticələrini vermişdir. Hər hansı bir cinayətkarlığa qarşı mübarizə bir-iki il ərzində nəticə verə bilməz. Bunun üçün uzunmüddətli mübarizə aparılmalıdır. Azərbaycanda bu mübarizə aparılıb və bundan sonra da aparılacaqdır. Uğurlu mübarizənin əsas səbəblərindən biri, bəlkə də, başlıcası, Azərbaycanda son 10 il ərzində ictimai-siyasi vəziyyətin sabit olması, asayişin qorunmasıdır. Cinayətkarlığa qarşı ancaq bu şəraitdə uğurla mübarizə aparmaq mümkündür.

Eyni zamanda, mən çox şadam ki, işğal altında olan bölgələrdə vəziyyətlə tanışsınız. Yenə də qeyd etmək istəyirəm ki, biz bütün beynəlxalq forumlarda dəfələrlə bu məsələni kəskin şəkildə qoymuşuq. Təəssüflər olsun ki, ilk növbədə, Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi hələ ki, bu istiqamətdə əməli addımların atılmasına imkan vermir.

Əlbəttə, Dağlıq Qarabağ və onun ətrafındakı digər işğal olunmuş rayonlar Azərbaycan ərazisidir. Amma bu ərazi indi başqa ölkənin nəzarəti altındadır. Ona görə də, hesab edirəm ki, beynəlxalq ictimaiyyətin, BMT-nin və digər beynəlxalq təşkilatların təzyiqi Ermənistanı vadar etməlidir ki,

bu nəzarətsiz əraziyə beynəlxalq auditorlar, müşahidəçilər buraxılsın, orada lazımi monitorinq aparılsın. Çünki bu nəzarətsiz ərazi bütün bölgə üçün təhlükə yaradır. Bizdə olan məlumata görə, orada müxtəlif terror düşərgələri də yaradılmışdır və beynəlxalq terror təşkilatları orada təlim keçirirlər.

Artıq heç kim üçün sirr deyildir ki, 4-5 il əvvəl Ermənistan Rusiyadan qeyri-qanuni şəkildə bir milyard dollar dəyərində silah-sursat almışdır. Təbii ki, Ermənistanın büdcəsində bu qədər pul yoxdur. Bu, o deməkdir ki, silaha verilən pullar qeyri-qanuni şəkildə qazanılıbdır. Bizdə olan məlumata görə, bu vəsait məhz narkotiklərin yetişdirilməsindən və daşınmasından əldə olunur və bu istiqamətə yönəldilir.Yəni bu o qədər ciddi məsələdir ki, bir cinayətin digər cinayətlərin təməlini qoymasına şərait yaradır. Ona görə də biz hökumət və dövlət olaraq bu sahədə mübarizəni davam etdirəcəyik. Əlbəttə, bu bəlaya birdəfəlik son qoymaq üçün beynəlxalq təşkilatların dəstəyi və birbaşa müdaxiləsi lazımdır.

Qəbulda Baş nazirin müavini Əli Həsənov, Prezidentin İcra Aparatının hüquq mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Fuad Ələsgərov, BMT-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rezident əlaqələndiricisi Marko Borsotti, Azərbaycanın Avstriyadakı səfiri, BMT-nin Vyana şöbəsi yanında ölkəmizin daimi nümayəndəsi Vaqif Sadıqov iştirak edirdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qaçqınların İşi üzrə Ali Komissarlığının iqamətgahında bu qurumun rəhbəri Ruud Lubbers ilə görüşmüşdür – 11 dekabr 2003-cü il

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Cenevrədə, BMT-nin Qaçqınların İşi üzrə Ali Komissarlığının iqamətgahında bu qurumun rəhbəri Ruud Lubbers ilə görüşmüşdür.

Prezident İlham Əliyevi dövlət başçısı seçilməsi münasibətilə təbrik edən cənab Lubbers bu görüşə vaxt ayırdığına, habelə Azərbaycanın Ali Komissarlıqla səmərəli əməkdaşlığına görə minnətdarlığını bildirdi. O dedi ki, Azərbaycanda Dağlıq Qarabağdan, ətraf rayonlardan məcburi köçkünlər və Ermənistandan gəlmiş qaçqınlar vardır. Azərbaycan dini və etnik baxımdan o qədər dözümlü ölkədir ki, hətta Məshəti türkləri, çeçen qaçqınlar da buraya pənah gətirmişlər. Ali Komissar bu insanlara qayğı göstərdiyinə görə Azərbaycan hökumətinə minnətdarlıq etdi.

Prezident İlham Əliyev Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində yurd-yuvasından didərgin düşmüş bir milyondan artıq soydaşımızın ağır vəziyyəti, onların yaşayışının yüngülləşdirilməsi üçün hökumətin gördüyü tədbirlər haqqında ali komissara ətraflı məlumat verdi.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, respublikamızda Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi fəaliyyət göstərir. Azərbaycan hökuməti son dövrdə qaçqın-köçkünlərdən ötrü evlər tikilməsi üçün 70 milyon dollardan artıq vəsait ayırmışdır.

Həmin evlər su və elektrik enerjisi ilə təchiz olunmuşdur. Prezident İlham Əliyev bu işin gələcəkdə də davam etdiriləcəyini bildirərək dedi ki, çünki hələ də çadırlarda, yataqxanalarda məskunlaşmış qaçqın-köçkünlər vardır.

Azərbaycan Prezidenti vurğuladı ki, bu, problemin bir tərəfidir. Bizim əsas məqsədimiz Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal edilmiş ərazilərdən tamamilə çıxarılmasına nail olmaqdır. Dövlətimizin başçısı xatırlatdı ki, münaqişənin həlli ilə bağlı Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri 20-dək birbaşa görüşlər keçirmişlər. Bir neçə saat əvvəl də Ermənistan Prezidenti ilə görüşümüz olmuşdur.

Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, işğal qüvvələrinin Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması barədə BMT-nin 4 qətnaməsi var, Avropa Şurasının rəsmi sənədində Ermənistan işğalçı dövlət kimi göstərilmişdir. Lakin Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqe tutması münaqişənin həllinə mane olur.

Dövlətimizin başçısı son vaxtlar donorların Azərbaycandakı qaçqın-köçkünlərə yardımı azaltmasını vurğulayaraq, BMT-nin Qaçqınların İşi üzrə Ali Komissarlığının bu sahədə ölkəmizə kömək göstərməsinin zəruriliyini bildirdi.

Söhbət zamanı regionda gedən proseslər, Gürcüstandakı son hadisələr haqqında da geniş fikir mübadiləsi aparıldı. Ali komissar Azərbaycanın qonşu dövlətlərlə münasibətləri ilə də maraqlandı. Prezident İlham Əliyev ona bu barədə ətraflı məlumat verdi.

Cənab Ruud Lubbers Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə tezliklə aradan qaldırılması sahəsində səylərin artırılmasının, tərəflərin bu problemi danışıqlar vasitəsilə tezliklə həll etməsinin vacibliyini bildirdi. O, qaçqınların və məcburi köçkünlərin tezliklə doğma yurdlarına qayıdacağına ümidvar olduğunu söylədi. Eyni zamanda dedi ki, onun rəhbərlik etdiyi qurum Azərbaycanda qaçqınlara və məcburi köçkünlərə kömək göstərilməsi sahəsində daha intensiv işləyəcəkdir.

Ali komissar dedi ki, biz yanvar ayının axırlarında Bakıda konfrans keçirməyi planlaşdırırıq. Konfransda qaçqın-köçkünlər yerlərinə qayıtdıqdan sonra görüləcək işlər haqqında müzakirələr aparılacaqdır. Eyni zamanda, bu insanların yoxsulluq səviyyəsində yaşayan hissəsinin problemlərinə xüsusi diqqət yetirmək nəzərdə tutulur.

Prezident İlham Əliyev bu təşəbbüsü bəyənərək bildirdi ki, konfransın keçirilməsi üçün Azərbaycanda hər cür şərait yaradılacaqdır.

Görüş başa çatdıqdan sonra Prezident İlham Əliyev və ali komissar Ruud Lubbers jurnalistlərin suallarına cavab verdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru ilə görüşmüşdür – 12 dekabr 2003-cü il

İnformasiya Cəmiyyəti üzrə Dünya Sammitində iştirak etmək üçün Cenevrədə səfərdə olan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Millətlər Sarayına gəldilər. Sarayın qarşısında Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul düzülmüşdü.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Cenevrə bölməsinin baş direktoru Sergey Orconikidze Prezident İlham Əliyevi sarayın önündə böyük hörmətlə qarşıladı.

Sonra Prezident İlham Əliyev ilə BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru Sergey Orconikidze arasında görüş oldu. Sergey Orconikidze vurğuladı ki, bu, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin BMT-nin Cenevrə bölməsinə ilk gəlişidir və BMT ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin daha da intensivləşməsinə xidmət edəcəkdir.

BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru bildirdi ki, bölmənin yerləşdiyi bina ötən əsrin 30-cu illərində Millətlər Cəmiyyətinə məxsus olmuşdur.

Dövlətimizin başçısı ona və nümayəndə heyətinin üzvlərinə göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkür etdi. Prezident İlham Əliyev Dünya Sammitində iştirak etdiyini, BMT-nin baş katibi Kofi Annanla, bir sıra dövlət və hökumət başçıları ilə faydalı görüşlər keçirdiyini xatırlatdı, Cenevrəyə səfərinin faydalı və yaddaqalan olduğunu söylədi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin baş katibi Kofi Annanın ölkəmizdə aparılan islahatları dəstəklədiyini bildirdi və qeyd etdi ki, Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasında baş verəcək dəyişiklikləri müsbət qarşılayır. Dövlətimizin başçısı İnformasiya Cəmiyyəti üzrə Dünya Sammitində inkişaf edən ölkələr üçün İnternet şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı fond yaradılması təklifini də dəstəklədiyini söylədi. O, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ problemini önə çəkərək dekabrın 11-də Ermənistan Prezidenti Robert Koçaryan ilə görüşdüyünü bildirdi və ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyətinin hələ də heç bir nəticə vermədiyini diqqətə çatdırdı.

Sergey Orconikidze təəssüflə qeyd etdi ki, İkinci Dünya müharibəsindən sonra münaqişələr daha da artmışdır. O, Dağlıq Qarabağ problemi və qaçqınların vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar BMT-nin baş katibi Kofi Annanla və BMT-nin qaçqınların işi üzrə ali komissarı Ruud Lubberslə söhbət edəcəyini bildirdi.

BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru terrorizmə və narkotiklərin daşınmasına qarşı mübarizədə Azərbaycana hər cür yardım etməyə hazır olduqlarını da qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı beynəlxalq terrorizmə qarşı mübarizədə Azərbaycanın fəal və birmənalı mövqe tutduğunu xüsusi vurğulayaraq dedi ki, BMT və digər nüfuzlu təşkilatlar Azərbaycanın yerləşdiyi regionda da terrorizmlə mübarizəni gücləndirməlidirlər. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan BMT ilə sıx əməkdaşlıq edir və bütün dünyada, o cümlədən regionumuzda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması naminə bu əməkdaşlığı gələcəkdə də davam etdirəcəkdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev təəssüflə qeyd etdi ki, ölkəmizin ərazisinin İranla 143 kilometrlik sərhədi Ermənistan tərəfindən zəbt olunmuş və bu ərazi nəzarətsiz zona hesab olunur.

BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru Sergey Orconikidze Prezident İlham Əliyevin uğurlarını məmnunluqla izlədiyini bildirərək dedi ki, müasir dünyada gedən proseslərə dərindən bələd olan liderlərin keçmiş sovet respublikalarında hakimiyyətə gəlməsi böyük rəğbət hissi doğurur.

Görüşdə bir sıra digər məsələlər ətrafında da geniş fikir mübadiləsi aparıldı.

Sonda Sergey Orconikidze Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə dünya xalqlarının mədəniyyət incilərini əks etdirən foto-albom, BMT-nin Cenevrə bölməsi barədə məlumat kitabı və BMT-nin fəaliyyəti ilə bağlı markalar kolleksiyası hədiyyə etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Cenevrə bölməsinin xatirə kitabına ürək

sözlərini yazdı.

Görüşdən sonra Sergey Orconikidze və BMT-nin Cenevrə bölməsinin məsul əməkdaşları Prezident İlham Əliyevi Millətlər Sarayının nəhəng inzibati binası, o cümlədən iclas salonları, görüşlər keçirilən otaqları ilə tanış etdilər.

Daha sonra BMT-nin Cenevrə bölməsinə Azərbaycan Respublikası adından hədiyyə edilən rəsm əsərinin təqdimat mərasimi oldu.

Sergey Orconikidze çıxış edərək, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin BMT-nin Cenevrə bölməsinə ilk gəlişini əlamətdar hadisə kimi qiymətləndirdi. O, BMT-nin fəaliyyətinə Azərbaycanın verdiyi töhfəyə görə təşəkkürünü bildirdi və bu sahədə əməkdaşlığın gələcəkdə də davam edəcəyinə ümidvar olduğunu söylədi. Baş direktor Azərbaycan Respublikasının Cenevrə bölməsinə hədiyyəsinə görə də minnətdarlığını bildirdi.

Prezident İlham Əliyev BMT-nin Cenevrə bölməsinə gəlməsindən məmnun olduğunu vurğuladı. Dövlətimizin başçısı xatırlatdı ki, Azərbaycan xalqının qədim və zəngin mədəniyyəti var, dövlət müstəqilliyi qazandıqdan sonra ölkəmiz siyasi və iqtisadi baxımdan sürətlə inkişaf edir, regionda çox mühüm rol oynayır. Ölkəmiz bundan sonra da təkcə regionumuzda deyil, bütün dünyada, o cümlədən Avropada öz layiqli yerini tutmağa və mühüm rol oynamağa çalışacaqdır.

Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan Avropaya, ümumən dünyaya inteqrasiyasını gücləndirmək niyyətindədir. Bu baxımdan İnformasiya Cəmiyyəti üzrə Dünya Sammitində respublikamızın layiqincə təmsil olunması çox əlamətdar bir hadisə kimi qiymətləndirilməlidir. Azərbaycan informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində mühüm uğurlar əldə etmişdir və gələcəkdə daha böyük inkişafa nail olacaqdır.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Bakının mənzərəsi təsvir olunmuş tablonun üzərindəki ağ örtüyü götürdü.

Təqdimat mərasimindən sonra BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru Sergey Orconikidzenin adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin şərəfinə rəsmi nahar təşkil olundu.

Azərbaycan Prezidentinin xanımı Mehriban Əliyeva, respublikamızın xarici işlər naziri Vilayət Quliyev və digər rəsmi şəxslər naharda iştirak edirdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xanımı Mehriban Əliyevaya YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri fəxri adının verilməsi mərasimi. YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın çıxışı – 9 sentyabr 2004-cü il

Hörmətli cənab Baş direktor!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

İcazə verin, Xoşməramlı səfir kimi yüksək ada layiq görüldüyümə görə YUNESKO-ya və cənab Matsuura, şəxsən Sizə, öz dərin minnətdarlığımı bildirim.

YUNESKO-nun əsas prinsiplərindən biri dünya mədəniyyətinin nadirliyini gələcək nəsillər üçün qoruyub saxlamaqdan ibarətdir. Mən də öz fəaliyyətimdə bu prinsipi əsas tuturam. Ona görə mənə bu yüksək adın verilməsi mənim üçün həm böyük şərəf, həm də böyük məsuliyyətdir. Bu, mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında, keçmişlə bu gün arasında əlaqə yaratmaq məsuliyyətidir.

Azərbaycanı çox vaxt Qərblə Şərq arasında körpü adlandırırlar. Bu, hələ tarixi Böyük İpək yolu dövründən ölkəmizin əlverişli coğrafi-siyasi mövqeyə malik olması ilə bağlıdır. Azərbaycan özünün çoxəsrlik tarixi boyunca təkcə nəqliyyat dəhlizi kimi deyil, həm də mədəniyyətlərin dialoqunda öz sözünü deməyə qadir olan bir ölkə kimi tanınır. Mən fəxr edirəm ki, ölkəmizdə tamamilə bənzərsiz bir mədəni məkan yaranmışdır. Biz öz mədəniyyətimizin, adət-ənənələrimizin, tarixi irsimizin təkrarolunmaz incilərini qoruyub saxlayaraq, dünya mədəniyyətinin nümunələrini qəbul edə bilmişik. Bu gün biz müxtəlif xalqların mədəniyyət elementləri ilə milli mədəniyyətimizin tərkib hissəsi arasında oxşarlığın şahidi oluruq. Bu isə heç də təsadüfi deyildir. Belə ki, bu proseslərin arxasında öz tolerantlığı, xeyirxahlığı, öyrənib-öyrətmək bacarığı ilə seçilən və mədəniyyətlər arasında körpülər yaradan azərbaycanlıların neçə-neçə nəsli durur.

Azərbaycan Üzeyir Hacıbəyov, Qara Qarayev, Səttar Bəhlulzadə, Mstislav Rostropoviç kimi dünya şöhrətli mədəniyyət xadimlərinin vətənidir. Bu cür şəxsiyyətlərin yetişməsi üçün şərait yarada bilmiş xalqımız, həqiqətən də, böyük xalqdır.

Öz milli mənliyimizi, mədəniyyətimizi qoruyub saxlamaqla yanaşı, biz dünya mədəniyyəti xəzinəsinə 1300 illiyi YUNESKO çərçivəsində qeyd olunmuş « Kitabi-Dədə Qorqud» eposu, şifahi və qeyri-maddi irs inciləri siyahısına daxil edilmiş Azərbaycan muğamı kimi töhfələr verə bilmişik. Bu gün, yüksək texnologiyalar, qloballaşma və informasiya inteqrasiyası dövründə qeyri-maddi irsin qorunub saxlanılması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bütün bəşəriyyət qeyri-maddi irsin qorunmasında çox maraqlıdır. Bu məsələdə YUNESKO-nun rolu, şübhəsiz ki, çox böyükdür.

Yeri gəlmişkən, mən YUNESKO tərəfindən qeyri-maddi irsin qorunması haqqında Konvensiyanın qəbul edilməsində cənab Matsuuranın böyük xidmətini vurğulamaq istərdim.

Muğam da, aşıq yaradıcılığı da, milli musiqi alətlərimizin bənzərsiz melodiyaları da Azərbaycan xalqının bu günə qədər qoruyub saxladığı və gələcək gün naminə qorumağa borclu olduğumuz irsin yalnız bir hissəsidir. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun fəaliyyəti məhz bu məqsədə xidmət edir. Xoşməramlı səfir kimi mənim bütün gələcək fəaliyyətim də bu məqsədə xidmət edəcəkdir.

Azərbaycan xalqı öz yaddaşını, dilini, musiqisini, eposlar yaratmaq bacarığını bir çox nəsillər boyu yaşada bilmişdir. Bu gün Azərbaycan mədəniyyətinin və incəsənətinin dəyərli nümunələri bütün bəşəriyyətin sərvəti hesab olunur. Mənə bu gün verilən fəxri adı, hər şeydən əvvəl, YUNESKO-nun prinsiplərinə sadiq olmağımın ifadəsi kimi qəbul edirəm. Sizi əmin etmək istəyirəm ki, bu yüksək mükafat məni və başçılıq etdiyim Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunu mədəni irsimizin qorunması naminə daha böyük səylə çalışmağa sövq edəcəkdir.

Fəaliyyətimə verilmiş bu yüksək qiymətə görə bir daha təşəkkürümü bildirirəm.

Diqqətinizə görə sağ olun.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xanımı Mehriban Əliyevaya YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri fəxri adının verilməsi mərasimindəki nitqi – 9 sentyabr 2004-cü il

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Fransaya işgüzar səfəri çərçivəsində sentyabrın 9-da Parisdə - YUNESKO-nun iqamətgahında dövlətimizin başçısının xanımı Mehriban Əliyevaya BMT-nin bu ixtisaslaşmış təşkilatının Xoşməramlı səfiri adı verilməsinə həsr olunmuş mərasim keçirilmişdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi və xanımı Mehriban Əliyevanı iqamətgahın önündə YUNESKO-nun Baş direktoru Koişiro Matsuura, Xoşməramlı Səfirlər Proqramının rəhbəri xanım Bəsma İrşeid və digər rəsmi şəxslər böyük səmimiyyətlə qarşıladılar.

Mərasimdə YUNESKO-nun Baş direktoru Koişiro Matsuura çıxış etdi.

Sonra Azərbaycan Prezidentinin xanımı, YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevaya söz verildi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə çıxış etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

Hörmətli cənab Baş direktor!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Əziz dostlar!

Bu gün Azərbaycanın mədəni həyatında çox mühüm bir gündür. Ölkəmizin nümayəndəsi YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri adına layiq görülür. Bu, çox əlamətdar bir hadisədir. Çünki bu, mədəni əlaqələrimizin möhkəmlənməsi deməkdir.

Azərbaycan və YUNESKO-nun əməkdaşlığının uzun tarixi vardır. Biz Baş direktorun ölkəmizə səfərini xatırlayırıq. Onun apardığı müzakirələr çox əhəmiyyətli olmuşdur. İndi biz birgə layihələr, proqramlar həyata keçiririk ki, Azərbaycan xalqının mədəni və tarixi irsini qoruyub saxlayaq və təbliğ edək.

Azərbaycanın çox qədim tarixi və zəngin mədəni irsi var. Ölkəmiz dünya mədəniyyətinə çoxlu töhfələr vermişdir. Eyni zamanda, dünya mədəniyyətinin nümunələri də Azərbaycanda geniş təmsil olunmuşdur. YUNESKO ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq gələcəkdə bizim daha da yaxınlaşmağımıza kömək edəcəkdir.

Azərbaycan beynəlxalq aləmin bir hissəsi, müstəqilliyini nisbətən yeni qazanmış ölkədir. Əlbəttə, ölkəmizin beynəlxalq birliyə tam inteqrasiyası üçün hələ çox iş görülməlidir. Biz bu istiqamətdə fəal iş aparırıq. Avropa ölkələri ilə ümumən beynəlxalq qurumlarla həm siyasi, həm iqtisadi, həm də sosial səviyyədə geniş əlaqələrimiz vardır.

Şübhəsiz ki, biz mədəni əməkdaşlıq sahəsində daha çox uğur əldə etməyi də arzulayırıq. Mən əminəm ki, xanım Mehriban Əliyevanın YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri təyin olunması bu sahədə bizə yardım edəcəkdir. Mehriban xanımın on ilə yaxın bir müddətdə rəhbərlik etdiyi fond mədəniyyətin inkişaf etdirilməsi, mədəni irsin qorunması, xalqımızın ənənələrinin yaşadılmasında mühüm rol oynamışdır. Onun təsis etdiyi jurnal, fondun həyata keçirdiyi müxtəlif layihə və proqramlar ölkəmizdə mədəniyyət və incəsənətin ümumi inkişafına müsbət təsirini göstərir. Əminəm ki, bu təyinatdan sonra həm Mehriban xanımın, həm də fondun fəaliyyəti beynəlxalq miqyasda daha çox nəzərə çarpacaqdır.

Bu gün mənim üçün ikiqat əlamətdardır. Çünki bu, yalnız Azərbaycan nümayəndəsinin YUNESKO-nun Xoşməramlı səfiri adına layiq görülməsi deyil, həm də mənim xanımımın təltif olunmasıdır. Çox şadam ki, onun fəaliyyəti bu cür yüksək qiymətləndirilir və tanınır. Elə bilirəm ki, o, Xoşməramlı səfir adını daşımağa layiqdir. Çünki o, həmişə insanlara xoş münasibəti, xoş niyyəti ilə seçilibdir. Bu, onun xasiyyətinin fərqləndirici cəhətidir. Əminəm ki, bu yeni işdə

də fəal çalışacaq və fəaliyyəti ilə ümumi məqsədlərimizə töhfəsini əsirgəməyəcəkdir. Ümumi məqsədlərimiz isə bir-birimizi daha yaxından tanımaq, insanları, mədəniyyətləri tanıtmaq, müxtəlif xalqların və ölkələrin mədəniyyətlərindən bəhrələnməkdir.

Əminəm ki, Mehriban xanım bu vəzifəni səylə yerinə yetirəcək və bu vacib işdə uğurlar qazanacaqdır.

Bu fəxri adın verilməsinə görə YUNESKO-ya bir daha minnətdarlığımı bildirir, yeni səfiri təbrik edir və ona uğurlar arzulayıram.

Rəsmi hissədən sonra Mehriban xanım Əliyevaya Xoşməramlı səfir fəxri adı verilməsi münasibətilə qəbul təşkil edildi.

Daha sonra mərasim iştirakçıları Mehriban Əliyevanın fəaliyyətinə həsr olunmuş jurnalla, habelə xalqımızın adət və ənənələri, məişəti barədə məlumatları əks etdirən guşə ilə tanış oldular.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Baş katibi Kofi Annan ilə görüşmüşdür – 24 sentyabr 2004-cü il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 24-də Birləşmiş Millətlər Təşkilatının iqamətgahında BMT-nin Baş katibi Kofi Annan ilə görüşmüşdür.

Səmimilik şəraitində keçən görüşdə Azərbaycan ilə BMT arasında əlaqələrə dair fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində görülən işlərdən danışmış, eyni zamanda, xüsusi vurğulamışdır ki, uzun illərdən bəri davam edən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəinki ölkəmizin, ümumən Cənubi Qafqazın inkişafına əngəl törədir, regionda sülh və sabitlik üçün başlıca təhlükə olaraq qalır.

Azərbaycanın problemi sülh yolu ilə həll etmək istədiyini bildirən Prezident İlham Əliyev bu işdə BMT-nin rolunun artırılmasının vacibliyini nəzərə çarpdıraraq demişdir ki, təcavüzkar Ermənistan bu münaqişə ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlum qətnamələrinə məhəl qoymur. Hesab edirik ki, BMT kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilat qəbul etdiyi qətnamələrin yerinə yetirilməməsinə biganə qalmamalıdır. Azərbaycan isə torpaqlarının işğalı ilə heç vaxt barışmayacaqdır.

Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində yurd-yuvasından didərgin düşmüş bir milyondan çox insanın problemlərini həll etməyin Azərbaycan üçün ağır yük olduğunu xatırladan dövlətimizin başçısı BMT-nin əlaqədar təsisatlarının, donor ölkələrin bu məsələyə diqqətinin artırılmasının zəruriliyini vurğulamışdır.

Cənab Kofi Annan dövlətlərin BMT tərəfindən tanınmış sərhədlərinin dəyişməz olduğunu bildirmiş, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin danışıqlar yolu ilə həll ediləcəyinə ümid bəslədiyini söyləmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT Baş Məclisi 59-cu sessiyasında çıxışı – 25 sentyabr 2004-cü il

Hörmətli cənab Sədr,

Xanımlar və cənablar,

Əvvəlki natiqlərə qoşularaq, cənab Jan Penqi BMT Baş Məclisi 59-cu sessiyasının sədri vəzifəsinə seçilməsi münasibətilə təbrik edirəm. Mən həmçinin onun sələfi cənab Julian Robert Hanteyə 58-ci sessiyaya sədrliyi dövründə Məclisi nümunəvi idarə etməsi münasibətilə təbriklərimi çatdırmaq istərdim.

Cənab Sədr,

Üzv dövlətlər Minilliyin Zirvə Toplantısında özlərinin qlobal həmrəyliyə və ümumi təhlükəsizliyə şərikli baxışlarına sadiqliyini ifadə etmişlər. Biz daha sülhsevər, təhlükəsiz və ədalətli dünya üçün çox zəruri olan BMT və onun Nizamnaməsinə inamımızı bir daha təsdiqləmişdik.

Yeni əsrə qədəm qoyan zaman bütün dövlətlərin lazım olan anda bu təşkilata güvənməsi və öz növbəsində, BMT-nin dünyanın ondan gözlədiyini həyata keçirməsi məqsədi ilə beynəlxalq hüququn ümdə vacibliyini təmin etmək üçün əlimizdən gələni etmişik.

Fəaliyyətimizin bir qismi qəddar silahlı münaqişələrin qurbanlarına çevrilmiş milyonlarla günahsız insanların, xüsusilə qadın və uşaqların müdafiə edilməsi məqsədini daşıyır. Fəaliyyətimizin digər qismi isə, bütün dövlətlərin doğru rəqabəti üçün bərabər imkanları təmin edən daha ədalətli dünya iqtisadiyyatının qurulmasına yönəlmişdir.

Azərbaycan qlobal və regional təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfəsini verməkdədir.

Ölkəmiz beynəlxalq terrorizmə qarşı qlobal koalisiyanın fəal üzvlərindən biri olaraq, günahsız insanlara ölüm və məşəqqət gətirməkdə davam edən bəlanın qarşısını almaq məqsədi ilə həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli çərçivədə etibarlı əməkdaşlıq həyata keçirir.

Azərbaycan öz ərazisində mövcud olan silahlı münaqişələrin nəticələrindən birbaşa əziyyət çəkən ölkələrdəndir.

Əslində, bu münaqişələr bir-birinə bağlıdır və bizim bu münaqişələri birgə əməkdaşlıq əsasında kompleks şəkildə aradan qaldırmaqdan başqa yolumuz yoxdur.Bu işdə heç bir «ikili standart»lara yol vermək olmaz.

Cənab Sədr,

Azərbaycan BMT-yə üzv olduğu ilk günlərdən daim beynəlxalq birliyin diqqətini Dağlıq Qarabağ ilə bağlı Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi və Ermənistan tərəfindən Azərbaycan torpaqlarının işğal olunması məsələsinə yönəltmişdir. Ölkəmiz BMT-dən təcavüzkarı işğal olunmuş torpaqlardan geri çəkilməyə məcbur edəcəyini və beləliklə, öz yurdlarından qovulmuş Azərbaycan vətəndaşlarının daimi yaşayış yerlərinə qayıtması üçün imkan yaradılacağını gözləyirdi.

Suveren Azərbaycanın ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalına cavab olaraq, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə 822, 853, 874, 884 nömrəli 4 qətnaməni yekdilliklə qəbul etdiyini bir daha yada salmaq istərdim. Bu qətnamələr Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanın tərkib hissəsi olmasını təsdiqləmiş və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə, beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış sərhədlərinə hörmət edilməsinə qəti şəkildə çağırmış və ərazilərin əldə edilməsi məqsədi ilə güc işlədilməsinin yolverilməz olduğunu vurğulamışdır. BMT qətnamələri Azərbaycanın zəbt olunmuş ərazilərindən bütün işğalçı qüvvələrin dərhal, tamamilə və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını və köçkün düşmüş insanların daimi yaşayış yerlərinə təhlükəsiz qayıtması üçün şəraitin təmin olunmasını tələb etmişdir. Sülhün, ədalətin, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsinə çağıran qətnamələrin heç biri münaqişənin həlli üçün əsas təşkil edən beynəlxalq hüququn fundamental prinsiplərini heç zaman tanımayan və onlara hörmət etməyən Ermənistan tərəfindən yerinə yetirilməmişdir. Azərbaycan ərazisinin 20 faizini təşkil edən Dağlıq Qarabağ və Azərbaycanın 7 digər rayonu on ildən artıqdır ki, Ermənistan tərəfindən

işğal olunmuşdur. Ermənistan tərəfindən həyata keçirilən etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində bir milyondan artıq azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüşdür. Cənab Sədr, Təhlükəsizlik Şurasının biganəliyi münaqişənin həlli prosesinə dağıdıcı təsir göstərir. Qətnamələrə məhəl qoymayan, hərbi təcavüzünün nəticələrini möhkəmləndirməyə çalışan və bu hərəkətlərinə görə cəzasız qalan Ermənistan nəticə etibarilə işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində Ermənistan əhalisinin kütləvi şəkildə qeyri-qanuni məskunlaşdırılması kimi qəddar siyasət həyata keçirmişdir ki, bu da beynəlxalq hüququn, xüsusilə Müharibə Zamanı Mülki Şəxslərin Müdafiəsi üzrə 1949-cu ildə qəbul edilmiş 4-cü Cenevrə Konvensiyasının müddəalarının açıq şəkildə növbəti pozulmasıdır.

Bundan əlavə, həmin ərazilərdən narkotik maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsi, silah ötürülməsi, qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyət, qaçaqmalçılıq məqsədi ilə istifadə edilməsi, bu ərazilərin terrorçu yuvasına çevrilməsi vəziyyəti daha da gərginləşdirir.

İşğal olunmuş Azərbaycan torpaqları Azərbaycan hökumətinin nəzarətindən kənarda qalan «boz əraziyə» və beynəlxalq monitorinqdən azad bir əraziyə çevrilmişdir.

Özü-özünü elan etmiş və heç kim tərəfindən tanınmayan qondarma «Dağlıq Qarabağ Respublikası» bölgədə sülh və təhlükəsizlik üçün daimi təhlükə mənbəyidir.

Təcavüzkar Ermənistan və Dağlıq Qarabağ separatçıları xarici şirkətləri də qeyri-qanuni biznesə cəlb etməyə çalışaraq, işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində təbii sərvətləri də istismar edirlər. Mən üzv dövlətləri öz vətəndaşlarını və şirkətlərini beynəlxalq hüquq normalarına hörmət bəsləməyə məcbur etməyə və onların ölkəmizin ərazisində qeyri-qanuni fəaliyyət göstərməsinin qarşısını almağa çağırıram.

Öznövbəsində, Azərbaycan suveren dövlətimizə məxsus olan təbii sərvətlərin mənimsənilməsində iştirak etdiklərinə görə bu şirkətlərin məsuliyyət daşıması üçün bütün lazımi hüquqi və praktiki tədbirləri həyata keçirəcəkdir.

Bundan başqa, Ermənistan Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin tarixini saxtalaşdırır, mədəni və arxitektura irsinə qeyri-qanuni şəkildə yiyələnir. Dini və tarixi abidələrimiz, qədim əlyazmalarımız və digər mədəni sərvətlərimiz dağıdılmış, özününküləşdirilmiş və talanıb aparılmışdır. Münaqişənin siyasi yolla həlli prosesi son 12 il ərzində ATƏT-in Minsk qrupu çərçivəsində həyata keçirilmiş, lakin bu günədək heç bir nəticə verməmişdir. Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin yerinə yetirilməsi, vəziyyətin yerində qiymətləndirilməsi və Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Ermənistan tərəfindən həyata keçirilən qeyri-qanuni fəaliyyət məsələlərinə ATƏT-in Minsk qrupu ciddi diqqət yetirməmişdir.

Aydın məsələdir ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının, ATƏT və onun Minsk qrupunun problemə hazırkı passiv və biganə yanaşması və beynəlxalq birlik tərəfindən ciddi təzyiqin göstərilmədiyi indiki şəraitdə Ermənistan özünün təcavüzkar və destruktiv mövqeyindən geri çəkilməyəcəkdir.

Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Ermənistanın qeyri-qanuni fəaliyyəti və onun danışıqlar prosesində tutduğu mövqe bir daha sübut edir ki, Ermənistan münaqişəni baş vermiş fakt əsasında zorla qəbul etdirməyə çalışaraq, nəinki problemin nizamlanması yollarını axtarmır, hətta danışıqların daha da uzadılması və təcavüzün nəticələrini möhkəmləndirmək məqsədi güdür.

Mən bu yüksək tribunadan vurğulamaq istəyirəm ki, münaqişə etnik təmizləmə və de-fakto suveren dövlətin ərazilərinin ilhaq olunması əsasında deyil, beynəlxalq hüquq və demokratiya normaları əsasında həll edilə bilər.

Azərbaycan torpaqlarının işğalı, ərazi bütövlüyünün pozulması və etnik təmizləmənin nəticələri ilə heç zaman barışmayacaqdır.

Cənab Sədr,

Azərbaycanın məcburi köçkün düşmüş vətəndaşlarının öz doğma yurdlarına qayıtması münaqişənin həlli prosesində bizim üçün ən əsas prioritetlərdən birini təşkil edir. Lakin öz yurdlarından qovulmuş, qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüş insanlarımız öz yurdlarına qayıdana qədər bütün müvafiq BMT təsisatlarının, donor ölkələrin və beynəlxalq humanitar təşkilatların ən çox zərər çəkmiş əhalinin iztirablarının aradan qaldırılması işinə daha fəal cəlb

olunmasına təcili zərurət vardır.

Azərbaycan hökuməti bu işdə bütün vaxtını, səylərini və maliyyə imkanlarını əsirgəmir, lakin məcburi köçkünlərin sayı nəzərə alınarsa, bu, kifayət etmir. Bu işdə müvafiq beynəlxalq təşkilatların hökumətimizə yardımı vacib bir məsələdir.

Bu sahədə sırf maddi yardımdan başqa, problemə beynəlxalq diqqətin yenidən artırılmasına, həmçinin BMT və onun müvafiq təsisatları tərəfindən bütün beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətini əlaqələndirmək üçün daha yaxşı şəraitin təmin edilməsinə ehtiyac duyulur. Biz Azərbaycandakı «unudulmuş humanitar böhran»la bağlı BMT-dən daha məsuliyyətli strategiya gözləyirik.

Cənab Sədr,

Azərbaycan yoxsulluğun aradan qaldırılması və yaxşı idarəçilik məqsədlərinə sadiqdir. Bu mövqeyə və həyata keçirilən tədbirlərə əsaslanaraq, biz Azərbaycanda iqtisadi fəaliyyətin və artımın genişlənməsini müşahidə edirik. Azərbaycan transregional əməkdaşlığın inkişafı işinə öz töhfəsini verir və TRASECA, Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft və qaz boru xətləri kimi nəqliyyat və kommunikasiya şəbəkələrinin inkişafında böyük rol oynayır.

Bu layihələr açıq dənizə çıxışı olmayan ölkələrin ixrac üçün dünya bazarlarına və regional bazarlara sabit çıxışını təmin edəcəkdir. İştirakçı dövlətlərin ən kasıb təbəqələri bundan bəhrələnəcəkdir.

Cənab Sədr,

Bütün təhdidlərin öhdəsindən uğurla gəlmək üçün BMT özünü yeni şəraitə uyğunlaşdırmalıdır. BMT-də uzun müddət söhbəti gedən islahatlar məsələsi, nəhayət, öz həllini tapmalıdır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının problemləri, xüsusilə də silahlı münaqişələrə aid olan problemləri həll etməyə qadir olmaması etiraf edilməlidir.

Təkmilləşdirilmiş Təhlükəsizlik Şurası daha geniş tərkibli, daha çox məsuliyyətli və demokratik, onun iş metodları daha şəffaf olmalı, XXI əsrin yeni təhdidləri, riskləri və təhlükələrinə daha operativ şəkildə cavab verməlidir.

Ümdə məsələ BMT Təhlükəsizlik Şurası qətnamələrinin həyata keçirilməsinin işlək mexanizminin yaradılmasından ibarətdir.

Cənab Sədr,

Hazırkı problemlərin həllinə səmərəli yanaşmanı kollektiv şəkildə tətbiq etmək hər birimizin borcudur. Belə ki, bu, millətlərin davamlı və demokratik inkişafı üçün sabit mühitin yaradılmasına xidmət edə bilər. Buna yalnız beynəlxalq hüququn normaları və prinsiplərinin həyata keçirilməsi, dövlətlər arasında dostluq münasibətləri və qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlıq vasitəsilə nail olmaq mümkündür.

Diqqətinizə görə çox sağ olun.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının Azərbaycandakı sabiq nümayəndəsi Şərif Amin Zahiri qəbul etmişdir – 8 noyabr 2004-cü il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 8-də Prezident sarayında BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının Azərbaycandakı sabiq nümayəndəsi Şərif Amin Zahiri qəbul etmişdir.

Qonağı səmimiyyətlə salamlayan dövlətimizin başçısı İlham Əliyev cənab Şərif Amin Zahirin BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının nümayəndəsi kimi vaxtilə Azərbaycanda göstərdiyi fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdi, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü nəticəsində yerindən-yurdundan zorla qovulmuş insanların sosial şəraitinin yaxşılaşdırılması işində şəxsi töhfəsinə görə ona minnətdarlığını bildirdi.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunan Prezident İlham Əliyev Ermənistanın ölkəmizə təcavüzü nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizinin işğal olunduğunu, 1 milyondan çox soydaşımızın qaçqın-köçkün vəziyyətinə düşdüyünü nəzərə çarpdıraraq bildirdi ki, Azərbaycan rəhbərliyi bu insanların sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün bir sıra mühüm tədbirlər görmüş, böyük əhəmiyyətli proqramlar qəbul etmiş, onların həyata keçirilməsi məqsədi ilə maliyyə vəsaiti ayırmışdır. Lakin təbii ki, bütün bu problemləri ölkəmizin öz gücü ilə yüksək səviyyədə həll etmək mümkün deyildir. Ona görə də beynəlxalq təşkilatların, donor ölkələrin Azərbaycana yardımı çox böyük əhəmiyyət daşıyır. Prezident İlham Əliyev ölkəmizə göstərdiyi köməyə görə BMT-nin müvafiq strukturlarına minnətdarlığını bildirdi.

Dövlətimizin başçısı dedi ki, Azərbaycan rəhbərliyinin qarşısında duran ən mühüm vəzifə xalqımız üçün ağrılı problem olan bu münaqişənin tezliklə aradan qaldırılması, torpaqlarımızın Ermənistan işğalından azad edilməsi, 1 milyondan çox qaçqın-köçkünün öz doğma yerlərinə, yurdlarına qayıtmasıdır.

Azərbaycan Respublikasında məcburi köçkünlərə ərzaq yardımının göstərilməsindəki səmərəli fəaliyyətinə görə BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının Azərbaycandakı nümayəndəsi Şərif Amin Zahirin Prezident Heydər Əliyevin 2003-cü il 28 avqust tarixli Fərmanı ilə «Tərəqqi» medalına layiq görüldüyünü məmnunluqla xatırladan Prezident İlham Əliyev həmin medalı cənab Zahirə təqdim etdi.

Vaxt tapıb onu qəbul etdiyinə və səmimi sözlərə görə minnətdarlığını bildirən qonaq Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Prezident Heydər Əliyevin Fərmanı ilə «Tərəqqi» medalına layiq görülməsindən və bu yüksək mükafatı Prezident İlham Əliyevin ona təqdim etməsindən böyük şərəf duyduğunu bildirdi.

Cənab Şərif Amin Zahir bildirdi ki, Azərbaycan torpaqlarının tezliklə Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalından azad edilməsi, yerindən-yurdundan zorla qovulmuş azərbaycanlıların doğma yurdlarına qayıtması, onların üzləşdiyi bütün problemlərin tamamilə aradan qaldırılması onun ən böyük arzusudur.

Qonaq vaxtilə ölkəmizdə işləyərkən Azərbaycan rəhbərliyinin ona göstərdiyi böyük diqqət və qayğıya görə bir daha minnətdarlığını bildirdi.

Görüşdə Azərbaycan Baş nazirinin müavini, Dövlətqaçqınkomun sədri Əli Həsənov, BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi Marko Borsotti, BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının Azərbaycandakı nümayəndəsi Abdurəhman Çodhuri iştirak edirdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı Ruud Lubbersin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 26 noyabr 2004-cü il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 26-da Prezident sarayında BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali komissarı Ruud Lubbersin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

Qonağı səmimiyyətlə salamlayan dövlətimizin başçısı ötən il Cenevrədə cənab Ruud Lubbers ilə keçirdiyi uğurlu görüş zamanı səmərəli müzakirələr apardıqlarını məmnunluqla xatırlatdı.

Ali komissarın Azərbaycana səfərini, noyabrın 25-də nümayəndə heyətinin qaçqınların məskunlaşdığı yerlərə baş çəkməsini yüksək qiymətləndirən Prezident İlham Əliyev qonaqların qaçqınlar üçün salınmış yeni qəsəbədə vəziyyətlə, yaradılmış şəraitlə yaxından maraqlandıqlarını, bu sahədə əldə edilən inkişafın şahidi olduqlarını vurğuladı.

Ölkəmizdə qaçqın və məcburi köçkün düşərgələrinin tamamilə ləğv olunması və həmin insanlar üçün yeni məskunlaşma yerlərinin təşkil edilməsi istiqamətində böyük işlər görüldüyünü nəzərə çarpdıran dövlətimizin başçısı qaçqın və məcburi köçkünlərin cəmiyyətimizdə fəal iştirakı ilə bağlı xeyli tədbirlər görüldüyünü bildirdi. Prezident İlham Əliyev dedi ki, Azərbaycan hökuməti bu məqsəd üçün daxili maliyyə vəsaitlərindən səmərəli istifadə edir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunan dövlətimizin başçısı Ermənistan silahlı qüvvələrinin təcavüzü nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin işğal olunmasının, bir milyondan çox soydaşımızın yerindən-yurdundan zorla qovularaq qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşməsinin böyük humanitar fəlakət olduğunu vurğuladı. Prezident İlham Əliyev bütün bunların ciddi iqtisadi, sosial problemlər doğurduğunu bildirərək dedi ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi bölgədə sülhün, sabitliyin təmin edilməsinə böyük əngəl törədir. Dövlətimizin başçısı əmin olduğunu bildirdi ki, bu münaqişə tezliklə sülh yolu ilə aradan qaldırılacaq, doğma torpaqlarından zorla qovulmuş insanlar öz yerlərinə, yurdlarına qayıdacaqlar.

Prezident İlham Əliyev yerindən-yurdundan zorla qovulmuş qaçqınların və məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin tamamilə yaxşılaşdırılması məqsədi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən Dövlət Proqramlarından da söhbət açdı.

Azərbaycan hökumətinin bundan sonra da qaçqın və məcburi köçkünlərin vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində səylərini əsirgəməyəcəyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev eyni zamanda, beynəlxalq humanitar yardımın davam etdirilməsinin də zəruriliyini nəzərə çarpdıraraq dedi ki, güman edirəm, sizin regiona səfəriniz ümumilikdə Azərbaycanda humanitar problemlərin həll edilməsi sahəsində görülən işlərin uğurla davam etdirilməsinə öz töhfəsini verəcəkdir.

Cənab Ruud Lubbers vaxt tapıb onları qəbul etdiyinə, səmimi sözlərə və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinə göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə Prezident İlham Əliyevə və Azərbaycan hökumətinə minnətdarlığını bildirdi. 2003-cü ilin dekabrında Cenevrədə dövlətimizin başçısı ilə keçirdiyi görüşü məmnunluqla xatırlayan qonaq Azərbaycana səfərinin ilk günündən nümayəndə heyətinin çox gərgin proqramla işlədiyini nəzərə çatdırdı və onlara yaradılmış şəraitə görə Prezident İlham Əliyevə bir daha minnətdarlığını bildirdi.

O, dövlətimizin başçısına məlumat verdi ki, nümayəndə heyətinin üzvləri noyabrın 25-də Bərdədə, Biləsuvarda məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkünlərlə görüşmüş, onların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün görülən işləri çox yüksək qiymətləndirmişlər. Cənab Ruud Lubbers bu sahədə görülən işlərdən böyük məmnunluq duyduqlarını söylədi. O dedi ki, bu insanların vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması ilə bağlı şəxsən Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə həyata keçirilən işlər BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının nümayəndə heyəti tərəfindən çox yüksək qiymətləndirilmişdir. Qonaq bildirdi ki, Azərbaycanda görülmüş bütün bu işlər nümayəndə heyətinin hər bir üzvünə çox müsbət təsir göstərmişdir. O

dedi ki, humanitar problemlərin həlli məsələləri Azərbaycanın hökumət rəsmiləri ilə müzakirə edilmişdir.

Rəhbərlik etdiyi Ali Komissarlığın fəaliyyəti barədə Prezident İlham Əliyevə ətraflı məlumat verən cənab Ruud Lubbers Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən bəhs edərək, bu münaqişənin tezliklə sülh yolu ilə həll olunmasının vacibliyini xüsusi vurğuladı. Daha sonra o dedi ki, qaçqın və məcburi köçkün düşmüş insanlara, habelə Mesxeti türklərinə Azərbaycanda göstərilən dövlət qayğısı bir çox ölkələr üçün yaxşı nümunə ola bilər.

Qəbulda Azərbaycan Baş nazirinin müavini, Dövlətdaçqınkomun sədri Əli Həsənov, BMT-nin Cenevrə şəhəri bölməsində və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında daimi nümayəndəsi, səfir Elçin Əmirbəyov iştirak edirdilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatının baş direktoru Karlos Maqarinyosu qəbul etmişdir – 4 fevral 2005-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 4-də Prezident sarayında BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatının baş direktoru Karlos Maqarinyosu qəbul etmişdir.

Sənaye İnkişafı Təşkilatı ilə ölkəmizin əlaqələrinin səviyyəsindən məmnunluq ifadə edən Azərbaycan dövlətinin başçısı bu təşkilatla əməkdaşlığa dair yeni sənədin imzalanmasının əhəmiyyətini vurğuladı və birgə mühüm layihələr üzərində işlərin həyata keçirilməsini bu əməkdaşlığın yaxşı nümunəsi kimi dəyərləndirdi. Ölkəmizdə iqtisadi inkişafla bağlı bir sıra mühüm proqramların, o cümlədən regional inkişaf proqramının uğurla həyata keçirildiyini diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev bütün bunların Azərbaycanda yeni iş yerlərinin yaradılmasına, iqtisadi infrastrukturun möhkəmləndirilməsinə, ümumən iqtisadi inkişafa xidmət etdiyini vurğuladı. Azərbaycan Prezidenti bu baxımdan beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatının ölkəmizlə əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirdi. O qeyd etdi ki, bizim məqsədimiz müasir, güclü iqtisadiyyat qurmaqdan ibarətdir və buna nail olacağımıza əminik.

Bakıya səfərindən razılığını söyləyən Karlos Maqarinyos Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin vaxtilə, Avstriyada rəsmi səfərdə olarkən rəhbərlik etdiyi təşkilatın mənzil qərargahına gəlməsini və onunla görüşünü böyük məmnunluqla xatırladığını bildirdi. O, fürsətdən istifadə edərək, Azərbaycan Prezidentini təşkilatın növbəti baş konfransına dəvət etməkdən şərəf duyduğunu vurğuladı. Sonra BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatının fəaliyyəti barədə məlumat verən cənab Maqarinyos Azərbaycan Prezidentinə BMT-nin iqtisadi fəaliyyətini əks etdirən kitabı təqdim etdi. Baş direktor Azərbaycanın iqtisadi sahədə, o cümlədən ümumi daxili məhsulun artımı, inflyasiyaya nəzarət, xarici investisiyaların cəlb edilməsi və digər sahələrdəki böyük uğurlarını xüsusi olaraq vurğuladı. O, hazırda Azərbaycanın Sənaye və Yanacaq Nazirliyi ilə birlikdə ölkəmizdə energetika sahəsində təmiz texnologiyalar mərkəzinin yaradılması üzərində iş getdiyini diqqətə çatdıraraq, ekoloji funksiyalar daşıyacaq bu işdə Azərbaycan Prezidentinin dəstəyini yüksək qiymətləndirdi.

Konfransa dəvəti məmnunluqla qəbul etdiyini bildirən Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə ekoloji problemlərin həllinə ölkə rəhbərliyi tərəfindən böyük diqqət yetirildiyini qeyd edərək, bu sahədə fəaliyyət proqramının hazırlanması üzərində böyük iş aparıldığını xatırlatdı. Prezident İlham Əliyev bu sahədə beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığın uğurlu nəticələr verəcəyinə əminliyini vurğuladı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin Dünya Ərzaq Proqramının rəhbəri vəzifəsini icra edən Con Pauell ilə görüşmüşdür – 25 fevral 2005-ci il

Fevralın 25-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev onun üçün ayrılmış iqamətgahda - «Vestin Excelsior» mehmanxanasında Dünya Ərzaq Proqramı Təşkilatının rəhbəri vəzifəsini icra edən Con Pauell ilə görüşmüşdür.

Söhbət zamanı Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərindən, onların sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində son illər görülən işlərdən danışdı.

Prezident İlham Əliyev cənab Con Pauellə müraciətlə dedi ki, siz Azərbaycanda olmusunuz, çadır düşərgələrinə getmisiniz, biz bu sahədə sizinlə yaxşı əməkdaşlıq edirik. Çoxsaylı qaçqın və məcburi köçkünlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar bir sıra tədbirlərin həyata keçirilməsinə baxmayaraq, bu sahədə hələ sizin köməyinizə ehtiyacımız vardır. Bunun nəzərə alınmasını xahiş edirik.

Prezident İlham Əliyevlə görüşündən məmnun qaldığını söyləyən və qəbula görə minnətdarlığını bildirən Con Pauell dedi ki, biz Azərbaycana yenidən gələrək, qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərini bir daha öyrənəcək, əməkdaşlığımızı bundan sonra da davam etdirəcəyik.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Asiya və Sakit Okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasının və BMT-nin Avropa üzrə İqtisadi Komissiyasının nümayəndə heyətlərini qəbul etmişdir – 11 mart 2005-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 11-də Prezident sarayında BMT-nin Asiya və Sakit Okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasının və BMT-nin Avropa üzrə İqtisadi Komissiyasının nümayəndə heyətlərini qəbul etmişdir.

UNESCAP və UNECE-nin nümayəndə heyətlərinin ölkəmizə səfərinin əməkdaşlıqda yeni bir səhifə açdığını vurğulayan Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda gedən böyük iqtisadi inkişaf proseslərindən bəhs etdi, makroiqtisadi və digər iqtisadi göstəricilərin sürətlə artdığını nəzərə çarpdırdı.

Azərbaycanda iqtisadi inkişafla bağlı bir sıra proqramların, o cümlədən regional inkişaf, yoxsulluğun azaldılması proqramlarının həyata keçirildiyini bildirən Prezident İlham Əliyev son bir il ərzində ölkəmizdə 170 mindən çox yeni iş yerinin yaradıldığını vurğuladı və bu sahədə beynəlxalq təsisatlarla Azərbaycan arasında əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunu qeyd etdi. Azərbaycanda iri qlobal enerji layihələrinin uğurla həyata keçirildiyini bildirən Azərbaycan dövlətinin başçısı ölkəmizdə ilk növbədə sosial təminat məsələsinə xüsusi diqqət yetirildiyini vurğuladı.

Regional əməkdaşlıq məsələsinə toxunan Prezident İlham Əliyev dedi ki, Azərbaycanda gedən iqtisadi inkişaf prosesləri, habelə ölkədəki ictimai-siyasi sabitlik bölgədə əməkdaşlığın, sülhün və sabitliyin təmin olunması işinə öz töhfəsini verir. Əfsuslar olsun ki, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü, bu təcavüz nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizinin işğal olunması, bir milyondan çox azərbaycanlının qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşməsi bölgədə əməkdaşlıq və iqtisadi inkişaf, firavanlıq proseslərinə böyük əngəl törədir. Bu münaqişənin davam etdirilməsi ümumiyyətlə regional təhlükəsizliyə, iqtisadi proseslərin irəliləyişinə böyük maneədir. Beynəlxalq təşkilatlar bu cür məsələlərə diqqəti artırmalıdırlar.

Prezident İlham Əliyev əmin olduğunu bildirdi ki, nümayəndə heyətlərinin ölkəmizə səfəri UNESCAP və UNECE ilə Azərbaycan arasında beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığın daha da genişlənməsi, qarşılıqlı surətdə faydalı əlaqələrin güclənməsi işinə xidmət edəcəkdir.

BMT-nin Avropa üzrə İqtisadi Komissiyasının icraçı katibi, BMT baş katibinin müavini xanım Brigita Şmoqnerova Azərbaycanın BMT-nin Asiya və Sakit Okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasına üzv qəbul olunmasını yüksək qiymətləndirdi. O, Azərbaycanın regional iqtisadi inkişaf proseslərində fəal iştirakının UNESCAP və UNECE tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini nəzərə çarpdırdı. Xanım Brigita Şmoqnerova bu proseslərin çox böyük əhəmiyyət daşıdığını vurğuladı. O, əmin olduğunu bildirdi ki, respublikamızın UNESCAP-a üzvlüyü Azərbaycanın Mərkəzi Asiya ölkələri ilə regional iqtisadi əməkdaşlığının genişlənməsi işinə öz töhfəsini verəcəkdir. Qonaq bir daha əmin olduğunu bildirdi ki, qarşılıqlı əməkdaşlıq bundan sonra da genişlənəcək və inkişaf edəcəkdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) baş direktoru Jak Diufun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 29 aprel 2005-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 29-da Prezident sarayında BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) baş direktoru Jak Diufun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

Prezident İlham Əliyev cənab Jak Diuf ilə yenidən görüşməyindən məmnunluğunu bildirdi, bu təşkilatın Azərbaycanda fəaliyyətinin genişləndiyini və ölkəmizlə əməkdaşlığının daha da möhkəmləndiyini vurğuladı.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunan Prezident İlham Əliyev bu münaqişə nəticəsində yerindən-yurdundan zorla qovulmuş bir milyondan çox soydaşımıza BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının yardım göstərməsi istiqamətindəki fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdi.

Prezident İlham Əliyev əmin olduğunu bildirdi ki, Azərbaycanın BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı ilə əməkdaşlığı bundan sonra da genişlənəcək və nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfəri bu işə xidmət edəcəkdir.

Prezident İlham Əliyevlə yenidən görüşməyindən çox məmnun olduğunu söyləyən cənab Jak Diuf rəhbərlik etdiyi təşkilatın ölkəmizdə fəaliyyətinin genişləndiyini xüsusi vurğuladı, azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünlərə yardım edilməsi ilə əlaqədar konkret işlər görüldüyünü bildirdi.

Qonaq Azərbaycanda digər sahələrdə, o cümlədən kənd təsərrüfatı, fermer təsərrüfatlarına yardım göstərilməsi istiqamətində fəaliyyət planları hazırlandığını da nəzərə çarpdırdı. O, əmin olduğunu bildirdi ki, Azərbaycan ilə BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı arasında əməkdaşlıq bundan sonra da genişlənəcəkdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Prezident sarayında BMT-nin Uşaq Fondunun (UNİCEF), İnkişaf Proqramının (UNDP), Əhali Fondunun (UNFPA) və Ümumdünya Ərzaq Proqramının (WFP) İcraiyyə Şuralarının üzvlərindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul etmişdir - 10 may 2005-ci il

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın BMT strukturları ilə əməkdaşlığından məmnunluğunu ifadə edərək, bu əlaqələrə ölkəmizin böyük əhəmiyyət verdiyini vurğuladı. Azərbaycan Prezidenti BMT tərəfindən əvvəllər ölkəmizə göstərilən yardımların əhəmiyyətli olduğunu qeyd etdi.

Beynəlxalq təşkilatlarla, o cümlədən BMT ilə əlaqələrin yaxşı inkişaf etdiyini bildirən Azərbaycan dövlətinin başçısı BMT strukturları ilə birgə ölkəmizdə həyata keçirilən layihələrin əhalimizin, o cümlədən uşaqların, yaşlıların, kasıb təbəqənin, qaçqın və köçkünlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına xidmət etdiyini söylədi.

Prezident İlham Əliyev əmin olduğunu bildirdi ki, nümayəndə heyətinin bu səfəri BMT strukturlarının Azərbaycanda əldə olunmuş uğurlarla, inkişafla daha yaxından tanış olması üçün yaxşı imkan yaradacaqdır.

BMT-nin ölkəmizdəki rezident-əlaqələndiricisi Marko Borsotti Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin ildönümü günündə vaxt tapıb nümayəndə heyətini qəbul etdiyinə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi, belə geniş tərkibdə heyətin Azərbaycana səfərini BMT-də islahatlar çərçivəsində həyata keçirildiyini söylədi.

Nümayəndə heyətinin rəhbəri Forsyth Mejia dedi: Cənab Prezident, nümayəndə heyətimizin ölkənizə səfərinin Azərbaycan xalqının böyük lideri, həyata keçirdiyi işlərlə dünya şöhrəti qazanmış siyasi xadim Heydər Əliyevin doğum gününə təsadüf etməsindən məmnunluq duyuruq. Biz BMT-nin müxtəlif strukturlarının Azərbaycandakı fəaliyyəti ilə tanış olmuşuq. Azərbaycan BMT-nin dörd mühüm təşkilatı tərəfindən bir nümunə kimi seçilmişdir. Biz əminik ki, ölkəniz haqqında hazırlayacağımız məruzə təkcə Azərbaycan üçün deyil, BMT-nin təmsil etdiyimiz dörd təşkilatı üçün də çox əhəmiyyətli olacaqdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuura ilə təkbətək görüşmüşdür – 24 avqust 2005-ci il

Avqustun 24-də Prezident sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuura ilə təkbətək görüşü olmuşdur.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlara inteqrasiyası sahəsində görülən işlər barədə qonağa məlumat verdi. Azərbaycan Prezidenti BMT və onun ixtisaslaşdırılmış qurumları ilə Azərbaycan arasında yaranmış xoşməramlı əlaqələrdən danışdı, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının təhsil, elm və mədəniyyət məsələləri üzrə təşkilatı ilə əməkdaşlığın genişlənməsindən və həmin qurumun ölkəmizdə həyata keçirdiyi proqramlardan razılığını bildirdi.

Azərbaycanın sürətli iqtisadi inkişafından xəbərdar olduğunu söyləyən YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuura ölkəmizdə elmin, təhsilin, mədəniyyətin tərəqqisi, tarixin sınaqlarından keçmiş maddi-mənəvi sərvətlərin qorunması istiqamətində həyata keçirilən tədbirləri bəyəndiyini vurğuladı. Cənab Matsuura Azərbaycanın YUNESKO-da uğurla təmsil olunmasında xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyevanın səmərəli işini xüsusi qeyd etdi.

Söhbət zamanı ölkəmizlə YUNESKO arasında əməkdaşlığı daha da genişləndirməyin mümkün variantları müzakirə olundu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin İnsan Hüquqları Komissiyasının din və əqidə azadlığı üzrə xüsusi məruzəçisi xanım Asma Cahangiri qəbul etmişdir – 28 fevral 2006-cı il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 28-də Prezident sarayında BMT-nin İnsan Hüquqları Komissiyasının din və əqidə azadlığı üzrə xüsusi məruzəçisi xanım Asma Cahangiri qəbul etmişdir.

Görüşdə Azərbaycanda din və əqidə azadlığının təmin olunması istiqamətində həyata keçirilən işlər, Azərbaycanın BMT-nin İnsan Hüquqları Komissiyası ilə əməkdaşlığının müxtəlif sahələri ilə bağlı məsələlər müzakirə edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qadınlar üçün İnkişaf Fondunun icraçı direktoru xanım Noelin Heyzeri qəbul etmişdir – 25 may 2006-cı il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 25-də Prezident sarayında BMT-nin Qadınlar üçün İnkişaf Fondunun icraçı direktoru xanım Noelin Heyzeri qəbul etmişdir.

Azərbaycanda səmərəli görüşlər keçirdiyini söyləyən xanım Noelin Heyzer MDB ölkələri arasında ilk dəfə respublikamıza səfər etdiyini bildirdi. Ölkəmizin inkişafının çox vacib bir mərhələsində Bakıya səfərə gəldiyini vurğulayan qonaq, Azərbaycanın sürətlə artan iqtisadi göstəricilərinə görə Prezident İlham Əliyevi təbrik etdi. O, Azərbaycanda əldə olunan gəlirlərin insanların rifahına yönəldilməsini xüsusi vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev da bunun çox önəmli bir məsələ olduğunu, Azərbaycanda iqtisadi inkişafın daha çox sosial, humanitar sahələrə istiqamətləndirildiyini bildirdi. Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması üzrə bir sıra proqramların - təhsil, səhiyyə, regional inkişaf proqramlarının uğurla həyata keçirildiyini nəzərə çarpdırdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 26-da Prezident sarayında BMT-nin Ticarət və İnkişaf üzrə Konfransının baş katibi Supaçay Panitçpakdini qəbul etmişdir - 26 iyun 2006-cı il

Cənab Supaçay Panitçpakdi ölkəmizə səfərindən məmnun olduğunu bildirərək, bu səfərin Azərbaycanda gedən iqtisadi inkişaf prosesləri, o cümlədən qlobal enerji layihələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı aparılan işlərlə yaxından tanış olmaq üçün yaxşı imkan yaratdığını bildirdi.

Prezident İlham Əliyev ölkəmizin iqtisadi sahədə əldə etdiyi uğurlar, dünya miqyaslı enerji layihələrinin müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsi istiqamətində görülən işlərdən danışmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Asiya və Sakit Okean üçün İqtisadi və Sosial Komissiyasının icraçı katibi Kim Hak-Sunu qəbul etmişdir – 27 iyun 2006-cı il

Kim Hak-Su BMT-nin Asiya və Sakit Okean üçün İqtisadi və Sosial Komissiyasının təşkil etdiyi konfransda iştirak etmək üçün ölkəmizə səfər etdiyini bildirdi. Qonaq Azərbaycanın iqtisadi sahədə əldə etdiyi böyük uğurlarla bağlı Prezident İlham Əliyevi təbrik etdi.

Prezident İlham Əliyev konfransda müzakirə edilən məsələlərin ölkəmiz üçün vacib olduğunu bildirdi. Prezident İlham Əliyev iqtisadiyyatın digər sahələrində olduğu kimi, energetika sahəsində də Azərbaycanın böyük uğurlar qazandığını qeyd edərək, qeyri-neft sektorunun, infrastrukturun inkişafına mühüm diqqət yetirildiyini vurğuladı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının icraçı direktoru Ceyms Morrisin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 27 iyul 2006-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 27-də Prezident sarayında BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının icraçı direktoru Ceyms Morrisin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

Prezident İlham Əliyev ölkəmizin siyasi, iqtisadi cəhətdən sürətlə inkişaf etdiyini vurğulayaraq, Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi və bunun nəticəsində bir milyon insanın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşməsinin başlıca problem olduğunu bildirdi. Prezident İlham Əliyev qaçqın və məcburi köçkünlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün Azərbaycan hökuməti tərəfindən ardıcıl tədbirlərin görüldüyünü və bütün çadır düşərgələrinin tezliklə ləğv olunacağını vurğuladı. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın qaçqın və məcburi köçkünlərinə göstərilən yardımın davam etdirilməsinə görə BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramına öz təşəkkürünü çatdırdı və təşkilat ilə əməkdaşlığın daha da inkişaf etdiriləcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi.

Ceyms Morris BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramı ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunu vurğuladı. O, səfəri müddətində qaçqın və məcburi köçkünlərlə görüşdüyünü qeyd etdi və Azərbaycan hökumətinin, şəxsən Prezident İlham Əliyevin qaçqın və məcburi köçkünlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün gördüyü işlərin onda böyük təəssürat yaratdığını bildirdi. Qonaq rəhbərlik etdiyi təşkilat ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələrin bundan sonra da genişləndiriləcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissari Antonio Quterreşin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 17 avqust 2006-cı il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 17-də Prezident sarayında BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı Antonio Quterreşin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

Prezident İlham Əliyev Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi və bunun nəticəsində bir milyon insanın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşməsinin ölkəmiz üçün başlıca problem olduğunu bildirdi. O, qaçqın və məcburi köçkünlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün Azərbaycan hökuməti tərəfindən zəruri tədbirlərin görüldüyünü və tezliklə bütün çadır düşərgələrinin ləğv olunacağını vurğuladı. Prezident İlham Əliyev bu səfərin Azərbaycan ilə BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı arasında əlaqələrin daha da genişləndirilməsi işinə töhfə verəcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi.

Antonio Quterreş Portuqaliyanın Baş naziri olan zaman ATƏT-in Lissabon şəhərində keçirilmiş sammitində xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev ilə görüşdüyünü məmnunluqla xatırladı. Keçən il BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllinə daha böyük diqqət ayrılması barədə qərar qəbul etdiyini bildirən qonaq bu baxımdan ölkəmizə səfərinin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğuladı. O, Azərbaycan hökumətinin qaçqın və məcburi köçkünlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün göstərdiyi səyləri yüksək qiymətləndirdi və ölkəmiz ilə rəhbərlik etdiyi qurum arasında əməkdaşlığın bundan sonra da inkişaf etdiriləcəyinə əminliyini bildirdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin İqtisadi və Sosial İşlər Departamentinin yardım və əlaqələndirmə bölməsinin icraçı katibi Sarbuland Xanı qəbul etmişdir – 2 oktyabr 2006-cı il

Vaxt tapıb onu qəbul etdiyinə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirən cənab Xan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının baş katibi Kofi Annanın salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırdı. O, Azərbaycanın informasiya və telekommunikasiya sahəsindəki inkişafının baş katib tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini bildirdi.

BMT nümayəndəsi dedi ki, onun rəhbərlik etdiyi qurumun əsas məqsədlərindən biri məşğul olduğu sahə üzrə ölkələr arasında dialoq yaratmaq və əlaqələrə istiqamət verməkdir. Qonaq dedi: «Cənab Prezident, biz bilirik ki, Azərbaycan Sizin fəal və uzaqgörən rəhbərliyiniz altında milli informasiya və kommunikasiya texnologiyaları strategiyasının hazırlanmasında inkişafa nail olmuşdur».

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının baş katibi Kofi Annanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirən Prezident İlham Əliyev özünün də salamlarını ona çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyev informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının nəinki ölkəmizin, eləcə də bütün dünyanın gələcək inkişafında xüsusi rolu olduğunu bildirdi. Azərbaycan Prezidenti ölkəmizin bu sahəyə böyük əhəmiyyət verdiyini, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə bağlı konkret layihələrimizin mövcud olduğunu vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev dedi ki, biz Azərbaycanın bu sahədə dünyanın aparıcı ölkələrindən biri olmasını arzulayırıq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin ölkəmizdəki rezident-əlaqələndiricisi Marko Borsottini qəbul etmişdir – 1 fevral 2007-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 1-də Prezident sarayında BMT-nin ölkəmizdəki rezident-əlaqələndiricisi Marko Borsottini səlahiyyət müddətinin başa çatması ilə əlaqədar qəbul etmişdir.

Prezident İlham Əliyev cənab Marko Borsottinin ölkəmizdəki fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdi. Ötən dövr ərzində təhsil, səhiyyə və digər humanitar sahələrdə həyata keçirilən layihələrin uğurlu olduğunu xatırladan Azərbaycan Prezidenti bu əməkdaşlığın gələcəkdə də inkişaf edəcəyinə əminliyini vurğuladı. Prezident İlham Əliyev Marko Borsottinin bundan sonra da Azərbaycanla sıx əlaqələr saxlayacağına ümidvar olduğunu söylədi.

Azərbaycandakı fəaliyyətindən məmnun qaldığını vurğulayan Marko Borsotti BMT-nin rezident-əlaqələndiricisi kimi fəaliyyətinə yaradılan şəraitə görə Azərbaycan Prezidentinə minnətdarlığını bildirdi. O, gələcəkdə harada işləyəcəyindən asılı olmayaraq, Azərbaycanla daim əlaqə saxlayacağını və BMT tərəfindən ölkəmizdə həyata keçirilən layihələrin davamlı olacağını vurğuladı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin rezident-əlaqələndiricisi Bruno Puezanı qəbul etmişdir – 27 fevral 2007-ci il

Qonaq Azərbaycanda fəaliyyətə başlamasından məmnunluğunu bildirdi. O, Prezident İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi və güclü idarəçiliyi sayəsində respublikamızda görülən çox böyük işlərin şahidi olduğunu dedi. Bruno Pueza Azərbaycanın böyük potensiala malik olduğunu qeyd etdi və BMT-nin rezident-əlaqələndiricisi kimi fəaliyyəti dövründə ölkəmizin daha da inkişafı üçün bütün imkanlardan istifadə edəcəyini vurğuladı.

Azərbaycan Prezidenti BMT-nin rezident-əlaqələndiricisi Bruno Puezaya yeni təyinatı münasibətilə təbriklərini çatdırdı. Azərbaycanın böyük inkişaf mərhələsində olduğunu bildirən Prezident İlham Əliyev respublikamızda bütün sahələrdə aparılan inkişaf və quruculuq işlərindən danışdı, diplomata ölkəmizdəki fəaliyyətində uğurlar arzuladı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT Baş katibinin məcburi köçkünlərin insan hüquqları üzrə nümayəndəsi Valter Kalinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 2 aprel 2007-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 2-də Prezident sarayında BMT Baş katibinin məcburi köçkünlərin insan hüquqları üzrə nümayəndəsi Valter Kalinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

Prezident İlham Əliyev Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü və xalqımıza qarşı həyata keçirdiyi etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində bir milyondan artıq soydaşımızın doğma torpaqlarından didərgin düşdüklərini və uzun müddət ərzində ağır şəraitdə yaşadıqlarını qeyd etdi. Son illər ərzində qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması işinə Azərbaycan hökumətinin yüz milyonlarla ABŞ dolları məbləğində vəsait xərclədiyini bildirən Prezident İlham Əliyev qaçqınlar və məcburi köçkünlər üçün bütün lazımi şəraiti olan şəhərciklərin salındığını, bu il sonuncu çadır düşərgəsinin ləğv olunacağını vurğuladı. Bununla yanaşı, Azərbaycan Prezidenti görülən bu tədbirlərin müvəqqəti xarakter daşıdığını bildirdi, qaçqınların və məcburi köçkünlərin tezliklə öz doğma torpaqlarına qayıdacaqlarına əminliyini ifadə etdi.

Valter Kalin ölkəmizə səfərindən məmnunluğunu ifadə etdi. BMT Baş katibinin məcburi köçkünlərin insan hüquqları üzrə nümayəndəsi kimi fəaliyyəti barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verən qonaq missiyasının yekunlarına dair BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasına hesabat verəcəyini bildirdi. Valter Kalin Azərbaycan hökumətinin qaçqınların və məcburi köçkünlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində gördüyü böyük işlərdən məmnun qaldığını vurğuladı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin fikir və söz azadlığı hüququnun təşviqi və qorunması üzrə xüsusi məruzəçisi Ambeyi Liqabonu qəbul etmişdir – 26 arpel 2007-ci il

Ambeyi Liqabo Bakıda keçirilən «Dözümlülük və qarşılıqlı anlaşmanın inkişafında KİV-in rolu» mövzusunda beynəlxalq konfransa dəvət aldığına görə minnətdarlığını bildirdi və tədbirin əhəmiyyətini vurğuladı.

Görüşdə Azərbaycanda fikir və söz azadlığının təmin edilməsi sahəsində görülən tədbirlərə, bu sahədə Azərbaycan ilə BMT arasındakı əməkdaşlığa dair fikir mübadiləsi aparıldı.

BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin iqamətgahında «Azərbaycan otağı»nın açılışı mərasimində Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, YUNESKO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı – 18 may 2007-ci il

Mayın 18-də BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin iqamətgahında «Azərbaycan otağı»nın açılışı olmuşdur. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun Xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyeva mərasimdə iştirak etmişdir.

Açılış mərasiminə BMT-nin Cenevrədəki bölməsi yanında akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələri, beynəlxalq təşkilatların yüksək vəzifəli təmsilçiləri, ölkəmizin daimi nümayəndəliyinin və səfirliyinin əməkdaşları toplaşmışdılar.

Mərasimi BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin baş direktoru Sergey Orconikidze açdı.

Mehriban xanım Əliyeva mərasimdə çıxış etdi.

- Cənab baş direktor,

Xanımlar və cənablar!

Bu gün biz Millətlər Sarayında «Azərbaycan otağı»nı açırıq. İlk növbədə, mən Sizin hamınızı salamlamaq istəyirəm və bu gün burada bizimlə olduğunuza görə minnətdaram.

İdeyamızın həyata keçirilməsində bizə yardım etmiş və bu otağın yaradılmasında iştirak etmiş bütün şəxslərə minnətdarlığımı bildirirəm. Mən bu layihəyə diqqətlə yanaşmış, onu dəstəkləmiş və bizim ünvanımıza xoş sözlər söyləmiş baş direktor cənab Sergey Orconikidzeyə xüsusi minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Bu otağı yaratmaqla biz Vətənimizin kiçik bir hissəsini Millətlər Sarayına gətirməyə, öz zəngin mədəni və tarixi irsimizi, eləcə də ənənəvi incəsənətimizi nümayiş etdirməyə çalışdıq. Qədim vaxtlardan Azərbaycan Qərblə Şərqi nəinki çoğrafi, həm də mənəvi baxımdan birləşdirmişdir.

Yüksək dərəcədə dözümlülük, ümumbəşəri dəyərləri milli dəyərlərlə uzlaşdırmaq qabiliyyəti, mədəni və dini müxtəlifliyə hörmət - bütün bunlar Azərbaycan xalqının əsrlər boyu formalaşmış xasiyyətini təşkil edir.

Arzu edirəm bu otaqda müzakirə olunacaq bütün məsələlər və problemlər dözümlülük və qarşılıqlı hörmət əsasında öz həllini tapsın və əminəm ki, tapacaqdır.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qlobal məramı məhz bütün dünya ölkələrini bir araya gətirmək, sivilizasiyalar və millətlər arasında dialoq qurmaq və hər bir xalqın milli və mədəni ənənələrinə hörmətlə yanaşmaqdan ibarətdir.

Bu gün, biz sülh və təhlükəsizliklə bağlı bir çox problemlər və çağırışlarla üzləşən dünyada yaşayırıq. Münaqişələr, beynəlxalq terrorçuluq, yoxsulluq, xəstəliklər insanların həyatına və daha yaxşı gələcəyə bəslənən ümidlərinə təhlükə olaraq qalır. Biz həmin çağırışlara birgə cavab verməliyik və gələn nəsillər üçün daha yaxşı gələcəyi birgə qurmalıyıq.

Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra çətin anlar yaşamışdır. Müstəqilliyin ilk illərində mövcud olmuş siyasi, iqtisadi və sosial böhran aradan qaldırılmışdır. Bu gün Azərbaycan sürətlə inkişaf edən ölkədir. Bu inkişaf hər bir sahədə - siyasi, sosial və iqtisadi sahələrdə müşahidə olunur. Bildiyiniz kimi, artıq üçüncü ildir ki, Azərbaycan dünyada ən sürətlə inkişaf edən iqtisadiyyata malikdir. Bu artım 2005-ci ildə 26 faiz, 2006-cı ildə 34 faiz və 2007-ci ilin birinci rübündə isə təqribən 40 faiz olmuşdur.

Bu irəliləyiş, əsasən, ölkənin neft strategiyası nəticəsində mümkün olmuşdur. Qlobal və regional layihələr sayılan Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəməri və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz boru kəməri layihələri uğurla həyata keçirilmişdir və bütün regionun enerji təhlükəsizliyini təmin edir. Bu gün biz neft gəlirlərini iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəldirik. Son illər ərzində ölkədə 500 min yeni iş yerləri açılmışdır. Yeni kənd təsərrüfatı və sənaye müəssisələri yaradılır, yeni yollar və şosselər çəkilir.

Bu gün biz gənclərimizin təhsilinə xüsusi diqqət yetiririk, təhsil sisteminə böyük sərmayələr

yatırırıq. Hesab edirəm ki, gənc nəsillərin gələcəyinə qoyulan sərmayə ən yaxşı sərmayədir. Sosial problemlərin həllinə xüsusi diqqət yetirilir. Səhiyyə sisteminin təkmilləşdirilməsi haqqında Dövlət proqramı tərtib olunub və həyata keçirilir.

Yoxsulluğun səviyyəsi kəskin şəkildə - 49 faizdən 20 faizə düşmüşdür və bu proses davam edir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan vətəndaşlarının rahat və firavan həyatını təmin etmək üçün bütün tədbirlər görülür.

Lakin eyni zamanda, bizim problemlərimiz də var. Azərbaycanın üzləşdiyi ən böyük problem on beş ildən çoxdur ölkə ərazisinin 20 faizinin Ermənistan tərəfindən işğal edilməsidir. Bu münaqişə nəticəsində ölkədə 1 milyon qaçqın və məcburi köçkün var.

Biz qoşunların ərazimizdən dərhal çıxarılmasını tələb edən BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsini yüksək dəyərləndiririk. Təəssüf ki, həmin qətnamələr hələ də yerinə yetirilməmişdir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bütün beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tanınmışdır. Lakin bu günə qədər aparılan danışıqlar prosesi heç bir nəticə verməmişdir. Bu çətinliklərə baxmayaraq, həmin illər ərzində biz məsələnin beynəlxalq hüququn normaları və prinsipləri, o cümlədən Azərbaycanın ərazi bütövlüyü əsasında sülh yolu ilə həllinin tərəfdarı olmuşuq və bu gün də tərəfdarıq. Ümid edirəm ki, bu münaqişə tezliklə öz ədalətli həllini tapacaq və bizim həmvətənlərimiz öz yurdlarına qayıdacaqlar.

Hörmətli dostlar!

Bu gün əlamətdar bir gündür. Xatirimdədir ki, üç il bundan əvvəl, Azərbaycan Prezidenti Millətlər Sarayına gələrkən, biz burada «Azərbaycan otağı»nın açılması ilə bağlı təşəbbüsü cənab Baş direktorla müzakirə etdik.

Mən bu layihəyə diqqəti və dəstəyinə görə cənab baş direktora bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bu gün çox şadam ki, Millətlər Sarayında Vətənimizin bir kiçik hissəsi var.

Mən hamınıza sülh, tərəqqi və səadət arzulayıram. Sağ olun.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Portuqaliyanın sabiq prezidenti, BMT Baş katibinin Sivilizasiyaların İttifaqında yüksək nümayəndəsi Jorj de Sampayonu qəbul etmişdir – 1 noyabr 2007-ci il

Prezident İlham Əliyev «Gənclər sivilizasiyaların alyansı naminə» Beynəlxalq konfransının Bakı şəhərində keçirilməsinin əhəmiyyətinə toxundu və BMT Baş katibinin nümayəndəsinin bu tədbirdə iştirakını yüksək qiymətləndirdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Azərbaycan Respublikasındakı rezident-əlaqələndiricisi Bruno Puezanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 14 fevral 2008-ci il

Azərbaycanda gedən inkişafın BMT səviyyəsində böyük maraqla izlənildiyini deyən Bryno Pueza qeyd etdi ki, BMT-nin Bakı ofisinin əsas məqsədi Azərbaycanda gedən bu proseslərə dəstək verməkdən ibarətdir.

Ölkə iqtisadiyyatının uğurla inkişaf etdiyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev bu inkişafda dövlətin dəstəyi ilə özəl sektorun önəmli rol oynadığını dedi. Dövlət başçısı Azərbaycanın qarşısında yeni inkişaf proqramlarının olduğunu da qeyd etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi Bruno Puezanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 5 mart 2009-cu il

Görüşdə Azərbaycanla BMT arasında əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyi vurğulandı və tərəfdaşlıq əlaqələrinin gələcəkdə də davam etdiriləcəyinə əminlik ifadə edildi.

Azərbaycan BMT sıralarında (tarixi arayış)

Dünya birliyinin tamhüquqlu üzvü olmaq və beynəlxalq aləmdə cərəyan edən proseslərdə fəal iştirak etmək üçün hər bir dövlət BMT-nin üzvlüyünə qəbul olmağı əsas vəzifələrdən biri kimi qarşıya qoyur. 1991-ci il oktyabrın 18-də dövlət müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan da dünya dövlətləri ilə hərtərəfli qarşılıqlı əməkdaşlığın qurulması və müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi məqsədilə BMT üzvlüyünə qəbul edilmək üçün zəruri addımlar atmağa başlayıb.

1991-ci il oktyabrın 29-da Azərbaycan Respublikası BMT-yə və dünya dövlətlərinə müraciət edib. Müraciətdə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini əldə etməsindən sonra demokratiya, azadlıq və bərabərlik yolu ilə getməsini əsas götürərək dünya birliyində layiqli yer tutmağı, beynəlxalq təhlükəsizliyin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə kömək göstərməyi arzulayaraq, bu mötəbər təşkilata üzv qəbul olunması məsələsini nəzərdən keçirməyi BMT üzvlərindən xahiş edirdi.

14 fevral 1992-ci ildə BMT Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycanın müraciətinə baxıb və Baş Assambleyaya onun üzvlüyə qəbulu üçün tövsiyə verib. Beləliklə, 2 mart 1992-ci ildə BMT Baş Assambleyasının 46-cı sessiyasında Azərbaycan Respublikasının təşkilata üzv qəbul edilməsi haqqında qətnamə qəbul olunub. Həmin gün Nyu-Yorkda, BMT-nin iqamətgahı qarşısında Azərbaycanın bayrağı qaldırılıb.

6 may 1992-ci ildən BMT-də Azərbaycan nümayəndəliyi fəaliyyətə başlayıb. BMT-nin Azərbaycan təmsilçiliyi isə 1993-cü ildə açılıb.

BMT-yə üzvlük Azərbaycan dövlətinə öz müstəqilliyini möhkəmləndirmək, Ermənistanın təcavüzünə qarşı beynəlxalq qanunlardan daha səmərəli istifadə etmək, ümumilikdə dünya birliyinə sıx inteqrasiya imkanı yaradıb.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının qlobal məramı məhz bütün dünya ölkələrini bir araya gətirmək, sivilizasiyalar və millətlər arasında dialoq qurmaq və hər bir xalqın milli və mədəni ənənələrinə hörmətlə yanaşmaqdan ibarətdir.

Bu məramı əldə rəhbər tutan Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Ermənistan silahlı birləşmələrinin müstəqil Azərbaycan dövlətinə təcavüz edərək ərazilərini zor gücünə tutmasının yolverilməzliyini bu təşkilat qarşısında qaldırıb. Ermənilərin Azərbaycan torpağı olan Dağlıq Qarabağı zəbt etdikdən sonra onun ətrafındakı digər rayonları da işğal etməsi BMT Təhlükəsizlik Şurasının reaksiyasına səbəb olub.

Həmin qurum Kəlbəcərin işğalı ilə əlaqədar 30 aprel 1993-cü ildə 822, Ağdamın işğalından sonra 29 iyul 1993-cü ildə 853, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlının zəbt edilməsi ilə əlaqədar 14 oktyabr 1993-cü ildə 874, nəhayət Zəngilanın Ermənistan tərəfindən tutulması ilə əlaqədar 12 noyabr 1993-cü ildə 884 saylı qətnamələr qəbul edib. Suveren Azərbaycanın ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalına cavab olaraq, BMT Təhlükəsizlik Şurasının yekdilliklə qəbul etdiyi bu qətnamələrdə Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanın tərkib hissəsi olması təsdiqlənmiş və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə, beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmış sərhədlərinə hörmət edilməsinə qəti şəkildə çağırılmış və ərazilərin əldə edilməsi məqsədi ilə güc işlədilməsinin yolverilməz olduğu vurğulanmışdır. BMT qətnamələri Azərbaycanın zəbt olunmuş ərazilərindən bütün işğalçı qüvvələrin dərhal, tamamilə və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını və köçkün düşmüş insanların daimi yaşayış yerlərinə təhlükəsiz qayıtması üçün şəraitin təmin olunmasını tələb etmişdir.

Bundan başqa, həmin dövrdə BMT-nin Baş katibi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suveren hüquqlarını dəstəkləyən yeddi bəyanatla çıxış edib. Lakin təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki, İraqın Küveyti işğal etməsi, keçmiş Yuqoslaviyada və Əfqanıstanda baş verən hadisələr zamanı böhranın nizamlanmasına nail olan BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Ermənistanın bu günə kimi həmin qətnamələrə əməl etməməsinə sərt reaksiya vermir.

Ermənistanın təcavüzü nəticəsində Azərbaycanda bir milyondan çox qaçqın və məcburi köçkün kütləsinin yaranması ilə əlaqədar BMT Baş Assambleyası 1993-cü ildəki plenar iclasında müvafiq

qətnamə qəbul edib. Qətnaməyə görə Azərbaycandakı qaçqın və məcburi köçkünlərə beynəlxalq yardım göstərilməsi nəzərdə tutulub.

BMT Baş Assambleyasının 1994-cü ilin sentyabrında keçirilən 49-cu sessiyasında ilk dəfə olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev iştirak edib. O, sessiyada nitq söyləyərək yüksək tribunadan Azərbaycandakı vəziyyət, Ermənistanın təcavüzü barədə dünya ictimaiyyətini məlumatlandırıb. Heydər Əliyev 29 sentyabr 1994-cü ildə BMT Baş Assambleyasının sessiyasında çıxışında Azərbaycanın BMT-yə münasibətdə siyasətini belə qiymətləndirib: «Bütövlükdə Azərbaycan Respublikası gələcək üçün BMT-nin perspektivlərini nikbinliklə qiymətləndirir və bundan sonra da Birləşmiş Millətlər Təşkilatının yüksək prinsiplərini müdafiə etmək, təşkilatın nüfuzunun səmərəsinin artırılmasına nail olmaq əzmindədir.»

Azərbaycan-BMT əməkdaşlığının genişlənməsində BMT-nin Baş katibi Butros-Butros Qalinin 1994-cü ilin oktyabrında Bakıya səfəri mühüm rol oynayıb. Azərbaycanın ictimai-siyasi və iqtisadi həyatı, Ermənistanın təcavüzünün ağır nəticələri ilə şəxsən tanış olan Butros Butros-Qali mövcud problemlərin həllində Azərbaycana dəstək vermək üçün BMT-nin müxtəlif təşkilatlarının öz səylərini artıracağını bildirib.

1995-ci ilin oktyabrında BMT-nin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar Baş Assambleyanın xüsusi təntənəli sessiyasında da Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev iştirak edib. O, çıxışında Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın mövqeyini açıqlayıb və Ermənistanın təcavüzünün dayandırılması üçün dünya birliyini təsirli tədbirlər görməyə çağırıb.

1996-cı ildə BMT Baş Assambleyası ATƏT-lə əməkdaşlığa dair qətnaməsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü müdafiə etdiyini bir daha təsdiqləyib. Bundan bir il sonra, 28 iyul 1997-ci ildə Heydər Əliyev ABŞ-a rəsmi səfəri zamanı təşkilatın yeni Baş katibi Kofi Annanla görüşüb. Kofi Annan Azərbaycan Prezidenti ilə söhbətində BMT-nin ölkənin ərazi bütövlüyünə tərəfdar olduğunu, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ATƏT-in Lissabon Zirvə görüşünün prinsipləri əsasında həllinin düzgünlüyünü bildirib.

1997-ci il iyul ayının 28-də BMT Təhlükəsizlik Şurasının üzvü olan dövlətlərin daimi nümayəndələri, iyul ayının 29-da isə BMT-də akkreditə olunmuş dünya dövlətlərinin daimi nümayəndələri - səfirləri ilə görüşdə çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev Azərbaycan haqqında, onun bugünkü həyatı, qarşılaşmış olduğu və bu gün də qarşılaşdığı mürəkkəb problemlər, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında geniş məlumat verib.

1996-cı ildə Azərbaycan BMT-nin işgəncə və digər qəddar, qeyri-insani və ya ləyaqəti alçaldan rəftar və ya cəza növləri əleyhinə 1984-cü il konvensiyasını imzalayıb. Həmin müqaviləyə qoşulmaqla Azərbaycan BMT-nin İşgəncə Əleyhinə Komitəsinə öz ərazisində fəaliyyət və tədqiqat imkanı yaradıb.

1998-ci ildə Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin fərmanı ilə BMT-nin Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 50 illiyi Azərbaycanda yüksək səviyyədə qeyd edilib. Həmin il onun təşəbbüsü ilə ölkədə ölüm hökmü və mətbuat üzərində senzura ləğv olunub.

2000-ci ilin sentyabrında BMT-nin Minillik Zirvə Toplantısında iştirak edən Heydər Əliyev 150-dən çox dünya dövlətlərinin rəhbərlərinin iştirak etdiyi bu ümumdünya tədbirində də nitq söyləyib. O, yenidən Ermənistanın təcavüzünü, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində Azərbaycanda yaranmış vəziyyəti dünya dövlətlərinin diqqətinə çatdırıb. Azərbaycan Prezidenti son dövrlərdə haqqında geniş müzakirələr aparılan BMT-də islahatlara ehtiyac olduğunu da deyib.

2001-ci il 11 sentyabr hadisələrindən sonra Azərbaycan BMT-nin anitterror tədbirlərinə qoşulub. Azərbaycan Respublikası BMT Təhlükəsizlik Şurasının Terrorizmə Qarşı Komitəsi və Əfqanıstanla bağlı Sanksiya Komitəsi ilə sıx əməkdaşlıq edib. 2001-ci ilin oktyabrında Əfqanıstana qarşı antiterror koalisiyasının əməliyyatlarında Azərbaycan da iştirakçı olub və Əfqanıstanda təhlükəsizliyin qorunması üçün beynəlxalq qoşunların köməyinə öz hərbi birləşməsini göndərib.

2001-ci ilin oktyabrında Azərbaycan Respublikası Terrorizmin Maliyyələşdirilməsinin

Qarşısının alınması haqqında BMT Konvensiyasına qoşulub. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev 2002-ci ilin mayında BMT TŞ-nin terrorizmə qarşı mübarizə məqsədilə 1368, 1373, 1377 saylı qətnamələrinin həyata keçirilməsi barədə sərəncam verib.

2003-cü ilin sentyabrında Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyev BMT Baş Assambleyasının növbəti sessiyasında çıxışı zamanı islahatlar məsələsini qaldıraraq beynəlxalq təşkilatın güc və nüfuzunun artırılması üçün onlara böyük ehtiyac olduğunu söyləyib. Cənab İlham Əliyev öz çıxışında qeyd edib: «İndi artıq aydındır ki, mövcud BMT mexanizmləri zamanın tələbinə cavab vermir, bununla bağlı Birləşmiş Millətlər Təşkilatında islahat vacib məsələyə çevrilmişdir. Təhlükəsizlik Şurasının da islahatına ehtiyac vardır, orada da həm bu günün reallıqları, həm də yarıməsrlik reallıqlar öz əksini tapmalıdır.»

Bir il sonra, 2004-cü ilin sentyabrında Assambleyanın 59-cu sessiyasındakı nitqində isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının məlum dörd qətnaməsinin hələ də yerinə yetirilmədiyini xatırladıb. Prezident İlham Əliyev işğal edilmiş Azərbaycan ərazilərindən narkotik maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsi, silah ötürülməsi, qeyri-qanuni iqtisadi fəaliyyət, qaçaqmalçılıq məqsədi ilə istifadə edilməsi, bu ərazilərin terrorçu yuvasına çevrilməsini sessiya iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı səmərəli idarəçiliyin təkmilləşdirilməsi, yoxsulluğun azaldılması, insan hüquqlarına rəğbətin və gender bərabərliyinin təmin olunması, insanların sağlamlıq və təhsil sahələrindəki əsas ehtiyaclarının qarşılanması üçün əlverişli mühit yaratmaqla Azərbaycanın inkişafını dəstəkləyir.

BMT ilə geniş əlaqələr quran Azərbaycan əməkdaşlığın müxtəlif vasitələrindən istifadə edir. Əməkdaşlığın səmərəli şəkildə həyata keçirilməsi üçün Azərbaycan bir sıra mühüm beynəlxalq müqavilələrə qoşulub. Bu müqavilələr Azərbaycanın müasir ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi sahələri ilə bağlı meydana çıxan problemlərin həll olunması üçün imkanlar yaradır. Azərbaycan mülki və siyasi hüquqlar, iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar, uşaq hüquqları, qadınların, qaçqınların, müharibə qurbanlarının statusu və müdafiəsi, soyqırımın qarşısının alınması və bu cinayətə görə cəzalandırma, habelə başqa məsələləri əhatə edən çoxsaylı beynəlxalq sənədlərə qoşulub.

Azərbaycan Respublikası BMT-nin müxtəlif sahələr üzrə ixtisaslaşmış təşkilatları ilə də sıx əməkdaşlıq edir. Bunlardan BMT İnkişaf Proqramı, BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı, BMT Uşaq Fondu (UNİCEF), BMT-nin Elm, Təhsil və Mədəniyyət Təşkilatı (YUNESCO), Sənaye İnkişaf Təşkilatı (YUNİDO), Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı, BMT Qadınlar Fondu (UNİFEM), Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentlik, Nüvə Sınaqlarının Hərtərəfli Qadağan olunması haqqında Müqavilə Təşkilatı (Azərbaycan 1997-ci ilin iyulunda qoşulub) daha fəaldırlar.

Azərbaycan UNİCEF-lə əməkdaşlıq sazişini prezident Heydər Əliyevin Baş Assambleyanın sessiyasında iştirakı zamanı, 1994-cü ilin sentyabrında imzalayıb. Qurumla birgə fəaliyyətdə əsas məqsəd qaçqın, məcburi köçkün uşaq və yeniyetmələrin vəziyyətini yüngülləşdirmək üçün yardımlar göstərməkdir. Azərbaycan 1995-1997, 1998-2000-ci illərdə UNİCEF-in İcra Heyətinin üzvü olub.

Azərbaycan-YUNESKO əlaqələri ölkənin təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində inkişafa yardım məqsədiylə həyata keçirilir. Azərbaycan Prezidentinin 1994-cü ildə müvafiq sərəncamı ilə ölkənin YUNESKO yanında Milli Komissiyası yaradılıb. Azərbaycan YUNESKO münasibətlərinin inkişafında, onların canlanmasında və güclənməsində Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın əvəzolunmaz xidmətləri var. 2004-cü ilin sentyabrında Mehriban Əliyeva ənənəvi musiqinin, ədəbiyyat və poeziyanın inkişafına verdiyi töhfələrə, musiqi təhsili və dünya mədəniyyətlərinin mübadiləsi sahəsindəki xidmətlərinə və YUNESKO-nun ideyalarına göstərdiyi sadiqliyə görə bu təşkilatın şifahi ənənələr və musiqi ənənələri sahəsində xoşməramlı səfiri adına layiq görülüb.

1993-cü ildən ölkədə geniş fəaliyyətə başlayan BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarının İdarəsi Ermənistanın təcavüzü nəticəsində öz torpaqlarından qaçqın və məcburi köçkün düşmüş

azərbaycanlılara humanitar yardım göstərilməsi üzrə əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirib. Xüsusilə ölkəmizin çətinlik çəkdiyi 1994-1995-ci illərdə BMT qurumlarının, digər beynəlxalq təşkilatların qaçqınlara və məcburi köçkünlərə himayədarlığı olmasaydı, o zaman Azərbaycanda humanitar böhran baş verərdi. Bu gün Azərbaycanda BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının 1951-ci il Konvensiyasına və 1967-ci il Protokoluna uyğun olaraq məcburi köçkünlərin hüquqlarını və sosial müdafiəsini tənzimləyən mükəmməl hüquqi baza yaradılıb və bütün bunlar beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılıb.

Azərbaycan BMT-nin Beynəlxalq Valyuta Fondu, Dünya Bankı, Ümumdünya Ərzaq Proqramı kimi maliyyə və iqtisadi qurumlarıyla da sıx əməkdaşlıq edir.

2000-2002-ci illərdə Azərbaycan BMT-nin Qadınların Vəziyyəti haqqında Komissiyasının, 2002-2004-cü illərdə BMT-nin Davamlı İnkişaf üzrə Komissiyasının, 2003-2005-ci illərdə İqtisadi və Sosial Şurasının (ECOSOC) üzvü olub.

Azərbaycan BMT-nin 2000-ci ilin sentyabrında elan olunmuş Minilliyin İnkişaf Məqsədləri layihəsində fəal iştirak edir. Bu məqsədlə 2003-2005-ci illərdə dövlətin irəli sürdüyü Yoxsulluğun Azaldılması və İqtisadi İnkişaf adlı proqram BMT İnkişaf Proqramının yardımı ilə həyata keçirilib. Hazırda BMT ilə birlikdə Azərbaycan dövləti yeni Yoxsulluğun Azaldılması və Davamlı İnkişaf Proqramının yerinə yetirilməsi istiqamətində fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan BMT-nin beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin qorunmasında başlıca orqanı olan Təhlükəsizlik Şurasında islahatlar aparılmasının tərəfdarıdır.

Azərbaycan-BMT əməkdaşlığında əlamətdar hadisələrdən biri Azərbaycanın 2006-cı ilin iyununda BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasına üzv qəbul edilməsidir.

2008-ci il martın 14-də BMT-nin Baş Məclisi geniş iclasında 62-ci sessiyanın gündəliyində 20-ci bənd kimi duran «Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində vəziyyət» məsələsini müzakirə edib. Müzakirələrdə Azərbaycanın BMT-dəki daimi nümayəndəsi Aqşin Mehdiyev çıxış edərək BMT-nin üzvü olan dövlətlərin nümayəndələrinə Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçı siyasəti barədə danışıb, nümayəndə heyətlərini məsələ ilə bağlı Azərbaycanın müəllifi olduğu qətnamə layihəsini dəstəkləməyə çağırıb.

9 bənddən ibarət qətnamə layihəsi BMT Baş Məclisinin Ermənistan - Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair mövqeyini ifadə edir. O cümlədən Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə tanınan sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyünə dəstək verir, işğal olunmuş bütün ərazilərindən Ermənistan qüvvələrinin tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edir və məcburi köçkün düşən azərbaycanlıların öz yurdlarına qayıtması üçün müvafiq şəraitin yaradılmasını əks etdirir.

Müzakirələrin sonunda keçirilən səsvermə 39 lehinə, 7 əleyhinə, 100 bitərəf səslə nəticələnib. Beləliklə, BMT-nin Baş Məclisi «Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində vəziyyət» barədə qətnaməni qəbul edib.

Sənəddə «Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunda və ətraf rayonlarda silahlı münaqişənin beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyi sual altında qoymasından» və Cənubi Qafqaz ölkələrinin humanitar vəziyyətinə mənfi təsir göstərməsindən ciddi narahatlıq ifadə olunub. Baş Assambleya üzv dövlətləri Azərbaycanın suverenliyinə və beynəlxalq aləmdə tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyünə hörmət etməyə və dəstəkləməyə çağırır. «Baş Assambleya bir daha bildirir ki, heç bir dövlət Azərbaycan Respublikasının ərazilərinin işğalı nəticəsində yaranmış vəziyyəti qanuni vəziyyət kimi tanımamalıdır və bu vəziyyətin saxlanmasına yardım göstərməməli və ya şərait yaratmamalıdır», - deyə qətnamədə bildirilir. Sənəddə «erməni qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının bütün zəbt edilmiş ərazilərindən dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılması» zərurəti qeyd edilib.

Azərbaycan BMT ilə əlaqələrin inkişafına çalışır, onun daha səmərəli fəaliyyət göstərməsinə töhfə verməküçün irəli sürülən təkliflərin müzakirəsində fəal iştirak edir. Azərbaycan Təhlükəsizlik Şurasının daha geniş tərkibli, daha məsuliyyətli və demokratik olmasının, XXI əsrin yeni təhdidləri, riskləri və təhlükələrinə daha operativ şəkildə cavab verməsinin, bu qurumun qətnamələrinin

həyata keçirilməsinin işlək mexanizminin yaradılmasının tərəfdarı kimi çıxış edir.

Beləliklə, Azərbaycan Respublikasının BMT üzvlüyünə daxil olması ilə yaranan qarşılıqlı əlaqələr sürətli inkişaf yolu keçərək, çoxşaxəli əməkdaşlığa çevrilib və Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi inkişafında beynəlxalq aləmdə müvafiq yer tutmasında mühüm rol oynayıb. Eyni zamanda, Azərbaycan da bu mötəbər beynəlxalq təşkilatın daha səmərəli fəaliyyət göstərməsinə, beynəlxalq təhlükəsizliyin və sülhün qorunmasına öz töhfəsini verib.

Əlavə sənədlər

BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri
Qətnamə 822
30 Aprel 1993-cü il

3205 saylı iclasda yekdilliklə qəbul edilmişdir.

Təhlükəsizlik Şurası,

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair Təhlükəsizlik Şurasının Sədri tərəfindən edilən 1993-cü il 29 yanvar və 6 aprel tarixli bəyanatlarına əsaslanaraq,

Baş Katibin 14 aprel 1993-cü il tarixli məruzəsini nəzərə alaraq,

Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında münasibətlərin pisləşməsi ilə əlaqədar ciddi narahatçılığını ifadə edərək,

Silahlı hərbi əməliyyatların genişlənməsini və xüsusilə, yerli erməni qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının Kəlbəcər rayonuna sonuncu hücumunu həyəcanla qeyd edərək,

Belə vəziyyətin regionda sülh və təhlükəsizliyə təhlükə yaratması ilə əlaqədar narahat olaraq,

Böyük sayda mülki şəxslərin yerlərinin dəyişməsi və regionda, xüsusilə Kəlbəcər rayonunda, fövqəladə humanitar vəziyyətlə bağlı ciddi narahatçılığını ifadə edərək,

Regionda bütün dövlətlərin suverenliyi və ərazi bütövlüyünə hörmət edilməsini bir daha təsdiq edərək,

Həmçinin, beynəlxalq sərhədlərin pozulmazlığını və ərazi əldə etmək məqsədilə gücdən istifadənin yolverilməzliyini bir daha təsdiq edərək,

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Müşavirəsi çərçivəsində həyata keçirilən sülh prosesini dəstəklədiyini bəyan edərək və silahlı hərbi əməliyyatların genişlənməsinin bu proses üçün dağıdıcı nəticə verə biləcəyindən dərindən narahat olaraq,

1. Möhkəm atəşkəsin əldə edilməsi məqsədilə bütün hərbi əməliyyatların və düşmənçilik aktlarının dərhal dayandırılmasını, həmçinin bütün işğalçı qüvvələrin Kəlbəcər rayonundan və Azərbaycanın digər bu yaxınlarda işğal olunmuş rayonlarından dərhal çıxarılmasını tələb edir;

2. Münaqişənin Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Müşavirəsinin Minsk qrupunun sulh prosesi çərçivəsində həll edilməsi məqsədilə maraqlı tərəfləri danışıqları dərhal bərpa etməyə və problemin sülh yolu ilə həllini çətinləşdirən hər hansı hərəkətlərdən çəkinməyə çağırır;

3. Mülki əhalinin əzablarını yüngülləşdirmək üçün regionda, xüsusilə münaqişəyə məruz qalmış rayonlarda, humanitar yardımın göstərilməsi üzrə beynəlxalq fəaliyyətin maneəsiz həyata keçirilməsinə çağırır, bütün tərəflərin beynəlxalq humanitar hüququn prinsip və normalarına riayət etməyə borclu olduqlarını yenidən təsdiq edir;

4. Baş Katibdən Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Müşavirəsinin fəaliyyətdə olan Sədri, həmçinin Müşavirənin Minsk qrupunun Sədri ilə məsləhətləşmədə regionda, xüsusilə Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunda, vəziyyətin qiymətləndirilməsini aparmağı və Şuraya növbəti məruzəni təqdim etməyi xahiş edir;

5. Məsələ ilə fəal şəkildə məşğul olmağı davam etdirməyi qərara alır.

Qətnamə 853
29 iyul 1993-cü il

3259 saylı iclasda yekdilliklə qəbul edilmişdir.

Təhlükəsizlik Şurası,

30 aprel 1993-cü il tarixli 822 (1993) saylı qətnaməsini təsdiq edərək,

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Müşavirəsinin (ATƏM) Minsk qrupunun Sədrinin 27 iyul 1993-cü il1 tarixində dərc olunmuş məruzəsini nəzərdən keçirərək,

Ermənistan Respublikası və Azərbaycan Respublikası arasında münasibətlərin pisləşməsi və onlar arasındakı gərginliklə əlaqədar ciddi narahatçılığını ifadə edərək,

Maraqlı tərəflərin 822 (1993) saylı qətnamənin həyata keçirilməsi üzrə təxirəsalınmaz tədbirlər planını qəbul etməsini alqışlayaraq,

Hərbi əməliyyatların genişlənməsini və xüsusilə Azərbaycan Respublikasının Ağdam rayonunun işğal edilməsini həyəcanla qeyd edərək,

Belə vəziyyətin regionda sülh və təhlükəsizliyə təhlükə yaratmasının davam etməsilə əlaqədar narahat olaraq,

Azərbaycan Respublikasında böyük sayda mülki şəxslərin yerlərinin dəyişməsi və regionda fövqəladə humanitar vəziyyətlə əlaqədar yenidən ciddi narahatçılığını ifadə edərək,

Azərbaycan Respublikasının və regionda bütün digər dövlətlərin suverenliyi və ərazi bütövlüyünü bir daha təsdiq edərək,

Həmçinin, beynəlxalq sərhədlərin pozulmazlığını və ərazi əldə etmək məqsədilə gücdən istifadənin yolverilməzliyini bir daha təsdiq edərək,

Ağdam rayonunun və Azərbaycan Respublikasının digər bu yaxınlarda işğal olunmuş rayonlarının işğalını pisləyir;

1. Bundan başqa regionda bütün düşmənçilik hərəkətlərini, xüsusilə mülki şəxslərə hücumları və məskunlaşmış rayonların bombardman edilməsini pisləyir;

2. Bütün hərbi əməliyyatların dərhal dayandırılmasını, münaqişədə iştirak edən işğalçı qüvvələrin Ağdam rayonundan və Azərbaycan Respublikasının digər bu yaxınlarda işğal edilmiş rayonlarından dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edir;

3. Maraqlı tərəfləri atəşkəsə dair möhkəm razılaşmalar əldə etməyə və onlara riayət etməyə çağırır;

4. Yuxarıdakı 3 və 4-cü maddələr kontekstində regionda iqtisadi, nəqliyyat və enerji əlaqələrinin bərpa edilməsinə dair özünün əvvəlki çağırışlarını yenidən təsdiq edir;

5. 822 saylı (1993) qətnamənin həyata keçirilməsi səyləri də daxil olmaqla, ATƏM-in Minsk qrupunun münaqişənin sülh yolu ilə həllinə nail olmaq üzrə davam edən səylərini bəyənir və hərbi əməliyyatların genişlənməsinin bu cəhdlər üçün doğurmuş dağıdıcı nəticələri ilə bağlı ciddi narahatçılığını ifadə edir;

6. Yerləşdirilməsi cədvəli ilə ATƏM-in müşahidə missiyasının hazırlanmasını, həmçinin Müşavirənin regionda iştirakının təmin edilməsi təklifinin Müşavirə çərçivəsində nəzərdən keçirilməsini alqışlayır;

7. Maraqlı tərəfləri münaqişənin sülh yolu ilə həllinə mane olan hər cür hərəkətlərdən çəkinməyə və ATƏM-in Minsk qrupu çərçivəsində, həmçinin birbaşa əlaqələr vasitəsilə məsələnin qəti həllinin əldə edilməsi məqsədilə onlar arasında danışıqları davam etdirməyə təkidlə çağırır;

8. Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ regionunun ermənіləri tərəfindən 822 saylı (1993) qətnamənin və hazırki qətnamənin müddəalarına riayət edilməsi və bu tərəfin ATƏM-in Minsk qrupunun təkliflərini qəbul etməsi məqsədilə Ermənistan Respublikasının hökumətini öz təsirini göstərməkdə davam etməyi təkidlə çağırır;

9. Dövlətləri münaqişənin intensivləşməsinə və ya ərazi işğalının davam etdirilməsinə apara biləcək hər hansı silahın və hərbi sursatın təchiz edilməsindən çəkinməyə təkidlə çağırır;

10. Mülki əhalinin artan əzablarını yüngülləşdirmək məqsədilə, regionda, xüsusilə münaqişəyə məruz qalmış bütün rayonlarda, humanitar yardımın göstərilməsi üzrə beynəlxalq fəaliyyətin maneəsiz təmin edilməsinə bir də çağırır və bütün tərəflərin beynəlxalq humanitar hüququn prinsip və normalarına riayət etməyə borclu olduqlarını bir daha təsdiq edir;

11. Baş Katibdən və müvafiq beynəlxalq qurumlardan zərər çəkmiş mülki əhaliyə təcili humanitar yardım göstərməyi və qaçqın düşmüş şəxslərin öz evlərinə qayıtmalarına kömək göstərməyi xahiş edir;

12. Baş Katibdən ATƏM-in fəaliyyətdə olan Sədri, həmçinin Minsk qrupunun Sədri ilə məsləhətləşmədə vəziyyət barədə Şuraya məruzələr təqdim etməsinin davam etdirilməsini xahiş edir;

13. Məsələ ilə fəal şəkildə məşğul olmağı davam etdirməyi qərara alır.

Qətnamə 874
14 oktyabr 1993-cü il

3292 saylı iclasda yekdilliklə qəbul edilmişdir

Təhlükəsizlik Şurası,

30 aprel 1993-cü il tarixli 822 saylı (1993) və 29 iyul 1993-cü il tarixli 853 saylı (1993) qətnamələrini təsdiq edərək və 18 avqust 1993-cü ildə Təhlükəsizlik Şurası Sədrinin Şuranın adından oxuduğu bəyanata əsaslanaraq,

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Müşavirəsinin (ATƏM) Dağlıq Qarabağ üzrə Minsk konfransının Sədrinin Təhlükəsizlik Şurası Sədrinin adına müraciətlənmiş 1 oktyabr 1993-cü il tarixli məktubunu nəzərdən keçirərək,

Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ regionunda və onun ətrafında münaqişənin davam etdirilməsi və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında gərginliyin regionda sülh və təhlükəsizliyə təhlükə yarada biləcəyi ilə əlaqədar dərin narahatçılığını ifadə edərək,

8 oktyabr 1993-cü ildə Moskvada yüksək səviyyədə keçirilən görüşləri qeyd edərək və bu görüşlərin vəziyyətin yaxşılaşmasına və münaqişənin sülh yolu ilə həll edilməsinə töhfə verəcəyinə dair ümidlərini ifadə edərək,

Azərbaycan Respublikasının və regionda bütün digər dövlətlərin suverenliyi və ərazi bütövlüyünü bir daha təsdiq edərək,

Həmçinin, beynəlxalq sərhədlərin pozulmazlığını və ərazi əldə etmək məqsədilə gücdən istifadənin yolverilməzliyini bir daha təsdiq edərək,

Münaqişə üzündən insanların məruz qaldığı əzablar və regionda ciddi fövqəladə humanitar vəziyyətlə əlaqədar və xüsusilə Azərbaycan Respublikasında böyük sayda mülki şəxslərin yerlərinin dəyişməsilə əlaqədar özünün ciddi narahatçılığını bir daha ifadə edərək,

1. Maraqlı tərəfləri ATƏM-in Minsk qrupuna kömək məqsədilə Rusiya Federasiyası hökumətinin yardımı ilə həyata keçirilən birbaşa əlaqələr nəticəsində əldə edilən atəşkəsi effektiv və daimi etməyə çağırır;

2. ATƏM çərçivəsində həyata keçirilən sülh prosesini və Minsk qrupunun yorulmaz səylərini tam şəkildə dəstəklədiyini yenidən bəyan edir;

3. 28 sentyabr 1993-cü il tarixində ATƏM-in Minsk qrupunun iclasında üzə çıxarılan və Minsk qrupunun doqquz digər üzvünün hərtərəfli dəstəyi ilə Qrupun Sədri tərəfindən maraqlı tərəflərə təqdim olunan «Təhlükəsizlik Şurasının 822 (1993) və 853 (1993) saylı qətnamələrinin həyata keçirilməsi üzrə təxirəsalınmaz addımların yeniləşdirilmiş cədvəli»ni alqışlayır və tərəflərin diqqətinə çatdırır və tərəfləri onu qəbul etməyə çağırır;

4. Münaqişədən irəli gələn və Yeniləşdirilmiş cədvəldə bilavasitə nəzərdən keçirilməyən bütün başqa həll olunmamış məsələlərin Minsk prosesi kontekstində sülh danışıqları vasitəsilə tezliklə həll edilməsi vacibliyinə əmin olduğunu ifadə edir;

5. Bu yaxınlarda işğal edilmiş ərazilərdən qoşunların çıxarılması və rabitə və nəqliyyat üçün bütün maneələrin aradan qaldırılması da daxil olmaqla, ATƏM-in Minsk qrupunun Yeniləşdirilmiş cədvəlində nəzərdə tutulan qarşılıqlı və təcili addımların dərhal həyata keçirilməsinə çağırır;

6. ATƏM-in Nazirlər Şurasının 24 mart 1992-ci il tarixli mandatına uyğun olaraq, Yeniləşdirilmiş cədvəldə nəzərdə tutulduğu kimi münaqişənin danışıqlar yolu ilə həll edilməsinə nail olmaq məqsədilə tezliklə Minsk konfransının keçirilməsinə çağırır;

7. Baş Katibdən ATƏM-in Minsk konfransında iştirak etmək üçün nümayəndə göndərmək dəvətinə müsbət cavab verməyi və Konfransın açılmasından sonra mətləbə dair başlanan danışıqlara bütün mümkün kömək göstərməyi xahiş edir;

8. ATƏM tərəfindən yaradılmış müşahidəçilər missiyasını dəstəkləyir;

9. Bütün tərəfləri beynəlxalq humanitar hüququ pozmaqdan çəkinməyə çağırır və münaqişəyə məruz qalmış bütün rayonlarda humanitar yardımın göstərilməsi üzrə beynəlxalq fəaliyyətin maneəsiz həyata keçirilməsinin təmin edilməsinə dair 822 (1993) və 853 (1993) saylı qətnamələrindəki çağırışlarını təkrar edir;

10. Regionda bütün dövlətləri münaqişənin genişlənməsinə gətirib çıxaran və regionda sülh və təhlükəsizliyi pozan hər cür düşmənçilik hərəkətlərindən və hər cür müdaxilədən çəkinməyə təkidlə çağırır;

11. Baş Katibdən və müvafiq beynəlxalq qurumlardan zərər çəkmiş mülki əhaliyə təcili humanitar yardımın göstərilməsini və qaçqınlara və məcburi köçkünlərə təhlükəsiz şəraitdə və ləyaqətlə öz evlərinə qayıtmağa köməklik edilməsini xahiş edir;

12. Baş Katibdən, ATƏM-in Fəaliyyətdə olan Sədrindən və ATƏM-in Minsk Konfransının Sədrindən Minsk prosesinin gedişi və yerdə vəziyyətin bütün aspektləri və bununla əlaqədar ATƏM ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı arasında indiki və gələcək əməkdaşlıq haqqında Şuraya məruzələrin verilməsini davam etdirməyi xahiş edir;

13. Məsələ ilə fəal şəkildə məşğul olmağı davam etdirməyi qərara alır.

Qətnamə 884
12 noyabr 1993-cü il

3313 saylı iclasda yekdilliklə qəbul edilmişdir.

Təhlükəsizlik Şurası,

30 aprel 1993-cü il tarixli 822 (1993), 29 iyul 1993-cü il tarixli 853 (1993) və 14 oktyabr 1993-cü il tarixli 874 (1993) saylı qətnamələrini təsdiq edərək,

Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Müşavirəsi (ATƏM) çərçivəsində həyata keçirilən sülh prosesi, və ATƏM-in Minsk qrupunun yorulmaz səylərini tam şəkildə dəstəklədiyini təsdiq edərək,

ATƏM-in Dağlıq Qarabağ üzrə Minsk konfransının fəaliyyətdə olan Sədrinin Təhlükəsizlik Şurası Sədrinin adına müraciətlənmiş 9 noyabr 1993-cü il tarixli məktubunu və ona əlavələri nəzərə alaraq,

Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ regionunda və onun ətrafında münaqişənin davam etdirilməsi və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasındakı gərginliyin regionda sülh və təhlükəsizliyi təhlükə altına atması ilə əlaqədar ciddi narahatçılığını ifadə edərək,

Atəşkəsin pozulması və buna cavab olaraq gücün həddindən artıq tətbiq edilməsi, xüsusilə Azərbaycan Respublikasında Zəngilan rayonunun və Horadiz şəhərinin işğalı nəticəsində hərbi əməliyyatların genişlənməsini həyəcanla qeyd edərək,

Azərbaycan Respublikasının və regionda digər dövlətlərin suverenliyi və ərazi bütövlüyünü bir daha təsdiq edərək,

Həmçinin, beynəlxalq sərhədlərin pozulmazlığı və ərazi əldə etmək məqsədilə gücün tətbiqinin yolverilməzliyini bir daha təsdiq edərək,

Son zamanda böyük sayda mülki şəxslərin yerlərinin dəyişməsi və Zəngilan rayonunda, Horadiz şəhərində və Azərbaycanın cənub sərhədində fövqəladə humanitar vəziyyətin yaranması ilə əlaqədar ciddi narahatçılığını ifadə edərək,

1. Hərbi əməliyyatların yenidən başlanması ilə nəticələnən tərəflər arasında əldə edilmiş atəşkəsin pozulmasını, xüsusilə Zəngilan rayonunun və Horadiz şəhərinin işğal edilməsini, dinc əhaliyə qarşı hücumları və Azərbaycan Respublikasının ərazisinin bombardman edilməsini pisləyir;

2. Ermənistan hökumətini Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ regionunun ermənilər tərəfindən 822 (1993), 853 (1993) və 874 (1993) saylı qətnamələrə riayət edilməsinə nail olmaq məqsədilə öz nüfuzundan istifadə etməyə və hərbi kampaniyanı genişləndirmək üçün lazımi vasitələrin münaqişəyə cəlb olunan qüvvələrə verilməməsini təmin etməyə çağırır;

3. ATƏM-in Minsk qrupunun doqquz üzvünün 4 noyabr 1993-cü il tarixli Bəyannaməsini1 alqışlayır və onun tərkibində atəşkəsin dayandırılması haqqında olan birtərəfli bəyanatlarla bağlı təklifləri yüksək qiymətləndirir;

4. Maraqlı tərəflərdən ATƏM-in Minsk qrupunun 2-8 noyabr 1993-cü tarixində Vyanada keçirilən iclasında edilən düzəlişlərlə «Təhlükəsizlik Şurasının 822 (1993) və 853 (1993) saylı qətnamələrinin həyata keçirilməsi üzrə təxirəsalınmaz addımların Yeniləşdirilmiş cədvəlinə»2 uyğun olaraq hərbi əməliyyatların və düşmənçilik hərəkətlərinin dərhal dayandırılmasını, Zəngilan rayonundan və Horadiz şəhərindən işğalçı qüvvələrin birtərəfli qaydada çıxarılmasını və Azərbaycan Respublikasınnın bu yaxınlarda işğal edilmiş başqa rayonlarından işğalçı qüvvələrin çıxarılmasını tələb edir;

5. Maraqlı tərəfləri ATƏM-in Minsk qrupuna kömək məqsədilə Rusiya Federasiyası hökumətinin yardımı ilə həyata keçirilən birbaşa əlaqələr nəticəsində əldə edilən atəşkəsi təcili bərpa, onu effektiv və daimi etməyə, və ATƏM-in Minsk prosesi və Minsk qrupunun 2-8 noyabr

1993-cü il tarixli iclasında edilmiş düzəlişlərlə birlikdə «Yeniləşdirilmiş cədvəl» kontekstində münaqişənin danışıqlar vasitəsilə həllinin axlarılmasına təkidlə çağırır;

6. Regionda olan bütün dövlətləri münaqişənin genişlənməsinə və regionda sülh və təhlükəsizliyin pozulmasına gətirib çıxara biləcək hər cür düşmənçilik hərəkətlərindən və hər cür müdaxilədən çəkinməyə bir daha çağırır;

7. Baş Katibdən və müvafiq beynəlxalq qurumlardan Zəngilan rayonunun, Horadiz şəhərinin və Azərbaycanın cənub sərhədinin əhalisi də daxil olmaqla zərər çəkmiş əhaliyə təcili humanitar yardım göstərməyi, qaçqın və məcburi köçkünlərə təhlükəsiz və ləyaqətlə öz evlərinə qayıtmaqda köməklik etməyi xahiş edir;

8. Baş Katibə, ATƏM-in fəaliyyətdə olan Sədrinə və ATƏM-in Minsk Konfransının Sədrinə Minsk prosesinin gedişi və yerlərdə vəziyyətin bütün aspektləri, xüsusilə Şuranın müvafiq qətnamələrinin həyata keçirilməsi və bununla əlaqədar ATƏM ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı arasında indiki və gələcək əməkdaşlıq haqqında Şuraya məruzələrini davam etdirmək barədə xahişini təkrar edir;

9. Məsələ ilə fəal şəkildə məşğul olmağı davam etdirməyi qərara alır.

FOTO-SƏNƏDLƏR

1. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında çıxışı - Nyu-York, 29 sentyabr 1994-cü il

2. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin YUNİSEF təşkilatında uşaqların həyatı, müdafiəsi və inkişafına dair BMT bəyannaməsinin imzalanması mərasimi – 27 sentyabr 1994-cü il

3. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında Millətlər Birliyinin xüsusi salonunda mətbuat konfransında bəyanatı - Nyu-York, 29 sentyabr 1994-cü il

4. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qali ilə görüşü - Nyu-York, 29 sentyabr 1994-cü il

5. BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasının iştirakçıları olan dövlət başçılarının şərəfinə ziyafət - Nyu-York, 29 sentyabr 1994-cü il

6.Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev və BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qali birgə mətbuat konfransında - 30 oktyabr 1994-cü il

7. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qalinin şərəfinə verilən ziyafətdə çıxışı - Gülüstan sarayı, 30 oktyabr 1994-cü il

8. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qalinin Azərbaycan səfərinə həsr olunmuş təntənəli iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı. 31 oktyabr 1994-cü il

9. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin YUNİSEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin təşəbbüsü ilə Bakıda yaradılmış «Azərbaycan beynəlxalq gənclər poçt xidməti» və «Uşaqlara kömək xətti» xidmətlərinin açılışı mərasimində çıxışı – 23 iyul 1997-ci il

10. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-də akkreditə olunmuş xarici jurnalistlər üçün mətbuat konfransında bəyanatı - Nyu-York, BMT-nin Mətbuat mərkəzi, 28 iyul 1997-ci il

11. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-də akkreditə olunmuş dünya dövlətlərinin daimi nümayəndələri - səfirləri ilə görüşdə çıxışı - Nyu-York, BMT-nin binası, 29 iyul 1997-ci il

12. Heydər Əliyev və İlham Əliyev BMT-nin binasında –Nyu-York, 28 iyul 1997-ci il

13. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev nüvə silahı sınaqlarının tamamilə qadağan olunması haqqında müqaviləni imzalayır - Nyu-York, 28 iyul 1997-ci il

14. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin baş katibi Kofi Annan ilə görüşü - Tehran, 11 dekabr 1997-ci il

15. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 50 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitqi - 10 dekabr 1998-ci il

16. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Avropa Bürosunun direktoru cənab Anne-Villem Baylaveldin başçılığı ilə Ali Komissarlığın Şərqi Avropa dövlətlərində çalışan rezident nümayəndələrini qəbul edir - Prezident sarayı, 18 mart 1999-cu il

17. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Qaçqınlar üzrə ali komissarı Sadako Oqata ilə görüşü - 29 yanvar 2000-ci il

18. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin insan hüquqları komissiyasının işgəncələrə qarşı xüsusi məruzəçisi Naycel Rodli ilə söhbəti zamanı - 15 may 2000-ci il

19. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Vyanadakı nümayəndəliyinin binasında BMT baş katibinin müavini, nümayəndəliyin baş direktoru Pino Arlakki ilə görüşü - Vyana, 7 iyul 2000-ci il

20. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Nyu-Yorkda Minilliyin zirvə görüşündə çıxışı - 7 sentyabr 2000-ci il

21. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev BMT-nin Uşaq Fondunun Mərkəzi və Şərqi Avropa, MDB və Baltik ölkələri üzrə regional nümayəndəsi Filip O'brayanı qəbul edərkən - 20 oktyabr 2000-ci il

22. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi Ercan Murat və bu təşkilatın ölkəmizdəki nümayəndələrini qəbul edərkən - Prezident sarayı, 30 may 2001-ci il

23. Azərbaycan Respublikasının Baş naziri İlham Əliyevin BMT Baş Məclisinin 58-ci sessiyasında çıxışı – 24 sentyabr 2003-cü il

24. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Prezident sarayında BMT Baş katibinin müavini və bu təşkilatın Narkotiklər və Cinayətkarlıq üzrə İdarəsinin icraçı direktoru Antonio Maria Kosta ilə görüşü – 4 dekabr 2003-cü il

25. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin Qaçqınların İşi üzrə Ali Komissarlığının iqamətgahında bu qurumun rəhbəri Ruud Lubbers ilə görüşü – 11 dekabr 2003-cü il

26. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru ilə görüşmüşdür – 12 dekabr 2003-cü il

27. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xanımı Mehriban Əliyevaya YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri fəxri adının verilməsi mərasimindəki nitqi – 9 sentyabr 2004-cü il

28. YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri fəxri adı verilməsi mərasimində Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı – 9 sentyabr 2004-cü il

29. BMT Baş Məclisinin 59-cu sessiyasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı – 25 sentyabr 2004-cü il

30. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin baş katibi Kofi Annan ilə görüşü – 24 sentyabr 2004-cü il

31. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin «Ümumdünya Ərzaq Proqramı»nın Azərbaycandakı sabiq nümayəndəsi Şərif Amin Zahiri qəbul etmişdir – 8 noyabr 2004-cü il

32. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali komissarı Ruud Lubbersin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 26 noyabr 2004-cü il

33. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatının baş direktoru Karlos Maqarinyosla görüşü – 4 fevral 2005-ci il

34. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin Dünya Ərzaq Proqramının rəhbəri vəzifəsini icra edən Con Pauell ilə görüşü – 25 fevral 2005-ci il

35. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Asiya və Sakit Okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasının və BMT-nin Avropa üzrə İqtisadi Komissiyasının nümayəndə heyətlərini qəbul etmişdir – 11 mart 2005-ci il

36. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) baş direktoru Jak Diufun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 29 aprel 2005-ci il

37. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Uşaq Fondunun (UNİCEF), İnkişaf Proqramının (UNDP), Əhali Fondunun (UNFPA) və Ümumdünya Ərzaq Proqramının (WFP) icraiyyə şuralarının üzvlərindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 10 may 2005-ci il

38. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuura ilə görüşü – 24 avqust 2005-ci il

39. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin İnsan Hüquqları Komissiyasının din və əqidə azadlığı üzrə xüsusi məruzəçisi xanım Asma Cahangirlə görüşü – 28 fevral 2006-cı il

40. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qadınlar üçün İnkişaf Fondunun icraçı direktoru xanım Noelin Heyzeri qəbul etmişdir – 25 may 2006-cı il

41. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Prezident sarayında BMT-nin Ticarət və İnkişaf üzrə Konfransının baş katibi Supaçay Panitçpakdinlə görüşü-26 iyun 2006-cı il

42. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin Asiya və Sakit Okean

üçün İqtisadi və Sosial Komissiyasının icraçı katibi Kim Hak-Sunla görüşü – 27 iyun 2006-cı il

43. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin qaçqınlar üzrə Ali komissari Antonio Quterreşin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 17 avqust 2006-cı il

44. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin İqtisadi və Sosial İşlər Departamentinin yardım və əlaqələndirmə bölməsinin icraçı katibi Sarbuland Xanla görüşü – 2 oktyabr 2006-cı il

45. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin ölkəmizdəki rezident-əlaqələndiricisi Marko Borsotti ilə görüşü – 1 fevral 2007-ci il

46. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin rezident-əlaqələndiricisi Bruno Pueza ilə görüşü – 27 fevral 2007-ci il

47. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT Baş katibinin məcburi köçkünlərin insan hüquqları üzrə nümayəndəsi Valter Kalinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 2 aprel 2007-ci il

48. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin fikir və söz azadlığı hüququnun təşviqi və qorunması üzrə xüsusi məruzəçisi Ambeyi Liqabo ilə görüşü – 26 arpel 2007-ci il

49. BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin iqamətgahında «Azərbaycan otağı»nın açılışı mərasimində Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı - 18 may 2007-ci il

50. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Portuqaliyanın sabiq prezidenti, BMT Baş katibinin Sivilizasiyaların İttifaqında yüksək nümayəndəsi Jorj de Sampayo ilə görüşü – 1 noyabr 2007-ci il

51. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Azərbaycan Respublikasındakı rezident-əlaqələndiricisi Bruno Puezanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 14 fevral 2008-ci il

52. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi Bruno Puezanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 5 mart 2009-cu il

Mündəricat

Oxuculara müraciət 11

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında iştirak etmək üçün Amerika Birləşmiş Ştatlarına səfərə yola düşərkən Binə hava limanında jurnalistin sualına cavabı – 25 sentyabr 1994-cü il 14

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin YUNİSEF təşkilatında uşaqların həyatı, müdafiəsi və inkişafına dair BMT bəyannaməsinin imzalanması mərasimində çıxışı – 27 sentyabr 1994-cü il 15

BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı - Nyu-York, 29 sentyabr 1994-cü il 16

BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında Millətlər Birliyinin xüsusi salonunda mətbuat konfransında bəyanatı - Nyu-York, 29 sentyabr 1994-cü il 22

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qalinin Azərbaycana rəsmi səfəri zamanı Bakıda Binə hava limanında qarşılanması mərasimində çıxışı - 29 oktyabr 1994-cü il 25

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Prezident sarayında BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qali ilə görüşdə çıxışı. 30 oktyabr 1994-cü il 26

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Butros Butros - Qali ilə danışıqlar başa çatdıqdan sonra birgə mətbuat konfransında bəyanatı - 30 oktyabr 1994-cü il 30

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qalinin şərəfinə verilən ziyafətdə çıxışı - Gülüstan sarayı, 30 oktyabr 1994-cü il 33

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin BMT-nin Baş katibi Butros Butros-Qalinin Azərbaycana səfərinə həsr olunmuş təntənəli iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı. 31 oktyabr 1994-cü il 34

BMT - nin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar BMT Baş Məclisinin xüsusi təntənəli iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı. Nyu -York, 22 oktyabr 1995 - ci il 38

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Yaxın və Orta Şərqdə narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə nəzarət və bununla bağlı problemlər üzrə yardımçı komissiyasının 32-ci sessiyasında nitqi – 17 fevral 1997-ci il 40

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin YUNİSEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin təşəbbüsü ilə Bakıda yaradılmış "Azərbaycan beynəlxalq gənclər poçt xidməti" və "Uşaqlara kömək xətti" xidmətlərinin açılışı mərasimində çıxışı – 23 iyul 1997-ci il 44

BMT Təhlükəsizlik Şurasının üzvü olan dövlətlərin daimi nümayəndələri ilə görüşdə

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin nitqi - Nyu-York, BMT-nin binası, 28 iyul 1997-ci il 46

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Kofi Annan ilə görüşdə söhbətindən - Nyu-York, BMT-nin binası, 28 iyul 1997-ci il 52

BMT-də akkreditə olunmuş xarici jurnalistlər üçün mətbuat konfransında Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin bəyanatı - Nyu-York, BMT-nin Mətbuat mərkəzi, 28 iyul 1997-ci il 54

BMT-də akkreditə olunmuş dünya dövlətlərinin daimi nümayəndələri-səfirləri ilə görüşdə Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı - Nyu York, BMT-nin binası, 29 iyul 1997-ci il ... 58

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin YUNESKO-nun baş direktoru Federiko Mayor cənablarına məktubu - Bakı şəhəri, 3 sentyabr 1997-ci il 64

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Baş katibi Kofi Annan ilə görüşdəki söhbətindən - Tehran, 11 dekabr 1997-ci il 66

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının "Qadınlar və silahlı münaqişələr" mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarına məktubu - 17 may 1998-ci il 67

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi cənab Kofi Annana - Bakı şəhəri, 18 iyul 1998-ci il 68

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 50 illik yubileyini keçirən dövlət komissiyasının iclasında nitqi – 3 dekabr 1998-ci il 70

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 50 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitqi - 10 dekabr 1998-ci il 76

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının nümayəndə heyətini qəbul edərkən söhbətindən - 14 yanvar 1999-cu il 79

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Avropa Bürosunun direktoru cənab Anne-Villem Baylaveldin başçılığı ilə Ali Komissarlığın Şərqi Avropa dövlətlərində çalışan rezident nümayəndələrini qəbul edərkən söhbətindən - Prezident sarayı, 18 mart 1999-cu il 81

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi cənab Kofi Annana - Bakı şəhəri, 5 iyul 1999-cu il 85

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT - nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı Sadako Oqatanı qəbul edərkən söhbətindən - 9 sentyabr 1999-cu il 87

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT - nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı Sadako Oqatanı qəbul edərkən söhbətindən - 29 yanvar 2000-ci il 91

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev BMT-nin İnsan Hüquqları Komissiyasının işgəncələrə qarşı xüsusi məruzəçisi Naycel Rodli ilə söhbətindən - 15 may 2000-ci il 92

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Vyanadakı nümayəndəliyinin binasında BMT Baş katibinin müavini, nümayəndəliyin baş direktoru Pino Arlakki ilə görüşü zamanı söhbətindən - Vyana, 7 iyul 2000-ci il 94

Ümumdünya sülh zirvə görüşünün Baş katibi cənab Bava Çayna - 27 avqust 2000-ci il ... 100

Nyu-Yorkda Minilliyin zirvə görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı - 7 sentyabr 2000-ci il 101

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Uşaq Fondunun Mərkəzi və Şərqi Avropa, MDB və Baltik ölkələri üzrə regional nümayəndəsi Filip O'brayanı qəbul edərkən söhbətindən 20 oktyabr 2000-ci il 103

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi Ercan Murat və bu təşkilatın ölkəmizdəki nümayəndələrini qəbul edərkən söhbətindən - Prezident sarayı, 30 may 2001-ci il 106

BMT Baş Məclisinin 58-ci sessiyasında Azərbaycanın Baş naziri İlham Əliyevin çıxışı – 23 sentyabr 2003-cü il 109

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Prezident sarayında BMT Baş katibinin müavini və bu təşkilatın Narkotiklər və Cinayətkarlıq üzrə İdarəsinin icraçı direktoru Antonio Maria Kostanı qəbul etmişdir – 4 dekabr 2003-cü il 112

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qaçqınların İşi üzrə Ali Komissarlığının iqamətgahında bu qurumun rəhbəri Ruud Lubbers ilə görüşmüşdür – 11 dekabr 2003-cü il 115

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru ilə görüşmüşdür – 12 dekabr 2003-cü il 116

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xanımı Mehriban Əliyevaya YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri fəxri adı verilməsi mərasimi. YUNESKO - nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın çıxışı – 9 sentyabr 2004-cü il 118

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xanımı Mehriban Əliyevaya YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri fəxri adının verilməsi mərasimindəki nitqi – 9 sentyabr 2004-cü il 119

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Baş katibi Kofi Annan ilə görüşmüşdür – 24 sentyabr 2004-cü il 121

BMT Baş Məclisinin 59-cu sessiyasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı – 25 sentyabr 2004-cü il 122

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının

Azərbaycandakı sabiq nümayəndəsi Şərif Amin Zahiri qəbul etmişdir – 8 noyabr 2004-cü il 125

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı Ruud Lubbersin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 26 noyabr 2004-cü il... 126

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatının baş direktoru Karlos Maqarinyosu qəbul etmişdir – 4 fevral 2005-ci il 128

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin Dünya Ərzaq Proqramının rəhbəri vəzifəsini icra edən Con Pauell ilə görüşmüşdür – 25 fevral 2005-ci il 129

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Asiya və Sakit Okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasının və BMT-nin Avropa üzrə İqtisadi Komissiyasının nümayəndə heyətlərini qəbul etmişdir – 11 mart 2005-ci il 130

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) baş direktoru Jak Diufun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 29 aprel 2005-ci il 131

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Uşaq Fondunun (UNİCEF), İnkişaf Proqramının (UNDP), Əhali Fondunun (UNFPA) və Ümumdünya Ərzaq Proqramının (WFP) İcraiyyə Şuralarının üzvlərindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 10 may 2005-ci il 132

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuura ilə təkbətək görüşmüşdür – 24 avqust 2005-ci il 133

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin İnsan Hüquqları Komissiyasının din və əqidə azadlığı üzrə xüsusi məruzəçisi xanım Asma Cahangiri qəbul etmişdir – 28 fevral 2006-cı il 134

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Qadınlar üçün İnkişaf Fondunun icraçı direktoru xanım Noelin Heyzeri qəbul etmişdir – 25 may 2006-cı il 135

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 26-da Prezident sarayında BMT-nin Ticarət və İnkişaf üzrə Konfransının baş katibi Supaçay Panitçpakdini qəbul etmişdir-26 iyun 2006-cı il 136

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Asiya və Sakit Okean üçün İqtisadi və Sosial Komissiyasının icraçı katibi Kim Hak-Sunu qəbul etmişdir – 27 iyun 2006-cı il 137

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Proqramının icraçı direktoru Ceyms Morrisin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 27 iyul 2006-cı il 138

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT - nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissari Antonio Quterreşin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir -17 avqust 2006-cı il 139

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin İqtisadi və Sosial İşlər

Departamentinin yardım və əlaqələndirmə bölməsinin icraçı katibi Sarbuland Xanı qəbul etmişdir – 2 oktyabr 2006-cı il 140

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin ölkəmizdəki rezident-əlaqələndiricisi Marko Borsottini qəbul etmişdir – 1 fevral 2007-ci il 141

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin rezident-əlaqələndiricisi Bruno Puezanı qəbul etmişdir – 27 fevral 2007-ci il 142

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT Baş katibinin məcburi köçkünlərin insan hüquqları üzrə nümayəndəsi Valter Kalinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 2 aprel 2007-ci il 143

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin fikir və söz azadlığı hüququnun təşviqi və qorunması üzrə xüsusi məruzəçisi Ambeyi Liqabonu qəbul etmişdir – 26 arpel 2007-ci il 144

BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin iqamətgahında "Azərbaycan otağı"nın açılışı mərasimində Heydər Əlyev fondunun prezidenti, YUNESKO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı - 18 may 2007-ci il 145

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Portuqaliyanın sabiq prezidenti, BMT Baş katibinin Sivilizasiyaların İttifaqında yüksək nümayəndəsi Jorj de Sampayonu qəbul etmişdir – 1 noyabr 2007-ci il 147

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Azərbaycan Respublikasındakı rezident-əlaqələndiricisi Bruno Puezanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 14 fevral 2008-ci il 148

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndiricisi Bruno Puezanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir – 5 mart 2009-cu il 149

Azərbaycan BMT sıralarında (tarixi arayış) 150

Əlavə sənədlər 155

Şəkilaltı sözlər 162

Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində - Çin dilində (xülasə) 337

Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində - fransız dilində (xülasə) 355

Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində - ispan dilində (xülasə) 375

Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində - rus dilində (xülasə) 395

Azərbaycan bayrağı İst-River sahilində - ərəb dilində (xülasə) 417

HEYDƏR ƏLİYEV İRSİNİ ARAŞDIRMA MƏRKƏZİ

HEYDAR ALIYEV'S HERITAGE RESEARCH CENTER

AZƏRBAYCAN BAYRAĞI İST-RİVER SAHİLİNDƏ

AZERBAIJANI FLAG ON THE EAST RIVER BANK

Baku - 2009

«Azerbaijani flag on the East River bank» *is another publication of Heydar Aliyev`s Heritage Research Center. The book has been dedicated to the 15th anniversary of the first speech of the national leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev at the UN General Assembly. The book includes the speeches of Heydar Aliyev at the 49th and 59th sessions of the UN General Assembly, as well as at the Millennium Summit, the speeches of the Azerbaijani President Mr. Ilham Aliyev at the 58th and 59th sessions of the UN General Assembly, the texts of his meetings with the heads of UN agencies. The speeches of Mrs. wMehriban Aliyeva, UNESCO Goodwill Ambassador at her nomination ceremony and the opening ceremony of the Azerbaijani Room in the UN Office at Geneva are also included in the book.*

HEYDƏR ƏLİYEV İRSİNİ ARAŞDIRMA MƏRKƏZİ

HEYDAR ALIYEV'S HERITAGE RESEARCH CENTER

AZƏRBAYCAN BAYRAĞI İST-RİVER SAHİLİNDƏ

AZERBAIJANI FLAG ON THE EAST RIVER BANK

Advisor:
Asaf NADIROV, Academician of the National Academy of Sciences of Azerbaijan

Responsible for the publication:
Vurgun SULEYMANOV

Supervisor of the creative group:
Fuad BABAYEV

Creative group:
Temkin MAMMADLI
Irina MUKHTAROVA
Gunduz NESIBOV
Samin HASANOV

Language editor:
Qılıncxan BAYRAMOV

Assistant language editor:
Rusif HUSEYNOV

Design:
Elviz ISMAILOV

Paginator:
Elshan AGAYEV

Photo-materials of the press-service of the President of the Republic of Azerbaijan have been used for compiling the Book.

The materials of the «Azertaj» news agency www.azertag.com), the official site of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev (www.president.az), the official site of the First Lady of Azerbaijan Mehriban Aliyeva (www.mehriban-aliyeva.org) and the official site of the United Nations (www.un.org) have been used in the Book.

The Book is in Azerbaijani and English. Brief resume on the Book has been presented in Chinese, French, Spanish, Russian and Arabic. Translations and editions have been implemented: in Chinese - both by ROID translation bureau (Russia) (www.roid.ru), in Spanish - translation by Agil Shahmuradov, edition by ROID translation bureau, in French - translation by Shahla Agalarova, edition by Hamlet Gojayev, in Russian - translation by Seyfal Hasanov and Gunel Isgenderova, in Arabic - translation by Shikhali Aliyev, edition by Rza Khalilov.

Dedicated to the 15th anniversary of the first speech at the session of the General Assembly of the United Nations of the national leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev

From the tribune of the most authoritative international forum I am speaking to you with excitement and pride. For the first time President of Azerbaijan presents his country to the world community, a country recognized and admitted to the world community as an equal member.

From the speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the 49th session of the UN General Assembly – New York, September 29, 1994

Dear readers!

Research and propagation of the rich heritage of the national leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev are the main directions of the activity of Heydar Aliyev`s Heritage Research Center (www.aliyevheritage.org). It was established on his birthday, on May 10, 2004.

The main source which may help create the political portrait of Heydar Aliyev is his own works. Therefore, Heydar Aliyev`s Heritage Online Library, which is a part and a big project of the Center presents to the readers Heydar Aliyev`s works, including his speeches, statements, letters and the texts of his meetings worldwide in 35 languages. It is worth to note that the activity of an online resource in 35 languages is rare on internet. Our readers interested in the new history and development of Azerbaijan, as well as its past and future have an opportunity to get Heydar Aliyev`s works in many languages of the world.

Thus, the leading universities, prominent research centers, governmental bodies, media, transnational corporations, as well as people interested in Azerbaijan, including researchers, political scientists, economists, students are among our readers.

We try to cover all the spheres of Heydar Aliyev`s activity on online library. Getting acquainted with thousands of documents on sections of the library, such as internal and foreign policy, economy, oil strategy, Armenia-Azerbaijani, the Nagorno-Karabakh conflict, culture, interviews, diaspora, socium, policy on youth, return, etc., it is possible to be well informed of the main directions of Heydar Aliyev`s activity. Most of the above-mentioned sections are divided into subsections, and one may search any document on the library. Another feature of our library is that each document, each historical reference and brief information connected with the relations of Azerbaijan with different countries, international organizations, companies is compiled by our experts. Moreover, there is information on persons, places and concepts mentioned in the documents. Decrees relevant to any document and issued by Heydar Aliyev are placed on the section of additional documents. The gallery is rich with hundreds of photos of Heydar Aliyev.

Alongside Heydar Aliyev`s Heritage Online Library, regional bureaus, «We learn Heydar Aliyev`s Heritage» interactive courses and summer schools functioning on original programmes are a part of Heydar Aliyev`s Heritage Research Center. The Center also establishes relations with the leading scientific centers of the world via online bridges.

One of the main directions of the activity of the Center is the publication of books. Books, brochures and flyers are published in different languages by the publication group of the Center. We would like especially to note the books «Heydar Aliyev: We can not allow the second armenian state be established in the territory of Azerbaijan» published in the official languages of the co-chairing states of the Minsk Group of OSCE (English, French, Russian), along Azerbaijani, «Azerbaijan in the Organization of the Islamic Conference» published in the official languages of the OIC (Arabic, English, French) along Azerbaijani, «Azerbaijan-NATO: road beginning from partnership» published in the working languages of NATO (English, French) along Azerbaijani, «Towards the Future» published in Azerbaijani, English and Russian.

«Azerbaijani flag on the East River bank» is another publication of Heydar Aliyev`s Heritage Research Center. The book has been dedicated to the 15th anniversary of the first speech of the national leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev at the UN General Assembly. Of course, all the documents concerning the relations of Azerbaijan with the UN agencies can not be covered in one publication. Therefore, while developing the book we preferred the documents which reflect the conception of these relations.

This book is a new publication of the Center on the relations of Azerbaijan with international organizations. «Azerbaijani flag on the East River bank» includes the speeches of Heydar Aliyev at the 49th and 59th sessions of the UN General Assembly, as well as at the Millennium Summit, the speeches of the Azerbaijani President Ilham Aliyev at the 58th and 59th sessions of the UN General Assembly, the texts of his meetings with the heads of UN agencies. The speeches of Mehriban Aliyeva, UNESCO Goodwill Ambassador at her nomination ceremony and the opening ceremony of the Azerbaijani Room in the UN Office at Geneva are also included in the book.

The world nations expected much from the UN since its establishment in October 1945. They were connected mainly with saving the mankind from wars, solving social and economic problems, ensuring human rights and the collective activity to achieve the common goals. By the way, these tasks are still actual. Because during the recent years the world has not become more secure, as the number of conflicts has increased.

The only way to resist the threats is a collective and organized combat of all the countries.

In the globalization the need for the UN as a multilateral central mechanism for elaborating complex strategies and for the solution of security issues is increasing.

Azerbaijan is for strengthening the UN and appreciates its role as a constructive and unique forum among the states. The UN proved its efficiency in elaborating and applying political and diplomatic tools for the regulation of conflicts in the world. As it was said by the national leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev, «the United Nations, as well as the Security Council having experience in eliminating a number of conflicts and crises, play a leading role in the new world order».

Our country attaches great importance to the activity of the UN in applying a new world order based on the command of law. At the same time, Azerbaijan is concerned in «the frozen conflicts» not solved yet in different parts of the world. One of them is the Armenian-Azerbaijani conflict over the Nagorno-Karabakh. The Nagorno-Karabakh region of Azerbaijan and seven districts around it are under the Armenian occupation for over 16 years. The UN Security Council adopted Resolutions 822, 853, 874 and 884 on this conflict in 1993. The resolutions reaffirmed the Nagorno-Karabakh as an integral part of Azerbaijan and emphasized the necessity of respecting the territorial integrity and sovereignty of Azerbaijan and the inadmissibility of use of force for the annexation of territories. The resolutions demanded the immediate, complete and unconditional withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied territories of Azerbaijan. However, Armenia ignores the resolutions. The UN Security Council does not adopt a relevant decision on it. As President of Azerbaijan Ilham Aliyev noted at the meeting with the representatives of the European Political Center in April this year: «The resolutions of the UN Security Council and the General Assembly on the unconditional withdrawal of the occupying troops from the occupied territories of Azerbaijan, as well as the decisions of OSCE have remained simply on paper. It is a big problem. The resolutions adopted by the leading international organizations are not implemented, and the countries violating them are not punished. It is a big threat not only for us, but for entire system of international relations as well.»

Indecisiveness of the UN Security Council on the solution of the armed conflicts demonstrates the necessity of reforms in the organization. Azerbaijan supports the reforms in the UN. Only via the reforms an effective mechanism for implementing the resolutions of the UN Security Council can be established. The reforms aimed at increasing the efficiency of the UN Security Council meet the interests of all the members of the world community. The strong UN is the basis of normal international relations.

Challenges for the UN are more today than ever. Because all the threats, such as the violation of the norms of international law in relations between the states, international terrorism, spread of the weapons of mass destruction, starvation, poverty, ecological disasters can be prevented only by the joint efforts of the world community. Azerbaijan comprehensively cooperates with the UN and its agencies for the elimination of all the threats.

We are sure that «Azerbaijani flag on the East River bank» published by Heydar Aliyev`s Heritage Research Center will be a reliable source for researchers of international relations and international law, as well as for everyone interested in the successful integration of Azerbaijan into the world community.

Heydar Aliyev`s Heritage Research Center

Reply of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev to a reporter's question at the Bina airport before his leave for the United States of America in order to take part at the 49th session of the General Assembly of the United Nations – September 25, 1994

During the three years of the independence of Azerbaijan, its head of the state has never participated nor delivered a speech at the UN General Assembly. I shall take part at the session. Undoubtedly, it means that Azerbaijan is going to be represented on a high level for the fist time. Of course, in my speech I shall inform about the internal and foreign policy of Azerbaijan, particularly the Armenian aggression against Azerbaijan, which is the most painful problem for us.

Recently, the attitude of the USA towards Azerbaijan has been positive. Mr. Clinton has sent me letters several times. Only during September I have got two mails from him. It demonstrates that the attitude in the USA towards Azerbaijan is changing positively and will change more, I suppose.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the ceremony of signature of the UN Declaration on Children`s Life, Protection and Development at UNICEF - September 27, 1994

I am very satisfied that UNICEF has started its activity in Azerbaijan; we highly appreciate it. Because solution of children's problem, activity in this sphere are well-wishing measures. Attention to children's life is attention to future of the world. Such an activity is especially important for Azerbaijan. Because Azerbaijan is in state of war, 20 per cent of its territories are occupied by the Armenian armed forces, and over one million people are refugees, while most of them are children. Now they live in tents, in hard conditions.

In Azerbaijan families have many children. Every family has average 4-5 children. Just count how many children are among one million refugees.

There is a great need for expansion of the activity of UNICEF in Azerbaijan.

I respect your activity worldwide and thank you for your activity in Azerbaijan. I hope that after signature of this declaration your activity in Azerbaijan will be expanded and become stronger.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the 49th session of the UN General Assembly - New York, September 29, 1994

Distinguished Mr. Chairman!

Distinguished Mr. Secretary-General!

Ladies and gentlemen!

First of all, allow me to congratulate Mr. Amar Essy on the occasion of his election to the post of Chairman of the 49th session of the General Assembly of the United Nations and to wish him success in his activities. I want to also thank the Chairman of the last session Mr. Samuel Insanelli for the work carried out.

I express deep gratitude to His Excellency Mr. Boutros-Ghali, Secretary-General of the UN for his indefatigable efforts, directed toward strengthening of the peace and safety all over the world.

I am especially grateful to him for his steadfast attention to the problems of our young state, which is experiencing a hard period of history.

Ladies and gentlemen!

With feeling of excitement and pride I stand before you, from a tribune of this most authoritative international forum. For the first time the President of independent Azerbaijan presents to world community the country, which is now recognized by this community and conferred upon it the rights of equal among equals.

The Azerbaijan people over the centuries aspired to freedom. Alter the disintegration of the Soviet Union it gained national independence. Our republic has firmly risen through construction of a legal, democratic, civilized state. All this complex process is not business of just one day, but we consistently strive toward this purpose and in this short period much has been accomplished, and all conditions for the formation of a legal democratic society exist. In our republic already there is a multi-party system; also the principles of political pluralism, freedom of person, speech, press, conscience, protection of human rights and the rule of law were strongly ratified. All citizens of multinational Azerbaijan, irrespective of race, religion or language origin, enjoy equal rights.

The political changes and the democratization of the country have created conditions for realization of deep economic reforms, which provide transition to the market relations. We, in every possible way, encourage the development of free entrepreneurship and private initiative. We start the implementation of a large scale program of privatization, thus using world experience based upon common human values, we follow the experience of advanced countries of the world which have already reached such success in the construction of civilized, prospering democratic societies.

Due to our location in this important geopolitical juncture of Europe and Asia, we draw great interest from many countries. Possessing extensive natural resources and significant industrial potential, convinced of the firm will and belief of the Azerbaijani people, we follow this strategic course toward consolidation of independence and realization of democratic, market reforms. And today, from this high tribune, I firmly declare, that no one can force the Azerbaijan people to recede from the course taken, and we look to the future of our country with optimism.

Our optimism is also connected with those historical processes which occur in the world, serious changes in the system of international relations. The future basis, no doubt, will become the equal rights in the world order, which is already replacing military confrontation and ideological opposition. Fundamental principles of the new world order become partnership, solid peace and safety for all according to international law, principles and regulations of the Charter of the United Nations. We see the light at the end of the tunnel, leading from the world of hostility, based on force, into an era of cooperation and prosperity, and we are ready to go on this way together, hand in hand with all countries and peoples of the world.

However the dangers threatening mankind are not completely eliminated. There are still old stereotypes; numerous problems, accumulated through decades of confrontation, have not yet been surmounted, especially in the spheres of disarmament and elimination of weapons of mass destruction. Mutual relations among states with different economic capacities are still subject to the afflictions of the past. Time challenges us on ecological threats, problems of world population and development.

Realities of the violation of old world order are aggressive nationalism and separatism, which generate conflicts in the Caucasus, the Balkans, and in other parts of the world, having become hot because of fire and bloodshed. These conflicts not only halt the development of independent states, but directly threaten the very existence of democracies not yet consolidated. Additionally, these conflicts represent a danger to the whole world and its safety.

Therefore, special responsibility in a post-confrontational world rests with the authoritative international organizations. Great countries, by virtue of their political weight, economic, financial and military opportunities, should more actively direct their potential to forestalling conflicts, consolidating world stability and ensuring safety in all parts of the planet.

Certainly, the leading role in the establishment of a new world order belongs to the United Nations, which next year will celebrate its 50th anniversary, and to its Security Council, having experience in resolving a number of conflicts and crisis situations. However, the Security Council is facing another difficult test: to prove its efficiency in new conditions to the international community.

Today, as never before, great persistence is required from the Security Council in the guaranteed execution and achievement of its resolutions. We hope that the expansion of the structure of the Security Council will promote its strengthening.

We attach great importance to the role of the General Assembly which, first of all, is seen as ensuring the closest interaction between states in making decisions based on compromises and a balance of interests.

Under present conditions the importance of effective utilization of power by the Secretary General of the UN, as well as the support which members of organization who share responsibility for strengthening peace and safety in the world should provide, naturally increases.

In all, Azerbaijan optimistically estimates the prospects of the UN for the future and the Republic is filled with determination hereinafter to protect the high principles of the United Nations, to aspire to promote the authority and efficiency of the Organization.

Ladies and gentlemen!

While for many of you the concepts of "war" and "armed conflict", fortunately, are associated with history or events occurring far from your home, for my people these are realties of a bloody everyday life.

For six years the Azerbaijani land has blazed with fires of war. The Armenian Republic under the pretext of the realization of rights of self-determination of ethnic Armenians, living in the Nagorno-Karabakh region of Azerbaijan, openly bring to fruition the plans of annexation of territories of our state, the violent change of its state borders and exile of the Azerbaijani population from their native hearths.

All this is concealed by arbitrary interpretation of the right of people for self-determination as the right of any ethnic community to proclaim by themselves the independence and to adjoin another state. Such an interpretation of the right for self-determination enters into sharp contradiction with the principles of sovereignty and territorial integrity of states. Any attempts to make this right absolute generate severe conflicts, as we witnessed both in our region and in other parts of our planet.

Anxiety about this problem has been expressed by Secretary General of UN Mr. Boutros-Ghali: "If every ethnic, religious or linguistic group demands its own State, then there will be no limits to division. Peace, safety and economic well-being in the world will be even more difficult

to achieve".

I completely agree with opinion of respected Boutros-Ghali that "We cannot let the self-determination of people contradict sovereignty, territorial integrity and independence of states within the framework of the present international system, equally valuable and important".

Knowing that world community is not informed well enough, and in a number of cases having received only one-sided information, about the events in our region, I would like to briefly inform you of the facts in this situation. Having created a powerful grouping of troops on the territory of the Nagorno-Karabakh region, Armenian conducted active military actions against our republic. After the capture of Shusha city and Lahchin region, annexation of Nagorno-Karabakh was completed, from which about 50,000 Azerbaijanis living there were expelled.

Using the Nagorno-Karabakh base, Armenian armed forces then advanced and occupied another six Azerbaijan regions - Kelbejar, Agdam, Fizuli, Jabrail, Zangelan and Gubadly, located like the Lahchin region - beyond the border of the former Nagorno-Karabakh Autonomy and four times greater than its area.

As a result of this aggression, more than 20 percent of the territory of Azerbaijan has been occupied by armed forces of the Armenian Republic. I must describe the terrible losses of the Azerbaijani side: more than 20,000 people were lost, about 100,000 wounded and injured, 60,000 taken as prisoners, more than a million Azerbaijanis - about 15 percent of country population have become refugees and live in tent cities. On their native land they have lost shelter and suffer from heat, cold, epidemics, and feel the need for most necessary things. In occupied Azerbaijan territories there have been destroyed 700 cities and villages, in which practically all houses, schools, and hospitals were burned down and plundered, and monuments of ancient culture were destroyed.

I think there is no need to prove that in this case we deal not with "realization of right for self-determination", but with roughest infringement of international law, with aggression against the sovereignty, territorial integrity and political independence of state - a member of the UN.

This war creates intolerable conditions for my people; it increases social tension, hinders the realization of the economic and political reforms directed toward the democratization of the Azerbaijani society.

The war caused material damage to the Azerbaijani people estimated billions of American dollars. Moral damage, inflicted on people's fate and life, sorrow and pain of people are not comparable to anything.

Today blood is being shed not only in Azerbaijan, but also in other hot parts of the world. Peoples should not be indifferent to tragic events occurring where there is war. It is necessary to make collective efforts to prevent the escalation of armed conflicts, to achieve their fair and solid settlement.

Ladies and gentlemen!

In connection with occupation of the territory of Azerbaijan by armed forces of the Armenian Republic the UN Security Council has accepted 4 resolutions and 6 declarations by its Chairman during the last two years.

In all resolutions the Security Council confirms the sovereignty and territorial integrity of Azerbaijan, emphasizes inadmissibility of the application of force for the capture of territories, resolutely demands immediate, complete and unconditional withdrawal of all occupation forces from all seized regions of Azerbaijan and return of refugees to places of their permanent residence.

But all these decisions until now are completely ignored by the Armenian Republic. Moreover, it continues to increase its military presence on occupied territories of Azerbaijan.

On the other hand, the Security Council has not enacted the mechanism of execution of accepted resolutions. A natural question arises as to what extent the Security Council is consistent and resolute, and what determines the degree of application of its powers in each particular case?

Failure to fulfill the decisions of the Security Council works against the UN and can undermine belief in its ability to carry out the basic mission- that is, to maintain international peace and safety.

Accumulated experience of settling regional conflicts shows that execution of such resolutions leads to success only when supported by resolute measures, stipulated by the Charter of the UN.

It is a duty of the most authoritative international organization before world community to take effective measures with respect to a State, brazenly trampling on the norms of international law.

In making these efforts to settle the Armenian-Azerbaijan conflict we also rely upon another authoritative organization, the OSCE.

Created by the OSCE, the Minsk Group charged with settlement of Armenian-Azerbaijan conflict also proceeds from necessity of clearing all seized territories and complete withdrawal of occupying forces from within the borders of Azerbaijan, respect of its sovereignty, territorial integrity and internationally recognized borders.

However, numerous intermediary efforts of the OSCE, by virtue of the absence of appropriate mechanisms, unfortunately have not .through the present time, led to any appreciable or particular permanent results. Today we have only first preliminary positive result: a ceasefire in a conflict zone has been achieved at a price of enormous effort and due to the active intermediary work of the Russian Federation and the Minsk Group of the OSCE.

More than four months the sounds of shots have not been heard, no blood has been shed. We highly appreciate all this. However, the situation still remains extremely complex, and the cease-fire is rather fragile.

The Armenian Republic puts forward wrongful conditions for a part of occupied Azerbaijan territories in exchange for the status of independence for the Nagorno-Karabakh region of Azerbaijan. It demands preservation of its military presence in this Azerbaijan region and control over Shusha city and Lahchin region of Azerbaijan, which in practice means fixing the annexation of our territories.

Armenia completely excludes restoration of the demographic picture in the Nagorno-Karabakh which was in place at the beginning of the conflict, and the return of the Azerbaijani population, including to one of the most ancient centers of the Azerbaijani culture - Shusha.

On these conditions Armenia, not fulfilling the resolution of the Security Council of the UN, suggests to place along the perimeter of the occupied Nagorno-Karabakh region of Azerbaijan an international separating force, aspiring to transform them into the tool of situation preservation, to make them pawns of its annexation policy.

The position of Azerbaijan has always been constructive and peaceful in nature. Despite the whole damage caused to us, we offer the Armenian party peace on the basis of international law, justice and humanity. We are ready to provide a guarantee of safety for the Armenian population of the Nagorno-Karabakh. We pledge to support restoration normal communications on mutual basis in the region, including the humanitarian corridor between the Nagorno-Karabakh and the Armenian Republic. We agree, in case of necessity, to accommodate international peacemaking forces in the zone of conflict. We are ready to discuss status of the Nagorno-Karabakh as a part of Azerbaijan.

But there are norms and principles, which for us are unshakable - these are the sovereignty and territorial integrity of Azerbaijan, the clearing of all occupied territories, the return of refugees to their home, including return of 50,000 refugee-Azerbaijanis to their native land in the Nagorno-Karabakh.

The Azerbaijan Republic, remaining steadfast about a peaceful political settlement considers that only after elimination of the consequences of aggression via fulfillment of the resolutions of the Security Council, will it be possible to conduct stable and constructive negotiation processes with the purpose of establishing a strong, long-lasting peace and maintaining the safety of the whole population of region.

At the same time we count on the assistance of the world community to provide peace related decisions under conditions mandated by the presence of peace¬keepers according to international norms.

While we highly appreciate the achieved cease-fire agreement, we also understand that it is not yet peace, but it creates the necessary conditions for its earliest achievement. We have repeatedly declared our firm determination to observe the cease-fire up to the achievement of the peace agreement and complete termination of the armed conflict. Today I once again declare this from the high tribune of the United Nations.

Supporting the peacemaking activities of the OSCE Minsk Group and the Russian Federation, we step forward to consolidate their efforts against any rivalry for superiority in the settlement of the conflict. Such rivalry can only complicate the achievement of peace, which is equally needed by the people of Azerbaijan and Armenia. Our requirements about complete clearing of all occupied Azerbaijan territories are rightful, they completely meet the resolutions of the Security Council of UN. Attempts to annex any of our regions are unacceptable for us and contradict the norms of the international law.

As a result of aggression thrust on us the humanitarian situation in the republic is extremely hard. Every seventh person in a country of seven-million is refugee without dwelling, work, and livelihood. Bearing irrevocable deprivations, refugees and displaced persons huddle in tent camps. The severe winter conditions, absence of necessary amount of food and medicines have created the threat of epidemics and starvation among this most vulnerable population group. Overcoming the extreme situation with refugees has become one of main concerns of Azerbaijan.

The urgent appeal of our republic was heard by many international organizations in a number of states, and we express our most sincere gratitude to governments of Sweden, Great Britain, Germany, Japan, Switzerland, Netherlands, Denmark, which were the largest donors to the UN programs on rendering humanitarian assistance to Azerbaijan.

We are grateful also to governments of Turkey, Iran, Saudi Arabia and other countries, providing significant humanitarian assistance to Azerbaijan through bilateral links.

We are also grateful to the UNHCR on refugees, international committee of Red Cross, UNICEF, "Doctors without Borders", numerous non-governmental organizations, rendering invaluable help to the refugees and displaced persons in Azerbaijan.

Ladies and gentlemen!

The characteristic print on the role and place of my republic in the system of international relations is filled with peculiarities of Azerbaijan, derived from its unique geographical location, social-political orientation and historical-cultural traditions of our country, where eastern and western civilizations have merged.

Just in accordance with the understanding of our peculiarities and taking into account the challenges of many changes, step by step we are establishing new cooperation with the external world.

From the time of the international recognition of the Azerbaijan Republic we established equal rights, balanced relations with an overwhelming majority of countries and entered many world and regional organizations. We have undertaken serious efforts for the expansion of our international relations, restoration of those links which by virtue of certain circumstances appeared lost.

Attaching special importance to historical, geographical, economic and humanitarian links with independent states from the territory of the former USSR, we push forward the development of equal in rights cooperation with these independent states, in particular with Russia, both on the basis of bilateral relations and within the framework of Commonwealth of Independent States.

Friendly relations of Azerbaijan with the United States of America, the United Kingdom, France, and China are successfully developing. Close, good neighboring ties connect us with countries of our region and other close regions, such as Turkey, Iran, Saudi Arabia, Egypt, Pakistan, with which we closely cooperate within the framework of the Organization of the Islamic Conference.

An important event in the political life of Azerbaijan was joining the NATO program "Partnership for Peace" in May of this year. In this program we are attracted by the cooperation and interaction in the interest of common safety. I welcome the former members of the Warsaw Treaty who are joining this program also. It gives hope to the whole Euro-Asian continent that in the future there

awaits peaceful cooperation, which will secure safety, progress and prosperity for all people, and will remove the opportunity for the occurrence of new confrontations of blocks for all times. We hope that participation in the NATO program will raise the role of our country ensuring safety in Europe.

This year Azerbaijan was given the status of observer in non-alignment movement, which opens before us major opportunities for establishing bilateral contacts in various areas and rapprochement of positions with its member-states.

A major stage in the process of the formation of our young Azerbaijan State was its introduction as a full member into United Nations in January 1992. From that time the scale of our cooperation with many international organizations within the UN expanded. Especially valuable for us is the interaction with the International Monetary Fund, the World Bank, and the International Bank of Reconstruction and Development.

As a result of practical work in Azerbaijan by the experts from these world level financial institutions, specific projects representing great meaning for socio-economic development of our country were determined.

We believe that for our fruitful cooperation with international financial institutions great opportunities are available. We understand the care and concern, shown by the chiefs of the International Monetary Fund and World Bank in connection with de facto state of war in which Azerbaijan has been involved. However, at the same time the International Monetary Fund has given stabilization credit to Armenia while still being at war with us. We consider that justice demands at least symmetric approach in this question.

We expect much of the program of development of the UN and urge the UN on an environment concerning, technical assistance for the development of national programs of formation of infrastructure of market economy, bringing the country up to modern level of management with introduction of advanced technologies.

We attach special importance to international economic cooperation, and with a feeling of deep satisfaction I would like to inform you that on September 20 the Azerbaijan signed a contract with consortium of a number of big world companies on joint exploitation of oil fields in the Azerbaijani sector of the Caspian Sea for the period of 30 years, which was result of long and persistent negotiations. This major economic action is a proof of our policy of openness to the whole world, a policy of liberalization of the economy, and attraction of foreign investments.

Signing of this unique contract will promote strengthening of cooperation and friend ship between peoples and countries participating in its realization -Azerbaijan, USA, Russia, United Kingdom, Turkey, Norway, and Saudi Arabia.

Speaking about this, I want again to emphasize, that the Azerbaijan Republic is aimed at full integration into world community and has for this purpose all opportunities. Therefore at the basis of its policy lays an aspiration to peace, and we assign great hopes for its achievement to the United Nations

Ladies and gentlemen!

The Azerbaijani people have shown great confidence in me by electing me as President of this young, independent State, and today I am honoured to deliver to you their innermost expectations. I leave this high tribune of the General Assembly of the UN with hope that the voice of my people will be heard by you and will find a way to your hearts.

Thank you for your attention.

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the press conference in the special hall of the League of Nations during the 49th session of the UN General Assembly – September 29, 1994

Ladies and gentlemen!

A few minutes ago I delivered a speech at the General Assembly of the UN as the President of the Republic of Azerbaijan. In my speech I disclosed the main principles of the Republic of Azerbaijan in international arena. There is no need to repeat them. I suppose that you are aware of my speech. However, I would like to speak briefly.

Azerbaijan is independent for three years. The President of the Republic of Azerbaijan takes part at the General Assembly of the UN and addresses the Assembly on behalf of Azerbaijan for the first time. After Azerbaijan gained its independence, its internal and foreign policy is based on its historical, cultural and moral traditions. A democratic, legal, civil state is being created in Azerbaijan. Our society is being formed on democratic principles; in order to establish those principles laws were adopted in Azerbaijan. The laws create conditions for existence democratic principles and people's use of them. In this field our work is based on historical, national, moral values of the Azerbaijani people. At the same time, we benefit from democratic principles of well developed countries of the world.

The Azerbaijani economy has great potential. We have chosen a market economy and do necessary measures for it. A republic that lived in a socialist system for 70 years, currently creates its own way benefiting political and socio-economical principles of the well developed countries of the world.

The biggest problem for our republic is state of war which has been lasting for six years. This war was waged against Azerbaijan. The military conflict broke out because of the aggression of Armenia and is still going on. 20 per cent of the territories of Azerbaijan are under Armenian occupation. More than one million people from the occupied territories have become refugees. Now they live in tents in hard conditions.

Despite all difficulties, we offer peace. Therefore, we have achieved a ceasefire between Armenia and Azerbaijan. We try to maintain the ceasefire and we shall do it further. During the ceasefire we want to reach Great Peace Treaty. Such a treaty may contain some conditions. The Armenian armed forces must the occupied territories, those lands must be liberated, and the refugees must return their homes. According to the norms of international law, the territorial integrity of Azerbaijan must be restored. We want to achieve peace based on the above mentioned conditions, and we strive for it. Today from the UN tribune I addressed the world community, superpowers, and international organizations to help us achieve peace.

That's all what I intended to say. I don't want to take your time any more. Thus, I would like to save the rest of my time for replying your questions.

Question: Mr. President, I am glad to greet you here on behalf of the United Nations. Your country signed a contract with a consortium of oil companies. Now in agenda there is a construction of an oil pipeline for transportation of the oil. Which countries will that pipeline cross?

Answer: In the recent three years when signature of that oil contract was in agenda, different problems appeared every time. The contract was concluded. Now the question is which countries the oil pipeline will cross.

No one can answer this question right now. Neither can I. Because there are some variants for the route of the pipeline. We should solve this with the consortium that signed the contract with us. I can just say that the route of the pipeline must suit the national interests of Azerbaijan at first. Of course, it will also depend on plans of the oil companies which signed the contract. At the same time, the route must be useful economically.

We could sign that contract after negotiations held for three years. We shall be able to determine the route of the pipeline, as well.

Question: Mr. President, yesterday Washington Post wrote that Azerbaijan wants to cede the Nagorno-Karabakh. How should it be understood?

Answer: I suppose that the writer made a big mistake. How can we yield our lands? Then there was no need to make war for six years. Azerbaijan lost 20 thousand people, while over one hundred thousand people were wounded during the six years. More than seven hundred towns, villages and settlements were destroyed in the occupied territories. How can we cede the Nagorno-Karabakh after such a great war? Second, the Nagorno-Karabakh is an integral part of Azerbaijan. What country in the world would cede its territory to another one? So, that is false information.

Question: Mr. President, the ceasefire regime has been observed for over four moths. At the same time, there is information that Azerbaijan is collecting its troops in the east of the Nagorno-Karabakh. What can you say about that?

Answer: Where did you get this information?

Reporter: The information comes from the Nagorno-Karabakh.

Answer: This information is not true. First, the ceasefire was our initiative. At the same time, we have stated many times that we support the ceasefire regime. I declared it from the UN tribune today; I told that we want to achieve peace. We do not support outbreak of war again. Your information is unreasonable.

Reporter: Does it mean that no troops are collecting there?

Answer: No, they are not.

Question: Mr. President, did you meet the Armenian President here in the headquarters of the UN, New York? If yes, was the dialog with him useful? How do you imagine the dialog between the Nagorno-Karabakh and Azerbaijan in next months?

Answer: I met the Armenian President Mr. Ter-Petrosian here two days ago. Our meeting lasted long. At first we talked in the presence of the delegations, later face-to-face. We discussed issues on preparation of Great Peace Treaty, mostly the problems preventing its achievement. For example, when we talk about necessity of the withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied territories of Azerbaijan, we apply it to both Lachin and Shusha. No agreement on these issues has been reached between the parties yet. Meeting in New York we focused on these issues. We agreed to continue our negotiations on them. Both Mr. Ter-Petrosian and I have the same opinion that we need to achieve an agreement in order to maintain the ceasefire regime and sign Great Peace Treaty. I can inform you only about it.

Question: Mr. President, you told that Azerbaijan will make a decision on the route of the oil pipeline if it suits the national interests of Azerbaijan and economically practical. If it crosses Turkey, would it be economically beneficial for Azerbaijan?

Answer: I told that it must suit the national interests of Azerbaijan, the economic interests of companies of the consortium and be economically useful. If the pipeline's crossing Turkey will suit all these requirements, then I'd welcome that idea.

Question: Mr. President, of what significance are your meetings, negotiations and speeches here in New York for the future of Azerbaijan, in your opinion?

Answer: I think that they have great significance. Primarily, the President of Azerbaijan delivers a speech in a session of the General Assembly of the UN for the first time. It is an important event for a young and independent country. Making a speech from the tribune of the General Assembly, I was able to inform the world community about the current situation of Azerbaijan, the principles of the statehood and political structure of our country, our position on the military conflict between Armenia and Azerbaijan. In my opinion, it is important to present the Republic of Azerbaijan to the world community.

Moreover, while being in New York I had some meetings, which are necessary for strengthening the position of Azerbaijan worldwide. My meeting with the US President Bill Clinton was very

significant. We had a useful conversation. It was the first meeting of the President of Azerbaijan with the US President. I felt that Mr. Bill Clinton is interested in problems of Azerbaijan and the region. I had a chance to disclose my principles and opinions on solution of the Armenian-Azerbaijani conflict. I told him about my meeting with the Armenian President Levon Ter-Petrosian in New York. Here I also met foreign ministers of some countries, heads of international organizations, and representatives of financial circles. All those meetings are important enough for today and future of Azerbaijan.

Question: Mr. President, what did you ask the US President during your meeting? Did you want the USA to be an intermediary in this conflict? Let me please ask you another question. It was declared that President Yeltsin and President Clinton achieved an agreement on the Russian influence in countries called «Near abroad». Does this fact disappoint you?

Answer: I told Mr. Bill Clinton that the USA has to take an active part in activity of international organizations, including CSCE and the Minsk Group in solution of the conflicts, as well as the ones in the Caucasus. I think that the USA`s participation in these processes will be useful. As for your information about the agreement between Mr. Bill Clinton and Mr. Boris Yeltsin, I am not informed of that, so I can not react that. Thanks for your attention.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the welcome ceremony of the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali at the Bina airport, Baku during his official visit to Azerbaijan – October 29, 1994

I welcome the UN Secretary-General Dr. Boutros Boutros-Ghali in Azerbaijan. A few days ago the Republic of Azerbaijan celebrated the third anniversary of its independence. In these three years the Republic of Azerbaijan has joined the world community, as well as the United Nations. It is the first visit of Mr. Boutros Boutros-Ghali to Azerbaijan. We highly appreciate it and cherish great hopes in this visit.

The critical situation of Azerbaijan, the state of war, existence of over one million refugees within the republic attract the attention of the world. We always feel the attention of the UN and its Secretary-General Boutros Boutros-Ghali to these issues. I hope that the issues of strengthening our independence, the tasks facing Azerbaijan will be discussed in our negotiations, and Mr. Boutros Boutros-Ghali will pay attention to them.

Our distinguished friend Mr. Boutros Boutros-Ghali, welcome to Azerbaijan. Every citizen, every family welcomes you in our country and is ready to show hospitality to you.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with Boutros Boutros-Ghali, Secretary-General of the United Nations in the Presidential Palace. October 30, 1994

Mr. Secretary General Boutros Boutros-Ghali!

Once more I sincerely welcome you in the Republic of Azerbaijan. I express my gratitude to you for your interest, attention to the Republic of Azerbaijan and for your visit to our country.

The independent Republic of Azerbaijan was founded 3 years ago and it is a member of the United Nations. The visit of the Secretary General of the United Nations to Azerbaijan, undoubtedly, should play an essential role in the resolution of problems facing the Republic. We, the public of our republic, cherish hopes on it.

It is well-known that the United Nations constantly deals with the problems of Azerbaijan. The Republic of Azerbaijan has been exposed to the military aggression by Armenia more than six years. Since the date of independence of the Republic of Azerbaijan till today that is for three years, the United Nations and its Security Council constantly have been engaged with the solution of this problem. Much work was done in this field. The United Nations, its Security Council and Mr. Secretary General have carried out great activities in this sphere. I thank you, Mr. Boutros-Ghali, for all the performed work, for the adopted decisions on behalf of the people of Azerbaijan.

The Republic of Azerbaijan as a state, which has recently gained its independence, has met many problems. Azerbaijan, as well as other republics of the former Soviet Union, experience a transition period. During these three years, we tried to maintain and strengthen the independence of Azerbaijan, on the other hand, we tried to lead the republic on a new way, a democratic way.

The people and Republic of Azerbaijan, as a part of the Soviet Union for long years, living under socialist, communist ideology, have already refused these principles. The process of the construction of the independent state is underway in Azerbaijan. Our purpose is construction of a legal, democratic state, a civilized and legal society.

We intend to make great changes in the economy of Azerbaijan. Our republic began to develop its economy on the principles of market economy. We conduct economic reforms, open the way to free economy, create opportunities for initiative, entrepreneurship. This is our basic way in the sphere of economy. We have started the realization of the principles of privatization in economy with this purpose. In one word, in the economic sphere Azerbaijan follows the free market principles and wishes to build contacts with the world economy, to integrate into it and join the world economic community.

The transition period in Azerbaijan has undoubtedly created big problems inside the country. Transition from one social, economic, political system to another, certainly, requires certain time, and also very serious steps. But no matter how it is difficult for us, we go and we will go on this way. We wish to provide independence of Azerbaijan by this way only.

Now the Republic of Azerbaijan suffers a social and economic crisis. As I have already said, it is connected, on the one hand, with a transition period, and on the other hand, Azerbaijan is in the state of war for the last six years. But, despite all these difficulties, Azerbaijan is strengthening its independence. The people of Azerbaijan lived with the dream of national freedom and independence for long years and centuries. The independence of Azerbaijan is a historical event for our people. Our goal and our way are to protect the independence forever, and I am sure that we shall achieve success on this way.

The foreign policy of Azerbaijan is directed to the establishment of legal mutual relations with all countries. In my speech, on September 29, at the session of General Assembly of the United Nations, I declared the position of Azerbaijan in this issue.

Once more I want to note that in these three years of independence, in particular the last year,

Azerbaijan has made serious steps in this sphere and has established rational and favorable mutual relations with many countries. Azerbaijan, going on this way, has declared its openness to all the world. We address entrepreneurs to make investments into Azerbaijan. We ask all the world community, international organizations, companies and the firms interested in this business to cooperate with our republic, and we build relations with them.

On September 20 this year we signed an oil contract with the big oil companies of foreign countries on joint development in the deposits of Azerbaijan in the Caspian Sea. We shall henceforth create all conditions for foreign countries, for the companies and firms to make investments in Azerbaijan. In one word, Azerbaijan as an independent state aspires to take its worthy place in the world community, in the United Nations.

But as you know, the most difficult, and important problem for our republic is the prevention of the military aggression against Azerbaijan. I noted that the United Nations, its Security Council and personally you, the Secretary General, constantly dealed with this issue, and these problems are known to you. I think that the most part of our conversations should be devoted to this problem during our meeting. It is known that your arrival, in a certain sense, is connected with these questions. After Azerbaijan you will visit Georgia and Armenia. It means that the situation in our region interests you, and we are very much interested in using your opportunities for establishment of peace and prosperity in our region.

I noted that as a result of the six-year war, the armed forces of Armenia have occupied twenty percent of the territory of the Republic of Azerbaijan. The occupied lands are the territories of the Nagorno-Karabakh belonging to Azerbaijan, and the territories of seven districts around the Nagorno-Karabakh. More than one million Azerbaijani citizens have become refugees from the occupied areas. They live in critical conditions in tents, and those who do not live in tents have not even minimal living conditions in the places of residence. All this extremely intensifies both economic and socio-political tension in the Republic of Azerbaijan.

You know, and once again I want to emphasize that Azerbaijan has not begun the war. Azerbaijan, simply speaking, has been involved in the war. Armenia started aggression against Azerbaijan six years ago to capture the Nagorno-Karabakh, the territory of Azerbaijan. Unfortunately, Armenia achieved to occupy a part of the Azerbaijani lands because of the reasons connected with Azerbaijan and mainly because of the assistance rendered to Armenia by separate forces.

As a result of this war, Azerbaijan has lost more than 20 thousand citizens. They were killed. Over hundred thousand citizens became invalids. The houses, factories, mills, social objects in the occupied territories have been destroyed and burnt down. Thus, this war has inflicted both moral and material damage on the Azerbaijani people. Despite all this, Azerbaijan takes a peaceful position, aspires to achieve a peace settlement in this conflict. But the peaceful steps made still have not yet yielded results.

You know that the question connected with the aggression of Armenia against Azerbaijan was repeatedly discussed by the Security Council of the United Nations. The Security Council adopted four resolutions connected with this question. In April, 1993, Resolution 822 was adopted in connection with the occupation of Kalbajar, then Resolution 874 and 884 were adopted in connection with occupation of Fizuli, Jebrail, Zangilan, and Gubadli. All these resolutions of the Security Council of the United Nations demanded the unconditional withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied territories and liberation of these territories.

Except these resolutions the chairman of the Security Council made six statements concerning the aggressive actions of the Armenian armed forces in the territory of Azerbaijan. Personally you, Mr. Secretary-General, did serious statements several times. But, unfortunately, none of the resolutions and statements have been implemented. Armenia did not obey the resolutions of Security Council of the United Nations, the United Nations as a whole, and till now does not obey them. Unfortunately, their infringement of international norms and ignorance of the norms remain unpunished till now.

We closely cooperate both with the United Nations and CSCE for the settlement of the problem peacefully. The Minsk Group was established in the framework of CSCE in connection with the conflict. The Republic of Azerbaijan constantly cooperates with the Minsk Group, CSCE and we, on our part, have tried to create all conditions for the activity of the Minsk Group in this sphere.

In the past some states independently have initiated for the resolution of these problems as well. The initiatives were made by the United States of America, Russia and Turkey. We try to take advantage of these initiatives.

Recently Russia displays a great activity and tries to play an intermediary role, aspires seriously for the settlement of the problem. We tried to make use of the intermediary activity of Russia. Because our purpose is the settlement of the conflict only and only peacefully. Therefore, we accept the activity of the countries which make the initiative for the just and fair resolution of this conflict.

You know, that due to the mediatory act of the Minsk Group and Russia, and as a result of direct negotiations between Armenia and Azerbaijan, there has been a ceasefire already more than five months. We think of it as an important achievement. But at the same time, we try to use the regime of cease-fire for the gaining peace. In this sphere we cooperate with the Minsk Group, and also with Russia. Our purpose is to establish peace and to put an end to the war.

Undoubtedly, we have also our own terms to be made in this issue. The essence of the term is that for achieving the great peace and termination of war, aggressive military units of Armenia should leave the territory of Azerbaijan. The things being as they are, we count that in the first stage the Armenian armed forces should leave the occupied areas of Azerbaijan, including, the districts of Lachin and Shusha. The problem of the Nagorno-Karabakh should be solved in the second stage. After rehabilitation of the occupied lands the refugees should return home. If we reach it, including the liberation of Lachin and Shusha, only then, in the second stage of negotiations, it will be possible to discuss the status of the Nagorno-Karabakh, and we can make certain steps in this sphere.

While making these proposals, we, undoubtedly, take into account the security of the Armenians living in the Nagorno-Karabakh. It is obvious that all the refugees, who can return home, they should return. The safety of all Azerbaijani citizens should be ensured. The demographic picture in the Nagorno-Karabakh should be restored. The Armenians and Azerbaijanis lived in the Nagorno-Karabakh side by side. They also should return to their places. Certainly, as a result of the war, continuing for six years, there is a mutual distrust and contradictions. Therefore, these problems should be solved stage by stage.

As a result of all this, the territorial integrity of the Republic of Azerbaijan, inviolability of its borders should be ensured. The Republic of Azerbaijan as the independent, sovereign state should become the owner of its territory and borders. We hope that in solving these problems, the United Nations, its Security Council, in particular, you, Mr. Secretary-General, can do a lot. We prefer this conflict to be solved in the framework of CSCE, by means of the Minsk Group because the settlement of this problem was laid on CSCE, and the special Minsk Group was established for the solution of this problem.

Highly estimating the mediatory efforts of Russia and considering its opportunities in our region, we support the cooperation of Russia with the Minsk Group of CSCE. We think that this cooperation should be directed on the fair settlement of questions in our region.

Undoubtedly, the United Nations is the most authoritative, great organization able to solve problems, which emerge the world. The United Nations working for 49 years, works actively in all the corners of the world, in all the regions. I want to express the hope that before the 50th anniversary, the United Nations, using all its opportunities, is capable to solve the problems in our region, too.

Mr. Secretary-General Boutros-Ghali, we, the people of Azerbaijan, know you as a distinguished diplomat, a person having great merits in the world politics. The activities carried

out by you for the restoration of peace and prosperity are obvious, and the people of Azerbaijan highly estimates them. I want to express the hope that you, using your personal authority, respect, opportunities, will help Azerbaijan to get out of this hard situation. We were waiting for you with these ideas and wishes, and with these wishes I start the negotiations with you.

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the joint conference after the negotiations with the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali – October 30, 1994

We had very useful negotiations with the UN Secretary-General Mr. Boutros Boutros-Ghali. Now we are meeting you.

I agree with the information given by Mr. Boutros Boutros-Ghali on our meeting and negotiations. I declare once more that our negotiations were held in the atmosphere of sincerity.

The main theme of our negotiations was to save Azerbaijan from the war and the Armenian aggression. I informed Mr. Boutros Boutros-Ghali about it, having declared our position once again.

I am very satisfied that Mr. Boutros Boutros-Ghali stated four main principles on preventing the Armenian aggression against Azerbaijan clearly today. We demand the implementation of the resolutions of the UN Security Council on these four principles. We demand the unconditional withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied territories of Azerbaijan, returning of over one million our citizens to their homes. Mr. Boutros Boutros-Ghali paid a great attention and interest to our problems. Our negotiations, exchange of opinions let me say that Mr. Boutros Boutros-Ghali will do his best for their solution during his visit to Armenia.

I express our respect to the Untied Nations and its Secretary-General on behalf of the Azerbaijani people: I declare once more that the Azerbaijani people, all our citizens cherish great hopes in the UN, its Security Council and its Secretary-General Mr. Boutros Boutros-Ghali in order to leave this hard situation behind. I thank for your care for Azerbaijan. I hope, as Mr. Boutros Boutros-Ghali noted, that the UN will use its opportunities and will help Azerbaijan, especially our refugees. Mr. Boutros Boutros-Ghali, I thank you once more.

Question: During the negotiations there was an exchange of views on the aid to Azerbaijan, which suffers hardships. My question is addressed to Mr. Boutros Boutros-Ghali. Can you help open a representative office of the Azerbaijani State Broadcasting Company in one of the countries of the world?

Boutros Boutros-Ghali: After I return to New York I shall discuss this issue with the Director of the UN Communication Department. I don't want to promise you anything yet. Because it depends on many factors, mostly budget and financial issues. But I promise to raise the issue in front of the Director of the UN Communication Department. Then I may inform you.

Question: Mr. President, in Azerbaijan you are compared to General de Gaulle. You proved that a great leader and political figure need not to be a dictator. You could remove all political events in the republic with no blood. Do you think that an economic progress is starting with oil contracts?

My second question is addressed to Mr. Boutros Boutros-Ghali. The decision of the Armenian parliament on incorporation of the Nagorno-Karabakh into Armenia is still in force. The MPs from the so-called Nagorno-Karabakh Republic take part in the Armenian parliament. What else is necessary to call Armenia an aggressor?

Heydar Aliyev: The socio-economic situation of Azerbaijan is too hard. Our public is aware of its reasons. As you also know it well, there is no need for explanation. In the recent years destructive processes were dominating in the economy of Azerbaijan during the absence of constructive processes. The destructive forces are those who attempted to commit coup d`etat in Azerbaijan in the beginning of October. Unfortunately, there are such forces who strain both economic-social and political situation in Azerbaijan, while Azerbaijan is in the state of war. However, they made a big mistake, having not perceived the will and power of the people yet. Preventing the coup d`etat attempt on October 4 demonstrated once again the wisdom, solidarity, strong will of the Azerbaijani people.

At the same time, it demonstrated that the Azerbaijani people are able to defend their statehood, the legally elected president even in hard conditions. If we can prevent the destructive forces, what I am sure that we`ll do, the socio-economic situation in Azerbaijan will gradually improve.

The contract signed with foreign oil companies on September 20 is a great stage in the economic development of Azerbaijan. But we should not think that this contract will solve all the problems of our economy. It is one of the first, but great steps taken in order to develop our economy. I suppose that this step will create a good foundation for our deeds in future.

A good use from the signed contract depends on Azerbaijan. If we work usefully, we can effectively benefit from that. I am sure we shall succeed.

Boutros Boutros-Ghali: As for the question I was asked, I think that the position of the UN Security Council on this issue is obvious enough. It implies urgent and unconditional withdrawal of the occupants from the Nagorno-Karabakh.

Question: My question is addressed to Mr. Boutros Boutros-Ghali. Mr. Secretary-General, in your statement in the Ministry of Foreign Affairs, as well as during your speech today, you noted that the territorial integrity of Azerbaijan must be restored, and the foreign troops must withdraw from the occupied territories. You also called Armenia an aggressor. You are going to visit Armenia. Will you express the same position there?

Boutros Boutros-Ghali: I suppose that what I say here is broadcasted to Armenia an hour later. My statements and opinions I express here is spread worldwide by Reuters and other agencies, also spread in New York by my press secretary as specially published bulletins. It means that what I speak here is spread all over the world. Secondly, I don't say anything new here. My statements are reflected on the resolutions 822, 853, 874 and 884 adopted by the Security Council.

Question: Mr. Secretary-General, you counted the resolutions. My question is related to the resolution 822. Its Article 4 demands sending your representatives to Kalbajar in order to determine if it was occupied by the ethnic Armenians of the Nagorno-Karabakh or the Armenian Republic. However, the time passed, no representative was sent, being unpunished the aggressors kept occupying new territories of Azerbaijan causing tragedies for hundreds of thousands of people. In your statements today you told that you support CSCE and are ready to coordinate the UN peacekeeping forces. What concrete steps does the UN take in order to implement the above mentioned resolutions?

Boutros Boutros-Ghali: As for the Article 4 of the mentioned document, keeping in touch with the Chairman of CSCE, the UN Secretary-General was to send his envoy to Kalbajar in order to evaluate the situation there correctly. Later the Security Council adopted some other resolutions as well. During their adoption the information on the situation in the region was delivered to the Security Council.

Question: You mentioned that all the resolutions demand the unconditional withdrawal of the occupants from the Azerbaijani territories. However, it has not been implemented yet. In this case, the UN has tools of economical and military pressure on the country ignoring the resolutions of the Security Council. You applied them in Iraq and the former Yugoslavia. Why does the UN not do anything for the implementation of the resolutions of the Security Council in this case?

Boutros Boutros-Ghali: As you are aware, decisions are made by the Security Council. The role and duty of the Secretary-General is their realization. The Security Council is a political organization. It may be interested in their realization or insist on their economically and/or militarily implementation.

Question: If Armenia continues ignoring the resolutions of the Security Council, will any sanctions against it be applied, as they were done in the case of Iraq and the former Yugoslavia?

Boutros Boutros-Ghali: As I said, the Security Council must make such a decision. Thus, I can not reply your question.

Question: After his official visit to the United States, the Russian President Boris Yeltsin declared that they had agreed on the Russian military forces to be sent to the region under the UN aegis. However, you speak about the international peacemaking forces of CSCE and your readiness to support CSCE in formation of those forces. Do the positions of Russian and the UN seem controversial then? If Russia protests sending international forces to the region, how will you solve the issue?

Boutros Boutros-Ghali: This issue has three variants of solution. First, placement of UN forces in the region. In this case, those forces would be controlled directly by the UN-appointed commandant. Second, placement of CIS troops in the region. The third one is the variant practiced in Georgia, joint efforts of CIS troops and UN observers. This issue may be approached from different points of view. But I declare once more that all these issues are included in the capacity of the UN Security Council; no decision on it has been made yet.

Question: Mr. Boutros Boutros-Ghali, what do you think of the position of the Russian Federation on the Armenian-Azerbaijani conflict?

Boutros Boutros-Ghali: The Russian Federation supported and voted for the resolutions adopted by the Security Council. It is a UN level. As for the CSCE level, there is a good cooperation between the Russian Federation and the Minsk Group. Moreover, the Russian Federation has had some initiatives for the peaceful solution of this conflict. We welcome the initiatives by the Russian Federation both within the framework of the UN, CSCE and bilateral relations, for creating peace and stability in the region, and removing all which threatens them.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the dinner party in honor of the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali – the Gulustan Palace, October 30, 1994

Ladies and gentlemen!

It is the second day of the visit of the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali to Azerbaijan. Today we had very significant and useful negotiations with Mr. Boutros-Ghali. Due to its results, I can conclude that the first visit of the UN Secretary-General to Azerbaijan is very fruitful and will yield important results for us in future.

Mr. Secretary-General, I welcome you on behalf of the Azerbaijani people in the Gulustan Palace. Your visit to Azerbaijan, which is the first visit of the UN Secretary-General to Azerbaijan for 49 years, is a great event in the life of our country. As I told you in our conversations, the Azerbaijani public is very interested in and cherishes great hopes on your visit. Our negotiations today allow me say that these expectations will yield results; after you get acquainted with our country and people closer, you will get more involved in our issues.

Mr. Boutros-Ghali, you are well known as a great political figure, diplomat and scientist worldwide. The Azerbaijani public is informed that you have gained great respect thanks to your deeds during your diplomatic and scientific career and your tenure as one of the leaders of the Egyptian Arabic Republic. Your activity as the UN Secretary-General is known worldwide and respected also in Azerbaijan.

One of the main duties of the United Nations is to create peace between the nations and help the world countries develop. Azerbaijan, which gained its independence three years ago, needs the aid of the United Nations. We want peace and stability to prevail overall in the world. Reaching peace and stability in our region, in the territory of Azerbaijan is the main duty both for our people and the world community. Having lived in martial conditions, suffered from big losses, lost a part of its territory during six years, the Azerbaijani people needs peace today. Every citizen in Azerbaijan desires peace, stability, restoration of our territorial integrity and good welfare for all mankind. In order to realize all these dreams, our people cherish great hopes in the United Nations. I do not doubt that you, as an experienced and noble person, will help Azerbaijan endure such a hard situation using all your opportunities.

The Azerbaijani people welcome you as a distinguished guest and friend; all the people here have attended this palace with such feelings. I welcome you once again, express my respect to you. I ask all you to give cheers to the UN Secretary-General, worldwide famous public and political figure, the friend of the Azerbaijani people Boutros Boutros-Ghali.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the ceremony held at the Parliament devoted to the visit of the Secretary-General of the UN Boutros Boutros-Ghali to Azerbaijan - October 31, 1994

Distinguished Secretary-General, Doctor Boutros Boutros-Ghali, esteemed members of the Parliament and representatives of the press.

Secretary-General of the United Nations Mr. Boutros Boutros-Ghali is in Azerbaijan on an official visit. The official visit of Mr. Boutros Boutros-Ghali to our republic, as well as his meetings and detailed talks with us are the demonstration of care, respect and kind attitude to the independent Azerbaijan and Azerbaijani people by such an authoritative organization as the United Nations and personally by Mr. Boutros Boutros-Ghali.

Mr. Boutros Boutros-Ghali has just made a very interesting and significant speech in the Azerbaijan parliament before the representatives of the community of our republic covering the activity of the United Nations and the importance attached by this international organization to the sovereignty of Azerbaijan and its place as an independent state in the world community.

Distinguished Mr. Boutros Boutros-Ghali, on my behalf and on behalf of the Azerbaijani Republic, I express my deep appreciation and gratitude for your visit to Azerbaijan and for the fruitful work here, as well as for Your today's speech and the attention devoted to the Azerbaijani people.

Mr. Doctor Boutros Boutros-Ghali spoke about the 49-year activity of the UN and the work done by this organization as regards ensuring peace, security and prosperity in the world, as well as its achievements in this line.

The people of Azerbaijan and the independent Republic of Azerbaijan highly appreciate the activity of the UN, accept with great satisfaction the speech of Boutros Boutros-Ghali today and realize that within 49 year the United Nations has fulfilled great work having ensured the appropriate conditions of life of the world. Among all the organizations which existed in the world history before instituting the UN, the United Nations has attained the highest achievements and become the most efficient organization having proved how much all the countries and nations need it. That is why, it has gained the esteem and respect in the entire world. From the very outset of its existence, within the period of «cold war», while heading toward its elimination, as well as after it, the United Nations has carried out great work for the sake of good of people and the world countries.

After the end of the «cold war», very complicated and important objectives arose before the UN. The structures of the UN expanded with time and it played a great role in gaining independence by separate countries and nations. If in the period of its establishment, this organization included 50 states, today, it unites more than 180 states and countries. Within the recent years, the UN has fulfilled a significant work towards the prevention of conflicts among states, contradictions among nations and elimination of these conflicts.

Azerbaijani people and Azerbaijan highly appreciate the activity of the UN, in particular, its achievements within the last periods, as well as the activity of the Secretary-General of this organization, Mr. Boutros Boutros-Ghali. Three years ago the Azerbaijani Republic gained the state independence and in the January 1992 it joined the United Nations. Over this period, our republic and our people have always felt the care and kind attitude of the UN. Taking the opportunity, I express my appreciation for all this to the United Nations and its Secretary-General on behalf of Azerbaijan and Azerbaijan people.

The attainment of freedom by the Azerbaijani people and independence by the republic, as well as the fact that the Azerbaijani Republic has become a member of the UN is an historical event for us. Today, I want to state once more again that the Azerbaijan people will never cede its independence. Our republic will strengthen and develop its independence from day to day.

We have repeatedly stated and today in the presence of the Secretary-General of the UN, I want to state once more that the Azerbaijani Republic has set democratic principles as a basis of its internal and foreign policy, it will act based upon them and take a worthy place in the world society. We follow the way of construction of a democratic state in our republic by instituting democratic, legal and civil society and through establishing human freedoms, freedom of speech and political pluralism in Azerbaijan. We strive for directing and developing the economy of Azerbaijan towards the market economy. I am confident that the strategic way chosen by us meets the interests of the Azerbaijani people and it will promote the integration of our people and our republic into the world community and world economy.

Azerbaijan has been living in the state of war for already six years. It is subjected to the military aggression by the Republic of Armenia, suffers great losses and faces great difficulties. The socio-political situation in Azerbaijan has also been unstable within this period. Some forces inside Azerbaijan and beyond it have attempted to break the stability in the country and sow chaos. These forces tried to undermine the independence of Azerbaijan and split the country. However, the last events, especially, the defeat of forces that made an attempt of coup d'etat on October 4, as well as national and civil solidarity of the Azerbaijani people and their resoluteness to protect the statehood have proved once again that no one can disrupt the independence of the Azerbaijani people who are able to defend their own independence and state system. And they will follow the chosen way with even greater persistence.

During the events at the beginning of October, in the period of tension arisen due to the attempt of some forces to commit a coup d'etat, the Azerbaijani people showed their wisdom to the entire world. The large states of the world, as well as the UN upheld the state independence of the Azerbaijani Republic and spoke for the maintenance of the legitimate power in Azerbaijan.

The Azerbaijani people endure a difficult period of their history. The republic faces huge problems. The country suffers a deep socio-economic crisis. The Azerbaijani Republic lives in the state of war. As a result of the aggression by Armenia 20 per cent of the Azerbaijani lands have been occupied. More than a million Azerbaijanis driven out from the seized territories have become refugees.

We are confident that the Azerbaijani people and Azerbaijani state will overcome and overstep all these difficulties and our independent republic will henceforward work more intensively in this direction.

The most difficult and complicated problem of our life is to lead out Azerbaijan from the state of this war and suppress the aggression against our republic. These issues were thoroughly discussed these days with the Secretary-General of the UN Mr. Boutros-Ghali. I am satisfied with these negotiations and want to express hope that definite steps will be taken to save Azerbaijan from the aggression by Armenia and ensure peace and order, as well as create secure conditions for Azerbaijan and restores its territorial integrity. The United Nationss, its Security-Council and personally Secretary-General Boutros-Ghali did much for the solution of these issues.

As you know, the Security Council of the UN adopted four resolutions the Armenian aggression against Azerbaijan and occupation of the Azerbaijani lands. The resolutions require unconditional withdrawal of the occupation forces from Azerbaijani lands, its territorial integrity and inviolability of its borders.

Unfortunately, the resolutions of the UN Security Council and a number of statements of the Secretary-General of the organization Mr. Boutros-Ghali were not followed by the Armenian party either.

But despite all this, the UN and in particular, Mr. Boutros-Ghali continues the activity in this direction. During my meetings with Mr. Boutros-Ghali at the beginning of September in Cairo and then in New-York and Baku during his official visit to Azerbaijan, I was assured that the UN and its Secretary-General Mr. Boutros-Ghali would carry out their activity towards the restoration of peace and security and stop the aggression by Armenia against our republic.

During the negotiations, Mr. Boutros-Ghali repeatedly stated about the invariability of principles reflected in the UN resolutions and that this international organization would henceforth continue its activity based on these principles. These principles are as follows: ensuring territorial integrity of Azerbaijan, inviolability of its borders, non-admission of violation of the borders of one state by another, violent seizure of its territory and unconditional withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied territories.

Mr. Boutros-Ghali has repeatedly stated that these principles are steady and the UN will act on their basis in future.

Azerbaijan has always conducted a peaceful policy. And for the sake of this, we have undertaken and will undertake all the steps to follow out this policy, to put an end to the war and establish conditions of peace and security in the region. To that end, we have been using all the possibilities of the international organizations, including the UN, OSCE and its Minsk Group, the initiatives of separate countries, including the USA, Russia, Turkey, and especially the mediatory efforts of Russia within the last period. We use and will continue to use all this. As a result, the war between Armenia and Azerbaijan has been ceased, i.e. a cease-fire regime has been established. Today, we do our utmost to maintain the cease-fire regime and we will strive for it henceforth. We will remain devoted to our relevant statements. Today, during the period of the cease-fire regime, we consider it necessary to conclude agreements on lasting peace and we appealed to all the international institutions in this regard. Our terms for cessation of the war and establishment of a lasting peace are simple: unconditional withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied territories of Azerbaijan, ensuring the territorial integrity of Azerbaijan and return of refugees to their native lands.

The Armenian armed forces should leave all our regions, including Lachin and Shusha. Only then these issues can be settled, it is possible to discuss the status of the Nagorno-Karabakh and the security of the Armenian population residing there. All these issues should be solved as a complex. We will be able to achieve long-term peace in the region only under these conditions.

I stress once again: our basic term is the unconditional liberation of the territories occupied by the armed forces of Armenia and return of over a million refugees to the places of their permanent residence.

I want to express hope that the UN and its Secretary-General Mr. Boutros-Ghali will make all the efforts to render assistance to Azerbaijan based on the negotiations held here.

I highly appreciate the activity of the United Nations in the humanitarian field, including the activity of the Supreme Commissariat of the UN on refugees in Azerbaijan, and I highly appreciate the activity of the UN representation in Azerbaijan.

I have asked Secretary-General Mr. Boutros-Ghali once again to take measures for rendering humanitarian aid to Azerbaijan taking into account its hard socio-economic situation - the Secretary-General has seen it himself and having met the refugees, he has witnessed the hard conditions they live in.

Thus, having shortly described today's situation of our republic to Mr. Boutros-Ghali, I want to express hope that the United Nations and personally its Secretary-General Mr. Boutros-Ghali will henceforth render assistance to our republic in the name of strengthening the independence of Azerbaijan, for ensuring its territorial integrity and for putting an end to the state of war, as well as for the establishment of peace and order in the region on the whole.

On behalf of the citizens of Azerbaijan I express once more deep respect and tribute to all the bodies of the UN and Secretary-General of this organization Mr. Boutros-Ghali. Mr. Boutros-Ghali is a well-known public and political figure in the world, a prominent scientist, and he has gained deep respect in the world as the Secretary-General of the UN. I highly appreciate his visit to our republic and want to express the confidence that Mr. Boutros-Ghali will continue his fruitful activity as the Secretary-General of the United Nations for many long years and make all efforts for the establishment of peace and order on the planet and will not spare efforts to ensure

territorial integrity and independence of Azerbaijan.

Mr. Boutros-Ghali!

I wish you success at your high post and in your activity which is of great significance for all the world. And I also wish you happiness in your private life.

You are welcome to our country and we say good bye to you with friendly and kind feelings.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the 50th special jubilee session of the United Nations General Assembly - New-York, October 22, 1995

Mr. Chairman!
Messrs Presidents and Prime Ministers!
Mr. Secretary - General
Ladies and gentlemen!

I heartily congratulate you on behalf of the Azerbaijani people on the occasion of the 50-year anniversary of the United Nations, which has made great contributions to the strengthening peace, security and stability in the world.

Within the past 50 years since the foundation of the United Nations, great changes have taken place in the world. It is an evidence of the fundamental renewal of the world and implementation of the principles of the Charter of the United Nations into life.

The main achievement is that despite the acute confrontation in the years of «the cold war», the break of a new world war has been prevented. Colonialism, apartheid, and racial discrimination have remained in the past. The peoples have gained the chance to determine their fates, obtained freedom and independence.

The independence and sovereignty gained by the republics of the former Soviet Union are historical events.

Universal values are being spread and established in the world. The ideas of freedom, democracy and human rights occupy a special place among them. The necessity of implementation of democratic changes in the socio-political and state construction, in economy, in all the spheres of life has become the most essential factor for many countries.

All the UN members, particularly the economically developed countries and the states with their own democratic traditions have made their contributions for the present achievements. But the main role in all this belongs to the United Nations. It has become the most influential and authoritative international organization in the past 50 years.

I hope that the financial problems experienced by the United Nations now will be removed for the sake of its future successful activities.

All this gladdens us and evokes the sense of pride in our hearts. But the world is not completely secure, perfect and ideal yet. There are still problems to be solved fundamentally. Violation of international legal norms in the inter-state relations, international terrorism, spread of weapons of mass destruction, famine and poverty, ecological disasters are just such problems. Manifestation of the cases of aggressive nationalism and separatism as the cause of bloody wars in a number of regions of the world, countless human sufferings and deprivations threaten peace greatly. The aggression of the Republic of Armenia against Azerbaijan has been going on for more than seven years. The aim of this aggression is to annex the Nagorno-Karabakh province of Azerbaijan. The armed forces of Armenia have occupied over 20 per cent of the Azerbaijani territory, over a million of our citizens have become refugees as a result of this aggression and at present live in hard, intolerable conditions in tent camps. The Security Council of the United Nations adopted four resolutions which demanded the unconditional and immediate withdrawal of the armed forces of Armenia from the Azerbaijan territory. But the aggressor ignores them. Therefore, the processes aimed at the peaceful regulation of the conflict within the frames of the Minsk Group of OSCE yielded no proper results yet.

Distinguished heads of states and governments, today I appeal to you, to the United Nations and the OSCE and ask to render an effective assistance to the peaceful solution of the Armenian-Azerbaijani conflict, to the restoration of the territorial integrity and inviolability of the internationally recognized borders of Azerbaijan.

Expressing the will of the Azerbaijani people, I declare that we denounce any form of aggression in any part of the world. We want peace, we want peace in the whole world, in our region and we want to have peace and good relations with all the neighboring countries. With these hopes and belief I leave this high rostrum.

Thank you for the attention.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the 32nd session of the UN subcommittee on the control of illegal drugs turnover in the Middle East and the related problems - Gulustan Palace, February 17, 1997

Ladies and gentlemen, dear guests!

I welcome you, participants of the 32nd session of the countries of the Middle East organized under the auspices of the UN program on the drugs control. I wish you successes in this important work.

The control over drugs, the struggle against drug addiction and drug business have become a global problem in the end of this century. Every country, every nation fights against this problem for the sake of its physical and psychical health. Taking this into consideration the control over the drugs and struggle against the drug addiction and the drug business are carried out within the national program in the Republic of Azerbaijan, and we pay a special attention to this. From this viewpoint, we highly appreciate the organization of the international discussion within this session dedicated to these problems in Baku, capital of Azerbaijan, and we attach special significance to it. We consider that organization of this session will help to struggle against this problem in the countries of the Middle East.

This problem, causing anxiety in every country, has become also an inter-state problem. Therefore, I think that discussions within this session, started proposals and adopted decisions will promote the settlement of this problem in each country, in particular, in the Middle East, in the world, and also will result in strengthening the struggle against drug addiction and drug business.

This problem has multiple facets. In Azerbaijan we take necessary and thorough measures for its settlement. We think that for the prevention of the drug addiction in every country it is necessary first of all to take serious organizational and prophylactic measures, carry out elucidatory work. The bodies of public health and propaganda must reveal in details the threat of drug addiction for people, mankind and society and everything should be done for protecting people of this malady.

Despite the strengthening attention to this problem and taken measures, the scale of the drug addiction increases which is proved by world statistics. We are witnessing the spread of this malady in Azerbaijan in the course of the last years. The spread of this malady in Azerbaijan was kept as a secret formerly. However, actually we refused this approach and we think that it is necessary to learn the truth about this negative phenomenon and dangerous malady and inform the society about it. Taking this approach one can fruitfully implement the measures for the prevention of such a dangerous malady the drug addiction is. Approaching the problem in this way we have mobilized all the structures of the country for struggling against the drug addiction and elaborated a national program. The orders were given to the appropriate state bodies and public organizations which are assigned with specific tasks for its implementation. Today I appeal once again to the state bodies and the society of Azerbaijan to struggle seriously against drug addiction. I think that the problems related with the settlement of this problem, the struggle against drug addiction and its proliferation will take a special place in the agenda of the today's session and will be reflected in the documents adopted here.

The reasons of the proliferation of drug addiction are well-known. These are illegal production of drugs, illegal drug turnover, sale, selling and transportation from the countries of production to other countries.

Therefore, each country must struggle with production and illegal use of drugs. It is well known that the limited production of drugs is for medical reasons.

Production of drugs for other purposes must be completely banned and prevented and people or groups dealing with the illegal production must be made answerable. We treat the problem like

this in our Republic. Today at this session I declare once more that the problem is like this in our Republic and I demand all the organization of the Republic of Azerbaijan to fulfill the assigned tasks.

At the same time, I would like to note that the illegal production of drugs in our country is insignificant and I feel extremely happy that this malady, the malady of illegal production is insignificant in comparison with other republics. However, it doesn't matter, it is necessary to eliminate this phenomenon completely.

At the same time it is well known that the illegal turnover of drugs, their transportation and proliferation from one country to another are expanding. The facts voiced here prove it. Some 2500 tons of opium is produced in Afghanistan and this is a very dangerous phenomenon. It is dangerous not only for the Afghan people, but also for others. Since Afghanistan is geographically close to our region – the Middle East, we should be serious while treating these facts. The illegal production of drugs not only in Afghanistan, but also in some other countries of the Middle East, their illegal transportation and sale in other countries became a big business. Unfortunately, some other groups and gangs from other countries dealing with proliferation and sale of drugs in their countries have joined this business.

This is truth, we must recognize it and I think that one of the main objectives of your session should be the struggle with these phenomena.

Geographically Azerbaijan is a country located in the conjunction of the East and West, North and South. Many routes pass through our country and a diversity of transport means connect other countries with our country. All of this is necessary for maintaining close contacts with other countries, as well as countries neighboring with us.

Today I definitely declare once again about the inadmissibility of transportation of drugs from one country to another and use of the territory of Azerbaijan for this purpose.

I demand once more all the appropriate bodies of Azerbaijan to take additional measures for the prevention of the facts of using the territory of our country as a transit itinerary for the transportation of drugs. From this viewpoint the frontier troops and customs of Azerbaijan have very crucial tasks. They should take it as an objective of the primary importance and fulfill it. The law-enforcement bodies of Azerbaijan must struggle against the drug addiction, in particular, with drug business, including the cases of transportation of drugs via Azerbaijan's territory.

Speaking about the drug addiction, one must think not only of the countries of the Middle East, but, as I have mentioned earlier, it should be taken as a universal problem. Because the main volume of drugs transported by different means from the Middle East, is exported to the countries of Europe. It is necessary to strengthen the struggle in these countries and take necessary measures for carrying out joint activities amongst the countries of our region with the European countries.

The UN program for the international control on drugs and the work carried out by the United Nations in this sphere, as well as the activity of its specialized bodies are worth of interest. On behalf of Azerbaijan I would like to declare once again that the illegal turnover, illegal use of drugs and drugs business are factors posing a threat for the mankind today and in the future. I would like to express my confidence that the United Nations will take all necessary measures and do its best for the implementation of such a wide-scale program.

The Republic of Azerbaijan will duly fulfill its assignments on the implementation of this program in future and will do its best for rescuing the mankind from this great danger – drug addiction and drug business.

Dear guests! Today you have gathered in Azerbaijan, in Baku in connection with the question submitted to the discussion. At the same time, such discussions, the international meeting brings the countries together and promotes the establishment and development of relations amongst the countries. These meetings establish friendly and kind relations amongst the countries, peoples, nations and provide conditions for mutual understanding amongst countries and more correct assessment of situation in these countries. I hope that you, our dear guests, using this opportunity

will do your best for the development and strengthening the relationships amongst our countries and peoples. Thus you will contribute to the defense, protection and strengthening of the peace and stability in the Middle East and in the world.

Azerbaijan is a newly independent state. Five years have passed since the state independence of Azerbaijan. At the same time, the Azerbaijani people have a centuries-old, ancient and rich history, great culture and specific national and moral traditions. I hope that in the course of your stay in Azerbaijan you will have an opportunity to discover the historical past and contemporary history of our people. I would like you to have a correct idea on our people, our country and our independent state.

The Republic of Azerbaijan adheres the way of strengthening and developing of its state independence. The legal, democratic and civilized state building is underway in Azerbaijan, great changes take place in the life of our republic. The social and economic life of the Republic of Azerbaijan is in the process of great changes. Adhering the way of free and market economy, Azerbaijan intends to integrate more closely to the world economy.

These processes cause numerous problems for the state of Azerbaijan and our people. We settle these problems and I believe that we will settle them all.

At the same time we have another very difficult and complicated problem–the military aggression of the neighboring Armenia against Azerbaijan which started eight years ago. As a result of this aggression some 20 percent of the Azerbaijani territory has been occupied by the Armenian military units, more than a million of the Azerbaijani citizens have been expelled by force from the occupied territories and become refugees.

The blood was shed as a result of this aggression and the Azerbaijani people suffered many victims. The property of the Republic of Azerbaijan at the occupied territories have been plundered and destroyed.

Despite this, Azerbaijan has always been declaring and I also declare today that we are for the peace and peaceful settlement of the conflict. An agreement on cease-fire was achieved for this purpose between Armenia and Azerbaijan in 1994 and since then the negotiations on the peaceful settlement of the Armenian-Azerbaijani military conflict, the Mountainous Garabagh conflict are underway. A lot of work has been done for the peaceful settlement of the conflict in the elapsed period.

Finally, last December some important documents on the peaceful settlement of the Armenian-Azerbaijani conflict were adopted at OSCE Lisbon Summit. The principles of the peaceful settlement of the conflict were reflected in this document: recognition of the territorial integrity of the Republic of Azerbaijan and the Republic of Armenia, granting high self-governance status to the Nagorno-Karabakh within the Republic of Azerbaijan, ensuring he security of all the people of the Nagorno-Karabakh. We intend to conduct the negotiations on the basis of these principles and try to achieve the peaceful settlement of the conflict through he negotiations. I think that with the support of international organizations and as a result of the activity of OSCE Minsk Group, as well as constant care and attention of the United Nations to this problem, through the mediation of the great countries, especially, as a result of more serious engagement of Russia, the United States and France, the co-chairs of Minsk Group, we will achieve the peaceful settlement of the conflict.

Dear guests! Each country has its own problems. At the same time, there are problems causing the concern of all the mankind and the world. Sometimes, the internal problems of some countries become the problems of mankind. We support the settlement of all problems inhibiting the peaceful life of people all over the world and we do our best in this sphere. Separatism, terrorism and military conflicts are sources of problems causing anxiety of people in many regions of the world. We are always opposing and we still oppose the separatism all over the world, in any region of the world. We have condemned and condemn the international terrorism and we always oppose it. We are supporting the peaceful settlement of all inter-state conflicts, conflicts between

countries, nations, and we are for taking necessary measures in order to prevent such kind of conflicts in future. We want the reestablishment of peace all over the world, in every region and we do our best in this sphere. We are for timely settlement of the global problems in the world and in future we will be in the first lines of the struggle against drug addiction and drug business causing a great threat to the people of the world.

Dear guests and participants of the session! I wish you successes in the discussion of the outstanding tasks and further activity, I wish peace, prosperity and happiness to your people and countries. Thank you.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the opening ceremony of services «Azerbaijani International Youth Postal Service» and «Line of Help to Children» in Baku with the initiative of the representation office of UNICEF in Azerbaijan – July 23, 1997

Ladies and gentlemen!

Today we have assembled here thanks to the initiative of UNICEF in Azerbaijan. In general, UNICEF was established for doing good deeds, taking care of the youth, solving the problems of children. I am very satisfied that UNICEF functions effectively in Azerbaijan. We witnessed many good deeds of UNESCO done in Azerbaijan. The activity of UNICEF in Azerbaijan gladdens us; I highly appreciate this activity. Today UNICEF presents us its project prepared for a long time. Establishment of the youth postal service and confidence telephone line in Azerbaijan are new projects. They are of great significance. I want to note the social feature and significance of these projects.

The main feature of this work is care for the youth, especially the youth facing difficulties. Thus, the work presented here demonstrates the humanism of UNESCO, and its penetration into different spheres of life. Its relation to the «Declaration of Children's Rights» and their humanist feature show significance of UNICEF and the work presented here. I congratulate the representation of UNICEF in Azerbaijan on the youth postal service and confidence telephone line and wish good luck.

I think that this work will set an example for doing such works in Azerbaijan and organizations and companies both in private and public sectors will put such initiatives forward.

From the beginning up to the implementation, this work was supported by foreign companies and organizations, as well as by the public and private organizations in Azerbaijan. The representative of UNICEF in Azerbaijan Mr. Laurent thanked the heads of organizations, bodies and ministries. I also thank all the organizations and people, who helped the establishment and implementation of this work.

I thank UNESCO and its representation in Azerbaijan. I hope that being encouraged UNICEF will expand its activity in Azerbaijan and raise new initiatives. Azerbaijan has a lot of socio-economic problems.

Period of transformation, existence of over one million our citizens because of the Armenian military aggression against Azerbaijan and their living in tents increase such problems. We work hard for the solution of socio-economic problems, abolition of difficulties, improvement of welfare of people, and we have achieved certain results. But we still need the aid of international organizations and companies in Azerbaijan.

We see the well-wishing initiatives not only of UNESCO, but of other organizations, companies, oil companies as well.

All this develops our cooperation and creates a new stage in the solution of the socio-economic problems in Azerbaijan. They are realities of Azerbaijan, features of positive processes going on in Azerbaijan. I am sure that these positive processes will develop more rapidly.

Our cooperation with the world countries and international organizations are expanding and will expand helping the development of Azerbaijan.

I congratulate you on this significant event and wish you good luck. Thank you.

Statement of of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with ambassadors of the member countries of the United Nations Security Council - July 28, 1997

Distinguished Chairman!

Esteemed members of the Security Council of the United Nations!

I cordially greet you and think that the first meeting with the ambassadors of the member countries of the Security Council of the UN is a great event in my life. This is an important event for me as President of Azerbaijan.

I asked to hold this meeting to get acquainted you with Azerbaijan, its situation, the complicated problems that we are facing. As we have not much time, I would like to inform you about the situation in Azerbaijan briefly.

Immediately after the collapse of the Soviet Union Azerbaijan regained its independence, established diplomatic relations with a number of countries, and became a member of the UN. Today, Azerbaijan is an equal member of the world community. Establishment of an independent state is a historic event for Azerbaijan. The years after this event have been dedicated to preserving and strengthening the independence of Azerbaijan. Today I am proud to declare that the preservation of our independence has become our sacred mission. We shall continue to make every effort to strengthen our independence and ensure more active and independent participation of the country in the international arena.

Azerbaijan is building a legal and secular state, and we are conducting democratic reforms. Democratic principles form the basis of our statehood, and we are implementing into life concrete programs for this purpose. In November 1995, our citizens at the referendum voted for the first democratic constitution of Azerbaijan. At the same time, representatives were elected to the Azerbaijani parliament on a multiparty basis. The parliament is currently working to establish the legislative basis of the national state building.

The individual and human rights and political pluralism are guaranteed in Azerbaijan. The political parties, public organizations and movements function freely in our country. The Azerbaijani citizens have equal rights regardless of their ethnic origin, language, religion and race. I repeat that Azerbaijan is building a secular state.

Azerbaijan is reconstructing its economy on the market principles. With this goal in mind, we implement into life economic reforms and a broad privatization program. The law on land reform is especially critical. According to this law, the land will be privatized. The market economy and market mechanisms are the fundamental and strategic objectives of the entire Azerbaijani economy. The Azerbaijani economy is open to the entire world, and we actively encourage foreign investments in our country. I should inform you that the influx of foreign investments into Azerbaijan has begun, and we hope that they will increase in future.

Azerbaijan has created highly favorable conditions for foreign investors. The most important thing is that we have passed necessary laws to this end. The Azerbaijani economy is experiencing positive changes as a result of economic reforms, the country is open for the foreign capital, the foreign trade is being liberalized. After the disintegration of the Soviet Union, the economy of Azerbaijan suffered recession. However, it began to revive last year. Inflation was curbed and is almost zero. The national currency - Azerbaijani manat, is becoming stance in relation to the U.S. Dollar. The current year's indicators make us believe that our economic reforms will produce more positive results.

On the other hand, Azerbaijan has encountered numerous complicated problems during its independence. The most significant of them is the military aggression of Armenia aimed at annexing the Nagorno-Karabakh since 1988. This aggression led to a terrible tragedy and a large-scale war. We suffered huge casualties; many people were killed. Due to certain reasons, the military

aggression against our country resulted in the occupation of 20% of the Azerbaijani territory, including Nagorno-Karabakh. More than one million Azerbaijanis were ousted from their homes in the occupied territories. They have been living in harsh conditions in tents scattered across Azerbaijan. The property of the citizens accumulated for centuries in the occupied territories has been looted or destroyed. Everything people had built - houses, industrial enterprises, schools, hospitals, cultural centers, and holy sites - was devastated and leveled to earth. The atrocities and barbarism committed there are beyond imagination.

Despite all these facts, we agreed to a cease-fire in 1994. The cease-fire agreement was signed in 1994, and we have maintained in the front since then. At the same time, there is no real peace because 20% of the Azerbaijani lands remain under the Armenian occupation, and more than one million refugees live under severe conditions. During these years, we held negotiations to find a peaceful solution to the conflict. As you know, the Minsk Group of OSCE is responsible for this issue. Although this group has done some work in this direction, the problem still remains unresolved yet.

Let me touch on the history of the cease-fire. The Security Council discussed the Armenian aggression against Azerbaijan, or what it called the Nagorno-Karabakh conflict. The Security Council adopted four resolutions it, and there were six or seven statements of the chairman of the Security Council on it. Four resolutions (822, 853, 874 and finally 884) on the occupation of different districts of Azerbaijan. The first resolution was adopted after occupation of Lachyn and Shusha. Then Kelbajar, Agdam, Fuzuli, Zengilan were occupied as well. You passed the resolution to make the aggressor to stop the aggression. Unfortunately, these resolutions remained on paper without being implemented. The aggressor continued its actions. Note that half a year passed between your first resolution in 1992 and the last one adopted in November 1993. During this period, the Armenian armed groups managed to occupy 6 or 7 districts of Azerbaijan.

As I have already mentioned, the occupation of the 20 percent of our territories is the result of this aggression. The Minsk Group of OSCE is working in the direction of a peaceful settlement. The Budapest Summit of OSCE held in December 1994 adopted a very important decision in this regard - to speed up the talks, and create and use peacekeeping forces of OSCE in the Nagorno-Karabakh conflict. Finally, in December 1996 the Lisbon Summit of OSCE approved the current OSCE chairman's statement on the peaceful settlement of the Armenian-Azerbaijani, Nagorno-Karabakh conflict. This document is remarkable since it defines three underlying principles for the peaceful resolution of the conflict - recognition of the territorial integrity of Azerbaijan and Armenia, granting a high autonomy to the Nagorno-Karabakh and, finally, ensuring the security of the entire population of the Nagorno-Karabakh. Although this document is detrimental to our sovereignty, and it doesn't satisfy us completely, we still agreed to accept it for the sake of a peaceful settlement. However, Armenia does not occupy a constructive position. Armenia was the only state out of 54 OSCE member countries that voted against the resolution.

After the Lisbon Summit, the Minsk Group of OSCE had new co-chairs. Until then Russia and Finland were the co-chairs of this group. Since January this year, the U.S., Russia and France began to chair the group. This change gave rise to great optimism in Azerbaijan. The fact that three permanent members of the UN Security Council, three great powers, took the responsibility of resolving the conflict peacefully. It caused both hope and confidence. On June 20th at the summit of Eight Majors in Denver, the presidents of Russia, U.S. and France, Boris Yeltsin, Bill Clinton and Jacques Chirac, issued a statement on the need to negotiate the peaceful settlement on the Nagorno-Karabakh conflict in a short period of time. This statement is another source of optimism and hope.

The Minsk Group has submitted concrete proposals, and we have seriously considerate them. Obviously, these plans contain sections which do not suit us at all. The package consists of two parts. The first section demands the withdrawal of the troops from the occupied Azerbaijani lands, from six Azerbaijani administrative districts adjacent to the Nagorno-Karabakh, and return of

the expelled Azerbaijani refugees to their homes. The second component of the plan calls for the determination of the status of Nagorno-Karabakh within Azerbaijan and liberation of the districts of Lachyn and Shusha from the occuppational forces.

As you can see, this map very vividly depicts the Azerbaijani territory with the occupied lands. The territory of the dissolved Nagorno-Karabakh autonomous province is in red; the Azerbaijani lands that were not part of the Nagorno-Karabakh but were completely populated by the Azerbaijanis and now under occupation are shown in green. The territory of Lachyn district that lies on the route connecting the Nagorno-Karabakh with Armenia and the Azerbaijani-populated Shusha, which has a tremendous historic significance for Azerbaijan, are colored in yellow. Both these districts are currently occupied by the Armenian armed forces. The Minsk Group proposals envisage the fate of these districts simultaneously as they determine the status of the Nagorno-Karabakh.

I repeat that these proposals need further work and clarification. We cannot accept many aspects in them. Nevertheless, we can consider these proposals as a basis for negotiations. I declare today that we are ready to conduct talks in this framework to ensure the liberation of these six districts that are in green on the map and the safe return of the refugees home. We are willing to continue the negotiations on the second stage in order to liberate Lachyn and Shusha, then solve the issue of the status of the Nagorno-Karabakh. This stage would require the deployment of peacekeeping troops of OSCE.

As I mentioned earlier at the Budapest Summit of OSCE in December of 1994, we adopted a resolution on creating peacekeeping forces for the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict. We were roughly at this stage then.

Unfortunately, Armenia insists on and demands independence of the Nagorno-Karabakh. I should mention here that at the Lisbon Summit in December of 1996, the Armenian delegation had almost the same position. We have stated before, and today I declare again to you, the members of the Security Council, that to liberate the occupied lands, ensure the return of one million of refugees to their homeland, and establish a long-lasting peace between Armenia and Azerbaijan, we are ready to make compromises. We are open to compromises but cannot allow the creation of a second Armenian state on the Azerbaijani territory. We think a high autonomy can be granted to the Nagorno-Karabakh. However, from territorial, state-building and legal standpoints, the Nagorno-Karabakh must remain a part of Azerbaijan.

At the same time according to the plan we suggest, the Nagorno-Karabakh will have broad authority over its foreign economic, cultural, humanitarian relations, and close relations with Armenia. However, we respect the inviolability of the state principles. The Armenian side, nevertheless, attempts to achieve the independence of the Nagorno-Karabakh. I repeat it is impossible. It is impossible not only because of our stance, but also because it will be the violation of the charters and principles of the United Nations, OSCE, and international laws. I believe that no one including the Security Council, the United Nations and OSCE, should agree with the violation of the international laws. Otherwise, such an action would cause terrible consequences not only for Azerbaijan, but also for a great number of other countries.

This problem is the main obstacle to our comprehensive effort to implement economic and state-building reforms.

We have normal and beneficial relations with our neighbors. We maintain friendly relations with Georgia and Russia. Our relations with Iran are normal, while the relations with Turkey can be characterized as very friendly. Azerbaijan is protecting its sovereignty and independence in a very serious manner. Unlike our neighbors, especially Armenia, we have no foreign troops on our territory. Our own border frontier troops guard the state borders of Azerbaijan. You know, Armenia has a large number of Russian armed forces and Russian military bases in its territory. The Russian troops are also present in Georgia, and they are planning to set up a Russian military base in that country. We have none of this and we believe that there is no need for foreign military

presence.

What worries us most is that, during the three years of cease-fire, the officials from the Russian Defense Ministry (as it has become public recently) have illegally been supplying large quantities of heavy arms and military equipment to Armenia. The figures are known, and we have the complete list of arms which have been delivered to Armenia. Its cost is $1 billion, and it included long-range missiles, modern tanks, GRAD rockets, and other heavy military equipment and supplies. I would like to reiterate that we have the full list of items that Armenia received from Russia. The Russian Defense Ministry made this list public, and the Russian Prosecutor's Office has begun the investigation into the illegal operation.

This terrible act creates new obstacles. At the time when we hope that Russia, as a co-chair of the Minsk Group, is helping to settle the conflict peacefully, we uncover the covert arms delivers from Russia to Armenia. Back in March, I sent a special letter to Russian President Boris Yeltsin. When I was on an official visit to Russia recently, I discussed this issue with him again. He informed me that the Prosecutor General had begun an investigation, and the culprits would be punished. We not only need the punishment of the criminals, but we also need the arms to be found and returned to Russia. The presence of large quantities of illegal arms in Armenia threatens not only Azerbaijan, but also all the neighboring countries.

These are the most important issues I wanted to touch on. I could speak of many others, but we do not have much time. I would like to leave some time for your questions as well. Thank you for your attention.

Then the ambassadors of the member countries of the Security Council made statements. Alexander Gorelik, first deputy representative of Russia, took the floor. .

Alexander Gorelik: Mr. Heydar Aliyev, we are glad to welcome you, president of the friendly Azerbaijan at the United Nations. I am very happy you are with us today. We wish you a successful visit.

I think I do not need to stress our concern about the situation in the Nagorno-Karabakh and surrounding areas. However, we have reasons to hope that there will be progress in this direction. For example, we commend the cease-fire that has been maintained by the warring parties for over three years now. The cease-fire sets the stage for further efforts aimed at the peaceful settlement of the conflict in the region.

As is known, the Russian Federation along with the United States and France, other two co-chairs of the Minsk Group of the OSCE, work to intensify the talks on comprehensive peace plan for the region. With this purpose, the co-chairs submitted new proposals to the parties. The proposals that you mentioned today do take the legitimate interests and concerns of the sides. We are confident that these proposals will serve as a good ground for both sides to reach an agreement.

Mr. President, the international community is critical. I would suggest that negotiating parties take the major responsibility for the success of the talks. It will depend on the flexibility and realistic approach of the sides whether the latest proposals of the Minsk Group will be accepted. They will create productive basis for further negotiations. On our part, we would like to hope for such a development.

As you know, according to the decision of the Security Council, the co-chairs of the Minsk Group plan to submit a report to the Security Council on their activities regarding the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict. Today's meeting is quite timely, beneficial and relevant in this regard. We believe the members of the Security Council will obtain valuable information from this meeting, and this information will assist us in our future work in this area.

Lastly, President Aliyev, you touched on the delivery of the Russian arms to Armenia. You correctly noted that the office of the prosecutor general of Russia had launched a serious investigation into the matter. During your recent visit to Moscow, three countries decided to set up a tripartite (Russia-Armenia-Azerbaijan) commission at the deputy foreign minister level. Its

mission is to investigate the arms transfers. The Commission will investigate the sources of the Russian arms supply to either Armenia or Azerbaijan in a very detailed manner. Thank you very much.

Heydar Aliyev: Thank you for your speech. We lay great hopes on Russia as a co-chair of the Minsk Group and will continue cooperating with Russia.

As far as your last remark is concerned, it is true that during my last visit, we decided to establish a Russian-Azerbaijani-Armenian commission to investigate the matter. The purpose of this commission is to find out two things. First, it is to determine how the Russian military could deliver such a massive quantity of weaponry to Armenia illegally. The second task is to ascertain the quantities of the arms left in Armenia and Azerbaijan after the break-up of the Soviet Union.

I would like to clarify the issue. The point is that during January and February, the officials of the Russian Defense Ministry and the Ministry for the CIS affairs raised the question of illegal arms transfers from Russia to Armenia. Initially everyone denied the report. However, the facts became public and were published in the media. During my meeting with President Boris Yeltsin and other Russian leaders in Moscow last July, it was brought to my attention that after the dissolution of the USSR, Azerbaijan inherited more arms than Armenia. I, naturally, said that the facts should be checked. Secondly, I stressed that this fact had no pertinence to the illegal delivery of arms from Russia to Armenia in the period of 1994 to 1997. These transfers could not mean the compensation of Armenia for the higher number of arms in Azerbaijan. Despite that, we should still verify the real state of affairs. I, for instance, declare here that those facts do not correspond to the truth. However, since such an aspect was raised, we agreed to the inspection. I have to say that, on my part, I did submit the list of the members of the Azerbaijani delegation including the deputy foreign minister to be a part of the commission. I expect tangible results from the commission's work.

Chairman: Permanent Representative of France Alan De Jeanme now has the floor.

De Jeanme: Three countries made an extraordinary effort on a highest level to speed up the settlement of the conflict. Thus, during the Summit of the Eight in Denver, the presidents of these countries, Yeltsin, Clinton and Chirak, issued a joint statement regarding the peaceful solution of the Nagorno-Karabakh conflict. You are also aware that the co-chairs of the Minsk Group are intensifying their efforts. They have recently traveled to the region. On July 18-20, they met President Aliyev for the third time within a few months. The co-chairs of the Minsk Group sought to find a plan that would be acceptable to both sides. They have given their recommendations. They now expect the parties to demonstrate political will and necessary compromise in order to ensure a breakthrough in negotiations.

As for the co-chairs, they will not spare their efforts to assist the resolution of the conflict. I am certain that the co-chairs will express their opinions in this regard.

I mentioned in the beginning of my speech that the Security Council is closely and attentively following the situation. The co-chairs of the Minsk Group regularly report to President Aliyev and the Security Council on the state of negotiations. The Security Council always supports the Minsk Group after their report, and urges it to continue their work according to the guidelines set by the Security Council and OSCE. The Minsk Group should become the main forum for settling this conflict. With the support of the Security Council, this group has done a tremendous work. I think these efforts should continue in order to solve the problem permanently.

I would like to thank you again for the information you provided. I suppose we can confidently state that the Minsk Group co-chairs are fully dedicated to the resolution of this issue peacefully. Thank you.

Chairman: I thank Ambassador De Jeanme. It is the turn of Mr. Bill Wood from the United States.

Bill Wood: Mr. Chairman, thank you. I would like to welcome President Aliyev to New York on behalf of Ambassador Richardson, and thank Mr. Aliyev for meeting with us at this UNfficial

briefing. We can say that the Security Council follows the conflict in the Nagorno-Karabakh with much attention. Undoubtedly, complex and serious problems in the region have tremendous political and human consequences. Thousands of refugees are still homeless, and the stability in the region is under threat.

In its resolutions, the Security Council has agreed that OSCE should play a leading role in a search for a peaceful settlement in the region. The conflict causes great concern to the co-chairs of the Minsk Group - the United States, Russia and France. Like other leaders, Presidents Chirak, Clinton and Yeltsin gave prevalent attention to the issue. Their joint statement in Denver attests to this fact. The co-chairs of the Minsk Group have recently submitted new proposals, and we have great hopes for these plans. However, in order to put an end to the conflict, the leadership of both sides needs to make concessions and display wisdom and political courage.

As noted in the resolutions of the Security Council, we call on Azerbaijan to continue its intensive cooperation with the Minsk Group aimed at the comprehensive settlement of the Nagorno-Karabakh conflict. Mr. President, I welcome you to New York again.

Chairman: I thank you. Next, Ambassador Park Su Chil of South Korea.

Park Su Chil: Mr. Coordinator, thank you. My delegation highly values the chance to listen to His Excellency President Heydar Aliyev's thoughts on the peace negotiations on the Nagorno-Karabakh conflict, the process of democratization and economic reforms in Azerbaijan.

We welcome the good news, and we are glad that, finally, there is some progress in the diplomatic front. We are also glad to see that the cease-fire is maintained. However, as it was appropriately pointed out in the statements of the Minsk Group and the joint statement of the presidents of the three countries in Denver that it is not sufficient to just keep the cease-fire. We need to establish stable and long-lasting peace in the region. That's why we completely support the persistent diplomatic efforts of the Minsk Group of the OSCE directed at a comprehensive peace settlement in the Nagorno-Karabakh conflict. The political will of the parties is critical to the rapid resolution of the issue, and we welcome the promise made by President Aliyev to search for a political solution to the conflict. He emphasized this here again.

Korea gives great significance to the peaceful settlement of the conflict. The peace in the geostrategically crucial region that links all of Eurasia is critical to the stability in the region. Peace and stability are the key ingredients for the reliable exports of energy reserves, and I hope that all citizens of Azerbaijan regardless of their ethnic background will benefit from the peace and wealth that will flow from the country's energy resources. We hope that the Minsk Group efforts will be successful in future.

Chairman: Thank you. Permanent Representative of China Tsin Hua Sun.

Tsin Hua Sun: Thank you, Mr. Chairman. The Chinese delegation would like to welcome President Heydar Aliyev on his arrival in New York and the United Nations. We are grateful to you for the information about Azerbaijan and the Nagorno-Karabakh conflict. This information will help us better understand the latest developments in the region and the Azerbaijani position on the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict.

I would like to accentuate one point. Like other members of the Security Council, China as a permanent member of the Security Council is quite concerned about the conflict in the Nagorno-Karabakh province. The Security Council adopted four resolutions on the conflict. We consider all them a sound basis for the political resolution of the Nagorno-Karabakh conflict.

All these resolutions have one common aspect, which is the need to recognize the territorial integrity and sovereignty of Azerbaijan. The issue of the Nagorno-Karabakh should be solved within this framework. President Aliyev has just stated that he is ready to make a compromise in order to reach a solution. We believe that if both sides could demonstrate the ability to compromise and show resilience, then we can facilitate the settlement of the conflict. Finally, I would like to thank President Heydar Aliyev for his valuable gifts.

Chairman: I thank His Excellency Ambassador Tsin. Next is John Weston, the permanent

representative of Great Britain.

John Weston: I would like to echo the statements of other representatives and welcome President Aliyev. I am pleased with the great bilateral relations between his country and my home country, the joint work of the British companies in the production of the Azerbaijani and Caspian energy resources.

I have nothing left to add to the issue of the Nagorno-Karabakh. I share the words of my colleagues to a great degree. Since I have received literature and several maps on the Caspian Sea, I would like to ask the president, «What do you think about the recent developments in the Caspian Sea issues?» As you know, the United Kingdom's clear position is that the issue of the Caspian Sea must be handled by the Caspian states. No matter what agreement can be reached, the current contracts must be maintained. The involvement of the Iranian companies in the Lenkoran Consortium may lead to the replacement of the legal positions of some countries by what we term as «commercial realism.» That's why I would be grateful to the president if he could comment on the issue concerning Turkmenistan. Have you made any progress in the issue of the Turkmen claims to some Azerbaijani oil fields? The last one was made to 'Kepez' field.

Chairman: I thank Ambassador Weston. Next, Peter Oswald, the permanent representative of Sweden.

Peter Oswald: Mr. President, as you know, Sweden has striven to make its contribution to the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict. We strongly back the process undertaken by the Minsk Group and the three countries. We hope that, in order to solve the issue, the parties will display political will and cooperate with three countries.

Maintaining the cease-fire regime is an important factor in the peace process. The mission of the UN and Security Council is to assist the efforts to settle the conflict.

Finally I would like to note that the humanitarian situation causes a great concern as before. The continuous close cooperation between Azerbaijani government and the UN High Commissioner on Refugees is key to alleviating the suffering of about one million refugees in Azerbaijan. I thank you.

Chairman: I thank you, Ambassador Oswald. Does anyone else want to speak? Your Excellency, President Aliyev, could you answer the questions directed to you?

Heydar Aliyev: Actually, there was just one question from the Ambassador of Great Britain. First, I would like to express my satisfaction with this meeting. I thank you for gathering here and listening to me. I consider this attention to be the active involvement of the Security Council in the Azerbaijani problems, especially in the Armenian-Azerbaijani, Nagorno-Karabakh conflict.

As I gather, the members of the Security Council who spoke at this meeting expressed their solidarity with the work carried by the OSCE, the Minsk Group and us. We are firm in our stance that the conflict can be resolved peacefully provided that the occupied Azerbaijani lands are liberated, the territorial integrity of Azerbaijan is restored, and the Nagorno-Karabakh province is granted a broad autonomy within Azerbaijan. We will further cooperate with the co-chairs of the Minsk Group, all OSCE members and the UN Security Council in these matters.

I hope that the ambassadors of the member countries of the Security Council will also continue supporting and assisting us in these efforts. I thank you for all for this assistance.

In response to the question of the British Ambassador, I would like to say that we are operating oil and gas production on the basis of the sectoral division in the Caspian Sea that was established in the 1970s.

At that time, the Soviet Union almost completely dominated the Caspian Sea. During the Soviet era, Azerbaijan was responsible for all oil and gas exploration projects in the Caspian Sea. As a part of the Soviet Union, Azerbaijan could carry out these operations. But the scope of the work by the Azerbaijani oil experts was increasing and began encompassing larger areas of the Sea. Such a situation affected the interests of Turkmenistan and Kazakhstan. In 1970, the Soviet government made a decision on a sectoral division of the Caspian Sea. We are operating within this sectoral

division framework. I would like to inform you that we deem such a status of the Caspian Sea, that is the sectoral division, an acceptable basis for offshore natural resource exploration and production.

However, some countries do not agree with such a division and, instead, propose the condominium principle. This principle calls for the national sea borders up to 45 nautical miles from the coast, and the rest of the water body should belong to all the bordering states. The Caspian states have divergent views on this issue. Azerbaijan and Kazakhstan have one opinion, while Russia, Iran and, to a certain degree, Turkmenistan have a different position. But I think we shall continue the talks and come to a common ground. Until then, we shall operate according to the existing pattern.

As far as the newly surfaced claims of Turkmenistan, I would like to remind you again that we have been working in the Caspian Sea for more than 50 years. The original oil contract signed in September of 1994 included the oil fields of «Azeri» and «Chirag». Some American companies, British Petroleum, Statoil, the Turkish oil company and others were signatories to that treaty. Now all of a sudden Turkmenistan claims that these oil fields belong to them. This is, undoubtedly, incorrect. According to the sectoral division that has been in effect in the Caspian Sea since 1970, these deposits are located in the Azerbaijani sector of the Sea. Despite that, if they raised such a question, we can discuss it and determine who is a real owner of these deposits.

Regarding the «Kepez» oil field, it is situated right on the border between the Azerbaijani and Turkmen sectors. We have not signed any contracts on this oil field. During my visit to Moscow, we signed an intent to cooperate on the production of this field with the Russian firms Lukoil and Rosneft. During that meeting, we did take into consideration the fact that the field was divided by the border and was located in both Azerbaijani and Turkmen sectors. That's why during the existence of the USSR, it was named «Promezhutochni» in Russian to indicate the precarious location of the field. The Russian representative present here today can testify to that. Later Azerbaijan named it «Kepez,» and Turkmenistan called it «Serdar.» The original name of the field is «Promezhutochni», which means «one located on the border». We are ready to cooperate with both Russian companies and Turkmenistan in developing this field.

This is the situation. By the way, Turkmenistan, in general, makes contradictory statements. Turkmenistan refuses to accept the sectoral division of the sea. Instead, they prefer the condominium principle. On the other hand, now Turkmenistan puts forward claims to 'Kepez' and other deposits, thus accepting the sectoral division de facto. If Turkmenistan truly backs the idea of the sectoral division, then it should clearly state its position, which is identical with ours. Then we can determine in whose sector the fields are precisely located. Without recognizing the sectoral division of the sea, Turkmenistan's claims that certain oil fields are not located in the Azerbaijani sector, but the Turkmen sector are simply illogical. This is the crux of the issue.

I would like to thank you for listening to me, for personally meeting with you. I repeat that I am visiting the UN Security Council for the first time, and this is a great event for me. You were given the books that I brought. Please, try to take advantage of them.

Thank you for the attention.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with Koffi Annan, UN Secretary-General - New York, UN Headquarters, July 28, 1997

Mr. Koffi Annan!

First, I would like to thank you for the kind words addressed to me and to Republic of Azerbaijan that I represent here. I am very pleased to visit the USA at the invitation of Bill Clinton, US President, and to meet UN Secretary-General in New York. Mr. Koffi Annan, I congratulate you cordially once again on the occasion of your election to such a high post as the UN Secretary-General and I wish you successes in the settlement of global problems related with the establishment of close relationships among the world nations and maintenance of peace in the world.

I am very satisfied with the warm reception in such an authoritative international organization and I appreciate highly the signature of the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty as a historical event, and I declare that the independent Republic of Azerbaijan is a peaceful country and it respects all the legal norms accepted by the world community.

The most painful problem of the Republic of Azerbaijan, a UN member–state is the occupation of some 20 percent of its territory as a result of the aggression of the Armenian armed forces, critical living conditions of over one million citizens that were forced to leave their homelands. As a result of this aggression the economy and culture of Azerbaijan suffered heavy casualties and destruction, tens of thousands were killed, wounded and taken hostage.

Mr. Secretary-General, it is enough to look at the map of Azerbaijan in order to have a clear idea on the suffered damage and to get acquainted with the situation. The total of the occupied territory of Azerbaijan makes some 16 thousand square km, and the Nagorno-Karabakh constitutes only 4 thousand square km. Despite all of this Azerbaijan adheres to the peaceful settlement of this conflict. Unfortunately, Armenia ignores the resolutions of the UN Security Council for the solution of this conflict and keeps the territories of Azerbaijan under occupation. But Azerbaijan does not give up its efforts for the peaceful settlement of this conflict. For this purpose it maintains the cease-fire signed with Armenia on 12th May, 1992, and we shall maintain them furthermore. We appreciate highly the principles for the peaceful resolution of this conflict, determined at the Lisbon Summit of OSCE in December of last year and on the basis of these principles we are ready to take concrete steps. We want to release the territories of Azerbaijan from occupation, return our refugees home and restore the territorial integrity of our Republic, for this purpose we put always peaceful initiatives forward. But Armenia does not want to give up its aggressive intentions and ignores the principles adopted by the world community.

Mr. Secretary-General, I would like to inform you that we are very pleased that the OSCE Minsk Group is co-chaired by three the most authoritative powers of the world – USA, Russia and France, and we consider that the joint statement signed by presidents Bill Clinton, Boris Yeltsin and Jacque Chirac in Denver is an essential step taken towards resolution of this conflict.

I would like to remind especially the illegal arms delivery from Russia to Armenia. This issue must be subject of serious concern of international organizations, especially that of the United Nations. Because it is not secret that in conditions when a long-lasting cease-fire has been established in the war, acquisition of huge volumes of arms by Armenia threatens the peaceful resolution of this conflict and establishment of peace in the region.

It is only Azerbaijan among former Soviet Republics that doesn't host military bases and armed forces of any foreign country. Does not it prove that Azerbaijan enjoys a genuine independence? I declare once more that the independence of Azerbaijan is eternal, irreversible and steadfast.

Currently the socio-political situation of Azerbaijan is stable, great works for civil and democratic state building and reforms are carried out. We achieved a lot of successes on the way of integration of the economy of the country, which chose the market economy based model with

that of world community.

The contracts signed with authoritative oil companies from different countries on joint developments in the oil fields located in the Azerbaijani Sector of the Caspian Sea opened wide possibilities for the joint use of abundant natural resources of Azerbaijan. Investment of large capitals to our country will result in the establishment of new enterprises, and consequently, create new jobs. I declare that the doors of Azerbaijan are open for the foreign businessmen and all favorable conditions for their activity in Azerbaijan have been created.

Mr. Koffi Annan!

Stating my satisfaction with the current status of relations of our country with different UN bodies, I highly appreciate the relief actions conducted in Azerbaijan within the frames of UN Development Program, and I underline the importance of works that are being done for the declaration of Sumgayit a free trade zone.

Koffi Annan! At the end of our meeting I invite you, UN Secretary-General to visit Azerbaijan.

Mr. Secretary-General, allow me to give you a fine Azerbaijani carpet as a present on behalf of our Republic.

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the press conference for the foreign correspondents accredited at the United Nations - July 28, 1997

Ladies and gentlemen,

I sincerely greet all of you here today. I am very happy to hold a press conference at the United Nations.

I am on an official visit in the United States at the invitation of President Bill Clinton. I included the visit to the UN in my itinerary as a very important event.

As President of the Azerbaijani Republic, I am on my first official visit to the United States. Tomorrow I will leave for Washington. I will conduct a number of meetings there - at the White House, Congress, State Department and Pentagon. The purpose of my visit is to take new steps in growing the US-Azerbaijani relations. Azerbaijan gained its independence after the disintegration of the Soviet Union. The process of building a democratic, legal and secular state is underway in Azerbaijan. Azerbaijan is experiencing the democratization of its society. The economy of Azerbaijan is being built on market principles.

In the November of 1995, Azerbaijan adopted its first democratic constitution. In 1995, the first democratic parliamentary elections based on a multi-party system were held. Broad economic reforms, privatization programs, land reform, land privatization, and other measures are being conducted in Azerbaijan today. These reforms are yielding positive results. Azerbaijan began these reforms later than other countries. Despite this fact, we are witnessing the rapid implementation of these plans within a short period of time.

Our economy has been growing since last year. Inflation is effectively under control, and foreign trade has been liberalized. The private sector accounts for 80% of the agricultural production in the country. The GDP grew by 5.2% in the first half of this year. Industrial and agricultural output is increasing as well. The implementation of these reforms is consistent and will continue to be so.

Azerbaijan is a truly independent state, and it considers the protection of its freedom the most important goal. There are no military bases or armed forces of any foreign country on our soil. Azerbaijan defends its borders as any other independent country.

Azerbaijan also faces complex problems. Since 1988, we have been subjected to the military aggression of Armenia. The objective of the Armenian aggression is to annex our territory of Nagorno-Karabakh. This aggression turned into a war, and battles were fought. Many people lost their lives, and the Armenian armed forces occupied 20% of the Azerbaijani lands. More than one million Azerbaijani citizens have been forced out of their homes in the occupied lands. The majority of them live under critical conditions in tent camps.

Three years ago, a cease-fire agreement was signed between Armenia and Azerbaijan. There are no battles occurring today. We adhere to the cease-fire regime and want to settle the Armenian-Azerbaijani, Nagorno-Karabakh conflict peacefully. The Minsk Group of OSCE is engaged in solving this issue. Since the beginning of this year three countries - Russia, the United States and France - have been co-chairing this group.

The Lisbon Summit of OSCE held last year agreed on the principles that would be the basis for the peaceful settlement of the Armenian-Azerbaijani conflict. These principles include guaranteeing the territorial integrity of the Azerbaijani and Armenian republics, granting a high degree autonomy to the Nagorno-Karabakh within Azerbaijan, guarantee of the security of the entire population of Nagorno-Karabakh. We agreed with these principles for the sake of peace. 53 out 54 members of this international organization supported these principles at the Lisbon Summit. Armenia was the only country to oppose the principles.

The Minsk Group co-chairs, the Presidents of Russia, America and France issued a joint

statement on the peaceful settlement of the Nagorno-Karabakh conflict on June 20th, -1997 in Denver. They promised to exert efforts in the resolution of the conflict.

Our relations with the United States are developing very positively. However, there are even larger opportunities to expand these relations. These issues will the subject of my discussions in Washington. The need to repeal the unjust Section 907 passed against Azerbaijan by the Congress in 1992 will be discussed as well.

I attach great significance to the coming meetings and talks. I think that the meetings in Washington will initiate a new stage of bilateral relations. I have great hopes for this visit.

Today I met Mr. Koffi Annan, Secretary-General of the UN. I am very satisfied with the results of this meeting. I could feel the Secretary-General`s positive appreciation of the problems facing Azerbaijan, and especially our desire to settle the Armenian-Azerbaijani conflict peacefully. He stated that he would support the efforts of the Minsk Group of OSCE.

Unfortunately, we are running out of time. I am ready to answer your questions.

Question: Mr. President, I represent the Al-Heyat newspaper. I am the chairman of the Press Association at the United Nations as well.

My first question is: did you discuss the question of deploying the peace-keeping forces of the UN in the region and particularly involving the UN forces in protecting the pipeline to be constructed through the region during your meeting with Koffi Annan?

The second question is: Tonight you will attend the dinner party arranged by the Jewish organizations in the United States in your honor. Is that an indication that you will attempt to exclude Iran from participating in the pipeline competition?

Answer: First, I would like to emphasize that my meeting with Koffi Annan was extremely important. However, we have not asked the UN to provide peacekeeping forces. The Budapest summit of OSCE held in December 1994 made a decision to form the peacekeeping units of this international organization. We should make use of OSCE peacekeeping forces in solving the conflict between Azerbaijan and Armenia. Mr. Annan reiterated his support to this idea.

The pipeline has not been built yet. It is too early to arrange for its security. I believe that there will be no need to engage the peacekeeping forces in this area. I have accepted the invitation of the Conference of the Presidents of the Jewish Organizations to the dinner with great pleasure, and I will most certainly attend the event. A great number of Jewish people live in Azerbaijan. The Jews as well as other minorities have equal rights in Azerbaijan. Azerbaijan has never experienced any animosity towards Jews or conducted any anti-Semitic policies. That`s why this invitation is quite natural. This event is not directed against the interests of any country. Thank you.

Question: Mr. President, I would like to continue my question. The real purpose of my question is to ask you about your stance in respect to Iran. That is, numerous groups oppose laying the pipeline through the Iranian territory. I would like to know your position on this issue.

Answer: You should ask those who have objections. We have not opposed the idea of constructing the pipeline via Iran. However, it is not us who are building the pipeline. Large companies who are the participants of major consortiums and contracts are involved in this project. When the Consortium makes a decision regarding the route of the pipeline, then we shall express our opinion on the pipeline route.

Question: Mr. President, I represent the Turkish newspaper «Milliyet». I would like to ask you the following question. An agreement on transporting the Caspian oil from Baku to Novorossiysk via Chechnya was recently signed in Baku. Mr. President, do you believe in the construction of Baku-Ceyhan oil pipeline? When do you think this pipeline, through the Turkish territory, will be built?

Answer: Early this month, Azerbaijan together with the officials from Russia and Chechnya indeed signed a contract on transporting the early Azerbaijani oil via Russia to the Black Sea port of Novorossiysk.

This pipeline is already functioning. We simply needed this agreement to make sure that it went through Chechnya.

When I was in Turkey last May, I was asked many questions regarding the construction of the main pipeline via Turkey to the Mediterranean port of Ceyhan. I told them then, and I am answering your question today, that I personally want the oil pipeline to be laid through the Turkish territory to Ceyhan. I will do all I can to attain this objective.

Question: Mr. President, my name is Avakian. I represent the Armenian press. I am a reporter of the Armenian radio in New Jersey. I have the following questions for you. You have consistently spoken against the independence of the Nagorno-Karabakh. How can the residents of the Nagorno-Karabakh trust your statements about the high-degree autonomy after the events in Sumqait, Ganja and Baku, nine years of the blockade of Armenia? My second question is: why doesn`t the Azerbaijani government allow the humanitarian aid to the Nagorno-Karabakh to pass through its territory while Armenia permits the humanitarian aid to reach Nakhichevan through the Armenian territory?

Answer: Esteemed lady, your question is based on biased information. It was not Azerbaijan who began the Armenian-Azerbaijani conflict, but Armenia ignited the war. Azerbaijan and Armenia lived peacefully in 1988 when Armenia launched a military aggression with the goal of annexing the Azerbaijani territory of the Nagorno-Karabakh. As a result of this military confrontation and Armenian aggression, 20% of the Azerbaijani lands have been occupied. The Armenian armed forces have occupied these lands. More than one million Azerbaijanis who lived on these lands have been ousted from their homes.

When the conflict erupted in 1988, the number of residents in the Nagorno-Karabakh was 170,000. Armenians comprised only 70% of this number, while the Azerbaijanis constituted 30%. They lived quietly and peacefully next to each other. After the outbreak of the conflict, the Azerbaijanis who lived in the Nagorno-Karabakh were driven out of their homeland. Seven administrative districts adjacent to the Nagorno-Karabakh have been occupied. The Azerbaijanis formed 100% of the population there. During this aggression, tens of thousands of Azerbaijanis were killed. Our residential buildings, schools, hospitals, kindergartens, cultural centers, historical monuments and industrial enterprises have been completely destroyed.

Azerbaijan has not seized one inch of the Armenian territory. Under such circumstances, you are asking me «... how can they believe your guarantees of autonomy to the Nagorno-Karabakh?» You mentioned the incidents in Sumqayit and Ganja. During the conflict in the past, something happened everywhere. However, the occupation of 20% of the Azerbaijani territory and the plight of more than one million Azerbaijani refugees - most of whom were killed by the aggressors - cannot be compared with anything. But I think that, despite all of this, we should not look to the past.

Armenia and Azerbaijan are destined to be neighbors, and we have to be in good neighborly relations. Our countries should establish peace between themselves, and our people ought to be friendly to each other.

I see a booklet in your hands. The booklet describes the plight of the Azerbaijani refugees who were driven out of their homeland by the Armenian armed forces. I believe that when you read that booklet and watch the video tape that I will advise our delegation to hand over to you, after seeing the desperate conditions of these refugees, you will change your opinion. I invite you to make peace. I ask you to convey this message to the Armenians who reside in America. I invite all of you to create peace.

Question: Could you briefly describe the oil contracts to be signed during your official visit?

Answer: I can give you information about the contracts that have already been signed. Azerbaijan has signed six major oil contracts with transnational companies so far. The signatories to these contracts are companies from the United States, Great Britain, France, Germany, Italy, Norway,

Turkey, Iran, Saudi Arabia, and Japan. These contracts are being implemented. The drafts of several other contracts have been prepared as well. We might sign these agreements in Washington. Wait for two more days, and you will find out as soon as these contracts are endorsed.

Thank you very much. Good bye!

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with the permanent representatives of the countries accredited at the United Nations - July 29, 1997

Mr. Chairman!

Messrs Ambassadors!

Ladies and gentlemen!

I cordially greet you and express my deep gratitude for the opportunity to speak to you. I am on an official visit to the US at the invitation of Mr. Clinton, the U.S. President. This is my first official visit to the US as President of Azerbaijan. I express my great respect to the UN, and naturally I shall speak about the current situation of Azerbaijan, I have been in this most important international organization for the second day today.

I met Mr. Koffi Annan, Secretary-General of the United Nations. Yesterday I met with members of the Security Council of the UN, and today I am speaking to you, the permanent representatives of the member countries of the United Nations.

I highly appreciate this opportunity and thank the Islamic section of the UN for this initiative. I would like to use this chance to provide you with the information about Azerbaijan, its progress and challenges today and, naturally, leave sufficient time for your questions.

As with other republics of the former Soviet Union, Azerbaijan gained its independence after the collapse of the USSR Establishment of independence is a great historic event for Azerbaijan, and we are determined to preserve our freedom and not allow any foreign domination over our country.

Since Azerbaijan became independent, our country pursues the policies directed at building a legal, democratic and secular state. We have been conducting democratic reforms in all the spheres. The nationwide referendum adopted the first democratic Constitution of Azerbaijan in 1995. In the November of the same year, the country held its democratic parliamentary elections based on a multi-party system. Our fully functional Parliament has representatives of eight political parties. The Parliament is actively implementing its task as a legislative body.

The Constitution of Azerbaijan protects all human rights, and one third of the constitution describes these rights. Political pluralism and free press are established in Azerbaijan. More than 30 political parties, various movements and non-governmental organizations, are officially registered in Azerbaijan. There are more than 600 newspapers published in Azerbaijan, the vast majority of which belong to different organizations, private enterprises, and political parties. Most of them are publications of opposition parties and organizations.

Azerbaijan is a multi-national state. We guarantee religious freedom, and freedom of conscience and equal rights to all individuals regardless of their ethnic origin. The economic development in Azerbaijan follows the path we have clearly determined. This principle is to build a market economy. All fields of our economy experience fundamental reforms. The state property and enterprises are being privatized; we have adopted a law on land according to which all the appropriate lands will be privatized. We have created favorable conditions for the development of the private sector in Azerbaijan. Creation and growth of the private sector are the main thrusts of our economic strategy.

Azerbaijan has open-door policies to the entire world for foreign capital. Recently, large foreign investments flowed into the oil and gas industry as well as to other fields of our economy.

The law on privatization provides for participation of foreign firms, foreign entities, and individuals in the process of privatization. In other words, non-Azerbaijani citizens are allowed to buy and own property in Azerbaijan. These economic, political and social reforms enabled us to lift the economic stagnation which began in the country in 1988 after the collapse of the Soviet Union. We managed to reverse the process in 1996. Judging by the indicators of the first

half of 1997, the current year will be a year in which more progress in our economy and social development will be attained. This outcome is undoubtedly the consequence of the economic and social reforms that allow us to further raise the living standards of our population.

At the same time, Azerbaijan faces a number of serious problems. One of the most complicated problems is the aggression of Armenia against our country. As you know, this conflict erupted in 1988 when both Azerbaijan and Armenia were parts of the Soviet Union. The Armenians started annexing a part of Azerbaijan, the Mountainous Nagorno-Karabakh autonomous province. The reason behind this aggression is that the Armenians residing in the Nagorno-Karabakh want to join Armenia. Indeed, when the confrontation began, the population of Nagorno-Karabakh was 170.000, with 70% of them being Armenians and 30% Azerbaijanis. The Nagorno-Karabakh province within Azerbaijan had an autonomous status and took advantage of this right in developing its economic, social and political life. That's why there was no basis for any conflict. Nevertheless, the confrontation began. I think that it became possible thanks to the protectionism of the then Soviet leaders, and it seems that they did that to please the extremist and aggressive groups in Armenia.

Unfortunately, even during the Soviet era from 1988 to the end of 1991, efforts to stop the conflict failed, and it developed into a full-scale military confrontation. Due to various reasons and the support of different countries given to Armenia, the Armenian side gained an upper hand in the conflict and managed to occupy 20% of the Azeri lands.

First, the Nagorno-Karabakh residents of the Azerbaijani nationality were expelled from their homes, and the region was completely occupied. Then the occupants expanded their operations to capture 7 administrative districts bordering with the Nagorno-Karabakh. In total 16,000 square kilometers of the total 86,000 square kilometers of the Azerbaijani territory that is, 20% of our total lands were occupied. Only the Azerbaijanis populated the districts around the Nagorno-Karabakh. This occupation resulted in the forcible expulsion of the Azerbaijani population from their homeland. Now, most of them live in tent camps scattered all over Azerbaijan, naturally under harsh conditions.

The war inflicted huge economic losses on Azerbaijan; tens thousands of people were killed, and the morale damage is immeasurable. All the residential houses, administrative buildings, schools, hospitals, cultural centers, entire infrastructure of the region, holy sites, national architecture, masterpieces of art were either destroyed or looted. The atrocities and barbarism perpetrated on our lands are beyond the human imagination.

We attempted to stop this conflict and preserve our territorial integrity and sovereignty. Thus, in 1994 we agreed to a cease-fire. In May 1994, we signed a cease-fire agreement between Armenia and Azerbaijan. The cease-fire regime is still in force, and I consider that this event is the most significant accomplishment of two sides since 1988 when the bloody war began. It is noteworthy that the cease-fire is maintained without the involvement of multinational peacekeeping force. The cease-fire remains in effect solely due to the agreement of the warring parties. This is a positive factor worthy of attention.

The Minsk Group of OSCE, which was set up in 1992, is responsible for settling the conflict peacefully. The UN and Security Council of the UN were also engaged in resolving this issue. When the Armenians occupied the Azerbaijani districts outside Nagorno-Karabakh, the Security Council of the United Nations discussed it several times. From late 1992, the Security Council passed four resolutions - 822, 853, 874 and 884. Besides these documents, the Chairman of the Security Council issued several statements on the conflict. All these resolutions and statements unanimously and clearly demanded the immediate and unconditional withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied Azerbaijani territories. However, the Armenians ignored the resolutions of the Security Council and the statements of its chairman.

The United Nations and Security Council authorized the OSCE to handle this conflict and, in 1992, OSCE set up the Minsk Group to settle the Armenian-Azerbaijani, Nagorno-Karabakh

conflict peacefully. All this time, the Minsk Group has consistently been dealing with this issue. Unfortunately, there have been no positive results. At the Budapest Summit of OSCE in 1994, the delegates discussed the Armenian-Azerbaijani, Nagorno-Karabakh conflict. The OSCE adopted a resolution, which called for a rapid and peaceful settlement of the conflict based on the principle of the territorial integrity of Azerbaijan, withdrawal of the Armenian troops from the occupied Azerbaijani territories. At this meeting, the OSCE decided to form multinational peacekeeping troops to implement the resolution of the conflict. The Armenian-Azerbaijani, the Nagorno-Karabakh problem became the topic of discussion at the Lisbon Summit of the OSCE in December 1996. They adopted the principles of peaceful settlement of the conflict at that summit. The principles consisted of three parts. First, it was the recognition of the territorial integrity of the Azerbaijani and Armenia. Second, the Nagorno-Karabakh was to be granted a broad autonomy within Azerbaijan. Third, there would be security guarantees for the entire population of the Nagorno-Karabakh. Unfortunately, the document that was supported by all the members of the OSCE - 53 countries voted for it - was rejected by Armenia. Armenia opposed this agreement. Thus, 53 countries out of 54 approved of these principles, and one, Armenia, opposed it. Unfortunately, Armenia is still in favor of granting independence to the Nagorno-Karabakh.

We, of course, think that the active measures are needed for the settlement of the Armenian-Azerbaijani, Nagorno-Karabakh conflict. Azerbaijan has always taken a conciliatory stance in this respect. The acceptance of the principles of peaceful settlement by Azerbaijan at the Lisbon Summit is also a clear sign of compromise on our part. The broad autonomy for the Nagorno-Karabakh is also a significant compromise from the Azerbaijani side since this arrangement is detrimental to the sovereignty of Azerbaijan as a unitary state. However, the Armenian side refuses to compromise and I repeat they still demand independence for the Nagorno-Karabakh

Even today, we are ready to make concessions, but we cannot allow the independence of the Nagorno-Karabakh. We cannot permit the creation of a second Armenian state on the territory of Azerbaijan. That's why, we demand the territorial integrity of Azerbaijan be restored.

After the Lisbon Summit, there were changes in the Minsk Group. Today, Russia, U.S. and France are the co-chairs of this group. We welcome this change. We are glad because if three world powers take on the responsibility of settling this conflict, then they ought to help resolve the problem, and they are capable of doing it. That's why, we welcome this change and have great hopes for it.

On June 20 during the meeting of Eight Majors in Denver, the Russian President Boris Yeltsin, US President Bill Clinton and French President Jacques Chirac issued a joint statement on the necessity to settle the Armenian-Azerbaijani, Nagorno-Karabakh conflict peacefully. This is a positive step, and we are looking forward to the next measures.

In early June, the co-chairs of the Minsk Group proposed a new solution package. We considered their proposals and met them in the region again. These recommendations consist of two components. The first part calls for the withdrawal of the Armenian forces from the six occupied Azerbaijani administrative districts and returning thousands of Azerbaijani refugees to their homeland. The second part provides the framework for the final determination of the political status of the Nagorno-Karabakh and other two Azerbaijani districts of Shusha and Lachin. That is their liberation and it will bring the Azerbaijani residents of these districts back to their homeland.

These proposals undoubtedly contain some positive aspects compared to the previous ones, however there are still some points that need further elaboration. There are some things that we can not agree with. Despite that, we still responded positively to this proposal since we thought it would be the basis for accelerating the negotiation process. Now we are expecting concrete steps in this direction.

I would like to demonstrate what the question is about. This is the map of Azerbaijan. (He brings out a map) Here, you see Armenia, here is the Nakhichevan Autonomous Republic that

belongs to Azerbaijan. The Azerbaijani regions in different colors are the territories occupied by the Armenian armed forces. The territory of the Nagorno-Karabakh is in red; the regions surrounding the Nagorno-Karabakh that never were part of the Nagorno-Karabakh and entirely populated by the ethnic Azerbaijanis are in green. The territories of Lachyn and Shusha are depicted in yellow. Lachyn is located between Armenia and Mountainous Garabagh (Nagorno Garabagh). The Armenian side considers the district of Lachyn crucial to its communication and transportation links with the Nagorno-Karabakh. The road that links the Nagorno-Karabakh with Armenia and crosses Lachyn is in black. This is the Shusha region that was inside the Nagorno-Karabakh, but was always populated by the Azerbaijanis. Shusha is a historical and cultural center of Azerbaijan. Shusha houses rare pieces of the Azerbaijani national architecture and artwork. We colored these regions in yellow for the purpose of clarity. The latest proposals of the Minsk Group specified these green-colored territories. That is, according to the plan, the occupants will be pulled out of these regions, then the peacekeeping units of the OSCE will be deployed on the borders of the Nagorno-Karabakh and the Armenian-Azerbaijani borders -1 mean the occupied lands. Then the plan's second phase stipulates the determination of the status of the Nagorno-Karabakh and the withdrawal of the military units from Lachyn and Shusha.

The question constantly raised by Armenia concerns the corridor that links Armenia to the Nagorno-Karabakh. We have always agreed to this corridor, and even today we are suggesting this corridor. It may be provided through the Lachyn district under the control of the international peacekeeping forces. We have a concrete idea on the parameters of the corridor. So, the corridor under the supervision of the peacekeeping forces will ensure the dependable communications between the Nagorno-Karabakh and Armenia after the establishment of peace and stability.

As to the status of the Nagorno-Karabakh, we have repeatedly stated that we are ready to provide the autonomy status on the basis of the existing principles and laws elsewhere in the world. There are such entities inside Russia. For instance, the Tartar Republic has broad self-governing rights within the boundaries of Russia. Such administrative units exist in Europe and other parts of the world. In other words, this has been practiced and shaped in world history. We may use any type of these structures and apply it to the status of the Nagorno-Karabakh. However, I would like to reiterate that we shall never agree with the independent status of the Nagorno-Karabakh .I believe that the international community should not permit such actions either, since they violate the UN Charter, international laws and principles of OSCE.

Right now, various conflicts are taking place all over the world and some of them are caused by the ethnic groups that strive for independence. This demand has never been met in any of the conflicts. The demand for independence cannot and should not be satisfied in this case either because the Armenian people have long ago determined its destiny by creating an independent Armenian republic. The creation of a second, then possibly third and fourth Armenian republics completely contradicts the modern notion of international legal norms.

This is the main question that worries us most. Naturally, there are other problems that pose difficulties for Azerbaijan. For example, in 1992 the US Congress passed a very unfair law against Azerbaijan that prohibited any US assistance to Azerbaijan. This was based on the allegation that Azerbaijan had blockaded Armenia. But today the American society, Congress and government are realizing how unjust and unfair this law is. We are exerting efforts to repeal this ban. This question is also closely linked with the issue of the conflict. I should note that Azerbaijan did not blockade Armenia then and is not blockading it today. Armenia has sufficient communication capacity to access the Black Sea ports via Georgia and other countries through Iran. That's why the artificially concocted idea that Azerbaijan is guilty for Armenia's communication blockade is false. It was not true then, and it is not true now.

If we need to discuss the issue of blockade, let me tell you about the following. Azerbaijan used to have railroad communications with Armenia. The railroad begins in Baku and proceeds along the Azerbaijani-Iranian border, then it crosses 40 kilometers of Armenian territory and reaches

the Nakhichevan Autonomous Republic. Then the railroad goes to Armenia again. The Armenian armed units occupied the Azerbaijani districts of Fuzuli, Jebrail and Zengilan that were situated along the border on the railroad line. Then the Armenians dismantled the railroad, thus depriving themselves of any communication links. It is the Nakhichevan Autonomous Republic that is in blockade. Today Nakhichevan has neither automobile nor railroads with the rest of Azerbaijan. Nakhichevan maintains its links with Azerbaijan only via air. You can see who is blockaded. It is, of course, the Nakhichevan Autonomous Republic of Azerbaijan. This blockade is the result of the Armenian aggression against our country. I am providing this information about the realities in the region so you have the correct picture.

Having said all of this, I would like you to know that Azerbaijan is firmly supporting the idea of the peaceful settlement of the Armenian-Azerbaijani conflict. We are committed to preserving the cease-fire accord until the resolution is achieved. We are resolutely declaring that we shall never allow the resumption of the military operations. We do not want this. We want peace. We want to solve the conflict peacefully and establish a long-lasting and stable peace between Armenia and Azerbaijan. The peace will benefit Armenia, the Armenian people, Azerbaijan, and the Azerbaijani people.

Our destiny has been so that we have been living next to each other for centuries, and will still do so in the future. No one - be they Armenians or Azerbaijanis - plans to move to another part of the planet. We have to take this reality into account as a basis for any action. No matter how traumatic this conflict may be, it has to be stopped. Peace needs to be established. This will be beneficial to Armenia since it will be able to conduct active trade with Azerbaijan. It is to the advantage of Azerbaijan as well. Nonetheless, all this will be possible under the following conditions: the territorial integrity of Azerbaijan must be restored; Azerbaijan's occupied lands must be liberated from the Armenian armed units; one million Azerbaijani refugees including those from the Nagorno-Karabakh must return home; the Nagorno-Karabakh must have a broad autonomy within Azerbaijan.

Our position is firm. However, we still consider it possible to compromise in future in order to achieve peace. We have made concessions, and we are waiting for the Armenian side to take similar steps.

This is what I wanted to tell you. I could have spoken about many other issues, but I want to leave some room for your questions if you have any. Thank you for the attention.

Engin Ansay: Messrs Ambassadors, as you know, this is the extended meeting of the Islamic group at the ambassadorial level with the participation of officials from several other countries. Mr. President Heydar Aliyev made a statement and asked you if you have any questions. If you have any questions, I will give you the word.

Nabil El-Arabi (Egyptian Ambassador): I would like to join those who welcome the Azerbaijani President. I feel glad that I had an opportunity to listen to him today and yesterday at the session of the Security Council. Then he explained his government's position, the peace program, and the situation in his country. I would like to thank him again for allowing us to listen to his speech once more. Thank you!

Engin Ansay: Allow me to express my deep gratitude to the members of the Islamic group and President Aliyev for his speech. I would like to assure him that the Group will continue considering the issues that he raised during his speech.

Heydar Aliyev: I would like to thank you all for coming to this meeting and listening to me with great attention. In this I see the attention and consideration to the Azerbaijani Republic, its problems and most importantly, the ways to solve the Armenian-Azerbaijani conflict that concerns all of us. I hope that my explanations, my sincere and open words, my description of our peace-loving stance will help you at the United Nations and in your respective countries to assist us in settling the Armenian-Azerbaijani conflict. We are utilizing the potentials of OSCE and its Minsk Group. However, the United Nations as the principal organization of the world community, has

much greater capabilities. You monitor our activities, and I would like you to always support the need for rapid, peaceful, just and objective resolution of the conflict.

I would like to thank the Egyptian Ambassador for his warm words about Azerbaijan. Mr. Chairman, thank you for your warm speech about Azerbaijan and your invitation to this meeting.

I still have 15 minutes to speak. I wanted to present my second report, but I shall not do that. Thank you, see you!

Letter of of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev to Mr. Federico Mayor, Director-General of UNESCO - Baku, September 3, 1997

Mr. Federico Mayor, I have attentively learned the Declaration, which shows how peace is important for ensuring human rights and duties, as well as for developing democracy; I want to share my views on it.

The 20th century, which is coming to an end, is a very controversial page in the history of humankind. On one hand, the development of science and technology helped improve the life of people, on the other hand, the same achievements were directed against the people. The invention of weapons of mass destruction put the whole mankind under a great danger. Though the international community regards the human rights as a universal value, they are violated in most of the countries; it is not only connected with the totalitarian regimes in some states. The main factor violating the human rights is the war. Wars violate the basic human rights, the right of life. Ward destroy cultural heritage, break the relations between family members, compel the people leave their homes and get into big troubles. Nothing can justify them.

Without peace it is impossible to observe the human rights entirely. But situation without war is not peace yet. Peace is a condition, which allows people to live with no violence and fear. We think that the international and internal aspects are correctly reflected in the draft of the Declaration.

Internationally, peace is the absence of war situation between the countries, as well as the existence of relations between the nations based on mutual respect and trust.

Internally, the notion of the «civic peace» implies to relations between the citizens and the government. Thus, the human right of peace is the right of living in security, as well the right of participation in the administration and getting full information on the foreign and home policy of the state. The policy against the interests of one's own nation or of other nation is unacceptable.

We believe that a democratic state, which ensures human rights will never launch a war. I want to note particularly that as a result of the Armenian aggression against Azerbaijan, since 1988 20 percent of our territories have been occupied, over one million Azerbaijani citizens have become refugees and IDPs, tens of thousands people have been killed, our cultural heritage has been destroyed. However, Azerbaijan, leading a peaceful policy, achieved a ceasefire in the May of 1994, political stability and civil solidarity within the country, and wants the peaceful solution for the problem. I think that these prove how much Azerbaijan respects the human rights.

We consider peace as the most sacred aim of a man. Thus, we support its definition in the draft not only as a human right, but a duty for everyone as well.

Every person must perceive that he is responsible for peace. If anyone admits the possibility of war, then he stimulates its outbreak. But it would be ingenuous to think that peace will be established by itself; it depends on man. There has never been a common peace in the world. But it doesn`t mean that peace is impossible. If the idea is not real, it doesn`t mean that it is not correct. Therefore, all the countries, organizations, all the people must try to maintain peace.

Though it is connected with the policies of states, peace is also an issue of science, education and culture. One of the main factors of war is intolerance between people and nations. Intolerance may cause violance. Thus, our primary goals are to disseminate the ideas of peace, justice, freedom, mutual respect, humanism and equality, as well as to prohibit the agitation of war and the actions provoking religious, national, racial conflicts.

It is reflected in the last article of the draft that all the states must carry out constitional, legislative, administrative, economical, social, cultural and other measures to guarantee the human right of peace.

Undoubtedly, you are aware that the Constitution of the Republic of Azerbaijan of 1995 and other legislative acts include many points connected with it.

The preamble of the Constitution declares that the Azerbaijani people is faithful to the universal values, is eager to co-exist with other nations in friendship, peace and stability, to cooperate with them. Further, according to the Constitution, the Republic of Azerbaijan refuses war as a menace against the independence of other countries and a means of solution of international conflicts. According to the Constitution, the primary goal of Azerbaijan as a state is to guarantee the human rights and freedoms. Azerbaijan tries to improve the living conditions of its citizens, takes care of their social protection and the level of life, forbids spreading and agitating religions humiliating human dignity and which are against the humanism principles, defends people from any kind of discrimination. Taking into consideration the important role of the culture in maintaining peace. The Constitution guarantees the right of the use of cultural heritage, use of the mother language and maintaining the nationality, prohibits the agitation and propoganda provoking racial, national, religious, social animosity. These prohibitions are also reflected in the Criminal Code of the Republic of Azerbaijan.

We believe that despite the differences, all the people have the same historical roots, want to achieve the same goals. Even though the past and present of humankind are full of horrible wars, we believe in the peaceful future of the maknkind.

Devoted to this belief and wishing peace to the humankind, I want to declare that we consider the adoption of the UNESCO Declaration on human right for peace as a praiseworthy action and support it.

I want to assure you that as a democratic, legal, secular state, the Republic of Azerbaijan will further follow the policy of peace and remain faithful to it.

Best regards,

Heydar Aliyev, President of the Republic of Azerbaijan.

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with the UN Secretary-General Kofi Annan – Tehran, December 11, 1997

Kofi Annan: Mr. President, I welcome you. I am proud to meet the prominent statesman Heydar Aliyev.

Mr. President, your first official visit to the United States of America, your meetings with Mr. Bill Clinton and other officials of the US government, the negotiations with them, and the signed documents attracted the public interest there.

Heydar Aliyev: Mr. Kofi Annan, I am greeting you, too. I thank you for your nice words. I am satisfied of meeting you and the current level of the relations between Azerbaijan and the UN.

Mr. Kofi Annan, I highly appreciate our meeting and negotiations. I think that the participation of the UN Secretary-General at the seventh summit of the Organization of Islamic Conference is of great significance.

When talking about the Armenian aggression against Azerbaijan going on since 1988, I would remind the resolutions of the UN and the UN Security Council on the solution of the conflict. Armenia still ignores those important documents.

Mr. Kofi Annan, as you know, the main principles on the peaceful solution of the Armenian-Azerbaijani conflict were adopted at the Lisbon summit of OSCE in December 1996. Since the decisions of that summit the negotiations have been held, the co-chairs have put forward new proposals on the peaceful solution of the conflict.

20 per cent of our territories have been occupied by the Armenian armed forces, while over one million Azerbaijani citizens have been forced to leave their homes and now live in tents in hard conditions as refugees. We have always had a position of compromises for the restoration of our territorial integrity, ensuring inviolability of the borders, return of refugees to their homes and peaceful solution of the conflict. We want the conflict to be solved within the framework of the norms of international law. Azerbaijan has accepted the proposals of the co-chairs of the Minsk Group on the solution of the conflict at first stage as priority. The first stage means liberation of the six occupied districts of Azerbaijan, while the second stage implies liberation of Shusha and Lachin, as well as granting the Nagorno-Karabakh a high autonomy within Azerbaijan.

Kofi Annan: I am aware that the principles adopted at the Lisbon summit of OSCE have created a good ground for the solution of the conflict. The proposals of the co-chairs are also support by the UN. The UN recognizes territorial integrity of each country, as well as of Azerbaijan.

Heydar Aliyev: Mr. Kofi Annan, I invite you to pay an official visit to Azerbaijan.

Kofi Annan: The invitation is accepted with pleasure.

To the participants of the UN conference «Women and armed conflicts» – May 17, 1998

Distinguished participants of the conference!

I cordially welcome you and wish success to the participants of the international conflict held in Baku.

One of the features of the 20th century is the growing activity of women in public and political life of the world nations. It is an undeniable fact that wars, military conflicts create difficulties for women. Therefore, it is natural that they confidently and zealously struggle for peace and stability, against military conflicts.

It is expected that the conference dedicated to these issues is held in Baku, Azerbaijan. Every citizen, especially women of our republic which has been in the state of war for over 10 years, with 20 per cent of its territories under the occupation of the Armenian armed forces and more than one million refugees forced to leave their homes and living in tents in hard conditions, understand all the disasters of the armed conflict in their daily lives.

There has been a ceasefire and there are not military operations in the frontline for four years. However, despite all our efforts, relevant decisions of the UN, activity of the Minsk Group of OSCE on the peaceful solution of the conflict, no peace is achieved. I hope that your conference will assist the peaceful solution of the conflict that brought big tragedies to the Azerbaijani people, especially the women.

The Constitution of the Republic of Azerbaijan ensures equal rights for men and women in our society. Big opportunities for the representation by women in public and political life, as well as in the state structures of the country are being created.

I want to assure you that the Republic of Azerbaijan pursues the way of establishment of a democratic, legal and secular state and will do more for the expansion of the rights of women.

Distinguished participants of the conference!

Your conference is dedicated to the issues, which are important for our region. I wish the women ceased the armed conflicts and the mankind entered the 21st century in peace and stability.

Heydar Aliyev

President of the Republic of Azerbaijan

To the UN Secretary-General Kofi Annan – Baku, July 18, 1998

Distinguished Mr. Secretary-General!

I got acquainted with your letter. The issues you touched upon are important for all the countries.

We zealously celebrate the 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights of the UN. One of the first documents in the sphere of human rights, the declaration characterizes the value of the universal rights.

The current evolutionary process of mankind features with remarkable changes in socio-political and moral sphere of the planet. Of course, these changes are positive and definitely affecting the international relations.

The Republic of Azerbaijan is not outside of the ongoing processes. Azerbaijan conducts its policy towards ensuring the universal values, such as democracy, human rights and freedoms.

Dear friend!

I think that it will be interesting for you to get acquainted with the successes of Azerbaijan in the recent years.

The adoption of the first Constitution of Azerbaijan by the way of referendum and the election of the multi-party parliament in 1995 were the most important stages in the process of democratization and establishment of a legal state.

The Constitution is based on the principles of the Universal Declaration of Human Rights and the experience of democratic societies. The capital punishment in our legislation is a miserable remnant of the Soviet Union. In fact, since June 1993 no capital punishment has been executed in Azerbaijan due to my moratorium on it. Later that moratorium was turned into reality and led to its abolition.

Accepting the duty of the state to ensure human rights, I appealed to the parliament on the abolition of capital punishment on February 3; this humanist act was eventually adopted.

Abolition of capital punishment in Azerbaijan, which was the first act in the Orient, became a significant step in the establishment of secular, democratic and legal state.

However, the reality of our time is that the security of population is violated in many places, mostly because of wars.

Undoubtedly, a democratic state which ensures human rights, never wages a war. I want to emphasize that because of the Armenian aggression against Azerbaijan since 1988, tens of thousands of people have been killed, their settlements have been destroyed, cultural heritage has been ruined, family members have lost connections, over one million Azerbaijanis have left their homes. However, I declare that Azerbaijan intends to solve the conflict peacefully. At the same time, peace will not come itself. Wars threaten the whole mankind. Therefore, all the countries, international organizations, as well as each person is responsible for peace and its maintenance.

Leading a policy on turning human rights into reality, Azerbaijan has joined about 20 conventions on human rights, including the Convention on the Rights of Children on July 21, 1992, the Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women on June 30, 1995, and is adherent to its obligations.

As you know, a subregional conference on «Women`s rights – human rights, Women in military conflicts» was held by the government of Azerbaijan and the United Nations Development Programme this May.

In order to create necessary mechanisms in the field of protection of human rights, I signed the decree «On measures in the field of ensuring human and civil rights and freedoms» in February and the order «On the celebration of the 50th anniversary of the United Nations Universal Declaration of Human Rights», and assigned some people for organization of measures. I would like to emphasize particularly the confirmation of the state program on the protection of human

rights, the establishment of a commission on organization of measures on the 50th anniversary of the United Nations Universal Declaration of Human Rights, the preparation of the program on the protection of human rights together with the UN mission to Azerbaijan, my proposals on the establishment of an Ombudsman's office and a research institute on human rights problems. The cooperation program between Azerbaijan and the UN Human Rights Centre is due to be confirmed soon.

I want to assure you that we keep pursuing a policy on the establishment a strong democracy, not being satisfied with our successes. In such democracy every citizen will have right to live freely.

With best regards,

Heydar Aliyev,

President of the Republic of Azerbaijan

Introductory remarks of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the session of the State Commission organized for holding 50th anniversary of the UN Universal Declaration on Human Rights - December 3, 1998

This year is the 50th Anniversary of the United Nations Universal Declaration on Human Rights. This year is devoted to problems of human rights in Azerbaijan as well. In the beginning of this year we have made necessary decisions in this connection and created a State Commission on preparation and conduction of actions on the occasion of the 50th Anniversary of the United Nations Universal Declaration on Human Rights.

I consider that from the beginning of the year till now we have done a lot and today we have gathered for the session of the State Commission. Together with the members of the commission, as well as officials of the state and governmental bodies of the republic, representatives of non-governmental organizations operating in Azerbaijan have been invited to the session. The purpose of the present session to analyze of the performed work and to define the forthcoming actions connected with human rights in Azerbaijan.

Concluding Speech

- Dear members of the commission! Ladies and gentlemen!

At the session of the commission, the members of the commission and the representatives of non-governmental organizations, invited to the session, gave detailed information on the state of human rights in Azerbaijan and on work and successes achieved in the recent years. It is possible to tell with satisfaction that in the recent years we have practically implemented into life the United Nations Universal, international declaration on protection of human rights, and we have done and have achieved certain successes.

It is a new sphere in the Azerbaijani society. It is a sphere created in Azerbaijan after gaining independence. In fact, the former Soviet Union, which we were a part, joined the declaration adopted by the United Nations in 1948. But it is necessary to confess that the obligations of the declaration, if it is possible to tell, were not realized in the Soviet Union, because it lived within the limits of its ideological principles. Now it is possible to say that we had little information on meaning, significance and value of this declaration.

Since its independence, Azerbaijan is considered to join the declaration of the United Nations. However, after gaining the independence necessary work in this field did not start at once in Azerbaijan. And it was impossible to expect it because any country which proclaimed its independence faces difficult problems, and you know that Azerbaijan has faced even more difficult and painful problems. The aggression of Armenia against Azerbaijan, the ongoing war and the complicated socio-political situation which continues about ten years inside Azerbaijan - all this, naturally, have not allowed for the realization of the United Nations declaration on the protection of human rights in Azerbaijan. However, at the same time there were also subjective reasons. Some state bodies or the persons representing the state, roughly violated the human rights, prevented the implementation of the requirements of the human rights.

Having conducted the process of democratic, legal, secular state construction, in which human rights took the basic place, we have carried construction work, managed to do much on providing human rights in Azerbaijan. Today it has been told in detail about it and I declare that, at last, the first Constitution adopted in 1995 of the independent Azerbaijan has created all opportunities for providing and protection of human rights in Azerbaijan, including the implementation of the United Nations Universal Declaration on Human Rights. Our obligation and our duty consist of the realization of the requirements of the Constitution and execution of the laws adopted by the

supreme legislative body of Azerbaijan.

Perhaps some laws have not been adopted yet. However, if we can put into practice the provisions of the Constitution and the adopted laws then, it is possible to tell to say that we have done much at the present stage of our independent state. Therefore, today at the session of the commission, I invite all the state governmental bodies of Azerbaijan and the non-governmental organizations in Azerbaijan to unite their efforts in the name of the realization of the requirements of the Constitution and the laws connected with the protection, ensuring human rights.

Undoubtedly, this theme is very extensive. It is impossible to approach to human rights from a narrow frame. Unfortunately, some organizations and some people not only in Azerbaijan, but also in the international organizations of the world consider human rights only within the limits of the rights of separate persons, individuals. Certainly, this is a deceptive opinion. And the declaration itself shows that human rights must be understood in much broader sense. Here it was spoken a lot about the importance, and these opinions are important for Azerbaijan particularly. Because the rights of each person should be protected, ensured, however, if human rights are broken in mass form, or the rights of all the people are broken, this question must draw even much greater attention, and the attitude to it must be very serious. I also agree with this opinion that the genocides, aggressions made against the Azerbaijani people for the last two centuries are the most awful from the point of view of human rights.

The deportation of the Azerbaijanis from Armenia who for thousands of years lived there, on their native lands, accompanied by bloody acts, murder of people, loss of property - all this shows violation the rights of Azerbaijani people in the history of the nation.

We can complain today that the world community, international organizations have not paid due attention to the infringement of the rights of our people, we have not been taken care of. But at the same time we should acknowledge that we, that is, the Azerbaijani people, in certain degree have reconciled with the fact of mass, rough infringement of our rights, and, unfortunately, necessary measures were not taken to assess these atrocities, these crimes in the world. Probably, other peoples do more for the protection of their rights. Probably, their rights have not been so broken, but they lead up it to the world community. However, we endure it for decades, for thousands of years. We have not usually raised our voice, not performed necessary works. And in this century, in XX century, the rights of the Azerbaijani people have been often broken. The rights of the Azerbaijani people have been terribly broken by the Soviet authority. Nowadays, it can be regarded as infringement of the rights of all the peoples lived in territory of the Soviet Union. It was common for all and ensued from the features of the state.

However, the mass deportation of the Azerbaijanis from Armenia in 1948 during the Soviet rule, banishment of the Azerbaijanis in mass order from the present Azerbaijan to Iran in the 30s or exile of the Azerbaijanis from the territory of Georgia in 1944 and such other actions have not received the necessary estimation. In the beginning of XX century, in 1918 or in 1920, the genocide of the Azerbaijanis by the Armenians took place during anarchy. However, after 1920, that is, during the Soviet authority, infringement of the rights of the Azerbaijani people already occurred during the existing state authority.

The exile of the Azerbaijanis from Armenia with violence in 1988, tortures, losses, death, and finally, violent the exile of Azerbaijanis from their native lands as a result of the occupation of a part of our territories due to the military aggression of Armenia - all these are brutal violations of the rights of the Azerbaijani people and each Azerbaijani. But, unfortunately, - once again I repeat - and it concerns everyone, it has become a common phenomenon.

And now, living within the frames of the independent state, dealing with the problems of human rights, we talk, struggle or dispute only for the rights of separate persons. I emphasize once more that the right of each person should be protected. But if we evaluate the picture of Azerbaijan from political point of view today, it is visible that there is a mass brutal infringement of the rights of the Azerbaijani people, it is evident to everyone. Speaking about the United Nations

Universal Declaration on Human Rights or conducting any work connected with this declaration, in all spheres, in international arena, in international organizations, everywhere we must move to the forefront this problem, inform the world on mass, brutal infringement of the rights of the Azerbaijani people. It is the historical duty for each Azerbaijani. Perhaps someone has greater or less opportunity to carry out this obligation. However, whether it is small or great, it server our common goal.

I consider that our state and government bodies should be engaged seriously in these problems all the time, not as campaigns, but on a regular basis, consistently. Our mass media, research organizations, public organizations, non-governmental organizations - everyone should be engaged in this issue seriously. In Azerbaijan everyone should have the same opinion in this question. Here there must not be an authority-opposition, confrontation. This is our national question. This is our universal question. This is our common moral question, our moral duty. Here nobody should expect any benefit for himself. Nobody should use it for himself. Nobody should abuse this question for his personal purposes. Everyone should be united and prove to the world community, to the states of the world, nations of the world that the rights of the Azerbaijani people have been violated by decades, along centuries and at the end of XX century their rights have also been brutally broken and oppressed.

Certainly, along with it we should operate as well as in other fields in connection with human rights. Information on the work done last years, shows that we really create a legal, democratic state and we try to make protection of human rights the public question, nation-wide question.

It is know that, while estimating the performed work, it is necessary to confess shortcomings, deficiencies in this field. In order to liquidate them it is necessary to acknowledge them. We must not allow anyone to use for his own purposes. We always should inform the truth to the public, people, country. We should prevent those who distort the truth, and for this purpose we should convey the true information.

The most important work done by us is the abolition of the capital punishment. You know, this is a historical event. Our public, people should estimate it properly. It is not an ordinary event or step.

Abolition of the capital punishment does not pursue the goal of pardoning any criminal. It is a question of universal, national value. Abolition of the capital punishment proves that our republic, independent Azerbaijan, is the state which carries out a humanist policy.

To kill a person is the biggest atrocity. If someone kills someone, he makes the biggest atrocity. If the person, who has perpetrated the grave crime, is executed on the verdict of the court, this is a very severe thing in itself. Once again I say that the abolition of the capital punishment is an event of global character. That is, we say «no» to the policy of death penalty, which was consistently carried out by our nation and former states existed in Azerbaijan where we live for centuries.

Therefore I consider that this theme is very important for the research organizations, lawyers. Once more I say, I tried to explain to you its value. It is done not for one, five, ten persons. For example, when we abolished the death penalty, there were 100-120 persons in prison, sentenced to death. Each of them has been fairly punished by courts.

Up to the abolishment of the death penalty I sometimes suggested to consider and bring the documents of some people sentenced to death to me to pardon them or to replace the punishment. Analyzing it, those who were engaged in amnesty, reported to me that among them there were some who had killed 5-6 persons, and brutally. Is it possible to pardon them? There is a truth here, too. But, despite it, we - the state – did not want to execute the person who has killed five persons. It shows that our state is humanist, highly appreciates man and its greater belief in man's improvement.

Our non-governmental organizations, other organizations could not show the due attention to this event. Some organizations, which are in opposition, think that nothing has happened. However, it is a historical event.

Considerable work has been done in the recent years in Azerbaijan in the field of protection of human rights, in ensuring the freedom of people, including abolishment of censorship. There were certain restrictions in press. And its liquidation displayed to the world that people in Azerbaijan enjoy all freedoms. But people should use these given freedom wisely, not use them for personal, mercenary purposes.

I also approach this question from the dialectic point of view. I suppose that after the abolition of these restrictions some press organs have simply become puzzled. They have counted that now, using these freedoms, it is possible to slander, to write lies, to insult, to offend and other things.

It is known that the authors of such articles, opinions in the press show their cultural level or its absence. As I have already told, I approach to it from dialectic point of view. I think that in due course of time people will understand that these freedoms should use not from a preconceived, slanderous position but from civil position.

But I regret that these opportunities given by the state and government have led to such negative phenomena that recently articles of slanderous, offensive character have been published in several newspapers, and when the offended wanted to protect their rights, the authors of these articles uproar, speak about «the infringements of their rights», and even go on a hunger- strike.

The hunger-strike can be even a sign of weakness. Personally, I think about it like this. The one, who struggles for his rights, should struggle by observing his self-respect. It is impossible to achieve something by going on a hunger-strike, by winning someone's mercy, pity. Therefore I would advise everyone who has gone on hunger strike, to give it up. Certainly, I pity those who really go on hunger-strike and I would not like anybody to be languished, to meet difficulties.

Yesterday it was informed on the Russian TV that not receiving their salary for six months teachers in Ulyanovsk have started hunger strike for a long time and one of them has died. It was announced as a big incident. However, probably, this hunger-strike has the basis. The person worked, should receive his salary, but they do not pay.

However, I think that the hunger-strikes in Azerbaijan recently, have no analogue in the world. Today I once again declare that I advise to stop the action of hunger-strike. At the same time I believe that our judicial bodies will fairly consider all the cases. If these issues get z special character and are already under the control of the public, I do not believe the court will commit injustice. If the mass media really fights for truth, I today appeal to all the judicial bodies, judicial authorities to be fair. However, it is not necessary to try to break the political stability in Azerbaijan by such things. It is impossible to break political stability by these.

Thus, once again I declare that the work conducted in Azerbaijan in connection with human rights yields positive results. I wish that our state, governmental bodies and non-governmental organizations to unite their efforts henceforth for the protection of human rights. It is such a sphere where there should not be discrimination.

I am very glad that today, at our session there are representatives of non-governmental organizations, some of them spoke here. I consider that they spoke with very important ideas and offers. As a whole, I charge our head of staff in Presidential Administration to analyze all proposals made here within a short time. If there is a necessity to adopt corresponding decisions, present them to me.

Once more I declare that the participation of the representatives of non-governmental organizations today here is a positive phenomenon. I would like this experience to be continued in the future, as well, irrespective its political outlook, membership in any party. Non-governmental organizations should unite their efforts in the name of the national interests of Azerbaijan.

As the head of Azerbaijan, I absolutely object the stratification of the non-governmental organizations, to stand in opposition to each other. On the contrary, I invite all the organizations to unite their efforts. I declare that the government of Azerbaijan and the state bodies are ready to cooperate with each organization in this field.

Assessing the performed work, it is necessary to tell that we need to do more in future. There

are many new things for the independent Azerbaijan as democracy, market economy, free trade and independence, including care, attention to human rights, their protection on the principles of the United Nations Universal Declaration.

It is natural that we can not adapt the society, all the people to these principles within a short term. We can not achieve full observance of these principles in the state bodies. It is a reality. For example, to adopt the Constitution demanded a strong will. But we have displayed our will in the adoption of the project of the Constitution. The project of the Constitution was adopted by a referendum. Laws have been discussed in the supreme legislative body and adopted. But their execution is big and very long process. Change in the mind of people, in psychologies, and increasing the level in legal knowledge demand time.

Thus, I think that we should carry out our work consistently. However, let nobody create illusions neither for himself, nor for others that Azerbaijan has reached or should reach a high level in the field of the protection of human rights. I consider that Azerbaijan has not reached it yet. Because I repeat, we should adapt the public to it. Executive bodies should be adapted to it. It should find its reflection in the consciousness of the executor that he could carry out the requirements of the law, Constitution properly. But it depends not only on the executor. Any citizen should understand the necessity of observance of the law, construction of the life within the limits of the law. However, unfortunately, some of those who speak about human rights and have raised a sensation about «the infringements of human rights in Azerbaijan», do not observe laws, break them, break the rights of other people. Protecting someone's rights, they break the rights of others, infringe on the rights of others. The real situation is like this.

Therefore, I once again say, let nobody, including the organizations in opposition, consider that they have been charged to protect human rights in Azerbaijan. No. Human rights are protected by the Azerbaijan state, state and governmental bodies, the Constitution of the republic and the laws adopted in the country. The work done in this area is evident. Who really aspires to protect human rights in Azerbaijan and to develop a legal state, should unite with government, state, with all the organizations. Once again I repeat, it is not necessary to exaggerate this theme, to use it in the mercenary purposes.

We have founded the Research Institute on Human Rights, in other words we have made a decision on it. I consider that greater problems stand before this institute. I would like the institute to be organized from well-informed experts, scientists and to carry out useful work.

In general, as I noted in the beginning of my speech, it is necessary to carry out extensive work connected with national questions. Protection of the rights of separate persons is a duty of each state. We should and we shall do it. However, to aspire for the protection of the rights of our people, and to prevent the violation of their rights in the future, to analyze widely the injustice against the Azerbaijani people, it is necessary to create works, write books, works of art and declare to all the world about it, and this is not the work of one generation. However, we should start this on voluntary basis and transfer it to future generations, that is, we should lay its foundations. This work should proceed for decades. But we should do it voluntarily. I pursued this purpose when I issued the decree in connection with deportation of the Azerbaijanis from Armenia in 1948 and in my other initiatives.

Recently I have spoken much about the protection of human rights and today once more I repeat that we shall take actions of pardon and amnesties. Necessary work is being carried out and proposals are being prepared in the Presidential Administration. Today I again charge the responsible persons to speed the preparation of proposals. Today I once more commission to speed the work in this sphere. I want to realize what I have promised, I want to issue decrees on pardoning and to put forward the initiative about amnesty. It is necessary to prepare and present the materials to me as soon as possible.

I consider that our commission should continue its work. The commission has not been set only for holding the 50th anniversary of this declaration. This commission shall be permanent one.

Undoubtedly, a solemn ceremony will be held on December 10 with the Delaration. Till now some conferences have been conducted. One of them will be conducted in these days. But it is not the only work, in other words, our work should not consist of separate campaigns. Celebrating the 50-th anniversary of the Declaration, we announce the world that Azerbaijan is building a democratic, legal, secular state, it is loyal to the Declaration of Human Rights and will be loyal in future as well. It will carry out all actions deriving from this Declaration in the territory of Azerbaijan.

I think that it is necessary to make a plan of action for the future activity of the commission. Then we shall consider and approve this plan. These works will be continued in 1999 on the basis of this plan.

Thus, I suppose that today at the session of the commission we have discussed the questions which are facing. Once again I charge to consider all the proposals and to submit a report on it. Thank you.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the ceremony dedicated to 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights of the United Nations - December 10, 1998

Ladies and gentlemen!

I cordially congratulate you on the occasion of 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights of the United Nations.

The United Nations, established after the World War II, contributed a lot to the prevention of large-scale wars, maintenance of peace and stability, abolition of colonialism and prosperous life for each human being

One of the most remarkable services of the United Nations is the adoption of the Universal Declaration of Human Rights 50 years ago for the first time in the history of mankind. When it was adopted some 50-55 countries voted for it. However, during last 50 years, this Declaration became the main principle for the majority of states of the world, their state governance and structure. That is a great achievement.

While, solemnly celebrating the 50th anniversary of this Declaration today, we express our gratitude to the United Nations and we congratulate it and its Secretary-General on this occasion.

The speakers that delivered speeches before me gave detailed information on the Universal Declaration of Human Rights and its implementation in Azerbaijan, and about its positive results, and expressed valuable views. I express my gratitude for them and for your appreciation of all the works done for the implementation of the principles of Declaration of the Universal Human Rights in Azerbaijan in the course of the last years.

Mr. Ercan Murat, representative of the United Nations in Azerbaijan, has expressed valuable opinions on the Universal Declaration of Human Rights, as well as on works done in Azerbaijan in the course of the recent years and he appreciated positively our work. I appreciate it and I thank him for this attitude.

Protection of human rights in Azerbaijan, as well as implementation of the requirements of the Universal Declaration of Human Rights was ensured in the course of the last 7 years. It is well known that Azerbaijan joined the Universal Declaration of Human Rights adopted by the United Nations as soon as it declared its independence. Hence, in spite of the fact, that the Declaration was adopted 50 years ago, Azerbaijan has been implementing this declaration as long as 7 years. However, all of us know that yet we can ensure the complete implementation of this declaration.

In fact, we commenced to implement the Universal Declaration of Human Rights in the course of the recent years and as it was mentioned here, much work was done in this sphere. Provisions of all articles on human rights in the Constitution adopted in 1995 are clear evidences of the adherence of Azerbaijan to the protection of human rights. All laws adopted after it and the most important - our practical work in this sphere proves it too.

1998 was the year of the Universal Declaration of Human rights, year of human rights for Azerbaijan. The works carried out, decisions adopted and measures taken in 1998 in Azerbaijan are well known to the public. It was told about it here today.

We are building a democratic, legal and secular state in Azerbaijan. These three words constitute the main objective, content and main principles of our state building. All these three words - democracy, law and secularity derive from human rights. Hence, we have chosen our strategic way in Azerbaijan and we are pursuing it.

Having celebrated the 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights today, we have to speak and think about our future duties. Because we have undertaken great and numerous obligations. The works carried out in the course of the recent years haven't yet resulted in protection of human rights in all spheres. It is quite natural. It is impossible to achieve it in a

short period of time. Actually, we are considering the implementation of the Universal Declaration of Human Rights adopted by the United Nations in the world in the course of the past 50 years. We see that making the declaration of human rights become principles for the states and their implementation required certain time in different countries of the world.

Our objective is to pursue successively the way we have taken. Today I declare that the Azerbaijani government considers the further protection of human rights its main objective, it will live and work in conformity with these principles.

State bodies have many duties to fulfill in the sphere of the protection of human rights. Of course, everybody must ensure the protection of his rights in the society, at the same time, make efforts for the protection of human rights in the society. Every Azerbaijani citizen is required to do that. However, the state bodies, officials, all the citizens of Azerbaijan bear a special responsibility for the protection and provision of the human rights. I think that if the officials, persons working in the state institutions consider the protection of human rights their main duty, we can achieve much better results in this sphere.

Today I demand all the state bodies, all citizens working in the state institution to fulfill their duties related with the protection of human rights. I declare that this issue will always be in the focus of our attention, and the work of each official will be estimated in conformity with the fulfillment of his duties in the sphere of human rights protection.

I think that if the officials are earn in the protection of rights of citizens, we can achieve good results. Unfortunately, in many cases, - today it must be admitted, some officials think that laws are not for them. We are witnesses of these facts. Today I declare that a serious struggle against such cases must be waged. These persons can not work in state bodies any more. They must be dismissed. We must ensure the protection of the rights of every citizen.

Of course, there are people who commit crimes, break laws, violate rights of others, in other words, not respect rules and laws amongst our citizens. The state bodies and officials must struggle against all such things. However, while fighting it, it is necessary to act due to the law and act in conformity with legislation. I am confident that the citizens of Azerbaijan, those working in the state institutions of Azerbaijan will always keep the issue of human rights protection in the focus.

Both the propaganda and the legal education in this sphere must be strengthened. Speaking about the rights we have to know that if citizens are not aware of laws and of their rights, that is what they can do and what cannot - it is not right to demand them to observe the law.

Since we have not been living in conformity with law previously, in other words, during the Soviet period, the habit to know the law, to learn the law and to observe the law was not formed in our people. This habit cannot be formed in one or in two days. Hence, we must try to develop this process. But this process cannot be left without control. This process should be developed and we must influence this process. We must conduct this process. Therefore, the legal education should be organized not only in schools or universities, but in all the spheres of the society.

Celebrating today the 50th anniversary, I think that our main goal for the future should be the development of legal education of the Azerbaijani citizens. This is a great work. I think that for an organized and successive conduction of this work, a program must be elaborated and its realization must be ensured.

In short, Azerbaijan, as an independent state is loyal to the Universal Declaration of Human Rights and will be loyal to it in the future. We shall ensure the implementation of all provisions of our Constitution on human rights in all the spheres of our life, especially in the process of state building. We shall adopt new laws for the realization of duties stemming from the provisions of the Constitution and in consequence, we shall establish a democratic, legal and secular state in Azerbaijan.

Human right is the right of every man and at the same time it’s the right of every nation. We are empowered to eliminate the faults existing in relation with human rights inside the country and

provide the human rights and we can do that. However, the violation and trampling the rights of the Azerbaijani people make us anxious, concerned. It must concern the World Community and the United Nations as well. As it was mentioned here, the violation of all the rights is connected with occupation of a part of the Azerbaijani territory as a result of the military aggression of Armenia with the death of people in this war, violation of their rights and expel of more than one million of Azerbaijanis from their homelands. Unfortunately, many international organizations of the world dealing with the protection of human rights do not pay due attention to this issue; moreover, some of them cannot consider this field as violation of human rights. It makes us very anxious. Today, celebrating the 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights, we demand from the United Nations, OSCE and other international organizations and their countries engaged in human rights to put an end to the mass violation of the rights of the Azerbaijani people.

Our people is patient and we are still tolerating the occupation of our territories. We are tolerating the deprivation of all the rights of the people and their living in tents. We are also tolerating the aggression against our people and violation of our rights. We are tolerating because we are a peaceloving people. Independent Azerbaijan adheres to the policy of peace and we want to settle the Armenian-Azerbaijani conflict peacefully. Therefore, we cooperate closely with international organizations, especially with OSCE and its Minsk Group, as well as with Russia, the United State of America and France, the co-chairs of the Minsk Group. We believe in the positive results of this cooperation. However, the procrastination of the settlement of the problem and forgetfulness concerning the military aggression by the international and world community, their blindness to the violation of human rights make each of us anxious, worries the Azerbaijani people. This is natural. I think that today, this year, the United Nations, OSCE and all the international organizations must take serious measures in relation with the mass violation of the human rights all over the world, we demand it.

With pleasure that one can say that numerous activities and events organized in 1998 in Azerbaijan dedicated to 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights were very useful for our society and for our citizens. The conferences, scientific workshops, different meetings and this solemn ceremony - all that attract the attention of the society and each citizen in Azerbaijan to the problems of human rights. In itself, it is very useful for our common work. Expressing my satisfaction with all that, I declare that I highly appreciate all work done by so far and I congratulate you, all the citizens of Azerbaijan on the occasion of 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights. I wish to each citizen of Azerbaijan to have the main rights - the right to live and the right to be happy. I wish you success in this work of universal importance. Thank you.

From the talk of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with the delegation of UN World Food Programme - January 14, 1999

Heydar Aliyev: You are welcome to Azerbaijan! I greet you cordially. I estimate your visit and I hope that as a result of this visit the humanitarian assistance of the United Nations to Azerbaijan will increase.

I hope that during your stay here, you will get acquainted with present situation in Azerbaijan. Prime Minister Arthur Rasizade informed me that he had very detailed negotiations with you. The reality of our Azerbaijan today is very inconsistent. On the one hand, we keep the regime of cease-fire in the Armenian-Azerbaijani conflict more than four years, and we prevented different negative events inside of Azerbaijan which existed in the past. We provided social and political stability and realized the economic, political, social reforms in Azerbaijan. Along with this, on the other hand, 20 percent of the territories of our country have been occupied by the Armenian armed forces, it complicates the life of Azerbaijan. More than a million of refugees, internally displaced persons from the territory occupied live in Azerbaijan in hard conditions, the majority of them live in tents. They live with the dream to return to their native lands, therefore, they endure all these difficulties. But the settlement of the question is delayed, and the economic situation becomes worse and worse every day.

I hope you have seen it and you have been told about in detail. I would like to remind you once again. I think that taking into consideration the present reality of Azerbaijan, you will make plans of cooperation between Azerbaijan and the United Nations in future.

Robert Hawser (head of the department of the UN World Programme on the countries of the Eastern Europe and CIS): Mr. President, thank you very much. First of all I want to express my deep gratitude for the reception. Secondly, I want to express my thanks to the representatives of the government for support, assistance and cooperation at all levels. I want to say that we have been given every kind of support, and they cooperated with us in the regions and in Baku. Though it was a short-term visit, it was productive, and on the whole it passed in the spirit of cooperation. As I noted, our visit is a short visit. But in spite of this short-term, we have visited some regions and met the refugees, have got enough information. During our visit we met Mr. Ali Hasanov, who is engaged in humanitarian questions, and as you have noted we have had such a meeting with prime-minister Mr. Artur Rasizade. We have discussed with him these questions, but we want to inform you repeatedly.

It is better to see it once than to hear about it hundreds of times, and I think that this mission, that is to say, my colleagues they were able to see everything sufficiently to become familiar with the question. We have drawn some conclusions and have planned for myself how to lead our cooperation in future.

I can say resolutely about one thing that we were victims till today. That is to say, we were the victims of conversations conducted around the Caspian region and around oil. We had such an impression that Azerbaijan is a very rich country. But I want to say that it is not so. We look to the future with great hope. We think these natural resources of our country will particularly influence its life also in near future, and Azerbaijan will really become a rich country. But at present your country needs support. This is the layer of the country, whom we call refugees.

The main opinion of this mission is we shall inform our leaders and also to the donor countries and different organizations that it is necessary to continue to render assistance to Azerbaijan. But the main direction of this assistance must change. Today it must be concentrated mainly on the rehabilitation and employment of refugees. We have discussed all these questions with Prime Minister. And therefore, we do not want to discuss it with you. But our opinion is that the assistance must be continued to the refugees. In particular, we must continue the psychological assistance, in order to take out from that psychological condition.

As it is said in one old proverb, we must teach to fish, not give fish to people. From this point of view, as the continuation of the told, I want to note that the fisherman must fish enough not only for her family, but for all the country. We think to continue our work in this spirit.

Heydar Aliyev: I thank you. First of all I am satisfied that you visited the refugees and particularly that you have met people who have left their places, and you observed their situation yourself.

Azerbaijan wants to become a rich country, and there are grounds for it. But still we are not rich, and it demands much time. We are a proud people. If we were rich, we never ask for assistance from anybody. On the contrary, we render assistance to others. If we ask assistance from othercountries and the United Nations, its institutions on humanitarian assistance for the refugees in Azerbaijan then it means that we have difficulties we are obliged to do it. And therefore, I would like that your impressions on Azerbaijan form a basis for the further cooperation with Azerbaijan.

We try that the occupied territories of Azerbaijan be liberated and the Azerbaijanis who left there will return here. If we reach this, we shall refuse to take the assistance, or change its form. Unfortunately, we have not reached it up to now. Our great achievement is that we have stopped the war, prevented the bloodshed, established the regime of cease-fire and we keep this regime four and a half year. But it is necessary, that the people who appeared in hard situation will continue to live. And we have not strength for this. It is connected with the processes happened in the economy of Azerbaijan, and with unemployment among majority of people, who became the refugees.

And therefore, I hope that your mission has very important meaning in order to make the basis for our cooperation in the future. I thank you. I am very satisfied that you have visited Azerbaijan with such a large staff. I hope that we will see the positive results of your mission.

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with the representatives of UNHCR working in Europe headed by the Director of the Europe Bureau of UNHCR Anne-Willem Bijleveld - Presidential Palace, March 18, 1999

Heydar Aliyev: Distinguished guests, I welcome you in Azerbaijan. I am very satisfied of meeting the delegation of the UN.

We always try to cooperate closely with the UN and its agencies. We have a close cooperation with the permanent representative of the UN in Azerbaijan. We focus on many issues within our cooperation with the UN. One of them is the problem of refugees and IDPs. As you know, because of the Armenian-Azerbaijani conflict over one million our citizens have become refugees. It is one of our hardest problems. We pay a special attention to this problem. I highly appreciate the visits of UN officials responsible for this field to Azerbaijan. I suppose that you can get acquainted with the situation of refugees and IDPs in Azerbaijan closely during your visit to Azerbaijan. I can help you.

I decided to visit one of the refugee camps. I can show you their conditions. Please, I am listening to you.

Anne-Willem Bijleveld: Mr. President, thank you for receiving our delegation on the eve of the Novruz holiday. Let me congratulate you and the Azerbaijani people on this holiday.

Mr. President, I deliver you the regards of High Commissioner for Refugees Mrs. Agatha; she intends to come here this year. As you are aware, I have been in Azerbaijan for a week. I've tried to understand the current situation of refugees in Azerbaijan. At the same time, we held meetings of our representatives working in the post-Soviet countries. During those meetings we tried to learn the best ways of solution of problems of refugees. We tried to find general problems and look through different situations.

We exchanged experience during the meetings. During such exchanges we tried to find the ways for doing our best in order to improve the conditions of refugees.

Heydar Aliyev: Very good. I see that you have paid a special attention to Azerbaijan, that you assembled your representatives working in the post-Soviet countries in Baku. I highly appreciate that.

I suppose that you and your representatives working in different countries will get acquainted with the problems of our countries closer; thus, the UN will be more informed on these problems.

Anne-Willem Bijleveld: Mr. President, during our stay here Mr. Ali Hasanov helped us a lot. Together we visited different parts of Azerbaijan, and attended two refugee camps. I must say that Mr. Hasanov is adherent to his job. He is really interested in the problems of refugees and IDPs. We were very satisfied to hear about your decree last September. According to that decree, new jobs will be opened for refugees and IDPs. As a result, close relations have been created between the working group, colleagues from your government and from our organization; while working we help each other in order to improve the conditions of refugees. As a result of this activity, your and our colleagues have elaborated a joint plan. I would call it a completing plan. It is very good. I would like such a plan to be prepared and implemented in other countries, as well.

Our representative in Tbilisi Mr. Akber Menemencioglu has been in Baku for several weeks. He is learning that plan so that he will be able to apply it in Georgia. Related with that plan I will show Azerbaijan as an example in Geneva. I shall tell about Azerbaijan that a great care and attention is paid to IDPs here until they return home.

Mr. President, we respect your long-term policy on abolition of poverty and improvement of conditions of refugees. At the same time our joint work, the successful cooperation of your government and the UN will ensure attraction of donors. I mean donors Azerbaijan seeks. Only with donors` help necessary funds can be established for improvement of conditions of refugees.

Mr. President, sometimes donors hesitate to come here and finance. They justify it with such a thing that the cooperation is not on high level between your government and the UN. But I can say that we have good relations, good cooperation, which is a good signal for donors` coming here.

Mr. President, let me express my respect to your decree on citizenship. It is a decree with perspective, which motivates us. We are closely cooperating with your members of parliament, particularly with the members of legal commission; we are very happy for the progress in the adoption of a law on refugees. We are very satisfied that a step forward on NGOs was taken in the legislation; we`ll do our best to help you in this sphere. At the same time we`ll try to strengthen your relations with the working group of the Council of Europe; this way we`ll try to achieve the adoption and confirmation of that law.

Mr. President, the office of the High Commissioner for Refugees has been working in your country for 4-5 years. It has good cooperation with your government. I think that we have done something for improving the conditions of refugees. We have a lot to do further, which we shall do with great pleasure.

Heydar Aliyev: Thank you. Does anybody from your delegation have anything to say? It seems nobody.

I am very satisfied with your visit to Azerbaijan. I listened to your information attentively. I can say that our cooperation with the UN, UNHCR is successful. If any of donors think that this cooperation is not on a good level, they don't know the real situation. I suppose that you will give them necessary information.

I note once again that the number of refugees and IDPs per the number of the whole population is too big in Azerbaijan. According to the last census, the current population of Azerbaijan is about 8 million. One million out of eight are refugees, which is a very hard problem. You know that most of them live in tents. It is hard to imagine how people live in tents for 5- years. However, it is a reality. I am always surprised with tolerance of our citizens, who are refugees and IDPs.

With its own means, Azerbaijan does its best for improving the conditions of refugees. 20 per cent of our territories, most fertile lands, have been occupied. We can not use them. We have lost all industry in those lands. Thus, now we need aid.

Naturally, our primary goal is the liberation of our lands, and return if refugees home. In that case we would solve the problems more successfully. Unfortunately, we haven't achieved it yet, since Armenia has a non-constructive position in these issues.

The Security Council of the UN adopted several resolutions, which demand the unconditional withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied territories. However, the Armenian government has not implemented them yet. They are still in force.

You know that we want to solve the conflict peacefully, therefore, we actively cooperate within the framework of the Minsk Group of OSCE. However, there is no result yet. Anyway, our task and goal is the liberation of our occupied territories, restoration of the territorial integrity of Azerbaijan, and the return of refugees home.

All properties of Azerbaijan in the occupied territories have been destroyed. However, the people want to return to their lands, and we believe that they will create normal living conditions just after they return. Love to the native land is above all. We must ensure this for the people. But we haven't achieved it yet. We must improve the conditions of refugees; we want the UN to pay more attention to this problem and increase the humanitarian aid. I suppose that you witnessed the facts confirming my words during your stay in Azerbaijan.

It is nice that the representative of the UN in Armenia is in Baku, Azerbaijan today. I think that after witnessing the conditions of refugees in Azerbaijan, he will do his best for solution of the Armenian-Azerbaijani conflict in Armenia.

Shortly, we will closely cooperate with you further. We hope that as the UN, you will help Azerbaijan after the solution of this problem and increase humanitarian aid for the improvement of conditions of refugees and IDPs.

Anne-Willem Bijleveld: Mr. President, thank you. I want to assure you that we have started and are increasing our activity. We have talked to some donors. I hope that our cooperation will be successful. But I ask you to appeal to the donors as we did. As experience shows, separate appeals of the government or the UN to donors are not so effective. Therefore, we both, the government and the UN should call the donors and explain them the necessity of the job.

Mr. President, we understand very well that existence of refugees and IDPs is a very hard problem for a country. But humanitarian aid is hard, too. `

Mr. President, your decree confirms our words. Only charity aid to refugees is not enough, In order to improve their conditions, they must work. We are happy that we work and try to solve this problem together with the World Bank. We don't want them to be in need. We want them to turn to producers. At the same time we cherish great hopes that this problem will be solved. As a humanitarian agency our aid is limited. But as soon as political solution of the issue is found, we shall become your closest assistant.

Heydar Aliyev: Thank you very much. I declare once more that we do our best to improve the condition of refugees. We did a lot for involving them to work; you appreciated it. But all this does not improve their situation. We still need to do more for them.

We shall directly call the donors. I accept your advice on this. I suppose that Ali Hasanov will prepare proposals on this. Both you and we have to use all the opportunities.

Ercan Murat (Resident Coordinator of the UN in Azerbaijan): Mr. President, we agreed with Mr. Ali Hasanov; we shall organize an international seminar in Baku on May 5. The purpose of this seminar is obvious, as Mrs. Bijleveld said. We need to call the donors and implement the program prepared for the solution of the problems of refugees and IDPs with the help of the World Bank. Some organizational work has already been done. During two days invitations will be sent to the donors in Baku, embassies in Moscow and Ankara, as well as other donor centers in Europe and America. We want this seminar to be organized in a high level.

Heydar Aliyev: It is a very good initiative. I support it and am ready to help you. I wish you all health. I congratulate you on Novruz, too and wish you luck in all your works.

(Later Heydar Aliyev asked the representative of UNHCR in Yerevan Lars Thomas Birat about the situation in Armenia).

Lars Thomas Birat: The situation is not so good. The UN and other international organizations do their best for the improvement of situation in Yerevan and other parts of the country, as they do here. Of course, it is a great chance for me to come to Baku. I came and witnessed everything.

Heydar Aliyev: Do your best for the liberation of our occupied territories. Then the problems would be solved quickly. Thank you.

To His Excellency Kofi Annan, Secretary-General of the United Nations, July 5, 1999

Esteemed Secretary-General!

Taking the opportunity, I express you my profound gratitude for Your eagerness to achieve such a high idea like protection of the main human rights and freedoms fixed in the Universal Declaration on Human Rights, as well as for your appreciation of the permanent adherence of our country to the goals of the Universal Declaration on Human Rights.

At the same time I consider it necessary to note that the Republic of Azerbaijan together with the progressive mankind takes an active part in the events aimed at implementation of the regulations of the Universal Declaration.

The Republic of Azerbaijan that achieved state sovereignty, declared its adherence to the democratic principles and respect to main human rights and freedoms.

The Republic of Azerbaijan, implementing the goals and objectives of the Universal Declaration, joined 125 international conventions, including multilateral agreements in the field of protection of human rights – «International pact on economic, social and cultural rights,» «International pact on civil and political rights,» «International convention on the elimination of all forms of racial discrimination,» «Convention against torture and other cruel, inhuman and degrading treatment or punishment,» «Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women» and «Convention on the rights of the child.»

For the first time in the East, the Republic of Azerbaijan adopted the law on the abolition of death penalty on 10 February, 1998 in order to promote the rights to life fixed in the international agreements in the field of human rights and in the Constitution of the Republic of Azerbaijan. In 11 December, 1998 our country joined the optional protocol of «International pact on civil and political rights» aimed at abolition of death penalty.

In order to provide and protect the main human and civil rights and freedoms in the Republic of Azerbaijan appropriate laws, decrees and orders of the President were adopted, including the Law of the Republic of Azerbaijan «On the freedom of information,» «On the right to freedom of assembly,» decrees of the President of the Republic of Azerbaijan «On measures for providing of the freedom of speech, thought and information in the Republic of Azerbaijan,» «On additional measures for providing of the freedom of speech, thought and information in the Republic of Azerbaijan,» orders the Republic of Azerbaijan «On celebration of the 50th anniversary of the Universal Declaration on Human rights of the United Nations,» «On the approval of the state program on protection of human rights» and other standard and legal acts.

Actually, a number of bills in the field of human rights are under preparation with the support of the international organizations.

Our country highly appreciates and constantly promotes the cooperation in the field of protection of human rights with authoritative international organizations, including the Office of the UN High Commissioner for Human Rights.

The importance of the draft document on strengthening the potential and creation of infrastructure for development and protection of human rights must be particularly emphasized. It was signed between the Republic of Azerbaijan and Office of the High Commissioner for Human Rights 18 August 1998.

Different manuals and training appliances in the field of human rights have been published in the recent years in the Azerbaijani language.

Along with all the regulations of the Universal Declaration, the Republic of Azerbaijan completely supports the regulations fixed in Article 30 and exerts every effort for their realization.

Along with all above-mentioned, we would like to draw the attention of the world community and the United Nations to the fact of ousting more than a million of our countrymen from the

territory of their permanent residence in the Republic of Armenia and from the occupied territories of Azerbaijan as a result of the aggression of Armenia, the ethnic cleansing and discrimination and related with this mass violation of human rights and freedoms.

Mentioning all this and following the goal to restore the violated rights and freedoms of the Azerbaijanis, ousted from their homelands, I call upon you to activate your efforts for the liberation of the occupied Azerbaijani territories, for the immediate return of refugees and internally displaced persons to their homes, I call upon you to support the legitimate interests of the Azerbaijani people.

Sincerely Yours,
Heydar Aliyev
President of the Republic of Azerbaijan
Baku

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev while receiving Sadako Ogata, the UN High Commissioner for Refugees - September 9, 1999

Heydar Aliyev: As a young and independent state Azerbaijan is facing many problems. The solution is connected with the United Nations. The UN is obviously an organization of all the countries in the world. Therefore, every state cooperates with the UN. However, the need of the newly independent states for cooperation with UN is greater. Those countries having conflicts, refugees and other difficult problems are in need of the support of the United Nations more.

As UN High Commissioner for Refugees, you are certainly well aware of the situation in Azerbaijan. I hope that while being here for the last two days, you will get acquainted with these problems more closely. This is why, I appreciate your visit to Azerbaijan. Your tour to the Caucasus and in particular, your visit to Azerbaijan is very necessary and important for us. Well, please, I am listening.

Sadako Ogata: Mr. President, it is nice and honour for us to be here in Azerbaijan. I am grateful to you for this reception and hospitality. I want to express my special gratitude to you, because six months ago you had received my representatives here. Therefore, they are very obliged to you.

Yesterday, we were accompanied by your deputy prime minister and visited several regions. We have been in Bilasuvar and Horadiz where the refugees reside.

The office headed by me at UN, deals with the refugees and internally displaced persons. Much to my regret we find such people in this part of the world, too. Certainly, we very well understand the problem of the internally displaced people in the Caucasus and in Azerbaijan in particular. We would like to thank you for the efforts rendered to help to solve the problems of these persons.

It is known that these people are the victims of the conflict, and therefore, we thank you for your personal initiatives in the settlement of the Nagorno-Karabakh problem. One thing I can definitely tell you that the refugees and internally displaced persons are really willing to return home.

That's why, I would be grateful, if you consider their interests in the solution of their problems during the discussions. At the same time, to facilitate and solve their problems, we make joint efforts together with the members of your government.

People who I talked to yesterday, all wanted to return home. From this understanding, we would like to know your viewpoints on the possible ways of the settlement of the issue. And on our part, we are ready to render every assistance.

Heydar Aliyev: Certainly, during your stay here, you got acquainted with the situation in the republic, and you know that the Armenian-Azerbaijan - Nagorno-Karabakh conflict is a major problem for our country, people and the state. The military aggression connected with the territorial claim of Armenia to Azerbaijan, and as a result of it the Nagorno-Karabakh problem and later ending in the Armenian-Azerbaijan military conflict, have put Azerbaijan in a hard situation for 12 years already. Many things have taken place within this period, but what is the result? The result is that Azerbaijan's sovereignty, its territorial integrity have been violated, 20 percent of the territory have been occupied by the armed units of Armenia. About 1 million people have been driven out from their homes and become refugees on their own lands. More than 700 settlements have been destroyed, all the property has been ruined. A great damage has been inflicted upon Azerbaijan.

Military aggression has been committed by Armenia against Azerbaijan, however, Armenia has not been recognized as an aggressor by the international community, as well as by the United Nations. They have repeatedly attempted to assess that it was an internal problem of Azerbaijan. It is obvious that the Nagorno-Karabakh is an integral part of Azerbaijan. If it was a military conflict between the Nagorno-Karabakh and Azerbaijan, it could have been an internal problem of Azerbaijan. But this conflict has started from the first day not in the Nagorno-Karabakh, it began between Armenia and Azerbaijan. The essence of the conflict was the military operations realized

on the basis of a declaration by Armenia to annex an integral part of Azerbaijan - the Nagorno-Karabakh. Therefore, we consider that the conflict of Armenia and Azerbaijan and the Nagorno-Karabakh differs from all other conflicts existing in the world. Unfortunately, this problem was not duly appreciated by the super powers and the United Nations, and the essence of the conflict was not rightly determined. As a consequence of all the said, the military forces of Armenia were not blocked by anything, and on the other hand, because of certain faults of Azerbaijan, a greater part of the Azerbaijani territory was occupied.

If no country had helped the Nagorno-Karabakh when it was an autonomous republic within Azerbaijan, and it Armenia had not suffered it, we would have settled the conflict ourselves.

As a result of the ethnic cleansing started in the Nagorno-Karabakh still in 1988 and the Azerbaijanis living there were driven out. It was done by the Armenians. Being an autonomous province within Azerbaijan, the Armenians have driven out the Azerbaijanis, the main population of the country. This problem could have been solved and the rights protected by Azerbaijan itself if not for the interference of Armenia. After the interference of Armenia and aggression started by Armenia, certainly, Armenia, the Nagorno-Karabakh and the other forces in collaboration occupied not only the Nagorno-Karabakh, but also seven districts around it and drove out the ethnic Azerbaijanis from their homes and lands.

Unfortunately, the United Nations remained indifferent in this issue. It is also true that the Security Council of UN made several resolutions not on the Nagorno-Karabakh, but on Lachin, Shusha and Kalbajar, when other territories of Azerbaijan were occupied. The said resolutions demanded the liberation of the occupied territories. However, Armenia did not only obey the resolutions, but paid no heed to them. And the Security Council of UN remained indifferent to it again.

Thus, as I have said, we have about one million refugees in Azerbaijan. Therefore, I tell you that as a result of the Armenian-Azerbaijani conflict there is over a million refugees in Azerbaijan, certainly it is different from elsewhere. That is a heritage of the past left for us. We are responsible now to settle this conflict, restore the territorial integrity of Azerbaijan and liberate our occupied lands. We have to return those people, whom you've seen, to their lands. They are in need of it.

In this issue the policy of Azerbaijan is again right and true. We have proposed to settle the problem peacefully above all. We have stopped the war and we have been living for 5 years already in a cease-fire regime, despite the fact that those people have been dwelling in those camps and tenets, you have seen, for 6-7 years.

We have been conducting talks to settle the problem peacefully from May 1994 until now. We have done much work during this period, and a great distance is covered.

Much effort has been made, in particular, by the Minsk Group of OSCE and its co-chairs Russia, the USA, and France. As for instance, in 1996 in the Lisbon Summit of OSCE, we were close to a peaceful settlement of the problem the Armenian-Azerbaijani conflict. But the Armenian party rejected the document adopted at the OSCE Summit and it did not accept the terms. Therefore, the situation after this became tense again.

Last November the working groups of the Minsk Group of OSCE submitted a new proposal - the formula of the «Common state» for the settlement of problem. We can not accept this formula, as it means the establishment of a second Armenian state in the Azerbaijani territory. It is doubtless that we can't agree with this injustice. That is the situation.

The people you have seen, live in very hard conditions. You have visited one or two tent-camps. There are dozens of such camps in the territory of Azerbaijan. Highly esteemed madam, I am aware that you have been following these problems for many years.

You have obviously, seen refugees in many countries and you know the conditions in which they live. But I can not believe there are refugees living in such awful conditions elsewhere in the world as in Azerbaijan. Both we and the refugees and the internally displaced people have one objective only, and, that is, the liberation of the occupied lands and return of those people home.

I was informed that you visited a part of Fizuli district liberated from the occupation. There were carried out restoration work with the aid of the UN and the World Bank. You have seen them too. But at the same time, you have seen the houses destroyed there, too. You have seen them in a small circle. You can just imagine that similar cases took place in the 20 percent of the territory, where dwelling houses, hospitals, schools, libraries and palaces of culture have been ruined entirely. But unfortunately the international community, including the United Nations, does not pay sufficient attention to this barbarism and vandalism. The reason why am I so sharp? Because when they talk to us each time, they approach to Armenia and Azerbaijan in the same wars. They think that there is a conflict, both parties are to be blamed, and they have to solve the conflict themselves. However, it is not taken into regard that which of the parties is the sufferer, which of them has suffered damages and losses, which of them began the aggression.

I am saying it because I feel them deep in my heart. I am telling them to make you know that we experience great hardships.

But along with the said, we have not given up the hopes and we are optimistic. We believe that it is possible to solve the problem and therefore we work hard on it. We try to settle the problem in a peaceful way. Azerbaijan is against the break of war, the battle, we do not want it. Though we have all grounds for it, since our lands are under occupation, anyway, we want to settle the problem peacefully.

I hope that if the UN, OSCE and its Minsk Group and other effective forces of the international community render assistance to settle this conflict, we can solve this problem. But let's just for a moment think that we take any decision on the solution of this problem. Do you imagine how much time will be required to implement it? Some people believe that we take the decision today and the refugees return to their places tomorrow. This is simply a superficial approach to the problem. The major issue we face is the peaceful solution of the problem, liberation of the occupied lands and then creation of conditions for the restoration of those areas, finally return of those people to their homes. I say it once again, you have seen this process while visited Fizuli district, it was merely a minor part of Azerbaijan.

Therefore, it is obvious that we have to achieve the solution of this major problem. And afterwards, we shall be in need of aid on the second stage. But for the time being, since no problem has been solved yet, those people are in great need, it is necessary to help them. We have received humanitarian help by now. I thank you and the UNO for this assistance. But unfortunately, there are some signals reaching us that the humanitarian aid should be reduced and stopped at all. But how those people will live on?

I consider that when visiting Azerbaijan for all these issues, you'll in future help us on the peaceful solution of the problem and, as well as, in rendering assistance to keep the living standards of the people up to a normal level.

Sadako Ogata: Mr. President, thank you for the information on the history of this problem and for disclosing your view on the perspectives of the issue. I fully comprehend all your feelings.

It is known that we began rendering assistance to Azerbaijan since 1992. We began to render aid to Armenia just at the same time too. As generally is known, there are refugees in Armenia too. Their number comes to 250 thousand. Those are Armenians who fled to Armenia. At the same time, there are 300 thousand Azerbaijanis here driven away from Armenia. As the conflict lasted, 600 thousand more people were added to it. As a matter of fact, this is a great number. We do our utmost to render every assistance to the refugees and try to cope with it.

I fully realize that I am not able to come over all these problems alone. Because, along with the problems of refugees, there are military and political problems here in addition, and in general, this is a complicated problem. What we have been doing up to now and can do for all these people is to somehow help them and try to better their living conditions. But all these are temporary measures. At the same time we live with the hope that all the political and military problems will be settled by the leaders of the countries involved in this conflict. From this point of view, I highly

appreciate your position. No matter how you experience difficulties, You try all the way to settle the issue peacefully.

Certainly, I have had some information on great destructions before. But when I visited Fizuli district and saw those destructions there with my own eyes, I could imagine clearly their gigantic degree and extension. Now I come to realize that their restoration and rehabilitation will require hard work and much intensive efforts.

But I must say that if the political difficulties are removed and security of the people is granted to return to their places, we would again declare our readiness for rendering assistance. To my mind, we'll have an opportunity to meet over again in order to discuss the ways of solution and the means of using for settlement of these issues.

How do you think to provide the security, soon after all the political problems are settled and an agreement is reached? We'll be staying in Azerbaijan and continue rendering our aid, until these problems are solved.

As to our humanitarian aid to refugees and internally displaced persons, we are anxiously expecting the negotiations to come to an end. Up to now, we have delivered 41million US dollars to render assistance to refugees and displaced people. 10 million dollars we have given for providing shelter. I understand that this figure is not quite satisfactory and it does not solve all their problems. But we have done it anyway. At the same time, we have tried to provide them with work places, so that they could earn for living. In this sense, I would like to express my gratitude to the deputy prime minister, Mr. Hassanov, who is doing the work in this sphere too.

I have to say that this situation can not last forever. We can not solve the problems of the people internally displaced people. For this reason, we appreciate your initiative in particular, and wish You every success in this line, in the political settlement of this problem.

Heydar Aliyev: I thank you for the warm words and your recommendations, and particularly for the assistance rendered to refugees and displaced persons for improving their life conditions to a certain extent. Naturally, these aids are very little. But what can be done, you can not do more than that. We wish it were much more.

We have endured all the difficulties and we shall stand to it. But I again ask you to pay more attention to Azerbaijan. If there is possibility, increase your aid some more. As to the solution of the conflict, I understand, it is our responsibility. But we have got much work to discuss and to do between us in the future. I think we'll cooperate more effectively further on.

From the conversation of the President of the Reublic of Azerbaijan Heydar Aliyev with Sadako Ogata, United Nations High Commissioner for Refugees – Davos, January 29, 2000

Heydar Aliyev: Distinguished Mrs. Ogata! Nice to meet you. I am very satisfied to meet the United Nations High Commissioner for Refugees.

Sadako Ogata: I am very glad to meet you, Mr. President. I am informed about your meetings in Davos where with a great interest I listened to your speech at the session on the «Perspectives of the Caucasus and the Central Asia: The Silk Road or a great game» in the World Economic Forum. All this is of special significance for spreading the realities of Azerbaijan throughout the world.

Heydar Aliyev: As you know, bilateral negotiations, as well as negotiations within the framework of the Misk Group of OSCE are underway for the peaceful solution of the Armenian-Azerbaijani conflict over the Nagorno-Karabakh.

The problems of the Azerbaijani refugees, who were forced to leave their homes because of the aggression of the Armenian armed forces are too many. It is very important to pay more attention and care for those people who tolerate all the sufferings and who hope to return home.

The relations between UNHCR and Azerbaijan must be strengthened in order to restore the justice and help our refugees return home.

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with Nigel Rodley, Special Rapporteur on tortures of the United Nations Commission for Human Rights - May 15, 2000

Heydar Aliyev: Dear guests, you are welcome to Azerbaijan. I know that you are here for some days. I am glad for it. Because your stay in Azerbaijan is very important for us. One or two days are not enough for acquaintance with the country. In this sense, you differ from other people who visit our country. You had many meetings. I consider that you have got acquainted with our society and city.

Nigel Rodley: Mr. President, thank you for receiving me. Really, our time and our visit here was very interesting. My colleagues, with whom I communicated, did their best that we were not limited only with holding intensive meetings, acquaintance with offices, visiting prisons, but also could see beautiful places of the city. They have practically shown us sights of the city. They made their best efforts that I had even a little information about the culture of Azerbaijan.

Heydar Aliyev: It is fine, because only you among all the guests coming to Azerbaijan visited prisons. None of them went to see prisons. Therefore, it is necessary for you to see as well as other places to create some balance.

Nigel Rodley: First of all, I wish to express my gratitude to my colleagues from official public sector for the cooperation. I know that Mr. Fuad Aleskerov has done huge work for the preparation of the visit schedule, arrival and work of the representatives here according to the plan. The official representative of the Ministry of Foreign Affairs, who is responsible for human rights, has also closely cooperated with us during the visit. During my stay here, meetings practically with all ministers, in whom I was interested, were organized. I could visit all the planned isolators. These conditions were created for me and we carried out all our tasks.

During our stay in your country we visited all necessary places and were convinced that certain changes have taken place here, as well as everywhere in the former USSR. I express my gratitude for everything to my colleagues that I communicated. They did their best to make our visit rational.

Now I would not like to come to any conclusions yet, I don't intend to give any comment or advice. Our program was rich and the information that we received was multilateral, we shall consider it, both formal and informal in order to draw conclusions. However, I want to note that the general development in the country has already concerned the sphere in which we are engaged, and it is extremely important.

Though, it does not directly concern my duty, but with great satisfaction I wish to emphasize that the death penalty was abolished in your country and it is completely observed. I know that you have accepted some decisions on the protection of human rights, and you pay attention to the recommendations of the public against the tortures. Now you and your office work on legal reforms and its culmination will become the adoption of the Criminal Procedure Code. Certainly, I would like to visit your country a little bit later to see the results of all these. However, now I am already sure that they will have extremely great influence.

Mr. President, you spoke about the places visited by us where criminals are kept. With a feeling of great satisfaction I want to note that you have agreed with the international organizations, the International Committee of the Red Cross that they could come and see the people kept in prisons.

As a whole, I basically estimate the situation like this. But, if you wish to touch upon any specific questions I am ready to discuss it in a little bit narrow framework.

Heydar Aliyev: Thank you. Your information naturally creates a feeling of deep satisfaction.

You already noted that we had accepted many decisions and taken measures in this field. But now, doing the work in this field, as well as in other fields in accordance with the rules of

international law with the documents of the United Nations is new for us. Naturally, I do not think that we have reached all the planned purposes in this field. But, at the same time, I am very glad - as you noted - that significant work has done, and now we are in a right direction.

Your current visit is very important for us as your sphere, in which you are engaged, it is a sphere which we had no opportunity to analyze it deeply yet.

As President, when we implement economic reforms, I see their results, get acquainted with everything and I know about all. Agriculture, industry, financial system – all these are branches which are familiar to us. However, as President personally I or other employees of my office can not go to prisons and get acquainted with the condition there as you do.

I make decisions and demand the corresponding executive bodies to carry out these decisions. I know that they try to carry out. They inform me on it. How much it answers to the desirable level or requirements of the international law, - we define it, but not like you. Therefore, your visit is very important.

I can openly tell you that we are ready to eliminate all the deficiencies observed by you. You did not tell but I know that you have observed them. You already noted that as a result of the decisions adopted by us certain works have been performed recently and there are certain achievements, that fact gives me reason to speak about it. Therefore, your visit is very important. I express my gratitude to you. You have done a big work.

As for your desire to see the adoption of Criminal Procedure Code - I invite you to come once more and to see it after its adoption. Then everything will be completed. Thank you. Perhaps you wish to tell me about some other issues.

From the talk of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with Under Secretary-General of the UN, Director General of UN mission in Austria Pino Arlacchi - UN mission office, Vienna, 7 July, 2000

Pino Arlacchi: Mr. President, We are pleased to meet you here after our meeting held several weeks ago in Tehran. It is a great honour for us that you have visited the United Nations Center in Vienna. I am confident that your visit will become a decisive stage on the path of development of the relations between this Center of the United Nations and your country.

One of the most important objectives facing our Center is, according to the figurative expression of the Secretary-General, «the struggle with uncivilized society». Speaking of that, the Secretary-General meant the struggle with the factors impeding the stable development of societies, factors able to threaten them, in particular, joint struggle with illegal drug trafficking, organized crime and money laundering.

We work together with the UN member-states on the new strategies and concepts of struggle organizing joint battle with new threats, including terror.

All the measures implemented into life in the UN member-states in the fields mentioned by me are of great importance for us. In this connection, taking the opportunity, I want to congratulate you on the measures undertaken recently in your country connected with the struggle against corruption, as well as on the occasion of affiliation of Azerbaijan to the Council of Europe. We understand that Azerbaijan intends to adapt its legislation in the field of struggle against corruption, organized crime and other dangerous tendencies to the international standards.

We can work together with you in these areas. We already have the program, the project which we implement in the Caucasus. However, if we take into account that your region is situated on the route of transportation of drugs from Afghanistan to Europe, we can say that we have a lot to do. I think that the joint protocol to be signed today, as well as the discussions with you today will lay the foundations for our fruitful future cooperation.

Heydar Aliyev: Esteemed ladies and gentlemen!

I think that the visit to the Center of the United Nations in Vienna an extremely important event for me and for my country.

After independence, Azerbaijan was recognized by the United Nations and it is a member of the UN. We appreciate it as one of the most important factors of our independence. We constantly cooperate and will cooperate henceforth with the United Nations.

To tell the truth, some issues in the period of cooperation with the United Nations cause our dissatisfaction. It is connected with the fact that the United Nations cannot take effective measures in our region in the settlement of the conflict between Armenia and Azerbaijan. As you know, as a result of this conflict, the armed forces of Armenia have occupied 20 percent of the Azerbaijan territory. More than a million Azerbaijanis having been banished from their native lands are living in different places of our country in extremely hard conditions for a long time – 6-7 years.

In 1992-1993, when the Armenian troops occupied the Azerbaijani territories, Azerbaijan appealed to the United Nations. The United Nations considered these appeals in the Security Council four times and may be more. At any case, the Security Council of the United Nations adopted four resolutions on the unconditional withdrawal of the Armenian troops from Azerbaijan. The UN Security Council has also adopted several special statements in this connection.

However Armenia, being a member of the United Nations, fulfilled none of the decisions adopted by the UN Security Council. It comes out that the Security Council passes a decision but does not fulfill it. And this does not do credit to the United Nations.

I have not once given this question both to the former Secretary-General, Boutros-Ghali, and present Secretary-General Kofi Annan. However, each time I was responded that there is no mechanism for implementing the resolutions and decisions of the Security Council of the United

Nations. But if there is no such a mechanism, it should be created. If it is not created, it means that the United Nations is indifferent to the implementation of its own resolutions.

Today I have to speak about it since the situation, which our country is facing now, obliges me. 20 percent of the Azerbaijani lands are still under the occupation of the Armenian armed forces. To say the truth, the United Nations has declined this issue in a certain sense and charged OSCE with it.

OSCE, which has established the special Minsk Group for the settlement of the Armenia-Azerbaijan conflict, has been engaged in this issue since 1992. Russia, the United States of America and France are the co-chairs to the Minsk Group.

In 1994 at the Budapest Summit, in 1996 at the Lisbon Summit of OSCE, important decisions were adopted for the settlement of this conflict. However, as a result of the destructive policy of Armenia, these decisions are not fulfilled.

Today the Minsk Group continues its activity. Chairman-in-Office of OSCE, prime minister of Austria, will visit our region in the nearest future.

As you know, we stopped the war in 1994, signed a cease-fire agreement and hold negotiations for the peaceful solution of the issue. However there are no results yet.

Since the last year, the number of direct meetings has also taken place between President of Armenia Robert Kocharian and President of Azerbaijan Heydar Aliyev. These questions were repeatedly discussed with the assistance of President of the USA Mr. Bill Clinton, they were also discussed with the assistance of the new President of Russia Mr. Putin, as well as with the assistance of President of France Mr. Jacques Chirac. Nevertheless, the Azerbaijani lands are still under the occupation of the Armenian armed forces. More that a million Azerbaijanis have been living in their country as refugees and displaced persons in tents, in hard conditions for already 6-7 years.

I think that the United Nations should approach these questions more attentively. In the present situation the High Commissioner for Refugees of the United Nations and the High Commissioner for Humanitarian Aid of this organization should render more effective aid to the refugees and displaced persons of Azerbaijan living in hard conditions. Unfortunately, this aid has reduced in the recent years because of unknown reasons. This situation worries us.

Mr. Arlakki, I know that it is not the sphere in charge of you. But you are the Under Secretary-General of the United Nations and I am at the UN office in Vienna. I cannot help speaking about it. I hope these words will not remain just information for you, and you, from your part, will react to my opinion. Saying «You will react» I mean practical actions by the United Nations.

And now we can go on to the basic topic of our discussion with you. You mentioned that Azerbaijan has been implementing all-round practical measures in the field of struggle against drugs, organized crime and corruption. I appreciate that you underscore and rate highly the work done by us. We indeed consider the struggle in these areas as an important objective of our state in the protection of our statehood and prevention of these extremely dangerous phenomena in the whole world.

We have undertaken extended measures in the field of struggle with drugs. In particular, as you know, a special commission headed by a deputy prime minister has been created by my decree. I can say that this commission works actively. We have joined three conventions in the field of the struggle against drugs. However, our neighbours have not joined these conventions yet.

An important program in the field of struggle against drugs is implemented together with the UN. The UN has carried out practical work for its realization, especially, with our Customs Office and Interior Ministry. The first part of this program is completed. The United Nations has allocated definite funds for its realization. However, I want to inform that the program worked out together with you is implemented into life and the funds allocated have been used. We want to proceed to the second stage of this program. The United Nations should render financial aid.

You have mentioned that Azerbaijan, according to its geographic location, is situated on the

route of drug trafficing both from Afghanistan and Central Asia to the West, and from Iran to the North and the West. We understand it, take it into consideration and undertake necessary measures. However, I want to say that there are no channels similar to other intensive channels for the transportation of drugs to the West neither from Central Asia, Afghanistan, nor from Iran across the territory of Azerbaijan.

That is, the work done by us has prevented it. Therefore our territory cannot be used so intensively. It is connected with the fact that we have always taken the most serious measures in this field. The program worked out and implemented into life together with you has yielded its positive results. However, we do not rest on laurels, we take and we will take necessary measures to block these channels.

We struggle against it not only as a transit country for the transportation of drugs, but we also want our citizens not to take drugs in our country. I want to say with deep satisfaction that in comparison with other countries, many countries, may be even with all the countries, the usage of drugs among the population is of a very low rate. We undoubtedly carry out the struggle and protect the health of our population.

About the struggle with organized crime. The struggle against drugs is certainly its integral part. However, the groups engaged in the organized crime reveal themselves in many other areas. For example, terrorism, extremism, separatism. We have always struggled against them.

As you know, when Azerbaijan gained its independence, the internal stability was very fragile in the country. Both in 1990-1991 and in 1992-1993, illegal armed groups committed attempts of overthrow and terror acts in Azerbaijan.

In 1993 Azerbaijan was on the brink of a civil war. We stopped it. Then the armed groups undertook attempts of armed coups twice. We suppressed them, too. However, many of those criminals are hiding now in different countries. And do not give up their intentions.

For instance, in 1995, two hours before the arrival of President Kuchma and me in Baku, it became clear that hundred kilograms of trotyl was put under a bridge across the road leading to the airport to blow up the cars and kill both presidents. Our law enforcement bodies worked well and prevented it.

Or in the autumn of 1995, when the Azerbaijani president was coming back from a foreign trip, it was revealed that the president's plane had to be shot with a missile while landing in the airport. In that case, not law enforcement bodies, but Allah helped us. The planes land in Bina airport of Baku from two directions. But in most cases they land from the side where the missile was established. The direction of wind changed when we landed and therefore the plane landed not from the side where the missile was installed, but from the other side. However, we did not know that we were going to be hit. They just could not release the missile to shoot the plane down. But after some days, we investigated the case and cleared it up. Some of the terrorists was punished. But the rest still hide in other countries.

I want to say that special services of some countries took part in all these crimes – the attempts of coup and terrorist acts. And today, the intentions to commit terror acts against us, against the president of Azerbaijan are inescapable.

For example, one of the chieftains of the group, which committed the coup attempt in 1995, escaped and hid in Salzburg, Austria. He lived here for two years and was granted asylum. We have repeatedly appealed to the Austrian government, however, our appeals were not provided.

Then he moved to Iran. He has been uniting terror groups around himself and wants to commit a terror act against the president of Azerbaijan for two years. The government of Iran does not fulfill our demands either, does not extradite him. Therefore, I was especially protected during my trip to Iran. My guard has been strengthened here too, as we have the information that he will arrive from Iran here. At any case, his family lives in Salzburg.

Informing you about these facts I want to say that the struggle with the organized crime takes a special place in the policy of our state, because our country is in such a situation.

At the same time, the implacable struggle is carried out with corruption too. In 1997, I issued very serious decrees in this connection and necessary measures were taken, i.e. I issued a decree and a law has been adopted. Our position in this regard is very strict.

Thus, you see that we have experience in these fields. Therefore, if you want to create a bureau on the struggle against drugs and organized crime in the Southern Caucasus, and I have heard that you want, it would be useful to establish its headquarters in Baku, Azerbaijan.

I have told you that we joined the conventions. But we know that as early as 1996, you signed the memorandum on the struggle against drugs with the countries of the Central Asia. I was informed that this memorandum is of open character and it is possible to join it. Thank You.

Pino Arlacchi: Mr. President, thank you very much for the detailed information about the situation in your country. We appreciate you for the information about the measures taken for the solution of the conflict and in the field of struggle against drugs.

The expressions like «transportation of drugs», «terrorism» and «civil wars» have an abstract meaning for many. They know about it only from newspapers and books and hear on television. Most of the people do not understand what a war is, do not imagine how dangerous a terrorist act is for people. But your personal life and work experience show that how important it is to take a strict position in the struggle against transportation of drugs and terrorism in order to build a powerful state in the country and ensure government in full.

At the beginning of your speech, you said that the United Nations did not play an efficient role in liquidation of conflicts, in particular, the conflict in your region and the resolutions of the Security Council are not fulfilled. I am aware of this problem of the UN. I also know about all four resolutions passed in connection with the conflict in your country. Resolutions have been adopted regarding many conflicts and wars, even regarding the solution of many issues arising among states, but they have not been fulfilled either.

Mr. President, I want to note that it would be incorrect to explain non-fulfillment of these resolutions by unwillingness of the Secretary-General, whom I represent here, to fulfill them. In other words, both the Secretary-General and his representatives, such as I, do their best to have the resolutions of the Security Council of the UN be fulfilled, to create a mechanism providing their implementation.

But in any case, I shall inform the Secretary-General about your opinion and personally talk with him about our meeting today. I assure you that we shall approach the issue of the security of your country sensitively.

As for the cooperation between the UN and your country in the field of struggle against drugs, I also want to mention with satisfaction that the first part of the program, which we implement into life together with your country, is a good ground for even more fruitful cooperation.

The measures taken in your country towards the prevention of transpiration of drugs delivered from Afghanistan and Iran pursue not only the goal to secure the health of your population, but also serve the cause of liquidation of problems of the last destination point of drug delivery, i.e. the European countries. Therefore we, acting together with the countries of the Western Europe over the prevention of the delivery of drugs, will inform them that Azerbaijan plays here a leading role.

Having signed the Memorandum of understanding we shall intensify mutual cooperation even more. We highly appreciate and welcome the desire you stated about today to join the Memorandum signed by us with the countries of the Central Asia. We consider that with Azerbaijan in the Memorandum of understanding, signed with five Asian countries, the frames of cooperation will widen and it will become complete.

I hope that we can use new opportunities and prospects in other fields too – for example, in the struggle against terrorism. The department I am in charge of is responsible for the struggle against terrorism and now we are establishing a special structure.

One of the tools, which we intend to work out, is providing extradition – transfer of terrorists

from one country to another. In your speech you have given an illustrative example of absence of full cooperation in the struggle against terrorism. Provision of closer cooperation in this field would decrease of danger you are facing and strengthen the stability in your country.

Speaking of all this, I want to draw your attention to the fact that the international cooperation in the struggle against terrorism consists of more definite elements. And they are not simply the documents on cooperation developed by attorneys and lawyers together in one room. Therefore I believe that we can achieve great advancements by working together in many fields, including the struggle with organized crime.

You know very well that terrorism, drug trafficking and organized crime are closely interrelated. The people belonging to the same group act in this sphere and often the means earned through illegal drug sale are spent on funding definite terror acts.

I bring to your notice that in October, this year, we shall hold an international conference in Tashkent devoted to the measures on the struggle against drug trafficking. Taking the opportunity I invite You to the international event to take place in Palermo, Italy at the end of the year.

Now we are completing the elaboration of the first stage of the International convention on the struggle against the organized crime. This convention will become the most powerful instrument in the struggle against the organized crime in all regions of the world. Owing to it, we shall be able to provide the confiscation of property of persons involved in organized crime and their more affective and quick transfer from one country to another.

The event we are to hold in Palermo is scheduled to December 12, it will be organized at the level of heads of government. Secretary-General, Kofi Annan, chairman of the European Commission, president of Italy and many other heads of states gave their consent to participate at this event. If you are also together with us at this important conference, you will do us the honour and we shall be very pleased.

Heydar Aliyev: I accept your invitation and shall come with pleasure.

Pino Arlacchi: I assure you that the relevant measures will be provided for your security there. As a person having the similar problems as yours, I understand what you mean. You and I are the people who were lucky.

Heydar Aliyev: Did you also face identical problems, didn't you?

Pino Arlacchi: Yes, I did.

Heydar Aliyev: Then you will understand me well.

Pino Arlacchi: If you allow, we shall sign the document.

Heydar Aliyev: I want to touch one more issue. You know that the Centre of Space Exploration has been existing in Azerbaijan for a long time. Its employees have participated in the procedures here. They have participated in the UN conference last year. This work relates to your sphere of activity.

It will be useful if you personally appoint this organization as central for the region. We have good experience and scientists in this area. This organization has been functioning as early as the time of the Soviet Union, for twenty years approximately. Therefore, it would be good to expand this cooperation.

Pino Arlacchi: Mr. President, I assure you that we shall go into this matter. There is also the center engaged in space exploration here and it is subordinated directly to me.

Heydar Aliyev: Yes, therefore, I appeal to you.

Pino Arlacchi: I will speak with the managers of this center. We shall do utmost to provide cooperation with your country in this field. I think that we can make use of the experience and services of experts from your country. We will be able to turn Azerbaijan into the center implementing exploration work in the region as it was in former years.

To Bawa Jain, Secretary General of the World Peace Summit – August 27, 2000

Distinguished Bawa Jain!

I extend my gratitude to you for your letter concerning the world peace summit dedicated to the new millennium of religious and spiritual leaders organized at the UN in August 28, 2000. The goal of this event, organized with the mediation of the UN and participation of world religious leaders with the aim of achieving peace, global understanding and international cooperation, is of immense importance for the independent Azerbaijan. I hope that this forum will clearly reflect the wish of millions of people, suffering from conflicts and aggressions, to live in peace and security.

Security is vitally important for the independent Azerbaijan which makes decisive progress in building a free and democratic society that is located at a geopolitically sensitive region. It is also related to the Armenian aggression against Azerbaijan and groundless territorial claims of Armenians which created huge problems for our independent state and nation. As a result of the Armenian aggression 20 percent of our territory has been occupied, 10 thousands of people were killed and wounded, hundreds of women, children and elderly are taken either hostages or captives. More than a million of people have been driven out and become refugees and IDPs. Today one out of eight citizens is either a refugee or IDP. I think that it is not difficult to perceive how negatively the Armenian aggression affected all the spheres of life in Azerbaijan.

Azerbaijan has always been faithful to the norms of international law, to principles of democracy and independent statehood in its domestic and foreign policy, regardless of huge moral and material loss of Azerbaijani nation as a consequence of the Armenian aggression. In this regard, we count on our nation's high moral values such as peacefulness, humanism and tolerance.

Azerbaijan has never experienced religious or national discrimination. Along centuries the world religions coexisted and all peoples peacefully dwelled in Azerbaijan irrespective of their language, religion and ethnicity. The Azerbaijani nation, relevant to its national characteristics, has always been in friendly relations with neighboring states and nations. These progressive historical traditions continue these days as well. Thus, Azerbaijan does its best to restore peace and security in the region.

Obviously, it is not sufficient to have willingness of one side in order to achieve the above mentioned goals. To make concessions by taking the principles of international law such as territorial integrity, inviolability of borders, and support of the interests of national and religious minorities, with the aim of mutual respect, understanding, confidence, and above all, maintenance of interests of all sides is of great importance. Otherwise, mankind will not be able to get rid of wars and pandemonium.

I express my confidence that the peace summit of the world religious leaders, which serves good will, will comprehensively discuss the troubling issues of the world and will worthily contribute to peace and security.

I wish you every success in achieving this target.

Yours sincerely,

Heydar Aliyev,

President of the Republic of Azerbaijan

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the Millennium summit in New York - September 7, 2000

Distinguished Mr. Chairman!

Distinguished colleagues!

Ladies and gentlemen!

The 20th century is coming to an end. This century will be marked in the memory of the mankind with moral-intellectual progress along with bloods shed in the two world wars, collapse of the empires and birth of dozens of new sovereign states, tensions connected with the «cold war» and collective efforts for peace and stability. But what will be with the world in the coming century?

Confrontation of the two systems has gone into history. Victory and spread of democratic and free market ideas must help the establishment of such a world where the interests of all states will be taken into consideration and a real and equal partnership will emerge. But analysis of the dynamics of the international development brings us to a bitter conclusion that rivalry stereotypes have not yet been rooted out. We live in a very difficult period and a wrong step can destroy everything and take us to the tragic past. We must traverse a hard road in order to build just and secure world order, and we all must try to achieve this goal.

The main tendency in the current stage of development of the world is globalization. The prospects of this complicated and not unambiguous process make all of us think about it. Globalization has to assist the stable development, integrity, stabilization of management systems of states, elimination of discrimination in economic relations and improvement of the welfare of peoples. Along with the supremacy of the principles and norms of the international law, evolutional changes, partnership and assistance of the most developed countries to underdeveloped ones, mutual confidence and loyalty to the universal values, acceptance of national differences must be defining directions of this process. The power of democratic development is in its diversity.

Azerbaijan contributes to the globalization in a positive sense. My country efficiently realizes its role as a bridge between the West and East by making use of its rich strategically favorable geographic position, rich resources and potential. This bridge begins from the rich historical past of Azerbaijan and has been aimed at future.

We spend great efforts for the restoration of the Great Silk Road, for the establishment of the European-Caucasian-Asian transport corridor and for the extraction of the carbohydrate reserves of the Caspian basin and its transportation to the world markets. These projects are of vital importance for the free and perfect development of the countries of several regions and will enhance the supranational cooperation and have a positive impact on the formation of favorable global conditions.

But external threats and internal problems, exertion of pressures and involvement in struggle for the spheres of influence do not let young and fragile democracies to reinforce and develop their statehood, to be busy with peaceful state-building and independently follow their paths which meet the interests and desires of their nations. They have been involved in a ruthless fight for their independence, sovereignty and territorial integrity from the very day of their existence.

The states suffering from the occupation of their territories, ethnic cleansing, aggressive separatism and terrorism justifiably expect the UN to take maximally effective steps for ensuring just peace and security, and for the protection of the principles of its charter.

Unfortunately, the Southern Caucasus has become a region where these problems and challenges manifest themselves clearly. Armenian aggression against Azerbaijan, the aggression which brought countless calamities to millions of people is the main destabilizing factor in the Southern Caucasus.

In the course of this aggression, the Armenian armed forces have occupied 20 percent of the

territory of Azerbaijan, conducted ethnic cleansing and forced one million Azerbaijanis to leave their native homes. In regard to this issue the UN Security Council has adopted four resolutions which unambiguously confirmed the sovereignty, territorial integrity and inviolability of the borders of the Republic of Azerbaijan and demanded the unconditional withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied Azerbaijani territories. But the decisions of the Security Council remained on paper since 1993.

Since 1992, the OSCE is being engaged in the settlement of the Armenian-Azerbaijani conflict, but its activity has not brought any results so far. The bilateral negotiation between the Presidents of Azerbaijan and Armenia continues, but they have not yet produced any results. We are committed to ceasefire more than six years, but it is not the solution of the problem as well. I'm calling on to take all the necessary steps for the fulfillment of the resolutions of the UN Security Council.

It is impossible to achieve peace and stability in the region without the solution of the Armenian-Azerbaijani conflict, without the solution of other existing conflicts, without putting an end to external pressures, and with the presence of foreign troops as well.

Granting political integrity and the status of neutrality to the Southern Caucasus would give an opportunity to the states of the region to establish normal mutual relations and to ensure the integration to the world economic system harmonically.

I thank all the organizations in the UN system and donor countries for their aid to the Azerbaijani refugees and IDPs who have been living in a disastrous situation for 8 years. We greatly need this vitally important humanitarian aid to be continued and increased for those people until they return to their native living places.

The United Nations bears great responsibility for the fate of the world and we have high hopes for it. A serious and rational reform must increase the effectiveness of the work of the organization, as well as that of the Security Council.

At the end of my speech I would like to emphasize that we all bear the responsibility for peace and security on the planet, and I want to express my confidence that the outcomes of «The Millennium Ssummit» would be a reliable foundation for our road towards the 21st century.

From the speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with Regional Director for UNICEF Regional Office for CEE/CIS/ Baltics Philip O'Brien - Presidential palace, October 20, 2000

Heydar Aliyev: Welcome to Azerbaijan. Relations and corporation between UNICEF and Azerbaijan assume great importance. Generally, formation of the organization like UNICEF in the frames of the UN is a great event. Its activities are of great importance.

Corporation of Azerbaijan with UNICEF began in 1993. I remember that when I participated at the General Assembly of the UN in New York, I signed the document on corporation between UNICEF and Azerbaijan. Up to know UNICEF has rendered assistance to the solution of many problems, especially to the prevention of diphtheria, poliomyelitis and others. I appreciate such activities of UNICEF very highly.

UNICEF has great chances for more beneficial and useful corporation with Azerbaijan. I suppose that after your acquaintance with the situation in our republic, you can prove the correctness of my words yourself .

We want to enlarge the corporation between UNICEF and Azerbaijan. Especially in the sphere connected with the life conditions of refugees, children who live in tents, we need this corporation very much.

Philip O'Brien: Your Excellency, thank you very much. I feel proud of being here today. Your country assisted to UNICEF in its mission in many spheres. First of all I want to congratulate You on the occasion of two great events.

First, I congratulate you on the occasion of the 9th anniversary of your country's independence. I'm very glad to be here when you celebrate the Independence Holiday.

My second congratulation is connected with the success of Azerbaijan in the Olympic Games.

Heydar Aliyev: Thank you.

Philip O'Brien: I know that you personally assisted to the realization of projects of our organization in Azerbaijan. We share your trouble connected with the great number of refugee children in Azerbaijan.

I want to express my gratitude to you on behalf of the Executive-Director of UNICEF for the activities of the representative of Azerbaijan in the UN in the position of the Board of Directors of UNICEF. When I heard that Azerbaijan nominated its candidacy for the permanent place, in the permanent committee of UNICEF engaged in the protection of children's rights, I became very happy.

Your Excellency, as you know, next September UNICEF will hold a summit on children's rights in the frames of the UN. Secretary-General of the UN has invited you to the summit. I'm very glad, in my turn, to repeat this invitation to you on behalf of the Executive Director of UNICEF. This summit is supposed to be a great opportunity for exchanging the views in the sphere of protection of children's rights and improvement of their lives. I hope that in my current position I will be in close contact with Azerbaijan for the next several years and have a chance to learn more about your country.

Heydar Aliyev: Thank you. At first, I want to thank you for your congratulations on the occasion of Independence Day and successes of Azerbaijan in the Olympic Games. In fact, for the first time Azerbaijan has reached such a high level at the XXVII Olympic Games. Undoubtedly, it is the result of the care to the children and the young generation in Azerbaijan. We are proud of winning 2 gold and 1 bronze medals. We managed to hold the 34th place among the 199 participant countries. Many countries stronger from the point of territory, number of population, as well as the economy lagged behind us.

Our bronze medalist boxer Vuqar Alekberov is 19 years-old. The gold medal winners are also young. It means that Azerbaijan cares and pay attention to its young people, and that is why young

men have chances to demonstrate their abilities.

At the same time you know that as a result of the aggression of Armenia, 20% of the Azerbaijani territories have been occupied. Over one million Azerbaijani citizens were driven away from the occupied territories and for 7-8 years they have been living in very critical conditions, in tents.

You just imagine, the XX century is coming to an end, but a part of our people are still living in tents, children are born in tents, grow up in tents and get educated and marry in tents. Because of these facts, the life of the children in Azerbaijan is much more miserable than of those in other countries.

We know that there are countries in Africa, Asia where not only children, but also the adults suffer from terrible diseases. We are informed about. But the conditions in a country, situated in Europe are unbearable. That is why, your organization UNICEF shouldn't treat the problems of different countries in the same manner. UNICEF must help each country individually.

I want you to spend 3-4 hours, it is possible by helicopter, and visit one of the tent camps. You will be terrified. You see that it is raining outside and it is not the first day. It will be snowing tomorrow. Then in summer it will become very hot. Every season has its difficulties for the people in tents. It's so hard to live in tents under the rain and move in mud not only for adults, but also for children.

I know that you have nothing to do with the solution of these problems. But I think you are able to help the people in tents, take care of children. I want you, in general, UNICEF to make some changes in the program connected with Azerbaijan because of the reasons I've told you.

As you declared, the summit of the UN dedicated to children will be held on September, 2001. It is a very important event. Undoubtedly, I accept this invitation and will participate in the summit. Because we have too much to tell them. From this point, your visit to Azerbaijan and your close acquaintance with our country is of great importance. Taking into consideration your visit and my conversation with you, I want your organization to expand its activities, its assistance to Azerbaijan.

Philip O'Brien: Your Excellency, I'll absolutely share all your wishes with the executive director of our organization with pleasure. Your sincere words describing the hard and unbearable living conditions of the refugee children impressed us very much. It shows that you are devoted to the issue of improvement of children's life standards. I suppose that, you have already proved it in New York when you signed 2 documents on corporation with our organization.

Your Excellency, as a regional director of UNICEF, I wish I had the power to put an end to all these conflicts. But when you said that all these problems were beyond my power, you were quite right. We realize how the war affects the children, and it torments us.

You are right. In fact, together with UNICEF, we do not treat all the countries in the same way, it concerns the children, too. One of the features demonstrating the power of our organization is our assistance to the children which are in need of it. Representatives of our organization, my partners establish close contact with your government and make efforts to learn more about the needs of the refugee children and to help them. I want to assure you that we shall do all our best to solve the serious problems that you touched upon and increase assistance to Azerbaijan.

I'm sure that the Executive Director of UNICEF and Secretary-General of the UN will be very glad to hear the news about your participation in the summit. I'm also very glad. If you tell about the terrible life of the Azerbaijani refugee children so sincerely also in the summit, I'm sure that it will be a gift to our general ceremony. Together with the government of Azerbaijan and NGOs, the Baku office of UNICEF wants to improve the living conditions of the Azerbaijani children and make some changes in their lives. Be sure that I'll myself be closely involved in these problems. Thank you.

Heydar Aliyev: Thank you. Your words are very hopeful and I hope that my wishes will come true.

You said that you wish you to stop the conflicts. Azerbaijan wants it more than others. Because,

the territorial integrity of Azerbaijan has been violated as a result of Armenia's invasion.

As I noted, 20% of our country's territory is under occupation, and it has been entirely ruined. One million people have been driven out of their native lands. We want to put an end to this horror, we want peace with Armenia. We want to restore the territorial integrity of Azerbaijan. We want to ensure the refugees to return home. Unfortunately, the position of Armenia is aggressive and not understandable in this problem. I also want to inform you about the discussions of these problems in the Security Consul of the UN in 1992-1993. It adopted 4 resolutions on this problem. The resolutions demand the immediate withdrawal of the Armenian armed forces from the occupied territories, but Armenia ignores these resolutions. I spoke on this problem on September 7, In New York in the UN and criticized the UN and its Security Consul for inability of implementing their resolutions. Undoubtedly, the UN is an organization of historic importance. We believe it. But if the decisions and resolutions adopted by the UN are not fulfilled by the countries, the UN must take measures. Please, convey my words to your Executive Director, too.

Next year, in September, I'll visit your country. I wish we could stop the conflict between Armenia and Azerbaijan by that time. If we manage it, then the refugees will need some years to return to their native lands. But everything is ruined there. New buildings, houses must be built. We have many missions. I shall come to your country by all means.

Philip O'Brien: Your Excellency, I'm very pleased. Thank you very much.

Heydar Aliyev: Thank you.

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with the UN Resident Coordinator Ercan Murat and other members of the organization - Presidential Palace, May 30, 2001

Heydar Aliyev: Distinguished Ercan Murat!

Dear friends!

I think that our meeting today is connected with the departure of Mr. Ercan Murat from Azerbaijan. Naturally, diplomatic mission has its own principles. Diplomats are allowed to work in some place a long time. Perhaps, for that reason you are replaced. But the matter is that we are accustomed to persons working in our country, and don't want them leave of our country.

You successfully cooperated with various local companies during your activity. For that I thank you. I hope that you will work more fruitfully in your next post. Please, I am listening you.

Ercan Murat: Mr. President, let me first of all thank you for the reception on the behalf of me, the heads of the specialized groups of the UN in Azerbaijan and other participating colleagues.

You have always supported the activities of various structure of The United Nations in Azerbaijan. That is why we don't consider this reception as an exceptional case.

We decided to give you brief information about the meeting we hold, affairs we did with the last four years and our future plans. We want to hear your recommendations and advise over this.

Heydar Aliyev: Please, do it briefly

Ercan Murat: The United Nations is mainly interested to render support to your government for the improving living conditions of the refuges. We are very satisfied with the outcomes of the collaboration in this field, especially with the lite of the refuges return their lands, for example, to the reconstructioned of Horadis settlement.

In this respect, we closely cooperated with the office of Abid Sherifov and continue our activity. At the same time, we have materialized some projects with your state structures in the socio-economic fields. Besides, we have fruitfully cooperated for the improvement of governance, creation of new jobs, and solution the problems of the children. Doing them we acted not as separate organizations of the UN, but as a single team. We think that it was efficient, because your government always supported our activity, treated our specialized, we also had successfully as a single centre. And we have cooperated with your government in this sphere successfully.

We would also like to share our future plans with you. We are very glad that your government has adopted an important decision and raised the level of the information-technology existing in the world. We closely elaborate with Mr. Ramiz Mehdiyev for improving the policy of information-technology of your government to a completely high level.

We also welcome your initiative to set up Oil Fund, and spend the accumulated for the nation.

Besides, my colleagues are ready to render all kinds of support to your country after achievement of peace.

Mr. President, finally I want to declare that the people sitting at this side of the table decided to render all kinds of support to your country after the achievement of peace.

We closely follow your consistent efforts to solve the conflict peacefully and I declare that we are ready to help Azerbaijan after the peaceful solution of the conflict.

Finally, I want to share with you my personal views, and observations Mr. President, I worked here nearly for four years. During this time I loved Azerbaijan, Baku, and its nation. I was very much pleased to work here. I felt at home, spoke in my own language. I thank you and your nation for all these.

Mr. President, if you have any question to me and my colleagues, we are ready to answer them.

Heydar Aliyev: Thank you. I have no question. It's easy to put a question, but it is necessary to work.

I thank you once more for your four years of fruitful activity. I wish you luck in your future activities.

You support the peaceful solution of the Armenian-Azerbaijani conflict. When peace is reached, we'll render necessary support to Azerbaijan.

I thank you for that too.

But first it is necessary to solve the conflict peacefully.

It is regretting that Security Council of the United Nations is very passive in the solution of this conflict. We repeatedly say that, the Security Council of the UN adopted four resolutions in 1993.

These resolutions recognize the territorial integrity, and demand the withdrawal of the Armenian military forces from the occupied territories without any condition.

I have spoken from the rostrum on this problem several times, reminded the problem, desires, wishes and demands of Azerbaijan of General Assembly of the UN in New-York. But I regret that all of them produced no results. It's true, the UN says that the OSCE, its Minsk Group and three mediators three great powers of the world are engaged in it. But, this doesn't reduce the responsibility of the UN and its Security Council.

I got a congratulation from the UN General Secretary Koffi Annan on the occasion of the Day of Republic. Mr. Koffi Annan declares that he wants the peaceful settlement of the conflict, and the UN is ready to help in the reconstruction of the liberated territories. I thank him for these desires. But first of all, the conflict must be settled. If the problem is not solved, the occupied territories are not liberated, then all these remain the promises.

I know that your are not responsible for this things directly. But your are the representative of the United Nations in Azerbaijan. For this reason, saying these directly to you I hope that you'll deliver our anxiety, our demands and dissatisfaction to the top officials of the United Nations and Security Council.

We expect real activities and results. But all the promises given to us concern the future. I declare once more that we shall try for the peaceful solution of the conflict. But you see the difficulties. Perhaps, you see the hard living conditions of the refuges living in the tents. Not in any world country there are so many refuges as in Azerbaijan. Not any one in other world countries live in such critical conditions. But the international organizations naturally indifference surprises and touches us very much.

I thank you once more for the work done by you. You are leaving us, but your colleagues here remain in Azerbaijan. I wish they could also bear my words in their memory.

Ercan Murat: Mr. President, thank you. We clearly heard your advice to us. Be sure that before leaving your country, I shall convey your views to the Secretary-General of the United Nations. I thank you for the reception and support. I wish you and Azerbaijan much greater successes in future! Thank you.

Heydar Aliyev: Thank you.

Speech of the Prime Minister of the Republic of Azerbaijan, Ilham Aliyev, at the general discussions of the 58th session of the General Assembly of the United Nations – September 23, 2003

Ms. Chair!

Ladies and gentlemen!

First of all, let me congratulate Ms. Julia Robert Hanten for her election as a chair of the 58th session and extend my gratitude to Mr. Jan Cavan for his activity as a chair at the 57th session.

Ms. Chair, this year was challenging for the UN. The Iraqi events reflected fragility of the international security system. It is not the first time that the UN is not able to implement its resolutions and to react accordingly due to the disagreement among the members of the Security Council.

Such disagreements negatively affect the activity of the Security Council with regard to both Iraqi events and other conflicts involved. Obviously, the UN mechanisms do not keep up the reality and thus it is required to make reforms in the UN system. Reform in the Security Council is of utmost importance as well. Today's reality and a half-century long reality should be reflected.

Azerbaijan supports Kofi Annan's proposals with regard to reforms, notably the idea of extension of the members of the Security Council. We support to work out mechanisms of the UN, and particularly we expect good will of permanent members of the Security Council in reconsideration of the veto right.

We hope that now the international community is able to unite its efforts and to direct them towards the restoration and strengthening the united and indivisible Iraq. Thus, it will contribute to building democracy based on the free will of all the Iraqi people. Having declared its willingness to participate in this process our country is already contributing to security and stability of Iraq.

The terror act against the headquarters of the UN in Bagdad shocked the whole international community. Assassination of Serjio de Mello and his colleagues is a tragic loss for the organization and for all of us.

The terror act in Bagdad showed how vulnerable we are and proved that terrorists are ready to commit any kinds of crime.

The sole response to those terrorists must be a relentless fight regardless of their targets. In this fight, there is no room for a double standard. Azerbaijan, subjected to the Armenian aggression, occupation and terror for years, has been fighting against terrorism alone. There was no sole response to our call from the international community to strengthen efforts to fight terrorism. Only after 9/11 the call was heard.

It is possible to eradicate terrorism by eliminating its causes and the environment for its expansion. On the other hand, it is not possible to deal with conflicts in the world and in the Southern Caucasus if they are supported by the state.

We should bear in mind that terror groups organized by separatist and extremist forces, usually operate in «grey zones» which have emerged as a consequence of separatism and foreign aggression. One of the uncontrolled «grey zones» is the Nagorno-Karabakh and other territories of Azerbaijan occupied by Armenian military forces. The international community has to utilize force in fighting against terrorism thoroughly and in resolving conflicts within the norms of international law. This is the only way to restore justice and rule of law.

Azerbaijani delegation has constantly called the attention of the international community from this podium to the ongoing Armenian-Azerbaijani conflict. Ten years have passed since the adoption of four resolutions of the Security Council. These resolutions require immediate, complete and unconditional withdrawal of the Armenian forces.

Along with that Armenia challenges the international community disregarding the adopted resolutions. Neither the UN Security Council, nor the Minsk Group of OSCE have taken any

decision in this respect.

Azerbaijan has always supported the settlement of the conflict within the norms and principles of the international law. We shall carry on our efforts and long for active involvement of the international community. Azerbaijan will never agree with the «existing realities» and will never cede any portion of its land. Azerbaijan's patience is not infinite and no one should abuse it. Not Azerbaijan, which is the victim of the aggression, but Armenia undertakes the responsibility for the settlement of the conflict. Passive role of the international community is likely to exacerbate the situation.

Only after the withdrawal from the occupied Azerbaijani territories Armenia can long for the cooperation with Azerbaijan. By rejecting our constructive proposals based on the norms of international law, Armenia, in fact, discloses its desire to annex the occupied territories of Azerbaijan.

The Armenian authoirities trigger their own people to crises by pursuing chauvinism, militarism, separatism and terrorism. Democracy and pluralism can not possibly anchor in a society where military expansion and search for enemy are state ideology. Armenians should rather understand that serious social and economic problems will further worsen their situation.

I regretfully state and all should understand that lack of involvement of international community serves Armenia to pursue its aggressive policy and strengthen its self-confidence. Both the Minsk Group of OSCE and the UN Security Council stepped back and cast an immense doubt on their intention and activity.

Not punishing the aggressor casts serious doubt not only on the international security system, but also on the norms and principles of international law. Such attitude of the international community, conversely, exacerbates the situation.

We address the Security Council to take appropriate measures with regard to the afore-mentioned four resolutions and expect that the crime and aggression in the frontline and in the occupied territories will be halted and the aggressor immediately, entirely and unconditionally will be withdrawn.

Ms. Chair!

The conflict brought about a million IDP's and refugees for Azerbaijan. Apparently, the forthcoming winter will be another challenge for them. Hundreds of them are still languishing in tents. The Azerbaijani government uses its limited resources to alleviate their suffering. Recently the Azerbaijani President issued a decree to allocate 70 million USD to construct houses for the refugees and IDPs.

We highly appreciate the humanitarian aid of the international community, while at the same time we are concerned about the decrease of this assistance. We try to call attention of the relevant agencies of the UN, donor countries, NGOs and ask them to focus on problems of the Azerbaijanis, expelled from their own territories, and respond their needs respectively. The long lasting solution of the problem constitutes removal of the conflict between Armenia and Azerbaijan and return of refugees and IDPs to their places.

This conflict seriously damaged Azerbaijani economy. However, we managed to mobilize our resources and overcome the socio-economic crisis and pursue security and development. Economic reforms and oil strategy, designed and pursued under the leadership of the President of the Republic of Azerbaijan, Heydar Aliyev, yield concrete and positive results. These reforms resulted in macroeconomic stability and high economic indicators.

Transition to free market and development of entrepreneurship increased the role of private sector by 73 percent in the economy. Compared to the number of population, figures on direct foreign investment designate that Azerbaijan is leading among the transition countries. Average annual economic growth constitutes 8-10 percent.

Implementation of broad scale trans-regional projects with the initiative of Azerbaijan aims at developing the energy resources in the Caspian Sea and their transportation to the world market.

It opens new opportunities for the socio-economic growth for the countries located along the East-West corridor. These projects set forth the restoration of the historical Silk Road.

Ms. Chair, progress could be barely achievable, unless internal political stability was maintained.

In the upcoming days the Azerbaijani democracy will be at the crossroad of further maturity and solidity. The Presidential elections will be held in the Republic of Azerbaijan in October 15. Legislative basis exists for holding free and fair elections. Numerous observers from OSCE, the Council of Europe and other international organizations, along with local observers, will observe the presidential elections.

Global triumph of democracy, social progress and sustainable development is out of question unless poverty is eliminated and differences on economic indicators among the countries and regions are reduced.

Thus, the program called the goals of development of millennium is of enormous importance. Developed countries should render assistance to transition countries in their fight against poverty. The experience shows that no progress is ever made in the negotiation process if narrow-mindedness and self-interest prevail. Azerbaijan believes that the global integration process will benefit if the composition of the members is expanded in the multilateral trade system and if the developing and transition countries are given special attitude in the international trade organization.

We are completely sure that a dialogue between civilizations and cultures is important and necessary. Only by means of a dialogue and good will we can overcome the uncertainty and confrontation, and manage to unite against the common hazards and hardships.

Ms. Chair, let me reiterate that Azerbaijan is committed to build a strong democratic state and free market economy. I strongly declare that we are eager to contribute to international peace and security efficiently.

Thank you!

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Under-Secretary-General of the United Nations and Executive Director of the UN Office on Drugs and Crime Mr. Antonio Maria Costa in the Presidential Palace - December 4, 2003

Sincerely welcoming the guest the Azerbaijani President Ilham Aliyev said:

We had a gathering here in Baku to fight against the drugs and I was informed that it was very successful and I would like to express the hope that in future we shall continue to cooperate in this field. I can say that in fact in Azerbaijan we have created a state commission and we have the national program on fighting against the illegal trafficking of drugs, and I can say that we have made successes in the recent years in this field. In fact, we have a decrease of 25% in crimes made by drug addicts compared with 1995. And it shows the effective work carried out in that sphere. But, in fact we can consider the fully successful our work only if we have full control on the uncontrolled areas of drug trafficking and cultivation of drug plants. As a result of the aggression of the neighboring Armenia against Azerbaijan, we have a zone occupied by the Armenian armed forces in Azerbaijan and it is 20% percent of our territory, and it is totally uncontrolled and there is no international monitoring in this area, and in fact, drugs have been growing in this area and it has become a source of illegal drug trafficking. Azerbaijan has repeatedly expressed its stance in this connection to the international organizations. Particularly, this issue has been raised more than once at the Council of Europe and reflected in a number of documents.

As far as I know, this issue was in the focus of attention at the recent Baku forum as well. I hope you will help us in this regard. I want to note once more that Azerbaijan will continue fighting against the drug addiction and illegal drug trafficking.

Expressing his gratitude to the President of Azerbaijan, Antonio Maria Costa said:

Mr. President, once again, my colleagues and I are honoured to be here, meet you, I would like, first of all, to congratulate you for your election President of the country. I think it is an important recognition, you received from your own people, and indeed, it is a responsibility to the people.

As far as I know, there are positive changes in your father's health, he is recovering. I would like you to convey my best wishes and greetings to your father.

Mr. President, you probably remember that several months ago, we met in Yalta where you were in the capacity of the Prime-Minister. In that meeting, I was mainly focused on Afghanistan. One of the reasons for that was that presidents of the Central Asian republics participated in the Yalta Summit and Russian leader Vladimir Putin also displayed keen interest in the issues.

Before beginning with the main question - exchange of views on how we should organize our activity in the Caucasus - I would like to express my gratitude to you for the hospitality.

Deputy Prime Minister Mr. Hasanov and Ambassador of Azerbaijan in Vienna Mr. Sadygov closely cooperated with us in this issue.

We met the top officials of Azerbaijan, and they shared views with us. Your information allows us to organize our work on constructive basis. I must admit that drug situation in Azerbaijan is much better than where I have recently been to. Indeed, the country is experiencing its hard times, especially after the war, it faces the problems related to terrorism and crime in general.

I want to note with satisfaction that the country is successfully coping with these problems. Azerbaijan joined the anti-terror coalition. Chairman of your parliament let me know that all the documents related to the United Nations have already been signed, and important advancement achieved. The country's indications on both fighting against the drug trafficking and drug addiction and AIDS prevention measures are very satisfactory. On this occasion, I want to congratulate you and your country.

You have touched upon the occupied territories. I would like to say a few words on the issue. As you know my mandate is not to solve regional conflicts, but the occupied territories evoke

anxiety, and we think that it is necessary to get acquainted closely with the situation here. Issues related to the sovereignty are reflected in the Unite Nations resolutions, and peace talks are in progress. However, to monitor the area, we must get the permission from Armenia as well.

From the experience in many parts of world, in Asia, in Africa, certainly in some Latin American countries, we can say that there emerge uncontrolled territories in conflicts and the organized crime feels itself very comfortable there. Before passing to the second issue, Mr. President, I want to congratulate you on rather prosperous conditions which the country experience because of the recent oil developments. Undoubtedly, the country will benefit from the exploration, exploitation and of oil sharing revenues.

But, I have another concern in my mind. It has been our experience and I believe that Azerbaijan is also not an exception, when there are sudden positive, certainly also negative changes, when there are positive social and economic changes, unexpected events take place.

Therefore, based on the accumulated experience, my office would like to propose to you and to your cabinet to take some preventive measures for avoiding the problems.

Believe me that preventive measures proposed by us will be more effective than those which will be taken later. And I do not mean only the events currenting in Afghanistan, connected with drugs, but issues of greater scope. They are the problems of social changes.

Ilham Aliyev: Thank you very much for your proposal. We agree with them and I think that we can cooperate in the area of preventive actions and fulfill our responsibilities. Once more I would like to thank you for your assessment of the situation in Azerbaijan. Your assessment of your fight against the crime shows that the policy we have in Azerbaijan for last ten years produces positive results. Because, the fight against the crime can not produce results in one or two years, it is a long process we shall continue it. And the success of this fight is obvious. For last ten years we have managed to establish a stable political, and economic situation in Azerbaijan, only through such efforts it is possible to win the crime.

And at the same time I am very pleased that you are familiar with the situation in the occupied regions of Azerbaijan and once again I would like to reiterate that we decisively raise this issue in different international forums and it is due to desstructive position of Armenia, we couldn't make the practical steps.

Of course, the Nagorno-Karabakh and the districts around it are the Azerbaijani territories, but these territories are under the control of the Armenian military forces. Therefore, it is the duty of the international community, and the United Nations and other international organizations to exert pressure on Armenia in order to allow the international auditors to go to this area and hold monitoring there. According to the information at our disposal they have organized terrorist camps in that illegal territory and international terrorists are trained there.

It is already not a secret that some 4-5 years before, Russia illegally delivered arms to Armenia, there is no such amount of money in the budget of Armenia to pay for the arms and the money come from money laundering, and according to our information, this money is coming from the drug trafficking.

It is such a serious issue that all the crimes are closely interconnected with each other and, of course, we shall fight against drugs as a government, but we need the support and direct interference of international organizations to put an end to this problem.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met United Nations High Commissioner for Refugees Mr. Ruud Lubbers in Geneva - December 11, 2003

Mr. Ruud Lubbers congratulated Ilham Aliyev on his election President of Azerbaijan and expressed his gratitude to him for sparing his time to meet him and for the fruitful cooperation of Azerbaijan with the High Commissariat.

He said that the there were refugees from the Nagorno-Karabakh, adjacent regions and Armenia in Azerbaijan, and that Azerbaijan is a tolerant country from the religious and ethnic standpoint that even the Meskheti Turks and Chechen refugees also find asylum here. The High Commissioner thanked the Azerbaijani government for the care about these people.

President Ilham Aliyev provided the High Commissioner with detailed information on the million of refugees as a result of the Armenian military aggression, their hard living conditions and measures taken by the government to improve the situation. The Azerbaijani President let the High Commissioner know that the State Committee for Refugees and IDPs is now functioning in the Republic. The Government, according to him, allocated 70 million dollars for building houses for refugees and IDPs, which were supplied with electric power and water. President Ilham Aliyev noted that this work would be continued as long as the refugee families live in encampments and hostels.

The Azerbaijani President stressed that «our goal is to achieve the complete withdrawal of Armenian armed forces from the occupied territories.» He reminded that leaders of Armenia and Azerbaijan held up to 20 tete-a-tete meetings to discuss the ways of the solution of the conflict. «Just a few hours ago I met the Armenian President,» he said.

President Ilham Aliyev noted that there are four resolutions of the United Nations on the withdrawal of the occupational forces from the Azerbaijani territories, and the Council of Europe also recognized Armenia as an aggressor. However, the non-constructive position of Armenia impedes the solution of the conflict.

Pointing out the decrease in donor's aid to the Azerbaijani refugees, the Azerbaijani President spoke to the UN High Commissioner of the necessity for such an aid to the Republic.

During the conversation, the parties exchanged views on the processes taking place in the region, including the recent developments in Georgia. The High Commissioner asked about the relations of Azerbaijan with the neighboring states. President Ilham Aliyev gave him necessary information on the issue.

Mr. Ruud Lubbers stressed the importance of the urgent peaceful solution of the Nagorno-Karabakh conflict and expressed the hope that the refugees and IDPs would return home soon. He also said that he would intensify his efforts on rendering aid to the refugees and IDPs in Azerbaijan.

The High Commissioner said that they have planned to hold a conference in Baku in late January. The conference will be focused on the work to be done after return of refugees to their places.

President Ilham Aliyev expressed his satisfaction with this initiative and noted that all necessary conditions would be created for the conference to be held successfully.

After the meeting President Ilham Aliyev and High Commissioner Ruud Lubbers answered the questions of the reporters.

President Ilham Aliyev met Director-General of the UN Office at Geneva - December 12, 2003

Visiting the World Summit on Information Society (WSIS) in Geneva, President of Azerbaijan Ilham Aliyev and his spouse came to the Palace of Nations. In front of the Palace, the honorary guard was lined up in honor of the Azerbaijani President.

Director-General of the UN Office at Geneva Sergey Orjonikidze welcomed President of Azerbaijan Ilham Aliyev.

Then, President Ilham Aliyev and Director-General of the UN Office at Geneva had a meeting. Sergey Orjonikidze stressed that it was the first visit of the Azerbaijani President to the UN Office at Geneva and it would serve the intensification of relations between the United Nations and Azerbaijan,

Head of the UN Office at Geneva stated that in the 30s of the past century the building where the residence of the Office is belonged to the League of Nations.

President of Azerbaijan Ilham Aliyev stated that the UN Secretary-General supports the reforms in the country, noting that Azerbaijan positively regards future changes in the UN Security Council. Azerbaijani President also underlined that he supports the proposal connected with the creation a Fund for the improvement of the Internet for the countries participating at the World Summit on Information Society. Touching the Armenian-Azerbaijani Nagorno Karabakh conflict, he said that on December 11 he met President of Armenia Robert Kocharyan, adding that activity of the Minsk Group remains unsuccessful.

Sergey Orjonikidze with a great regret expressed that after the World War II, a number of conflicts has increased. «I will talk to the UN Secretary-General Kofi Annan and the UN High Commissioner for Refugees Rood Lubbers on the Karabakh problem and improvement of the plight of the refugees», he emphasized.

Director General of the UN Office at Geneva stated that he is ready to render any assistance to Azerbaijan in the fight against terrorism and drug trafficking.

Noting that Azerbaijan holds an active and definite position in the fight against international terrorism, Azerbaijani President said that the United Nations and other authoritative organizations should also strengthen the fight against terrorism in the region where Azerbaijan is situated. Azerbaijan closely cooperates with the UN and would continue this cooperation to ensure peace and security in the entire world, including in the region, President Ilham Aliyev stated.

President Ilham Aliyev stressed regrettfully that the 143-km territory of the country on the border with Iran has been occupied by Armenia and this area is out of control.

Noting that he watches the success of President Ilham Aliyev with great pleasure, Director-General of the UN Office at Geneva Sergey Orjonikidze said that in the post-Soviet republics the leaders well aware of the ongoing processes in the world have come to power and it imparts a sense of sympathy.

Then, Sergey Orjonikidze presented to President Ilham Aliyev a photo-album of the examples of art of the world peoples, a directory on the UN Office at Geneva and a collection of marks connected with activity of the United Nations.

President Ilham Aliyev wrote down his cordial impressions in the memory book of the Geneva Office.

After the meeting, accompanied by Sergey Orjonikidze and staff members of the UN Office at Geneva, President Ilham Aliyev got acquainted with the giant administrative building of the Palace of Nations, including halls and rooms for meetings.

Then a picture was presented on behalf of Azerbaijan to the UN Office at Geneva.

Sergey Orjonikidze appreciated the first visit of Azerbaijani President to the UN Office at Geneva as a landmark. He thanked for Azerbaijan's contributions to the United Nations and

expressed the hope for the cooperation with Azerbaijan in the years ahead. The Director-General also thanked for the present made to the UN Office at Geneva.

President Ilham Aliyev noted his pleasure from the visit to the UN Office at Geneva. The people of Azerbaijan possesses an ancient and rich culture, and after gaining independence, the Country politically and economically develops rapidly, and plays an important role in the region, the Azerbaijani President underlined. The country will strive to hold a worthy place and play an important role not only in the region, but also in the entire world, including in the Europe, he said. President Ilham Aliyev stated that Azerbaijan intends to accelerate its integration with Europe, and the world community. From this standpoint, worthy representation of the Republic at the World Summit on Information Society should be assessed as a landmark. Azerbaijan gained significant successes in the field of information-communication technologies and will reach further development.

Then, President Ilham Aliyev unveiled the picture of Baku.

After the presentation on behalf of the Director General of the UN Office at Geneva Sergey Orjonikidze there was a dinner in honor of President Ilham Aliyev.

The spouse of the Azerbaijani President Mehriban Aliyeva, Foreign Minister of Azerbaijan Vilayat Guliyev and other officials attended the dinner.

Nomination Ceremony of the First Lady of Azerbaijan Mehriban Aliyeva as Goodwill Ambassador of UNESCO. Speech of Goodwill Ambassador of UNESCO Mehriban Aliyeva – September 9, 2004

Mr. Director General!

Ladies and gentlemen!

Allow me to express to UNESCO and personally to you, Mr. Matsuura, my deep gratitude for the assignment to me of such a high rank, as the Goodwill Ambassador.

One of the main principles of UNESCO is the preservation of the unique world culture for the future generations. In my activity, I am also guided by this principle. Therefore, assignment to me of this high rank is not only a great honor, but also high responsibility. This responsibility consists of establishing connections between cultures and civilizations, between the past and the present.

Very often Azerbaijan is called a bridge between the West and the East. It is because of the favorable geopolitical position of our country since the times of the historical Great Silk Road. During the centuries-old history, Azerbaijan is known not only as a transport corridor, but also a country capable to organize the dialogue of cultures. I am proud of that in our country there has been formed completely an inimitable cultural space. It became possible by keeping the unique pearls of our culture, customs and traditions, historical heritage, by adopting them to the world culture. Today, we witness similarity between the elements of culture of various peoples and components of our national culture. It is not accidental. Behind these processes there are many generations of the Azerbaijanis distinguished with their tolerance, kindness, skill to learn and teach, and erecting bridges between the cultures.

Azerbaijan is the home of such world famous men-of-art, as Uzeyir Hajibeyov, Gara Garaev, Sattar Bahlul-zade, Mstislav Rostropovich. Our people, who gave birth to such persons is really a great nation.

We not only have kept our national originality, culture, but also have made contributions to the treasury of the world culture, as the epos «Kitabi-Dede Korkut». The 1300th anniversary of it was celebrated within the framework of UNESCO, the Azerbaijani mugam, included in the list of pearls of oral and non-material heritage. Today, in the century of high technologies, globalization and information integration, preservation of non-material heritage is of special value. All mankind is very much interested in preservation of non-material heritage. The role of UNESCO in this issue, certainly, is great.

By the way, I want to emphasize the great merits of Mr. Matsuura in the adoption of the Convention of UNESCO on the protection of non-material heritage.

Both mugam and ashug art, and inimitable melodies of our musical instruments are only a part of the heritage which the Azerbaijani people has preserved and which we are obliged to preserve in the name of the future. The activity of the Fund of Friends to the Azerbaijani Culture also serves this purpose. All my future activity, as Goodwill Ambassador will also serve this purpose.

The Azerbaijani people, during many generations could preserve the memory, language, music, and skill to create eposes. Today valuable examples of the Azerbaijani culture and art are considered as the property of all the mankind. I, first of all, perceive the honorary title given to me today as an expression of my adherence to the principles of UNESCO. I want to assure you that the high award will inspire me and the Fund of Friends to the Azerbaijan Culture headed by me to work with much greater diligence in the name of protection of our cultural heritage.

Once again I express my gratitude for high estimation of my activity.

Thank you for the attention.

Speaking in the ceremony, President Ilham Aliyev said that by conferring the honorary title of the Goodwill Ambassador on the Azerbaijani representative is a landmark event. This means that our cultural ties with UNESCO and world community are developing. Our country successfully

cooperates with UNESCO and currently we are realizing joint projects, programs. Azerbaijan has a rich cultural heritage and this mutual cooperation will promote the relations with UNESCO more.

President Ilham Aliyev said that Azerbaijan actively integrates into the world community, including the European structures in many fields. The Fund of the Friends of the Azerbaijani Culture founded by Mehriban Aliyeva has been for ten years playing an important role in the preservation of cultural heritage of our people, and the magazine «Azerbaijan-IRS» actively propagates this heritage. He expressed the confidence that Mehriban Aliyeva's activity in the international arena would be more useful. He wished successes to the Goodwill Ambassador, expressing at the same time his gratitude to the administration of UNESCO.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev at the nomination ceremony of the First Lady of Azerbaijan Mehriban Aliyeva as Goodwill Ambassador of UNESCO – September 9, 2004

A ceremony dedicated to Mrs. Mehriban Aliyeva`s designation Goodwill Ambassador of UNESCO was held in the headquarters of UNESCO, Paris on September 9 within the framework of the business trip of President Ilham Aliyev to France.

In front of the headquarters of UNESCO President Ilham Aliyev and the First Lady of Azerbaijan Mrs. Mehriban Aliyeva were cordially welcomed by the Director-General of UNESCO Koichiro Matsuura, Chief of Programme of UNESCO Goodwill Ambassadors Mrs Basma Irsheid and other officials.

Director-General of UNESCO Koichiro Matsuura delivered a speech at the ceremony.

Later the floor was given to the First Lady of Azerbaijan, Goodwill Ambassador of UNESCO Mrs. Mehriban Aliyeva.

President of Azerbaijan Ilham Aliyev made a speech at the ceremony.

Speech of President Ilham Aliyev

- Distinguished Mr. Director-General!

Ladies and gentlemen!

Dear friends!

Today is a significant date in the cultural life of Azerbaijan. A representative of our country is designated Goodwill Ambassador of UNESCO. It is a very memorable event. Because it means strengthening our cultural relations.

The cooperation between Azerbaijan and UNESCO has a long history. We remember Mr. Director-General`s visit to our country. The discussions which he had then, were very important. Currently, we are implementing joint projects and programmes in order to preserve and propagate the cultural and historical heritage of the Azerbaijani people.

Azerbaijan has an ancient history and a rich culture. Our country has many contributions to the world culture. At the same time, samples of the world culture have been broadly represented in Azerbaijan. The mutual cooperation with UNESCO will have a positive impact on our relations.

As a part of the world community, Azerbaijan is a newly independent country. Of course, a lot of work must be done for the full integration of Azerbaijan into the international community. We are doing much for it. We have broad relations with the European countries and international organizations on political, economic and social level.

Undoubtedly, we wish to succeed more in cultural cooperation. I am sure that Mrs. Mehriban Aliyeva`s designation Goodwill Ambassador of UNESCO will help us in this field. The foundation headed by Mrs. Aliyeva for about ten years played a great role in the promotion of culture, protection of cultural heritage and traditions of our people. The «Heritage» magazine she founded, different projects and programmes realized by the foundation positively influences the development of culture and art in our country. I am sure that after the designation the activity of Mrs. Aliyeva and the foundation will increase in international arena, too.

Today is twice memorable for me. Because not only a representative of Azerbaijan, but my spouse is designated Goodwill Ambassador of UNESCO. I am happy that her activity is so highly appreciated and recognized. I think that she deserves becoming a Goodwill Ambassador. Because she has always treated people with good will. It is her feature. I am sure that she will work actively in her duty and contribute to our common aims with her activity. Our common aims are to get to know each other more closely, propagate our cultures, benefit from cultures of different nations.

I am sure that Mrs. Aliyev will carry out her new duty with great efforts and achieve

successes.

I thank UNESCO for the designation; I congratulate the new Ambassador and wish her good luck.

After the official part, a reception in honor of Mrs. Aliyeva`s designation Goodwill Ambassador of UNESCO was held.

Later the participants got acquainted with the magazine dedicated to Mrs. Mehriban Aliyeva`s activity, as well as the corner reflecting customs and traditions, life of our people.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met UN Secretary-General Kofi Annan - September 24, 2004

On September 24, President of Azerbaijan Ilham Aliyev met Secretary-General Kofi Annan at the UN Headquarters.

The meeting was held in the atmosphere of sincerity and was focused on the Azerbaijani-United Nations relations.

President Ilham Aliyev informed the UN Secretary-General on the social and economic developments in Azerbaijan, stressing however that the long-running conflicts between Armenian and Azerbaijan over the Nagorno-Karabakh hampers the progress not only in Azerbaijan but also in the Southern Caucasus and is remaining as a serious threat to peace and stability in the region.

Noting the aspiration of Azerbaijan for the peaceful solution to the problem, the President pointed out that Armenia continues to ignore the resolutions of the United Nations Security Council and emphasized the importance of intensification of the UN's role in this respect. He expressed the opinion that such an influential international organization as the United Nations shall not remain indifferent when its resolutions are neglected. Azerbaijan will never reconcile with the occupation of its territories, the President said.

The President recalled that Azerbaijan bears a heavy burden connected with the solution of the problems of over a million of refugees as a result the Armenian aggression, and in this connection, stressed the necessity for the relevant structures of the United Nations and donor countries to give more attention to this issue.

Kofi Annan noted that the borders recognized by the United Nations are unchangeable, he expressed the hope that the Nagorno-Karabakh problem will be solved through negotiations.

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev at the 59th session of the United Nations General Assembly - September 25, 2004

Mr. President,

Ladies and gentlemen,

I would like to join the previous speakers and congratulate Mr. Jean Ping on his election to the post of the President of the Fifty-ninth session of the United Nations General Assembly. I also wish to congratulate his predecessor Mr. Julian Robert Hunte for his exemplary rule of the Assembly during his Presidency in the fifty-eighth session.

At the Millennium Summit the member-states have committed themselves to a shared vision of global solidarity and common security. We reaffirmed our faith in the United Nations and its Charter as indispensable for a more peaceful, secure and just world. As we entered the new century, we have done our best to maintain the vital importance of international law, so that all countries may count on this Organization in their hour of need, and the United Nations in its turn could fulfill what the world expects from it.

Some of our actions sought to protect millions of innocent people, especially women and children that still fall victims of brutal armed conflicts. Others endeavored to establish a more equitable world economy, where all countries must have equal chances for fair competition.

Azerbaijan makes its own contribution to strengthening the global and regional security. Being one of the active members of the global coalition against the international terrorism, Azerbaijan faithfully cooperates bilaterally and within the multilateral frameworks to suppress this evil that continue to bring death and sufferings to innocent people.

Azerbaijan is amongst those countries which suffered directly from the consequences of armed conflicts existing on its territory. In reality, these conflicts are interlinked and we have no other choices than to face them in cooperation and in complex. There should be no room for any double standards.

Mr. President,

Since the very day of its membership in the UN Azerbaijan constantly draws attention of the international community to the conflict between Armenia and Azerbaijan over the Nagorno-Karabakh and the occupation of the Azerbaijani territories. Azerbaijan expected the UN to compel the aggressor to liberate the lands and let the expelled Azerbaijani population return home.

Should I remind that the Security Council in 1993 unanimously adopted four resolutions 822, 853, 874 and 884 in response to the occupation by Armenia of the territories of the sovereign Azerbaijan? These resolutions confirmed the Nagorno-Karabakh province as a part of Azerbaijan, resolutely called for the respect of sovereignty and territorial integrity of Azerbaijan and its internationally recognized borders, and underlined inadmissibility of the use of force for the acquisition of territorie.

The UN resolutions demanded an immediate, complete and unconditional withdrawal of the Armenian military forces from all the occupied areas of Azerbaijan and establishment of conditions for safe return of the displaced people to the places of their permanent residence.

None of these resolutions, which were called to restore justice, peace and territorial integrity of Azerbaijan, has been fulfilled by Armenia, which never respected and recognized the fundamental principles of international law contained in the resolutions that laid down the foundation for the settlement of this conflict.

Nagorno-Karabakh and 7 other districts of Azerbaijan, which makes 20% of the territory of Azerbaijan, are under the occupation of Armenia for more than ten years. As a result of the policy of ethnic cleansing conducted by Armenia more than 1 million of the Azerbaijani people have became refugees and internally displaced.

The silent stance of the Security Council had a devastating impact on the settlement process.

Ignoring the resolutions, trying to consolidate the results of its military aggression and not being punished for that, Armenia has consequently launched an outrageous policy of a massive illegal settlement of the Armenian population in the occupied Azerbaijani territories, which is another blatant violation of the international law, in particular, the Fourth Geneva Convention of 1949 on the Protection of Civilians in the Times of War.

Moreover, the situation deteriorates with the use of these territories for drug trafficking, arms transfers, harboring terrorists, illegal economic activities, smuggling. The occupied Azerbaijani territories become kind of grey zone, out of control of the Azerbaijan's Government, areas free from any international monitoring. Self-proclaimed, non-recognized so-called «Nagorno-Karabakh republic» is a constant threat to peace and security in the whole region. The Armenian aggressors and the Nagorno-Karabakh separatists are also exploiting natural resources in the occupied Azerbaijani territories, trying to engage overseas companies in the illegal business. I call upon the member-states to take all necessary measures to make their nations and companies respect international law and prevent them from illegal activities on the territory of our country. Azerbaijan on its own part will undertake all necessary legal and practical measures to hold these companies accountable for the participation in stealing the natural wealth belonging to a sovereign nation.

Furthermore, Armenia also falsifies the history and appropriates the cultural and architectural heritage of the Nagorno-Karabakh province of Azerbaijan. Religious and historical monuments, ancient manuscripts and other cultural properties have been destroyed, re-fashioned, plundered and removed.

The process of political settlement of the conflict conducted within the OSCE Minsk Group for the last 12 years, thus far has yielded no results. No serious consideration has been given by OSCE Minsk Group to the implementation of the Security Council resolutions, assessment of the situation on the ground, and illegal activities carried out by Armenia in the occupied territories of Azerbaijan.

It is obvious that under current passive and silent attitude of the UN, its Security Council, OSCE and its Minsk Group and without strong pressure from the international community, Armenia will not give up its aggressive and destructive stance. The illegal actions of Armenia in the occupied Azerbaijani territories and its position within the negotiation process prove that Armenia is aimed not at finding a solution to the problem, but rather at prolongation further the negotiations and consolidating the results of the aggression, trying to impose in the end afait accomplibased settlement.

From this high tribune I wish to stress that the settlement may be based only on international law and democracy, not on ethnic cleansing and de-facto annexation of the territory of a sovereign state.

Azerbaijan will never accept occupation of its territories, violation of its territorial integrity and the results of the ethnic cleansing. The return of the Azerbaijani displaced population home remains one of our key priorities in the process of settlement of the conflict. But before our expelled people, refugees and internally displaced people are back home, there is still an urgent need for all the relevant UN agencies, donor countries and international humanitarian organizations to be actively involved in addressing the suffering of this most affected part of population.

The Government of Azerbaijan spares no time and effort and financial resources to do its part, but given the scale of displacement this is not sufficient. Burden sharing between the Government and relevant international organizations is crucial. Requested assistance, besides purely material support, is seen in renewing international attention to the problem as well as in providing for better coordination on the part of the UN and its specialized agencies, efforts by all international organizations. We expect more responsive strategy by the UN in relation to the situation of the «forgotten humanitarian crisis» in Azerbaijan.

Azerbaijan is fully committed to the objectives of poverty eradication and promotion of good

governance. Based on this approach and measures undertaken, we currently observe increasing economic performance and growth. Azerbaijan is making its contribution to the development of transregional cooperation and is promoting transportation and communication networks such as TRACECA, Baku-Tbilisi-Ceyhan and Baku-Tbilisi-Erzerum oil and gas pipelines. These projects will ensure predictable access for the exports of land-locked countries to world and regional markets. Benefits of that should reach the poorest in each participating country.

To successfully tackle all the challenges the United Nations has to adapt itself. The long-standing issue of the UN reform needs to be resolved finally. Inability of the UN Security Council to cope with problems, particularly related to armed conflicts is obvious.

The new Security Council should be more representative, responsible and democratic, its working methods more transparent, more rapidly responsive to new challenges, risks and threats of the twenty-first century. The pressing issue is to elaborate viable mechanisms for the implementation of the resolutions of the Security Council of the United Nations.

It is an obligation of all of us to apply effective approaches towards the current problems, enabling stable environment for sustainable growth and democratic development of nations. This can only be achieved through reinforcement of norms and principles of international law, friendly relations and mutually beneficial cooperation among states.

Thank you.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the ex-representative of the World Food Programme in Azerbaijan Sharif Amin Zaheer – November 8, 2004

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the ex-representative of the World Food Programme in Azerbaijan Sharif Amin Zaheer in the Presidential Palace on November 8.

Sincerely welcoming the guest, President Ilham Aliyev highly appreciated the activity of Mr. Sharif Amin Zaheer as the representative of the World Food Programme in Azerbaijan. Ilham Aliyev thanked him for his contributions to the improvement of social conditions of the people forced to leave their homes because of the Armenian aggression against Azerbaijan.

Touching the Armenian-Azerbaijani conflict over the Nagorno-Karabakh, President Ilham Aliyev told that 20 per cent of the territories of Azerbaijan have been occupied, over one million Azerbaijanis have become refugees because of the Armenian aggression. He informed that the Azerbaijani government has taken significant measures to improve the social conditions of those people, adopted important programmes, allocated finances for their implementation. However, Azerbaijan is not able to solve all the problems on a high level itself. Thus, the aid of the international organizations and donor countries to Azerbaijan is of great significance. President Ilham Aliyev thanked the relevant bodies of the UN for their aid to Azerbaijan.

President said that the main task of the Azerbaijani government is solution of this conflict soon, liberation of the lands from the Armenian occupation, return of more than one million refugees and IDPs to their homes.

Mentioning that for his effective activity in food aid to IDPs in Azerbaijan the representative of the World Food Programme in Azerbaijan Sharif Amin Zaheer was awarded with the medal «Taraqqi» («Progress») by President Heydar Aliyev`s decree on August 28, 2003, President Ilham Aliyev presented that medal to Mr. Zaheer.

Thanking Ilham Aliyev for finding time to receive him and for the sincere words, Mr. Zaheer expressed his gratitude for being awarded with the said medal by the national leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev and which was presented President Ilham Aliyev.

Mr. Sharid Amin Zaheer said that he very much desires the liberation of the Azerbaijani lands from the occupation of the Armenian armed forces, return of refugees and IDPs home, solution of all their problems.

The guest thanked the Azerbaijani government for the attention and care for him during his activity in the country.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed by Ruud Lubbers, UN High Commissioner for Refugees– November 26, 2004

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed by Ruud Lubbers, UN High Commissioner for Refugees in the Presidential Palace on November 26.

Sincerely welcoming the guest, President Ilham Aliyev mentioned the useful discussions during the meeting with Mr. Ruud Lubbers in Geneva last year.

Highly appreciating the visit of High Commissioner to Azerbaijan, the visit of the delegation to refugee settlements on November 25, President Ilham Aliyev told that the guests got acquainted with the conditions of the settlement newly built for refugees, and they witnessed the development achieved in this sphere.

President Ilham Aliyev informed that big projects are being implemented for the abolition of refugee camps and establishment of new settlements for them and for their active participation in the society. He told that the Azerbaijani government effectively spends financial means for those goals.

Touching the Armenian-Azerbaijani conflict over the Nagorno-Karabakh, President Ilham Aliyev emphasized the occupation of the 20 per cent of the territories of Azerbaijan, existence of over one million Azerbaijani refugees and IDPs because of the Armenian aggression which has become a great humanitarian disaster. Saying that they cause serious economic and social problems, President Ilham Aliyev told that the Nagorno-Karabakh problem prevents ensuring peace and stability in the region. He expressed his assurance that this conflict will be solved peacefully soon, all the refugees and IDPs will return home.

President Ilham Aliyev also spoke about the State Programmes for the improvement of social conditions of refugees and IDPs in the country. Emphasizing that the Azerbaijani government will increase its efforts for the improvement of social conditions of refugees and IDPs, President Ilham Aliyev also noted the necessity of international humanitarian aid. He told that he supposes the guest`s visit to the region will contribute to the successful activity in the field of solution of humanitarian problems in Azerbaijan.

Mr. Ruud Lubbers thanked President Ilham Aliyev and the Azerbaijani government for finding to receive the delegation, for kind words and hospitality. Reminding his meeting with Ilham Aliyev in Geneva in December 2003, the guest noted that the delegation has been working hard since the first day, and thanked Ilham Aliyev for the comfortable conditions created for them.

He informed the President that the members of the delegation visited the refugees and IDPs settled in Barda and Bilasuvar on November 25 and highly appreciated the activity for the improvement of their social conditions. Mr. Ruud Lubbers expressed his satisfaction with that activity. He said that the initiative of President Ilham Aliyev and the activity for the improvement of social conditions of refugees and IDPs was highly appreciated by the delegation of UNHCR. The guest noted that all the work done in Azerbaijan made a positive impression on each member of the delegation. He also noted that the issues on the solution of the humanitarian problems were discussed with the officials of the Azerbaijani government.

Informing Ilham Aliyev about the activity of UNHCR, Mr. Ruud Lubbers underlined the necessity of peaceful solution of the Nagorno-Karabakh conflict. He also added that the care for refugees and IDPs, as well as the Meskheti Turks in Azerbaijan by the state may be a good example for many countries.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Carlos Magariños, Director-General of the United Nations Industrial Development Organization – February 4, 2005

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Carlos Magariños, Director-General of the United Nations Industrial Development Organization in the Presidential Palace on February 4.

Expressing his satisfaction with the level of relations between Azerbaijan and UNIDO, President of Azerbaijan emphasized the necessity of a new document on cooperation with the organization and appreciated the implementation of the important joint projects. President Ilham Aliyev emphasized that successful realization of several programmes on economic development, including the programme on the regional development, help create new jobs, strengthen the economic infrastructure, and serve economic development in general. The Azerbaijani President highly appreciated the cooperation of his country with international organizations, as well as with UNIDO. He noted that the goal of his country is to establish modern, strong economy and he is sure that we will achieve that.

Satisfied with his visit to Baku, Carlos Magariños remembered the visit of the national leader of Azerbaijan Heydar Aliyev to the headquarters of UNIDO and the meeting with him while Heydar Aliyev was on official visit to Austria. Using the opportunity, he said that he was honored to invite the Azerbaijani President to the next general conference of the organization. Informing about the activity of UNIDO, Mr. Magariños presented a book about the economic activity of the UN to the Azerbaijani President. The Director-General emphasized the successes of Azerbaijan in economic sphere, including increase of GDP, control on inflation, attraction of foreign investments. Noting the ongoing work on the establishment of a centre of pure technologies in the sphere of energetics together with the Ministry of Industry and Energy. He highly appreciated the support of the Azerbaijani President.

Receiving the invitation to the conference with great pleasure, President Ilham Aliyev reminded that the government pays great attention to the solution of ecological problems and the work on preparation of an activity programme in this sphere is underway. President Ilham Aliyev underlined his certainty on the successful results of cooperation with the international organizations in this field.

Meeting of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev with John Powell, Executive Director of UN World Food Programme - February 25, 2005

On February 25, President of Azerbaijan Ilham Aliyev at his residence in the «Westin Excelsior» hotel met John Powell, Executive Director of UN World Food Programme.

During the talks Azerbaijani President spoke of the problems of refugees and IDPs of Azerbaijan, on the works done for the improvement of the plight.

Addressing Mr. John Powell, President Ilham Aliyev said that he had been to the refugee camps, and got acquianted with their living conditions. He also stressed the necessity of taking into account the social conditions of refugees and the necessities rendering assistance to them.

Expressing his satisfaction to meet the Azerbaijan President, Mr. John Powell said that he would visit Azerbaijan and continue cooperation in this direction.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation of United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific and the delegation of UN Economic Commission for Europe - March 11, 2005

President of Azerbaijan Ilham Aliyev on March 11 at the Presidential Palace received the delegation of United Nations Economic and Social Commission (UNESCAP) and delegation of UN Economic Commission for Europe (UNECE).

Noting that the visit of the delegations of UNESCAP and UNECE to the country opens a new page in cooperation, President Ilham Aliyev dwelt on the economic development in the Republic, stressing macroeconomic and other economic indices.

Speaking about the realization of a number of economic programs, including regional development and poverty reduction, President Ilham Aliyev said that last year over 170 thousand jobs were opened in the country, emphasizing that cooperation with the international structures in this field is on a high level. He underlined that the big energy projects are successfully being realized in Azerbaijan and that a special attention is paid for the issues of social security.

Touching upon the question of regional cooperation, President Ilham Aliyev said that the ongoing economic development processes in Azerbaijan and socio-political stability contribute to the establishment of cooperation, peace and security in the region. Unfortunately, the aggression of Armenia against Azerbaijan, as a result of which over 20 percent of the Azerbaijani lands have been occupied, one million of citizens have become refugees and IDPs, seriously impedes cooperation and economic development in the region. Continuation of the conflict is a great threat to regional security, advancement of economic processes. The international organizations should increase their efforts towards similar issues.

President Ilham Aliyev expressed confidence that the visit of the delegations to the country would serve the expansion of international economic links, strengthening the mutually beneficial ties of Azerbaijan with UNESCAP and UNECE.

Executive Secretary of the UNECE, UN Under-Secretary-General Brigitta Schmognerova highly appreciated the admission of Azerbaijan to UNESCAP. Highly appreciating the active participation of Azerbaijan in the regional development, she said UESCAP and UNECE welcomes the cooperation with Azerbaijan. Brigitta Schmognerova stressed the importance of these processes and expressed the confidence that the admission of Azerbaijan to UNESCAP is of great significance for the expansion of regional economic cooperation between Azerbaijan and the Central Asian countries. She reiterated that the mutual cooperation would further enhance and develop.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation by Director-General of the United Nations Food and Agriculture Organization Jacques Diouf - April 29, 2005

President of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation by Director-General of the United Nations Food and Agriculture Organization Jacques Diouf.

He expressed his satisfaction with expanding activities of FAO in Azerbaijan, and confidence that the visit of the delegation of the organization to Baku would serve the development of the bilateral cooperation.

Touching on the Nagorno-Karabakh problem, the Azerbaijani leader highly appreciated the aid provided by the UN Food and Agriculture Organization to over a million refugees and IDPs from the conflict with Armenia.

UN FAO Director-General Jacques Diouf confirmed that the organization has expanded its activities in Azerbaijan by taking concrete steps towards rendering aid to the refugees and IDPs. He let the President know that his organization is preparing a plan of actions to assist Azerbaijan in the development of other spheres including agriculture and farming. Mr. Diouf finally expressed the confidence in further deepening of the cooperation between Azerbaijan and the United Nations Food and Agriculture Organization.

On May 10, President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation of the Executive Boards of the United Nations Development Program (UNDP), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Children's Fund (UNICEF) and the World Food Programme (WFP) at the Presidential Palace - May 10, 2005

On May 10, President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation of the Executive Boards of the United Nations Development Programme (UNDP), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Children's Fund (UNICEF) and the World Food Programme (WFP) at the Presidential Palace.

Having noted his satisfaction with the successful cooperation between Azerbaijan and the UN agencies, President Ilham Aliyev said that his country attaches great importance to such contacts. He noted the value of the help rendered from the United Nations to Azerbaijan earlier.

President Ilham Aliyev emphasized high development of relations with the international organizations, including the United Nations. He said that the joint projects carried out in collabaration with the United Nations agencies have also positive influence on improving the social conditions of population, including children, the poor, refugees and IDPs.

Azerbaijani President expressed his confidence that the visit of the UN joint mission will be a good opportunity for getting acquainted with the successes and development of Azerbaijan.

UNDP Resident Representative in Azerbaijan Marco Borsotti expressed his gratitude to the Azerbaijani President that in the anniversary of the birth of the national leader of the Azerbaijani people Heydar Aliyev he found time to receive the delegation. Mr. Borsotti said that the joint visit underscores the focus of the mission on the function and effectiveness of the United Nations system as a whole.

The head of the mission Forsyth Mejia said: «Mr. President, we are satisfied that our visit coincides with the anniversary of the outstanding politician Heydar Aliyev. While in Baku, we get acquainted with the activity of separate structures of the United Nations. Azerbaijan has been chosen by the most important agencies of UN as an example. We are sure that the report on your country to be prepared by us will be of great value not only for Azerbaijan, but also for four organizations of the United Nations represented by us.»

Tete-a-tete meeting of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev and UNESCO Director-General Koichiro Matsuura - August 24, 2005

Tete-a-tete meeting of the President of Azerbaijan Republic Ilham Aliyev and UNESCO Director-General Koichiro Matsuura took place at the Presidential Palace on August 24.

President Ilham Aliyev mentioned the works done for the integration of Azerbaijan to the international organizations, spoke of the goodwill links established between the United Nations and its structures, expressed his consent with the expansion of cooperation with UNESCO and the programs implemented in the country by this organization.

Noting that he was aware of the rapid development of Azerbaijan, Mr. Koichiro Matsuura said that he appreciates the projects on science, education, and progress of culture, on the preservation of the centuries-old material-spiritual wealth in Azerbaijan. The UNESCO Director-General especially noted the efficient work of the UNESCO Goodwill Ambassador Mehriban Aliyeva in successful representation of Azerbaijan in this organization.

In the course of conversation they discussed the possible variants of expansion of cooperation between UNESCO and the country.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Mrs. Asma Jahangir, United Nations Special Rapporteur on Freedom of Religion or Belief - February 28, 2006

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Mrs. Asma Jahangir, United Nations Special Rapporteur on Freedom of Religion or Belief in the Presidential Palace on February 28.

The work carried out for ensuring the freedom of religion and belief in Azerbaijan, as well as in different spheres of cooperation between Azerbaijan and the UN Commission of Human Rights were discussed.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev receives Ms. Noeleen Heyzer, Executive Director of the United Nations Development Fund for Women - May 25, 2006

On May 25, President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received at the Presidential Palace Mrs Noeleen Heyzer, Executive Director of the United Nations Development Fund for Women.

Noting that she had fruitful meetings in Azerbaijan Mrs Noeleen Heyzer said that Azerbaijan is the first among CIS countries she visited. UNIFEM executive director stressed that she arrived in Baku at the important stage of the country's development and congratulated President Ilham Aliyev on the rapidly developing economy of Azerbaijan. She particularly pointed out that the revenues Azerbaijan receives are being spent for the welfare of the population.

The Azerbaijani President also noted that it is a very vital issue and economic development in Azerbaijan is primarily oriented to social and humanitarian spheres. President Ilham Aliyev spoke of the successful implementation of the programs for the improvement of the welfare of the population, as well as the programs on education, health, and regional development in Azerbaijan.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Secretary-General of United Nations Conference on Trade and Development Supachai Panitchpakdi - June 26, 2006

On June 26, President of Azerbaijan Ilham Aliyev received at the Presidential Palace the Secretary-General of United Nations Conference on Trade and Development Supachai Panitchpakdi.

Mr. Supachai Panitchpakdi expressed his satisfaction with the visit to Azerbaijan and noted that this visit has created a good opportunity to be acquainted with the processes of economic development in Azerbaijan, including the activities for the realization of large-scale energy projects in the country.

President Ilham Aliyev informed the visitor about the accomplishments achieved in the country's economy, and the work being done for successful implementation of the global energy projects.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the Executive Secretary of the UN Economic and Social Commission for Asia and the Pacific Kim Hak-Su - June 27, 2006

On June 27, President of Azerbaijan Ilham Aliyev received at the Presidential Palace the Executive Secretary of the UN Economic and Social Commission for Asia and the Pacific Kim Hak-Su.

Mr. Kim Hak-Su said that he arrived in Azerbaijan to attend the Conference organized here by the UN Economic and Social Commission, and congratulated President Ilham Aliyev on the economic progress achieved in the country.

President Ilham Aliyev pointed out the importance of the issues discussed at the Conference. He noted that a substantial progress has been achieved in energy and other sectors of the economy, adding that the government also attaches particular attention to development of non-oil sector and infrastructure.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed by James Morris, Executive Director of the World Food Programme - July 27, 2006

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed by James Morris, Executive Director of the World Food Programme in the Presidential Palace on July 27.

Emphasizing the rapid political and economic development of the country, President Ilham Aliyev said that the main problem is the occupation of the Azerbaijani territories by Armenia and existence of over one million refugees and IDPs because of that. President Ilham Aliyev underlined the measures taken by the Azerbaijani government to improve the welfare of refugees and IDPs and abolition of all tent camps soon. President Ilham Aliyev thanked the World Food Programme for its aid to refugees and IDPs in Azerbaijan and expressed his hope on further development of cooperation with the organization.

James Morris emphasized the high level of cooperation between the World Food Programme and Azerbaijan. He noted that he had met refugees and IDPs during his visit, and that the activity carried out by the Azerbaijani government and President Ilham Aliyev personally for improving their welfare had made a great impression on him. The guest expressed his assurance for the expansion of the relations between his organization and Azerbaijan.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed United Nations High Commissioner for Refugees by Antonio Guterres - August 17, 2006

President of Azerbaijan Ilham Aliyev received on August 17 at the Presidential Palace the delegation of the United Nations led by High Commissioner for Refugees Antonio Guterres.

The Azerbaijani President said that as a result of the aggression, Armenia has occupied 20 percent of Azerbaijan's territory forcing about million of Azerbaijanis to flee their homeland and become refugees and internally displaced persons. It continues to be the major problem for the country. He noted that the government has been taking steady measures to improve the lives of the refugees and IDPs. He added that all the tent camps will be removed very soon as not wanted. President Ilham Aliyev also said that he believes this visit will contribute to further enhancement of cooperation between Azerbaijan and Office of the UN High Commissioner for Refugees (UNHCR).

Antonio Guterres recalled his meeting with Heydar Aliyev during the Lisbon summit of the Organization for Security and Cooperation in Europe. He said UNHCR decided last year to pay more attention to the problems of refugees and IDPs. He stressed that the importance of his visit to Azerbaijan from the said point of view. Mr. Guterres highly appreciated the Azerbaijani government's efforts to improve the lives of refugees and IDPs. He also said that he believes the cooperation between Azerbaijan and UNHCR will develop further.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Sarbuland Khan, Director of the UN Office for ECOSOC Support and Coordination - October 2, 2006

President of Azerbaijan Ilham Aliyev on October 2 at the Presidential Palace received Sarbuland Khan, Director of the UN Office for ECOSOC Support and Coordination.

Expressing gratitude to the Azerbaijani President for receiving him, the guest conveyed greetings from the UN Secretary-General Kofi Annan. He said that the Secretary-General appreciates development of Azerbaijan in the information and telecommunication field.

«One of the goals of the structure is to conduct dialogue among the countries in the field I am engaged in», Mr. Sarbuland Khan said. «Mr. President, Azerbaijan, under your active and farsighted policy has achieved a good development in the preparation of national information and communications technologies strategy».

President of Azerbaijan thanked for the greetings from UN Secretary-General and requested to convey his greetings to Mr. Kofi Annan.

Information and communications technologies have special role in the development of not only Azerbaijan, but also for the world's future development, President of Azerbaijan emphasized. He added that Azerbaijan attaches great importance to this field and informed on existence of concrete projects connected with the information and communications technologies.

«We wish Azerbaijan to be one of the leading countries in this field», said Ilham Aliyev.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received UN Resident Coordinator in Azerbaijan Marco Borsotti - February 1, 2007

On February 1, President of Azerbaijan Ilham Aliyev received at the Presidential Palace UN Resident Coordinator in Azerbaijan Marco Borsotti in connection with the completion of his tenure in Azerbaijan.

The Azerbaijani President highly appreciated Mr. Borsotti's activities in the country. He reminded that the projects connected with education, healthcare and others have been successfully realized under his supervision. He expressed the confidence that this cooperation will be further enhanced. The President also expressed the hope that Mr. Borsotti will continue to maintain close contacts with Azerbaijan.

Marco Borsotti thanked President Ilham Aliyev for the conditions created for him in Azerbaijan to serve as a UN Resident Coordinator. He said that wherever he works henceforth, he will always keep a close contact with Azerbaijan, and expressed his confidence in sustainability of the UN's projects in the country.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the United Nations Resident Coordinator Bruno Pouezat - February 27, 2007

President of Azerbaijan Ilham Aliyev received at the President Palace the United Nations Resident Coordinator Mr. Bruno Pouezat, February 27.

Mr. Pouezat noted that he was pleased to start working in Azerbaijan, where he said he had witnessed a great progress achieved under the wise leadership of President Ilham Aliyev. Noting the great potential of Azerbaijan, he promised to do his best to promote further development of the country while working in Azerbaijan.

President Ilham Aliyev congratulated Mr. Pouezat on the new appointment and wished the diplomat success in his activity as the United Nations Resident Coordinator. The President said that Azerbaijan is now on the stage of intensive development, and dwelt on the improvement and construction works in the country, wished success to the diplomat in his activity in Azerbaijan.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the UN delegation led by Walter Kalin, Representative of the Secretary-General on Human Rights of Internally Displaced Persons - April 2, 2007

President of Azerbaijan Ilham Aliyev received on April 2 a delegation of the United Nations led by Walter Kalin, Representative of the Secretary-General on Human Rights of Internally Displaced Persons.

The President stressed that as a result of Armenia's aggression and policy of ethnic cleansing against Azerbaijan, over one million people had been ousted from their homes, and have been living in terrible conditions for years.

Millions of dollars have been spent on the improvement of the living conditions of refugees and internally displaced persons, including the construction of houses and infrastructure, he said, adding that this year will mark the elimination of the last tent camp in the country.

However, the Azerbaijani leader described those measures as temporary. He expressed confidence that refugees and internally displaced persons would return homes soon.

Walter Kalin expressed his satisfaction with his visit to Azerbaijan. He informed President Aliyev on his activities as Representative of the Secretary-General on Human Rights of Internally Displaced Persons, and said that a report on the results of his mission will be made to the UN Human Rights Council.

Mr. Kalin praised the work of the Azerbaijan government in the improvement of living conditions of refugees and internally displaced persons.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Ambeyi Ligabo, UN Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to Freedom of Opinion and Expression - April 26, 2007

President of Azerbaijan Ilham Aliyev received on April 26 at Presidential Palace Ambeyi Ligabo, UN Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to Freedom of Opinion and Expression.

Ambeyi Ligabo expressed his gratitude to the Azerbaijani leader for inviting him to the international conference in Baku on the «Role of Media in the Development of Tolerance and Mutual Understanding» and stressed the importance of the fact that it was held in Azerbaijan, in its capital.

Ilham Aliyev and Ambeyi Ligabo discussed what Azerbaijan has done a lot to guarantee the protection of the right to freedom of opinion and expression, and explored the ways of boosting the Azerbaijani-UN cooperation in this sphere.

Speech of Mehriban Aliyeva, President of Heydar Aliyev Foundation, Goodwil Ambassador of UNESCO and ISESCO, MP at the opening ceremony of the «Azerbaijani Room« at UN Office at Geneva - May 18, 2007

Mr Director General,

Ladies and gentlemen!

We are opening today an 'Azerbaijani room' at the Nations Palace. I first of all greet you all and express my gratitude to you for being with us here today.

I express my thanks to all the persons who helped us in the realization of our idea and partook in creation of this room. I express my special thanks to Director General Mr. Sergey Orjonikidze who was attentive to this project, supported it and said kind words about us.

Creating this room we wanted to bring a part of our homeland to the Nations Palace, show our rich cultural and historical heritage, our traditional art. From ancient times Azerbaijan has connected the West and East not geographically but morally as well.

High tolerance, capacity to coordinate universal values with national ones, respect to cultural and religious diversity - all this characterize the Azerbaijani people formed for centuries.

I wish all issues and problems were discussed in this room and solved, and I believe that they will be solved, on the basis of tolerance and mutual respect.

Global goal of UN is to bring all world countries together, build a dialog among civilizations and nations, respect national and cultural values of every nation.

We are living in the world facing a number of problems and challenges concerning peace and security. Conflicts, international terrorism, poverty, diseases are still threatening human life and hopes for the better future. We must together respond to those challenges and build the better future for the coming generations.

After restoring its independence Azerbaijan had difficult moments. Political, economic and social crisis which existed in the first years of independence have been removed. Today, Azerbaijan is rapidly developing. This development covers every field - political, social and economic. As you know, it is the third year that there is a high and rapid development in the economy of Azerbaijan. This growth was 26% in 2005, 34% in 2006 and nearly 40% in the first quarter 2007.

This progress was mostly possible due to the oil strategy of the country. Global and regional projects Baku-Tbilisi-Ceyhan oil pipeline and Baku-Tbilisi-Erzurum gas pipeline have successfully been performed and they ensure the energy security of the entire region. We are directing oil revenues to the development of non-oil sector in economy. 500,000 workplaces have been opened in the country for last years. New agricultural and industrial enterprises have been created, new roads and highways built.

Today we pay a special attention to education of our youth, make big investments in the education system. I think that the investment made in the future of the youth is the best one. Special attention is paid to social issues. The state Programme on the improvement of the health system has been made and it is implemented.

Poverty has sharply dropped from 49% to 20% and this process is underway. In general, all actions are taken to provide the convenience and welfare of the citizens of Azerbaijan.

But we have got problems at the same time. The biggest problem of Azerbaijan is the occupation of 20% of the territory of the country by Armenia for over 15 years. As result of this conflict there are one million refugees and IDPs in the country.

We highly appreciate the 4 resolutions of the Security Council of the United Nations which demand the immediate withdrawal of the troops from our territory. Unfortunately, those resolutions have not been fulfilled yet. The territorial integrity of Azerbaijan has been recognized by international community. But talks held so far have no result. Despite these difficulties we support the settlement of the issue on the basis of the international law and territorial integrity of

Azerbaijan. I hope this conflict will soon be fairly resolved and our citizens will return to their native places.

Dear friends!

It is an eminent day today. I remember, when the President of Azerbaijan came 3 years ago to the Nations Palace, we discussed here with Mr. Director General the initiative on the opening the «Azerbaijani room» here.

I once more express my gratitude to Mr. Director General for his attention and support to this project. Today I am very happy that there is a small part of our Motherland at the Nations Palace.

I wish peace, progress and happiness to all of you. Thank you.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met Jorge Sampaio, former President of Portugal, High High Representative of the UN Secretary-General for the Alliance of Civilizations - November 1, 2007

President Ilham Aliyev underlined the importance of holding an International Conference on «Youth For The Alliance of Civilizations» in Baku and highly appreciated the participation of High Representative of the UN Secretary-General in this event.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met the delegation headed by UN Resident Coordinator in Azerbaijan Bruno Pouezat - February 14, 2008

Stressing the development processes in Azerbaijan are being watched with great interest by the United Nations, Bruno Pouezat said the main goal of the organization's Baku office is to give support to these processes.

President Ilham Aliyev underlined the successful development of economy in Azerbaijan and said that the private sector plays an important role in this development with the support of the state. He said that Azerbaijan has new programmes of development.

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed by UN Resident Coordinator in Azerbaijan Bruno Pouezat- March 5, 2009

During the meeting it was stressed that the cooperation between Azerbaijan and the UN is developing successfully and that partnership relations between the UN and Azerbaijan will be continued in future.

Azerbaijan in the United Nations (historical background)

In order to become a full member of the world community and take an active part in the ongoing processes in the international arena, each state strives to become a member of the United Nations. After restoring its independence on October 18, 1991 Azerbaijan has started to take necessary steps for becoming a member of the United Nations in order to establish mutual relations with the world countries and strengthen its independence.

On October 29, 1991, the Republic of Azerbaijan appealed to the UN and the world countries. In that appeal Azerbaijan asked the United Nations to to its membership, wishing to hold a respective position in the world community, contribute to the international security and cooperation.

On February 14, 1992 the Security Council of the United Nations recommended the General Assembly to admit Azerbaijan as a member. On March 2, 1992 at the 46th session of the General Assembly of the United Nations Azerbaijan was admitted to the UN. During the same day the Azerbaijani banner was raised in front of the UN headquarters in New York.

On May 6, 1992 the representation of Azerbaijan at the UN started its actvity. The UN mission in Azerbaijan opened in 1993.

The UN membership allowed Azerbaijan to strengthen its independence, use international rules against the Armenian aggression more effectively, integrate into the world community.

The global aim of the UN is to unite all the world countries, establish a dialog between the civilizations and the nations, respect national and cultural traditions of every people.

Taking this aim into consideration, Azerbaijan raised in the organization the issues on the Nagorno-Karabakh conflict and inadmissibility of the occupation of the Azerbaijani territories by the Armenian armed forces. The Security Council of the United Nations reacted to the occupation of the districts around the Nagorno-Karabakh by the Armenians.

The UN Security Council adopted Resolution 822 on the occupation of Kalbajar (April 30, 1993), 853 on the occupation of Agdam (July 29, 1993), 874 on the occupation of Fizuli, Jabrail, Gubadly (October 14, 1993), 884 on the occupation of Zangilan (November 12, 1993). These unanimously adopted resolutions affirmed the Nagorno-Karabakh as part of Azerbaijan, called to respect the territorial integrity and sovereignity of Azerbaijan, and emphasized the inadmissibility of the use of force for the annexation of territories. The UN resolutions demanded the immediate, complete and unconditional withdrawal of all the occupation forces from the territories of Azerbaijan, and the return of all the displaced persons home.

Moreover, the Secretary-General of the UN made seven statements supporting the territorial integrity and sovereignty of Azerbaijan then. Unfortunately, the UN Security Council, which succeeded regulations during the occupation of Kuwait by Iraq and during the events in Yugoslavia and Afghanistan, does not react to the ignorance of these resolutions by Armenia.

At a plenary session in 1993 the UN General Assembly adopted a resolution on over one million refugees and IDPs in Azerbaijan as a result of the Armenian aggression. The resolution implies international aid to the refugees and IDPs in Azerbaijan.

President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev took part for (it was his first participation at the session of the General Assembly) at the 49th session of the UN General Assembly held in September 1994. Having delivered a speech from the high tribune, President Heydar Aliyev informed the world community about the situation in Azerbaijan and the Armenian aggression. In his speech at the session on September 29, 1994, Heydar Aliyev appreciated the policy of Azerbaijan in relation to the UN like this: «Azerbaijan optimistically appreciates the perspectives of the UN for the future and is eager to defend the principles of the UN, increase the efficacy of its prestige further.»

The visit of the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali to Baku in October 1994 played a significant role in the expansion of relations between Azerbaijan and the UN. Having

got acquianted with the political and economic situation of Azerbaijan, as well as the results of the Armenian aggression, Boutros Boutros-Ghali stated that differenct agencies of theUN will increase their efforts for supporting Azerbaijan in the solution of problems.

President Heydar Aliyev took part at the special session of the General Assembly connected with the 50th anniversary of the UN in October 1995. In his speech he disclosed the position of Azerbaijan in the Nagorno-Karabakh problem and urged the world community to stop the Armenian aggression.

On its resolution on the cooperation with OSCE in 1996 the UN General Assembly reaffirmed the territorial integrity of Azerbaijan. A year later, on July 28, 1997 Heydar Aliyev met the new Secretary-General of the UN Kofi Annan during his official visit to the United States. In the conversation with President Heydar Aliyev Kofi Annan stated the support of the UN to the territorial integrity of Azerbaijan and olution of the Nagorno-Karabakh problem on the principles adopted at the Lisbon summit of OSCE.

Speaking at the meetings with the permanent representatives of the member-states of the Security Council on July 28, 1997, with the permanent representatives of the member-states of the UN on July 29, President Heydar Aliyev informed about Azerbaijan, its current life, its problems and the Nagorno-Karabakh conflict.

In 1996 Azerbaijan signed the 1984 United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. By joining that convention Azerbaijan gave an opportunity to the Committee of the United Nations on Tortures to conduct inspection in Azerbaijan.

With the decree of President Heydar Aliyev the 50th anniversary of the UN Declaration on Human Rights was celebrated in Azerbaijan in 1998. In the same year he initiated the abolition of the capital punishment and the censorship on press.

Participating at the Millennium Summit of the UN in September 2000, President Heydar Aliyev delivered a speech there. He informed the world countries about the situation in Azerbaijan had emerged as a result of the Nagorno-Karabakh conflict. The Azerbaijani President also spoke about the necessity of reforms in the UN.

After the 9/11 Azerbaijan joined the antiterror coalition of the UN. Azerbaijan closely cooperates with the Counter-Terrorism Committee and the Sanctions Committee of the UN Security Council. In October 2001 Azerbaijan took part in the operations of the antiterror coalition in Afghanistan and sent a military unit to help the international troops for ensuring the security there.

In October 2001 Azerbaijan joined the UN Convention on Financing on Terrorism. In May 2002 President Heydar Aliyev issued a decree on the implementation of the resolutions 1368, 1373, 1377 of the UN Security Council on combat against terrorism.

In his speech at the next session of the UN General Assembly in September 2003, Prime Minister of Azerbaijan Ilham Aliyev spoke of the necessity of reforms for increasing the power and role of the UN. Ilham Aliyev stated: «Since the current mechanisms of the UN do not respond to the requirements of the modern world, reforms in the UN are necessary. There is a need to reform the Security Council, because the current realities, as well as the realities of the past 50 years must be reflected there.»

In his speech at the 59th session of the General Assembly in September 2004, President Ilham Aliyev reminded that the four resolutions of the UN Security Council on the Nagorno-Karabakh conflict have not been implemented yet. He informed the participants of the session about the illegal turnover of drugs and weapons, illegal economic activity and activity of terrorists in the occupied territories of Azerbaijan.

The UN supports the development of Azerbaijan by creating favorable conditions for improving effective management, reducing poverty, ensuring human rights and gender equality, meeting the basic needs of the people in the field of health and education.

Having broad relations with the UN, Azerbaijan uses different means of cooperation. In order

to cooperate effectively, Azerbaijan has joined a number of significant international conventions. Those conventions create conditions for the solution of the problems in modern political and socio-economic spheres of Azerbaijan. Azerbaijan has joined a number of international conventions on civil and political rights, economic, social and cultural rights, children rights, status and protection of the victims of war, prevention of genocide and punishment for genocide, as well as other issues.

Azerbaijan closely cooperates with the specialized agencies of the UN, such as the UN Development Programme, United Nations High Commissioner for Refugees, UNICEF, UNESCO, UNIDO, World Health Organization, UNIFEM, International Atomic Energy Agency, Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty Organization (Azerbaijan joined it in July 1997).

The treaty on cooperation between Azerbaijan and UNICEF was signed by President Heydar Aliyev during his participation at the session of the General Assembly in September 1994. The main purpose of the cooperation with UNICEF is to render assisstance to the refugee and displaced children.

Azerbaijan was a member of the Executive Board of UNICEF in 1995-1997 and 1998-2000.

The relations between Azerbaijan and UNESCO are aimed at assissting the development in the sphere of education, science and culture in the country. With the relevant decree of the Azerbaijani President, the National Commission of Azerbaijan attached to UNESCO was established in 1994. The first lady of Azerbaijan, President of Heydar Aliyev Foundation Mehriban Aliyeva had a significant role in the development of the relations between Azerbaijan and UNESCO. She contributed to the development of music, literature and poetry. For her services in the spheres of musical education and exchange of the world cultures, as well as for her adherence to the principles of UNESCO, Mehriban Aliyeva was designated UNESCO Goodwill Ambassador in September 2004.

The Office of UNHCR, which started its activity in Azerbaijan in 1993 has implemented significant measures on humanitarian aid to the Azerbaijani refugees and IDPs. Especially in 1994-1995 a humanitarian crisis could have occurred without the humanitarian aid of the UN agencies and other international organizations to the refugees and IDPs. According to the 1951 Convention and 1967 Protocol of UNHCR, the perfect legal basis has been created for regulating the rights and social protection of refugees and IDPs; all this has been adapted to the international standards.

Azerbaijan closely cooperates with the financial and economic institutions of the UN, such as the International Monetary Fund, the World Bank, the World Food Programme.

Azerbaijan was a member of the UN Women`s Commission in 2000-2002, the UN Commission on Sustainable Development in 2002-2004, ECOSOC in 2003-2005.

Azerbaijan takes an active part in the UN project Millenium Development Goals announced in September 2000. The State Programme of Poverty Reduction and Economic Development launched in 2003-2005 was implemented with the help of UNDP. Currently, the government implements the Programme of Poverty Reduction and Sustainable Development together with the UN.

Azerbaijan supports the reforms in the UN Security Council.

One of the remarkable events in the cooperation between Azerbaijan and the UN was the admission of Azerbaijan to the UN Council on Human Rights in June 2006.

On March 14, 2008 the UN General Assembly discussed Article 20 on the situation in the occupied territories of Azerbaijan of the agenda of the 62nd session. Making a speech in discussions, the permanent representative of Azerbaijan at the UN Agshin Mehdiyev informed the UN member-states about the aggression of Armenia against Azerbaijan, called the delegations to support the Azerbaijani draft resolution on this issue.

The draft resolution consisting of 9 clauses expresses the position of the UN General Assembly on the Armenian-Azerbaijani conflict over the Nagorno-Karabakh, supporting the territorial

integrity of Azerbaijan, demanding the complete and unconditional withdrawal of the Armenian forces from all the occupied territories and return of the displaces Azerbaijanis home.

The voting held at the end of the discussion ended up with vote of 39 in favour to 7 against with 100 abstentions. Therefore, the UN General Assembly adopted the resolution on the situation in the occupied territories of Azerbaijan.

The document reflects the concern of the General Assembly in connection with the Nagorno-Karabakh of Azerbaijan and the districts around it which threatens international peace and security and which negatively influences the humanitarian situation in the Souther Caucasian countries. The General Assembly calls the member-states to support the sovereignity and the territorial integrity of Azerbaijan. According to the resolution, the General Assembly states that not any country can accept the situation created as a result of the occupation of the Azerbaijani territories as a legal situation and help maintain this situation. The document noted the necessity of the immediate, compete and unconditional withdrawal of the Armenian forces from all the occupied territories of Azerbaijan.

Azerbaijan strives for developing of the relations with the UN and takes an active part in discussion of proposals contributing to its effective activity. Azerbaijan supports the expansion of the number of the Security Council, wants it to become more responsible and democratic, to respond the challanges, risks and threats of the 21st century and create effective tools for the implementation of the adopted resolutions.

The mutual relations established between Azerbaijan and the UN as a member-state, began to develop rapidly in many fields and played a significant role in the development of Azerbaijan and to hold a worthyt position in the international arena. At the same time, Azerbaijan contributed to the effective activity of the UN, as well as to international peace and security.

Additional documents

United Nations Security Council Resolutions
Resolution 822
April 30, 1993

Adopted by the Security Council at its 3205 meeting

The Security Council,

Recalling the statements of the President of the Security Council of 29 January 1993 (S/25199) and of 6 April 1993 (S/25539) concerning the Nagorno-Karabakh conflict,

Taking note of the report of the Secretary-General dated 14 April 1993 (S/25600),

Expressing its serious concern at the deterioration of the relations between the Republic of Armenia and the Republic of Azerbaijan,

Noting with alarm the escalation in armed hostilities and, in particular, the latest invasion of the Kelbadjar district of the Republic of Azerbaijan by local Armenian forces,

Concerned that this situation endangers peace and security in the region,

Expressing grave concern at the displacement of a large number of civilians and the humanitarian emergency in the region, in particular in the Kelbadjar district,

Reaffirming the respect for sovereignty and territorial integrity of all States in the region,

Reaffirming also the inviolability of international borders and the inadmissibility of the use of force for the acquisition of territory,

Expressing its support for the peace process being pursued within the framework of the Conference on Security and Cooperation in Europe and deeply concerned at the distruptive effect that the escalation in armed hostilities can have on that process,

1. Demands the immediate cessation of all hostilities and hostile acts with a view to establishing a durable cease-fire, as well as immediate withdrawal of all occupying forces from the Kelbadjar district and other recently occupied areas of Azerbaijan;

2. Urges the parties concerned immediately to resume negotiations for the resolution of the conflict within the framework of the peace process of the Minsk Group of the Conference on Security and Cooperation in Europe and refrain from any action that will obstruct a peaceful solution of the problem;

3. Calls for unimpeded access for international humanitarian relief efforts in the region, in particular in all areas affected by the conflict in order to alleviate the suffering of the civilian population and reaffirms that all parties are bound to comply with the principles and rules of international humanitarian law;

4. Requests the Secretary-General, in consultation with the Chairman-in-Office of the Conference on Security and Cooperation in Europe as well as the Chairman of the Minsk Group of the Conference to assess the situation in the region, in particular in the Kelbadjar district of Azerbaijan, and to submit a further report to the Council;

5. Decides to remain actively seized of the matter.

RESOLUTION 853
July 29, 1993

Adopted by the Security Council at its 3259 meeting

The Security Council,

Reaffirming its resolution 822 (1993) of 30 April 1993,

Having considered the report issued on 27 July 1993 by the Chairman of the Mink Group of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE) (S/26184),

Expressing its serious concern at the deterioration of relations between the Republic of Armenia and the Azerbaijani Republic and at the tensions between them,

Welcoming acceptance by the parties concerned at the timetable of urgent steps to implement its resolution 822 (1993),

Noting with alarm the escalation in armed hostilities and, in particular, the seizure of the district of Agdam in the Azerbaijani Republic,

Concerned that this situation continues to endanger peace and security in the region,

Expressing once again its grave concern at the displacement of large numbers of civilians in the Azerbaijani Republic and at the serious humanitarian emergency in the region,

Reaffirming the sovereignty and territorial integrity of the Azerbaijani Republic and of all other States in the region,

Reaffirming also the inviolability of international borders and the inadmissability of the use of force for the acquisition of territory,

1. Condemns the seizure of the district of Agdam and of all other recently occupied areas of the Azerbaijani Republic;

2. Further condemns all hostile actions in the region, in particular attacks on civilians and bombardments of inhabited areas;

3. Demands the immediate cessation of all hostilities and the immediate complete and unconditional withdrawal of the occupying forces involved from the district of Agdam and all other recently occupied areas of Azerbaijan;

4. Calls on the parties concerned to reach and maintain durable cease-fire arrangements;

5. Reiterates in the context of paragraphs 3 and 4 above its earlier calls for the restoration of economic, transport and energy links in the region;

6. Endorses the continuing efforts by the Minsk Group of the CSCE to achieve a peaceful solution to the conflict, including efforts to implement resolution 822 (1993), and expresses its grave concern at the disruptive effect that the escalation of armed hostilities has had on these efforts;

7. Welcomes the preparations for a CSCE monitor mission with a timetable for its deployment, as well as consideration within the CSCE of the proposal for a CSCE presence in the region;

8. Urges the parties concerned to refrain from any action that will obstruct a peaceful solution to the conflict, and to pursue negotiations within the Minsk Group of the CSCE, as well as through direct contacts between them, towards a final settlement;

9. Urges the Government of the Republic of Armenia to continue to exert its influence to achieve compliance by the Armenians of the Nagorny-Karabakh region of the Azerbaijani Republic with its resolution 822 (1993) and the present resolution, and the acceptance by this party of the proposals of the Minsk Group of the CSCE;

10. Urges States to refrain from the supply of any weapons and munitions which might lead to an intensification of the conflict or the continued occupation of territory;

11. Calls once again for unimpeded access for international humanitarian relief efforts in the region, in particular in all areas affected by the conflict, in order to alleviate the increased

suffering of the civilian population and reaffirms that all parties are bound to comply with the principles and rules of international humanitarian law;

12. Requests the Secretary-General and relevant international agencies to provide urgent humanitarian assistance to the affected civilian population and to assist displaced persons to return to their homes;

13. Requests the Secretary-General, in consultation with the Chairman-in-Office of the CSCE as well as the Chairman of the Minsk Group, to continue to report to the Council on the situation;

14. Decides to remain actively seized of the matter.

RESOLUTION 874
October 14, 1993

Adopted by the Security Council at its 3292 meeting

The Security Council,

Reaffirming its resolutions 822 (1993) of 30 April 1993 and 853 (1993) of 29 July 1993, and recalling the statement read by the President of the Council, on behalf of the Council, on 18 August 1993 (S/26326),

Having considered the letter dated 1 October 1993 from the Chairman of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE) Minsk Conference on Nagorny Karabakh addressed to the President of the Security Council (S/26522),

Expressing its serious concern that a continuation of the conflict in and around the Nagorny Karabakh region of the Azerbaijani Republic, and of the tensions between the Republic of Armenia and the Azerbaijani Republic, would endanger peace and security in the region,

Taking note of the high-level meetings which took place in Moscow on 8 October 1993 and expressing the hope that they will contribute to the improvement of the situation and the peaceful settlement of the conflict,

Reaffirming the sovereignty and territorial integrity of the Azerbaijani Republic and of all other States in the region,

Reaffirming also the inviolability of international borders and the inadmissibility of the use of force for the acquisition of territory,

Expressing once again its grave concern at the human suffering the conflict has caused and at the serious humanitarian emergency in the region and expressing in particular its grave concern at the displacement of large numbers of civilians in the Azerbaijani Republic,

1. Calls upon the parties concerned to make effective and permanent the cease-fire established as a result of the direct contacts undertaken with the assistance of the Government of the Russian Federation in support of the CSCE Minsk Group;

2. Reiterates again its full support for the peace process being pursued within the framework of the CSCE, and for the tireless efforts of the CSCE Minsk Group;

3. Welcomes and commends to the parties the Adjusted timetable of urgent steps to implement Security Council resolutions 822 (1993) and 853 (1993) set out on 28 September 1993 at the meeting of the CSCE Minsk Group and submitted to the parties concerned by the Chairman of the Group with the full support of nine other members of the Group, and calls on the parties to accept it;

4. Expresses the conviction that all other pending questions arising from the conflict and not directly addressed in the adjusted timetable should be settled expeditiously through peaceful negotiations in the context of the CSCE Minsk process;

5. Calls for the immediate implementation of the reciprocal and urgent steps provided for in the CSCE Minsk Group's Adjusted timetable, including the withdrawal of forces from recently occupied territories and the removal of all obstacles to communications and transportation;

6. Calls also for an early convening of the CSCE Minsk Conference for the purpose of arriving at a negotiated settlement to the conflict as provided for in the timetable, in conformity with the 24 March 1992 mandate of the CSCE Council of Ministers;

7. Requests the Secretary-General to respond favourably to an invitation to send a representative to attend the CSCE Minsk Conference and to provide all possible assistance for the substantive negotiations that will follow the opening of the Conference;

8. Supports the monitoring mission developed by the CSCE;

9. Calls on all parties to refrain from all violations of international humanitarian law and

renews its call in resolutions 822 (1993) and 853 (1993) for unimpeded access for international humanitarian relief efforts in all areas affected by the conflict;

10. Urges all States in the region to refrain from any hostile acts and from any interference or intervention which would lead to the widening of the conflict and undermine peace and security in the region;

11. Requests the Secretary-General and relevant international agencies to provide urgent humanitarian assistance to the affected civilian population and to assist refugees and displaced persons to return to their homes in security and dignity;

12. Requests also the Secretary-General, the Chairman-in-Office of the CSCE and the Chairman of the CSCE Minsk Conference to continue to report to the Council on the progress of the Minsk process and on all aspects of the situation on the ground, and on present and future cooperation between the CSCE and the United Nations in this regard;

13. Decides to remain actively seized of the matter.

RESOLUTION 884
November 12, 1993

Adopted by the Security Council at its 3313 meeting

The Security Council,

Reaffirming its resolutions 822 (1993) of 30 April 1993, 853 (1993) of 29 July 1993 and 874 (1993) of 14 October 1993,

Reaffirming its full support for the peace process being pursued within the framework of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE), and for the tireless efforts of the CSCE Minsk Group,

Taking note of the letter dated 9 November 1993 from the Chairman-in-Office of the Minsk Conference on Nagorny Karabakh addressed to the President of the Security Council and its enclosures (S/26718, annex),

Expressing its serious concern that a continuation of the conflict in and around the Nagorny Karabakh region of the Azerbaijani Republic, and of the tensions between the Republic of Armenia and the Azerbaijani Republic, would endanger peace and security in the region,

Noting with alarm the escalation in armed hostilities as consequence of the violations of the cease-fire and excesses in the use of force in response to those violations, in particular the occupation of the Zangelan district and the city of Goradiz in the Azerbaijani Republic,

Reaffirming the sovereignty and territorial integrity of the Azerbaijani Republic and of all other States in the region,

Reaffirming also the inviolability of international borders and the inadmissibility of the use of force for the acquisition of territory,

Expressing grave concern at the latest displacement of a large number of civilians and the humanitarian emergency in the Zangelan district and the city of Goradiz and on Azerbaijan's southern frontier,

1. Condemns the recent violations of the cease-fire established between the parties, which resulted in a resumption of hostilities, and particularly condemns the occupation of the Zangelan district and the city of Goradiz, attacks on civilians and bombardments of the territory of the Azerbaijani Republic;

2. Calls upon the Government of Armenia to use its influence to achieve compliance by the Armenians of the Nagorny Karabakh region of the Azerbaijani Republic with resolutions 822 (1993) , 853 (1993) and 874 (1993) , and to ensure that the forces involved are not provided with the means to extend their military campaign further;

3. Welcomes the Declaration of 4 November 1993 of the nine members of the CSCE Minsk Group (S/26718) and commends the proposals contained therein for unilateral cease-fire declarations;

4. Demands from the parties concerned the immediate cessation of armed hostilities and hostile acts, the unilateral withdrawal of occupying forces from the Zangelan district and the city of Goradiz, and the withdrawal of occupying forces from other recently occupied areas of the Azerbaijani Republic in accordance with the Adjusted timetable of urgent steps to implement Security Council resolutions 822 (1993) and 853 (1993) (S/26522, appendix), as amended by the CSCE Minsk Group meeting in Vienna of 2 to 8 November 1993;

5. Strongly urges the parties concerned to resume promptly and to make effective and permanent the cease-fire established as a result of the direct contacts undertaken with the assistance of the Government of the Russian Federation in support of the CSCE Minsk Group, and to continue to seek a negotiated settlement of the conflict within the context of the CSCE Minsk process and the Adjusted timetable, as amended by the CSCE Minsk Group meeting in Vienna of 2 to 8 November

1993;

6. Urges again all States in the region to refrain from any hostile acts and from any interference or intervention, which would lead to the widening of the conflict and undermine peace and security in the region;

7. Requests the Secretary-General and relevant international agencies to provide urgent humanitarian assistance to the affected civilian population, including that in the Zangelan district and the city of Goradiz and on Azerbaijan's southern frontier, and to assist refugees and displaced persons to return to their homes in security and dignity;

8. Reiterates its request that the Secretary-General, the Chairman-in-Office of the CSCE and the Chairman of the CSCE Minsk Conference continue to report to the Council on the progress of the Minsk process and on all aspects of the situation on the ground, in particular on the implementation of its relevant resolutions, and on present and future cooperation between the CSCE and the United Nations in this regard;

9. Decides to remain actively seized of the matter.

Photo-documents

1. Speech of President Heydar Aliyev at the 49th session of the UN General Assembly - New York, September 29, 1994

2. Ceremony of the signature of the UN Declaration on Children`s Life, Protection and Development at UNICEF by President Heydar Aliyev - September 27, 1994

3. Statement of President Heydar Aliyev at the press conference in the special hall of the League of Nations during the 49th session of the UN General Assembly - New York, September 29, 1994

4. Meeting of President Heydar Aliyev with the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali - New York, September 29, 1994

5. Dinner party in honor of the heads of states participating at the 49th session of the UN General Assembly - New York, September 29, 1994

6. Statement of President Heydar Aliyev at the joint conference after the negotiations with the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali - October 30, 1994

7. Speech of President Heydar Aliyev at the dinner party in honor of the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali - Gulustan Palace, October 30, 1994

8. Speech of President Heydar Aliyev at the meeting of the Azerbaijani Parliament dedicated to the visit of the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali to Azerbaijan - October 31, 1994

9. Speech of President Heydar Aliyev at the opening ceremony of services «Azerbaijani International Youth Postal Service» and «Line of Help to Children» in Baku on the initiative of the representation office of UNICEF in Azerbaijan - July 23, 1997

10. Statement of President Heydar Aliyev at the press conference for the foreign reporters accredited at the UN - New York, UN Press Center, July 28, 1997

11. Statement of President Heydar Aliyev at the meeting with the permanent residents and ambassadors of the world countries accredited at the UN - New York, UN Headquarters, July 29, 1997

12. Heydar Aliyev and Ilham Aliyev at the UN Headquarters - New York, July 28, 1997

13. President Heydar Aliyev while signing the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty - New York, July 28, 1997

14. Meeting of President Heydar Aliyev with the UN Secretary-General Kofi Annan - Tehran, December 11, 1997

15. Speech of President Heydar Aliyev at the ceremony dedicated to the 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights of the United Nations - December 10, 1998

16. President Heydar Aliyev while meeting the representatives of UNHCR working in the Eastern Europe headed by the Director of the European Bureau of UNHCR Anne-Willem Bijleveld - Presidential Palace, March 18, 1999

17. Meeting of President Heydar Aliyev with UNHCR Sadako Ogata - January 29, 2000

18. Conversation of President Heydar Aliyev with Special Rapporteur on tortures of the United Nations Commission for Human Rights Nigel Rodley - May 15, 2000

19. Meeting of President, Heydar Aliyev with Under Secretary-General of the UN, Director General of UN mission in Austria Pino Arlacchi - Vienna, July 7, 2000

20. Speech of President Heydar Aliyev at the Millennium summit in New York - September 7, 2000

21. President Heydar Aliyev while receiving the Regional Director for UNICEF Regional Office for CEE/CIS/Baltics Philip O'Brien - October 20, 2000

22. President of Azerbaijan Heydar Aliyev while receiving UN resident coordinator Ercan Murat and the representatives of the organization in Azerbaijan - May 30, 2001

23. Speech of Prime Minister of Azerbaijan Ilham Aliyev at the 58th session of the UN General Assembly - September23, 2003

24. Meeting of President Ilham Aliyev with Under-Secretary-General of the United Nations and Executive Director of the UN Office on Drugs and Crime Antonio Maria Costa at the Presidential Palace - December 4, 2003

25. Meeting of President Ilham Aliyev with UNHCR Ruud Lubbers at the UNHCR Office - December 11, 2003

26. President Ilham Aliyev met Director-General of the United Nations Office at Geneva - December 12, 2003

27. Speech of President Ilham Aliyev at the nomination ceremony of the First Lady of Azerbaijan Mehriban Aliyeva as Goodwill Ambassador of UNESCO - September 9, 2004

28. Speech of Mehriban Aliyeva at her nomination ceremony as Goodwill Ambassador of UNESCO - September 9, 2004

29. Speech of President Ilham Aliyev at the 59th session of the UN General Assembly - September 25, 2004

30. Meeting of President Ilham Aliyev with the UN Secretary-General Kofi Annan - September 24, 2004

31. President Ilham Aliyev received the ex-representative of the World Food Programme in Azerbaijan Sharif Amin Zaheer - November 8, 2004

32. President Ilham Aliyev received the delegation headed by UNHCR Ruud Lubbers - November 26, 2004

33. Meeting of President Ilham Aliyev with Director-General of the United Nations Industrial Development Organization Carlos Magariños - February 4, 2005

34. Meeting of President Ilham Aliyev with the Executive Director OF UN World Food Program John Powell - February 25, 2005

35. President Ilham Aliyev received the delegations of the United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific and United Nations Economic Commission for Europe - March 11, 2005

36. President Ilham Aliyev received the delegation headed by Director-General of the United Nations Food and Agriculture Organization Jacques Diouf - April 29, 2005

37. President Ilham Aliyev received the delegation of the Executive Boards of the United Nations Development Program (UNDP), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Children's Fund (UNICEF) and World Food Programme (WFP) - May 10, 2005

38. Meeting of President Ilham Aliyev with the Director-General of UNESCO Koichiro Matsuura - August 24, 2005

39. Meeting of President Azerbaijan Ilham Aliyev with the United Nations Special Rapporteur on Freedom of Religion or Belief Mrs. Asma Jahangir - February 28, 2006

40. President Ilham Aliyev received the Executive Director of the United Nations Development Fund for Women Mrs. Noeleen Heyzer - May 25, 2006

41. Meeting of President Ilham Aliyev with the Secretary-General of the United Nations Conference on Trade and Development Supachai Panitchpakdi - June 26, 2006

42. Meeting of President Ilham Aliyev with the Executive Secretary of the UN Economic and Social Commission for Asia and the Pacific Kim Hak-Su - June 27, 2006

43. President Ilham Aliyev received the delegation headed by UNHCR Antonio Guterres - August 17, 2006

44. Meeting of President Ilham Aliyev with the Director for the Office for ECOSOC Support and Coordination of the United Nations Department of Economic and Social Affairs Sarbuland Khan - October 2, 2006

45. Meeting of President Ilham Aliyev with the UN Resident Coordinator in Azerbaijan Marco Borsotti - February 1, 2007

46. Meeting of President Ilham Aliyev with the UN Resident Coordinator in Azerbaijan Bruno Pouezat - February 27, 2007

47. President Ilham Aliyev received the delegation headed by the Special Representative of the UN Secretary-General on Human Rights of Internally Displaced Persons Walter Kalin - April

2, 2007

48. Meeting of President Ilham Aliyev with the UN special rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression Ambeyi Ligabo - April 26, 2007

49. Speech of President of Heydar Aliyev Foundation, Goodwill Ambassador of UNESCO and ISESCO, MP Mehriban Aliyeva at the opening ceremony of the Azerbaijani Room at the United Nations Office at Geneva - May 18, 2007

50. Meeting of President Ilham Aliyev with the former President of Portugal, High Representative of the UN Secretary-Council for the Alliance of Civilizations Jorge Sampaio - November 1, 2007

51. President Ilham Aliyev received the delegation headed by the UN Resident Coordinator in Azerbaijan Bruno Pouezat - February 14, 2008

52. President Ilham Aliyev received the delegation headed by the UN Resident Coordinator in Azerbaijan Bruno Pouezat - March 5, 2009

Contents

Address to the readers 181

Reply of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev to a reporter's question at the Bina airport before his leave for the United States of America in order to take part at the 49th session of the General Assembly of the United Nations – September 25, 1994 183

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the ceremony of signature of the UN Declaration on Children`s Life, Protection and Development at UNICEF – September 27, 1994 184

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the 49th session of the UN General Assembly - New York, September 29, 1994 185

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the press conference in the special hall of the League of Nations during the 49th session of the UN General Assembly – September 29, 1994 191

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the welcome ceremony of the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali at the Bina airport, Baku during his official visit to Azerbaijan – October 29, 1994 194

Speech of the of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with Boutros Boutros-Ghali, Secretary-General of the United Nations in the Presidential Palace - October 30, 1994 195

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Alyiev at the joint conference after the negotiations with the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali – October 30, 1994 199

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the dinner party in honor of the UN Secretary-General Boutros Boutros-Ghali – the Gulustan Palace, October 30, 1994 202

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the ceremony held at the Parliament devoted to the visit of the Secretary-General of the UN Boutros Boutros-Ghali to Azerbaijan - October 31, 1994 203

Speech of the President of the Republic Azerbaijan Heydar Aliyev at the 50th special jubilee session of the United Nations General Assembly - New-York, October 22, 1995 207

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the 32nd session of the UN subcommittee on the control of illegal drugs turnover in the Middle East and the related problems - Gulustan Palace, February 17, 1997 209

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the opening ceremony of

services «Azerbaijani International Youth Postal Service» and «Line of Help to Children» in Baku with the initiative of the representation office of UNICEF in Azerbaijan – July 23, 1997 213

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with ambassadors of the member countries of the United Nations Security Council - July 28, 1997 ... 214

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with Koffi Annan, UN Secretary-General - New York, UN Headquarters, July 28, 1997 222

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the press conference for the foreign correspondents accredited at the United Nations - July 28, 1997 224

Statement of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the meeting with the permanent representatives of the countries accredited at the United Nations - July 29, 1997 ... 228

Letter of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev to Mr. Federico Mayor, Director-General of UNESCO - Baku, September 3, 1997 234

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with the UN Secretary-General Kofi Annan – Tehran, December 11, 1997 236

To the participants of the UN conference «Women and armed conflicts» – May 17, 1998 237

To the UN Secretary-General Kofi Annan – Baku, July 18, 1998 238

Introductory remarks of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the session of the State Commission organized for holding 50th anniversary of the UN Universal Declaration on Human Rights - December 3, 1998 240

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev at the ceremony dedicated to 50th anniversary of the Universal Declaration of Human Rights of the United Nations - December 10, 1998 246

From the talk of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with the delegation of UN World Food Programme - January 14, 1999 249

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with the representatives of UNHCR working in Europe headed by the Director of the Europe Bureau of UNHCR Anne-Willem Bijleveld - Presidential Palace, March 18, 1999 251

To His Excellency Kofi Annan, Secretary-General of the United Nations, July 5, 1999 254

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev while receiving Sadako Ogata, the UN High Commissioner for Refugees - September 9, 1999 256

From the conversation of the President of the Reublic of Azerbaijan Heydar Aliyev with Sadako Ogata, United Nations High Commissioner for Refugees – Davos, January 29, 2000 260

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan Heydar Aliyev with Nigel Rodley, Special Rapporteur on tortures of the United Nations Commission for Human Rights - May 15, 2000 261

From the talk of President of the Republic of Azerbaijan, Heydar Aliyev with Under Secretary-General of the UN, Director General of UN mission in Austria, Pino Arlacchi - UN mission office, Vienna, 7 July, 2000 263

To Bawa Jain, Secretary General of the World Peace Summit–August 27, 2000 268

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan at the Millennium summit in New York - September 7, 2000 269

From the speech of the President of the Republic of Azerbaijan, Heydar Aliyev with the regional representative of UNICEF on the Central and Eastern Europe, the CIS and the Baltic countries, Philip O'Brien - Presidential palace, October 20, 2000 271

From the conversation of the President of the Republic of Azerbaijan President Heydar Aliyev at the meeting with the UN resident coordinator Ercan Murat and other members of the organization - Presidential Palace, May 30, 2001 274

Speech of the Prime Minister of the Republic of Azerbaijan, Ilham Aliyev, at the general discussions of the 58th session of the General Assembly of the United Nations – September 23, 2003 276

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Under-Secretary-General of the United Nations and Executive Director of the UN Office on Drugs and Crime Mr. Antonio Maria Costa in the Presidential Palace - December 4, 2003 279

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met United Nations High Commissioner for Refugees Mr. Ruud Lubbers in Geneva - December 11, 2003 281

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met Director-General of the UN Office at Geneva - December 12, 2003 282

Nomination Ceremony of the First Lady of Azerbaijan Mehriban Aliyeva as Goodwill Ambassador of UNESCO. Speech of Goodwill Ambassador of UNESCO Mehriban Aliyeva – September 9, 2004 284

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev at the nomination ceremony of the First Lady of Azerbaijan Mehriban Aliyeva as Goodwill Ambassador of UNESCO – September 9, 2004 286

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met UN Secretary-General Kofi Annan - September 24,2004 288

Speech of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev at the 59th session of the United Nations General Assembly - September 25, 2004 289

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the ex-representative of the World Food Programme in Azerbaijan Sharif Amin Zaheer – November 8, 2004 292

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed by Ruud Lubbers, UN High Commissioner for Refugees– November 26, 2004 293

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Carlos Magariños, Director-General of the United Nations Industrial Development Organization – February 4, 2005 294

Meeting of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev with John Powell, Executive Director of UN World Food Program - February 25, 2005 295

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation of United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific and the delegation of UN Economic Commission for Europe - March 11, 2005 296

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation by Director - General of the United Nations Food and Agriculture Organization Jacques Diouf - April 29, 2005 297

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation of the Executive Boards of the United Nations Development Program (UNDP), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Children's Fund (UNICEF) and the World Food Program (WFP) at the Presidential Palace - May 10, 2005 298

Tete-a-tete meeting of the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev and UNESCO Director-General Koichiro Matsuura - August 24, 2005 299

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Mrs. Asma Jahangir, United Nations Special Rapporteur on Freedom of Religion or Belief– February 28, 2006 300

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev receives Ms. Noeleen Heyzer, Executive Director of the United Nations Development Fund for Women - May 25, 2006 301

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Secretary-General of United Nations Conference on Trade and Development Supachai Panitchpakdi - June 26, 2006 302

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the Executive Secretary of the UN Economic and Social Commission for Asia and the Pacific Kim Hak-Su - June 27, 2006 303

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation of the World Food Programme headed by James Morris, its Executive Director– July 27, 2006 304

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed United Nations High Commissioner for Refugees Antonio Guterres - August 17, 2006 305

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Sarbuland Khan, Director of the UN Office for ECOSOC Support and Coordination - October 2, 2006 306

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received UN Resident Coordinator in Azerbaijan Marco Borsotti - February 1, 2007 307

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the United Nations Resident Coordinator Bruno Pouezat - February 27, 2007 308

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the UN delegation led by Walter Kalin, Representative of the Secretary-General on Human Rights of Internally Displaced Persons - April 2, 2007 309

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received Ambeyi Ligabo, UN Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to Freedom of Opinion and Expression - April 26, 2007 310

Speech of Mehriban Aliyeva, President of Heydar Aliyev Foundation, Goodwil Ambassador of UNESCO and ISESCO, MP at the opening ceremony of the «Azerbaijani Room« at UN Geneva Office - May 18, 2007 311

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met Jorge Sampaio, former President of Portugal, High High Representative of the UN Secretary-General for the Alliance of Civilizations - November 1, 2007 313

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met the delegation headed by UN Resident Coordinator in Azerbaijan Bruno Pouezat - February 14, 2008 314

President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev received the delegation headed by Bruno Pouezat, UN Resident Coordinator in Azerbaijan - March 5, 2009 315

Azerbaijan in the United Nations (historical background) 316

Additional documents..... 320

Notes for photo-documents 327

"Azerbaijani flag on the East River bank" in Chinese (summary) 337

"Azerbaijani flag on the East River bank" in French (summary) 355

"Azerbaijani flag on the East River bank" in Spanish (summary) 375

"Azerbaijani flag on the East River bank" in Russian (summary) 395

"Azerbaijani flag on the East River bank" in Arabic (summary) 417

1

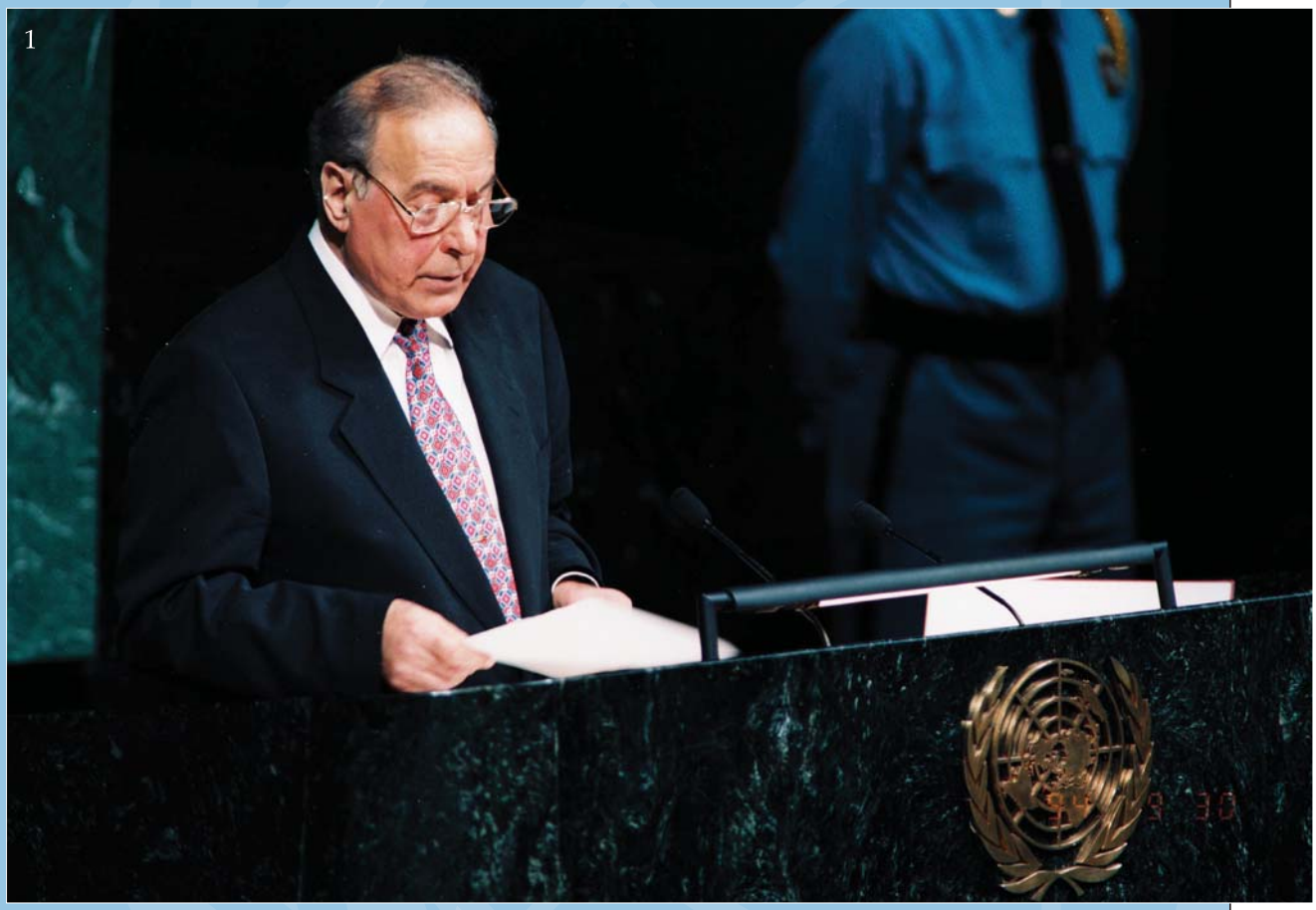

2

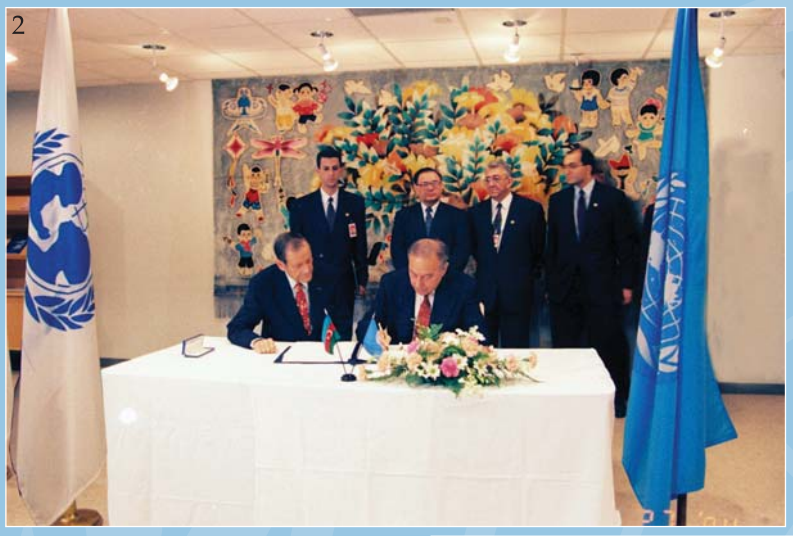

3

4

5

6

7

8

9

10

11

الله ربي
إياك نعبد
الله حسبي
الله حسبي
صنعت هذه الستارة في مكة المكرمة
وأهديها إلى الكعبة المشرفة

13

14

İNSAN HÜQUQLARINA DAİR
ÜMUMİ BƏYANNAMƏ
50 il
10 dekabr 1948-ci il
15

16

17

18

19

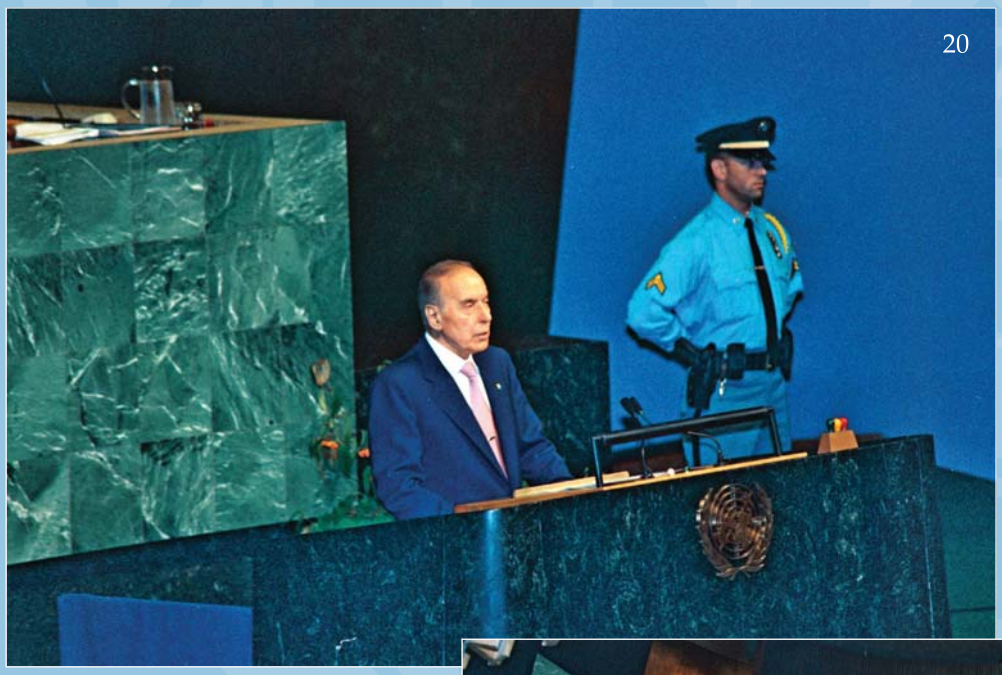

20

21

22

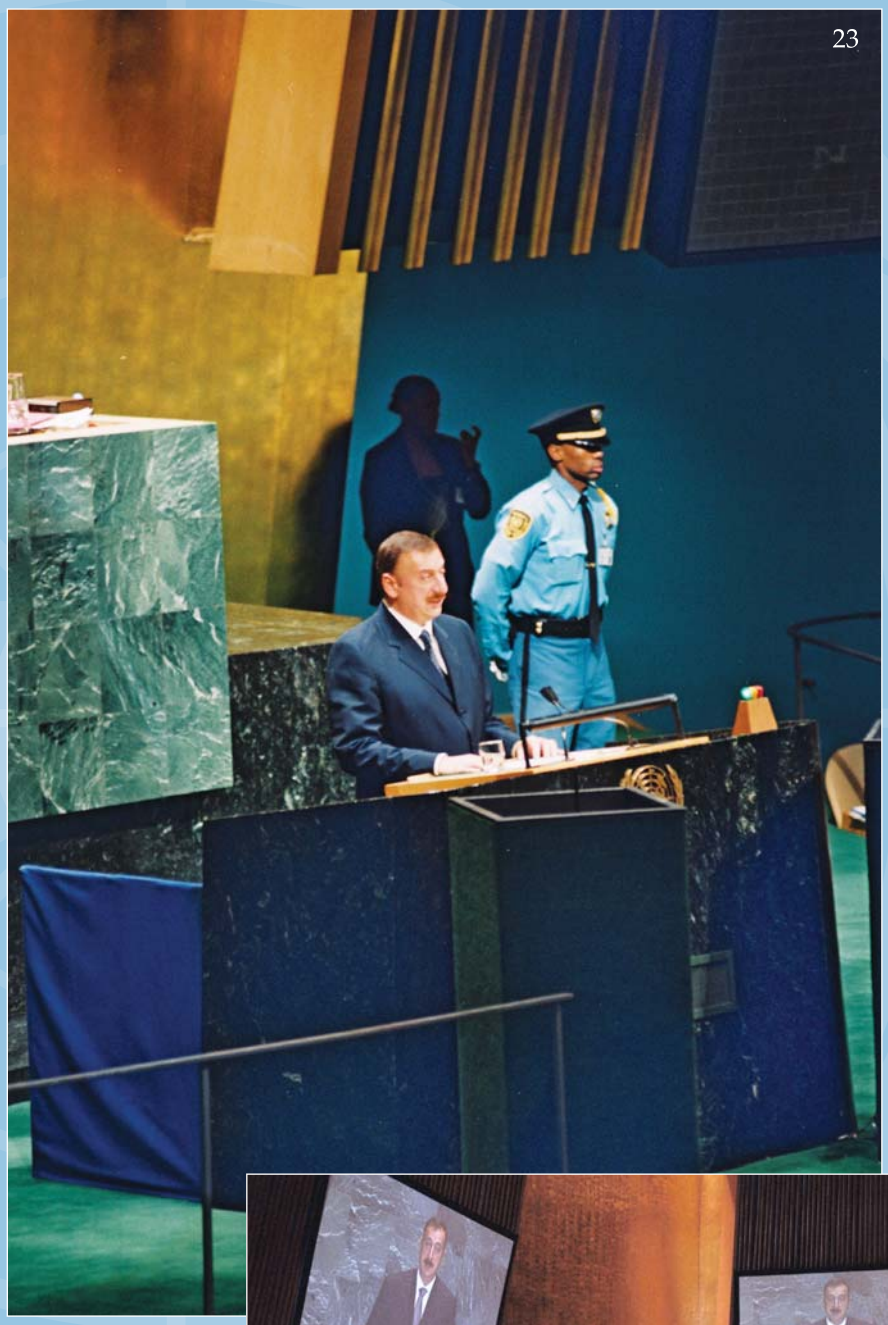

24

25

26

27

28

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

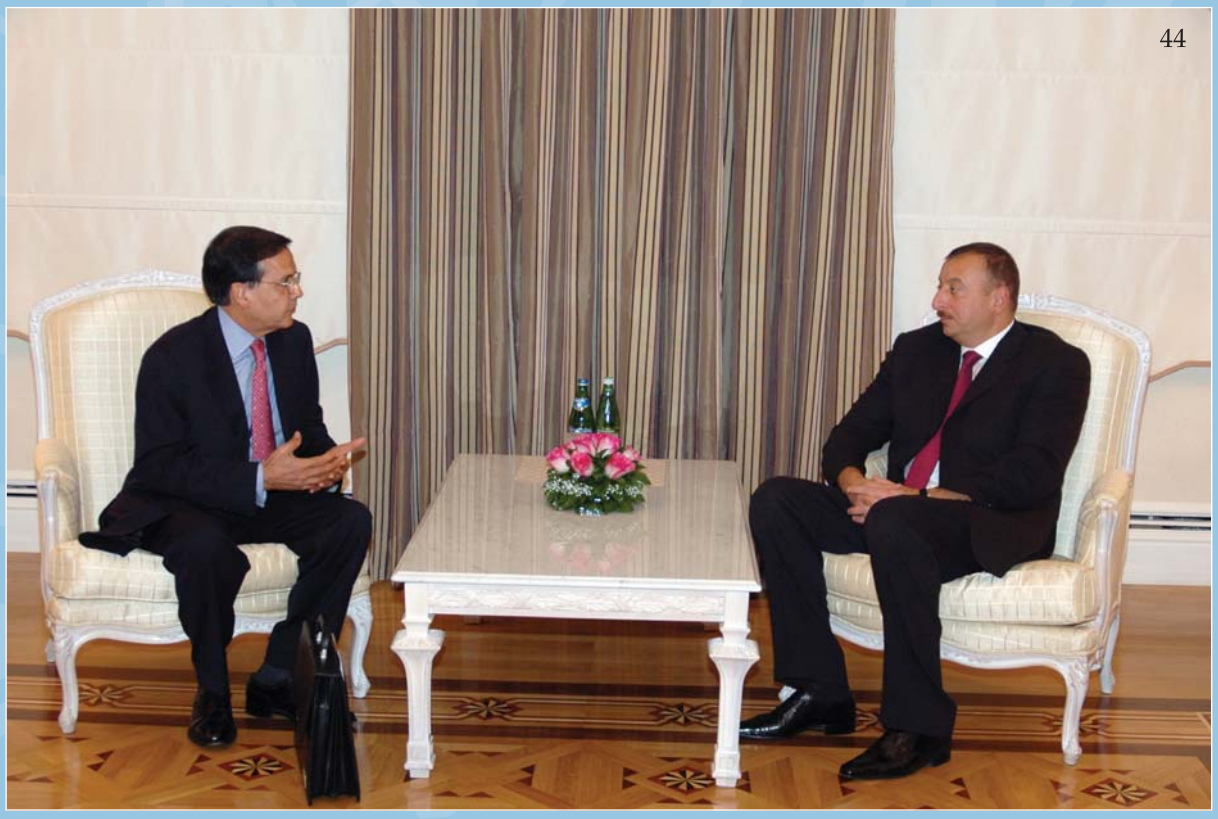

44

45

46

47

48

49

50

51

52

盖达尔•阿利耶夫遗产研究中心

East River岸边的阿塞拜疆国旗

（摘要）

盖达尔•阿利耶夫遗产研究中心（www.aliyevheritage.org）成立于2004年5月10日，这一天是民族领袖盖达尔•阿利耶夫的诞辰纪念日。中心的基本任务之一就是研究和宣传阿塞拜疆人民的民族领袖盖达尔•阿利耶夫留下的丰富遗产。

盖达尔•阿利耶夫的著作是研究其政治主张最重要的资料，因此作为中心组成部分的中心最大的一个项目——“盖达尔•阿利耶夫遗产”国际电子图书馆——旨在将盖达尔•阿利耶夫的作品，包括他的讲话、声明、信件以及会谈纪录，用35种语言介绍给世界各地的读者。应当说，使用35种语言的电子资源在网络世界也实不多见。通过这一网络资源，对阿塞拜疆当代历史和发展，对它的过去和将来感兴趣的读者获得了利用多种文字阅读盖达尔•阿利耶夫论述的机会。

正如我们所期望的，今天我们的读者中有世界著名大学，有颇具影响力的学术中心、国家机关、大众媒体、跨国公司，以及对阿塞拜疆在世界上的影响力日益上升感兴趣的人士，他们中有研究人员、政治学家、经济学家，也有在校的学生。

在电子图书馆我们试图最大限度地涵盖盖达尔•阿利耶夫生前涉足的所有领域。上万份文件分列在不同栏目 —— 内政、外交、经济、石油战略、亚美尼亚-阿塞拜疆纳戈尔内卡拉巴赫地区冲突、文化、访谈、居住于国外的阿塞拜疆人组织、社会、青年政策、回归及电子图书馆的其它栏目，通过这些文件可以全面了解盖达尔•阿利耶夫所从事的主要事业。为方便文件查寻，上述栏目大多又分为子栏目，而且还可以使用网站内部的搜索程序进行查找。我中心的电子图书馆还有一个特点，那就是我们的专家为每份文件准备了史料说明以及概述，介绍阿塞拜疆与各国、国际组织和国际公司的关系。还备有注释资料，介绍文件中涉及的人物、地点和概念。在“补充文件”一栏中提供与民族领袖论述相关的由其签署的命令和指示。“照片集”栏目收录了我们民族领袖的几百张照片。

除了“盖达尔•阿利耶夫遗产”国际电子图书馆，盖达尔•阿利耶夫遗产研究中心设有地区办事处，在阿塞拜疆各地开展活动，此外，还开办内容独特的互动学习班和“盖达尔•阿利耶夫遗产研究”夏季学校。中心还在与世界大型学术中心建立网络桥。

中心一项非常重要的工作是图书出版。中心的出版小组出版各种语言的书籍、宣传单和宣传册，特别值得一提的书籍有：以阿塞拜疆文和欧安会明斯克小组各主席国语言（英语、法语和俄语）出版的《盖达尔•阿利耶夫：我们不能容许在阿塞拜疆领土上建立第二个亚美尼亚国家》；以阿塞拜疆文和伊斯兰会议组织正式文字（英文、法文和阿拉伯文）出版的《阿塞拜疆在伊斯兰会议组织之列》；以阿塞拜疆文和北约工作语言（英语和法语）出版的《阿塞拜疆-北约：始于伙伴关系的道路》；以阿塞拜疆文、英文和俄文出版的《迎接即将来临的一天》。

《East River岸边的阿塞拜疆国旗》是盖达尔•阿利耶夫遗产研究中心出版的又一本新书。这本书的出版是为了纪念阿塞拜疆人民的民族领袖盖达尔•阿利耶夫在联合国大会上的首次发言15周年。书中通过重要文献介绍了阿塞拜疆与联合国关系的发展。

加入联合国行列的阿塞拜疆（史料）

要成为国际社会享有充分权利的一员，获得参与国际舞台上不同进程的可能，每一个国家都力图加入到联合国的行列。阿塞拜疆于1991年10月18日恢复了国家独立，基于与世界各国建立全面合作和巩固国家独立的考虑，也开始采取一切必要举措，以期被联合国接纳为成员国。

1991年10月29日阿塞拜疆共和国向联合国和世界各国提出申请，请求联合国成员国考虑阿塞拜疆在获得国家独立后坚持走民主、自由和平等的发展道路，而且愿意为巩固国际安全与合作做出努力，审议接受阿塞拜疆加入到这一国际权威组织。

1992年2月14日联合国安全理事会在审议了阿塞拜疆的申请后建议联合国大会接纳阿塞拜疆为成员国。这样，1992年3月2日在联大第46届会议上阿塞拜疆被接纳为成员国。这一天在纽约联合国大厦前升起了阿塞拜疆国旗。

1992年5月6日阿塞拜疆代表团开始了在联合国的工作。1993年联合国设立了驻阿塞拜疆代表机构。

联合国成员国的地位使阿塞拜疆巩固了国家的独立，使其更为有效地利用国际法与亚美尼亚的入侵作斗争，而且有助于阿塞拜疆更为紧密地融入到国际社会中去。

联合国最主要的目的正是在于将所有国家团结在自己的周围，促成不同文明与民族间的对话，取得对各国人民民族和文化传统的尊重。

以上述目的为指导，阿塞拜疆共和国在这一国际组织提出不能准许亚美尼亚武装力量侵犯阿塞拜疆共和国的独立，不能准许其用武力夺取另一国家的领土。亚美尼亚在占领了自古以来是阿塞拜疆领土的纳戈尔内卡拉巴赫地区后进而占领了其周边地区，这一事件在联合国安理会引起了的强烈反响。

联合国安理会1993年4月30日就侵占基亚尔别德扎尔通过了822号决议，1993年7月29日阿格丹姆被占领后通过了853号决议，1993年10月14日就占领菲祖林斯基、杰布拉伊里斯基和库巴德林斯基地区通过了874号决议，1993年11月12日就亚美尼亚占领赞吉兰斯基地区通过了884号决议。在这些由联合国成员国一致通过的决议中对亚美尼亚方占领阿塞拜疆主权领土做出回应，重申纳戈尔内卡拉巴赫地区是阿塞拜疆不可分割的组成部分，并且强烈呼吁尊重领土和主权完整，尊重国际社会承认的阿塞拜疆共和国边界，强调不得使用武力侵占别国领土。在联合国的决议中要求所有入侵力量从侵占的阿塞拜疆领土立即无条件撤出，为被迫离乡的居民创造条件使其安全地重返家园。此外，在这段时间联合国秘书长七次发表声明，重申阿塞拜疆领土和主权完整。但不得不遗憾的指出，联合国安理会在解决了伊拉克入侵科威特危机以及原南斯拉夫和阿富汗问题的同时，至今没有对亚美尼亚不执行上述决议采取严厉的措施。

亚美尼亚入侵阿塞拜疆造成上百万难民和流离失所的民众，为此联合国大会1993年举行全体会议期间通过了相应的决议。这一决议中规定向难民和流离失所的民众提供国际援助。

1994年9月联合国大会举行了第 49届大会，阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫首次参加并在大会上发言。发言中，阿塞拜疆共和国总统从这一权威讲台向国际社会介绍了阿塞拜疆的情况，介绍了亚美尼亚一方的侵略行为。1994年9月29日盖达尔•阿利耶夫在联合国大会会议上所作的发言中这样概括阿塞拜疆对联合国的政策：“从总体上阿塞拜疆共和国乐观地评价联合国未来的前景，准备继续坚持联合国的崇高原则，并将致力于提高联合国的作用和威望”。

联合国秘书长布特罗斯•布特罗斯-加利1994年10月对巴库的访问对阿塞拜疆与联合国之间合作的扩大起到了非常重要的推动作用。在亲自了解了阿塞拜疆的社会政治以及经济生活后布特罗斯•布特罗斯-加利说，联合国的各个组织将积极努力，以帮助阿塞拜疆解决存在的问题。

阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫还参加了1995年10月举行的联合国大会50周年纪

念大会特别纪念会议。在会议发言中他阐述了阿塞拜疆在亚美尼亚-阿塞拜疆纳戈尔内卡拉巴赫冲突中的立场，呼吁国际社会采取切实措施终止亚美尼亚一方的侵略行为。1996年联合国大会在与欧安会的合作决议中重申支持阿塞拜疆的领土完整。一年后，也就是1997年7月28日盖达尔•阿利耶夫正式访问美国期间与新任联合国秘书长科菲•安南会面。在与阿塞拜疆总统的谈话中科菲•安南指出，联合国支持国家的领土完整，亚美尼亚-阿塞拜疆纳戈尔内卡拉巴赫冲突应当本着欧安会里斯本峰会制定的原则得以解决。

阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫1997 年7月28与联合国安全理事会成员国常驻代表以及29日与各国常驻联合国代表和大使会面时，向与会者详细介绍了阿塞拜疆，介绍了阿塞拜疆今天的发展和其所经历的和正在面临的问题以及亚美尼亚-阿塞拜疆纳戈尔内卡拉巴赫冲突。

1996年阿塞拜疆在联合国1984年《禁止酷刑和其他残忍、不人道或有辱人格的待遇或处罚公约》上签字。加入这个公约后，阿塞拜疆创造条件，使联合国禁止酷刑委员会在其领土上开展工作。

1998年阿塞拜疆总统盖达尔•阿利耶夫下令在阿塞拜疆举行联合国世界人权宣言50周年高级别纪念活动。同年依照总统的命令取消了死刑和新闻检查。

盖达尔•阿利耶夫在有世界150个国家首脑参加的联合国千禧年峰会上发表了讲话。讲话中他再次向国际社会通报了亚美尼亚对阿塞拜疆的侵略，以及由于亚美尼亚-阿塞拜疆纳戈尔内卡拉巴赫冲突而造成的国内局势。阿塞拜疆总统强调广泛讨论的联合国改革势在必行。

2001年“9.11”事件发生后阿塞拜疆加入到联合国的反恐怖主义行动。阿塞拜疆共和国与联合国反恐怖主义委员会和阿富汗制裁委员会紧密合作。2001年10月阿塞拜疆参加了在阿富汗的反恐怖主义行动，并派军协助国际武装力量维护在阿富汗的安全。

2001年10月阿塞拜疆共和国加入联合国制止向恐怖主义提供资助的国际公约。2002年5月盖达尔•阿利耶夫总统颁布命令，执行联合国有关打击恐怖主义的第1368, 1373, 1377号决议。

2003 年9月阿塞拜疆总理伊利哈姆•阿利耶夫在联合国大会会议上发言，在涉及联合国改革问题时指出，改革对于提升联合国的力量和威望有很重要的意义。伊利哈姆•阿利耶夫先生在发言中说：“现在已经十分明显，联合国现有的机制不符合时代的要求，因此在联合国实施改革已成为一个很重要的问题。联合国大会也有必要进行改革，半个世纪的历史和今天的现实都应在这里得到体现”。

一年后，2004年9月阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫在联合国大会第59届会议发言中再次指出联合国安全理事会就亚美尼亚-阿塞拜疆纳戈尔内卡拉巴赫冲突问题通过的四个决议仍然没有得到执行。伊利哈姆•阿利耶夫总统向与会者指出，被占领的阿塞拜疆的领土被用来进行毒品的非法流通、武器交易和经济非法活动及走私，这些地区已成为恐怖分子的巢穴。

联合国为改善管理、减少贫穷、保障人权和男女平等、满足居民对医疗和教育基本需求创造条件，促进着阿塞拜疆的发展。

阿塞拜疆通过不同形式的合作，与联合国建立了极为广泛的联系。为了更有效地开展合作，阿塞拜疆加入了一系列重要的国际协议。这些协议为克服国家政治、经济、社会各方面所面临的问题创造了条件。阿塞拜疆加入的国际条约涉及诸多重大问题，如公民权和政治权，儿童权益，妇女、难民和战争受害者的地位和保护，禁止种族灭绝，惩罚犯罪，还涉及一系列其他问题。

阿塞拜疆与联合国各专门组织也进行着紧密的合作，其中合作最为积极的组织有：联合国发展计划署、联合国难民事务高级专员办事处、联合国儿童基金会（UNICEF）、联合国教育科学及文化组织（UNESCO）、联合国工业发展组织（UNIDO）、世界卫生组织（WHO）， 联合国妇女发展基金会（UNIFEM）、国际原子能机构（IAEA） 、全面禁止核试验条约组织（CTBTO）（阿塞拜疆于1997年加入该组织）。

与联合国儿童基金会的合作协议是盖达尔•阿利耶夫总统1994年9月参加联合国大会期间签署的。 与该组织合作的基本目的是提供帮助，减轻难民和流离失所人口中儿童和

少年的痛苦。 1995-1997和1998-2000年期间阿塞拜疆是联合国儿童基金会任执行委员会成员。

阿塞拜疆同联合国教科文组织的合作旨在促进国家在教育、科学和文化领域的发展。根据阿塞拜疆总统签署的命令1994年成立了联合国教科文组织阿塞拜疆民族委员会。阿塞拜疆第一夫人、盖达尔•阿利耶夫基金会主席梅赫丽班•阿利耶娃为发展、扩大和加强阿塞拜疆同联合国教科文组织的联系起着无可替代的作用。2004年9月因其为发扬传统音乐、文学诗歌所作出的贡献，在世界文化交流和音乐教育领域的成就以及对联合国教科文组织精神所表现出的忠诚梅赫丽班•阿利耶娃被任命为联合国教科文组织口头创作和音乐传统领域的亲善大使。

联合国难民事务高级专员办事处自1993年起在阿塞拜疆展开活动，对由于亚美尼亚入侵而沦为难民和流离失所的阿塞拜疆人提供了大量的人道主义援助。特别是1994-1995年期间，当阿塞拜疆经历巨大困难时，如果不是联合国机构和其他国际组织对难民和流离失所民众的保护，阿塞拜疆当时很有可能发生人道主义危机。根据联合国难民事务高级专员1951公约和1967年议定书得以建立完备的、符合一切国际标准的一系列法律，规定了流离失所人口的权利和应有的社会保障。

阿塞拜疆同联合国经济和金融机构，如国际货币基金组织、世界银行、世界粮食发展计划署，也有着紧密的合作。

2000-2002年期间阿塞拜疆是联合国妇女地位委员会的成员，2002-2004年期间——联合国可持续发展委员会成员，2003-2005年期间——经济及社会理事会（ECOSOS）成员。

阿塞拜疆积极参与2000年9月制定的联合国“千年发展目标”行动计划。国家提出的在2003-2005年间减少贫困和经济发展计划在联合国发展计划署的帮助下得以实现。目前阿塞拜疆在与联合国一道制定新的减少贫困和可持续发展计划。阿塞拜疆支持在联合国维护国际和平和安全的主要机构——安全理事会——推行改革。

2006年7月阿塞拜疆被接纳为联合国人权理事会的成员，这是阿塞拜疆与联合国合作的重要一页。

2008年3月14日在联合国大会扩大会议上“阿塞拜疆被占领土的局势”问题被列为62届会议的第20项议题，并进行了讨论。阿塞拜疆常驻联合国代表阿格什•梅赫基耶夫在讨论发言中向成员国代表阐述了亚美尼亚对阿塞拜疆的侵略性政策，呼吁各国代表团支持由阿塞拜疆起草的决议草案。

决议草案包括9条，体现了联合国大会对亚美尼亚-阿塞拜疆纳戈尔内卡拉巴赫冲突所持有的立场，其中包括支持阿塞拜疆共和国有国际协议承认的边界内的领土完整，要求亚美尼亚武装力量全部无条件从侵占的阿塞拜疆领土撤军，要求为所有阿塞拜疆难民和流离失所人口返回自己的家园创造相应的条件。

讨论结束后的投票中39个国家投票支持通过决议，7个国家反对，100个国家弃权。这样，联合国大会通过了关于“阿塞拜疆被占领土的局势”的决议。

这份文件中表示严重关切阿塞拜疆纳戈尔内卡拉巴赫地区的武装冲突将危及该区域的和平与安全，并对南高加索国家的人道情况产生不利的影响。 大会呼吁冲突各国尊重并支持阿塞拜疆共和国在国际承认的边界内的领土和主权完整。“大会再次重申，任何一个国家都不应承认阿塞拜疆领土被侵占后的所形成的局势是合法的，不应促成这一局势的持续或为这一局势的持续创造条件”。文件强调“亚美尼亚力量全部无条件从所有被侵占的阿塞拜疆领土立即撤军”的必须性。

阿塞拜疆致力于发展同联合国的联系，积极参与各建议的讨论，为联合国事业做出自己的贡献。阿塞拜疆支持扩大安全理事会的组成，赞同安理会向更为负责更为民主的方向转变，以便能够对21世纪面临的新的威胁、新的风险和危险迅速做出反应，制定出可行的机制保证已通过的决议的实施。

自阿塞拜疆共和国加入联合国以来，双方的联系经过迅速发展的阶段，今天已发展成为多方的合作，在阿塞拜疆作为独立国家的发展中起到了重要作用，促使阿塞拜疆在国际舞台上占据其应有的位置。同时，阿塞拜疆也为联合国的有效工作，为维护世界和平与安全做出了自己的贡献。

书中收录了以下文件：

1. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫前往美国出席联合国大会第49届会议前在比纳机场答记者问 —— 1994 年9月25日

2. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在联合国儿童基金会儿童生存、保护和发展世界宣言签字仪式上的发言 —— 1994 年9月27日

3. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在联合国大会第49届会议上的发言 —— 纽约， 1994 年9月29日

4. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在联合国大会第49届会议期间联合国专门大厅举行的记者招待会上发表的声明 —— 纽约， 1994 年9月29日

5. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在巴库比纳机场迎接联合国秘书长布特罗斯•布特罗斯-加利正式访问阿塞拜疆时发表的讲话 —— 1994 年10月29日

6. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在与联合国秘书长布特罗斯•布特罗斯-加利会谈结束后举行的联合记者招待会上发表的声明 —— 1994 年10月30日

7. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在为联合国秘书长布特罗斯•布特罗斯-加利举行的欢迎仪式上的讲话 —— “希尔凡”宫，1994 年10月30日

8. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在总统官邸与联合国秘书长布特罗斯•布特罗斯-加利会面时的讲话 —— 1994 年10月30 日

9. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在议会大楼为联合国秘书长布特罗斯••布特罗斯-加利访问阿塞拜疆而举行的隆重仪式上发表的讲话 —— 1994 年10月31日

10. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在联合国大会50周年纪念大会特别纪念会议上的发言—— 纽约， 1995 年10月22日

11. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在联合国近东和中东麻醉品非法贩运和有关事项小组委员会第32届会议上的发言 —— 巴库“希尔凡”宫， 1997 年2月17日

12. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在由儿童基金会驻阿塞拜疆办事处发起的巴库“阿塞拜疆国际邮政服务”和“儿童帮助热线”创办仪式上的讲话 - 1997 年7月23日

13. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国安全理事会成员国常驻代表会见时发表的讲话 —— 纽约， 联合国大厦，1997 年7月28日

14. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国秘书长科菲•安南的谈话 —— 纽约，联合国大厦， 1997 年7月28日

15. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在为获得联合国采访权的外国记者举办的记者招待会上发表的声明 —— 纽约， 联合国新闻中心，年7月28日

16. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与各国常驻联合国代表和大使会面时发表的讲话 —— 纽约， 联合国大厦，1997 年7月29日

17. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫给联合国教科文组织总干事费德里科•马约尔先生的一封信 —— 巴库，1997 年9月3日

18. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国秘书长科菲•安南的谈话 —— 德黑兰，1997 年12月11日

19. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫致联合国“妇女与武装冲突”国际研讨会与会者的一封信 —— 1998 年5月17日

20. 给联合国秘书长科菲•安南的一封信 —— 巴库，1998 年7月18日

21. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在联合国世界人权宣言50周年纪念活动国家组织委员会会议上发表的讲话 —— 1998 年12月3日

22. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在联合国世界人权宣言50周年纪念大会上发表的讲话 —— 1998 年12月10日

23. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国世界粮食计划署代表团的谈话 —— 1999 年1月14日

24. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与以联合国难民事务高级专员欧洲办事处主席安涅-威廉•巴伊拉维尔特先生为首的东欧国家高级专员小组代表团的谈话 —— 总统官邸， 1999 年3月18日

25. 给联合国秘书长科菲•安南的一封信 —— 巴库，1999 年7月5日

26. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国难民事务高级专员绪方贞子女士的谈话 —— 1999 年9月9日

27. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国难民事务高级专员绪方贞子女士的谈话 —— 2000 年1月29日

28. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国人权委员会酷刑问题特别报告员奈杰尔•罗德利的谈话 —— 2000 年5月15日

29. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国副秘书长、联合国维也纳办事处总干事彼诺•阿尔拉奇的谈话 —— 维也纳，2000 年7月7日

30. 给世界和平峰会秘书长巴瓦犍的一份信 —— 2000 年8月27日

31. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫在纽约举行的千禧年峰会上的发言—— 2000 年9月7日

32. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国儿童基金会中欧和东欧及独联体和波罗的海国家地区代表菲利普•奥’布拉依安的谈话 —— 2000 年10月20日

33. 阿塞拜疆共和国总统盖达尔•阿利耶夫与联合国驻阿塞拜疆协调员埃尔让•穆拉特以及该组织在阿塞拜疆的代表的谈话 —— 总统官邸，2001 年5月30日

34. 阿塞拜疆共和国总理伊利哈姆•阿利耶夫在联合国大会第58届会议上的发言 —— 2003 年9月24日

35. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫在总统官邸接见联合国副秘书长、联合国药物管制和预防犯罪办事处执行主任安东尼奥•玛利亚•科斯塔先生 —— 2003 年12月4日

36. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫在联合国难民事务高级专员公署总部与该组织领导人鲁德•吕贝尔斯的会晤 —— 2003 年12月11日

37. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫与联合国驻日内瓦办事处总干事的会晤 —— 2003 年12月12日

38. 授予阿塞拜疆共和国总统夫人梅赫丽班•阿利耶娃联合国教科文组织亲善大使荣誉称号的仪式。联合国教科文组织亲善大使梅赫丽班•阿利耶娃的发言 —— 2004 年9月9日

39. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫在其夫人梅赫丽班•阿利耶娃联合国教科文组织亲善大使荣誉称号授予仪式上发表的讲话 —— 2004 年9月9日

40. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫与联合国秘书长科菲•安南的会晤 —— 2004 年9月24日

41. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫在联合国大会第59届会议上的发言 —— 2004 年9月25日

42. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫与前联合国“世界粮食计划署”驻阿塞拜疆代表沙里夫•阿敏•扎希尔的会晤 —— 2004 年11月8日

43. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫与由联合国难民事务高级专员鲁德•吕贝尔斯率领的联合国代表团的会晤 —— 2004 年11月26日

44. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见联合国工业发展组织总干事卡洛斯•马加里尼奥斯 —— 2005 年2月4日

45. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫与联合国世界粮食计划署临时领导人约翰•鲍威尔的会晤 —— 2005 年2月25日

46. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见联合国亚洲及太平洋经济社会委员会和欧洲经济委员会代表团 —— 2005 年3月11日

47. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见由联合国粮食及农业组织（粮农组织）总干事雅克•迪乌夫率领的代表团 —— 2005 年4月29日

48. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见由联合国儿童基金会(UNICEF)、发展计划署(UNDP)、人口基金会(UNFPA)和世界粮食计划署(WFP)执行委员组成的代表团 —— 2005 年5月10日

49. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫与联合国教科文组织总干事松浦晃一郎的单独会面 —— 2005 年8月24日

50. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见联合国人权委员会宗教和信仰自由问题特别报告员阿斯玛•贾汉吉尔女士 —— 2006 年2月28日

51. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见联合国妇女发展基金会执行主任诺埃琳•海泽女士 —— 2006 年5月25日

52. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫在总统官邸接见联合国贸易和发展会议秘书长素帕猜•巴尼巴滴 —— 2006 年6月26日

53. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见联合国亚洲及太平洋经济社会委员会执行秘书金学株 —— 2006 年6月27日

54. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见由联合国难民事务高级专员安东尼奥•古特雷斯率领的代表团 —— 2006 年8月17日

55. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见联合国经济和社会理事会支持与协调司执行秘书萨布兰•坎 —— 2006 年10月2日

56. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见联合国驻阿塞拜疆协调员马可•博尔索蒂 —— 2007 年2月1日

57. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见联合国协调员布鲁诺•普埃兹——2007 年2月27日

58. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见由联合国秘书长流离失所者人权问题代表瓦尔特•卡林率领的代表团 —— 2007 年4月2日

59. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫在总统官邸接见联合国增进和保护见解和言论自由问题特别报告员阿姆贝伊•利加博 —— 2007 年4月26日

60. 盖达尔 •阿利耶夫金基会主席、联合国教科文组织和伊斯兰教科文组织亲善大使、议员米丽•梅德日丽萨•梅赫丽班•哈努姆•阿利耶娃在联合国日内瓦总部“阿塞拜疆大厅”揭牌仪式上的讲话 —— 2007 年5月18日

61. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见由联合国“世界粮食计划署”执行干事詹姆斯•莫里斯率领的代表团 —— 2007 年7月27日

62. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫会见联合国秘书长在文明联盟的专门代表、葡萄牙前总统若热•桑帕约 —— 2007 年11月1日

63. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见由联合国驻阿塞拜疆共和国协调员布鲁诺•普埃兹率领的代表团 —— 2008 年2月14日

64. 阿塞拜疆共和国总统伊利哈姆•阿利耶夫接见由联合国驻阿塞拜疆共和国协调员、联合国发展计划领导人布鲁诺•普埃兹率领的代表团 —— 2009 年3月5日

第822号决议
1993年4月30 日

第3205次会议一致通过

安全理事会，

回顾安全理事会主席关于纳戈尔内卡拉巴赫冲突的1993年1月29日声明和1993年4月6日声明，

注意到秘书长1993年4月14日的报告，

表示严重关切亚美尼亚共和国和阿塞拜疆共和国关系的恶化，

震惊地注意到武装敌对行动的升级，特别是亚美尼亚地方部队最近入侵阿塞拜疆共和国克尔巴贾尔地区的事件，

又关切这一局势危害到该区域的和平与安全，

表示严重关切该区域特别是克尔巴贾尔地区的大量平民流离失所和人道主义紧急情况，

重申尊重该区域所有国家的主权和领士完整，

又重申国际疆界不可侵犯，不容许使用武力夺取领士，

表示支持在欧洲安全和合作会议框架内推动的和平进程，并深为关切武装敌对行动的升级对此一进程可能产生破坏性影响，

1．要求立即停止一切武装行动和敌对行为，以期建立持久的停火，以及将所有占领部队 撤离克尔巴贾尔地区和最近被占领的阿塞拜疆其他地区；

2．敦促有关各方立刻在欧洲安全和合作会议明斯克小组和平进程的框架内恢复谈判，以解决冲突，而不采取任何可能妨碍和平解决问题的行动；

3．呼吁让国际人道主义救济工作顺利无阻地进入该区域，特别是所有受冲突影响的地区，以便减轻平民的苦难，并重申所有各方均有义务遵守国际人道主义法的原则和规范；

4．请秘书长同欧洲安全和合作会议当值主席以及欧安会明斯克小组主席协商，评价该区域特别是阿塞拜疆克尔巴贾尔地区的局势，并向安理会提出进一步的被告；

5．决定继续积极处理此案。

第853 号决议
1993年7月29日

第3259次会议一致通过

安全理事会，

重申其1993 年4 月30日第822 （1993）号决议，

审议了欧洲安全和合作会议（欧安会） 明斯克小组主席1993年7月27日发表的报告，

表示严重关切亚美尼亚共和国和阿塞拜疆共和国的关系恶化，局势紧张，

欢迎有关各方接受了实施第822（1993）号决议的紧急步骤时间表，

震惊地注意到武装敌对行动的升级，尤其是阿塞拜疆共和国境内的阿格达姆地区被夺，

担心这种局势继续危害该区域的和平与安全，

再次表示严重关切阿塞拜疆共和国大量平民流离失所和该地区的人道主义紧急状况，

重申阿塞拜疆共和国及该区域所有其他国家的主权和领土完整，

又重申国际疆界不可侵犯，不容许使用武力夺取领土，

1.谴责夺取阿格达姆地区和阿赛拜疆共和国所有其他最近被占领的地区；

2.谴责该地区的一切敌对行动，特别是攻击平民和轰炸居民区；

3.要求立即停止一切敌对行动，并将参与冲突的占领部队立即、全面、无条件地撤出阿格达姆地区和阿塞拜疆共和国所有其他最近被占领的地区；

4.呼吁有关各方达成并维持持久地停火；

5.就以上第3和第4段所述重申以前关于恢复该区域的经济、运输和能源联系的呼吁；

6.赞成欧安会明斯克小组继续努力谋求冲突的和平解决，包括努力执行第822（1993）号决议，并表示严重关切武装敌对的升级对这种努力所产生的破坏性影响；

7. 欢迎包括制定其部署时间表在内的欧安会观察团的筹备活动，欢迎在欧安会范围内审议在该区域设立欧安会机构的提议；

8. 敦促有关各方不采取任何妨碍和平解决冲突的行动，继续在欧安会明斯克小组范围内的谈判，并通过各方的直接接触，谋求最后解决；

9. 敦促亚美尼亚共和国政府继续施加影响，促使阿塞拜疆共和国纳戈尔内卡拉巴赫地区的亚美尼亚人遵守安理会第822 （1993）号决议及本决议，并促使该方接受欧安会明

斯克小组的建议；

10．敦促各国不供应任何可能导致冲突加剧或使领土继续被占领的武器和军用物资；

11．再次呼吁充许在该区域，特别是在受冲突影响的所有地区顺利无阻地进行国际人道主义救济工作，以便减轻平民日益增加的痛苦，并重申所有各方必须遵守国际人道主义法的原则和规范；

12．请秘书长和有关国际机构向受影响的平民提供紧急人道主义援助，并协助流离失所的人重返家园；

13．请秘书长同欧安会当值主席以及明斯克小组主席协商，继续向安理会报告局势的发展；

14．决定继续积极处理此案。

第874 号决议
1993年10月14日

第3292次会议一致通过

安全理事会，

重申其1993年4月30日第822(1993)和1993年7月29日第853(1993)号决议，并回顾1993年8月18日安理会主席代表安理会宣读的声明，

审议了1993年10月1日欧洲安全和合作会议(欧安会)纳戈尔内卡拉巴赫问题明斯克会议的主席给安全理事会主席的信，

表示严重关切阿塞拜疆共和国纳戈尔内卡拉巴赫地区及附近持续不断的冲突和亚美尼亚共和国与阿塞拜疆共和国之间的紧张局势将危及该区域的和平与安全，

注意到1993年10月8日在莫斯科举行的一系列高级别会晤，并表示希望这些会晤能有助于局势的改善和冲突的和平解决，

重申阿塞拜疆共和国和该地区所有其他国家的主权和领土完整，

还重申国际边界的不可侵犯性，也不容许以武力夺取领土，

再次表示严重关切冲突给人民造成的痛苦和该地区严重的人道主义紧急情况，尤其严重关切阿塞拜疆共和国境内大批平民流离失所，

1. 呼吁有关各方使俄罗斯联邦政府支持欧安会明斯克小组而协助进行直接接触后所建立的停火切实生效并长期维持；

2. 再次重申全力支持在欧安会框架内正在开展的和平进程以及欧安会明斯克小组的不懈努力；

3. 欢迎和向各方推荐1993年9月28日欧安会明斯克小组会议拟订、经小组主席在小组其他九个成员充分支持下提交给有关各方的“执行安全理事会第822(1993)号和第853(1993)号决议的紧急步骤订正时间表”，并呼吁各方予以接受；

4. 表示深信因冲突引起而在“订正时间表”中未直接处理的其他未决问题应在欧安会明斯克进程范围内通过和平谈判尽快取得解决；

5. 要求立即执行欧安会明斯克小组“订正时间表”内规定的相互紧急步骤，包括部队撤离最近占领的地区以及撤除通讯与交通方面的一切障碍；

6. 还要求按照1992年3月24日欧安会部长理事会的授权，按照时间表的规定，早日召开欧安会明斯克会议，以期谈判解决冲突；

7. 请秘书长接受建议，派一名代表参加欧安会明斯克会议，并为会议开幕后进行的实质性谈判提供一切可能的协助；

8. 支持欧安会组成的观察团；

9. 呼吁所有各方不要作出任何违反国际人道主义法的行为，并重申其第822(1993)号和第853(1993)号决议中的呼吁，使国际人道主义援助工作顺利无阻地进入冲突影响的所有地区；

10. 敦促该地区的所有国家不要作出任何敌对行为和任何可能导致冲突扩大和可能破坏该地区和平与安全的干预或干涉；

11. 请秘书长和有关国际机构向受害平民提供紧急的人道主义援助，并协助难民和流离失所者安全体面地返回家园；

12. 还请秘书长、欧安会当值主席和欧安会明斯克会议主席继续向安理会报告明斯克进程的进展情况和实地的各方面情况，以及目前及今后欧安会和联合国在此方面的合作情况；

13. 决定继续积极处理本案。

第884号决议
1993年11月12日

第3313次会议一致通过

安全理事会，

重申其1993年4月30日第822(1993)号、1993年7月29日第853(1993)号和1993年10月14日第874(1993)号决议，

重申全力支持目前在欧洲安全与合作会议框架内进行的和平进程和欧安会明斯克小组的不懈努力，

注意到1993年11月9日欧安会明斯克会议当值主席给安全理事会主席关于纳戈尔内卡拉巴赫问题的信件及其附件，

对阿塞拜疆共和国纳戈尔内卡拉巴赫地区及附近的冲突继续不断，以及亚美尼亚共和国和阿塞拜疆共和国之间的紧张局势继续存在，将危及该区域的和平与安全， 表示严重关切，

震惊地注意到违反停火事件和过分使用武力对付此种违反事件，特别是占领阿塞拜疆共和国赞格兰地区和戈拉迪兹城，使武装敌对行动升级，

重申阿塞拜疆共和国和该区域所有其他国家的主权和领土完整，

又重申国际疆界不容侵犯，并且不能容许使用武力夺取领土，

表示严重关切赞格兰地区和戈拉迪兹城以及阿塞拜疆南部边境最近大量平民流离失所和这些地区出现的人道主义紧急状况，

1. 谴责最近违反双方所达成的停火而造成战事重起，尤其谴责占领赞格兰地区和戈拉迪兹城，攻击平民及炮轰阿塞拜疆共和国领土；

2. 要求亚美尼亚政府运用其影响力，促使阿塞拜疆共和国纳戈尔内卡拉巴赫地区的亚美尼亚族人遵守第822(1993)、853(1993)和874(1993)号决议，并确保有关力量不能获得继续其军事行动的物资；

3. 欢迎1993年11月4日欧安会明斯克小组九个成员的声明，并赞扬其中关于单方面宣布停火的建议；

4. 要求有关各方立即停止武装战斗和敌对行动，单方面将占领部队全部撤出赞格兰地区和戈拉迪兹城，并按照欧安会明斯克小组1993年11月2日至8日在维也纳会议期间所修正的“执行安全理事会第822(1993)和853(1993)号决议紧急步骤调整时间表”，将占领部队撤出阿塞拜疆共和国其他最近被占领的地区；

5. 强烈敦促有关各方迅速恢复通过俄罗斯联邦政府支持欧安会明斯克小组所协助进行的直接接触而达成的停火，并使停火长期有效，并在欧安会明斯克进程和欧安会明斯

克小组1993年11月2日至8日会议期间所修正的“调整时间表”的范围内，继续设法通过谈判解决冲突；

6. 再度敦促该区域所有国家不要采取任何敌对行为，也不要进行任何可能导致扩大冲突和破坏该区域和平与安全的干涉或干预；

7. 请秘书长和有关国际机构向受害平民，包括赞格兰地区和戈拉迪兹城以及阿塞拜疆南部边境的受害平民提供紧急人道主义援助，并协助难民和流离失所的人员安全体面地返回家园；

8. 再度请秘书长、欧安会当值主席和欧安会明斯克会议主席继续向安理会报告明斯克进程的进展和当地局势所有方面的情况，特别是其有关决议的执行情况，以及欧安会和联合国目前和今后在此方面的合作情况；

9. 决定继续积极处理此案。

CENTRE DES RECHERCHES DE L'HERITAGE DE HEYDAR ALIYEV

Drapeau de l'Azerbaïdjan au bord de l'East River

(Resumé)

La connaissance et la diffusion de l'héritage abondant de Heydar Aliyev, dirigeant national du peuple azerbaidjanais, sont des prérogatives du **Centre de Recherches sur l'Héritage de Heydar Aliyev (www.aliyevheritage.org)**, qui a été créé le 10 mai 2004, jour de la naissance de notre dirigeant national.

Les seules sources pour tracer le portrait politique de Heydar Aliyev sont ses oeuvres. C'est pourquoi la Bibliothèque Internationale Electronique nommée «l'Héritage de Heydar Aliyev», qui est une partie intégrante et la plus grande réalisation du Centre, présente aux lecteurs du monde les oeuvres de Heydar Aliyev - les textes de ses discours, de ses déclarations, de ses lettres et de ses rencontres, traduits en 35 langues. Il est bon de noter que la présentation de ressources électroniques en 35 langues est rare dans l'espace internet. Ainsi, nos lecteurs qui s'intéressent à la nouvelle histoire et au développement, au passé et à l'avenir de l'Azerbaidjan peuvent avoir la possibilité de lire en plusieurs langues les oeuvres de Heydar Aliyev.

Voilà pourquoi aujourd'hui les universités les plus connues, les centres scientifiques, les institutions d'Etat, les organs des média, les sociétés transnationales ainsi que les gens qui s'intéressent à l'Azerbaidjan, dont l'autorité s'éleve de jour en jour, les chercheurs, les politologues, les économistes, les étudiants sont au rang de nos lecteurs.

Dans cette bibliothèque électronique, nous essayons d'aborder au mieux tous les domaines de l'activité de Heydar Aliyev. Il est possible de recueillir des informations complètes concernant les options essentielles de l'activité de Heydar Aliyev en prenant connaisance des milliers d'oeuvres classées dans les différents rubriques de notre bibliothèque comme «Politique extérieure et intérieure», «Economie», «Stratègie pétrolière», «Arménie-Azerbaidjan», «Conflit du Haut-Karabagh», «Culture», «Interviews», «Diaspora», «Socium», «Politique des Jeunes», «Retour au pouvoir dans l'Azerbaidjan indépendant».

Une des particularités de notre bibliothèque électronique est que pour chaque document nos experts ont présenté les chronologies, de courts extraits relatifs aux relations de l'Azerbaidjan avec divers pays, avec les organisations internationales ou des sociétés. Sont présentés aussi des matériels sur certaines personnalités, les noms de lieu et les informations relatives aux épisodes notés dans les documents. Sous la rubrique des «documents complémentaires» sont présentés les décrêts et les ordonnances signés par notre dirigeant national. Sous la rubrique «galerie», des centaines de photos de notre dirigeant national sont consultables. Avec la bibliothèque internationale électronique «Héritage de Heydar Aliyev», des cours intéractifs et les écoles d'été appelées «Nous apprenons l'héritage de Heydar Aliyev» qui fonctionnent sur la base de programmes originaux dans les bureaux régionaux des diverses régions de l'Azerbaidjan, sont une partie intégrante du centre des recherches de l'Héritage de Heydar Aliyev. Le centre tisse des contacts par le moyen de ponts internets avec des centres scientifiques de recherche connus mondialement.

Une autre des missions importantes du centre est la publication de livres. Des livres, des brochures et des prospectus en nombreuses langues sont publiés par la société d'édition du Centre. Nous voudrions surtout signaler les livres suivants: «Heydar Aliyev: Nous ne pouvons pas permettre la construction d'un deuxième Etat arménien sur le territoire de l'Azerbaidjan» , publié en azerbaidjanais mais aussi dans les langues officielles (anglais, français et russe) des pays qui co-président le groupe de Minsk de l'OSCE, et «l'Azerbaidjan dans les rangs de l'Organisation de la Conférence Islamique», publié en azerbaidjanais et dans les langues officielles (anglais, français et arabe) de l'OCI, ainsi que «Azerbaidjan-OTAN: le chemin débutant du partenariat», publié en azerbaidjanais et dans les langues de travail (anglais et français) de l'OTAN, et «A la rencontre du jour à venir», publié en azerbaidjanais, en anglais et en russe.

Le livre «Drapeau de l'Azerbaidjan au bord de l'East River» est la publication suivante du Centre. Dédié au 15ème anniversaire du premier discours de Heydar Aliyev, le dirigeant national de notre peuple azerbaidjanais, à l'Assemblée Générale de l'ONU, ce livre est l'interprète des relations de notre pays avec l'ONU, accompagné de documents importants en version originale.

Azerbaïdjan aux rangs de l'ONU (notice historique)

Chaque Etat a fait une priorité de devenir membre de l'ONU afin d'être un membre qui possède tous ses droits civiques pour participer activement aux processus qui se déroulent dans l'arène internationale. Ayant recouvré son indépendance le 18 octobre 1991, l'Azerbaïdjan a engagé les importantes démarches d'adhésion à l'ONU dans le but de tisser une coopération réciproque et multipolaire avec des Etats du monde et de renforcer son indépendance.

Le 29 octobre 1991, l'Azerbaidjan a lancé un appel à l'ONU et aux pays du monde. Dans cet appel, l'Azerbaïdjan, en se fondant sur le fait d'avancer sur le chemin de la démocratie, de la liberté et de l'égalité, et après avoir accédé à son indépendance étatique, demande aux membres de l'ONU d'examiner la question de son adhésion à cette respectable organisation en souhaitant y prendre une place digne dans la communauté internationale et apporter sa contribution pour le renforcement de la sécurité internationale et de la coopération.

Le 14 février 1992, le Conseil de Sécurité de l'ONU, après avoir examiné la demande de l'Azerbaidjan, a recommandé son adhésion à Assemblée Générale. Ainsi, le 2 mars 1992, à la 46ème session de l'Assemblée Générale de l'ONU, une résolution portant adhésion de la République d'Azerbaidjan a été adoptée par cette organisation. Le même jour, à New York, le drapeau de l'Azerbaidjan a été hissé devant le siège de l'ONU.

Depuis le 6 mai 1992, le représentant de l'Azerbaidjan a pris ses fonctions à l'ONU. Une représentation de l'ONU en Azerbaidjan est ouverte en 1993.

Par cette adhésion à l'ONU, l'Etat azerbaidjanais a gagné la possibilité de renforcer son indépendance, de jouir efficacement des lois internationales contre l'agression arménienne et, plus généralement, d'intégrer étroitement la communauté internationale.

L'objectif global de l'ONU consiste à réunir tous les pays du monde, à instaurer un dialogue entre les civilisations et les nations, et à respecter les traditions nationales et culturelles de chacun des peuples.

En se reposant sur cet objectif, l'Azerbaidjan à soulevé devant cette organisation la question du Haut-Karabagh, le caractère inacceptable de l'invasion de ses territoires consécutive à l'agression des unités militaires de l'Arménie contre l'Etat de l'Azerbaidjan indépendant. L'invasion par l'Arménie des autres régions limitrophes du Haut-Karabagh, après avoir envahi ce territoire qui est une terre de l'Azerbaidjan, a provoqué la réaction du Conseil de Sécurité de l'ONU.

Cet organe a adopté les résolutions suivantes: la résolution 822 du 30 avril 1993, après l'invasion de Kelbadjar; la résolution 853 du 29 juillet 1993, après l'invasion d'Aghdam; la résolution 874 du 14 octobre 1993, après l'invasion de Fuzouli, de Djabrail, de Qoubadli; enfin, la résolution 884 du 12 novembre 1993, après l'invasion de Zénguilan par l'Arménie. En réponse à l'invasion par l'Arménie des territoires de l'Azerbaidjan souverain, ces résolutions, adoptées à l'unanimité par le Conseil de Sécurité de l'ONU, ont constaté que le Haut-Karabagh était une partie intégrante de l'Azerbaidjan et le Conseil a appelé impérativement à respecter l'intégrité territoriale et la souveraineté de l'Azerbaidjan dans ses frontières reconnues par la communauté internationale et a mis l'accent sur le fait que l'usage de la force pour envahir des territoires était inadmissible. Les résolutions de l'ONU ont exigé le retrait immédiat, complet et sans réserve, des forces occupantes du territoire de l'Azerbaidjan et des garanties pour le retour en pleine sécurité des déplacés dans leurs lieux d'habitation.

Outre cela, à la même époque, le Secrétaire Général de l'ONU a fait sept déclarations rappelant son soutien au respect de l'intégrité territoriale et de la souveraineté de l'Azerbaidjan. Mais, malheureusement, il faut noter que le Conseil de Sécurité de l'ONU, qui a réussi à régler la crise engendrée par l'invasion du Koweït par l'Irak, qui s'est engagé dans les conflits qui ont déchiré l'ex-Yougoslavie et s'est saisi du dossier de l'Afghanistan, n'a pas réagi au fait que l'Arménie ne s'est pas conformée à ces résolutions jusqu'à présent.

L'Assemblée Générale de l'ONU a adopté une résolution appropriée lors de sa session plénaire de 1993, relative au sort de plus d'un million de réfugiés et de déplacés qui ont dû fuir par le fait de l'agression de l'Arménie contre l'Azerbaidjan. Selon cette résolution, il a été considéré d'apporter une aide internationale à ces réfugiés et à ces déplacés qui se trouvent en Azerbaidjan.

Pour la première fois, Heydar Aliyev, Président de la Répblique d'Azerbaidjan a participé à la 49ème session de l'Assemblée Générale, réunie au mois de septembre 1994. En prononçant un discours du haut de la tribune, il a informé la communauté internationale de la situation de l'Azerbaidjan après l'agression de l'Arménie. Dans son discours à la session de l'Assemblée Générale de l'ONU du 29 septembre 1994, Heydar Aliyev a jugé ainsi la position de l'Azerbaidjan à l'égard de l'ONU: «Dans son ensemble, la République d'Azerbaidjan juge avec optimisme les perspectives de l'ONU pour l'avenir et reste ferme dans l'intention de défendre les hauts principes de l'ONU, ainsi que de réussir à accroître l'autorité de cette organisation.»

La visite à Bakou, en octobre 1994, de Boutros Boutros-Ghali, Secrétaire Général de l'ONU, a joué un rôle important dans l'intensification de la coopération entre l'Azerbaidjan et l'ONU. Boutros Boutros-Ghali, qui a personnellement pris connaissance de la vie sociale, politique et économique de l'Azerbaidjan, a déclaré que les diverses organisations de l'ONU allaient accroître leurs efforts pour soutenir l'Azerbaidjan pour résoudre le problème existant.

Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a participé à la session solennelle spéciale de l'Assemblée Générale de l'ONU réunie pour célébrer le 50ème anniversaire de l'ONU au mois d'octobre 1995. Dans son discours, il a présenté la position de l'Azerbaidjan par rapport au conflit arméno-azerbaidjanais du Haut-Karabagh et a lancé un appel à la communauté internationale l'engageant à prendre des mesures requises pour mettre un terme à l'agression de l'Arménie.

En 1996, l'Assemblée Générale de l'ONU a rappelé encore une fois qu'elle défendait l'intégrité territoriale de l'Azerbaidjan dans une résolution relative à la coopération avec l'OSCE. Un an plus tard, le 28 juillet 1997, lors de sa visite aux Etats-Unis, Heydar Aliyev a rencontré Kofi Annan, le nouveau Secrétaire Général de cette organisation. Lors de sa conversation avec le Président de l'Azerbaidjan, Kofi Annan a affirmé sa position de soutien au principe de l'integrité territoriale de l'Azerbaidjan et déclaré qu'il trouvait correcte la solution du conflit arméno-azerbaidjanais dans le Haut-Karabagh sur la base des principes posés lors du sommet de l'OSCE à Lisbonne.

Participant aux rencontres avec les représentants permanents des Etats membres au Conseil de Sécurité de l'ONU, le 28 juillet 1997, et avec les représentants permanents - les ambassadeurs des Etats accrédités à l'ONU - le 29 juillet, Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan a décrit en détails la situation de l'Azerbaidjan, sa situation présente, les problèmes ardus auxquels il s'est heurté et se heurte encore aujourd'hui, sur le conflit arméno-azerbaidjanais du Haut-Karabagh.

En 1996, l'Azerbaidjan a signé la Convention de 1984 de l'ONU contre la torture et les autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants. En adhérant à cette convention, l'Azerbaidjan a rendu possible à ce Comité contre de la torture de l'ONU qu'il fasse ses travaux et procède à des études sur son territoire.

En 1998, par un décret de Heydar Aliyev, Président de la République de l'Azerbaidjan, le 50ème anniversaire de la Déclaration Universelle des Droits de l'Homme de l'ONU a été célébré avec honneur en Azerbaidjan. Cette même année, sur son initiative, la peine de mort et la censure sur la presse ont été supprimées.

Au mois de septembre 2000, participant au sommet du Millénaire à l'ONU, Heydar Aliyev a prononcé un discours devant les 150 chefs d'Etat qui y participaient. A nouveau, il a fait une présentation, à l'attention des Etats du monde, de l'agression de l'Arménie et des conséquences du conflit arméno-azerbaidjanais du Haut-Karabagh. Le Président azerbaidjanais a souligné aussi qu'il existe un besoin de mener des réformes à l'ONU, ce dont on avait beaucoup discuté ces derniers temps.

Après les événements du 11 septembre 2001, l'Azerbaidjan a adhéré aux mesures anti-terroristes de l'ONU. La République d'Azerbaidjan a coopéré étroitement avec le Comité contre le Terrorisme du Conseil de Sécurité de l'ONU et avec le Comité de Sanction à l'égard de l'Afghanistan. Au mois d'octobre 2001, l'Azerbaidjan a pris part aux opérations de la Coalition anti-terroriste en Afghanistan et a envoyé ses unités militaires à l'appui des forces internationales pour la défense de la sécurité en Afghanistan.

Au mois d'octobre 2001, la République d'Azerbaidjan a adhéré à la Convention de l'ONU sur la «Prévention du financement du terrorisme». Au mois de mai 2002, Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan a signé les décrêts de mise en oeuvre des résolutions 1368, 1373, 1377 du Conseil de la Sécurité de l'ONU sur la lutte contre le terrorisme.

Au mois de septembre, Ilham Aliyev, alors Premier Ministre de l'Azerbaidjan, soulevant la question des réformes lors de son discours à la session suivante de l'Assemblée Générale de l'ONU, a déclaré que grand en était le besoin pour accroître la force et l'autorité de cette organisation internationale. Monsieur Ilham Aliyev a insisté sur ce point dans son discours: «Maintenant il est évident que les mécanismes existants de l'ONU ne répondent plus aux besoins du temps, à cet égard le besoin de réforme est devenu une question importante à l'ONU. Il y a une nécessité de réforme le Conseil de Sécurité; les réalités d'aujourd'hui et du demi-siècle à venir doivent y trouver leurs reflets».

Un an plus tard, au mois de septembre 2004, Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, dans son discours à la 50ème session de l'Assemblée, a souligné le non-accomplissement les quatre résolutions connues du Conseil de la Sécurité de l'ONU relatives au conflit arméno-azerbaidjanais du Haut-Karabagh. Ilham Aliyev a présenté à l'attention des participants de la session une description des territoires occupés de l'Azerbaidjan qui sont devenus un lieu abritant le traffic de drogue, les traffics d'armes, des activités économiques illégales, une plate-forme à l'usage de la contrebande, et a conclu que ces territoires étaient devenus un nid de terroristes.

L'Organisation des Nations Unies soutient le développement de l'Azerbaidjan qui a créé des conditions favorables en vue d'améliorer l'efficacité de l'administration, de réduire la pauvreté, de garantir les principes des Droits de l'Homme et l'égalité des «genres» et pour assurer des besoins essentiels dans les domaines de la santé et de l'éducation.

Tissant de larges relations avec l'ONU, l'Azerbaidjan utilise les divers moyens offerts par la coopération. Pour mettre en oeuvre efficacement cette coopération, l'Azerbaidjan a adhéré à une série d'importantes conventions internationales. Ces conventions offrent des outils pour résoudre les problèmes qui surgissent dans le champs social, politique et économique. L'Azerbaidjan a adhéré à ces nombreux documents comme ceux sur les droits civils et politiques, les droits économiques, sociaux et culturels, les droits des enfants, les documents relatifs aux statuts de la femme, des réfugiés, des victimes de la guerre, à la prévention du génocide et aux sanctions pour ce crime, et à bien d'autres questions encore.

La République d'Azerbaidjan coopére étroitement dans divers domaines avec les autres organisations spécialisées de l'ONU. Le Programme de Développement de l'ONU, Le Haut Commissariat pour les Réfugiés, le Fond pour l'Enfance (UNICEF), l'Organisation pour la Science, l'Education et la Culture de l'ONU (UNESCO), l'Organisation du Développement Industriel (UNIDO), l'Organisation Mondiale de la Santé, le Fond des Femmes de l'ONU (UNIFEM), l'Agence Internationale pour l'Energie Atomique, l'Organisation du traité pour l'Interdiction de tous les Essais Nucléaires (l'Azerbaidjan y a adhéré au mois de juillet 1997) en sont de parfaites illustrations.

Au mois de septembre 1994, l'Azerbaidjan a signé un accord de coopération avec l'UNICEF à l'occasion de la participation de Heydar Aliyev à la session de l'Assemblée Générale. Le but essentiel de la convention avec cet organe était d'apporter une aide afin d'alléger le sort des enfants et des adolescents réfugiés et déplacés. L'Azerbaidjan a été membre de la délégation

executive de UNICEF dans les années 1995-1998 et 1998-2000.

Les relations entre l'Azerbaidjan et l'UNESCO ont pour objet de contribuer au développement dans les domaines de l'éducation, de la science et de la culture du pays. Par un décrêt de 1994 du Président azerbaidjanais, la Commission Nationale du pays fut fondée auprès de UNESCO. Mehriban Aliyeva, première dame du pays et présidente de la Fondation de Heydar Aliyev, joue un rôle d'importance dans le développement des relations entre l'Azerbaidjan et l'UNESCO, en les animant et en les renforçant. A la suite de ses contributions pour le développement de la musique, de la littérature et de la poésie traditionnelles, pour ses services dans les domaines des échanges dans les études musicales et de la culture mondiale, et pour sa fidélité aux principes de l'UNESCO, Mehriban Aliyeva, au mois de septembre 2004, a été décorée et élevée à la dignité d'Ambassadeur de Bonne Volonté dans le domaine des traditions orales et des traditions musicales de cette organisation.

Ayant entamé une activité très large dans le pays depuis 1993, le Bureau du Haut-Commissariat pour les Réfugiés de l'ONU a mis en oeuvre des mesures importants dans le domaine de l'aide humanitaire en faveur des Azerbaidjanais réfugiés et déplacés qui ont fuit leurs terres à la suite de l'agression de l'Arménie. En particulier dans les années 1994-1995, moment où le pays était en grande difficulté, s'il n'y avait pas eu l'aide apportée aux réfugiés et aux déplacés par les organes de l'ONU et d'autre organisations internationales, le pays aurait alors pu traverser une crise humanitaire. Aujourd'hui, en Azerbaidjan une base juridique parfaite a été adoptée pour mettre en oeuvre les droits et la protection sociale des déplacés conformément à la Convention de 1951 et au Protocole de 1967 du Haut-Commissariat pour les réfugiés de l'ONU et tout ceci le fut en conformité aux standards internationaux.

L'Azerbaidjan coopère étroitement avec les organes financiers et économiques de l'ONU, comme le Fonds Monétaire, la Banque Mondiale, le Programme Alimentaire Mondial.

L'Azerbaidjan est devenu membre de la Commission pour le statut des Femmes de l'ONU, en 2000-2002, puis de la Commission pour le Développement durable de l'ONU, en 2002-2004 et du Conseil Economique et Social (ECOSOC) de l'ONU, en 2003-2005.

L'Azerbaidjan participe activement au projet de développement des Objectifs du Millénaire de l'ONU, déclaré au mois de septembre 2000. Les programmes de Réduction de la Pauvreté et de Développement Economique lancés par l'Etat dans les années 2003-2005 ont été mis en oeuvre avec l'aide du Programme du Développement de l'ONU. Actuellement, l'Etat azerbaidjanais avec l'ONU travaillent à la direction de la mise en oeuvre du nouveau Programme de Réduction de la Pauvreté et du Développement durable.

L'Azerbaidjan est favorable à la réforme du Conseil de Sécurité de l'ONU, lequel est l'organe essentiel de la défense de la paix et de la sécurité au niveau international.

L'adhésion de l'Azerbaidjan au Conseil des Droits de l'Homme de l'ONU au mois de juin 2006 est un des événements marquants dans la coopération entre l'Azerbaidjan et l'ONU.

L'Assemblée Générale de l'ONU, le 14 mars 2008, dans le point 20 de l'ordre du jour de la 62ème session, a discuté la question de «la situation dans les territoires occupés de l'Azerbaidjan». Akchin Mehdiyev, représentant permanent de l'Azerbaidjan à l'ONU, en prononçant un discours dans le cadre de ces discussions, a évoqué devant les représentants des Etats membres de l'ONU la politique d'invasion de l'Arménie contre l'Azerbaidjan et a proposé aux délégations de soutenir le projet de résolution de l'Azerbaidjan relatif à cette question.

Ce projet de résolution, qui se compose de neuf points, exprime la position de l'Assemblée Générale de l'ONU sur le conflit arméno-azerbaidjanais du Haut-Karabagh. Ce projet prône la restauration de l'intégrité territoriale de l'Azerbaidjan dans le cadre des ses frontières reconnues au niveau international, revendique le retrait total et sans réserve des forces arméniennes de tous les territoires occupés et envisage les conditions appropriées de retour des déplacés azerbaidjanais dans leurs foyers.

Le vote, organisé à la fin des discussions, a enregistré 39 voix pour, 7 voix contre, et 100

abstentions. Ainsi, l'Assemblée Générale de l'ONU a adopté la résolution sur «la situation dans les territoires occupés de l'Azerbaidjan».

Dans ce document une sérieuse inquiétude a été soulevée du fait que «le conflit armé dans la région du Haut-Karabagh de l'Azerbaidjan et dans les régions limtrophes de celui-ci met en question la paix et la sécurité internationales» et qu'il influence négativement la situation humanitaire des pays du Caucase du Sud. L'Assemblée Générale fait appel aux pays membres de respecter et de garantir la souveraineté et l'intégrité territoriale de l'Azerbaidjan dans le cadre de ses frontières reconnues au niveau international. «L'Assemblée Générale informe encore une fois qu'aucun Etat ne doit reconnaître la situation créée à la suite de l'invasion des territoires de la République d'Azerbaidjan comme légitime et ne doit pas aider ou créer les conditions d'une prolongation de cette situation», dit la résolution . Dans ce document a été noté la nécessité du «retrait immédiat, total et sans réserves des forces arméniennes de tous les territoires occupés de l'Azerbaidjan».

L'Azerbaidjan favorise le développement de ses relations avec l'ONU et participe activement aux discussions en vue d'apporter ses contributions afin que les activités de l'ONU soient efficaces. L'Azerbaidjan est partisan que le Conseil de Sécurité ait une composition plus large, qu'il soit plus responsable et plus démocratique, de sorte qu'il réponde de façon plus opérationnelle aux menaces, aux risques et aux dangers du nouveau XXIème siècle, et s'active pour créer des mécanismes plus aptes à la mise en oeuvre des résolutions adoptées par cet organe.

Ainsi, les relations mutuelles découlant de l'adhésion de l'Azerbaidjan à l'ONU sont sur le chemin d'un développement rapide et ont pris la forme d'une coopération à branches multiples; elles ont joué un rôle important pour que l'Azerbaidjan prenne une place appropriée dans l'arène internationale en qualité d'Etat indépendant. Egalement, l'Azerbaidjan de son côté a apporté sa contribution active au maintien de la paix et de la sécurité internationales au sein de cette organisation internationale.

Liste des documents inclus au livre

1. Réponses aux journalistes par le Président de la République d`Azerbaïdjan Heydar Aliyev à son départ aux Etats-Unis pour la 49ième session de l'Assemblée Générale de l'ONU, à l`aéroport Bina. le 25 septembre 1994

2. Allocution de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan pendant la cérémonie de signature de la Déclaration de l'ONU pour la vie, la protection et le développement des enfants à l'Organisation de UNICEF – Le 27 septembre 1994

3. Allocution de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan au 49ème session de l'Assemblée Générale de l'ONU – New York, le 29 septembre 1994

4. Déclaration à la conférence de presse organisée dans le salon spécial de l'ONU lors de la 49ème session de l'Assemblée Générale de l'ONU –New York, le 29 septembre 1994

5. Allocution de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan à la cérémonie de l'accueil à l'aéropotrt de Bina de Boutros Boutros-Ghali, Secrétaire Général de l'ONU lors de sa visite officielle en Azerbaidjan –le 29 octobre 1994

6. Déclaration de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, au terme d'entretiens avec Boutros Boutros-Ghali, Secrétaire Général de l'ONU à la conférence de presse conjointe – Le 30 octobre 1994

7. Discours de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, au banquet organisé à l'honneur de Boutros Boutros-Ghali, Secrétaire Général de l'ONU – Palais «Gulustan», le 30 octobre 1994

8. Allocutions de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontre avec Boutros Boutros Ghali, Secrétaire Général de l'ONU au Palais Présidentiel. –Le 30 octobre 1994

9. Allocutions de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan à la session solennelle du Milli Médjlis de la République d'Azerbaidjan consacré à la visite en Azerbaidjan de Boutros Boutros-Ghali, Secrétaire Général de l'ONU. - Le 31 octobre 1994

10. Allocution de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan à la session solennelle spéciale de l'Assemblée Générale de l'ONU pour le 50ème anniversaire de l'ONU. New York, le 22 octobre 1995

11. Discours du Président de la République d'Azerbaïdjan Heydar Aliyev à la 32ème session de la sous-commission de l'ONU sur le contrôle du trafic illicite des drogues au Proche et Moyen Orient et des problèmes connexes - le 17 février 1997

12. Allocution de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, à la cérémonie de l'ouverture des services «Service de poste des jeunes internationaux de l'Azerbaidjan»et «La ligne d'aide les enfants» à l'initiative de la délégation de UNICEF en Azerbaidjan –Le 23 juillet 1997

13. Allocution de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, à l'occasion de sa rencontre avec les représentants permanents des pays membres du Conseil de Sécurité de l'ONU-Bâtiment de l'ONU, le 28 juillet 1997

14. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan lors de sa rencontre avec Kofi Annan, Secrétaire Général de l'ONU – New-York, bâtiment de l'ONU, le 28 juillet 1997

15. Déclaration de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, à la conférence de presse pour les journalistes étrangers accrédités à l'ONU – New-York, Centre de presse de l'ONU, le 28 juillet 1997

16. Discours de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan lors de sa rencontre avec les représentants permanents –les ambassadeurs- des Etats mondiaux accrédités à l'ONU-New-York, bâtiment de l'ONU, le 29 juillet 1997

17. Lettre de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan à Monsieur Fédérico Mayor, Directeur Général de UNESCO- Ville de Bakou, le 3 septembre 1997

18. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontre avec Kofi Annan, Secrétaire Général de l'ONU- Téhéran, le 11 décembre 1997

19. Lettre de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, aux participants de la conférence internationale de l'ONU intitulée «Les femmes et les conflits armés»- le 17 mai 1998

20. A Monsieur Kofi Annan, Secrétaire Général de l'ONU-Ville de Bakou, le 18 juillet 1998

21. Discours de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, à la session de la Commission d'Etat organisant le 50ème Jubilée de la Déclaration Universelle des Droits de l'Homme de l'ONU-le 3 décembre 1998

22. Discours de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, à la session solennelle consacrée au 50ème anniversaire de la Déclaration Universelle des Droits de l'Homme de l'ONU –le 10 décembre 1998

23. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontre avec la délégation du Programme Alimentaire Mondial de l'ONU-le 14 janvier 1999

24. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontre avec des représentants-résidents des Etats de l'Europe Orientale du Haut Commissaire conduits par Monsieur Anne-Willem Baylaveld, Directeur du Bureau Européen du Haut-Commissariat de l'ONU pour les Réfugiés –Palais présidentiel, le 18 mars 1999

25. A Monsieur Kofi Annann, Secrétaire Général de l'ONU –Ville de Bakou, le 5 juillet 1999

26. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan lors de sa rencontrre avec Sadako Ogata, Haut Commissaire pour les réfugiés de l'ONU – le 9 septembre 1999

27. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontrre

avec Sadako Ogata, Haut-Commissaire pour les réfugiés de l'ONU – le 29 janvier 1999

28. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontre avec Nigel Rodley, rapporteur spécial pour la prévention de la torture de la Commission des Droits de l'Homme de l'ONU- le 15 mai 2000

29. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontre avec Pino Arlacchi, Directeur général du représentant, vice-Secrétaire Général de l'ONU, dans le bâtiment du représentant à Vienne –Vienne, le 7 juillet 2000

30. A Monsieur Bava Chayna, Secrétaire Général du sommet de paix mondiale – le 27 aout 2000

31. Discours de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan au sommet du millénaire à New York –le 7 septembre 2000

32. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontrre avec Philippe O'Brian, représentant régional du Fonds de l'Enfant de l'ONU pour l'Europe Centrale et Orientale, la CEI et les pays baltes- Le 20 octobre 2000

33. Entretien de Heydar Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, lors de sa rencontre avec Ercan Murad, Coordinateur-résident de l'ONU en Azerbaidjan et les représentants de cette organisation – Palais présidentiel, le 30 mai 2001

34. Discours de Ilham Aliyev, Premier Ministre de l'Azerbaidjan, à la 58ème session de l'Assemblée Générale de l'ONU- Le 24 septembre 2003

35. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu au Palais présidentiel Antonio Maria Costa, vice-Secrétaire Général de l'ONU et Directeur exécutif du Bureau sur la Drogue et Crime -Le 4 décembre 2003

36. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a rencontré Rood Lubbers, chef du Haut-Commissariat pour les réfugiés de l'ONU, à la résidence de cet organisme –Le 11 décembre 2003

37. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a rencontré le Directeur général du bureau de Genève de l'ONU – Le 12 décembre 2003

38. Cérémonie de la nomination de l'épouse de Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan Madame Mehriban Aliyeva, ambassadeur de bonne volonté de UNESCO. Allocution de Mehriban Aliyeva, Ambassadeur de bonne volonté de UNESCO –Le 9 septembre 2004

39. Allocution de Ilham Aliyev, Président de la Répubique d'Azerbaidjan, à la cérémonie de nomination de son épouse Mehriban Aliyeva comme Ambassadeur de bonne volonté de l'UNESCO –Le 9 septembre 2004

40. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a rencontré Kofi Annan, Secrétaire Général de l'ONU – Le 24 septembre 2004

41. Allocution de Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, à la 59ème session de l'Assemblée Générale de l'ONU-Le 25 septembre 2004

42. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Cherif Amin Zahir, l'ex-représentant en Azerbaidjan du «Programme Alimentaire Mondial» de l'ONU –Le 8 novembre 2004

43. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan a reçu la délégation menée par Rood Lubbers, Haut -Commissaire pour les réfugiés de l'ONU-Le 26 novembre 2004

44. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Carlos Magarinos, Directeur Général de l'Organisation du Développement Industriel de l'ONU- Le 4 février 2005

45. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a rencontré John Pauwel, Chef du Programme Mondial de l'Alimentation de l'ONU- Le 25 février 2005

46. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu la délégation de la Commission Economique et Sociale de l'ONU pour l'Asie et l'Océan Pacifique et la délégation de la Commission Economique pour l'Europe – Le 11 mars 2005

47. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu la délégation conduite par Jacque Diouf, Directeur Général de l'Organisation de l'Alimentation et de l'Agriculture de l'ONU –Le 29 avril 2005

48. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu la délégation comprenant des représentants de Fonds de l'Enfance (UNICEF), du programme de développement (UNDP), de Fonds de la Population (UNFPA) et du Conseil exécutif du programme alimentaire mondial (WFP) –Le 10 mai 2005

49. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan a rencontré en tête à tête Koichiro Matsuura, Directeur Général de UNESCO-Le 24 aout 2005

50. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Madame Asma Djahanguir, rapporteur spécial de la Commission des Droits de l'Homme de l'ONU pour les questions de la religion et de la liberté religieuse-Le 28 février 2006

51. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Madame Noelin Neyzer, Directrice exécutive du Fonds de Développement pour les Femmes de l'ONU- Le 25 mai 2006

52. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Soupatchay Panittchpakdin, Secrétaire Général de la Conférence pour la Commerce et le Développement de l'ONU au Palais présidentiel le 26 juin- Le 26 juin 2006

53. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Kim Hak Sou, Secrétaire exécutif de la Commission Economique et Sociale pour l'Asie et l'Océan Pacifique de l'ONU-Le 27 juin 2006

54. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu la délégation conduite par Antonio Gutierres, Haut-Commissaire pour les réfugiés de l'ONU-Le 17 aout 2006

55. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Sarbouland Khan, Secrétaire exécutif du Secteur d'Aide et de Coordination du département Economique et Social de l'ONU-Le 2 octobre 2006

56. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Marco Barsotti, Coordinateur-résident de l'ONU dans notre pays- Le 1er février 2007

57. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Bruno Pueza, coordinateur-résident de l'ONU-Le 27 février 2007

58. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu la délégation conduite par Walter Kalin, Représentant pour les questions des droits de l'homme des déplacés du Secrétaire Général de l'ONU-Le 2 avril 2007

59. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan a reçu Ambey Ligabo, rapporteur spécial de l'ONU pour la promotion et la protection des droits de la liberté d'opinion et de parole-Le 26 avril 2007

60. Allocution de Madame Mehriban Aliyeva, Présidente du Fondation Heydar Aliyev, Ambassadrice de bonne volonté de l'UNESCO et de l'ISESCO, députée du Milli Médjlis, à l'inauguration de ''La salle d'Azerbaidjan'' à la résidence de Genève de l'ONU- Le 18 mai 2007

61. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu la délégation conduite par James Morris, Directeur exécutif du Programme Alimentaire Mondial de l'ONU –Le 27 juillet 2007

62. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan, a reçu Georges de Sampayo, ex-Président du Portugal, Haut représentant à l'Union des Civilisations du Secrétaire Général de l'ONU-Le 1er novembre 2007

63. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan a reçu la délégation conduite par Bruno Pueza, coordinateur-résident de l'ONU-Le 14 février 2008

64. Ilham Aliyev, Président de la République d'Azerbaidjan a reçu la délégation conduite par Bruno Pueza, coordinateur-résident de l'ONU-Le 5mars 2009

Documents supplémentaires

Resolutions du Conseil de la Sécurité de l'Organisation des Nations Unies

RESOLUTION 822
30 avril 1993

Adoptée par le Conseil de Sécurité à sa 3205e séance.

Rappelant les déclarations du Président du Conseil de Sécurité en date des 29 janvier 1993 (S/25199) et 6 avril 1993 (S/25539), concernant le conflit du Haut-Karabakh,

Prenant acte du rapport du Secrétaire général, en date du 14 avril 1993 (S/25600),

Exprimant sa vive préoccupation face à la détérioration des relations entre la République d'Arménie et de la République azerbaïdjanaise,

Notant avec une très grande inquiétude l'intensification des affrontements armés, et en particulier l'invasion la plus récente du district azerbaïdjanais de Kelbadjar par des forces arméniennes locales,

Préoccupé par le fait que cette situation met en danger la paix et la sécurité dans la région,

Se déclarant gravement préoccupé par le déplacement d'un très grand nombre de civils, ainsi que par la situation humanitaire d'urgence dans la région, et en particulier dans le district de Kelbadjar,

Réaffirmant que la souveraineté et l'intégrité territoriales de tous les Etats de la région doivent être respectées,

Réaffirmant également l'inviolabilité des frontières internationales et l'inadmissibilité de l'emploi de la force aux fins d'acquisition de territoire

Exprimant son appui au processus de paix en cours dans le cadre de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe et profondément préoccupé par l'effet dommageable que l'intensification des affrontements armés peut avoir sur ce processus,

1. Exige la cessation immédiate de toutes les hostilités et de tous les actes d'hostilité afin que puisse s'instaurer un cessez-le-feu durable, ainsi que le retrait immédiat de toutes les forces occupant le district de Kelbadjar et les autres régions de l'Azerbaïdjan récemment occupées;

2. Prie instamment les parties concernées de reprendre immédiatement les négociations en vue du règlement du conflit dans le cadre du processus de paix du Groupe de Minsk de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe et de s'abstenir de toute action qui empêcherait de résoudre le problème par des moyens pacifiques;

3. Demande que soit assuré l'acheminement sans entrave des secours humanitaires internationaux dans la région, en particulier dans toutes les zones touchées par le conflit, afin que puissent être allégées les souffrances de la population civile, et réaffirme que toutes les parties sont tenues de se conformer aux principes et aux règles du droit international humanitaire;

4. Prie le Secrétaire général, agissant en consultation avec le Président en exercice de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe et le Président du Groupe de Minsk, d'évaluer la situation dans la région, en particulier dans le district azerbaïdjanais de Kelbadjar, et de lui présenter un nouveau rapport;

5. Décide de demeurer activement saisi de la question adoptée par le Conseil de Sécurité à sa 3205e séance, le 30 avril 1993

RESOLUTION 853
29 juillet 1993

Adoptée par le Conseil de Sécurité à sa 3259e séance.

Le Conseil de Sécurité,

Réaffirmant sa résolution 822 (1993) du 30 avril 1993,

Ayant examiné le rapport publié le 27 juillet 1993 par le Président du Groupe de Minsk de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe (CSCE) (S/26184),

Exprimant la vive préoccupation que lui inspirent la détérioration des relations entre la République d'Arménie et la République azerbaidjanaise ainsi que les tensions entre elles,

Se félicitant que les parties concernées aient accepté le calendrier de mesures urgentes visant à appliquer sa résolution 822 (1993),

Notant avec inquiétude l'escalade des hostilités armées et, en particulier, la prise du district d'Agdam dans la République azerbaidjanaise,

Préoccupé par le fait que cette situation continue de mettre en danger la paix et la sécurité dans la région,

Se déclarant une fois encore gravement préoccupé par le déplacement d'un très grand nombre de civils dans la République azerbaidjanaise et par la gravité de la situation humanitaire d'urgence dans la région,

Réaffirmant la souveraineté et I'intégrité territoriale de la République azerbaidjanaise et de tous les autres Etats de la région,

Réaffirmant également l'inviolabilité des frontières Internationales et l'inadmissibilité de l'emploi de la force aux fins d'acquisition de territoire,

1. Condamne la prise du district d'Agdam et de toutes les autres zones récemment occupées de la République azerbaidjanaise;

2. Condamne en outre toutes les actions hostiles dans la région, en particulier les attaques dirigées contre la population civile et les bombardements des zones habitées;

3. Exige qu'il soit mis fin immédiatement à toutes les hostilités et que les forces d'occupation en cause se retirent immédiatement, complètement et inconditionnellement du district d'Agdam et de toutes les autres zones récemment occupées de la République azerbaidjanaise;

4. Demande aux parties concernées de conclure et de maintenir en vigueur des accords de cessez-le-feu durables;

5. Réitère dans le contexte des paragraphes 3 et 4 ci-dessus les appels qu'il a lancés précédemment afin que soient rétablies les liaisons économiques, de transport et d'énergie dans la région;

6. Approuve la poursuite des efforts déployés par le Groupe de Minsk de la CSCE afin de parvenir à une solution pacifique du conflit, y compris les efforts entrepris pour appliquer la résolution 822 (1993), et se déclare gravement préoccupé par I'effet perturbateur que la recrudescence des hostilités armées a eu sur ces efforts;

7. Se félicita des préparatifs d'une mission d'observation de la CSCE assortis d'un calendrier concernant son déploiement, ainsi que de l'examen au sein de la CSCE de la proposition visant à établir une présence de la CSCE dans la région;

8. Prie instamment les parties concernées de s'abstenir de toute action qui ferait obstacle à une solution du conflit par des moyens pacifiques, et de poursuivre les négociations dans le cadre du Groupe de Minsk de la CSCE, ainsi que par des contacts directs entre elles, en vue d'un règlement définitif;

9. Prie instamment le Gouvernement de la République d'Arménie de continuer d'exercer son influence afin d'amener les Arméniens de la région du Haut-Karabakh de la République

azerbaïdjanaise à appliquer la résolution 822 (1993) du Conseil ainsi que la présente résolution, et à accepter les propositions du Groupe de Minsk de la CSCE;

10. Prie instamment les Etats de s'abstenir de fournir toutes armes et munitions qui pourraient conduire à une intensification du conflit ou à la poursuite de l'occupation de territoires;

11. Demande une fois encore que soit assuré le libre accès des secours humanitaires internationaux dans la région, en particulier dans toutes les zones touchées par le conflit, afin que puissent être allégées les souffrances accrues de la population civile, et réaffirme que toutes les parties sont tenues de se conformer aux principes et aux régles du droit international humanitaire;

12. Prie le Secrétaire Général et les organismes internationaux compétents de fournir d'urgence une aide humanitaire à la population civile touchée et d'aider les personnes déplacées à retourner dans leurs foyers;

13. Prie le Secrétaire Général, agissant en consultation avec le Président en exercice de la CSCE ainsi qu'avec le Président du Groupe de Minsk, de continuer à lui rendre compte de la situation;

14. Décide de demeurer activement saisi de la question.

RESOLUTION 874
14 octobre 1993

Adoptée par le Conseil de Sécurité à sa 3292e séance.

Le Conseil de Sécurité,

Réaffirmant ses résolutions 822 (1993) du 30 avril 1993 et 853 (1993) du 29 juillet 1993, et rappelant la déclaration dont le Président a donné lecture le 18 août 1993 au nom du Conseil (S/26326),

Ayant examiné la lettre datée du 1er octobre 1993, adressée au Président du Conseil de Sécurité par le Président de la Conférence de Minsk sur le Haut-Karabakh de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe (CSCE) (S/26522,

Se déclarant gravement préoccupé de ce que la poursuite du conflit dans la région du Haut-Karabakh de la République azerbaïdjanaise et aux alentours, ainsi que les tensions entre la République d'Arménie et la République azerbaïdjanaise pourraient mettre en danger la paix et la sécurité dans la région,

Prenant note des réunions de haut niveau qui ont eu lieu à Moscou le 8 octobre 1993 et exprimant l'espoir qu'elles contribueront à l'amélioration de la situation et au règlement pacifique du conflit,

Réaffirmant la souveraineté et l'intégrité territoriale de la République azerbaïdjanaise et de tous les autres Etats de la région,

Réaffirmant aussi l'inviolabilité des frontières internationales et l'inadmissibilité de l'emploi de la force aux fins d'acquisition de territoire,

Se déclarant une fois encore gravement préoccupé par les souffrances que le conflit a causées à la population et par la gravité de la situation humanitaire d'urgence dans la région, et exprimant en particulier son vif souci devant le déplacement d'un très grand nombre de civils dans la République azerbaïdjanaise,

1. Demande aux parties concernées de rendre effectif et permanent le cessez-le-feu instauré comme suite aux contacts directs établis avec le concours du Gouvernement de la Fédération de Russie à l'appui du Groupe de Minsk de la CSCE;

2. Réaffirme à nouveau son appui sans réserve au processus de paix en cours dans le cadre de la CSCE ainsi qu'aux efforts inlassables que déploie le Groupe de Minsk de la CSCE;

3. Accueille avec satisfaction et recommande aux parties le "Calendrier modifié de mesures urgentes visant à appliquer les résolutions 822 (1993) et 853 (1993) du Conseil de sécurité" qui a été établi le 28 septembre 1993 à la réunion du Groupe de Minsk de la CSCE et présenté aux parties concernées par le Président du Groupe, avec le plein appui des neuf autres membres du Groupe, et engage les parties à l'accepter;

4. Se déclare convaincu que toutes les autres questions en suspens soulevées par le conflit et non directement visées par le "Calendrier modifié" devraient être réglées sans tarder au moyen de négociations pacifiques dans le cadre du processus de Minsk de la CSCE;

5. Demande que soient immédiatement appliquées les mesures réciproques et urgentes que prévoit le "Calendrier modifié" du Groupe de Minsk de la CSCE, y compris le retrait des forces des territoires récemment occupés et la suppression de tous les obstacles aux communications et aux transports;

6. Demande également la convocation à une date rapprochée de la Conférence de Minsk de la CSCE afin qu'un règlement négocié du conflit puisse être réalisé, comme le prévoit le Calendrier, en conformité avec le mandat donné le 24 mars 1992 par le Conseil des ministres de la CSCE;

7. Prie le Secrétaire Général de répondre favorablement à l'invitation d'envoyer un représentant assister à la Conférence de Minsk de la CSCE et de fournir toute l'assistance possible lors des

négociations de fond qui suivront l'ouverture de la Conférence;

8. Exprime son soutien à la mission d'observation mise en place par la CSCE;

9. Demande à toutes les parties de s'abstenir de toute violation du droit international humanitaire, et demande de nouveau, comme il l'a fait dans les résolutions 822 (1993) et 853 (1993), que soit assuré le libre accès des secours humanitaires internationaux dans toutes les zones touchées par le conflit;

10. Prie instamment tous les Etats de la région de s'abstenir de tout acte d'hostilité et de toute ingérence ou intervention qui auraient pour effet d'élargir le conflit et de porter atteinte à la paix et à la sécurité dans la région;

11. Prie le Secrétaire Général et les organismes internationaux compétents de fournir d'urgence une aide humanitaire à la population civile touchée et d'aider les réfugiés et les personnes déplacées à regagner leurs foyers dans la sécurité et la dignité;

12. Prie également le Secrétaire Général, le Président en exercice de la CSCE et le Président de la Conférence de Minsk de la CSCE de continuer à lui rendre compte de l'évolution du processus de Minsk et de tous les aspects de la situation sur le terrain, ainsi que de la coopération actuelle et future entre la CSCE et l'Organisation des Nations Unies à cet égard;

13. Décide de demeurer activement saisi de la question.

RESOLUTION 884
12 novembre 1993

Adoptée par le Conseil de Sécurité à sa 3313e séance.

Le Conseil de Sécurité,

Réaffirmant ses résolutions 822 (1993) du 30 avril 1993, 853 (1993) du 29 juillet 1993 et 874 (1993) du 14 octobre 1993,

Réaffirmant son appui sans réserve au processus de paix poursuivi dans le cadre de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe (CSCE) et aux efforts inlassables du Groupe de Minsk de la CSCE,

Prenant note de la lettre datée du 9 novembre 1993, adressée au Président du Conseil de Sécurité par le Président en exercice de la Conférence de Minsk sur le Haut-Karabakh et ses pièces jointes (S/26718, annexe)

Exprimant sa grave préoccupation de ce que la poursuite du conflit dans la région du Haut-Karabakh de la République azerbaïdjanaise et aux alentours, ainsi que des tensions entre la République d'Arménie et la République azerbaïdjanaise, pourrait mettre en danger la paix et la sécurité dans la région,

Notant avec inquiétude l'escalade des hostilités armées, conséquence des violations du cessez-le-feu et de l'usage excessif de la force en réaction à ces violations, en particulier l'occupation du district de Zanguelan et de la ville de Goradiz dans la République azerbaïdjanaise,

Réaffirmant la souveraineté et l'intégrité territoriale de la République azerbaïdjanaise et de tous les autres Etats de la région,

Réaffirmant également l'inviolabilité des frontières internationales et l'inadmissibilité de l'emploi de la force pour l'acquisition de territoire,

Se déclarant vivement préoccupé par le récent déplacement d'un très grand nombre de civils dans le district de Zanguelan et la ville de Goradiz ainsi qu'à la frontière méridionale de l'Azerbaïdjan, et par la situation humanitaire d'urgence qui existe dans ces régions,

1. Condamne les récentes violations du cessez-le-feu établi entre les parties, qui ont entraîné une reprise des hostilités, et condamne en particulier l'occupation du district de Zanguelan et de la ville de Goradiz, les attaques contre les civils et les bombardements du territoire de la République azerbaïdjanaise;

2. Demande au Gouvernement arménien d'user de son influence pour amener les Arméniens de la région du Haut-Karabakh de la République azerbaïdjanaise à appliquer les résolutions 822 (1993), 853 (1993) et 874 (1993), et de veiller à ce que les forces impliquées ne reçoivent pas les moyens d'étendre leur campagne militaire;

3. Accueille avec satisfaction la Déclaration du 4 novembre 1993 des neuf membres du Groupe de Minsk de la CSCE (S/26718) et approuve les propositions qui y figurent concernant des déclarations unilatérales de cessez-le-feu;

4. Exige des parties concernées qu'elles cessent immédiatement les hostilités armées et les actes d'hostilité, que les forces d'occupation soient retirées unilatéralement du district de Zanguelan et de la ville de Goradiz et que les forces d'occupation soient retirées des autres zones récemment occupées de la République azerbaïdjanaise, conformément au «calendrier modifié» de mesures urgentes en vue d'appliquer les résolutions 822 (1993) et 853 (1993) du Conseil de Sécurité (S/26522, appendice), tel qu'il a été modifié lors de la réunion du Groupe de Minsk de la CSCE tenue à Vienne du 2 au 8 novembre 1993;

5. Prie instamment les parties concernées de remettre promptement en vigueur de manière effective et permanente le cessez-le-feu intervenu à la suite des contacts directs pris avec le concours du Gouvernement de la Fédération de Russie pour appuyer le Groupe de Minsk de la

CSCE, et de continuer à rechercher un règlement négocié du conflit dans le cadre du processus de Minsk de la CSCE et du «calendrier modifié», tel qu'il a été modifié lors de la réunion du Groupe de Minsk de la CSCE tenue à Vienne du 2 au 8 novembre 1993;

6. Prie instamment, de nouveau, tous les Etats de la région de s'abstenir de tout acte d'hostilité et de toute ingérence ou intervention qui auraient pour effet d'élargir le conflit et de porter atteinte à la paix et à la sécurité dans la région;

7. Prie le Secrétaire Général et les organismes internationaux compétents de fournir d'urgence une aide humanitaire à la population civile touchée, notamment dans le district de Zanguelan et la ville de Goradiz ainsi qu'à la frontière méridionale de l'Azerbaïdjan, et d'aider les réfugiés et les personnes déplacées à regagner leurs foyers dans la sécurité et la dignité;

8. Réitère sa demande tendant à ce que le Secrétaire Général, le Président en exercice de la CSCE et le Président de la Conférence de Minsk de la CSCE continuent de lui rendre compte de l'évolution du processus de Minsk et de tous les aspects de la situation sur le terrain, en particulier de l'application de ses résolutions pertinentes, ainsi que de la coopération future entre la CSCE et l'ONU à cet égard;

9. Décide de demeurer activement saisi de la question.

CENTRO DE INVESTIGACIONES DE LA HERENCIA DE HEYDAR ALIEV

La bandera de Azerbaiyán a las orillas del East River

(Resumen)

El estudio y la divulgación de la rica herencia del líder nacional del pueblo azerbaiyano es una de las direcciones fundamentales de la actividad del **Centro de Investigaciones de la Herencia de Heydar Alíev (www.aliyevheritage.org)**, el cual fue creado el 10 de mayo de 2004, en el día del nacimiento de este líder nacional.

Son justamente sus obras la única fuente que puede ayudar a la creación del retrato político de Heydar Alíev. Por esta razón, la Biblioteca Electrónica Internacional «La Herencia de Heydar Alíev», parte integrante y el proyecto más grande del centro, pone a disposición de los lectores las obras de Heydar Alíev en 35 lenguas: intervenciones, declaraciones, cartas y textos de encuentros. Es de señalarse que en la Internet es un fenómeno raro encontrar un recurso electrónico que funcione en 35 lenguas. De este modo, nuestros lectores, interesados en la historia contemporánea y el desarrollo de Azerbaiyán, su pasado y futuro, cuentan ahora con la posibilidad de acceder a las obras de Heydar Alíev en muchas lenguas del mundo.

El resultado de esto es que hoy hallamos entre nuestros lectores a importantes universidades del mundo, centros científicos influyentes, instituciones estatales, medios de comunicación, compañías transnacionales, así como también a personas que se interesan por la autoridad cada día mayor de Azerbaiyán en el mundo, tales como investigadores, politólogos, economistas, estudiantes.

En la biblioteca electrónica tratamos de abarcar al máximo todas las esferas de la actividad de Heydar Alíev. El acceso a los miles de documentos colocados en las diversas secciones –política interior y exterior, economía, estrategia petrolera, el conflicto armenio-azerbaiyano de Nagorno-Karabaj, cultura, entrevistas, diáspora, sociedad, política juvenil, regreso y otras– permite obtener información completa suficiente sobre las principales direcciones de la actividad de Heydar Alíev. Para facilitar la búsqueda de documentos, muchas de las secciones mencionadas se han dividido en subsecciones, así como también se utilizan motores de búsqueda interna. Otra particularidad de nuestra biblioteca electrónica son las notas históricas que acompañan cada documento, así como ensayos breves sobre las relaciones de Azerbaiyán con diversos países, organizaciones internacionales, compañías, todo esto preparado por nuestros expertos. También se incluye material informativo sobre las personas, nombres de lugares y conceptos que se mencionan en los documentos. En la sección Documentos complementarios se presentan las disposiciones y decretos firmados por nuestro líder nacional relacionados con una u otra obra suya. Centenares de fotografías de nuestro gran líder se guardan en la rica sección Fotogalería.

Junto con la Biblioteca Electrónica Internacional «La Herencia de Heydar Alíev», son parte del Centro de Investigaciones de la Herencia de Heydar Alíev las oficinas regionales, que funcionan en distintas partes de Azerbaiyán, los cursos interactivos y las escuelas de verano «Estudiando la herencia de Heydar Alíev», basados en programas originales. El centro establece también puentes de Internet con los principales centros científicos del mundo.

Una de las direcciones importantes de la actividad del centro es la publicación de libros. El grupo editorial del centro publica libros, folletos y bocetos en diferentes idiomas. De manera especial quisiéramos destacar los libros Heydar Alíev: no podemos permitir la creación de un segundo estado armenio en el territorio de Azerbaiyán, el cual fue editado junto al azerí en las lenguas oficiales de los países copresidentes del Grupo de Minsk de la OSCE (inglés, francés y ruso); Azerbaiyán en las filas de la Organización de la Conferencia Islámica, editado junto al azerí en las lenguas oficiales de la OCI (inglés, francés y árabe); Azerbaiyán-OTAN: un camino que comienza con la cooperación, editado junto al azerí en los idiomas de trabajo de la OTAN (inglés y francés); Al encuentro del mañana, editado en azerí, inglés y ruso.

El libro La bandera de Azerbaiyán a las orillas del East River es la nueva publicación del Centro de Investigaciones de la Herencia de Heydar Alíev. En esta obra, dedicada al 15 aniversario del primer discurso del líder nacional del pueblo azerbaiyano Heydar Alíev en la Asamblea General de la ONU, se exponen las relaciones de Azerbaiyán con la ONU a través de documentos importantes.

Azerbaiyán en las filas de la ONU (nota histórica)

Para ser un miembro de pleno derecho de la comunidad mundial y tener la posibilidad de participar en los procesos que acontecen en la arena internacional, cada Estado se plantea la tarea de ingresar en la ONU. Azerbaiyán restableció su independencia estatal el 18 de octubre de 1991, y con el objetivo de establecer relaciones multilaterales de cooperación con los países del mundo y reforzar su independencia, también emprendió los pasos necesarios para afiliarse a la ONU.

El 29 de octubre de 1991 la República de Azerbaiyán se dirigió a la ONU y todos los países del planeta. En su invocación se pedía a los miembros de la ONU considerar su ingreso en esta influyente organización, teniendo en cuenta que, al adquirir la independencia estatal, Azerbaiyán avanza por la vía de la democracia, la libertad y la igualdad, y que el país tiene el deseo de contribuir al fortalecimiento de la seguridad y la cooperación internacional.

El 14 de febrero de 1992 el Consejo de Seguridad de la ONU consideró la solicitud de Azerbaiyán y recomendó a la Asamblea General aceptarlo en sus filas. Así, el 2 de marzo de 1992, en la 46º sesión de la Asamblea General se aprobó la resolución de la afiliación de la República de Azerbaiyán a la ONU. Ese mismo día se izó la bandera de Azerbaiyán ante la sede de la organización, en Nueva York.

El 6 de mayo de 1992 comenzó a trabajar en la ONU la delegación azerbaiyana, y en 1993 se abrió la representación de la ONU en Azerbaiyán.

La afiliación a la ONU abrió ante el Estado de Azerbaiyán la posibilidad de reforzar su independencia, usar con más eficacia las leyes internacionales en la lucha contra la agresión armenia, y en general integrarse estrechamente a la comunidad mundial.

El objetivo global de la Organización de las Naciones Unidas consiste en unir a su alrededor a todos los países del mundo, establecer el diálogo entre civilizaciones y naciones, lograr el respeto a las tradiciones nacionales y culturales de cada pueblo.

Guiando por este fin, la República de Azerbaiyán planteó ante la organización la inadmisibilidad de la agresión de las fuerzas armadas de Armenia contra la soberana República de Azerbaiyán y de la ocupación armada por la misma del territorio de otro país. El hecho de que Armenia, luego de ocupar Nagorno-Karabaj, ancestral territorio azerbaiyano, haya usurpado las regiones vecinas, fue el detonante de la reacción del Consejo de Seguridad de la ONU.

El 30 de abril de 1993 este órgano aprobó la resolución 822 sobre la ocupación de Kelbayar; el 29 de julio de 1993, después de la ocupación de Agdam, la resolución 853; el 14 de octubre de 1993, la resolución 874, en relación con la ocupación de las provincias de Fizuli, Chebrail, Gubadli; y, finalmente, el 12 de noviembre de 1993, la resolución 884, debido a la ocupación armenia de la provincia de Zanguelan. En estas resoluciones, aprobadas unánimemente por el Consejo de Seguridad de la ONU en respuesta a la ocupación de los territorios azerbaiyanos por Armenia, se ratificó que la región de Nagorno-Karabaj es parte inseparable de Azerbaiyán, se invocó categóricamente a respetar la integridad territorial y la soberanía de la República de Azerbaiyán, sus fronteras reconocidas por la comunidad internacional, y se destacó la inadmisibilidad del uso de la fuerza con el fin de ocupar territorios ajenos. Las resoluciones de la ONU exigían el retiro inmediato, e incondicional de todas las fuerzas de ocupación de los territorios usurpados de Azerbaiyán y la creación de condiciones para el regreso seguro de las personas a sus hogares que se vieron obligados a abandonar. Además, en ese período el Secretario General de la ONU hizo siete declaraciones en apoyo de la integridad territorial y los derechos soberanos de Azerbaiyán. Desgraciadamente nos vemos obligados a constatar que el Consejo de Seguridad de la ONU, que logró superar la crisis durante la ocupación iraquí de Kuwait, y los sucesos acontecidos en la ex Yugoeslavia y en Afganistán, hasta el momento no ha manifestado una reacción rigurosa al incumplimiento de las resoluciones por Armenia.

Producto de la agresión armenia, en Azerbaiyán se originó una multitud de cerca de un millón

de refugiados y emigrantes forzados, en respuesta a lo cual la Asamblea General de la ONU, en la sesión plenaria de 1993, aprobó la resolución correspondiente. Ella establecía la prestación de ayuda internacional a los refugiados y emigrantes forzados.

En la 49º sesión de la Asamblea General de la ONU, celebrada en septiembre de 1994, por primera vez participó el Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev. En su discurso, pronunciado desde la tribuna alta, informó a la comunidad mundial sobre la situación en Azerbaiyán y la agresión armenia. El 29 de septiembre de 1994, Heydar Alíev en su intervención en la sesión de la Asamblea General de la ONU caracterizó del siguiente modo la política de Azerbaiyán en relación con la ONU: «En general la República de Azerbaiyán estima con optimismo las perspectivas de la ONU para el futuro, y está decidida a continuar defendiendo los altos principios de la Organización de las Naciones Unidas y aumentar su autoridad y eficacia.»

La visita en octubre de 1994 a Bakú del Secretario General de la ONU Butros Butros-Ghali jugó un papel importante en la intensificación de la cooperación entre Azerbaiyán y la ONU. Luego de informarse personalmente de la situación sociopolítica y económica de Azerbaiyán y de las penosas consecuencias de la agresión armenia, Butros Butros-Ghali declaró que las diversas organizaciones de la ONU activarían sus esfuerzos en la ayuda a Azerbaiyán para la solución de los problemas existentes.

En octubre de 1995, el Presidente de Azerbaiyán Heydar Alíev participó en la solemne sesión especial dedicada al 50º aniversario de la ONU. En su discurso esclareció la posición de Azerbaiyán en el conflicto armenio-azerbaiyano de Nagorno-Karabaj e hizo un llamado a la comunidad mundial para que se tomasen medidas eficaces para el cese de la agresión armenia.

En 1996, la Asamblea General de la ONU declaró una vez más, a través de la resolución sobre cooperación con la OSCE, que apoyaba la integridad territorial de Azerbaiyán. Un año después, el 28 de julio de 1997, durante su visita oficial a los EE.UU., Heydar Alíev se reunió con el nuevo Secretario General de la organización Kofi Annan. En su conversación con el Presidente de Azerbaiyán, Kofi Annan manifestó que la ONU es partidaria de la integridad territorial del país y que el conflicto armenio-azerbaiyano de Nagorno-Karabaj debe resolverse sobre la base de los principios de la cumbre de Lisboa de la OSCE.

En el encuentro con los representantes permanentes de los países miembros del Consejo de Seguridad de la ONU celebrado el 28 de julio de 1997, y en el encuentro con los embajadores de los países del mundo acreditados en la ONU celebrado el 29 de julio, el Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev informó detalladamente sobre Azerbaiyán, el quehacer del día de hoy, los difíciles problemas con los que el país tropezó y tropieza, el conflicto armenio-azerbaiyano de Nagorno-Karabaj.

En 1996 Azerbaiyán firmó la Convención de la ONU de 1984 contra la tortura y otros tratos o penas crueles, inhumanos o degradantes. Al adherirse a este tratado, Azerbaiyán creó las condiciones para que el Comité de la ONU contra torturas pueda funcionar en su territorio.

En 1998, mediante el decreto del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev, se celebró a alto nivel el 50º aniversario de la Declaración Universal de los Derechos Humanos. El mismo año, por orden del Presidente, en el país se anularon la pena de muerte y la censura de prensa.

Heydar Alíev participó en la Cumbre del Milenio de la ONU, y pronunció un discurso en este acto internacional, donde participaron los dirigentes de más de 150 países. El Presidente de Azerbaiyán nuevamente puso en conocimiento de los estados del mundo la agresión de Armenia, la situación surgida en el país como resultado del conflicto armenio-azerbaiyano de Nagorno-Karabaj. Heydar Alíev habló también de la necesidad de realizar reformas en la ONU, lo que últimamente era objeto de amplia discusión.

Después de los acontecimientos del 11 de septiembre de 2001, Azerbaiyán se unió a las medidas antiterroristas de la ONU. La República de Azerbaiyán cooperaba estrechamente con el Comité Contra el Terrorismo y el Comité de Sanción para Afganistán del Consejo de Seguridad de la

ONU. En octubre de 2001 Azerbaiyán tomó parte, además, en las operaciones antiterrorista en Afganistán y envió una unidad militar para colaborar con las fuerzas armadas internacionales en el mantenimiento de la seguridad en ese país.

En octubre de 2001 la República de Azerbaiyán se adhirió a la Convención de la ONU para la prevención de la financiación del terrorismo. En mayo de 2002, el Presidente de Azerbaiyán Heydar Alíev dio órdenes para que se materializaran las resoluciones de la Asamblea General de la ONU 1368, 1373, 1377, dirigidas a la lucha contra el terrorismo.

En septiembre de 2003, el Primer Ministro de Azerbaiyán Ilham Alíev, durante su discurso en la sesión ordinaria de la Asamblea General de la ONU, tocó la cuestión de la necesidad de realizar reformas y dijo que para el incremento de la fuerza y la autoridad de esta organización internacional ellas tienen un significado importante. En su intervención Ilham Alíev señaló: «Ahora comprendemos que los mecanismos existentes de la ONU no responden a las exigencias del presente, debido a lo cual las reformas en la Organización de las Naciones Unidas se han vuelto un punto importante. Es menester, además, reformar el Consejo de Seguridad, allí también deben hallar su reflejo tanto la realidad del día de hoy como la realidad de medio siglo.»

Un año después, en septiembre de 2004, el Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev dio un discurso en la 59º sesión de la Asamblea, en el que recordó que las cuatro resoluciones del Consejo de Seguridad de la ONU sobre el conflicto armenio-azerbaiyano de Nagorno-Karabaj seguían sin cumplirse. El Presidente Ilham Alíev informó a los participantes de la sesión que los territorios azerbaiyanos ocupados se utilizan para el tráfico de estupefacientes, la entrega de armamentos, actividades económicas ilegales, el contrabando, y que los mismos se han convertido en un foco de terrorismo.

La Organización de las Naciones Unidas contribuye al desarrollo de Azerbaiyán al crear condiciones favorables para el perfeccionamiento de la administración, la reducción de la pobreza, el aseguramiento del respeto de los derechos humanos y la igualdad sexual, la satisfacción de las necesidades básicas de las personas en la esfera de la salud y la educación.

Azerbaiyán, país que ha establecido amplias relaciones con la ONU, utiliza diferentes medios de cooperación. Para su realización el país se ha adherido a una serie de importantes convenios internacionales. Estos convenios crean condiciones para la resolución de los problemas que surgen en las esferas sociopolítica y socioeconómica del Azerbaiyán de hoy. Azerbaiyán se ha afiliado también a numerosos documentos internacionales, que abarcan importantes cuestiones, como los derechos civiles y políticos, los derechos económicos, sociales y culturales, los derechos del niño, el status y la protección de la mujer, los refugiados, las víctimas de la guerra, la prevención del genocidio y el castigo por este crimen, así como también otras cuestiones.

Además, la República de Azerbaiyán coopera estrechamente con organizaciones de la ONU especializadas en diversos campos. Entre ellas las más activas son el Programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo, el Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados, el Fondo de Naciones Unidas para la infancia (UNICEF), la Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura (UNESCO), la Organización de las Naciones Unidas para el Desarrollo Industrial (ONUDI), la Organización Mundial de la Salud (OMS), el Fondo de Desarrollo de las Naciones Unidas para la Mujer (UNIFEM), el Organismo Internacional de Energía Atómica (OIEA), el Tratado de Prohibición Completa de los Ensayos Nucleares (CTBT). A esta última Azerbaiyán se adhirió en 1997.

Azerbaiyán firmó el convenio de cooperación con la UNICEF durante la participación del Presidente Heydar Alíev en la sesión de la Asamblea General de septiembre de 1994. El objetivo principal de la actividad conjunta en esta organización consiste en la prestación de ayuda para el mejoramiento de la situación de los niños y los adolescentes refugiados y emigrantes forzados. En los períodos 1995-1997 y 1998-2000 Azerbaiyán fue miembro del Comité Ejecutivo de la UNICEF.

Las relaciones de Azerbaiyán con la UNESCO se realizan con el objetivo de contribuir al

desarrollo en las esferas de la educación, la ciencia y la cultura del país. Mediante el decreto respectivo del Presidente de Azerbaiyán, en el año 1994 se creó la Comisión Nacional anexa a la UNESCO. Mehriban Alíeva, la primera dama de la nación y la presidenta del Fondo Heydar Alíev, desempeña un papel insustituible en el desarrollo de las relaciones entre Azerbaiyán y la UNESCO, su ampliación y reforzamiento. En septiembre de 2004, Mehriban Alíeva fue honrada con el título de Embajadora de Buena Voluntad de la organización en el campo de las tradiciones orales y musicales por su contribución al desarrollo de la música, la literatura y la poesía tradicionales, sus méritos en el campo de la enseñanza musical y el intercambio entre las culturas del planeta, y por la fidelidad a las ideas de la UNESCO.

La administración del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados, la cual funciona activamente en el país desde 1993, realizó medidas importantes de ayuda humanitaria a los azerbaiyanos que fueron expulsados de sus territorios y se convirtieron en refugiados y emigrantes forzados como resultado de la agresión armenia. Sobre todo en los años 1994-1995, cuando nuestro país tropezó con serias dificultades. Sin la ayuda a los refugiados y emigrantes forzados por parte de las estructuras de la ONU y otras organizaciones internacionales en el país se habría dado una crisis humanitaria. Hoy, en correspondencia con la Convención de 1951 del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados y el Protocolo de 1967, en Azerbaiyán se ha creado una base jurídica completa, en conformidad con los estándares internacionales, que regula los derechos y la protección social de los emigrantes forzados.

Azerbaiyán coopera estrechamente con las organizaciones financieras y económicas de la ONU, tales como el Fondo Monetario Internacional, el Banco Mundial, el Programa Mundial de Alimentos.

En 2000-2002 Azerbaiyán se hizo miembro de la Comisión de la ONU sobre la situación de la mujer; en 2002-2004, de la Comisión de la ONU para el Desarrollo Sostenible; en 2003-2005, del Consejo Económico y Social (ECOSOS).

Azerbaiyán participa activamente en el proyecto de la ONU de los Objetivos de Desarrollo del Milenio, declarado en el año 2000. Así, el Programa de reducción de la pobreza y de desarrollo económico propuesto por el Estado en 2003-2005, se realizó con la ayuda del Programa de Desarrollo de la ONU. En la actualidad el Estado de Azerbaiyán junto con la ONU están trabajando en la realización del nuevo Programa de reducción de la pobreza y del desarrollo sostenible.

Azerbaiyán interviene a favor de la realización de reformas en el Consejo de Seguridad, el principal órgano de la ONU para la salvaguarda de la paz y la seguridad.

La afiliación de Azerbaiyán en el año 2006 al Consejo de la ONU para los Derechos Humanos fue uno de los acontecimientos más significativos en la cooperación de Azerbaiyán con la ONU.

El 14 de marzo de 2008, en la sesión ampliada de la Asamblea General de la ONU se discutió el problema «Sobre la situación en los territorios ocupados de Azerbaiyán», incluido en la agenda de la 62º sesión bajo el punto 20. El representante permanente de Azerbaiyán en la ONU Agshin Mehtíev, quien intervino en las discusiones, informó a los representantes de los estados miembros de la ONU sobre la política usurpadora de Armenia contra Azerbaiyán, y propuso a las delegaciones apoyar el proyecto de resolución presentado por Azerbaiyán.

El proyecto de resolución, compuesto de nueve puntos, expresaba la posición de la Asamblea General de la ONU respecto al conflicto armenio-azerbaiyano de Nagorno-Karabaj; en particular, se apoyaba la integridad territorial de la República de Azerbaiyán en el marco de las fronteras reconocidas internacionalmente, se exigía el retiro completo e incondicional de las tropas armenias de todos los territorios ocupados de Azerbaiyán y la creación de las condiciones correspondientes para el regreso a sus hogares de los azerbaiyanos refugiados y emigrantes forzados.

En la votación realizada luego de las discusiones, 39 países votaron a favor de la adopción de la resolución, 7 en contra y 100 se abstuvieron. De este modo la Asamblea General de la ONU aprobó la resolución «Sobre la situación en los territorios ocupados de Azerbaiyán».

En el documento se expresaba la grave preocupación de que «el conflicto armado en la región

de Nagorno-Karabaj y sus alrededores, en la República de Azerbaiyán, continua poniendo en peligro la paz y la seguridad internacionales» y ejerce una influencia negativa en la situación humanitaria de los países del Cáucaso meridional. La Asamblea General invocaba a los países miembros a respetar y apoyar la soberanía y la integridad territorial de Azerbaiyán en el marco de sus fronteras reconocidas internacionalmente. «La Asamblea General nota una vez más que ningún Estado reconocerá como lícita la situación creada por la ocupación de los territorios de la República de Azerbaiyán ni prestará ayuda o asistencia para mantener esa situación» En el documento se señalaba la necesidad de la «retirada inmediata, total e incondicional de todas las fuerzas armenias de todos los territorios ocupados de la República de Azerbaiyán».

Azerbaiyán trata de desarrollar las relaciones con la ONU, para hacer un aporte eficaz en su actividad, participa activamente en las discusiones de las propuestas planteadas. Azerbaiyán es partidario de ampliar el conjunto de miembros del Consejo de Seguridad, interviene a favor de un Consejo de Seguridad más responsable y democrático, capaz de responder operativamente a las nuevas amenazas, riesgos y peligros del siglo XXI, que pueda crear un mecanismo efectivo para el cumplimiento de las resoluciones adoptadas.

Así pues, las relaciones que se formaron con el ingreso de Azerbaiyán en la ONU, después de pasar por un camino de crecimiento intenso, se han convertido en cooperación multilateral y han desempeñado un papel importante en el desarrollo de Azerbaiyán como un Estado independiente, para que Azerbaiyán ocupe el puesto que le corresponde en la arena internacional. Al mismo tiempo, Azerbaiyán ha colaborado al funcionamiento eficaz de esta organización, a la defensa de la seguridad y la paz internacional.

Relación de documentos incluidos en el libro:

1. Respuesta del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev a la pregunta de un periodista en el aeropuerto Bina antes de su partida a los Estados Unidos para participar en la 49º sesión de la Asamblea General de la ONU. 25 de septiembre de 1994

2. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la UNISEF durante la ceremonia de la firma de la declaración de la ONU sobre la vida, la defensa y el desarrollo de los niños. 27 de septiembre de 1994

3. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la 49º sesión de la Asamblea General de la ONU. Nueva York, 29 de septiembre de 1994

4. Declaración del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la conferencia de prensa realizada en la sala especial de la Organización de las Naciones Unidas en la 49º sesión de la Asamblea General de la ONU. Nueva York, 29 de septiembre de 1994

5. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la ceremonia de recibimiento del Secretario General de la ONU Butros Butros-Ghali, en el aeropuerto Bina, Bakú, durante su visita oficial a Azerbaiyán. 29 de octubre de 1994

6. Declaración del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la conferencia de prensa conjunta luego de las conversaciones con el Secretario General de la ONU Butros Butros-Ghali. 30 de octubre de 1994

7. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la recepción organizada en honor del Secretario General de la ONU Butros Butros-Ghali. Palacio Gulistán, 30 de octubre de 1994

8. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la reunión con el Secretario General de la ONU Butros Butros-Ghali en el Palacio Presidencial. 30 de octubre de 1994

9. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la sesión solemne del Milli Medzhlis dedicada a la visita del Secretario General de la ONU Butros Butros-Ghali a Azerbaiyán. 31 de octubre de 1994

10. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la sesión especial solemne de la Asamblea General de la ONU con motivo del cincuenta aniversario de la ONU. Nueva York, 22 de octubre de 1995

11. El discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la 32˚ sesión de la subcomisión de la ONU para el control del movimiento ilegal de los narcóticos en el Oriente Próximo y Medio y los problemas vinculados con esto – Bakú, palacio «Gulistan», el 17 de febrero de 1997

12. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la ceremonia de la inauguración del «Servicio internacional de correos de Azerbaiyán» y la «Línea de la ayuda a los niños» de Bakú, creados por iniciativa de la representación de la UNISEF en Azerbaiyán. 23

de julio de 1997

13. Intervención del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en el encuentro con los representantes permanentes de los estados miembros del Consejo de Seguridad de la ONU. Nueva York, edificio de la ONU, 28 de julio de 1997

14. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con el Secretario General de la ONU Kofi Annan. Nueva York, edificio de la ONU, 28 de julio de 1997

15. Declaración del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la rueda de prensa para los periodistas acreditados en la ONU. Nueva York, centro de prensa de la ONU, 28 de julio de 1997

16. Intervención del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en el encuentro con los representantes permanentes, embajadores de los estados del mundo, acreditados en la ONU. Nueva York, edificio de la ONU, 29 de julio de 1997

17. Carta del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev al Director General de la UNESCO Federico Mayor. Bakú, 3 de septiembre de 1997

18. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con el Secretario General de la ONU Kofi Annan. Teherán, 11 de diciembre de 1997

19. Carta del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev a los participantes de la conferencia internacional de la Organización de las Naciones Unidas sobre el tema «Las mujeres y los conflictos armados». 17 de mayo de 1998

20. Al Secretario General de la Organización de las Naciones Unidas, señor Kofi Annan. Bakú, 18 de julio de 1998

21. Intervención del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la sesión de la Comisión Estatal para la celebración del cincuenta aniversario de la Declaración Universal de los Derechos Humanos de la Organización de las Naciones Unidas. 3 de diciembre de 1998

22. Intervención del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la reunión solemne dedicada al cincuenta aniversario de la Declaración Universal de los Derechos Humanos de la Organización de las Naciones Unidas. 10 de diciembre de 1998

23. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con la delegación del Programa Mundial de Alimentos de la ONU. 14 de enero de 1999

24. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con la delegación del Alto Comisionado para el Trabajo con los Estados de Europa del Este, encabezada por el señor Anne Willem Bijleveld, director de la Oficina Europea del Alto Comisionado de la ONU para los Refugiados. Palacio Presidencial, 18 de marzo de 1999

25. Al Secretario Ggeneral de la Organización de las Naciones Unidas, señor Kofi Annan. Bakú, 5 de julio de 1999

26. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con la alta comisionada de la ONU para los refugiados, señora Sadako Ogata. 9 de septiembre de 1999

27. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con la alta comisionada de la ONU para los refugiados, señora Sadako Ogata. 29 de enero de 2000

28. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con Nadzhel Rodli, relator especial sobre torturas de la Comisión de la Organización de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos. 15 de mayo de 2000

29. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con Pino Arlacchi, sustituto del Secretario General de la ONU y director general de la representación de la ONU en Austria, en el edificio de la representación de la ONU en Viena. Viena, 7 de julio de 2000

30. Al Secretario General de la Cumbre Mundial de la Paz, señor Bave Chaynu. 27 de agosto de 2000

31. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev en la Cumbre del Milenio en Nueva York. 7 de septiembre de 2000

32. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con Philip O'Bryan, representante regional del Fondo Infantil de la ONU para los países de Europa Central y del Este, la CEI, Estonia, Letonia y Lituania. 20 de octubre de 2000

33. Extracto de la conversación del Presidente de la República de Azerbaiyán Heydar Alíev con Erdzhan Murat, residente-coordinador de la ONU en Azerbaiyán, y los representantes de esta organización en nuestro país. Palacio Presidencial, 30 de mayo de 2001

34. Discurso del Primer Ministro de Azerbaiyán Ilham Alíev en la 58º sesión de la Asamblea General de la ONU. 24 de septiembre de 2003

35. Ilham Alíev, Presidente de la República de Azerbaiyán, recibe en el Palacio Presidencial a Antonio María Costa, sustituto del Secretario General de la ONU y director ejecutivo de la administración de esta organización para el control de estupefacientes y la prevención de la criminalidad. 4 de diciembre de 2003

36. Encuentro del Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev en la sede del Alto Comisionado de la ONU para los Refugiados con el dirigente de esta institución Ruud Lubbers. 11 de diciembre de 2003

37. Encuentro del Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev con el Director General de la sección de la ONU en Ginebra. 12 de diciembre de 2003

38. Ceremonia con motivo de la entrega del título honorífico de Embajadora de Buena Voluntad de la UNESCO a Mehriban Alíeva, esposa del Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev. Discurso de la Embajador de Buena Voluntad de la UNESCO Mehriban Alíeva. 9 de septiembre de 2004

39. Intervención del Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev en la ceremonia de entrega a su esposa Mehriban Alíeva del título honorífico de Embajadora de Buena Voluntad de la UNESCO. 9 de septiembre de 2004

40. Encuentro del Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev con el Secretario General de la ONU Kofi Annan. 24 de septiembre de 2004

41. Discurso del Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev en la 59º sesión de la Asamblea General de la ONU. 25 de septiembre de 2004

42. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a Sharif Amin Zahir, ex representante del Programa Mundial de Alimentos de la ONU en Azerbaiyán. 8 de noviembre de 2004

43. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la delegación de la ONU encabezada por el alto comisionado para los refugiados Ruud Lubbers. 26 de noviembre de 2004

44. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe al Director General de la Organización de las Naciones Unidas para el Desarrollo Industrial Carlos Magariños. 4 de febrero de 2005

45. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev se reúne con el director interino del Programa Mundial de Alimentos de la ONU John Powell. 25 de febrero de 2005

46. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a las delegaciones de la Comisión Económica y Social de la ONU para Asia y el Océano Pacífico y la Comisión Económica para Europa. 11 de marzo de 2005

47. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la delegación encabezada por el Director General de la Organización de las Naciones Unidas para la Agricultura y la Alimentación (FAO) Jacques Diouf. 29 de abril de 2005

48. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la delegación de los miembros de los consejos ejecutivos del Fondo Infantil (UNICEF), el Programa de Desarrollo (UNDP), el Fondo de Población (UNFPA) y el Programa Mundial de Alimentos (WFP) de la ONU. 10 de mayo de 2005

49. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev se reúne en privado con el Director Ggeneral de la UNESCO Koichiro Matsuura. 24 de agosto de 2005

50. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la relatora especial sobre libertad de religión y de culto de la Comisión de la ONU para los Derechos Humanos, Asma Jahangir. 28 de febrero de 2006

51. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la Directora Ejecutiva del Fondo de Desarrollo de la ONU para las Mujeres, Noelin Heizer. 25 de mayo de 2006

52. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe al Secretario General de la Conferencia de la ONU para el Comercio y el Desarrollo Supachai Panitchpakdi en el Palacio Presidencial. 26 de junio de 2006

53. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe al secretario ejecutivo de la Comisión Económica y Social de la ONU para Asia y el Océano Pacífico Kim Hak-Sun. 27 de junio de 2006

54. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la delegación encabezada por el Alto Comisionado de la ONU para los Refugiados Antonio Guterresh. 17 de agosto de 2006

55. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe al secretario ejecutivo de la Sección de ayuda y coordinación del Departamento de la ONU para los asuntos económicos y sociales Sarbuland Kan. 2 de octubre de 2006

56. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe al residente-coordinador de la ONU en nuestro país Marco Borsotti. 1 de febrero de 2007

57. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe al residente-coordinador de la ONU Bruno Pueza. 27 de febrero de 2007

58. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe la delegación encabezada por el representante del Secretario General de la ONU para los derechos humanos de los emigrantes forzados Valter Kalin. 2 de abril de 2007

59. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe al relator especial de la ONU para el estímulo y la defensa del derecho a la libertad de pensamiento y de palabra Ambeyi Ligabo. 26 de abril de 2007

60. Discurso de la presidente del Fondo Heydar Alíev Mehriban Alíeva, Embajadora de Buena Voluntad de la UNESCO y la ISESCO, diputada del Milli Medzhlis, en la ceremonia de la inauguración de la Sala de Azerbaiyán en la sede de la sección de la ONU en Ginebra. 18 de mayo de 2007

61. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la delegación encabezada por el director ejecutivo del Programa Mundial de Alimentos de la ONU James Morris. 27 de julio de 2007

62. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe al ex presidente de Portugal Jorge de Sampaio, representante especial del Secretario General de la ONU en la Alianza de Civilizaciones. 1 de noviembre de 2007

63. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la delegación encabezada por el residente-coordinador de la ONU en la República de Azerbaiyán Bruno Pueza. 14 de febrero de 2008

64. El Presidente de la República de Azerbaiyán Ilham Alíev recibe a la delegación encabezada por el residente-coordinador de la ONU en la República de Azerbaiyán y dirigente del Programa de desarrollo de la ONU Bruno Pueza. 5 de marzo de 2009

Documentos complementarios

RESOLUCIONES DEL CONSEJO DE SEGURİDAD DE LA ONU

RESOLUCIÓN 822
30 de abril de 1993

Aprobada por el Consejo de Seguridad en su 3205° sesión.

El Consejo de Seguridad,

Recordando las declaraciones formuladas por el Presidente del Consejo de Seguridad el 29 de enero de 1993 (S/25199) y el 6 de abril de 1993 (S/25539) relativas al conflicto de Nagorno-Karabaj,

Tomando nota del informe del Secretario General de fecha 14 de abril de 1993 (S/25600),

Exspresando su profunda preocupación ante el empeoramiento de las relaciones entre la República de Armenia y la República Azerbaiyana,

Observando con alarma la intensificación de los enfrentamientos armados y, en particular, la reciente invasión del distrito de Kelbayar de la República Azerbaiyana por fuerzas armenias locales,

Preocupando porque esta situación pone en peligro la paz y la seguridad en la región,

Exspresando su profunda preocupación por el desplazamiento de una gran cantidad de civiles y la situación humanitaria en la región, en particular en el distrito de Kelbayar,

Reafirmando el respeto de la soberanía y la integridad territorial de todos los Estados de la región,

Reafirmando también la inviolabilidad de las fronteras internacionales y la inadmisibilidad del uso de la fuerza para adquirir territorio,

Expresando su apoyo al proceso de paz que se está desarrollando en el marco de la Conferencia sobre la Seguridad y la Cooperación en Europa y hondamente preocupado por el efecto perturbador que la intensificación de los enfrentamientos armados puede tener sobre ese proceso,

1.Exige la cesación inmediata de todas las hostilidades y actos hostiles con miras a establecer un cese del fuego duradero, así como el retiro inmediato de todas las fuerzas de ocupación del distrito de Kelbayar y de otras zonas recientemente ocupadas de Azerbaiyán;

2.Insta a las partes interesadas a que reanuden inmediatamente las negociaciones para resolver el conflicto en el marco del proceso de paz del Grupo de Minsk de la Conferencia sobre la Seguridad y la Cooperación en Europa y se abstengan de cualquier acto que obstaculice el logro de una solución pacífica del problema;

3.Pide que se permita el acceso libre del socorro humanitario internacional en la región, particularmente en todas las zonas afectadas por el conflicto, a fin de aliviar los sufrimientos de la población civil, y reafirma que todas las partes tienen la obligación de acatar los principios y las normas del derecho humanitario internacional;

4.Pide al Secretario General que, en consulta con el Presidente en funciones de la Conferencia sobre la Seguridad y la Cooperación en Europa y el Presidente del Grupo de Minsk de la Conferencia, evalúe la situación en la región, particularmente en el distrito de Kelbayar de Azerbaiyán y presente un nuevo informe al Consejo;

5.Decide seguir ocpándose activamente de la cuestión.

RESOLUCIÓN 853
29 de julio de 1993

Aprobada por el Consejo de Seguridad en su 3259° sesión.

El Consejo de Seguridad,

Reafirmando su resolución 822 (1993), de 30 de abril de 1993,

Habiendo examinado el informe dado a conocer el 27 de julio de 1993 por el Presidente del Grupo de Minsk de la Conferencia sobre la Seguridad y la Cooperación en Europa (CSCE) (S/26184),

Expresando su profunda preocupación por el deterioro de las relaciones entre la República de Armenia y la República Azerbaiyana y por la tirantes entre ellas,

Acogiendo con beneplácito la aceptación, por las partes interesadas, del calendario de medidas urgentes para poner en práctica la resolución 822 (1993) del Consejo,

Tomando nota con alarma de la intensificación de las hostilidades armadas y, en particular, de la toma del distrito de Agdam de la República Azerbaiyana,

Preocupado ante esta situación, que sigue poniendo en peligro la paz y la seguridad en la región,

Exspresando una vez más su profunda preocupación por el desplazamiento de una gran cantidad de civiles en la República Azerbaiyana y por la grave situación de emergencia humanitaria en la región,

Reafirmando la soberanía y la integridad territorial de la República Azerbaiyana y de todos los demás Estados de la región,

Reafirmando también la inviolabilidad de las fronteras internacionales y la inadmisibilidad del uso de la fuerza para adquirir territorio,

1.Condena la toma del distrito de Agdam y de todas las demás zonas recientemente ocupadas de la República Azerbaiyana;

2.Condena asimismo todos los actos de hostilidad en la región, en particular los ataques contra civiles y los bombardeos de zonas habitadas;

3.Exige la cesación inmediata de todas las hostilidades y la retirada inmediata, completa e incondicional de las fuerzas de ocupación del distrito de Agdam y de todas las demás zonas de la República Azerbaiyana recientemente ocupadas;

4.Insta a las partes interesadas a que concierten y mantengan arreglos duraderos para la cesación del fuego;

5.Reitera, en el contexto de los párrafos 3 y 4, supra, sus llamamientos anteriores en pro del restablecimiento de los vínculos económicos, de transporte y de energía en la región;

6. Hace suyas las continuas gestiones del Grupo de Minsk de la CSCE para llegar a una solución pacífica del conflicto, incluidas las encaminadas a poner en práctica la resolución 822 (1993), y expresa su grave preocupación por el efecto perturbador que ha tenido en esas gestiones la intensificación de las hostilidades armadas;

7.Acoge con beneplácito los preparativos para desplegar una misión de observadores de la CSCE, con un calendario para su despliegue, así como el examen, dentro de la CSCE, de la propuesta de una presencia de la CSCE en la región;

8.Insta a las partes interesadas a que se abstengan de cualquier acto que obstaculice el logro de una solución pacífica del conflicto y a que entablen negociaciones dentro del Grupo de Minsk de la CSCE, así como mediante contactos directos entre sí, con miras a lograr un arreglo definitivo;

9.Insta al Gobierno de la República de Armenia a que siga ejerciendo su influencia para lograr que los armenios de la región de Nagorno-Karabaj de la República Azerbaiyana cumplan

la resolución 822 (1993) y la presente resolución y para que acepten las propuestas del Grupo de Minsk de la CSCE;

10.Insta a los Estados a que se abstengan de suministrar armas y municiones que puedan conducir a una intensificación del conflicto o a una continuación de la ocupación del territorio;

11.Pide una vez más que se permita el acceso libre del socorro humanitario internacional a la región, en particular en todas las zonas afectadas por el conflicto, a fin de aliviar los sufrimientos cada vez mayores de la población civil, y reafirma que todas las partes tienen la obligación de acatar los principios y las normas del derecho humanitario internacional;

12.Pide al Secretario General y a los organismos internacionales competentes que suministren asistencia humanitaria con carácter de urgencia a la población civil afectada y que ayuden a las personas desplazadas a retornar a sus hogares;

13.Pide al Secretario General que, en consulta con el Presidente en funciones de la CSCE y el Presidente del Grupo de Minsk, siga presentándole informes sobre la situación;

14.Decide seguir ocpándose activamente de la cuestión.

RESOLUCIÓN 874
14 de octubre de 1993

Aprobada por el Consejo de Seguridad en su 3292° sesión.

El Consejo de Seguridad,

Reafirmando sus resoluciones 822 (1993), de 30 de abril de 1993, y 853 (1993), de 29 de julio de 1993, y recordando la declaración del Consejo, leída en su nombre por el Presidente el 18 de agosto de 1993 (S/26326),

Habiendo examinado la carta de fecha 1˚ de octubre de 1993 dirigida al Presidente del Consejo de Seguridad por el Presidente de la Conferencia de Minsk sobre Nagorno-Karabaj de la Conferencia sobre la Seguridad y la Cooperación en Europa (CSCE) (S/26522),

Expresando su profunda preocupación de que la continuación del conflicto en la región de Nagorno-Karabaj de la República Azerbaiyana y sus alrededores y las tensiones entre la República de Armenia y la República Azerbaiyana pongan en peligro la paz y la seguridad de la región,

Tomando nota de las reuniones de alto nivel que se celebraron en Moscú el 8 de octubre de 1993 y expresando la esperanza de que contribuirán al mejoramiento de la situación y a la solución pacífica del conflicto,

Reafirmando la soberanía y la integridad territorial de la República Azerbaiyana y de todos los demás Estados de la región,

Reafirmando también la inviolabilidad de las fronteras internacionales y la inadmisibilidad del uso de la fuerza para la adquisición de territorio,

Expresando una vez más su profunda preocupación por los sufrimientos humanos que el conflicto ha provocado y por la grave situación de emergencia humanitaria en la región, y expresando en particular su profunda preocupación por el dezplazamiento de una gran cantidad de civiles en la República Azerbaiyana,

1.Hace un llamamiento a las partes interesadas para que hagan efectiva y permanente la cesación del fuego establecida

como consecuencia de los contactos directos realizados con la asistencia del Gobierno de la Federación de Rusia en apoyo del Grupo de Minsk de la CSCE;

2.Reitera nuevamente su pleno apoyo al proceso de paz que se pretende en el marco de la CSCE, así como a los esfuerzos infatigables realizados por el Grupo de Minsk de la CSCE;

3.Acoge complicado y recomienda a las partes el «Calendario revisado de medidas urgentes para aplicar las resoluciones 822 (1993) y 853 (1993) del Consejo de Seguridad», preparado el 28 de septiembre de 1993 en la reunión del Grupo de Minsk de la CSCE y presentado a las partes interesadas por el Presidente del Grupo con el pleno apoyo de otros nueve miembros del Grupo, y exhorta a las partes a que acepten dicho calendario;

4.Expresa la convicción de que todas las demás cuestiones pendientes derivadas del conflicto y que no se mencionan directamente en el «Calendario revizado» deberían resolverse en forma expedita mediante negociaciones pacíficas en el contexto del proceso de Minsk de la CSCE;

5.Pide la aplicación inmediata de las medidas recíprocas y urgentes previstas en el «Calendario revisado» del Grupo de Minsk de la CSCE, incluidos el retiro de las fuerzas de los territorios recientemente ocupados y la eliminación de todos los obstáculos a las comunicaciones y al transporte;

6.Pide también la pronta convocatoria de la Conferencia de Minsk de la CSCE para lograr un arreglo negociado del conflicto, como se prevé en el calendario, de conformidad con el mandato del Consejo de Ministros de la CSCE de 24 de marzo de 1992;

7.Solicita al Secretario General que responda favorablemente a una invitación a que envíe un representante para que asista a la Conferencia de Minsk de la CSCE y que preste toda la

asistencia posible a las negociaciones sustantivas que seguirán a la apertura de la Conferencia;

8.Apoya la misión de vigilancia establecida por la CSCE;

9. Pide a todas las partes que se abstengan de cometer cualquier violación del derecho humanitario internacional y reitera el llamamiento hecho en las resoluciones 822 (1993) y 853 (1993) para que se permita el acceso sin trabas de los servicios internacionales de socorro humanitario a todas las zonas afectuadas por el conflicto;

10.Insta a todos los Estados de la región a que se abstengan de todo acto hostil y de toda injerencia o intervención que pudiera llevar al agravamiento del conflicto y socavar la paz y la seguridad en la región;

11.Solicita al Secretario General y a los organismos internacionales competentes que presten asistencia humanitaria urgente a la población civil afectada y que ayuden a las personas rufugiadas y desplazadas a volver a sus hogares en condiciones de seguridad y dignidad;

12.Solicita también al Secretario General, al Presidente en ejercicio de la CSCE y al Presidente de la Conferencia de Minsk de la CSCE que sigan informando al Consejo de los progresos realizados en el proseso de Minsk y de todos los aspectos de la situación sobre el terreno, así como de la cooperación presente y futura a ese respecto entre la CSCE y las Naciones Unidas;

13.Decide seguir ocupándose activamente de la cuestión.

RESOLUCIÓN 884
12 de noviembre de 1993

Aprobada por el Consejo de Seguridad en su 3313° sesión.

El Consejo de Seguridad,

Reafirmando sus resoluciones 822 (1993), de 30 de abril de 1993, 853 (1993), de 29 de julio de 1993, y 874 (1993), de 14 de octubre de 1993,

Reafirmando su pleno apoyo al proceso de paz que se está cumpliendo en el marco de la Conferencia sobre la Seguridad y la Cooperación en Europa (CSCE) y a los incansables esfuerzos del Grupo de Minsk de la Conferencia,

Tomando nota de la carta de fecha 9 de noviembre de 1993 dirigida al Presidente del Consejo de Seguridad por el Presidente en ejercicio de la Conferencia de Minsk sobre Nagorno-Karabaj, y sus apéndices (S/26718, anexo),

Expresando su grave preocupación por el hecho de que la continuación del conflicto en la región de Nagorno-Karabaj de la República Azerbaiyana y en torno a ella y la tirantez entre la República de Armenia y la República Azerbaiyana pondrían en peligro la paz y la seguridad en la región,

Tomando nota con alarma de la intensificación de las hostilidades armadas como consecuencia de las violaciones de la cesación del fuego y los excesos en el uso de la fuerza en respuesta a esas violaciones, en particular la ocupación del distrito de Zanguelan y de la ciudad de Goradiz en la República Azerbaiyana,

Reafirmando la soberanía y la integridad territorial de la República Azerbaiyana y de todos los demás Estados de la región,

Reafirmando también la inviolabilidad de las fronteras internacionales y la inadmisibilidad del uso de la fuerza para la adquisición de territorio,

Expresando grave preocupación por el más reciente desplazamiento de gran número de civiles y por la emergencia humanitaria en el distrito de Zanguelan y la ciudad de Goradiz y en la frontera meridional de Azerbaiyán,

1.Condena las recientes violaciones de la cesación del fuego establecida entre las partes, que tuvieron como resultado de la reanudación de las hostilidades, y condena en particular la ocupación del distrito de Zanguelan y de la ciudad de Goradiz, los ataques contra civiles y los bombardeos del territorio de la República Azerbaiyana;

2.Insta al Gobierno de Armenia a que utilice su influencia para lograr que los armenios de la región de Nagorno-Karabaj de la República Azerbaiyana acaten las resoluciones 822 (1993), 853 (1993) y 874 (1993), y a que procure que no se proporcionen a las fuerzas afectadas los medios para ampliar su campaña militar;

3.Acoge con beneplácito la Declaración efectuada el 4 de noviembre de 1993 por los nueve miembros del Grupo de Minsk de la CSCE (S/26718) y encomía las propuestas relativas a la formulación de declaraciones unilaterales de cesación del fuego que figuran en ella;

4.Exige de las partes interesadas la inmediata cesación de las hostilidades armadas y los actos hostiles, el retiro unilateral de las fuerzas de ocupación del distrito de Zanguelan y de la ciudad de Goradiz y el retiro de las fuerzas de ocupación de todas las demás zonas recientemente ocupadas de la República Azerbaiyana, de conformidad con el «Calendario ajustado de medidas urgentes para aplicar las resoluciones 822 (1993) y 853 (1993) del Consejo de Seguridad» (S/26522, apéndice), en su forma enmendada por el Grupo de Minsk de la CSCE en la reunión que celebró en Viena del 2 al 8 de noviembre de 1993;

5.Exhorta enérgicamente a las partes interesadas a que reanuden con prontitud y a que hagan efectiva en forma permanente la cesación del fuego establecida como resultado de los contactos

directos emprendidos con la asistencia del Gobierno de la Federación de Rusia en apoyo del Grupo de Minsk de la CSCE y a que continúen buscando un arreglo negociado del conflicto dentro del contexto del proceso de Minsk de la Conferencia y del «Calendario ajustado» en su forma enmendada por el Grupo de Minsk de la CSCE en la reunión que celebró en Viena del 2 al 8 de noviembre de 1993;

6.Exhorta una vez más a todos los Estados de la región a que se abstengan de todo acto hostil y de toda injerencia o intervención que pueda provocar una ampliación del conflicto y socavar la paz y la seguridad en la región;

7. Pide al Secretario General y a los organismos internacionales competentes que proporcionen asistencia humanitaria urgente a la población civil afectada, incluida la población en el distrito de Zanguelan y en la ciudad de Goradiz así como en la frontera meridional de Aerbaiyán y que ayuden a los refugiados y las personas desplazadas a retornar a sus hogares sin peligro y con dignidad;

8.Reitera su solicitud de que el Secretario General, el Presidente en ejercicio de la Conferencia sobre la Seguridad y la Cooperación en Europa y el Presidente de la Conferencia de Minsk de dicha Conferencia continúen informando al Consejo sobre los progresos del proseso de Minsk y sobre todos los aspectos de la situación sobre el terreno, en particular sobre la aplicación de sus resoluciones pertinentes, así como sobre la cooperación actual y futura entre la Conferencia sobre la Seguridad y la Cooperación en Europa y las Naciones Unidas a este respecto;

9.Decide seguir ocupándose activamente de la cuestión.

ЦЕНТР ИССЛЕДОВАНИЙ НАСЛЕДИЯ ГЕЙДАРА АЛИЕВА

Флаг Азербайджана на набережной Ист-Ривер

(Резюме)

Изучение и пропаганда богатого наследия общенационального лидера азербайджанского народа Гейдара Алиева является одним из основных направлений деятельности **Центра исследований наследия Гейдара Алиева** (www.aliyevheritage.org), созданного 10 мая 2004 года, в день рождения общенационального лидера.

Именно труды Гейдара Алиева являются единственным источником, который может помочь создать его политический портрет. Поэтому составная часть Центра и самый крупный его проект - Международная электронная библиотека «Наследие Гейдара Алиева» доводят до читателей на 35 языках мира произведения Гейдара Алиева - выступления, заявления, письма и тексты встреч. Было бы уместно отметить, что деятельность электронного ресурса на 35 языках является редким явлением в Интернет-пространстве. Таким образом, наши читатели, интересующиеся новейшей историей и развитием Азербайджана, его прошлым и будущим, получили возможность читать труды Гейдара Алиева на многих языках мира.

Следствием этого является то, что сегодня в числе наших читателей ведущие университеты мира, влиятельные научные центры, государственные учреждения, средства массовой информации, транснациональные фирмы, а также личности, интересующиеся повышающимся с каждым днем влиянием Азербайджана в мире - исследователи, политологи, экономисты, студенты.

В электронной библиотеке мы попытались максимально охватить все сферы деятельности Гейдара Алиева. При знакомстве с тысячами документов, размещенными в разделах «Внутренняя политика», «Внешняя политика», «Экономика», «Нефтяная стратегия», «Армяно-азербайджанский нагорно-карабахский конфликт», «Культура», «Интервью», «Диаспора», «Социум», «Молодежная политика», «Возвращение» и в других разделах нашей библиотеки, можно получить достаточно полную информацию об основных направлениях деятельности Гейдара Алиева. Для удобства поиска того или иного документа, многие из указанных разделов разделены на подразделы, используются также внутрисайтовые поисковые программы. Еще одной особенностью нашей электронной библиотеки является то, что для каждого документа экспертами Центра составлены исторические справки, а также краткие очерки, связанные с отношением Азербайджана с различными странами, международными организациями, компаниями. Составлены также информационно-справочные материалы, связанные с личностями, названиями мест и понятиями, указанными в документах. В разделе «Дополнительные документы» в соответствии с тем или иным трудом нашего общенационального лидера представлены подписанные им указы и распоряжения. Сотни фотоснимков нашего великого лидера размещены в богатом разделе «Фотогалерея».

Наряду с Международной электронной библиотекой «Наследие Гейдара Алиева», составной частью Центра исследований наследия Гейдара Алиева является также региональные бюро, осуществляющие деятельность в различных районах Азербайджана, интерактивные курсы и летние школы «Изучаем наследие Гейдара Алиева», функционирующие на основе оригинальных программ. Центр также проводит Интернет-мосты с крупными научными центрами планеты.

Одним из важных направлений деятельности Центра является издание книг. Издательской группой Центра публикуются книги, брошюры и буклеты на различных языках. Особо хотелось бы отметить книгу «Гейдар Алиев: Мы не можем допустить создания второго армянского государства на территории Азербайджана», которая наряду с азербайджанским языком была издана на государственных языках стран - сопредседателей Минской группы ОБСЕ (английском, французском и русском); книгу «Азербайджан в рядах Организации Исламская конференция», которая наряду с азербайджанским языком была издана на официальных языках ОИК (английском, французском и арабском); книгу «Азербайджан-НАТО: путь, начинающийся с партнерства», которая была издана на азербайджанском языке

и на рабочих языках НАТО (английском и французском); книгу «Навстречу грядущему дню», которая была издана на азербайджанском, английском и русском языках.

Книга «Флаг Азербайджана на набережной Ист-Ривер» является очередным изданием Центра исследований наследия Гейдара Алиева. В книге, посвященной 15-й годовщине со дня первого выступления на сессии Генеральной Ассамблеи ООН общенационального лидера азербайджанского народа Гейдара Алиева, отношения между ООН и Азербайджаном освещены посредством важных документов.

Азербайджан в рядах ООН (историческая справка)

Чтобы стать полноправным членом мирового сообщества и получить возможность участвовать в происходящих на международной арене процессах, каждое из государств ставит перед собой задачу вхождения в ООН. Азербайджан, восстановивший свою государственную независимость 18 октября 1991 года, с целью налаживания всестороннего взаимного сотрудничества с государствами мира и укрепления своей независимости тоже стал предпринимать необходимые шаги для того, чтобы быть принятым в члены ООН.

29 октября 1991 года Азербайджанская Республика обратилась с обращением к ООН и всем странам мира. В обращении содержалась просьба к государствам-членам ООН, с учетом того, что после обретения государственной независимости Азербайджан идет по пути демократии, свободы и равноправия, учитывая его желание оказать содействие делу укрепления международной безопасности и сотрудничества, рассмотреть вопрос о ее приеме в эту авторитетную организацию.

14 февраля 1992 года Совет Безопасности ООН рассмотрел обращение Азербайджана и рекомендовал Генеральной Ассамблее принять его в члены этой организации. Таким образом, 2 марта 1992 года на 46 сессии Генеральной Ассамблеи Азербайджан был принят в члены ООН. В тот же день, в Нью-Йорке, перед штаб-квартирой ООН был поднят государственный флаг Азербайджана.

С 6 мая 1992 года в ООН начала работать азербайджанская делегация. А представительство ООН в Азербайджане открылось в 1993 году.

Членство в ООН открыло перед Азербайджанским государством возможность укреплять свою независимость, более эффективно воспользоваться международными законами в борьбе против армянской агрессии, тесной интеграции в мировое сообщество в целом.

Глобальная цель Организации Объединенных Наций состоит именно в том, чтобы объединить вокруг себя все страны мира, наладить диалог между цивилизациями и нациями, добиться уважительного отношения к национальным и культурным традициям всех народов.

Руководствуясь указанной целью, Азербайджанская Республика подняла перед этой организацией вопрос о недопустимости агрессии против независимой Азербайджанской Республики со стороны вооруженных формирований Армении и силового захвата последними территории другой страны. То обстоятельство, что Армения, оккупировавшая Нагорный Карабах, являющийся исконной азербайджанской территорией, захватила еще и близлежащие районы, и вызвало реакцию Совета Безопасности ООН.

Данная структура приняла резолюции 822 от 30 апреля 1993 года по поводу захвата Кяльбаджара, 853 от 29 июля 1993 года после оккупации Агдама, 874 от 14 октября 1993 года по поводу оккупации Физулинского, Джебраильского, Кубадлинского районов, и, наконец, 884 от 12 ноября 1993 года в связи с оккупацией со стороны Армении Зангиланского района. В этих резолюциях, единогласно принятых Советом Безопасности ООН в ответ на оккупацию территорий суверенного Азербайджана со стороны Армении, было подтверждено, что Нагорно-карабахский регион является неотъемлемой составной частью Азербайджана, содержался решительный призыв к уважению территориальной целостности и суверенитета, признанных международным сообществом границ Азербайджанской Республики, подчеркнута недопустимость применения силы с целью захвата чужих территорий. В резолюциях ООН требуется безотлагательное и безоговорочное выведение всех оккупационных сил с захваченных территорий Азербайджана, создание условий для безопасного возвращения на свои постоянные места жительства вынужденно их покинувших людей. Помимо того, в указанный период Генеральный секретарь ООН выступил с семью заявлениями, поддерживающими территориальную целостность и

суверенные права Азербайджана. Но приходится с сожалением констатировать, что Совет Безопасности ООН, добившийся преодоления кризиса во время иракской оккупации Кувейта, событий в бывшей Югославии и Афганистане, до сих пор не проявляет жесткой реакции на невыполнение Арменией указанных резолюций.

В связи с тем, что в результате армянской агрессии в Азербайджане образовалась миллионная масса беженцев и вынужденных переселенцев, Генеральная Ассамблея ООН в 1993 году на своем пленарном заседании приняла соответствующую резолюцию. Эта резолюция предусматривала оказание международной помощи беженцам и вынужденным переселенцам.

На 49 сессии Генеральной Ассамблеи ООН, состоявшейся в сентябре 1994 года, впервые принял участие Президент Азербайджанской Республики Гейдар Алиев. Выступая с речью на сессии, он с ее высокой трибуны проинформировал мировую общественность о положении в Азербайджане, об агрессии со стороны Армении. 29 сентября 1994 года Гейдар Алиев в своем выступлении на сессии Генеральной Ассамблеи ООН так охарактеризовал политику Азербайджана в отношении к ООН: «В целом Азербайджанская Республика оптимистически оценивает перспективы ООН на будущее, намерена и впредь отстаивать высокие принципы Организации Объединенных Наций, стремиться к повышению эффективности и авторитета организации».

В расширении сотрудничества между Азербайджаном и ООН значительную роль сыграл визит Генерального Секретаря ООН Бутроса Бутроса-Гали в Баку в октябре 1994 года. Лично ознакомившийся с общественно-политической и экономической жизнью Азербайджана, Бутрос-Бутрос Гали заявил, что различные организации ООН активизируют свои усилия для оказания помощи Азербайджану в решении имеющихся проблем.

Президент Азербайджана Гейдар Алиев принял участие и на специальной торжественной сессии Генеральной Ассамблеи по случаю 50-летнего юбилея ООН, состоявшейся в октябре 1995 года. В своем выступлении на сессии он обнародовал позицию Азербайджана в нагорно-карабахском армяно-азербайджанском конфликте и призвал мировое сообщество принять действенные меры для прекращения агрессии со стороны Армении. В 1996 году Генеральная Ассамблея ООН в резолюции о сотрудничестве с ОБСЕ еще раз заявила о том, что поддерживает территориальную целостность Азербайджана. Годом позже, 28 июля 1997 года во время своего официального визита в США Гейдар Алиев встретился с новым Генеральным секретарем организации Кофи Аннаном. В беседе с Президентом Азербайджана Кофи Аннан заявил, что ООН выступает за территориальную целостность страны, что армяно-азербайджанский нагорно-карабахский конфликт должен быть решен на основе принципов, выработанных на Лиссабонском саммите ОБСЕ.

Президент Азербайджанской Республики Гейдар Алиев, выступивший 28 июля 1997 года на встрече с постоянными представителями государств-членов Совета Безопасности ООН, а 29 июля - представителями-послами, аккредитованными в ООН государств мира, обстоятельно проинформировал участников встреч об Азербайджане, о его сегодняшнем дне, сложных проблемах с которыми страна сталкивалась и сталкивается, об армяно-азербайджанском нагорно-карабахском конфликте.

В 1996 году Азербайджан подписал конвенцию ООН 1984 года «Против пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания». Присоединившись к этому соглашению, Азербайджан создал условия комитету ООН против пыток для деятельности на своей территории.

В 1998 году указом Президента Азербайджана Гейдара Алиева в Азербайджане на высоком уровне было отмечено 50-летие Всемирной хартии прав человека ООН. В том же году по его распоряжению в стране были отменены смертная казнь и цензура над прессой.

В сентябре 2000 года принимавший участие в Саммите тысячелетия ООН Гейдар Алиев выступил с речью и на этом всемирном мероприятии, проводимом с участием руководителей

более 150 государств мира, он вновь проинформировал государства мира об агрессии Армении против Азербайджана, о положении, сложившемся в стране в результате армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта. Президент Азербайджана подчеркнул и необходимость проведения реформ в ООН, о которых в последнее время проходили широкие дискуссии.

После событий 11 сентября 2001 года Азербайджан присоединился к антитеррористическим мерам ООН. Азербайджанская Республика тесно сотрудничала с Комитетом ООН по борьбе с терроризмом и Санкционным комитетом по Афганистану. В октябре 2001 года Азербайджан принимал участие и в антитеррострических операциях в Афганистане и направил свой воинский контингент для оказания помощи международным вооруженным силам по охране безопасности в Афганистане.

В октябре 2001 года Азербайджанская Республика присоединилась к Конвенции ООН по предотвращению финансирования терроризма. В мае 2002 года Президент Азербайджана Гейдар Алиев издал распоряжение о реализации резолюций Генеральной Ассамблеи ООН за №№ 1368, 1373, 1377, направленных на борьбу с терроризмом.

В сентябре 2003 года премьер-министр Азербайджана Ильхам Алиев, выступая на очередной сессии Генеральной Ассамблеи ООН, затронул вопрос о реформах и сказал, что для преумножения силы и авторитета ООН реформы имеют важное значение. В своем выступлении господин Ильхам Алиев отмечал: «Теперь уже понятно, что существующие механизмы ООН не отвечают требованиям времени, и в связи с этим реформы в Организации Объединенных Наций превратились в важный вопрос. Есть необходимость в реформировании Генеральной Ассамблеи тоже, там тоже должны найти свое отражение как реалии сегодняшнего дня, таки полувековые реалии».

Год спустя, в сентябре 2004 года, в своей речи на 59 сессии Ассамблеи Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев напомнил, что четыре резолюции Совета Безопасности ООН по поводу армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта все еще не выполнены. Президент Ильхам Алиев довел до сведения участников сессии то обстоятельство, что оккупированные азербайджанские территории используются с целью незаконного оборота наркотических веществ, передачи оружия, осуществления незаконной экономической деятельности, контрабанды, и что эти территории превращены в гнездо террористов.

Организация Объединенных Наций, создавая благоприятные условия для совершенствования управления, уменьшения бедности, обеспечения уважения прав человека и гендерного равенства, удовлетворения основных потребностей людей в областях здравоохранения и образования, содействует развитию Азербайджана.

Азербайджан, устанавливающий широкие отношения с ООН, пользуется разными формами сотрудничества. Для эффективного осуществления этого сотрудничества Азербайджан присоединился к ряду важнейших международных соглашений. Эти соглашения создают возможности для решения проблем, возникающих в связи с современной общественно-политической, социально-экономической сферами жизни страны. Азербайджан присоединился к международным документам, охватывающим такие важные вопросы, как гражданские и политические права, права ребенка, статус и защита женщин, беженцев, жертв войн, предотвращение геноцида и наказание за преступление, а также ряд других вопросов.

Азербайджан тесно сотрудничает и со специализированными в различных областях организациями ООН. Из них наиболее активными являются такие организации, как Программа развития ООН, Верховный комиссариат ООН по делам беженцев, Детский фонд ООН (ЮНИСЕФ), Организация ООН по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО), Организация ООН по промышленному развитию (ЮНИДО), Всемирная организация здравоохранения (ВОЗ), Женский фонд ООН (ЮНИФЕМ), Международное

агентство по атомной энергии (МАГАТЭ), Организация договора о всеобъемлющем запрещении ядерных испытаний (ОДВЗЯИ) (Азербайджан присоединился к этой организации в 1997 году).

Соглашение о сотрудничестве с ЮНИСЕФ Президент Гейдар Алиев подписал в сентябре 1994 года, во время своего участия в сессии Генеральной Ассамблеи. Основной целью совместной деятельности с указанной структурой является оказание помощи для облегчения положения детей и подростков-беженцев и вынужденных переселенцев. В 1995-1997, 1998-2000 годы Азербайджан был членом Исполкома ЮНИСЕФ.

Связи Азербайджана с ЮНЕСКО осуществляются с целью оказания содействия стране в развитии таких областей, как образование, наука и культура. Соответствующим распоряжением Президента Азербайджана в 1994 году создана национальная комиссия страны при ЮНЕСКО. В развитии связей Азербайджана с ЮНЕСКО, в их расширении и усилении незаменимую роль играет первая леди Азербайджана, президент Фонда Гейдара Алиева Мехрибан Алиева. В сентябре 2004 года за вклад в развитие традиционной музыки, литературы и поэзии, заслуги в области музыкального образования и обмена между культурами мира, проявленную преданность идеям ЮНЕСКО Мехрибан Алиева удостоена звания Посла доброй воли в области устных и музыкальных традиций.

Управление Верховного комиссара ООН по делам беженцев, с 1993 года развернувшее широкую деятельность в Азербайджане, осуществило значительные меры по оказанию гуманитарной помощи азербайджанцам, оказавшимся в результате агрессии со стороны Армении в положении беженцев и вынужденных переселенцев. Особенно в 1994-1995 годы, когда наша страна испытывала большие трудности, без покровительства беженцам и вынужденным переселенцам со стороны ООН-овских структур, других международных организаций, в Азербайджане разразилась бы гуманитарная катастрофа. В соответствии с Конвенцией Верховного комиссариата ООН по делам беженцев от 1951 года и Протоколу от 1967 года сегодня в Азербайджане создана совершенная, соответствующая всем международным стандартам законодательная база, регулирующая права и социальную защиту вынужденных переселенцев.

Азербайджан тесно сотрудничает с такими финансовыми и экономическими структурами ООН, как Международный валютный фонд, Всемирный банк, Всемирная продовольственная программа.

В 2000-2002 годы Азербайджан стал членом Комиссии ООН по положению женщин, в 2002-2004 годы - Комиссии ООН по устойчивому развитию, в 2003-2005 годы – Экономического и Социального Совета (ЭКОСОС).

Азербайджан активно участвует в объявленной в сентябре 2000 года проекте ООН «Цели развития тысячелетия». Так, выдвинутая государством в 2003-2005 годы Программа уменьшения бедности и экономического развития осуществлена с помощью Программы развития ООН. В настоящее время Азербайджанское государство совместно с ООН работает над осуществлением новой Программы уменьшения бедности и устойчивого развития. Азербайджан выступает за проведение реформ в главном органе ООН в деле охраны международного мира и безопасности – Совете Безопасности.

Одним из знаменательных событий в сотрудничестве Азербайджана с ООН является принятие Азербайджана в июле 2006 года в члены Совета ООН по правам человека.

14 марта 2008 года на расширенном заседании Генеральной Ассамблеи ООН обсуждался вопрос «О положении на оккупированных территориях Азербайджана», включенный в повестку дня 62 сессии под 20 пунктом. Постоянный представитель Азербайджана в ООН Агшин Мехтиев, выступивший в обсуждениях, рассказал представителям государств-членов ООН о захватнической политике Армении в отношении к Азербайджану, призвал делегации поддержать проект резолюции, автором которой является Азербайджан.

Проект резолюции, состоящий из 9 пунктов, выражал позицию Генеральной

Ассамблеи ООН по армяно-азербайджанскому нагорно-карабахскому конфликту, в том числе поддерживал территориальную целостность Азербайджанской Республики в пределах признанных на уровне международных документов границ, требовал полного и безоговорочного выведения вооруженных сил Армении с оккупированных азербайджанских территорий, создания соответствующих условий для возвращения на свои земли всех азербайджанцев - беженцев и вынужденных переселенцев.

В ходе голосования, состоявшегося после обсуждений, 39 стран проголосовали за принятие резолюции, 7 стран - против, 100 стран воздержались. Таким образом, Генеральная Ассамблея ООН приняла резолюцию «О положении на оккупированных территориях Азербайджана».

В документе выражена серьезная озабоченность тем, что вооруженный конфликт в Нагорно-карабахском регионе Азербайджана ставит под вопрос международный мир и безопасность, и оказывает негативное влияние на гуманитарное положение стран Южного Кавказа. Генеральная Ассамблея призывает государства-участники уважать и поддерживать суверенитет, территориальную целостность Азербайджанской Республики в рамках его международно признанных границ. «Генеральная Ассамблея еще раз заявляет, что ни одно государство не должно признать ситуацию, сложившуюся в результате оккупации территорий Азербайджанской Республики, как законную, не должно содействовать или создавать условия для сохранения этой ситуации». В документе подчеркнута необходимость «безотлагательного, безоговорочного выведения армянских сил со всех оккупированных территорий Азербайджанской Республики».

Азербайджан стремится развивать свои связи с ООН, для внесения своего эффективного вклада в его деятельность, активно участвует в обсуждении выдвигаемых предложений. Азербайджан выступает за расширение состава Совета Безопасности, за то, чтобы СБ стал более ответственным и демократичным, был в состоянии оперативно реагировать на новые угрозы, риски и опасности XXI века, выработал действенный механизм для осуществления принятых резолюций.

Итак, взаимные связи, образовавшиеся со вступлением Азербайджанской Республики в ООН, пройдя путь интенсивного развития, превратились в многостороннее сотрудничество и сыграли важную роль в развитии Азербайджана как независимого государства, в том, чтобы он занял свое достойное место на международной арене. Одновременно, Азербайджан тоже внес свой вклад в эффективное функционирование данной структуры, защиту международного мира и безопасности.

В книгу включены нижеследующие документы:

1. Ответ Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на вопрос журналиста в аэропорту Бина перед отбытием в Соединенные Штаты Америки для участия в 49-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН - 25 сентября 1994 года

2. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на церемонии подписания в организации ЮНИСЕФ декларации ООН о жизни, защите и развитии детей - 27 сентября 1994 года

3. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на 49-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН - Нью-Йорк, 29 сентября 1994 года

4. Заявление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на пресс-конференции в специальном зале Организации Объединенных Наций на 49-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН - Нью-Йорк, 29 сентября 1994 года

5. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на церемонии встречи в аэропорту Бина в Баку Генерального секретаря ООН Бутроса Бутроса-Гали во время его официального визита в Азербайджан - 29 октября 1994 года

6. Заявление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на совместной пресс-конференции по завершению переговоров с Генеральным секретарем ООН Бутросом Бутросом-Гали - 30 октября 1994 года

7. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на приеме, организованном в честь Генерального секретаря ООН Бутроса Бутроса-Гали - Дворец «Гюлистан», 30 октября 1994 года

8. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на встрече в Президентском дворце с Генеральным секретарем ООН Бутросом Бутросом-Гали - 30 октября 1994 года

9. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на торжественном заседании, проведенном в здании Милли меджлиса и посвященном визиту Генерального секретаря ООН Бутроса Бутроса-Гали в Азербайджан - 31 октября 1994 года

10. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на особом торжественном заседании Генеральной Ассамблеи ООН в связи с 50-летним юбилеем ООН - Нью-Йорк, 22 октября 1995 года

11. Речь Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на 32-й сессии подкомиссии ООН по контролю за незаконным оборотом наркотических средств на Ближнем и Среднем Востоке и связанным с этим проблемам - 17 февраля 1997 года

12. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на церемонии открытия в Баку по инициативе представительства ЮНИСЕФ в Азербайджане «Азербайджанской международной почтовой службы» и «Линии помощи детям» - 23 июля 1997 года

13. Речь Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на встрече с постоянными представителями государств-членов Совета Безопасности ООН - Нью-Йорк, здание ООН, 28 июля 1997 года

14. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева с Генеральным секретарем ООН Кофи Аннаном - Нью-Йорк, здание ООН, 28 июля 1997 года

15. Заявление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на пресс-конференции для зарубежных журналистов, аккредитованных в ООН - Нью-Йорк, пресс-центр ООН, 28 июля 1997 года

16. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на встрече с постоянными представителями – послами государств мира, аккредитованными в ООН - Нью-Йорк, здание ООН, 29 июля 1997 года

17. Письмо Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева Генеральному директору ЮНЕСКО господину Федерико Майору - Баку, 3 сентября 1997 года

18. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева с Генеральным секретарем ООН Кофи Аннаном - Тегеран, 11 декабря 1997 года

19. Письмо Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева участникам Международной конференции Организации Объединенных Наций на тему «Женщины и вооруженные конфликты» - 17 мая 1998 года

20. Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций господину Кофи Аннану - Баку, 18 июля 1998 года

21. Речь Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на заседании Государственной комиссии по проведению 50-летнего юбилея Всемирной декларации прав человека Организации Объединенных Наций - 3 декабря 1998 года

22. Речь Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на торжественном собрании, посвященном 50-летию Всемирной декларации прав человека ООН - 10 декабря 1998 года

23. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева с делегацией Всемирной продовольственной программы ООН - 14 января 1999 года

24. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева с делегацией Верховного комиссариата, работающего в государствах Восточной Европы во главе с директором Европейского бюро Верховного комиссариата ООН по беженцам господином Анне-Виллем Байлавелдом - Президентский дворец, 18 марта 1999 года

25. Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций господину Кофи Аннану - Баку, 5 июля 1999 года

26. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева с Верховным комиссаром ООН по делам беженцев госпожой Садако Огата - 9 сентября 1999 года

27. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева с Верховным комиссаром ООН по делам беженцев госпожой Садако Огата - 29 января 2000 года

28. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева со специальным докладчиком по вопросу о пытках Комиссии Организации Объединенных Наций по правам человека Найджелом Родли - 15 мая 2000 года

29. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на встрече в здании представительства ООН в Вене с заместителем Генерального секретаря ООН, Генеральным директором представительства Пино Арлакки - Вена, 7 июля 2000 года

30. Генеральному секретарю Всемирного саммита мира господину Баве Чайну - 27 августа 2000 года

31. Выступление Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева на Саммите тысячелетия в Нью-Йорке - 7 сентября 2000 года

32. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева с региональным представителем Детского Фонда ООН по странам Центральной и Восточной Европы, СНГ и Прибалтики Филиппом О'Брайаном - 20 октября 2000 года

33. Из беседы Президента Азербайджанской Республики Гейдара Алиева с резидентом-координатором ООН в Азербайджане Эрджаном Муратом и представителями этой организации в нашей стране - Президентский дворец, 30 мая 2001 года

34. Выступление премьер-министра Азербайджана Ильхама Алиева на 58-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН - 24 сентября 2003 года

35. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял в Президентском дворце заместителя Генерального секретаря ООН и исполнительного директора Управления данной организации по контролю над наркотическими средствами и предупреждению преступности Антонио Мариа Косту - 4 декабря 2003 года

36. Встреча Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева в штаб-квартире Верховного комиссариата ООН по делам беженцев с руководителем данной структуры Руудом Лубберсом - 11 декабря 2003 года

37. Встреча Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева с Генеральным директором отделения ООН в Женеве - 12 декабря 2003 года

38. Церемония, посвященная присвоению супруге Президента Азербайджана Ильхама Алиева Мехрибан Алиевой почетного звания Посла доброй воли ЮНЕСКО. Речь Посла доброй воли ЮНЕСКО Мехрибан Алиевой - 9 сентября 2004 года

39. Речь Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева на церемонии присвоения его супруге - Мехрибан Алиевой почетного звания Посла доброй воли ЮНЕСКО - 9 сентября 2004 года

40. Встреча Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева с Генеральным секретарем ООН Кофи Аннаном - 24 сентября 2004 года

41. Выступление Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева на 59-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН - 25 сентября 2004 года

42. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял бывшего представителя «Всемирной продовольственной программы» ООН в Азербайджане Шарифа Амина Захира - 8 ноября 2004 года

43. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегацию ООН во главе с Верховным комиссаром по беженцам Руудом Лубберсом - 26 ноября 2004 года

44. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял Генерального директора Организации промышленного развития ООН Карлоса Магариньоса - 4 февраля 2005 года

45. Встреча Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева с исполняющим обязанности руководителя Всемирной продовольственной программы ООН Джоном Пауэллом - 25 февраля 2005 года

46. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегации Экономической и Социальной комиссии ООН для Азии и Тихого океана и Экономической комиссии для Европы - 11 марта 2005 года

47. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегацию, возглавляемую Генеральным директором Продовольственной и сельскохозяйственной организации (FAO) ООН Жаком Диуфом - 29 апреля 2005 года

48. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегацию в составе членов исполнительных советов Детского фонда (ЮНИСЕФ), Программы развития (ПР), Фонда народонаселения (ЮНФПА) и Всемирной продовольственной программы (ВПП) ООН - 10 мая 2005 года

49. Встреча Президента Азербайджанской Республики Ильхама Алиева с Генеральным директором ЮНЕСКО Коиширо Мацуурой один на один - 24 августа 2005 года

50. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял специального докладчика по свободе религии и вероисповедания Комиссии ООН по правам человека госпожу Асму Джахангир - 28 февраля 2006 года

51. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял исполнительного директора Фонда ООН для развития в интересах женщин госпожу Ноэлин Гейзер - 25 мая 2006 года

52. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял в Президентском дворце Генерального секретаря Конференции ООН по торговле и развитию Супачаи Панитчпакди - 26 июня 2006 года

53. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял исполнительного секретаря Экономической и социальной комиссии ООН для Азии и Тихого океана Ким Хак-Су - 27 июня 2006 года

54. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегацию ООН во

главе с Верховным комиссаром по беженцам Антонио Гутеррешем - 17 августа 2006 года

55.Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял исполнительного секретаря отдела помощи и координации Департамента ООН по экономическим и социальным вопросам Сарбуланда Хана - 2 октября 2006 года

56.Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял резидента-координатора ООН в нашей стране Марко Борсотти - 1 февраля 2007 года

57.Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял резидента-координатора ООН Бруно Пуэза - 27 февраля 2007 года

58. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегацию во главе с представителем Генерального секретаря ООН по правам человека вынужденных переселенцев Вальтером Калином - 2 апреля 2007 года

59. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял в Президентском дворце специального докладчика ООН по поощрению и защите права на свободу мысли и слова Амбейи Лигабо - 26 апреля 2007 года

60. Выступление Президента Фонда Гейдара Алиева, Посла доброй воли ЮНЕСКО и ИСЕСКО, депутата Милли меджлиса Мехрибан ханум Алиевой на церемонии открытия «Зала Азербайджана» в штаб-квартире отделения ООН в Женеве - 18 мая 2007 года

61.Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегацию, возглавляемую исполнительным директором «Всемирной продовольственной программы» ООН Джеймсом Моррисом - 27 июля 2007 года

62.Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял экс-президента Португалии, высокого представителя Генерального секретаря ООН в Союзе цивилизаций Жоржа де Сампайо - 1 ноября 2007 года

63.Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегацию во главе с резидентом-координатором ООН в Азербайджанской Республике Бруно Пуэзой - 14 февраля 2008 года

64.Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев принял делегацию во главе с резидентом-координатором ООН в Азербайджане Бруно Пуэзой - 5 марта 2009 года

Дополнительные документы

Резолюции Совета Безопасности ООН
Резолюция 822
30 апреля 1993 года

Принята единогласно на 3205-м заседании.

Совет Безопасности,

Ссылаясь на заявления, сделанные Председателем Совета Безопасности 29 января и 6 апреля 1993 года, о нагорно-карабахском конфликте;

Принимая к сведению доклад Генерального секретаря от 14 апреля 1993 года;

Выражая серьезную обеспокоенность в связи с ухудшением отношений между Республикой Армения и Азербайджанской Республикой;

С беспокойством отмечая эскалацию вооруженных военных действий, и в частности последнее вторжение местных армянских сил в Кяльбаджарский район Азербайджана;

Будучи обеспокоен тем, что эта ситуация угрожает миру и безопасности в регионе;

Выражая серьезную обеспокоенность в связи с перемещением большого числа гражданских лиц и чрезвычайной гуманитарной ситуацией в регионе, в частности в Кяльбаджарском районе;

Вновь подтверждая уважение суверенитета и территориальной целостности всех государств в регионе;

Вновь подтверждая также нерушимость международных границ и недопустимость применения силы для приобретения территории;

Заявляя о своей поддержке мирного процесса, осуществляемого в рамках Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, и будучи глубоко обеспокоен разрушительными последствиями, которые может иметь для этого процесса эскалация вооруженных военных действий;

1. Требует немедленного прекращения всех военных действий и враждебных актов в целях установления прочного прекращения огня, а также немедленного вывода всех оккупирующих сил из Кяльбаджарского района и других недавно оккупированных районов Азербайджана;

2. Настоятельно призывает заинтересованные стороны немедленно возобновить переговоры в целях разрешения конфликта в рамках мирного процесса Минской группы Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе и воздерживаться от любых действий, которые затруднят мирное решение проблемы;

3. Призывает обеспечить беспрепятственное осуществление международной деятельности по оказанию гуманитарной помощи в регионе, в частности во всех районах, затронутых конфликтом, с тем, чтобы облегчить страдания гражданского населения, и

вновь подтверждает, что все стороны обязаны соблюдать принципы и нормы международного гуманитарного права;

4. Просит Генерального секретаря в консультации с действующим Председателем Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, а также Председателем Минской группы провести оценку ситуации в регионе, в частности в Кяльбаджарском районе Азербайджана, и представить Совету дальнейший доклад;

5. Постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

Резолюция 853
29 июля 1993 года

Принята единогласно на 3259-м заседании.

Совет Безопасности,

Подтверждая свою резолюцию 822 (1993) от 30 апреля 1993 года;

Рассмотрев доклад Председателя Минской группы Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе от 27 июля 1993 года;

Выражая серьезную обеспокоенность в связи с ухудшением отношений между Республикой Арменией и Азербайджанской Республикой и напряженностью между ними,

Приветствуя принятие заинтересованными сторонами плана неотложных мер по осуществлению его резолюции 822 (1993);

С тревогой отмечая эскалацию военных действий и, в частности, захват Агдамского района в Азербайджане;

Будучи обеспокоен тем, что такое положение продолжает угрожать миру и безопасности в регионе;

Выражая вновь серьезную обеспокоенность в связи с перемещением большого числа гражданских лиц в Азербайджане и чрезвычайной гуманитарной ситуацией в регионе;

Вновь подтверждая суверенитет и территориальную целостность Азербайджана и всех других государств в регионе;

Вновь подтверждая также нерушимость международных границ и недопустимость применения силы для приобретения территории;

1.Осуждает захват Агдамского района и всех других недавно оккупированных районов Азербайджанской Республики;

2.Осуждает также все враждебные действия в регионе, в частности нападения на гражданских лиц и бомбардировки и артиллерийские обстрелы населенных районов;

3.Требует незамедлительного прекращения всех военных действий и немедленного, полного и безоговорочного вывода участвующих в конфликте оккупационных сил из Агдамского района и всех других недавно оккупированных районов Азербайджана;

4.Призывает заинтересованные стороны достичь прочных договоренностей о прекращении огня и соблюдать их;

5. Вновь подтверждает в контексте пунктов 3 и 4, выше, свои предыдущие призывы восстановить экономические, транспортные и энергетические связи в регионе;

6.Одобряет продолжающиеся усилия Минской группы Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе по обеспечению мирного разрешения конфликта, включая усилия по осуществлению резолюции 822 (1993), и выражает серьезную обеспокоенность в связи с губительными последствиями для этих усилий эскалации военных действий;

7. Приветствует меры по подготовке миссии Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе по наблюдению, включая график ее развертывания, а также рассмотрение в рамках Совещания предложения об обеспечении присутствия Совещания в регионе;

8.Настоятельно призывает заинтересованные стороны воздерживаться от любых действий, препятствующих мирному разрешению конфликта, и продолжать переговоры в рамках Минской группы, а также посредством прямых контактов между ними в целях достижения окончательного урегулирования;

9.Настоятельно призывает правительство Республики Армении продолжать оказывать свое влияние в целях обеспечения соблюдения армянами Нагорно-Карабахского региона Азербайджана положений резолюции 822 (1993) и настоящей резолюции и принятия этой

стороной предложений Минской группы;

10.Настоятельно призывает государства воздерживаться от поставок любого оружия и военного имущества, которые могли бы привести к эскалации конфликта или продолжению оккупации территории;

11.Вновь призывает обеспечить беспрепятственное осуществление международной деятельности по оказанию гуманитарной помощи в регионе, в частности во всех районах, затронутых конфликтом, с тем чтобы облегчить возросшие страдания гражданского населения, и вновь подтверждает, что все стороны обязаны соблюдать принципы и нормы международного гуманитарного права;

12.Просит Генерального секретаря и соответствующие международные учреждения предоставить срочную гуманитарную помощь пострадавшему гражданскому населению и помочь перемещенным лицам вернуться в свои дома;

13.Просит Генерального секретаря в консультации с действующим Председателем Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, а также с Председателем Минской группы продолжать представлять Совету доклады о развитии ситуации;

14. Постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

Резолюция 874
14 октября 1993 года

Принята единогласно на 3292-м заседании.

Совет Безопасности,

Подтверждая свои резолюции 822 (1993) от 30 апреля 1993 года и 853 (1993) от 29 июля 1993 года и ссылаясь на заявление, зачитанное Председателем Совета Безопасности от имени Совета 18 августа 1993 года;

Рассмотрев письмо Председателя Минской конференции Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе по Нагорному Карабаху от 1 октября 1993 года на имя Председателя Совета Безопасности;

Выражая свою серьезную озабоченность тем, что продолжение конфликта в Нагорно-Карабахском регионе Азербайджанской Республики и вокруг него и сохранение напряженности в отношениях между Республикой Арменией и Азербайджанской Республикой создали бы угрозу миру и безопасности в регионе;

Отмечая встречи на высоком уровне, прошедшие в Москве 8 октября 1993 года, и выражая надежду на то, что они будут способствовать улучшению ситуации и мирному урегулированию конфликта;

Вновь подтверждая суверенитет и территориальную целостность Азербайджана и всех других государств в регионе,

Вновь подтверждая также нерушимость международных границ и недопустимость применения силы для приобретения территории;

Вновь выражая свою серьезную обеспокоенность в связи со страданиями людей, вызванными конфликтом, и чрезвычайной гуманитарной ситуацией в регионе и выражая, в частности, свою серьезную обеспокоенность в связи с перемещением большого числа гражданских лиц в Азербайджане;

1.Призывает заинтересованные стороны сделать эффективным и постоянным прекращение огня, установленное в результате прямых контактов, предпринимаемых при содействии правительства Российской Федерации в поддержку Минской группы Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе;

2.Вновь заявляет о своей полной поддержке мирного процесса, осуществляемого в рамках Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, а также неустанных усилий Минской группы;

3.Приветствует и рекомендует вниманию сторон «Обновленный график неотложных мер по осуществлению резолюций 822 (1993) и 853 (1993) Совета Безопасности», подготовленный 28 сентября 1993 года на совещании Минской группы и представленный заинтересованным сторонам Председателем Группы при всесторонней поддержке девяти других членов этой Группы, и призывает стороны принять его;

4.Выражает убежденность в том, что все другие нерешенные вопросы, вытекающие из конфликта и не рассмотренные непосредственно в «Обновленном графике», следует быстро решить в рамках мирных переговоров в контексте минского процесса;

5.Призывает к незамедлительному осуществлению взаимных и неотложных мер, предусматриваемых в «Обновленном графике» Минской группы, включая вывод сил с недавно оккупированных территорий и устранение всех препятствий для коммуникаций и транспорта;

6.Призывает также к скорому созыву Минской конференции в целях достижения урегулирования конфликта путем переговоров, как предусматривается в «Обновленном графике», в соответствии с мандатом Совета министров Совещания по безопасности и

сотрудничеству в Европе от 24 марта 1992 года;

7. Просит Генерального секретаря положительно откликнуться на предложение направить представителя для участия в Минской конференции и оказать всю возможную помощь для проведения переговоров по существу вопроса после открытия Конференции;

8.Поддерживает сформированную Совещанием по безопасности и сотрудничеству в Европе миссию по наблюдению;

9.Призывает все стороны воздерживаться от всех нарушений международного гуманитарного права и возобновляет свой призыв, содержащийся в резолюциях 822 (1993) и 853 (1993), обеспечить беспрепятственное осуществление международной деятельности по оказанию гуманитарной помощи во всех районах, затронутых конфликтом;

10.Настоятельно призывает все государства в регионе воздерживаться от любых враждебных актов и от любого вмешательства или вторжения, которые привели бы к разрастанию конфликта и подорвали бы мир и безопасность в регионе;

11.Просит Генерального секретаря и соответствующие международные учреждения предоставить чрезвычайную гуманитарную помощь пострадавшему гражданскому населению и помочь беженцам и перемещенным лицам вернуться в свои дома с достоинством и в условиях безопасности;

12.Просит Генерального секретаря, действующего Председателя Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе и Председателя Минской конференции продолжать представлять Совету доклады о ходе минского процесса и по всем аспектам ситуации на месте, а также о нынешнем и будущем сотрудничестве между Совещанием по безопасности и сотрудничеству в Европе и Организацией Объединенных Наций в этой связи;

13. Постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

Резолюция 884
12 ноября 1993 года

Принята единогласно на 3313-м заседании.

Совет Безопасности,

Подтверждая свои резолюции 822 (1993) от 30 апреля 1993 года, 853 (1993) от 29 июля 1993 года и 874 (1993) от 14 октября 1993 года;

Подтверждая свою полную поддержку мирного процесса, осуществляемого в рамках Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, и неустанных усилий Минской группы Совещания;

Принимая к сведению письмо действующего Председателя Минской конференции Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе по Нагорному Карабаху от 9 ноября 1993 года на имя Председателя Совета Безопасности и добавления к нему;

Выражая серьезную обеспокоенность тем, что продолжение конфликта в Нагорно-Карабахском регионе Азербайджанской Республики и вокруг него и сохранение напряженности в отношениях между Республикой Арменией и Азербайджанской Республикой явились бы угрозой миру и безопасности в регионе;

С тревогой отмечая эскалацию военных действий вследствие нарушений прекращения огня и чрезмерного применения силы в ответ на эти нарушения, в частности оккупацию Зангиланского района и города Горадиза в Азербайджане;

Подтверждая суверенитет и территориальную целостность Азербайджана и всех других государств в регионе;

Подтверждая также нерушимость международных границ и недопустимость применения силы для приобретения территории;

Выражая серьезную обеспокоенность по поводу самого последнего случая перемещения большого числа гражданских лиц и возникновения чрезвычайной гуманитарной ситуации в Зангиланском районе и в городе Горадизе и на южной границе Азербайджана;

1.Осуждает недавние нарушения установленного сторонами прекращения огня, которые повлекли за собой возобновление военных действий, и в частности осуждает оккупацию Зангиланского района и города Горадиза, нападения на мирных жителей и обстрел территории Азербайджанской Республики;

2.Призывает правительство Армении использовать свое влияние с целью достичь соблюдения армянами нагорно-карабахского региона Азербайджана резолюций 822 (1993), 853 (1993) и 874 (1993) и обеспечить, чтобы вовлеченным силам не предоставлялись средства для продолжения их военной кампании;

3.С удовлетворением отмечает заявление девяти членов Минской группы Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе от 4 ноября 1993 года и высоко оценивает содержащиеся в нем предложения в отношении односторонних заявлений о прекращении огня;

4.Требует от заинтересованных сторон немедленного прекращения военных действий и враждебных актов, одностороннего вывода оккупирующих сил из Зангиланского района и города Горадиза и вывода оккупирующих сил из других оккупированных недавно районов Азербайджана в соответствии с «Обновленным графиком неотложных мер по осуществлению резолюций 822 (1993) и 853 (1993) Совета Безопасности» с внесенными в него поправками на совещании Минской группы, состоявшемся в Вене 2–8 ноября 1993 года;

5.Самым настоятельным образом призывает заинтересованные стороны срочно возобновить соблюдение прекращения огня, установленного в результате прямых

контактов, предпринимаемых при содействии правительства Российской Федерации в поддержку Минской группы, и сделать его эффективным и постоянным; и продолжать поиск возможностей урегулирования конфликта путем переговоров в контексте минского процесса и «Обновленного графика» с внесенными в него поправками на совещании Минской группы 2–8 ноября 1993 года;

6. Вновь настоятельно призывает все государства в регионе воздерживаться от любых враждебных актов и от любого вмешательства, которые привели бы к разрастанию конфликта и подорвали бы мир и безопасность в регионе;

7. Просит Генерального секретаря и соответствующие международные учреждения предоставить срочную гуманитарную помощь пострадавшему гражданскому населению, включая население в Зангиланском районе и в городе Горадизе и на южной границе Азербайджана, и помочь беженцам и перемещенным лицам вернуться в свои дома с достоинством и не подвергаясь опасности;

8. Вновь обращается с просьбой к Генеральному секретарю, действующему Председателю Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе и Председателю Минской конференции и впредь сообщать Совету о ходе минского процесса и обо всех аспектах положения на месте, в частности об осуществлении его соответствующих резолюций, и о нынешнем и будущем сотрудничестве между Совещанием по безопасности и сотрудничеству в Европе и Организацией Объединенных Наций в этом отношении;

9. Постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

مركز البحوث لتراث حيدر علييف

العلم الأذربيجاني في شاطئ إيست ريفير

(خلاصة)

٥ - **يحث** بقوة الاطراف المعنية على ان تستأنف فورا القيام، على نحو فعال ودائم، وبتنفيذ وقف إطلاق النار الذي جرى التوصل اليه نتيجة للاتصالات المباشرة المضطلع بها بمساعدة حكومة الاتحاد الروسي دعما لمجموعة مينسك، وعلى مواصلة السعي نحو تسوية النزاع عن طريق التفاوض في إطار عملية مينسك و»الجدول الزمني المعدل» بالصيغة التي عدلته بها مجموعة مينسك في اجتماعها المعقود في الفترة من ٢ الى ٨ تشرين الثاني/نوفمبر ١٩٩٣؛

٦- **يحث** مرة اخرى جميع الدول في المنطقة على الامتناع عن اية أعمال قتالية وعن اي تدخل بجميع أشكاله من شأنه ان يؤدي الى توسيع نطاق النزاع وتقويض دعائم السلم والأمن في المنطقة؛

٧- **يطلب** الى الأمين العام والوكالات الدولية المعنية تقديم مساعدات انسانية عاجلة للسكان المدنيين المتضررين، بمن فيهم سكان منطقة زنغلان ومدينة غوراديز وعلى الحدود الجنوبية لاذربيجان، ومساعدة اللاجئين والمشردين على العودة الى ديارهم في أمن وكرامة؛

٨- **يكرر** طلبه الى الأمين العام، وإلى الرئيس الحالي لمؤتمر الأمن والتعاون في أوربا، ورئيس مؤتمر مينسك، بمواصلة تقديم تقارير الى المجلس عن التقدم المحرز في عملية مينسك، وعن تنفيذ قراراته ذات الصلة، وعن التعاون الحالي والمقبل بين مؤتمر الامن والتعاون في اوربا والأمم المتحدة في هذا الصدد؛

٩- **يقرر** أن يبقي المسألة قيد نظره النشط.

اتخذ بالإجماع في الجلسة ٣٣١٣

القرار ٨٨٤ (١٩٩٣)
الذي اتخذه مجلس الامن في جلسته ٣٣١٣،
المعقودة في ١٢ تشرين الثاني/ نوفمبر ١٩٩٣
ان مجلس الأمن

إذ يؤكد من جديد قراراته ٨٢٢ (١٩٩٣) المؤرخ ٣٠ نيسان/ابريل ١٩٩٣، و٨٥٣ (١٩٩٣) المؤرخ ٢٩ تموز/ يوليو ١٩٩٣، و٨٧٤ (١٩٩٣) المؤرخ ١٤ تشرين الأول / أكتوبر ١٩٩٣.

وإذ يعيد تأكيد تأييده التام لعملية السلم التي يجري الاضطلاع بها في إطار مؤتمر الأمن والتعاون في أوربا، وللجهود التي لا تعرف الكلل التي تبذلها مجموعة مينسك المنبثقة عن المؤتمر،

وإذ يحيط علما بالرسالة المؤرخة ٩ تشرين الثاني/نوفمبر ١٩٩٣ الموجهة الى رئيس مجلس الأمن من الرئيس الحالي لمؤتمر الأمن والتعاون في أوربا، مؤتمر مينسك بشأن ناغورني كاراباخ، وبمرفقاتها،

وإذ يعرب عن قلقه الشديد إزاء ما يحمله استمرار النزاع في منطقة ناغورني كاراباخ وما حولها في الجمهورية الأذربيجانية، والتوتر بين جمهورية أرمينيا والجمهورية الأذربيجانية، من تهديد للسلم والأمن في المنطقة،

وإذ يلاحظ بجزع تصاعد الأعمال القتالية المسلحة نتيجة لانتهاكات وقف إطلاق النار والإفراط في استعمال القوة ردا على تلك الانتهاكات، ولا سيما احتلال منطقة زنغلان ومدينة غوراديز في أذربيجان،

وإذ يعيد تأكيد سيادة وسلامة أراضي أذربيجان وجميع الدول الأخرى في المنطقة،

وإذ يعيد أيضا تأكيد حرمة الحدود الدولية وعدم جواز اكتساب الأراضي عن طريق استخدام القوة،

وإذ يعرب عن بالغ القلق إزاء تشريد أعداد كبيرة من المدنيين، وأحوال الطوارئ الإنسانية التي حدثت مؤخرا في منطقة زنغلان ومدينة غوراديز وعلى منطقة الحدود الجنوبية لأذربيجان.

١- **يدين** الانتهاكات الأخيرة لوقف إطلاق النار الذي جرى التوصل اليه بين الطرفين، والتي نجم عنها استئناف القتال، ويدين بصفة خاصة احتلال منطقة زنغلان ومدينة غوراديز، والهجمات التي شنت على المدنيين وعمليات قصف أراضي الجمهورية الأذربيجانية.

٢- **يطلب** الى حكومة أرمينيا ان تستخدم نفوذها لتحقيق امتثال الارمينيين في منطقة ناغورني كاراباخ في اذربيجان للقرارات ٨٢٢ (١٩٩٣) و٨٥٣ (١٩٩٣) و٨٧٤ (١٩٩٣)، ولضمان عدم تزويد القوات المشتركة في القتال بالوسائل التي تمكنها من مواصلة توسيع نطاق حملتها العسكرية؛

٣- **يرحب** بالاعلان المؤرخ ٤ تشرين الثاني/ نوفمبر ١٩٩٣ الصادر عن الاعضاء التسعة في مجموعة مينسك المنبثقة عن مؤتمر الامن والتعاون في اوربا. ويشيد بالمقررات الواردة في الإعلان فيما يتعلق بإصدار إعلانات انفرادية لوقف إطلاق النار؛

٤- **يطالب** الأطراف المعنية بالوقف الفوري للأعمال القتالية المسلحة والأعمال العدائية، وبالانسحاب من جانب واحد للقوات المحتلة من منطقة زنغلان ومدينة غوراديز، وانسحاب القوات المحتلة من المناطق الاخرى التي جرى احتلالها مؤخرا في اذربيجان، وفقا «للجدول الزمني المعدل للخطوات العاجلة لتنفيذ قراري مجلس الأمن ٨٢٢ (١٩٩٣) و٨٥٣ (١٩٩٣)» بالصيغة التي عدلته بها مجموعة مينسك في اجتماعها المعقود في فيينا في الفترة من ٢ الى ٨ تشرين الثاني/ نوفمبر ١٩٩٣؛

طريق التفاوض، الى تسوية النزاع على النحو المنصوص عليه في الجدول الزمن، تمشيا مع الولاية التي أذن بها مجلس وزراء مؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا في ٢٤ آذار/ مارس ١٩٩٢؛

٧ – **يطلب** الى الأمين العام أن يستجيب للدعوة بأن يوفد ممثلا لحضور مؤتمر مينسك التابع لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا وأن يقدم كل مساعدة ممكنة من أجل المفاوضات الموضوعية التي ستعقب افتتاح المؤتمر؛

٨ – **يؤيد** بعثة الرصد التي أنشأها مؤتمر الأمن والتعاون في اوروبا؛

٩ – **يطلب** من جميع الأطراف الامتناع عن أي انتهاكات للقانون الانساني الدولي ويجدد دعوته الواردة في القرارين ٨٢٢ (١٩٩٣) و٨٥٣ (١٩٩٣) الى تيسير وصول جهود الإغاثة الانسانية الدولية دون عائق الى جميع المناطق المتأثرة بالنزاع؛

١٠- **يحث** جميع الدول في المنطقة على الامتناع عن أي أعمال عدائية وعن أي تدخل بجميع أشكاله مما قد يؤدي الى توسيع نطاق النزاع وتقويض السلم والأمن في المنطقة؛

١١- **يطلب** الى الأمين العام والوكالات الدولية ذات الصلة تقديم المساعدة الانسانية العاجلة الى السكان المدنيين المتضررين ومساعدة اللاجئين والمشردين في العودة الى ديارهم في أمن وكرامة؛

١٢- **يطلب** أيضا الى الأمين العام، والرئيس الحالي لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا ورئيس مؤتمر مينسك التابع لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا مواصلة تقديم تقارير الى المجلس بشأن التقدم المحرز في عملية مينسك وجميع جوانب الحالة في الميدان وعن التعاون الحالي والمقبل بين مؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا والأمم المتحدة في هذا الصدد؛

١٣- **يقرر** أن يبقي المسألة قيد نظره الفعال.

القرار ٨٧٤ (١٩٩٣)
الذي اتخذه مجلس الأمن في جلسته ٣٢٩٢
المعقودة في ١٤ تشرين الأول/اكتوبر ١٩٩٣
إن مجلس الأمن

إذ يؤكد من جديد قراريه ٨٢٢ (١٩٩٣) المؤرخ ٣٠ نيسان/ابريل ١٩٩٣ و٨٥٣ (١٩٩٣) المؤرخ ٢٩ تموز/يوليو ١٩٩٣.

وإذ يشير الى البيان الذي تلاه رئيس المجلس بالنيابة عن المجلس في ١٨ آب / أغسطس ١٩٩٣ (26326/s).

وقد نظر في الرسالة المؤرخة ١ تشرين الاول /اكتوبر ١٩٩٣ الواردة من رئيس مؤتمر الأمن والتعاون في اوربا، مؤتمر مينسك بشأن ناغورني- كاراباخ، والموجهة الى رئيس مجلس الأمن (26522/s).

وإذ يعرب عن بالغ القلق من أن يؤدي استمرار النزاع في منطقة ناغورني – كاراباخ وما حولها بجمهورية آذربيجان واستمرار التوترات بين جمهورية أرمينيا وجمهورية آذربيجان الى تعريض سلم المنطقة وأمنها للخطر.

وإذ يحيط علما بالاجتماعات الرفيعة المستوى التي عقدت في موسكو في ٨ تشرين الأول/ اكتوبر ١٩٩٣.

وإذ يعرب عن الأمل في أن تسهم هذه الاجتماعات في تحسين الحالة وفي تسوية النزاع بالطرق السلمية.

وإذ يعيد تأكيد السيادة والسلامة الاقليمية لجمهورية آذربيجان ولجميع الدول الأخرى في المنطقة.

وإذ يعيد أيضا تأكيد حرمة الحدود الدولية وعدم جواز اكتساب الأراضي عن طريق استخدام القوة.

وإذ يعرب مرة أخرى عن قلقه البالغ للمعاناة البشرية التي تسبب فيها النزاع ولحالة الطوارئ الانسانية الخطيرة في المنطقة. **وإذ يعرب** بوجه خاص عن بالغ قلقه إزاء تشريد أعداد كبيرة من المدنيين في جمهورية آذربيجان.

١- **يطلب** من الأطراف المعنية إضفاء الفعالية والدوام على وقف إطلاق النار الذي تم إقراره نتيجة للاتصالات المباشرة التي جرى الاضطلاع بها بمساعدة من حكومة الاتحاد الروسي دعما لفريق مينسك التابع لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا؛

٢- **يعيد** مرة أخرى تأكيد دعمه التام لعملية السلم التي يجري الاضطلاع بها في اطار مؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا وللجهود التي يبذلها دون كلل فريق مينسك التابع للمؤتمر؛

٣- **يرحب** بالجدول الزمني المعدل للخطوات العاجلة لتنفيذ قراري مجلس الأمن ٨٢٢ (١٩٩٣) و٨٥٣ (١٩٩٣)» الذي تم وضعه في ٢٨ أيلول/ سبتمبر ١٩٩٣ في اجتماع فريق مينسك التابع لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا والذي قدمه رئيس الفريق الى الأطراف المعنية بتأييد كامل من جانب تسعة بلدان أخرى بالفريق. ويوصي به للأطراف ويطلب منها قبوله؛

٤- **يعرب** عن اقتناعه بأنه ينبغي العمل من خلال المفاوضات السلمية على تسوية جميع المسائل الأخرى المعلقة الناشئة عن النزاع، التي لم يتم التطرق إليها بصفة مباشرة في «الجدول الزمني المعدل». وذلك في سياق عملية مينسك المندرجة في اطار مؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا:

٥- **يدعو** الى التنفيذ الفوري للخطوات المتبادلة والعاجلة المنصوص عليها في الجدول الزمني المعدل لفريق مينسك التابع لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا، بما في ذلك انسحاب القوات من الأراضي التي احتلت مؤخرا وإزالة جميع العقبات التي تعترض الاتصالات والنقل؛

٦- **يدعو** أيضا الى القيام في وقت مبكر بعقد مؤتمر مينسك في اطار مؤتمر الامن والتعاون في أوروبا بغرض التوصل، عن

التوصل إلى تسوية نهائية؛

٩- **يحث** حكومة جمهورية أرمينيا على مواصلة استخدام نفوذها لتحقيق امتثال الأرمينيين في منطقة ناغورني – كاراباخ بالجمهورية الآذربيجانية بقراره ٨٢٢ (١٩٩٣) وبهذا القرار، وقبول ذلك الطرف لمقترحات فريق مينسك التابع لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا؛

١٠- **يحث** الدول على الامتناع عن تقديم أي أسلحة أو ذخائر يمكن أن تفضي إلى تكثيف النزاع أو مواصلة احتلال الاقليم؛

١١- **يدعو** مرة أخرى إلى إتاحة وصول جهود الاغاثة الانسانية الدولية دون عوائق الى المنطقة، ولا سيما الى جميع المناطق المتضررة من النزاع لتخفيف المعاناة المتزايدة للسكان المدنيين ويؤكد من جديد على أن جميع الأطراف ملزمة بالامتثال لمبادئ وقواعد القانون الانساني الدولي؛

١٢- **يطلب** إلى الامين العام والوكالات الدولية ذات الصلة تقديم المساعدة الانسانية العاجلة إلى السكان المدنيين المتضررين ومساعدة الأشخاص المشردين على العودة إلى ديارهم؛

١٣- **يطلب** إلى الأمين العام أن يواصل بالتشاور مع الرئيس الحالي لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا وكذلك مع رئيس فريق مينسك تقديم التقارير إلى المجلس عن الحالة؛

١٤- **يقرر** إبقاء المسألة قيد نظره النشط.

القرار ٨٥٣ (١٩٩٣)
الذي اتخذه مجلس الأمن في جلسته ٣٢٥٩
المعقودة في ٢٩ تموز/ يوليه ١٩٩٣

إن مجلس الأمن.

إذ يؤكد من جديد قراره ٨٢٢ (١٩٩٣) المؤرخ ٣٠ نيسان/ابريل ١٩٩٣.

وقد نظر في التقرير الصادر في ٢٨ تموز/ يوليه ١٩٩٣ عن رئيس فريق مينسك المنبثق عن مؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا (26184/s).

وإذ يعرب عن قلقه البالغ إزاء تدهور العلاقات بين جمهورية أرمينيا والجمهورية الآذربيجانية وإزاء التوتر القائم بينهما.

وإذ يرحب بقبول الأطراف المعنية للجدول الزمني للخطوات العاجلة لتنفيذ قراره ٨٢٢ (١٩٩٣).

وإذ يحيط علما بجزع بتصعيد الأعمال العدائية المسلحة، وخاصة الاستيلاء على منطقة أغدام في الجمهورية الآذربيجانية.

وإذ يشعر بالقلق لأن هذه الحالة لا تزال تعرض للخطر السلم والأمن بالمنطقة.

وإذ يعرب من جديد عن قلقه البالغ إزاء تشريد أعداد كبيرة من المدنيين في الجمهورية الآذربيجانية وإزاء خطورة حالة الطوارئ الانسانية في المنطقة.

وإذ يؤكد من جديد سيادة الجمهورية الآذربيجانية وسائر دول المنطقة ووحدة أراضيها.

وإذ يؤكد من جديد أيضا حرمة الحدود الدولية وعدم جواز استعمال القوة لحيازة الأراضي.

١- **يدين** الاستيلاء على منطقة أغدام وعلى جميع المناطق الاخرى التي احتلت مؤخرا في الجمهورية الآذربيجانية؛

٢- **يدين** كذلك جميع الأعمال العدائية الجارية في المنطقة، وخاصة شن الهجمات على المدنيين وقصف المناطق المأهولة؛

٣- **يطالب** بالوقف الفوري لجميع الأعمال العدائية وانسحاب قوات الاحتلال المعنية انسحابا فوربا وكاملا وغير مشروط من منطقة أغدام ومن جميع المناطق الاخرى التي احتلت مؤخرا في الجمهورية الآذربيجانية؛

٤- **يدعو** الأطراف المعنية إلى التوصل إلى ترتيبات دائمة لوقف اطلاق النار مع الابقاء عليها؛

٥- **يؤكد** من جديد في سياق الفقرتين ٣ و٤ أعلاه نداءاته السابقة من أجل إعادة الروابط الاقتصادية والروابط المتعلقة بالنقل والطاقة في المنطقة إلى ما كانت عليه؛

٦- **يؤيد** الجهود المتواصلة التي يبذلها فريق مينسك التابع لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا من أجل التوصل إلى حل سلمي للنزاع، بما في ذلك الجهود الرامية إلى تنفيذ القرار ٨٢٢ (١٩٩٣) **ويعرب** عن بالغ قلقه إزاء الأثر المدمر الناجم بالنسبة لهذه الجهود عن تصعيد الأعمال العدائية المسلحة؛

٧- **يرحب** بالأعمال التحضيرية المتعلقة بإيفاد بعثة مراقبة تابعة لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا مع وضع جدول زمني لوزعها، فضلا عن النظر في إطار مؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا في اقتراح إنشاء وجود لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا في المنطقة؛

٨- **يحث** الاطراف المعنية على الامتناع عن أي إجراء من شأنه إعاقة التوصل إلى حل سلمي للنزاع، وعلى مواصلة المفاوضات في إطار فريق مينسك التابع لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا، وكذلك عن طريق إجراء اتصالات مباشرة بينها، من اجل

الوثائق الإضافية

القرار ٨٢٢ (١٩٩٣)

الذي اتخذه مجلس الأمن في جلسته ٣٢٠٥ المعقودة
يوم ٣٠ نيسان / ابريل ١٩٩٣

إن مجلس الأمن

إذ يشير إلى البيانين اللذين أدلى بهما رئيس مجلس الأمن في ٢٩ كانون الثاني / يناير ١٩٩٣ (25199/s) و٦ نيسان / ابريل ١٩٩٣ (25539/s) بشأن النزاع المتعلق بناغورني – كاراباخ.

وإذ يحيط علما بتقرير الأمين العام المؤرخ ١٤ نيسان / ابريل ١٩٩٣ (25600/s).

وإذ يعرب عن بالغ قلقه لتدهور العلاقات بين جمهورية أرمينيا وجمهورية آذربيجان.

وإذ يلاحظ مع الجزع تصعيد الاشتباكات المسلحة، وخاصة الغزو الأخير لمنطقة كيلبدجار بجمهورية آذربيجان من جانب القوات الأرمينية المحلية.

وإذ يساوره القلق لأن هذه الحالة تعرض السلم والأمن في المنطقة للخطر.

وإذ يعرب عن شديد قلقه لتشريد عدد كبير من المدنيين ولحالة الطوارئ الانسانية في المنطقة. وخاصة في منطقة كيلبدجار.

وإذ يؤكد من جديد احترام سيادة جميع الدول في المنطقة وسلامتها الاقليمية.

وإذ يؤكد من جديد أيضا حرمة الحدود الدولية وعدم جواز استعمال القوة للاستيلاء على الاراضي.

وإذ يعرب عن تأييده لعملية السلم المتوخاة حاليا في إطار مؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا. وإذ **يقلقه** بالغ القلق ما يمكن أن يخلفه تصعيد الاشتباكات المسلحة من أثر معطل على تلك العملية.

١- **يطالب** بوقف جميع الاشتباكات والأعمال القتالية فورا بغية إقرار وقف دائم لإطلاق النار، وبانسحاب جميع قوات الاحتلال فورا من منطقة كيلبدجار وغيرها من المناطق الآذربيجانية التي جرى احتلالها مؤخرا؛

٢- **يحث** الاطراف المعنية على استئناف المفاوضات فورا من أجل حل النزاع في إطار عملية السلم التي تقوم بها مجموعة مينسك المنبثقة عن مؤتمر الأمن والتعاون في أوربا، والامتناع عن أي عمل من شأنه أن يعيق حل المشكلة بالوسائل السلمية؛

٣- **يدعو** إلى إتاحة وصول أنشطة الإغاثة الانسانية الدولية دون عائق الى المنطقة، وبصفة خاصة إلى جميع المناطق المتأثرة بالنزاع، من أجل التخفيف من معناة السكان المدنيين. و**يؤكد** من جديد أن جميع الأطراف ملزمة بالامتثال لمبادئ القانون الانساني الدولي وقواعده؛

٤- **يطلب** إلى الأمين العام القيام بالتشاور مع الرئيس الحالي لمؤتمر الأمن والتعاون في أوروبا، ومع رئيس مجموعة مينسك المنبثقة عن المؤتمر، بتقييم الحالة في المنطقة، وبصفة خاصة في منطقة كيلبدجار بآذربيجان، وتقديم تقرير آخر إلى المجلس؛

٥- **يقرر** إبقاء المسألة قيد النظر الفعلي.

٥٠) التقى إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني على انفراد مع كوئشيرو ماتسورا المدير العام لليونيسكو - ٢٤ اغسطس عام ٢٠٠٥

٥١) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني السيدة أسماء جاهانكيري المقررة الخاصة حول الدين وحرية العقيدة لمفوضية حقوق الانسان لمنظمة الامم المتحدة - ٢٨ فبراير عام ٢٠٠٦

٥٢) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني السيدة نؤيلين نيزير المديرة التنفيذية لصندوق التنمية لمنظمة الامم المتحدة حول النساء- ٢٥ مايو عام ٢٠٠٦

٥٣) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني سوباتشاي بانيتشباكتي الامين العام لمؤتمر الامم المتحدة حول التجارة والتنمية في القرص الرئاسي - ٢٦ يونيو عام ٢٠٠٦

٥٤) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني كيم هاك سون الامين التنفيذي للجنة الاقتصادية والاجتماعية لمنظمة الامم المتحدة حول آسيا والمحيط الهادئ -٢٧ يونيو عام ٢٠٠٦

٥٥) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفد برئاسة انتونيو قوتيريش المفوض السامي لمنظمة الامم المتحدة حول اللاجئين- ١٧ اغسطس عام ٢٠٠٦

٥٦) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني ساربولند خان الامين التنفيذي لقسم الدعم والتنسيق لمصلحة الشئون الاقتصادية والاجتماعية لمنظمة الامم المتحدة - ٢ اكتوبر عام ٢٠٠٦

٥٧) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني ماركو بورسوتي المنسق المقيم في البلد لمنظمة الامم المتحدة - ١ فبراير عام ٢٠٠٧

٥٨) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني برونو بوئيزا المنسق المقيم لمنظمة الامم المتحدة - ٢٧ فبراير عام ٢٠٠٧

٥٩) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفد برئاسة فالتير كاليني مبعوث الامين العام لمنظمة الامم المتحدة حول حقوق الانسان للمشرَّدين- ٢ ابريل عام ٢٠٠٧

٦٠) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني امبي ليقابو المقرر الخاص لمنظمة الامم المتحدة حول تشجيع وحماية حقوق التعبير والكلام - ٢٦ ابريل عام ٢٠٠٧

٦١) خطاب السيدة مهربان علييفا نائبة المجلس الوطني ورئيسة مؤسسة حيدر علييف والسفيرة ذات النوايا الحسنة لليونيسكو والايسيسكو في الحفلة الافتتاحية لـ»غرفة أذربيجان» في مقر قسم منظمة الامم المتحدة بجنيف - ١٨ مايو عام ٢٠٠٧

٦٢) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفد برئاسة جيمس موريس المدير التنفيذي لبرنامج التغذية العالمي لمنظمة الامم المتحدة - ٢٧ يوليو عام ٢٠٠٧

٦٣) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني جورج دي شامبويو الرئيس السابق للبرتغال والمبعوث العالي للامين العام لمنظمة الامم المتحدة في تحالف الحضارات - ١ نوفمبر عام ٢٠٠٧

٦٤) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفد برئاسة برونو بؤيزا المنسق المقيم في جمهورية اذربيجان لمنظمة الامم المتحدة - ١٤ فبراير عام ٢٠٠٨

٦٥) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفد برئاسة برونو بؤيزا المنسق المقيم في جمهورية اذربيجان لمنظمة الامم المتحدة - ٥ مارس عام ٢٠٠٩

حول بلدان اوربا المركزية والشرقية ورابطة الدول المستقلة والبلطيق - ٢٠ اكتوبر عام ٢٠٠٠

٣٣) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع إيرجان مراد المنسق المقيم في اذربيجان لمنظمة الامم المتحدة وممثلي هذه المنظمة في البلد - القصر الرئاسي، ٣٠ مايو عام ٢٠٠١

٣٤) خطاب إلهام علييف رئيس الوزراء الاذربيجاني في الجلسة الـ ٥٨ للجمعية العامة لمنظمة الامم المتحدة - ٢٤ سبتمبر عام ٢٠٠٣

٣٥) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني في القصر الرئاسي أنتونيو ماريا كوستا نائب الأمين العام لمنظمة الأمم المتحدة والمدير التنفيذي لإدارة مكافحة المخدرات والجرائم لهذه المنظمة - ٤ ديسمبر عام ٢٠٠٣

٣٦) التقى إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني مع رود لوبيرس رئيس المفوضية السامية لمنظمة الامم المتحدة حول اللاجئين في مقر هذه المفوضية - ١١ ديسمبر عام ٢٠٠٣

٣٧) التقى إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني مع المدير العام لقسم جينف لمنظمة الامم المتحدة - ١٢ ديسمبر عام ٢٠٠٣

٣٨) حفلة تقديم الاسم الفخري السفيرة ذات النوايا الحسنة لليونيسكو الى السيدة مهربان علييفا قرينة إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني.

٣٩)خطاب مهربان علييفا السفيرة ذات النوايا لليونيسكو - ٩ سبتمبر عام ٢٠٠٤

٤٠) خطاب إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني في حفلة تقديم الاسم الفخري السفيرة ذات النوايا الحسنة لليونيسكو الى قرينته السيدة مهربان علييفا - ٩ سبتمبر عام ٢٠٠٤

٤١) التقى إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني مع كوفي عنان الامين العام لمنظمة الامم المتحدة- ٢٤ سبتمبر عام ٢٠٠٤

٤٢) خطاب إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني في الجلسة الـ ٥٩ للجمعية العامة لمنظمة الامم المتحدة- ٢٥ سبتمبر عام ٢٠٠٤

٤٣) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني شريف أمين ظاهر الممثل السابق لـ» برنامج التغذية العالمي» لمنظمة الامم المتحدة في اذربيجان- ٨ نوفمبر عام ٢٠٠٤

٤٤) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفد برئاسة رود لوبيرس المفوض السامي لمنظمة الامم المتحدة حول اللاجئين-٢٦ نوفمبر عام ٢٠٠٤

٤٥) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني كارلوس ماقارينيوس المدير العام لمنظمة التطور الصناعي لمنظمة الامم المتحدة -٤ فبراير عام ٢٠٠٥

٤٦) التقى إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني مع جون باول القائم بأعمال رئيس برنامج التغذية العالمي لمنظمة الامم المتحدة - ٢٥ فبراير عام ٢٠٠٥

٤٧) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفدين للجنة الاقتصادية والاجتماعية حول آسيا ومنطقة المحيط الهادئ واللجنة الاقتصادية حول اوربا لمنظمة الامم المتحدة - ١١ مارس عام ٢٠٠٥

٤٨) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفد برئاسة جاك ديئوف المدير العام لمنظمة الاغذية والزراعة (فاو) لمنظمة الامم المتحدة - ٢٩ ابريل عام ٢٠٠٥

٤٩) قابل إلهام علييف الرئيس الاذربيجاني الوفد الذي يضم أعضاء المجالس التنفيذية لصندوق منظمة الامم المتحدة للاطفال (اليونيسيف) وبرنامج التنمية (UNDP) وصندوق الامم المتحدة للسكان (UNFPA) وبرنامج التغذية العالمي (WFP) - ١٠ مايو عام ٢٠٠٥

١٥) تصريح حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في المؤتمر الصحفي للصحفيين الأجانب المعتمدين لدى منظمة الأمم المتحدة - نيويورك، مقر منظمة الأمم المتحدة، ٢٨ يوليو سنة ١٩٩٧

١٦) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع الممثلين الدائمين - السفراء لدول العالم، المعتمدين لدى منظمة الأمم المتحدة - نيويورك، مقر منظمة الأمم المتحدة، ٢٩ يوليو سنة ١٩٩٧

١٧) رسالة حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني الى السيد فيديريكو مايور المدير العام لليونيسكو - مدينة باكو، ٣ سبتمبر عام ١٩٩٧

١٨) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع كوفي عنان الامين العام لمنظمة الأمم المتحدة - طهران، ١١ ديسمبر عام ١٩٩٧

١٩) رسالة حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني الى مشاركي المؤتمر الدولي المنعقد تحت عنوان «النساء والصراعات المسلحة» لمنظمة الأمم لمتحدة - ٧١ مايو عام ١٩٩٨

٢٠) الى السيد كوفي عنان الأمين العام لمنظمة الأمم المتحدة - مدينة باكو، ١٨ يوليو عام ١٩٩٨

٢١) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في جلسة اللجنة الحكومية التي تحتفل باليوبيل الخمسين لبيان حقوق الإنسان العالمي لمنظمة الأمم المتحدة - ٣ ديسمبر عام ١٩٩٨

٢٢) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في الاجتماع المهيب المكرس لليوبيل الخمسين لبيان حقوق الإنسان العالمي لمنظمة الأمم المتحدة - ١٠ ديسمبر عام ١٩٩٨

٢٣) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع وفد برنامج التغذية العالمي لمنظمة الأمم المتحدة - ١٤ يناير سنة ١٩٩٩

٢٤) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند مقابلته مع الممثلين المقيمين في الدول الاوربية الشرقية للمفوضية السامية لمنظمة الامم المتحدة حول اللاجئين برئاسة السيد أني فيلم بايلافيلد مدير المكتب الاوربي للمفوضية - القصر الرئاسي، ١٨ مارس عام ١٩٩٩

٢٥) الى السيد كوفي عنان الأمين العام لمنظمة الأمم المتحدة- مدينة باكو، ٥ يوليو عام ١٩٩٩

٢٦) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع سوداكو أوقاتا المفوضة السامية لمنظمة الأمم المتحدة في شئون اللاجئين - ٩ سبتمبر سنة ١٩٩٩

٢٧) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع سوداكو أوقاتا المفوضة السامية لمنظمة الأمم المتحدة في شئون اللاجئين - ٢٩ يناير سنة ٢٠٠٠

٢٨) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني مع نايسيل رودلي المقرر الخاص للجنة حقوق الانسان لمنظمة الامم المتحدة حول مناهضة التعذيب - ١٥ مايو عام ٢٠٠٠

٢٩) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع بينو ارلاكي نائب الامين العام لمنظمة الامم المتحدة والمدير العام للممثلية الاممية في مقر الممثلية في فيانا- فيانا، ٧ يوليو عام ٢٠٠٠

٣٠) الى السيد بافا تشاين الأمين العام لقمة السلام العالمية- ٢٧ اغسطس عام ٢٠٠٠

٣١) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في قمة الألفية بنيويورك - ٧ سبتمبر سنة ٢٠٠٠

٣٢) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع فيليب اوبرايان الممثل الاقليمي لمؤسسة الاطفال لمنظمة الامم المتحدة

قائمة الوثائق المدرجة على الكتاب

١) جواب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني على سؤال صحفي في المطار الجوي بينا قبيل مغادرته الوطن الى الولايات المتحدة الامريكية للاشتراك في الجلسة الـ٤٩ للجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة - ٢٥ سبتمبر عام ١٩٩٤

٢) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في حفلة توقيع بيان منظمة الامم المتحدة حول حياة وحماية وتنمية الأطفال في منظمة اليونيسيف - ٢٧ سبتمبر عام ١٩٩٤

٣) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في الجلسة الـ٤٩ للجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة - نيو يورك، ٢٩ سبتمبر عام ١٩٩٤

٤) تصريح حيدر علييف الرئيس الاذربيجاني في المؤتمر الصحفي عقب الجلسة الـ٤٩ للجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة، المنعقد في القاعة الخاصة لهذه المنظمة- نيويورك، ٢٩ سبتمبر عام ١٩٩٤

٥) خطاب حيدر علييف الرئيس الاذربيجاني في مراسم استقبال بطرس بطرس غالي الأمين العام لمنظمة الأمم المتحدة أثناء زيارته الرسمية لأذربيجان في المطار الجوي بينا بباكو- ٢٩ اكتوبر عام ١٩٩٤

٦) تصريح حيدر علييف الرئيس الاذربيجاني في المؤتمر الصحفي المشترك عقب المحادثات مع بطرس بطرس غالي الامين العام لمنظمة الأمم المتحدة - ٣٠ اكتوبر عام ١٩٩٤

٧) خطاب حيدر علييف الرئيس الاذربيجاني في مأدبة العشاء المنظمة تكريما لبطرس بطرس غالي الأمين العام لمنظمة الأم المتحدة- قصر جولستان، ٣٠ اكتوبر عام ١٩٩٤

٨) خطاب حيدر علييف الرئيس الاذربيجاني عند لقائه مع بطرس بطرس غالي الأمين العام لمنظمة الأمم المتحدة في القصر الرئاسي- ٣٠ اكتوبر عام ١٩٩٤

٩) خطاب حيدر علييف الرئيس الاذربيجاني في اللقاء المنعقد في المجلس الوطني للجمهورية الاذربيجانية، المكرس لزيارة بطرس بطرس غالي الأمين العام لمنظمة الأمم المتحدة لاذربيجان -٣١ اكتوبر عام ١٩٩٤

١٠) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في جلسة خاصة عقدها المجلس العام لمنظمة الأمم المتحدة بمناسبة الذكرى السنوية الخمسين لها - نيو يورك، - ٢٢ أكتوبر عام ١٩٩٥

١١) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في الجلسة الـ٣٢ للجنة الفرعية لمنظمة الامم المتحدة حول مراقبة التنقل غير الشرعي للمخدرات والمشاكل المتعلقة بها في الشرقين الادنى والاوسط -٧١ فبراير عام ١٩٩٧

١٢) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني في الحفلة الافتتاحية لـ»الخدمة البريدية الاذربيجانية الدولية للشباب» وخدمة «خط الدعم للاطفال» المؤسستين بباكو بمبادرة ممثلية اليونيسيف في اذربيجان - ٢٣ يوليو عام ١٩٩٧

١٣) خطاب حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع الممثلين الدائمين للدول الاعضاء في مجلس الأمن لمنظمة الأمم المتحدة - نيويورك، مقر المنظمة، ٢٨ يوليو عام ١٩٩٧

١٤) من حديث حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني عند لقائه مع كوفي عنان الامين العام لمنظمة الأمم المتحدة - نيويورك، مقر منظمة الأمم المتحدة، ٢٨ يوليو عام ١٩٩٧

الحكومي لسنوات ٢٠٠٥-٢٠٠٣ حول خفض مستوى الفقر والتنمية الاقتصادية حقق بمساعدة البرنامج التنموي لمنظمة الأمم المتحدة. حاليا تعمل الدولة الأذربيجانية بالتعاون مع منظمة الأمم المتحدة في مجال تنفيذ برنامج جديد للتنمية المستدامة وخفض مستوى الفقر. تؤيد أذربيجان اجراء الاصلاحات في مجلس الامن وهو هيئة رئيسية لمنظمة الأمم المتحدة في مجال الحفاظ على الامن والسلام الدوليين.

من الاحداث المشهودة في التعاون بين أذربيجان ومنظمة الأمم المتحدة قبول أذربيجان إلى عضوية مجلس حقوق الانسان لمنظمة الأمم المتحدة في يونيو عام ٢٠٠٦.

ناقشت الجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة في جلستها الموسعة في ١٤ مارس عام ٢٠٠٨ المسألة المدرجة كالبند الـ٢٠ على أجندة الدورة الـ٦٢ حول «الوضع في الأراضي الأذربيجانية المحتلة». ألقى اقشين مهدييف الممثل الأذربيجاني الدائم لدى منظمة الأمم المتحدة كلمة اثناء المداولات تحدث فيها امام ممثلي الدول الاعضاء في منظمة الأمم المتحدة عن السياسة العدوانية لارمينيا على أذربيجان وناشد الوفود تأييد مشروع القرار الذي اعدته أذربيجان حول المسألة.

ان مشروع القرار المؤلف من ٩ بنود يعرب عن موقف مجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة من النزاع القائم بين ارمينيا وأذربيجان حول ناغورني كاراباخ، بما في ذلك يدعم وحدة أراضي الجمهورية الأذربيجانية في إطار حدودها المتعارف عليها دوليا ويطالب بانسحاب قوات ارمينيا من كل الأراضي المحتلة بالكامل وبدون قيد وشرط ويعكس توفير ظروف مناسبة لعودة المهجَّرين الأذربيجانيين إلى ديارهم.

اسفر التصويت الذي اجري في نهاية المناقشات عن ٣٩ صوتا له و٧ اصوات عليه و١٠٠ صوت محايد. فتبنى مجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة قرارا «حول الوضع في الأراضي الأذربيجانية المحتلة».

تعرب الدول في الوثيقة عن قلقها الشديد من تعريض النزاع المسلح في منطقة ناغورني كاراباخ لأذربيجان والمقاطعات المجاورة لها السلام والامن الدوليين» للخطر وتأثيره السلبي على الوضع الانساني لبلدان جنوب القوقاز. تناشد الجمعية العامة الدول الاعضاء للاحترام والدعم لوحدة أراضي أذربيجان في اطار حدودها المتعارف عليها دوليا وسيادتها. جاء في القرار «ان الجمعية العامة تعلن مرة اخرى ان اية دولة يجب عليها الا تعترف بالوضع الراهن الناشئ نتيجة احتلال أراضي الجمهورية الأذربيجانية كالوضع القانوني والا تساعد على استمرار هذا الوضع او توفر ظروفا له». تشير الوثيقة إلى ضرورة «انسحاب القوات الارمينية من كل الأراضي الأذربيجانية المحتلة فورا وكليا ودون قيد وشرط.

تسعى أذربيجان إلى تطوير علاقاتها مع منظمة الأمم المتحدة وتشارك عن كثب في مناقشة الاقتراحات المطروحة للمساهمة في نشاطها الاكثر ثمرة. تؤيد أذربيجان زيادة عدد الاعضاء في مجلس الامن ومسؤوليته وكونه ديموقراطية اكثر واستجابته للتحديات الجديدة للقرن الواحد والعشرين ومخاطره بشكل فوري وانشاء الآلية الفاعلة لتحقيق قرارات هذا الكيان.

هذا وجاوزت العلاقات المتبادلة الناشئة بانضمام الجمهورية الأذربيجانية إلى عضوية منظمة الأمم المتحدة طريق التطور السريع وتحولت إلى التعاون المتعدد الجوانب ولعبت دورا مهما في شغل أذربيجان مكانا مستحقا لها على الصعيد الدولي وفي تطوير أذربيجان كدولة مستقلة. في نفس الوقت ساهمت أذربيجان هي الاخرى في النشاط الاكثر ثمرة لهذه المنظمة الدولية المهيبة وحفظ السلام والامن الدوليين.

المجالات الاجتماعية السياسية العصرية والاجتماعية الاقتصادية لأذربيجان. انضمت أذربيجان إلى الوثائق الدولية العديدة التي تشمل الحقوق المدنية والسياسية والحقوق الاقتصادية والاجتماعية والثقافية وحقوق الاطفال والوضع القانوني للنساء واللاجئين وضحايا الحرب وحمايتهم، والحيلولة دون الإبادة الجماعية ومعاقبة مجرمي هذه الجريمة، كذلك غيرها من المسائل الاخرى.

تتعاون جمهورية أذربيجان تعاونا وثيقا مع المنظمات المختصة لمنظمة الأمم المتحدة حول المجالات المختلفة ومنها برنامج التنمية لمنظمة الأمم المتحدة والمفوضية السامية حول اللاجئين لمنظمة الأمم المتحدة وصندوق منظمة الأمم المتحدة للاطفال (اليونيسيف) ومنظمة العلم والتعليم والثقافة لمنظمة الأمم المتحدة (اليونيسكو) ومنظمة التنمية الصناعية (اليونيدو) ومنظمة الصحة العالمية وصندوق منظمة الأمم المتحدة للنساء (يونيفيم) والوكالة الدولية للطاقة الذرية ومنظمة المعاهدة حول الحظر الكامل للتجارب النووية (انضمت أذربيجان اليها في يوليو عام ١٩٩٧).

وقعت أذربيجان على اتفاقية التعاون مع اليونيسيف عند حضور الرئيس حيدر علييف في جلسة الجمعية العامة في سبتمبر عام ١٩٩٤. اما هدف النشاط المشترك في المنظمة فهو تقديم المساعدات لتحسين وضع الاطفال من اللاجئين والمهجرين والمراهقين. كانت أذربيجان عضوا للهيئة التنفيذية لليونيسيف خلال اعوام ١٩٩٧-١٩٩٥ و٢٠٠٠-١٩٩٨.

تقام العلاقات بين أذربيجان واليونيسكو بغرض المساعدة على التنمية في مجالات التعليم والعلم والثقافة للبلد. تأسست بمرسوم الرئيس الأذربيجاني عام ١٩٩٤ اللجنة الوطنية للبلد لدى اليونيسكو. ان الفضل الذي لا مثيل له في تطوير علاقات البلد واليونيسكو وانعاشها وتعزيزها يعود إلى مهربان علييفا السيدة الاولى لأذربيجان ورئيسة مؤسسة حيدر علييف. منح لمهربان علييفا اسم السفيرة ذات النوايا الحسنة لليونيسكو في مجال التقاليد الشفوية والتقاليد الموسيقية لهذه المنظمة لاخلاصها لافكار اليونيسكو ومساهمتها في تطوير الموسيقى التقليدية والادب والشعر وخدماتها في تعليم الموسيقى وتبادل ثقافات العالم في سبتمبر عام ٢٠٠٤.

حققت ادارة المفوض السامي لمنظمة الأمم المتحدة حول اللاجئين التي بدأت عملها الواسع في البلد منذ عام ١٩٩٣ التدابير المهمة في مجال تقديم المساعدات الانسانية للاجئين والمهجَّرين الأذربيجانيين من ديارهم نتيجة عدوان ارمينيا على أذربيجان. خاصة ولو لا مساعدة هيئات منظمة الأمم المتحدة والمنظمات الدولية الاخرى للاجئين والمهجرين خلال سنتي ١٩٩٥-١٩٩٤ اللتين تعرض بلدنا خلالهما للصعوبات لحدثت الازمة الانسانية حينذاك في أذربيجان. انشئت اليوم في أذربيجان قاعدة قانونية تشريعية كاملة تنظم حقوق المهجَّرين ودفاعهم الاجتماعي وفقا لمعاهدة عام ١٩٥١ للمفوضية السامية لمنظمة الأمم المتحدة وبروتوكول عام ١٩٦٧ وتم توفيقها مع كل المعايير الدولية.

تتعاون أذربيجان تعاونا وثيقا مع المنظمات المالية والاقتصادية كصندوق النقد الدولي لمنظمة الأمم المتحدة والبنك العالمي وبرنامج التغذية العالمي.

اصبحت أذربيجان عضوا في لجنة منظمة الأمم المتحدة حول وضع النساء خلال اعوام ٢٠٠٢-٢٠٠٠ ولجنة التنمية المستدامة لمنظمة الأمم المتحدة خلال اعوام ٢٠٠٤-٢٠٠٢ والمجلس الاقتصادي والاجتماعي (ايكوسوك) خلال اعوام ٢٠٠٥-٢٠٠٢.

تشارك أذربيجان عن كثب في مشروع الاهداف التنموية للالفية المعلنة في سبتمبر عام ٢٠٠٠ لمنظمة الأمم المتحدة. ان البرنامج الحكومي لسنوات ٢٠٠٥-٢٠٠٣ حول خفض مستوى الفقر والتنمية الاقتصادية حقق بمساعدة البرنامج التنموي لمنظمة الأمم

الانسان او انواع العقوبة لمنظمة الأمم المتحدة. بالانضمام إلى تلك المعاهدة مكنت أذربيجان لجنة مناهضة التعذيب التابعة لمنظمة الأمم المتحدة من النشاط والعمل داخل أراضيها.

عام ١٩٩٨ بمرسوم حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني احتفل اليوبيل الخمسين لقبول بيان حقوق الانسان العالمي لمنظمة الأمم المتحدة في أذربيجان على المستوى الرفيع. في ذلك العام بمبادرته ألغي في البلد حكم الاعدام والرقابة على الصحافة.

ان حيدر علييف الذي حضر اجتماع قمة الالفية لمنظمة الأمم المتحدة في سبتمبر عام ٢٠٠٠ ألقى خطابا في هذا التدبير العالمي الذي شارك فيه رؤساء اكثر من ١٥٠ بلدا للعالم. انه لفت من جديد انتباه دول العالم إلى عدوان ارمينيا على أذربيجان والوضع الناشئ في أذربيجان نتيجة النزاع القائم بين ارمينيا وأذربيجان حول ناغورني كاراباخ. أكد الرئيس الأذربيجاني ايضا ضرورة الاصلاحات في منظمة الأمم المتحدة التي تجرى المناقشات الواسعة حولها في الازمنة الاخيرة.

بعد احداث ١١ سبتمبر عام ٢٠٠١ انضمت أذربيجان إلى تدابير مكافحة الارهاب المتخذة من قبل منظمة الأمم المتحدة. تتعاون الجمهورية الأذربيجانية تعاونا وثيقا مع لجنة مكافحة الارهاب التابعة لمجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة ولجنة العقوبات المعنية بافغانستان. شاركت أذربيجان هي الاخرى في العمليات التي قام بها تحالف مكافحة الارهاب ضد افغانستان في اكتوبر عام ٢٠٠١ وأرسلت وحداتها العسكرية لدعم القوات الدولية العاملة للدفاع عن الامن في افغانستان.

في اكتوبر عام ٢٠٠١ انضمت الجمهورية الأذربيجانية إلى معاهدة منظمة الأمم المتحدة للحيلولة دون تمويل الارهاب. في مايو عام ٢٠٠٢ اصدر حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني مرسوما حول تنفيذ القرارات بارقام ١٣٦٨ و١٣٧٣ و١٣٧٧ لمجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة بغرض مكافحة الارهاب.

طرح إلهام علييف رئيس الوزراء الأذربيجاني مسألة ضرورة الاصلاحات اثناء لقائه في الجلسة التالية للجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة في سبتمبر عام ٢٠٠٢ وقال وجود الحاجة الكبيرة اليها لرفع هيبة وقوة المنظمة الدولية. اعلن السيد إلهام علييف في خطابه « من الواضح الآن ان آليات منظمة الأمم المتحدة الموجودة لا تتماشى مع متطلبات العصر، لذا فإن الاصلاحات في منظمة الأمم المتحدة اصبحت مسألة ضرورية. ثمة حاجة ايضا إلى إصلاح مجلس الامن، يجب ان تجد هناك وقائع اليوم وكذلك الوقائع التي تعود إلى نصف قرن.»

اشار إلهام علييف الرئيس الأذربيجاني اثناء خطابه في الجلسة الـ٥٩ للجمعية بعد سنة في سبتمبر عام ٢٠٠٤ إلى ان القرارات الاربع الصادرة عن مجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة بشأن النزاع القائم بين ارمينيا وأذربيجان حول ناغورني كاراباخ لا تزال غير منفذة. استرعى إلهام علييف الرئيس الأذربيجاني انتباه مشاركي الجلسة إلى التنقل غير الشرعي للمخدرات ونقل الاسلحة والنشاط الاقتصادي غير القانوني عبر الأراضي الأذربيجانية المحتلة والاستفادة منها للتهريب وتحويل هذه الأراضي إلى ملجأ للارهابيين.

تدعم منظمة الأمم المتحدة تطور أذربيجان من خلال توفير مناخ ملائم لتكملة الإدارة المثمرة وخفض مستوى الفقر وتوفير الاحترام لحقوق الانسان ومساواة الجنسين ولتسديد الاحتياجات الرئيسية للناس في مجال الصحة والتعليم.

تستفيد أذربيجان التي اقامت علاقات واسعة مع منظمة الأمم المتحدة من مختلف وسائل التعاون. انضمت أذربيجان إلى عدد غير قليل من المعاهدات الدولية المهمة لتحقيق التعاون بشكل مثمر. تخلق هذه المعاهدات امكانيات لمعالجة القضايا الناتجة في

إلى جانب هذا، في ذلك الوقت ادلى الامين العام لمنظمة الأمم المتحدة بـ٧ بيانات يقر فيها وحدة أراضي أذربيجان وحقوقها السيادية. لكن يجب الاشارة بالاسف إلى ان مجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة الذي تمكن من تسوية الازمة الناجمة من احتلال العراق للكويت والاحداث الجارية في يوغوسلافيا السابقة وافغانستان لا يرد بشدة على عدم امتثال ارمينيا لتنفيذ تلك القرارات حتى اليوم.

ان الجميعة العامة لمنظمة الأمم المتحدة اتخذت قرارا ذا الصلة في جلستها العامة المنعقدة في سنة ١٩٩٣ بشأن تدفق اكثر من مليون لاجئ ومهجَّر في أذربيجان نتيجة العدوان الارميني. يقضي القرار بتقديم المساعدات الدولية إلى اللاجئين والمهجَّرين في أذربيجان.

شارك الرئيس الأذربيجاني حيدر علييف لاول مرة في الجلسة الـ٤٩ المنعقدة في سبتمبر عام ١٩٩٤ للجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة. انه ألقى كلمة في الجلسة احاط من خلالها المجتمع العالمي علما بالوضع في أذربيجان وعدوان ارمينيا على أذربيجان. وصف حيدر علييف في خطابه الذي ألقاه في جلسة الجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة في ٢٩ سبتمبر عام ١٩٩٤ سياسة أذربيجان تجاه منظمة الأمم المتحدة قائلا «بأن الجمهورية الأذربيجانية تتطلع بتفاؤل إلى آفاق منظمة الأمم المتحدة عامة وتحرص على مواصلة الدفاع عن المبادئ العالية للمنظمة والتوصل إلى رفع هيبة المنظمة».

لعبت زيارة بطرس بطرس غالي الامين العام لمنظمة الأمم المتحدة لباكو في اكتوبر عام ١٩٩٤ دورا مهما في توسيع التعاون بين أذربيجان ومنظمة الأمم المتحدة. ان بطرس بطرس غالي الذي تعرف شخصيا على الحياة السياسية الاجتماعية والاقتصادية لأذربيجان والنتائج الفادحة لعدوان ارمينيا اعلن ان المنظمات المختلفة لمنظمة الأمم المتحدة ستكثف مساعيها لتقديم الدعم إلى أذربيجان في حل قضاياها الموجودة.

شارك الرئيس الأذربيجاني حيدر علييف في الجلسة المهيبة الخاصة للجمعية العامة المنعقدة بمناسبة اليوبيل الخمسين لمنظمة الأمم المتحدة في اكتوبر عام ١٩٩٥. بيّن في خطابه موقف أذربيجان من النزاع القائم بين أذربيجان وارمينيا حول ناغورني كاراباخ وناشد المجتمع العالمي اتخاذ تدابير مؤثرة لوقف عدوان ارمينيا على أذربيجان.

في عام ١٩٩٦ أقرت الجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة من جديد في قرارها حول التعاون مع منظمة الامن والتعاون في أوربا بتأييدها لوحدة أراضي أذربيجان. بعد هذا بسنة في ٢٨ يوليو عام ١٩٩٧ التقى حيدر علييف مع كوفي عنان الامين العام الجديد للمنظمة اثناء زيارته الرسمية للولايات المتحدة الامريكية. اعلن كوفي عنان اثناء لقائه مع الرئيس الأذربيجاني تأييد منظمة الأمم المتحدة لوحدة أراضي البلد وضرورة حل النزاع القائم بين ارمينيا وأذربيجان حول ناغورني كاراباخ على اساس المبادئ المتخذة في اجتماع لشبونة لمنظمة الامن والتعاون في اوربا.

ان حيدر علييف الرئيس الأذربيجاني الذي ألقى كلمة في اجتماعه مع الممثلين الدائمين للدول الاعضاء في مجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة في ٢٨ يوليو عام ١٩٩٧ والممثلين الدائمين للدول المعتمدين- السفراء في منظمة الأمم المتحدة في ٢٩ يوليو أعطى معلومات واسعة عن أذربيجان وحياتها الحالية والقضايا المعقدة الماضية والحاضرة والنزاع القائم بين ارمينيا وأذربيجان حول ناغورني كاراباخ.

عام ١٩٩٦ وقعت أذربيجان على معاهدة عام ١٩٨٤ لمناهضة التعذيب والمعاملة السيئة غير الانسانية الاخرى والمسيئة لكرامة

أذربيجان في صفوف منظمة الأمم المتحدة

نبذة تأريخية

تضع كل دولة نصب عينيها مهمة الانضمام إلى عضوية منظمة الأمم المتحدة كأولوياتها وذلك لتصبح عضوا متساوي الحقوق للمجتمع العالمي وللاشتراك النشط في الأحداث الجارية على الصعيد الدولي. فبدأت أذربيجان التي اعادت استقلالها السياسي في ١٨ اكتوبر عام ١٩٩١ في اتخاذ خطوات ضرورية لإقامة التعاون المتعدد الجوانب وتعزيز استقلالها.

في ٢٩ اكتوبر عام ١٩٩١ توجهت الجمهورية الأذربيجانية بنداء إلى منظمة الأمم المتحدة ودول العالم كانت أذربيجان تطلب فيه من اعضاء منظمة الأمم المتحدة بحث مسألة قبولها إلى عضوية هذه المنظمة النفاذة وترغب في شغل مكان مستحق لها ضمن الاسرة العالمية والمساعدة على عمل توطيد الامن والتعاون الدوليين وذلك انطلاقا من سير أذربيجان في سبيل الديموقراطية والحرية والمساواة بعد نيلها استقلالها السياسي.

في ١٤ فبراير عام ١٩٩٢ نظر مجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة إلى نداء أذربيجان ووصى الجمعية العامة بقبول أذربيجان إلى عضويتها. فتم اتخاذ قرار بشأن قبول الجمهورية الأذربيجانية إلى عضوية المنظمة في الجلسة الـ٤٦ للجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة في ٢ مارس عام ١٩٩٢. في ذلك اليوم رفع العلم الأذربيجاني امام مقر منظمة الأمم المتحدة بنيويورك.

ابتداء من ٦ مايو عام ١٩٩٢ بدأت تعمل ممثلية أذربيجان في منظمة الأمم المتحدة. اما ممثلية منظمة الأمم المتحدة في أذربيجان فافتتحت عام ١٩٩٣.

مكنت العضوية في منظمة الأمم المتحدة دولة أذربيجان من تدعيم استقلالها والاستفادة الاكثر ثمرة من القوانين الدولية والتكامل الوثيق مع الاسرة العالمية عامة.

ان الهدف العالمي لمنظمة الأمم المتحدة هو جمع كل بلدان العالم تحت قبة منظمة واحدة واقامة الحوار بين الحضارات والأمم والاحترام بالتقاليد القومية والثقافية لكل شعب.

طرحت الجمهورية الأذربيجانية التي تهتدي بهذا الهدف امام هذه المنظمة مسالة حل نزاع ناغورني كاراباخ (قره باغ)، عدم الجواز لعدوان القوات المسلحة لارمينيا على الدولة الأذربيجانية المستقلة واحتلال أراضيها. ان استيلاء الارمن على المقاطعات الاخرى المتآخمة مع ناغورني كاراباخ التي هي ارض أذربيجانية محتلة اثار رد الفعل لمجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة.

اتخذت هذه المنظمة قرارات بأرقام ٨٢٢ في ٣٠ ابريل عام ١٩٩٣ بشأن احتلال كلبجر و٨٥٣ في ٢٩ يوليو عام ١٩٩٣ بشأن احتلال اغدام و٨٧٤ في ١٤ اكتوبر عام ١٩٩٣ بشأن احتلال فضولي، جبرائيل وقوبادلي وفي نهاية المطاف ٨٨٤ في ١٢ نوفمبر عام ١٩٩٣ بشأن احتلال زنكيلان من قبل ارمينيا. اقر انتساب منطقة ناغورني كاراباخ إلى الأراضي التي لا تتجزأ من أذربيجان في هذه القرارات المتبنية بالاجماع من قبل مجلس الامن لمنظمة الأمم المتحدة ردا على احتلال أراضي أذربيجان ذات السيادة من قبل ارمينيا ونوشد بحزم للاحترام بسيادة ووحدة أراضي أذربيجان والحدود المتعارف عليها من قبل المجتمع العالمي وشدد على عدم السماح باستخدام القوة بغرض الاستيلاء على الأراضي. طالبت قرارات منظمة الأمم المتحدة بانسحاب كل قوات الاحتلال من الأراضي الأذربيجانية المحتلة فورا وكليا ودون قيد وشرط وإتاحة فرصة لعودة المهجَّرين إلى ديارهم في الأمان.

دراسة ونشر التراث الغني لحيدر علييف الزعيم الوطني العام للشعب الأذربيجاني من الاتجاهات الرئيسية لنشاط "**مركز البحوث لتراث حيدر علييف**» (www.aliyevheritage.org) الذي تأسس في يوم ميلاد زعيمنا الوطني في ١٠ مايو عام ٢٠٠٤.

المصدر الوحيد الذي سيساعد رسم الصورة السياسية لحيدر علييف هو مؤلفاته بالذات. لذلك فإن المكتبة الالكترونية الدولية «تراث حيدر علييف» التابعة للمركز، وهو أكبر مشروعه، تقدم مؤلفات حيدر علييف- خطاباته وتصريحاته ورسائله ونصوص لقاءاته لقراء العالم بـ ٣٥ لغة. قد يكون بمكانه الذكر ان نشاط الموقع الالكتروني بـ٣٥ لغة من الحالات الندرة على صعيد الانترنت. فتمكن قراؤنا المهتمون بأحدث تاريخ أذربيجان وتطورها وماضيها ومستقبلها من مطالعة مؤلفات حيدر علييف بكثير من لغات العالم.

ان ممثلي مراكز العلم والتعليم المتقدمة والمنظمات الحكومية التي تتمتع بالنفوذ وهيئات الإعلام الشهيرة والمكتبات والشركات العابرة القوميات العملاقة وغيرها من المؤسسات في العالم وكذلك الاشخاص المهتمون بأذربيجان المتصاعدة والمتقدمة - الباحثين وعلماء السياسة والاقتصاديين والطلبة هم القراء الدائمون لمكتبتنا.

نسعى الى احتواء كافة المجالات لنشاط حيدر علييف الى الحد الاقصى في المكتبة الالكترونية. يمكن الحصول على معلومات وجيهة الى حد ما حول الاتجاهات الرئيسية لنشاط حيدر علييف من خلال التعرف على آلاف الوثائق المنشورة في اقسام السياستين الداخلية والخارجية والاقتصاد واستراتيجية النفط والنزاع القائم بين ارمينيا وأذربيجان حول ناغورني كاراباخ والثقافة والاحاديث الصحفية والجاليات والمجتمع وسياسة الشباب والعودة الى الحكم وغيرها من الاقسام في المكتبة الالكترونية. للسهولة في الحصول على وثيقة ما تم تقسيم الاقسام المذكورة الى اقسام فرعية ويستفاد من محركات البحث داخل الموقع الالكتروني. من خصائص مكتبتنا الالكترونية كتابة التقارير التاريخية والمعلومات الصغيرة عن علاقات أذربيجان مع البلدان المختلفة والمنظمات والشركات الدولية لكل وثيقة من قبل خبرائنا. كما تكتب استعلامات عن الاعلام والاماكن والمفاهيم المذكورة في الوثائق. فيما يتعلق بقسم الوثائق الاضافية فتكتب فيها مراسيم وأوامر موقعة من قبل زعيمنا الوطني وفقا لهذا المؤلف او ذاك. تم توزيع مئات الصور الفوتوغرافية لزعيمنا في قسم متحف الصور الغني.

ان المكاتب الاقليمية العاملة في مختلف مناطق أذربيجان والفصول «ندرس تراث حيدر علييف» العاملة على اساس البرامج المميزة الى جانب المكتبة الالكترونية الدولية «تراث حيدر علييف» والمدارس الصيفية جزء لا يتجزأ من نشاط مركز البحوث لتراث حيدر علييف. كما يقيم المركز عبر الانترنت علاقات مع المراكز العلمية المتقدمة للعالم.

من الاتجاهات الهامة لنشاط المركز هو طبع الكتب. تصدر الكتب والكتيبات والسجلات باللغات المختلفة من قبل فريق الطبع للمركز. في ودنا لو نشير خاصة الى كتب حيدر علييف امثال «لن نسمح بإنشاء دولة أرمينية ثانية في اراضي أذربيجان» المطبوع باللغات الرسمية للبلدان التي تترأس معا لمجموعة مينسك المنبثقة عن منظمة الامن والتعاون في اوربا (الانجليزية والفرنسية والروسية) الى جانب الأذربيجانية، «أذربيجان في صفوف منظمة المؤتمر الاسلامي» باللغات الرسمية لمنظمة المؤتمر الاسلامي (الانجليزية والفرنسية والعربية) الى جانب الأذربيجانية، «أذربيجان والناتو: انطلاقا من التعاون» باللغتين العاملتين للناتو (الانجليزية والفرنسية) والأذربيجانية، «نحو المستقبل» باللغات الأذربيجانية والانجليزية والروسية.

كتاب «العلم الأذربيجاني في شاطئ إيست ريفير» منشور جديد للمركز. تشرح علاقات بلدنا مع منظمة الأمم المتحدة بالوثائق المهمة في هذا الكتاب المكرس لمرور ١٥ سنة على الخطاب الاول لحيدر علييف الزعيم الوطني للشعب الأذربيجاني في جلسة الجمعية العامة لمنظمة الأمم المتحدة.